

Abisiak-Rutkowska Jadwiga piłka siatkowa. Uczestniczka IO w Tokio (1964): brązowa medalistka. Do drużyny olimpijskiej zdołała się zakwalifikować dopiero w ostatniej fazie przygotowań. Dobra technicznie, spełniała funkcje zawodniczki rozgrywającej. Brązowa medalistka mistrzostw Europy (1955). Dziesięciokrotna mistrzyni Polski. W latach 1953-64 powoływana do reprezentacji ponad 20 razy. Urodzona 2 XI 1934 r. w Guzowie. Absolwentka Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie, nauczycielka wf, trener. Kluby: AZS Warszawa, Skra Warszawa. Wzrost 172, waga 69 kg. Zmarła 19 czerwca 2004. Lis J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 10; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., „Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty”, Warszawa 1962, s. 335; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 19; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 17; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>; <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Adamczak, Stefan (1892 - 1939), Olimpijczyk: Paryż 1924 r. (lekkoatleta). Urodzony 27 listopada 1892 r. w Mansfeld, w Niemczech. Od 15 października 1913 do 13 grudnia 1918 r. odbywał służbę wojskową w armii niemieckiej, awansując do stopnia sierżanta. W momencie wybuchu Powstania Wielkopolskiego, postanowił przedostać się przez linie niemieckie do Polski. Wstąpił jako ochotnik do 10. Pułku Strzelców Wielkopolskich. Walczył m. in. na froncie wojny polsko-bolszewickiej. 6 listopada 1929 r. został instruktorem i zastępcą komendanta Okręgowego Ośrodka Wychowania Fizycznego w Poznaniu. Wszyscy przełożeni w opiniach służbowych podkreślali pracowitość, ofiarność i pracowitość charakteru Adamczaka. Stał się on również sztandarową postacią lekkoatletycznej reprezentacji Polski, w której występował w latach 1922-1931. Jako najstarszy jej członek potrafił wzbudzić wśród kolegów wolę walki i narzucić innym swoją nieustępliwość. Z lekkoatletyką zetknął się w Niemczech, a wystartował po raz pierwszy w zawodach w 1920 r., uzyskując w skoku o tyczce wysokość 2,82 m. Tej właśnie konkurencji poświęcił się najbardziej. Reprezentował takie kluby jak: „CWSGiS” Poznań (1921-1922), „Pentatlon” Poznań (1923-1924), AZS Poznań (1925-1926 i 1931), AZS Warszawa (1927 -1930), „Warta” Poznań (1932-1935). Czternastokrotnie reprezentował Polskę w meczach międzypaństwowych (1922-1931). Dziesięciokrotny rekordzista Polski, dziesięciokrotny mistrz Polski. Odznaczony za zasługi wojenne Krzyżem Walecznych, za pracę zawodową i osiągnięcia sportowe otrzymał Brązowy i Srebrny Krzyż zasługi. Zaginął we wrześniu 1939 r., w walce z najeźdźcą. [https://pl.wikipedia.org/wiki/Stefan_Adamczak](http://valerianella.man.poznan.pl/data/cmentarze/olimpijczycy_public.php?filtruj=formularz Ryszard Wryk, Sport i wojna. Losy polskich olimpijczyków w latach drugiej wojny światowej, Poznań 2016, s. 229; R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 34. Fot. <a href=)

Adamowicz Waclaw. Siatkarz AZS Warszawa. Rozstrzelany w egzekucji ulicznej w Warszawie. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 34.

Adamowski, Tadeusz (ur. 19 listopada 1901 w Lozannie, zm. 1994 w Nowym Jorku) - jeden z najlepszych polskich hokeistów, olimpijczyk. Dzieciństwo i młodość spędził w Stanach Zjednoczonych. Absolwent Uniwersytetu Harvarda, gdzie stał się reprezentantem uczelnianej drużyny hokeja na lodzie. Po przyjeździe do Polski był podstawowym zawodnikiem AZS grając aż do 1933 r. Z AZS Warszawa pięciokrotnie z rzędu zdobył mistrzostwo Polski (1927-1931). W 1928 zdobył tytuł akademickiego mistrza świata w hokeju na lodzie. Olimpijczyk, reprezentant Europy na mecz z Kanadą w 1930 r. W kam-

panii wrześnieowej 1939 r. wzięty do niewoli. Jeniec Woldenbergu. Po wojnie powrócił do Stanów Zjednoczonych. R. Gawkowski, *Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa*, s. 84 (maszynopis); Kazimierz Rudzki, *Sport w niewoli*, w: R. Wryk, *Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach*, Poznań 2009, s. 314-316; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., „Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty”, Warszawa 1962, s. 335; Hądzulek, K. i in. (red.), *Mała encyklopedia sportu, A-K*, Warszawa 1984, s. 18; Pawlak A., *Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998*, Kraków 2000, s. 20.

Adelt Tadeusz (16 IV 1909 Warszawa), wioślarz, motorowodniak, zaw. AZS Warszawa, 6-krotny MP 2-krotnie w wioślarstwie, w ósemkach oraz czwórkach bez ster., 4-krotnie w sporcie motorowodnym w kl. X (1937-54), 4-krotny RP; działacz sportu motorowodnego, organizator pierwszego kursu motorowodnego w Polsce (1938), czł. zarządu PZMW, trener 1 klasy, sędzia klasy międzynarodowej, konstruktor 5 typów kadłubów łodzi motorowych. Autor książek: *Śródlądowe żeglarstwo motorowe* (1966), *Śródlądowy jachting motorowy* (1978); współautor z S. Gajęckim *Sport motorowodny* (1954); autor materiałów szkoleniowych i publikacji w prasie sportowej. Hądzulek, K. i in. (red.), *Mała encyklopedia sportu, A-K*, Warszawa 1984, s. 18.

Amborski Tomasz, szermierz; ur. 31 października 1949 w Warszawie. Zawodnik klubów: (florelista, szablista): Pałac Młodzieży w Warszawie 1961-1966; AZS AWF Warszawa 1966-1980; Warszawianka 1980-1981. Trener, m.in. Zurich Fechtschule, Szwajcaria 1981; University of Western Ontario, London, Kanada 1989-1992; London Fencing Academy, Kanada 1992-1994; Beaches Sabre Club, Toronto, Kanada 1994-1996; Sacramento Fencing Club, Kalifornia, USP 1996-2002; Golden Gate Fencing Centre, San Francisco, USA 2002-2006; Coastside Academy of Fencing, San Francisco, USA 2006-. Miejsce zamieszkania: USA. Z. A. Judycki, *Polscy sportowcy w świecie*, Warszawa 2014, s. 9. Fot. Tamże.

Ambroziak Zdzisław (1944-2004), dziennikarz sportowy, siatkarz, olimpijczyk z 1968 i 1972. r. Był zawodnikiem stołecznych klubów „Orzeł”, „Spójnia”, „AZS-AWF” (1964-1970) i „Skra”. W latach 1972-1984 występował w zawodowych klubach włoskich. Wraz z zespołem AZS-AWF Warszawa trzykrotnie zdobył mistrzostwo Polski (1965, 1966, 1968) i dwukrotnie wicemistrzostwo Polski (1967, 197) w siatkówce. Trzykrotnie grał w mistrzostwach Europy (1963 VI miejsce, 1961 r III miejsce, 1971 VI miejsce) i dwukrotnie w mistrzostwach świata (1966 - VI miejsce, 1990 – V miejsce). Uznawany był za jednego z najsukuteczniej atakujących polskich siatkarzy. R. Wryk, *Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. Wybór i opracowanie*, Poznań 2009, s. 623; Hądzulek, K. i in. (red.), *Mała encyklopedia sportu, L-Ż*, Warszawa 1984, s. 12; Pawlak A., *Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998*, Kraków 2000, s. 21; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/> Fot.w: Maria Rotkiewicz *Zawodnicy AZS-AWF w Igrzyskach Olimpijskich 1952-2000*, Warszawa 2004

Anielak, Zbysław Włodzimierz (67 l.). Ur. 11.01.1942 w Dobrzelinie k. Kutna, lekkoatleta (sprinter) MKS Toruń (1958–1959), LZS Morze Gdańsk (1959–1960), Bałtyku Gdynia (1961–1964, 1968), AZS Warszawa (1964–1967) i Floty Gdynia (1969–1970), uczestnik ME (Budapeszt 1966) i HME (Praga 1967), pięciokrotny reprezentant Polski w meczach międzypaństwowych (1964–1966), trzykrotny wicemistrz Polski: 4 x 100 m – 1964, 1965, 1966. Zmarł 7 lutego w Gdańsku. <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Bacik, Mariusz, koszykarz (środkowy lub silny skrzydłowy); ur. 4 stycznia 1972 w Piekarach Śląskich. Zawodnik klubów: Bobry Bytom 1992-1999; Hoop Pruszków 1999-2002; Iraklio Kreta, Grecja 2002-2004; Eiffel Towers Nijmegen, Holandia 2004-

2005; Prokom Trefl Sopot 2004-2005; Polonia Warszawa 2006; Age Halkidas, Grecja 2006-2002 AZS Koszalin 2007-2008; Polonia Warszawa 2008-2010; KKS Tychy 2010-2011; AZS WSGK Polfarmex Kutno 2011-. Reprezentant Polski 1997. Miejsce zamieszkania: Polska. Z. A. Judycki, Polscy sportowcy w świecie, Warszawa 2014, s. 12-13. Fot. tamże s. 12.

Badora, Jacek (1945-2005). Absolwent AWF Warszawa. W Zakładzie Sportowych Gier Zespołowych AWF Warszawa pracował w latach 1968-1984 i 1995-2005. Trener drużyny kobiet i wiceprezes AZS-AWF Warszawa i młodzieżowej reprezentacji kobiet. Trener reprezentacji Polski mężczyzn niepełnosprawnych. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 136; R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. Wybór i opracowanie, Poznań 2009, s. 623

Bakulin Kobzdówna Barbara, lekkoatletka (4 x 100 m), 1972 Monachium, 8 m, medalistka ME '74, dwukrotna medalistka Uniwersjady Moskwa '73 i Rzym '75, Mistrz Sportu i Zasłużony Mistrz Sportu, odzn. brązowym Medalem Za Wybitne Osiągnięcia Sportowe, złotymi odznakami PZLA, AZS i Honorową LZS, klub Orkan Poznań. Kariera sportowa od 1966 do 1978. Ur. 23. 09. 1950 w Gostyniu Wlkp. Wzrost 161 cm, waga 54 kg. Wykształcenie wyższe wf, AWF w Poznaniu, nauczycielka wf, trenerka. Mężatka, ma dwóch synów, mąż również jest nauczycielem wf. Mieszka w Poznaniu. Zasłużony działacz Kultury Fizycznej. Hobby: dobra książka, film i teatr. *„Jestem ogromnie dumna z tytułu olimpijczyka. Uprawianie sportu i osiąganie wyników na poziomie sportowym, następnie wyjazd na Igrzyska Olimpijskie do Monachium miał wpływ na moje losy. Po prostu żyło mi się lepiej. Osobisty sukces to wspaniałe małżeństwo tzw. „sportowe” i to w dodatku klubowe („Orkanowskie”) trwające od 1969 r, dwóch dorodnych synów oraz praca, która mnie satysfakcjonuje, a także przyjaźnie „sportowe” trwające do dzisiaj. Porażka, to utrata wiary w uczciwość ludzką (działaczy sportowych) i z tego powodu zakończenie kariery sportowej. (...) Moja droga przez życie, to droga oparta na zasadzie fair play”*. Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s. 9.

Balcerowicz, Leszek (1947) - wybitny ekonomista i polityk. Profesor SGH, Prezes NBP (2001-2007), poseł na Sejm RP i wicepremier rządu RP i minister finansów w latach dziewięćdziesiątych. Sport rozpoczął uprawiać w Pomorzanie Toruń. Po rozpoczęciu studiów w 1965 r. wstąpił do AZS SGPiS, gdzie stał się najlepszym biegaczem klubu. Jako reprezentant AZS Warszawa na 1500 m. uzyskał wynik: 3:53.0. Mistrz Polski juniorów w biegach przełajowych w 1965 roku. Po skończeniu studiów w 1970 r. zakończył karierę sportową. Doktor honoris causa 31 uczelni krajowych i zagranicznych; wyróżniani prestiżowymi nagrodami i odznaczeniami - w Polsce: m.in. Orderem Orła Białego (2005 r.), najwyższym odznaczeniem państwowym, które otrzymał za wkład w transformację ustrojową naszego kraju, oraz za granicą: m.in. nagrodami im. Milтона Friedmana, Ludwika Erharda, Friedricha von Hayeka, przyznanymi mu za promowanie wolności; honorowy przewodniczący brukselskiego think tanku im. Bruegla. Sportowy plan Balcerowicza, „Życie Warszawy” 1994, (z 21 stycznia) s. 28; <http://www.balcerowicz.pl/pl/zyciorys>; R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 192 (maszynopis). Fot. https://pl.wikipedia.org/wiki/Leszek_Balcerowicz

Balon, Halina. Dwukrotna olimpijka z 1968 i 1972 roku - szermierka, floret kobiet, urodziła się 18 IV 1948 roku w Katowicach w rodzinie Władysława i Marianny z domu Hendrys. Ma siostrę Danutę Balon-Zugaj, która podobnie jak i ona uprawiała szermierkę. Do szkoły podstawowej i średniej uczęszczała w Katowicach i tam też

zdała egzamin maturalny. Po maturze rozpoczęła studia na ASP W Krakowie w roku akademickim 1967/1968 na Wydziale Form Przemysłowych, gdzie studiowała do roku 1969/1970. Wówczas przeniosła się do Warszawy i kontynuowała swoje studia na tamtejszej Akademii Sztuk Pięknych, które ukończyła w roku 1973. Wcześniej, bo jeszcze jako uczennica szkoły podstawowej (1960; miała 12 lat), zaczęła uprawiać szermierkę (florety) i została zawodniczką sekcji szermierczej GKS Katowice, trenując tam m.in. pod opieką Adolfa Czipionki. Już w roku 1962 została drużynową mistrzynią Polski we florecie kobiet wraz z koleżankami z GKS Katowice i sukces ten powtarzała z klubem kolejno w latach 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1972, 1975 (wyjątkowo z drużyną AZS AWF Warszawa) oraz w 1976. W latach 1969-1971 była zawodniczką Krakowskiego Klubu Szermierzy, a od 1973 do 1980 występowała w barwach AZS AWF Warszawa (z przerwą w roku 1976). W roku 1966 Halina Balon odniosła swój pierwszy sukces międzynarodowy, zostając wice-mistrzynią świata w kategorii junierek. W roku 1968 jako reprezentantka Polski pierwszy raz wystąpiła na igrzyskach olimpijskich odbywających się wówczas w Meksyku. Zarówno w turnieju indywidualnym floretu kobiet, jak i w turnieju drużynowym swoje występy zakończyła już w fazie eliminacji. Halina Balon wielokrotnie występowała też w szermierczych mistrzostwach świata, ale w konkurencji indywidualnej nie miała medalowych sukcesów. W konkurencji drużynowej wraz z polskimi florecistkami w 1969 roku zajęła 4 miejsce (w latach 1967, 1970 i 1973 - 5 miejsce), a w roku 1971 zdobyła brązowy medal mistrzostw świata, odnosząc swój największy sukces. W tymże roku została też indywidualną mistrzynią Polski we florecie, ale niestety tego osiągnięcia już nie powtórzyła (w 1972 zajęła 3 miejsce). W roku 1972 odbył się jej drugi start olimpijski, tym razem na igrzyskach w Monachium. Tam w turnieju indywidualnym odpadła w grupie ćwierćfinałowej, a w turnieju drużynowym Polki zakończyły swoje występy już w fazie eliminacyjnej. Po tych igrzyskach Halina Balon kontynuowała swoją karierę sportową do roku 1980, ale nie została już zakwalifikowana do kolejnych występów olimpijskich. Po ukończeniu swoich studiów artystycznych podjęła współpracę jako grafik z takimi czasopismami jak „Sportowiec”, „Auto Moto” i „Magazyn Olimpijski”, w międzyczasie wychodząc za mąż za Zbigniewa Łagutkę, czołowego polskiego kierowcę rajdowego, z którym ma syna Krzysztofa. W roku 1995 założyła w Warszawie własną firmę - Pracownię Plastyczną Łagutko Halina, zajmującą się projektowaniem i wykonywaniem biżuterii. W roku 2003 Halina Balon-Łagutko przeszła na emeryturę, ale mimo zakończenia kariery sportowej nie zrezygnowała z różnych form aktywności fizycznej, między innymi grając amatorsko w tenisa. Porada, Zbigniew, Olimpijczycy z Krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych, Kraków 2014, s. 34-35; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 14.

Banaczek Ryszard, ur. 21.01.1949 roku w Radomiu. Wykształcenie - Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1969-1973), złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1972, 1973, brązowy 1971), Lechii Gdańsk (1973-1982, 1984-1985, 1987-1993, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1982, 1985, 1991, 1993, brązowe: 1974, 1977, 1981, 1987, 1988), AS PTT Rabat Maroko (1983-1984, zdobywca Pucharu Maroka 1983), HSV Hannover (1985-1986), Lotnika Pruszcz Gdański (1994-1995). Pierwszy trener Józef Grochowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 22 oficjalne mecze międzypaństwowe, zdobył 95 punktów, grał na pozycji łącznika i środkowego ataku. Trener II klasy (1972). Trener Lechii Gdańsk (1982-1983, 1988-1989, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów 1982), AS PTT Rabat (Maroko, 1983-1984, zdobywca Pucharu Maroka 1983), Lotnika Pruszcz Gdański (1994-1995). Działacz, członek Zarządu Lechii Gdańsk (1990-1994), Dyrektor Klubu (1995-1997); Kierownik klubu Dębica Lincer Pruszcz Gdański (1997-2000).

Mistrz Sportu (1985). Odznaczony Honorowa Srebrna Odznaka PZR. M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 12. Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/1/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Bandach Leszek, ur. 3.06.1960, Zielona Góra. Siermierz: Syn Jana i Heleny Wiśniewskiej. Absolwent ZSG (1975, mechanik maszyn urz. przeróbczych) i Technikum Górniczego w Sosnowcu (1981, technik elektronik, spec. telekomunikacja górnicza), Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (1988, psycholog kliniczny), AWF Katowice - poddyplomowe studia trenerskie (1991, trener II kl.), AWF Warszawa (1993 studia dr przerwane w wyniku wypadku samochodowego 1995, od 2001 dr nauk o Kulturze Fizycznej). Zawodnik (171cm, 72 kg, florecista) Nadodrza Zielona Góra (1973-75), Zagłębia Sosnowiec (1975-78), AZS-AWF Katowice (1979-89), Górnik Radlin (1993-94), AZS-AWF Warszawa (od 2005-). Trener: Tadeusz Majewski (wychowanek). 2-krotny złoty (1981, 1991), srebrny (1985) i brązowy medalista MP (1988-90, 1994). 4-krotny mistrz Polski w rywalizacji drużynowej floretu (1979, 1985-86, 1990). Medalista MŚ w drużynie (1990 Lyon - 2, 1993 Essen - 3). 3.04.1995 r. W miejscowości Naprawa k/ Rabki wracając z PŚ w Budapeszcie uległ ciężkiemu wypadkowi samochodowemu, który wpłynął na dalszą karierę. Dziennikarz Rzeczypospolitej (MŚ 1997 Kapsztad), G. Wyborczej, P. Sportowego, Sportu. Olimpijczyk 1988, Seul: floret ind., w repasażach odpadł z rywalizacji. Jerzy Szczygielski, Olimpijczycy województwa śląskiego (1924-2010), Racibórz 2010, s. 60. Fot. <http://www.pzszerm.pl/zawodnicy/zawodnik/64/>

Baquet, Maurice, ur. 10.03.1897 w Noyon, zm. 01.06.1965 w Algierii. Wykształcenie wyższe, Instytut Wychowania Fizycznego w Paryżu, Wyższa Szkoła Wojskowa w Joinville. Zawodnik Noyon (Francja, 1912-1914), Bataillon de Joinville (Francja, 1919-1922), Orzeł Biały Warszawa (1923-1925), reprezentacja Polski (1924, 1 mecz), Garnizon Warszawski (1924), reprezentacja Warszawy (1924-1925), występował na pozycji łącznika młyna. Współzałożyciel i trener drużyn Dywizjonu Artylerii Zenitowej Pierwszego Pułku Artylerii Przeciwlotniczej Warszawa (1923), Oficerskiej Szkoły Piechoty i Szkoły Podchorążych w Warszawie (1924), Oficerskiej Szkoły Sanitarnej (1924), Garnizonu Warszawskiego (1924), Polonii Warszawa (1924), założyciel drużyny i trener AZS Warszawa (1923), trener Rozwój Warszawa (1924), Lechja Warszawa (1925). Sędzia rugby (1923-1925). Autor artykułów o rugby w prasie międzywojennej. Porucznik Armii Francuskiej. Trener rugby. Trener lekkoatletyki PZLA, sprowadzony do przygotowania reprezentacji Polski w LA do Igrzysk Olimpijskich w Paryżu (1924). Trener akademickiej reprezentacji Francji (lekkoatletyka, 1926-1935), profesor Narodowego Instytutu Wychowania Fizycznego (1935-1938), jego dyrektor (1938-1945), dyrektor Narodowego Instytutu Sportu (1945-1964). J. Wierzbicki, Historia polskiego rugby, Warszawa 2011, s. 124; Zakrzewski, S. (red.), PZLA. Rocznik jubileuszowy 1968, Warszawa 1969, s. 113.

Baranowski Bogdan. Adwokat. Członek AZS_Warszawa od 1925 r. Czołowy polski pływak i waterpolista przełomu lat dwudziestych i trzydziestych. Długoletni kierownik i instruktor sekcji pływackiej AZS Warszawa. Popularyzator sportu pływackiego w środowisku szkolnym i akademickim. Działacz Okręgowego Związku Pływackiego w Warszawie i Polskiego Związku Pływackiego. W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył w stopniu oficera rezerwy. Poległ 19 IX 1939 r. w obronie Warszawy w boju pod Falenicą. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991,

s. 35; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., „Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty”, Warszawa 1962, s. 336. Fot. <http://www.wiadomosciasiedzkie.pl/news/154/n/6697>

Barański, Kazimierz - związany z AWF Warszawa w l. 1949-1992; wieloletni nauczyciel akademicki i kierownik Zakładu (1951-1990), trener AZS AWF w gimnastyce sportowej. Był pierwszym doktorem w Zakładzie Gimnastyki (1962). Pełnił w uczelni wiele funkcji: kierownik Studium Doskonalenia i Kształcenia Kadr 1969-1971; Studiów Eksternistycznych 1974-1975, prodziekan 1971-1974. Był cenionym działaczem sportowym, m.in. pełnił funkcję przewodniczącego Komisji Sportowej i wiceprezesa PZG 1961-1967. Założył miesięcznik „Gimnastyka” (1957-1973); którego był naczelnym redaktorem. Autor wielu publikacji oraz skryptów z zakresu gimnastyki, których tematyka obejmowała historie gimnastyki, ewolucję układów szkoleniowo-klasyfikacyjnych; efektywność treningu, unowocześnienie techniki i metodyki nauczania ćwiczeń. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 99.

Bartkowiak, Halina (Chrząszcz), czołowa skoczkini do wody, zawodniczka klubu AZS-AWF Warszawa, wielokrotna mistrzyni i reprezentantka kraju, trenerka kadry narodowej. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Bartosiewicz Bohdan: AZS Warszawa od 1947 r. Czołowy siatkarz i koszykarz, reprezentant Polski i AZS do 1950 r., następnie instruktor, a obecnie trener. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 336. Fot. https://audiovis.nac.gov.pl/i/PIC/PIC_1-S-699-5.jpg

Bartoszewicz Aleksander, 09.01.1977 w Warszawie. Wykształcenie i średnie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa. (1996-2000, brązowe medale mistrzostw Polski seniorów: 1996, 1997, 1998) AZS AWF Gdańsk (2000), Folca AZS Warszawa (2001-2004), Epernay Rugby Champagne (2001-2002). Pierwszy trener Andrzej Kopyt. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 13 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 5 punktów, występował na pozycji filara. M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 14.

Baszanowski Waldemar, najwybitniejszy z ciężarowców polskich, współtwórca sukcesów polskich ciężarów w l. 60 i 70. Najwspanialsze z nich odniósł Waldemar Baszanowski (1935-2011) o przydomku „Herkules”, który jako jedyny polski sztangista i członek Klubu AZS AWF Warszawa startował czterokrotnie w igrzyskach olimpijskich (1950-1972), zdobywając dwukrotnie złote medale na Igrzyskach XVIII Olimpiady w Tokio w 1964 roku (trójbój - 432,5 kg) oraz na Igrzyskach XIX Olimpiady w Meksyku w 1968 roku (trójbój 437,5 kg) w wadze lekkiej; ponadto Waldemar Baszanowski był 9-krotnym mistrzem Polski i 3-krotnym wicemistrzem kraju (1959-1971), 61-krotnym rekordzistą Polski, 6 krotnym mistrzem Europy (1961-1971), 3-krotnym wicemistrzem Europy (1962, 1963, 1966), 5-krotnym mistrzem świata i 5-krotnym wicemistrzem świata (1961-1971), 24-krotnym rekordzistą świata oraz 3-krotnym chorążym polskiej reprezentacji olimpijskiej (1964, 1968, 1972), laureatem „Plebiscytu Przeglądu Sportowego” (1969), laureatem „Plebiscytu Sportowców 40-lecia AZS” (1986), Kawalerem brązowego medalu „Orderu Olimpijskiego”, przyznanego przez MKOL (1982) i Kawalerem medalu „Kalos Kagathos” (1994). Przez 15 lat kariery sportowej był wierny barwom AZS-AW Warszawa. Jego osiągnięcia stawiały go nie tylko w czołówce polskiego sportu, ale również w czołówce sportu ciężarowego na świecie. W klasyfikacji

fachowego pisma „World Weightlifting” (1997) został ogłoszony trzecim sztangista świata wszech czasów za Turkiem Naimem Suleimanoglu i Węgrem Imre Poldi. W 1993 roku został członkiem „Hall of Fame of Weightlifting” (Galeria Sławy IWF). Po zakończeniu kariery sportowej pracował jako nauczyciel akademicki w AWF i trener w Klubie AZS AWF oraz trener kadry narodowej w Polsce i w Indonezji. W roku 1994 pełnił funkcję szefa wyszkolenia Polskiego Związku Podnoszenia Ciężarów, a w latach 1999-2008 był prezydentem Europejskiej Federacji Podnoszenia Ciężarów (EWP). M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 259-260; Lis J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 26; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 64; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 28; Drążdżewski, S., W. Szkiela, Olimpijczycy XXX-lecia, Warszawa 1975, s. 144-145; <http://www.kronikasportu.pl/artykuly/osobowosci-polskiego-sportu/10-osobowosci-polskiego-sportu-w-2007-roku/waldemarbaszanowski/>; www.olimpijski.pl; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/> Fot.w: Maria Rotkiewicz *Zawodnicy AZS-AWF w Igrzyskach Olimpijskich 1952-2000*, Warszawa 2004.

Bazylczuk Roman, członek AZS Warszawa w latach 1928-1931. Piłkarz. Rozegrał ponad 200 meczów w barwach klubu, wielokrotny reprezentant Warszawy w piłce nożnej. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., „Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty”, Warszawa 1962, s. 335.

Bednarek, Sławomir. Absolwent AWF Warszawa. Zatrudniony w uczelni w latach 1992-1996. W okresie studiów i pracy w uczelni zawodnik zespołu piłki ręcznej AZS-AW Warszawa. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 138.

Bejnar, Monika Joanna, lekkoatletka (biegi krótkie), zawodniczka AZS-AWF Warszawa, dwukrotna olimpijka (2004, 2008), srebrna medalistka w Halowych ME (2005 – sztafeta 4 x 400), brązowa medalistka w Mistrzostwach Europy (2006 – 4 x 400), wielokrotna mistrzyni i reprezentantka kraju. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Bergier, Józef. teoretyk sportu, nauczyciel akademicki, polityk i samorządowiec, profesor nauk o kulturze fizycznej, trener klasy mistrzowskiej w piłce nożnej, poseł na Sejm III kadencji, senator VII kadencji, rektor PSW im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, promotor –nieprzerwanie od 2003 roku - kobiecego futbolu w AZS PSW Biała Podlaska. Urodził się 17 lutego 1952 r. w Międzyrzeczu Podlaskim. W 1975 r. ukończył Wydział Wychowania Fizycznego w Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie. W 1982 r. uzyskał na tej uczelni stopień doktora, a w 1999 r. - stopień doktora habilitowanego. Postanowieniem z 7 sierpnia 2012 otrzymał tytuł profesora nauk o kulturze fizycznej. Od 1975 pracuje jako nauczyciel akademicki. Został profesorem i rektorem (od 2000 r.) Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Papieża Jana Pawła II w Białej Podlaskiej, przekształconej następnie w PSW. W pracy naukowej specjalizuje się w zagadnieniach z zakresu teorii i praktyki treningu w zespołowych grach sportowych oraz zagadnień motoryki człowieka. Jest autorem ponad 300 artykułów, 6 autorskich podręczników i ponad 20 redakcji naukowych podręczników. Publikował w takich periodykach jak „Annals of Agricultural and Environmental Medicine”, „Journal of Sports Science and Medicine”, „Journal of Human Kinetics” czy „Journal of Toxicology and Environmental Health. Jest wiceprzewodniczącym Międzynarodowego Towarzystwa Naukowego Gier Sportowych oraz członkiem Międzynarodowego Stowarzyszenia Sport Cineitics. W Sejmie III kadencji był zastępcą przewodniczącego Komisji Kultury Fizycznej i Turystyki oraz członkiem Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (1997-2001). Pełnił godność senator RP

w latach 2007-2011. W latach 2006-2007 był wiceprzewodniczącym Sejmiku Województwa Lubelskiego. Uzyskał też uprawnienia trenera klasy mistrzowskiej w piłce nożnej. Od 1976 r. jest działaczem piłki nożnej pełniąc m.in. funkcję Prezesa Białkopodlaskiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej (był jednym z jego założycieli), a od 2009 r. Przewodniczącego Wydziału Piłkarstwa Kobiecego PZPN (w latach 1981-1985 i 1999-2004). Przyczynił się do powstania wspaniałego obiektu/kompleksu (kameralny stadion, hala, siłownia, zaplecze odnowy, boiska ze sztuczna nawierzchnią) służącego rozwojowi białskiej kobiecej piłki nożnej w klubie AZS PSW. Jego wychowankiem był pierwszy z Białej Podlaskiej młodzieżowy reprezentant Polski Ireneusz Wójtowicz, na co dzień junior AZS-AWP Biała Podlaska. Prowadzona przez J. Bergiera drużyna młodzików zdobyła w 1978 roku podczas Igrzysk Młodzieży Szkolnej o Puchar TV i „Przeglądu Sportowego” wicemistrzostwo kraju. Dwa lata później z częściowo inną grupą piłkarzy awansował do finałów VII Ogólnopolskiej Spartakiady Młodzieży i zajął w niej dwunaste miejsce Pod redakcją Józefa Bergiera wydano w 2006 roku w Polsce pierwszą książkę o piłce nożnej kobiet, a w 2008 roku białski senator poprowadził w Senacie RP dwie konferencje pt. „Przyszłość polskiej piłki nożnej” i „Sport kobiet w Polsce - stan i perspektywy”. R. Laszuk, *Kobiece oblicze piłki nożnej w AZS AWF Biała Podlaska*, Biała Podlaska 2017, s. 101, 112; (fot.), 125, 135-6, 143; file:///C:/Users/ICom/Desktop /jo zef-bergier-cv.pdf

Bialek, Krzysztof, ur. 05.03.1950. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik AZS AWF Warszawa, (1969-1974, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1972, 1973, srebrny 1974, brązowy 1971), Skry Warszawa (1975-1986, 1997, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1976, 1978, 1981, brązowe: 1975, 1979, 1980). Pierwszy trener Józef Grochowski. Trener II klasy. Trener seniorów Skry Warszawa (1997-1998). Wiceprezes Polskiego Związku Rugby (20.05.1995-25.06.1998). Sędzia (1987-1989). Odznaczony Honorową Srebrną Odznaką PZR (27.02.1986), Złotą Odznaką Skry Warszawa. M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, *Encyklopedia polskiego rugby*, Lublin 2004, s. 154.

Bidas, Michał, koszykarz, zawodnik AZS-AWF Warszawa, nauczyciel akademicki i trener, działacz sportowy i polityczny, wiceprezes i prezes centralnego urzędu kultury fizycznej, radny i wiceprezydent Gdańska. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/> Fot. <https://www.gdansk.pl/wiadomosci> Łukasz Głowala / KFP /

Bielawski, Tadeusz, ur. 13.06.1944 w Legionowie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby Legionovii Legionowo (1961-1963, finalista Pucharu PZR 1962), AZS AWF Warszawa (1963, 1965, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1964, 1965), Orła Warszawa (1966-1969, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1966, 1967, 1969). Pierwszy trener Bohdan Karwowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał jeden oficjalny mecz międzypaństwowy, wystąpił na pozycji środkowego ataku. M. Powała Niedźwiecki, J. Wierzbicki, *Encyklopedia polskiego rugby*, Lublin 2004, s. 16; M. Powała Niedźwiecki, J. Wierzbicki, *Encyklopedia polskiego rugby. Suplement 2004-2006*, Lublin 2007, s. 10.

Bielczyk Piotr, absolwent AWF (1980); w barwach AZS AWF występował w latach 1975-1982; jego talent w rzucie oszczepem odkrył trener Zygmunt Szelest; kontynuatorem pracy szkoleniowej Zygmunta Szelesta był jego wychowanek Tadeusz Paprocki, który doprowadził Piotra Bielczyka do ścisłej czołówki światowej był 4-krotnym mistrzem Polski, 3-krotnym wicemistrzem Polski i 2-krotnym rekordzista Polski w rzucie oszczepem (88,04 m i 90,78 m); w latach 1975-1980 16-krotnie brał udział w spotkaniach między-

państwowych; w Pucharach Europy (1975-1979) zajmował miejsca od 2 do 6; na Igrzyskach XXI Olimpiady w Montrealu (1976) zajął 4 miejsce w rzucie oszczepem (86,50 m); w wieku 44 lat zdobył na Mistrzostwach Europy Masters w Malmoe złoty medal w rzucie oszczepem (61,52 m). M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 164; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 79; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 32; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Bielczyk, Zygmunt absolwent Uczelni z 1939 r., był w czasie powstania warszawskiego żołnierzem batalionu Żubr, II obwodu AK „Żywiciel”. Ze swoją drużyną 1 sierpnia 1944 r. przystąpił do ataku od ul. Marymonckiej na umocnione stanowiska niemieckie na terenie AWF. Trwające miesiąc walki w najbliższej okolicy Uczelni nie przyniosły sukcesu, a sam Bielczyk został ciężko ranny. W 1946 roku podjął trud odbudowy Uczelni z gruzów. Został profesorem AWF i jej dziekanem oraz prorektorem, autorem prac z zakresu adaptacji psychomotorycznej organizmu człowieka do warunków środowiska przyrodniczego. Był twórcą uczelnianego programu obozów letnich zimowych, zwolennikiem łączenia wychowania fizycznego i sportu z nowoczesną ochroną środowiska i aktywnymi formami turystyki. Harcmistrz ZHP, żołnierz września 1939 roku oraz AK, dwukrotnie ranny w Powstaniu Warszawskim. Emerytowany nauczyciel akademicki, Dziekan i Prorektor Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie. Maciej Łuczak, Ewa Kałamacka, Jerzy Chełmecki, Rafał Szubert, Eligiusz Małolepszy, Teresa Drozdek-Małolepsza, Waldemar Moska, Monika Żmudzka-Brodnicka, Bartosz Gondk, Akademii wychowania fizycznego w Polsce. Od przeszłości ku przyszłości, Poznań 2015, s. 194.

Biernacki Zygmunt. Piłkarz AZS Warszawa. W czasie okupacji przebywał w Warszawie, gdzie od 1940 r. uczestniczył w konspiracyjnych rozgrywkach piłkarskich. Zginął w powstaniu warszawskim 1944 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 35.

Biernacki, Kazimierz (1892-1976), od 1912 r., w czasie kilkuletniego pobytu we Włoszech, jako student Politechniki Mediolańskiej, uprawiał chód sportowy. Syn redaktora pracującego w Kurierze Warszawskim. Należał do pierwszych dziennikarzy sportowych w Warszawie. W 1915 wrócił do kraju i rozpoczął studia na PW. Został pierwszym prezesem ZSS PW. Zaraz po swym trumfie w maratońskim chodzie w 1916 r. napisał książeczkę „Jak zwyciężać w chodzie”. Po skończeniu Politechniki w 1923 r. pracował jako architekt, ale zawsze wspomnieniami chętnie wracał do pionierskich czasów AZS Warszawa. R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 16 (maszynopis); Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., „Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty”, Warszawa 1962, s. 335. Fot. http://www.inmemoriam.architektsarp.pl/pokaz/kazimierz_biernacki,11181

Bilewski (Baran) Józef. Urodził się 4 marca 1899 r. w Raclawówce (pow. Rzeszów) w wielodzietnej rodzinie kolejarskiej Tomasza Barana i Zofii z Gubernatów. Z czterech synów małżeństwa Baranów trzech uczestniczyło w walkach o niepodległość Polski (1918-1920) po czym wybrało karierę wojskową. Józef w latach 1917-1918 służył w armii austriackiej (17. pp, potem 56 pac). W 1918 r. ukończył Szkołę Oficerów Rezerwy w Ołomuńcu i zwolniony z armii austriackiej wstąpił do WP. Służył w 1. Pułku Piechoty Ziemi Rzeszowskiej i w jego szeregach bił się w 1918 r o Lwów, za co otrzymał Honorową Odznakę Orłąt. Po zakończeniu działań wojennych (1920) służył w 6. pac w Krakowie, a potem po rocznym kursie podchorążych w Toruniu, już jako instruktor artylerii. W Toruniu zdał maturę w Gimnazjum Klasycznym i Realnym (1922), po czym przeniesiony został do

Lwowa do 5. pap (dowódca baterii). W 1924 r. ukończył we Lwowie kurs metodyczno-praktyczny i jak wynika z opinii zawartych w archiwalnych dokumentach wojskowych zapowiadał się na wzorowego artylerzystę. Bardzo wczesne zainteresowanie sportem zmieniło jednak charakter jego dalszej kariery zawodowej. Był wybitnym lekkoatletą, specjalistą w rzucie dyskiem i młotem oraz w pchnięciu kulą; startował w barwach Pogoni Lwów (1921-1928), AZS Poznań (1929), AZS Warszawa (1930) i Legii Warszawa (1931). Był reprezentantem Polski na Igrzyskach Olimpijskich w Amsterdamie w 1928 r. (w rzucie dyskiem osiągając 41,77 m, zajął XVIII miejsce), 9-krotnie reprezentował barwy Polski w meczach międzypaństwowych (1922-1929), odnosząc w 18 startach 5 zwycięstw indywidualnych; 13 razy bił rekord Polski, 8-krotnie w kuli, raz w pchnięciu kulą oburącz i 4-krotnie w dysku. 19 razy był medalista mistrzostw Polski. Jako niezwykle uzdolniony sportowo oficer został skierowany na roczny kurs CWSGiS w Poznaniu (1925), po czym objął stanowisko kierownika Ośrodka Wychowania Fizycznego przy Dowództwie Okręgu Korpusu VI (Lwów). W 1928 r. powrócił do Poznania, gdzie został instruktorem w CWSGiS (lekkoatletyka, boks, gry sportowe). Instruktorami byli tam m. in. tacy oficerowie, jak Pawełek, Szuszkiewicz, Dobrowolski, Mierzejewski, Sedlaczek, Szydłowski, Laskowski, Konopacki, Kaseja, Jencz, Mazurek, Dąbrowski oraz 13 podoficerów z wachmistrzem Feliksem Stammem na czele. Rok później (1929) przeniósł się wraz z uczelnią do CIWF w Warszawie. Tu (1932) zdał egzamin eksternistyczny i odbył kurs gimnastyczny O. Nielsa-Bukha w duńskiej miejscowości Ollerup, stając się z czasem w CIWF czołowym organizatorem lekkoatletyki, wykładowcą, instruktorem i jako kapitan kierownikiem oddziałów męskich oraz dowódcą kompanii na licznych kursach wojskowych. I Poza tym był działaczem PZLA i PKOl (m. in. kierownikiem grupy lekkoatletów podczas IO w Los Angeles w 1932 r., kiedy to Walasiewiczówna i Kusociński zdobyli złote medale), sędzią, trenerem, współautorem podręczników sportowych - Zasady nauczania lekkiej atletyki (z Czesławem Mierzejewskim i W. Humenem) oraz Piłka siatkowa, podręcznik dla gracza i Gry sportowe (z W. Kwastem). W warszawskim CIWF-AWF pracował do chwili mobilizacji w 1939 r. jako instruktor na stanowisku oficera sztabowego. 24 sierpnia wyjechał do 27. pal. we Włodzimierzu Wołyńskim. Tam lub w okolicach miasta dostał się do niewoli sowieckiej i przez Szepietówkę do obozu w Kozielsku. Z Szepietówki pisał do żony Haliny: „ 20 IX zostałem zajęty przez wojska sowieckie; przeprowadzono nas do Łucka, a dziś każą jechać w nieznaną”. 24 grudnia 1939 r. żona otrzymała list z Kozielska, w którym donosił, że przebywa w Rosji Sowieckiej, że jest zdrow, czuje się dobrze i że są z nim jego koledzy oficerowie: Szuszkiewicz, Grabowski, Nosarzewski i Znajdowski. Więcej listów żona nie otrzymała. Dalsze wiadomości, już ostatnie, pochodzą z notatnika kpt. Józefa Trepia (koperta ekshumacyjna 867). Pod datą 15 kwietnia 1940 r. odnotował on m. in.: „Dzień pochmurny, ponury i dość zimny. Zaczęli wyprowadzać dopiero około pierwszej. Wyjechało ok. 150, od nas BILEWSKI (podkr. autora). Wywieziony do Lasku Katyńskiego i tam zamordowany (stwierdzono to na podstawie listy transportowej NKWD nr 029/1 z kwietnia 1940 r., poz. 79, tp. 1927. Ekshumowany z dołu śmierci do bratniej mogiły, najprawdopodobniej trzeciej; zidentyfikowany pod numerem 1856”. B. Tuszyński, Józef (Baran) Bilewski (1899-1940), w: Hądzelek K., A. Mazur (red.), słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, tom IV, Warszawa 2005, s. 5-6; R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 356; Ryszard Wryk, Sport i wojna. Losy polskich olimpijczyków w latach drugiej wojny światowej, Poznań 2016, s. 230.

BIOGRAMY

Biranowska Paulina z domu Gajewska; siatkarka (rozgrywająca); ur. 6 sierpnia 1985 w Białej Podlaskiej. Zawodniczka klubów: AZS AWF Biała Podlaska 2002-2004; AZS AWF Warszawa 2004-2009; Pronar Zeto Astwa AZS Białystok 2009-2010; Sandeco EC Wybrzeże TPS Rumia 2010; VC Shirvan; Azejberdżan 2010; VK Baku; Azerbejdżan 2010-2011; Bank BPS Muszynianka Fakro Muszyna (Superpuchar Polski 2011) 2011-2012; Alemannia Aachen; Niemcy 2012-. Miejsce zamieszkania: Niemcy. Z. A. Judycki, Polscy sportowcy w świecie, Warszawa 2014, s. 24. Fot. <http://wisl-warszawa.pl>

Biskupski, Krzysztof - ur. 8 marca 1954 r. w Kielcach. Koszykarz MKS Żak Kielce /1968-1970/, Tęczy Kielce /1970-1973, II liga/, AZS AWF Warszawa /1973- 1983, I - liga 1975-1976/. Reprezentant Polski juniorów - 2 miejsce /za USA/ w międzynarodowym turnieju juniorów w Mannheim w 1973 r. /nieoficjalne Mistrzostwa Świata juniorów/. Członek kadry narodowej seniorów /1973 - 1976/. Absolwent Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie, nauczyciel wychowania fizycznego, trener koszykówki. Trener koszykarzy AZS AWP Warszawa-juniorów /1980-1987/ i seniorów /1988 - 1993/. Osiągnięcia w pracy szkoleniowej: I miejsce w Akademickich Mistrzostwach Warszawy zespołu Wyższej Szkoły Handlu i Prawa /2000, 2001/, 2 i 3 miejsce w Mistrzostwach Polski Szkół Niepublicznych zespołu WSH i P /2000, 2001/. M. Michniak, A. Pawłowski, Świętokrzyski leksykon sportowy, Kielce 2002, s. 19.

Biskupski, Marek - ur. 26 sierpnia 1952 r. w Skarżysku Kamiennej - zm. 13 czerwca 1996 r. w Warszawie. Lekkoatleta Budowlanych Kielce /1966-1969/ i AZS Warszawa /1969 - 1971/, specjalizujący się w trójskoku. Absolwent Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie, trener lekkiej atletyki. W 1985 r. podjął pracę w Polskim Związku Lekkiej Atletyki w Warszawie na stanowisku zastępcy kierownika wyszkolenia do spraw młodzieży. Od 1 grudnia 1993 r. pełnił funkcje kierownika szkolenia seniorów w PZLA. Na tym stanowisku pracował aż do śmierci. M. Michniak, A. Pawłowski, Świętokrzyski leksykon sportowy, Kielce 2002, s. 19.

Blauth, Tadeusz - ur. 1 lipca 1939 r. w Warszawie. Koszykarz AZS Warszawa i Tęczy Kielce /1970-1972 - II liga/. Reprezentant Polski, uczestnik Igrzysk Olimpijskich w Tokio /1964/- 6 miejsce. Mistrz Polski i złoty medalista IV Ogólnopolskiej Spartakiady /1967/. Jeden z najwyższych koszykarzy w Polsce /204 cm wzrostu/. Absolwent Politechniki Warszawskiej. M. Michniak, A. Pawłowski, Świętokrzyski leksykon sportowy, Kielce 2002, s. 19; APS 14, 1962, s. 24; APS 28-29 (5-6) 1964, s. 34. Fot.w: Maria Rotkiewicz *Zawodnicy AZS-AWF w Igrzyskach Olimpijskich 1952-2000*, Warszawa 2004.

Bloch, Piotr, ur. 30.04. 1970 w Pruszkowie. Wykształcenie i wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby Skry Warszawa, (1986-1991), PSG Stuttgart (Niemcy, 1991-1992, zdobywca Pucharu Niemiec 1992), AZS AWF Warszawa (1992-1995, brązowy medal mistrzostw Polski seniorów 1994). Pierwszy trener Sylwester Koliński. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 8 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 10 punktów, występował na pozycji środkowego i skrzydłowego ataku. Uczestnik mistrzostw świata juniorów (1988, 1989). Trener II klasy (1995). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. brak

Bobryk, Kamil, ur. 09.02.1984 w Siedlcach. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby Pogoni Siedlce (1994-2004, 2005-2006, brązowy medal mistrzostw Polski „7” i seniorów 2001, srebrny medal mistrzostw Polski juniorów 2002), Folc AZS Warszawa

LUDZIE AZS-u

(2004), Epernay Rugby Champagne (Francja, 2005-2006), Budowlani Łódź (2006-2007). Pierwszy trener Arkadiusz Mączka. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 5 oficjalnych meczów międzypaństwowych, grał na pozycji młynarza. Młodzieżowy reprezentant Polski, uczestnik mistrzostw świata juniorów (2003). Drugi trener młodzików Pogoni, asystent Arkadiusza Mączki (2005-2006, złoty medal Mistrzostw Polski Dzieci i Młodzieży 2005, srebrny 2006, zwycięstwo w Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików w Rugby 7 (2005)). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby. Suplement 2004-2006, Lublin 2007, s. 10. Fot. <https://cswienne-rugby.com/article-7328-bobryk-kamil>

Bochenek, Piotr Sebastian, wioślarz, zawodnik klubu AZS-AWF Warszawa, olimpijczyk (2000 dwójka bez sternika), wielokrotny mistrz i reprezentant kraju. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/> Fot. w: Maria Rotkiewicz *Zawodnicy AZS-AWF w Igrzyskach Olimpijskich 1952-2000*, Warszawa 2004.

Bocheński Tadeusz, brat Kazimierza. Zawodnik sekcji pływackiej AZS Warszawa. Poległ w obronie Warszawy we wrześniu 1939 r. w rejonie placu Unii Lubelskiej. R. Wryk, *Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945*, Poznań 1991, s. 37.

Bocheński, Roman Kazimierz, ur. 12 maja 1910 r. w Gliniance pow. Mińsk Mazowiecki. W latach 1928-1931 studiował w Wyższej Szkole Handlowej i Konsularnej w Gandawie. Pływanie zaczął uprawiać w 1928 r. w AZS Warszawa. W latach 1928-1932 i 1936-1939 był zawodnikiem AZS Warszawa, a w latach 1933-1935 klubu pływackiego „Delfin” Warszawa. Kilkunastokrotny rekordzista Polski na dystansach 100, 200, 400 m st. dow. i w sztafetach 4 x 200 m st. dow., 5 x 50 m st. dow. i 3 x 100 m st. zm. W latach 1929-1939 zdobył w konkurencjach indywidualnych jedenaście tytułów mistrza Polski. W 1930 r. w konkurencji 100 m st. dow. z czasem 1:00,4 został sklasyfikowany na trzecim miejscu w Europie, a w konkurencji 400 m st. dow. z czasem 5:17,4 na miejscu piątym. jako pierwszy z polskich pływaków zaliczany był do ścisłej czołówki europejskiej. W 1936 r. uczestniczył w igrzyskach olimpijskich w Berlinie, gdzie wraz z Gunterem- Baryszem, Joachimem Karliczkim i Ilją Szrajbmanem startował w sztafecie 4 x 200 st. dow., która w przedbiegu została zdyskwalifikowana. Z powodzeniem uprawiał także piłkę wodną, odnosząc z drużyną AZS Warszawa wiele sukcesów w rozgrywkach krajowych oraz spotkaniach międzynarodowych. W trzeciej dekadzie sierpnia 1939 r. startował w akademickich mistrzostwach. świata w Monako. Do Polski powrócił 3 września 1939 r. i udał się na front. Jego losy wojenne we wrześniu 1939 r. nie są znane. Wzięty do niewoli sowieckiej został osadzony w obozie jenieckim w Starobielsku, a następnie rozstrzelany przez NKWD w Charkowie wiosną 1940 roku. Ryszard Wryk, *Sport i wojna. Losy polskich olimpijczyków w latach drugiej wojny światowej*, Poznań 2016, s. 231; R. Wryk *Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach*, Poznań 2009, s. 251; R. Wryk, *Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945*, Poznań 1991, s. 36-37; Pawlak A., *Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998*, Kraków 2000, s. 34; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., „Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty”, Warszawa 1962, s. 335. Fot. https://audiovis.nac.gov.pl/i/PIC/PIC_1-S-2722-3.jpg

Bogajewski, Dymitr (1912-1989). Urodził się 27 marca 1912 roku w Suchowoli (woj. białostockie) w rodzinie Heleny z domu Tureckiej i Włodzimierza, urzędnika państwowego. Matka zawodowo nie pracowała, zajmowała się wychowywaniem dwojga dzieci (Eugenia i Dymitr). Po śmierci ojca, który zginął na froncie I wojny światowej, cały ciężar utrzymywania i wychowywania dzieci spadł na barki matki. Naukę w 4-

letniej szkole powszechnej rozpoczął w Białymstoku w 1921 r. W 1933 r. ukończył w Białymstoku gimnazjum matematyczno-przyrodnicze i uzyskał świadectwo dojrzałości. W tym roku powołany został do wojska i skierowany do Szkoły Podchorążych Rezerwy Piechoty w Zambrowie. Ukończył ją w 1934 r. ze stopniem plutonowy - podchorąży rezerwy. Na przełomie lat 1934-35 pracował do rywczu. W 1935 r. zdał egzamin i rozpoczął studia w Centralnym Instytucie Wychowania Fizycznego w Warszawie. Ukończył je w 1938 r. W roku szkolnym 1938 i 1939 pracował, jako nauczyciel wychowania fizycznego w gimnazjum w Rembertowie. W 1939 r. wrócił do Białegostoku i pracował na stanowisko starszego inspektora w Wojewódzkim Komitecie WF i PW. Z chwilą wybuchu II wojny światowej powołany został do wojska. Wraz ze swoją jednostką internowany został na Litwie. Jako mieszkaniec Republiki Białoruskiej powrócił do Białegostoku, gdzie spędził okres okupacji. W latach 1940-1941 - pod okupacją radziecką pracował w Woj. Kom. Kultury Fizycznej i Sportu w charakterze instruktora, a w latach 1941-1944, pod okupacją hitlerowską, w pracowni projektów budowlanych jako pracownik biurowy. W roku 1944 wstąpił ochotniczo do wojska polskiego i uczestniczył w walkach z okupantem hitlerowskim. Za udział w tych walkach otrzymał odznaczenia wojenne: Srebrny Krzyż Zasługi (1945), Odznakę Grunwaldzką (1946), Medal za udział w walce o Berlin (1971). W 1946 r. D. Bogajewski jako żołnierz WP został oddelegowany do dyspozycji POWF i PW i przeniesiony służbowo do Szczecina a następnie do Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie. Jako jeden z pierwszych włączył się w odbudowę Uczelni. W Akademii pracował początkowo, jako instruktor pływania i łyżwiarstwa a następnie jako pracownik Działu Sportów Wodnych. W 1947 r. został zdemobilizowany. W AWF zajmował kolejno stanowiska: asystenta, st. asystenta, adiunkta, z-cy profesora, st. wykładowcy. Decyzją przewodniczącego GKKF z dnia 11.06.1954 r. został kierownikiem Katedry Pływania, a dwa lata później Zakładu Teorii i Metodyki Pływania. Po zmianach strukturalnych w Uczelni w 1968 r. i powołaniu instytutu Sportu D. Bogajewski kierował Zakładem Pływania i Ratownictwa Wodnego. Funkcję tę pełnił do przejścia na emeryturę (1977). W 1952 r. złożył egzamin magisterski, a w 1967 r. uzyskał stopień naukowy doktora Wychowania fizycznego na podstawie pracy *Metody oceny i sędziowania w sportach niewymiernych na podstawie skoków do wody*. D. Bogajewski prowadził w Uczelni szeroką działalność dydaktyczną: ćwiczenia praktyczne i zajęcia teoretyczne z pływania, ratownictwa wodnego i skoków do wody na studiach stacjonarnych, zaocznych i na obozach letnich, na studiach podyplomowych, kursach, specjalizacjach; seminaria i konwersatoria magisterskie. Był promotorem wielu prac magisterskich. D. Bogajewski był cenionym autorem i współautorem wielu programów w zakresie nauczania pływania, ratownictwa wodnego i skoków do wody dla studentów studiów stacjonarnych, zaocznych, specjalizacji i studiów trenerskich i współautorem szeregu publikacji o charakterze metodycznym, skryptów, które nadal są przydatne studentom i nauczycielom wychowania fizycznego. Spośród nich na wyróżnienie zasługują: Program 4-letnich studiów w zakresie pływania (1952), *Technika pływania* - skrypt (1964) oraz tłumaczenie książek A. Mazorowa, *Skoki do wody* (1951) i B. Bajki, *Pilka wodna* (1961). D. Bogajewski obok pracy zawodowej w zakresie pływania pełnił w Uczelni funkcje społeczne: opiekuna grupy, rocznika, praktyk pedagogicznych, członka komisji, delegata wykładowców do Rady Wydziału, członka Rady Wydziału. Równoległe z pracą w Uczelni realizował D. Bogajewski swoje zainteresowania sportem pływackim, a szczególnie skokami do wody. Z pełnym zaangażowaniem włączył się w działalność społeczną w Polskim Związku Pływackim oraz Klubie Sportowym AZS-AWF. Współpracę z PZP rozpoczął w 1947 r. Prowadził szkolenie kadr trenerskich i sędziowskich, działał w Komisji Skoków do Wody PZP. Jednocześnie był w tej dyscyplinie sportu trenerem kadry narodowej i Klubu AZS-AWF. Osiągnął znaczące w skali krajowej sukcesy w upowszechnianiu sportu pływackiego

a szczególnie skoków do wody. W krótkim czasie stał się, zarówno jako teoretyk jak i praktyk, najwybitniejszym polskim specjalistą w tej dyscyplinie sportu. W latach 1950-1960 skoczkiem szkoleni przez D. Bogajewskiego należeli do najlepszych w kraju. Wśród nich byli wielokrotni mistrzowie Polski, jak np. Halina Chrzęszcz czy Aleksander Rękas. Jego wiedza, umiejętności i wkład pracy włożony w rozwój skoków do wody znalazły międzynarodowe uznanie. W 1970 r. został wybrany członkiem Europejskiej Komisji Skoków do Wody, w której aktywnie działał do 1974 r. Był również członkiem Prezydium GKKFiT, sędzią państwowym w pływaniu i skokach do wody. Za osiągnięcia w pracy zawodowej, trenerskiej i społecznej w sporcie pływackim i skokach do wody D. Bogajewski był wielokrotnie odznaczany, wyróżniany i nagradzany: Złotym Krzyżem Zasługi (1972), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1982), Medalem Edukacji Narodowej (1975), Odznaką Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej (1982), Medalem 10-LECIA PRL (1955), Indywidualną Nagrodą Resortową II stopnia (1977) oraz wieloma innymi odznaczeniami, dyplomami oraz nagrodami uczelnianymi. W 1942 r. D. Bogajewski zawarł związek małżeński z Heleną z domu Gitzer, z którą miał córkę Grażynę. Zmarł w dniu 13 listopada 1989 r. w Warszawie i pochowany został na Cmentarzu Powązkowskim (dawnym Wojskowym). Edmond Bartkowiak. Mieczysław Witkowski, Dymitr Bogajewski (1912-1989), w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom I, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2000, s. 14-16; M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 279; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 336.

Bogusz, Paweł, ur. 16.04.1960 w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1980-1994, 1995-1999, złote medale mistrzostw Polski seniorów 1981, 1982, 1984, 1984, 1986, 1988, srebrne 1983, 1987, brązowe 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, Puchar Polski 1983), Frogs & Co Warszawa (1995). Pierwszy trener Andrzej Kopyt. Trener juniorów i kadetów Folc Sport Warszawa (1998-2001, złoty medal mistrzostw Polski kadetów 2000, srebrny 1999), Folc AZS Warszawa (2001-2006 złoty medal mistrzostw Polski juniorów 2006, srebrny 2004). Odznaczony odznaką Mistrz Sportu (1987). Instruktor rugby (1995). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby. Suplement 2004-2006, Lublin 2007, s. 11.

Bondarowicz, Marian, ur. 02.07.1935 w Mikułkach. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie, doktor nauk. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1956-1962, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1957, 1961, brązowy 1960, zdobywca Pucharu Sportowca 1956). Pierwszy trener Stanisław Gierwatowski. W reprezentacji Polski rozegrał 3 oficjalne mecze międzypaństwowe, występował na pozycji łącznika i Środkowego ataku. Instruktor rugby (1957), trener II klasy (1959), trener I klasy (1971). Trener reprezentacji Polski seniorów (1958-1959, 1960-1961, 1962), łącznie 18 spotkań. Trener AZS AWF Warszawa (1957-1962, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1957, 1958, 1962, srebrne: 1959, 1961, brązowy 1960, złoty medal mistrzostw Polski juniorów 1962), Orła Warszawa (1968, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów). Przewodniczący Referatu Szkolenia Polskiego Związku Rugby (09.02.1957- 05.03.1961), Referatu Młodzieżowego (05.03.1961 - 19.06.1961). Wiceprezes Zarządu PZR do spraw sportowych (15.12.1968 - 31.03.1973). Mistrz Sportu (1966). Odznaczony m.in. Złotą Odznaką AZS (1962), M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 16-17; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 98; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Borejsza, Czesław (1911-1985). Urodził się 22 maja 1911 r. w Wilnie w rodzinie rzemieślniczej Adeli z Rynkiewiczów i Feliksa Borejszy szewca chałupnika. Szkołę podstawową i Gimnazjum im. Joachima Lelewela ukończył w Wilnie. Świadectwo dojrzałości uzyskał w 1931 r. Już w okresie szkolnym zrodziły się jego pierwsze zainteresowania sportowe, zwłaszcza piłką nożną, siatkową, strzelaniem oraz gimnastyką. Tę ostatnią trenował w sali Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w Wilnie. Był też współorganizatorem Klubu Sportowego „Błyskawica” i inicjatorem wielu akcji sportowych w Związku Harcerstwa Polskiego. Jego marzeniem były studia w Centralnym Instytucie Wychowania Fizycznego w Warszawie. Sytuacja materialna rodziców na to jednak nie pozwalała. W 1931 r. uczestniczył w Dywizyjnym Kursie Podchorążych Rezerwy, podczas którego został mistrzem dywizji w strzelaniu z broni długiej. W 1933 r. po ukończeniu Państwowego Kursu Nauczycielskiego podjął pracę jako nauczyciel wychowania fizycznego w Sześciłach w gminie Orla nad Niemnem. W rok później przeniesiony został do szkoły w Starzynkach na stanowisko nauczyciela wychowania fizycznego i instruktora ćwiczeń wojskowych w ZS „Strzelec”. Po odbyciu kursu dla podharcistrzów zuchowych w Nierodzimiu zatrudniony został w Szkole Powszechnej w Kamionce koło Grodna, w której pracował do 1939 r. jako nauczyciel wychowania fizycznego i matematyki. Brał udział w wojnie obronnej 1939 r., pełniąc funkcję adiutanta dowódcy II batalionu 77 Pułku Piechoty. Dnia 18 września 1939 r. został ranny pod Ryczywołem, dostał się do niewoli i został internowany w oflagu II C w Woldenbergu, gdzie przebywał do kwietnia 1945 r. Był aktywnym współorganizatorem na terenie obozu życia sportowego. Należał do KS „Kresy”, w którym codziennie trenował siatkówkę, boks, gimnastykę, lekką atletykę (zwłaszcza biegi średnie i skoki). Prowadził zajęcia z gimnastyki w grupie starszych oficerów. Ukończył Wyższy Kurs Wychowania Fizycznego i Matematyki oraz kurs sędziowski z lekkiej atletyki. W 1944 r. brał udział w obchodach Roku Olimpijskiego w turniejach siatkówki i boksu. Po wojnie z polecenia gen. Stanisława Maczka został oddelegowany do Dalom koło Liogen w celu zorganizowania szkoły powszechnej w obozie robotników polskich. Po powrocie do kraju w 1945 r. podjął pracę w Liceum Ogólnokształcącym oraz Liceum Handlowym w Suwałkach jako nauczyciel wychowania fizycznego i instruktor przysposobienia wojskowego. Dzięki jego staraniom w krótkim czasie wybudowano stadion i wyremontowano salę gimnastyczną. Prócz tego pracował jako instruktor wychowania fizycznego w Powiatowym Urzędzie PWiWF. W 1946 r., po uzyskaniu zgody władz szkolnych, rozpoczął studia w reaktywowanej w Warszawie AWF. Był wyróżniającym się studentem w nauce i działalności sportowej. Kilkakrotnie reprezentował barwy Uczelni w zawodach lekkoatletycznych (był mistrzem Warszawy w 1948 r. w biegu na 400 m) oraz siatkówce. Studia ukończył w 1948 r. Dyplom magistra Wychowania fizycznego otrzymał w 1951 r., a w 1966 r. za pracę *Początki i rozwój ciężkiej atletyki w Europie ze szczególnym uwzględnieniem Królestwa Polskiego*, Rada Wydziału AWF w Warszawie nadała mu stopień naukowy doktora nauk o wychowaniu fizycznym. Posiadał tytuł trenera I klasy w podnoszeniu ciężarów oraz zapasach, trenera lekkiej atletyki (po ukończeniu w roku akademickim 1970/71 specjalizacji) oraz sędziego międzynarodowego w podnoszeniu ciężarów. Bezpośrednio po studiach zaangażowany został w Uczelni z zadaniem zorganizowania Działu Atletyki i Samoobrony, równocześnie powierzono mu przewodnictwo Sekcji Atletyki GOKF. Po sześciu latach pracy na stanowisku kierownika mianowany został z-cą profesora i kierownikiem Katedry Ciężkiej Atletyki, którą kierował do 1969 r. W tym roku przeniósł się do Białej Podlaskiej, gdzie został kierownikiem Zakładu Wychowania Fizycznego i Sportu oraz dziekanem na kierunku wychowanie fizyczne z nauczaniem początkowym nowo utworzonego Wyższego Studium Nauczycielskiego Filii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Po przekształceniu w 1970 r. WSN w Filię warszawskiej

AWF pozostał dziekanem do 1976 r. W 1973 r. powołany został na docenia kontraktowego w Filii AWF w Białej Podlaskiej, gdzie przez cały okres pracy prowadził zajęcia z lekkiej atletyki, gier i zabaw ruchowych oraz wykłady z historii kultury fizycznej. Bliskie mu były problemy szkolnego wychowania fizycznego na zaniedbanym pod każdym względem Podlasiu. Najwięcej troski w tej dziedzinie poświęcał problemom korektywy i wychowania zdrowotnego, angażując się we wszelkiego rodzaju akcje podejmowane na tym odcinku. W okresie pracy zawodowej pełnił szereg funkcji społecznych na terenie AWF w Warszawie a później Filii AWF w Białej Podlaskiej. Był członkiem Rady Wydziału i Komisji Senackich, opiekunem rocznika, trenerem koordynatorem atletyki w Klubie AZS-AWF, założycielem sekcji podnoszenia ciężarów przy LZS Krzna oraz współzałożycielem Klubu AZS przy Filii AWF w Białej Podlaskiej. Wypromował wielu magistrów, instruktorów i trenerów sportowych. Był aktywnym działaczem i propagatorem sportów atletycznych. Od 1948 r. współpracował z Polskim Związkiem Atletycznym i Głównym Urzędem Kultury Fizycznej. Należał do popularyzatorów zapasów klasycznych, podnoszenia ciężarów oraz ju-jitsu, organizował obozy szkoleniowe, zawody sportowe, wszelkiego rodzaju pokazy w licznych wsiach i miastach całej Polski. Był organizatorem i sędzią głównym imprez sportowych o zasięgu międzynarodowym: w 1955 r. tzw. Małej Olimpiady Ciężarowej w ramach MiSM w Warszawie; w 1957 r. sędzią głównym Mistrzostw Europy w Katowicach; 1959 r. sędzią głównym Mistrzostw Świata w Warszawie. W 1956 r. został powołany do władz Międzynarodowej Federacji Podnoszenia Ciężarów. Poza działalnością dydaktyczno-pedagogiczną i popularyzatorską w zakresie sportów atletycznych wiele publikował; był autorem ponad 70 publikacji naukowych, podręczników i skryptów oraz filmów szkoleniowych, scenariuszy i dokumentacji urzędów sportowych. Wśród ważniejszych prac wymienić można: Przyczynek do historii sztangi, „Wychowanie Fizyczne” 1953, nr 11; Władysław Pytlasinski i jego trening. Warszawa 1964; Elementy Kinezyterapii w zajęciach wychowania fizycznego, „Wychowanie Fizyczne i Higiena Szkolna” Warszawa 1972, nr 2; Atletyka (podręcznik dla WSWF), Warszawa 1965; Przepisy wałki zapaśniczej, Warszawa 1955; Przepisy sportowe w podnoszeniu ciężarów, Warszawa 1959; Trójbój olimpijski. Scenariusz i film szkoleniowy na zlecenie PKOl. Warszawa 1956; Program specjalizacji podnoszenia ciężarów dla WSWF. GKKF 1965. Po przejściu na emeryturę w 1978 r. wyjechał na Podhale, do Nowego Targu, gdzie uczestniczył w działalności Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, Lidze Obrony Kraju. W 1984 r. powrócił do Białej Podlaskiej i podjął ponownie pracę w Wydziale Zamiejscowym AWF w Białej Podlaskiej. Za całokształt dokonań w pracy zawodowej i społecznej odznaczony został m.in.: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem 10-lecia PRL, Medalem 30-lecia PRL, Brązowym Medalem za Zasługi dla Obronności Kraju, Medalem za Udział w Wojnie Obronnej 1939, Medalem Zwycięstwa i Wolności 1945, Odznaką Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej, Odznaką 100-lecia Sportu Polskiego, Honorową Plakietką AWF za długoletnią pracę zawodową i społeczną, Złotą Odznaką Zasłużony Działacz LOK. Otrzymał też wiele nagród, wyróżnień i listów gratulacyjnych. Czesław Borejsza był dwukrotnie żonaty. Po raz pierwszy w 1936 r. ze Scholastyką z d. Radzewicz, z którą miał dwie córki: Bogusławę i Teresę. Po raz drugi w 1972 r. z Marią Oleś. W tym związku miał pięcioro dzieci, (dwoje adoptowanych): Krzysztofa, Marzenę, Annę, Stanisława i Beatę. Zmarł 24 sierpnia 1985 r. i jest pochowany na cmentarzu w Białej Podlaskiej. Zofia Cicerko, Ryszard Cieśliński, Czesław Borejsza (1911-1985), w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom II, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2000, s. 9-11; M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 119.

BIOGRAMY

Borowiak, Wojciech. Zatrudniony na stanowisku wykładowcy w Zakładzie Sportów Walki i Podnoszenia Ciężarów AWF Warszawa od roku 2000 r. Trener sekcji judo AZS-AWF Warszawa, któremu w 1997 r. został przyznany tytuł trenera roku. Do jego wychowanków należał złoty medalista olimpijski Paweł Nastula (1996). Działalność W. Borowiaka w zakładzie koncentruje się na organizacyjnych aspektach akademickiego ruchu judo. Uczestniczy również w badaniach dotyczących zwiększania wydolności anaerobowej judoków poprzez krótkotrwałe wysiłki o maksymalnej intensywności dokonywane na cykloergometrze. W latach 1998-2001 był prezesem AZS-AWF Warszawa. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 149; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/> Fot. <http://www.azsawf.com/sekcje-sportowe/judo?day=20161130>

Borowski, Jerzy, trener i działacz żeglarstwa, wybitny szkoleniowiec, szef polskiej reprezentacji żeglarzy na Igrzyska Olimpijskie (1968, 1972), popularyzator klasy Cadet, Hornet i FD w Polsce, wiceprezes Polskiego Związku Żeglarskiego, członek kierownictwa klubu AZS-AWF Warszawa, w czasie wojny więzień obozów jenieckich, członek AK i żołnierz Powstania warszawskiego. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/> Fot. <https://zagle.se.pl/zeglarstwo/jerzy-borowski>

Borowski, Tomasz, ur. 03.04.1970 w Warszawie. Wykształcenie Wyższe. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby: Skra Warszawa (1986-1992, 1998-2002, 2004-2008), AZS AWF Warszawa (1992-1995), CSP Legionowia Legionowo (2003). Pierwszy trener Sylwester Koliński. Trener Skry Warszawa seniorów (2001, 2005, 2008-2010), juniorów (2005-2010, srebrny medal mistrzostw Polski 2007), kadetów (2000-2010, złoty medal mistrzostw Polski kadetów 2004, brązowy 2005), młodzików (1999-2010 pierwsze miejsce w finałowym Turnieju Dzieci i Młodzieży (2001, 2002), drugie (2003), pierwsze miejsce w Miedzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzików (2007). Trener współpracujący z reprezentacją Polski juniorów (2007-2010). Nauczyciel dyplomowany wychowania fizycznego. Trener II klasy rugby (2001). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Suplement 2 (2007-2009), Lublin 2010, s. 10-11. Fot. <http://www.skra-rugby.pl/pl/sklad>

Bortnowska-Zaczek Ludmiła (ur. 21 czerwca 1953 w Pyskowicach) - polska florecistka, indywidualna mistrzyni Polski (1974), brązowa medalistka Letniej Uniwersjady (1973) w turnieju drużynowym, trener szermierki. W latach 1963-1971 i 1975-1984 była zawodniczką GKS Katowice, w latach 1971-1974 reprezentowała AZS-WAF Warszawa. W 1976 i 1977 była drużynową mistrzynią Polski, w 1973, 1975, 1979, 1981 i 1982 drużynową wicemistrzynią Polski, w 1978 brązową medalistką mistrzostw Polski w drużynie. W 1973 zdobyła brązowy medal letniej uniwersjady w turnieju drużynowym. W latach 1979-2007 pracowała jako trener w Pałacu Młodzieży Katowice, od 2007 w AZS - AWF Katowice. K. Marcinek *Leksykon polskiej szermierki 1922-2012*, wyd. Warszawa 2012, s. 126; H. Marzec *85 lat śląskiego szermierki. Trenerzy i ich medaliści*, wyd. Katowice, s. 20.

Bosek Ryszard ur. 12.04.1950, Kamienna Góra. Syn Anatola i Władysławy Rasińskiej. Absolwent Technikum Przemysłu Szklarskiego w Wołominie (1969, tech. szkła). Zawodnik (189 cm, 88 kg, przyjmujący) Błękitnych Wołomin (1966-68) Mazowska Zegrze (1968-69), AZS Warszawa (1968 - 72), Płomienia Milowice (1973-80), Petrarcy Padwa (1980-81), Termoroec Padwa (1981-84). Trenerzy: Tadeusz Szlagor, Stanisław Piotrowski, Hubert Wagner oraz Jerzy Welcz i Aleksander Skiba. Jeden z naj-

LUDZIE AZS-u

lepszych polskich siatkarzy wszech czasów. Mistrz świata (1974 Meksyk) oraz finalista MŚ: 1970 Sofia - 5 m., 1978 Rzym - 8 m. Mistrz olimpijski (1976). 3-krotny srebrny medalista ME: 1975 Belgrad, 1977 Helsinki, 1979 Paryż. Finalista MEw Mediolanie 1971 - 6 m. Najlepszy siatkarz w klasyfikacji „PS” (1971). 2-krotny mistrz Polski (1977, 1979 Płomień Milowice), 3-krotny wicemistrz 1970 AZS W-wa, 1975, 1976 Płomień Milowice) i 2-krotny brązowy medalista MP (1972 AZS W-wa, 1974 Płomień Milowice). Zdobywca wraz z Płomieniem PEMK (1977/78) i 3 m. (1978/79). 359-krotny reprezentant Polski (1969-86). Po zakończeniu kariery zawodniczej - trener: Padwa, Milowice, Częstochowa. Trener kadry narodowej mężczyzn (2000-01). Od 2006 trener - Jastrzębskiego Węgla S.A. Zasłużony Mistrz Sportu. Odnaczony złotym (3x) i srebrnym (2x) Medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe, Złotym Krzyżem Zasługi (1976). Działacz sportowy. Olimpijczyk 1972 Monachium: zawodnik drużyny, która po wygranej z Tunezją 3:0 oraz porażkach z CSRS 0:3, Koreą Płd. 1:3, Bułgarią 2:3 i ZSRR 2:3, zajęła w gr. 5 m. W spotkaniu o 9-10 m. pokonała Kubę 3:0. W turnieju zajęła 9 m. Bosek wystąpił w spotkaniach z CSRS, Bułgarią, ZSRR i Kubą. Olimpijczyk 1976 Montreal: zawodnik drużyny, która po zwycięstwach nad Koreą Płd. 3:2, Kanadą 3:0, Kubą 3:2 i CSRS 3:1 zajęła w gr. 1 m. W spotkaniu o 1-4 m. pokonała Japonię 3:2. W meczu o 1-2 m. wygrała z ZSRR 3:2. Bosek wystąpił we wszystkich spotkaniach. Skład rep. Polski: Gawłowski, Skorek, Wójtowicz, Rybaczewski, Stefański, Bosek - oraz: Zarzycki, Karbarz, Lubiejewski. Trener: Hubert Wagner. Zdobywca z reprezentacją Polski złotego medalu olimpijskiego. Olimpijczyk 1980 Moskwa: zawodnik drużyny, która po zwycięstwach nad Jugosławią 3:1, Rumunią 3:1 i Libią 3:0 oraz porażce z Brazylią 2:3 zajęła w gr. 1 m. W spotkaniu o 1-4 m. przegrała z Bułgarią 0:3. W meczu o 3-4 m. uległa Rumunii 1:3. W turnieju zajęła 4 m. Bosek grał we wszystkich spotkaniach. Jerzy Szczygielski, Olimpijczycy województwa śląskiego (1924-2010), Racibórz 2010, s. 70-71; Lis J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 42; H. Marzec, Ze Śląska na olimpijskie areny. Leksykon olimpijczyków śląskich, Katowice 2011, s. 175; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/> Fot. w: Maria Rotkiewicz *Zawodnicy AZS-AWF w Igrzyskach Olimpijskich 1952-2000*, Warszawa 2004.

Brandysiewicz Anna, ur. 6. 04. 1955 w Warszawie. Wioślarka (ósemki), w. 171 cm, c.c. 71 kg. IO 1976 Montreal, 7 m.; Mistrz Sportu. Klub AZS Warszawa. Kariera sportowa od 1971. Wykształcenie wyższe wf., AWF Warszawa, nauczycielka wf. Mieszka w Warszawie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 38; Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s. 14; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/> Fot. w: Maria Rotkiewicz *Zawodnicy AZS-AWF w Igrzyskach Olimpijskich 1952-2000*, Warszawa 2004

Brańska, Żywilla - zawodniczka klasy mistrzowskiej i trenerka I klasy AZS-AWF w gimnastyce artystycznej. Trzykrotna mistrzyni Polski oraz trzykrotna uczestniczka mistrzostw świata. Choreograf kadry narodowej w akrobatyce sportowej i gimnastyce sportowej w przygotowaniach do Igrzysk Olimpijskich w Monachium i Moskwie. Autorka wielu pokazów gimnastycznych, propagatorka aerobiku sportowego i fitness. Sędzia międzynarodowy w aerobiku sportowym oraz juror w konkursach fitness. Pracownik AWF Warszawa w l. 1982-2001. Od 1998 wiceprezes d/s aerobiku sportowego Narodowego Stowarzyszenia Sprawności Fizycznej i przedstawiciel Polski w Federation International Sports Aerobics and Fitness (FISAF) Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 97. Fot. <https://www.facebook.com/fitnessfitfun/photos>

Brażuk Maciej, ur. 17.07.1977 w Sochaczewie. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby Orkana Sochaczew (1991 i 1999, 2000-2004, złote medale mistrzostw Polski „7”: 2001, 2002, srebrne: 1999, 2000, brązowy 1998, srebrne medale mistrzostw Polski juniorów: 1993, 1995, brązowy 1994, srebrne medale mistrzostw Polski kadetów: 1991, 1992, 1993), AZS AWF Warszawa (1999-2000). Pierwszy trener Krzysztof Ciesielski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 20 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 10 punktów, występował na pozycji skrzydłowego młyna. Uczestnik mistrzostw świata juniorów (1994, 1995, 1996). Zawodnik Roku Polskiego Związku Rugby (2001). Instruktor rugby (1995). Trener seniorów Orkana Sochaczew (wspólnie z Bogdanem Wróblem 2000). Trener drużyny kobiecej Tygrysy Sochaczew (2002-2003). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 18. Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/1/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Breś Nogał, Małgorzata - szermierka, florecistka. Urodziła się 31 grudnia 1959 roku w Lublinie. W latach 1973-1979 była zawodniczką „Energetyka” Lublin, potem warszawskich klubów: „Marymont” (1979-1980) oraz „AZS-AWF” (1981-1988). Trenowana przez Ryszarda Bresia startowała w Igrzyskach Olimpijskich w Seulu (1988) w konkurencji drużynowej. Niestety, zespół polskich florecistek odpadł w eliminacjach. Broniła wówczas barw warszawskiego klubu akademickiego. Największe pozaolimpijskie sukcesy Pani Małgorzaty to dwukrotny udział w finale mistrzostw świata (1985 – 4 miejsce we florecie drużynowym, 1987 – 5 miejsce we florecie drużynowym), wicemistrzostwo Polski (1985) w konkurencji indywidualnej. Znacznie lepiej prezentowała się w rywalizacji drużynowej, w której czterokrotnie triumfowała w mistrzostwach Polski mistrzyni (1981-1984), dwukrotnie była wicemistrzynią (1987, 1988). W 1988 roku została laureatką organizowanego przez Polski Komitet Olimpijski (od 1963, pod oficjalnym patronatem PKOl od 1978 r.) konkursu Fair Play. Została w ten szczególnie sposób uhonorowana za chwalebne i godne wybitnego sportowca zachowanie w czasie zawodów Pucharu Świata, które stanowiły kwalifikację do Igrzysk Olimpijskich w Seulu. Głuszek Z., Leksykon polskich olimpijczyków 1924–1998, Warszawa 1999, s. 162; Pawlak, A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 38; Borzęcki, B., Białą bronią urzeczeni, Warszawa 1994, s. 6, 9, 94, 177, 196-198; Łuczak, M., Szermierka w Polsce, w latach 1945-1989, Poznań 2002, s. 295, 311-312; Tuszyński, B., H. Kurzyński, Leksykon olimpijczyków Polskich. Od Chamonix i Paryża do Soczi 1924-2014, Warszawa 2014, s. 962; Lipski, J., A. Krychowski, M. Powąła-Niedźwiecki, T. Chmura (oprac.), Olimpijczycy Lubelszczyzny, Lublin 2006, s. 30; Rotkiewicz, M., Zawodnicy AZS - AWF Warszawa w Igrzyskach Olimpijskich 1952-2000, Warszawa 2004, s. 100-101; <https://www.sports-reference.com/olympics/athletes/br/malgorzatabres-1.html>; http://www.olimpijski.pl/Media/files/Laureaci_polskich_FP_ver092017.pdf <http://www.olimpijski.pl/pl/bio/185,bres-nogala-malgorzata.html>. Fot. w: Maria Rotkiewicz *Zawodnicy AZS-AWF w Igrzyskach Olimpijskich 1952-2000*, Warszawa 2004.

Broniewski, Kajetan najlepszy wioślarz AZS-AWF Warszawa końca XX wieku, który po podjęciu studiów AWF w Warszawie (1983) związał się z Klubem AZS-AWF aż do końca swojej kariery sportowej (1999). Od 1974 roku był wychowankiem Pawła Berka. Jego kariera sportowa trwała ponad 20 lat i była uwieńczona wieloma świetnymi wynikami na torach krajowych i zagranicznych. Pierwsze sukcesy zaczął odnosić w Mistrzostwach Polski Młodzików (1977) i Mistrzostwach Polski Juniorów (1980). Ten niepokonany w kraju skiffista zdobył w swojej koronnej konkurencji 13 tytułów mistrza Polski (1982, 1983, 1985, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1994, 1995, 1997, 1998, 1999), w tym 11 tytułów dla AZS AWF; 14 tytuł wywalczył w konkurencji dwójek podwójnych w 1996 roku wraz z Adamem Korolem (AZS-AWiS Gdańsk). Zdobyl też 7 tytułów mistrza w jedyńce na Długodystansowych Mistrzostwach Polski (8 km) w latach: 1989-1994 i 1997 oraz 2

tytuły wicemistrza (1998, 1999). Na zagraniczne tory regatowe wypłynął w 1980 roku podczas Mistrzostw Świata Juniorów; potem przez dwie dekady reprezentował barwy biało-czerwone. Wieloletnia ciężka praca treningowa zaowocowała sukcesami olimpijskimi. Kajetan Broniewski podczas Igrzysk XXIV Olimpiady w Seulu (1988) zajął 5 miejsce w jedyńce, a w Barcelonie (1992) zdobył brązowy medal w jedyńce. Startował także w Atlancie (1996), gdzie z Adamem Korolem w dwójce podwójnej zajęli 13 miejsce (1 miejsce w finale CW. W swoim dorobku sportowym Kajetan Broniewski posiada 2 miejsce, wywalczone w 1989 roku w „Henley Royal Regatta” na Tamizie oraz serię występów w jedyńce w regatach o „Puchar Świata”, w których pięciokrotnie zajmował 2 miejsce; był też dwukrotnym akademickim mistrzem świata w wioślarstwie w Mediolanie (1984) w dwójce podwójnej na 500 m i 2000 m z Andrzejem Krzepińskim. Nazywano go „wioślarskim ambasadorem Polski”. Za swoje sportowe osiągnięcia otrzymał liczne medale i wyróżnienia. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 332-333; R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 208 (maszynopis). <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/> <http://www.kronika-sportu.pl/artykuly/osobowosci-polskiego-sportu/10-osobowosci-polskiego-sportu-w-2006-roku/ka-jetan-broniewski/> Fot. w: Maria Rotkiewicz *Zawodnicy AZS-AWF w Igrzyskach Olimpijskich 1952-2000*, Warszawa 2004.

Brzustowska-Prószczyńska Irena, w AZS Warszawa od 1932 r. Czołowa zawodniczka polska w koszykówce i siatkówce, wielokrotna reprezentantka Polski i kapitan zespołu w koszykówce przed i po wojnie. W 1947 r. grała w pierwszej reprezentacji Polski w siatkówce. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., „Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty”, Warszawa 1962, s. 335.

Buchała Stanisław. Urodzony w 1898 roku, pięćdziesiąt lat swego życia poświęcił lekkiej atletyce. Trener i działacz w jednej osobie. Wraz z profesorem Tadeuszem Dręgiewiczem i dr Skorczyńskim z całą pasją odbudowywał w pierwszych latach Polski Ludowej krakowską lekką atletykę. W tym czasie lekkoatletki Krakowa wykazywały dużą przewagę nad zespołami innych Okręgów. W ciągu swej długoletniej kariery instruktora i trenera (40 lat), Stanisław Buchała wychował liczne kadry wybitnych lekkoatletów z mistrzami Polski: Konikówną miotaczką, Janiszewskim tyczkarzem, Potockim skoczkiem i długodystansowcem Gugałą na czele. Sam był przez kilkanaście lat jednym z najwszechstronniejszych lekkoatletów. Najlepsze wyniki uzyskiwał w rzutach. W barwach Cracovii występował pod pseudonimem Gierałowski, ponieważ w okresie międzywojennym osobom wojskowym nie wolno było należeć do cywilnych klubów sportowych. w czasie, gdy piszemy te słowa, Stanisław Buchała ukończył siedemdziesiąt lat. I wciąż jest jeszcze czynnym działaczem lekkiej atletyki. Zakrzewski, S. (red.), PZLA. Rocznik Jubileuszowy 1968, Warszawa 1969, s. 105.

Buczyński, Wiesław, ur. 04.09.1937 r. w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Akademia i Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby Lotnika Warszawa (1958-1960), AZS AWF Warszawa (1961-1965, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1962, 1963, srebrne: 1961, 1964, 1965), Malmö RC (Szwecja, 1965-1966, złoty medal mistrzostw Szwecji seniorów 1965), Orła Warszawa (1966-1967, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów 1967), Attila Sztokholm (Szwecja, 1967-1970, złoty medal mistrzostw Szwecji seniorów 1968), IPK Vaenersborg (Szwecja, 1970-1975, złoty medal mistrzostw Szwecji seniorów 1971, srebrny 1972). Pierwszy trener Stanisław Gierwatowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 10 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 3 punkty, występował na pozycji filara, wiązacza i obrońcy. Instruktor klubu (31.01.1961). Trener II klasy (1961). Założyciel i trener KS Przyszłość Włochy (1960-1961). Założyciel i trener sekcji rugby AZS SGPiS Warszawa

(1962-1963). Trener reprezentacji Szwecji seniorów (1968-1977), łącznie 22 oficjalne mecze. Trener Attila Sztokholm (Szwecja, 1967-1970, złoty medal mistrzostw Szwecji seniorów 1968). Założyciel i trener IPK Vaenersborg (Szwecja, 1970-1986, złoty medal mistrzostw Szwecji seniorów 1971, srebrny 1972). Członek Zarządu Polskiego Związku Rugby (24.02.1963-13.09.1965), Sekretarz Generalny PZR (16.02.1964-13.09.1965). Zasłużony dla Szwedzkiego Rugby, Odznaka nr 12 (1972). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 19. Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/1/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Budziński, Henryk (1904 - 1983). Olimpijczyk: Los Angeles 1932 r. (wioślarz). Urodzony 29 listopada 1904 r. w miejscowości Bobryk, w guberni Baranowicze, syn Edwarda i Stanisławy Kamińskiej. Uczęszczał do szkoły powszechnej i technicznej w Homlu i Samatrze (Kujbyszew), gdzie przypadkowo znaleźli się rodzice, uchodzący w głąb Rosji przed Rewolucją Październikową. Po powrocie do Polski (1923), śmierci ojca i uzyskaniu uprawnień technika budowlanego, rozpoczął pracę zawodową (1924) i odbył służbę wojskową. Jego pasją życiową stało się wioślarstwo, które uprawiał w Klubie Wioślarskim 04 w Poznaniu (1926-1934). Skromne warunki fizyczne (170 cm, 66 kg) zastępował systematycznym treningiem, pracowitością i ambicją, nieustępliwością i uporem. Największe sukcesy osiągnął w dwójce bez sternika, zdobywając na Igrzyskach Olimpijskich 1932 r. w Los Angeles wraz z J. Mikołajczakiem brązowy medal olimpijski. Był to pierwszy medal olimpijski zdobyty przez sportowców Poznania i Wielkopolski. W przeciągu całej kariery sportowej zdobył także: 3 tytuły mistrza Polski (1929, 1930, 1931). Dwa dalsze tytuły mistrzowskie zdobył w czwórce bez sternika (1930, 1933). Duże sukcesy zanotował w mistrzostwach Europy: w Bydgoszczy (1929) wywalczył srebrny medal w dwójce bez sternika z Janem Krenz Mikołajczakiem, w Liege (1930) z tym samym partnerem zdobył medal złoty, a w Paryżu (1931) tytuł wicemistrzowski wywalczył w czwórce bez sternika (z Kazimierzem Nowakowskim, Zbigniewem Kasprzakiem i Janem Krenz - Mikołajczakiem). W 1935 r. przeniósł się do Warszawy i po zakończeniu kariery zawodniczej pełnił obowiązki trenera w sekcji wioślarskiej miejscowego AZS. W grudniu 1939 r. w ramach wymiany jeńców został internowany w obozie w Kunau, a następnie Sagan, Görlitz, Vilingen. Przebywał tam cztery lata. Uciekł Niemcom dopiero w styczniu 1944, dotarł do Warszawy, gdzie mieszkał pod nazwiskiem Józef Kobyłański. Walczył w Powstaniu Warszawskim, po jego zakończeniu został ewakuowany do Pruszkowa. W kwietniu 1945 r. osiedlił się w Gdańsku, gdzie pracował w Przedsiębiorstwie Budownictwa Inżynieryjno-Morskiego „Hydrobudowa 4” na stanowisku kierownika budów, aż do przejścia na emeryturę (1970). Pochłonięty pracą zawodową, niewiele czasu mógł poświęcić wioślarstwu. Popularny w swoim środowisku „Biżu” był jednak członkiem Morskiego Klubu Olimpijczyka w Gdańsku i m. in. uczestniczył w jubileuszowych spotkaniach klubowych (KW 04 Poznań) i związkowych (PZTW). Uehonorowany został m.in. Wielką Nagrodą Sportową (1930) i dwukrotnie odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi (1931, 1959). Ożeniony z Ireną Grambo (1959), ekonomistką z „Hydrobudowy nr 6” w Świnoujściu, nie miał dzieci. Spośród czterech jego braci dwóch także uprawiało wioślarstwo: najstarszy Norbert (rocznik 1902), który był sternikiem i nawet dwukrotnym mistrzem Polski w czwórkach i ósemkach (1930), oraz Maksymilian (1910), który z kolei posiadał tytuły mistrzowskie w czwórce bez sternika (1931) i w dwójce bez sternika (1932). Obaj także reprezentowali barwy KW 04 Poznań. Zmarł w Gdańsku 18 marca 1983 r. i pochowany jest na cmentarzu Srebrzysko we Wrzeszczu. http://valerianella.man.poznan.pl/data/cmentarze/olimpijczycy_public.php?filtruj=formularz; Lis J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 42. Fot. https://audiovis.nac.gov.pl/i/PIC/PIC_1-M-1901-1.jpg

BIOGRAMY

Budzyń, Roman, ur. 26.03.1934 r. w Szczecinie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1956-1963, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1957, 1958, 1962, 1963, srebrne: 1961, 1964, 1965, brązowy 1960, zdobywca Pucharu Sportowca 1956, Pucharu PZR (1959), Skry Warszawa (1964-1967, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1964, 1965, 1966, 1967). Pierwszy trener Stanisław Gierwatowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 15 oficjalnych meczów międzypaństwowych, występował na pozycji łącznika i środkowego ataku. Członek Zarządu Polskiego Związku Rugby (1968), przewodniczący Referatu Młodzieżowego (02.09-15.12.1968). Mistrz Sportu (1966). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 19.

Bugajski Andrzej (1952-) Lekarz sportowy, ortopeda, nauczyciel akademicki, dr n. med., kierownik Zakładu Medycyny Sportu Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, Rektor Wyższej Szkoły Fizjoterapii we Wrocławiu. Urodził się 4 V 1952 r. we Wrocławiu. W latach 1971–1977 studiował na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej we Wrocławiu i po uzyskaniu dyplomu lekarza podjął bezpośrednio pracę w Zakładzie Medycyny Sportu w Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu. Początkowo jako asystent, później adiunkt (1988–2002) a w latach 1991–1993 kierownik Zakładu. Jednocześnie w latach 1977–87 był asystentem i starszym asystentem w Klinice Chirurgii Urazowej AM we Wrocławiu, uzyskał specjalizację w zakresie chirurgii urazowo-ortopedycznej (1982) oraz otrzymał stopień doktora nauk medycznych (1987). Później asystent w Klinice Ortopedii AM we Wrocławiu (1987–1991). Lekarz sportowy w Klubie Sportowym „Burza” we Wrocławiu (1977–1981), później do 1997 r w Klubie AZS-AWF we Wrocławiu. W kwietniu 1990 r. uzyskał tytuł specjalisty w zakresie medycyny sportowej. W latach 1994–2002 lekarz chirurg-traumatolog w Wojewódzkiej Przychodni Sportowo-Lekarskiej we Wrocławiu. Od 1999 r. pełni funkcję Konsultanta Regionalnego/Wojewódzkiego na terenie województw dolnośląskiego i opolskiego. Od 2002 r. jest Rektorem Wyższej Szkoły Fizjoterapii we Wrocławiu. Jest autorem i współautorem ponad 30 publikacji naukowych w tym 2 skrypty. Główny nurt zainteresowań naukowych dotyczy diagnostyki i profilaktyki zmian przeciążeniowych narządu ruchu osób uprawiających różne dyscypliny sportu, wczesnej diagnostyki wad postawy u dzieci wieku szkolnego oraz problemów związanych z likwidacją skutków ostrego i przewlekłego zmęczenia. Jest czynnym uczestnikiem Zjazdów Naukowych PTMS, wielokrotnie wybierany do władz Towarzystwa, współorganizator Zjazdów Naukowych PTMS i licznych Sympozjów o zasięgu regionalnym i krajowym. Henryk Kuński Dzieje Medycyny Sportowej w Polsce Tom II (1951–2000) Polskie Towarzystwo Medycyny Sportowej Łódź 2009 s. 159, 160. Fot. <http://www.ptms.org.pl/dr-n-med-andrzej-bugajski.html>

Bugała, Edward – wybitny Polski lekkoatleta lat 50. i 60. Specjalizował się w biegach płotkarskich (od 110 do 400 m) – sięgał w nich w latach 1952-64 po 10 tytułów mistrza Polski; zdobył także 6 srebrnych i 4 brązowe medale krajowych czempionatów. Był rekordzistą Polski i wielokrotnym (37 razy) reprezentantem naszego kraju w międzypaństwowych meczach lekkoatletycznych. Jako zawodnik reprezentował barwy wrocławskich klubów: OWKS i Kolejarz, katowickich – Kolejarka i Startu, a następnie – stołecznej Warszawianki. W tym ostatnim klubie podjął także pracę szkoleniową, specjalizując się w treningu biegów krótkich i płotkarskich. Mocno zaangażował się w rozwój lekkoatletyki w spółdzielczym Zrzeszeniu „Start”. Jako wieloletni członek Komisji Sportu Kwalifikowanego Rady Głównej

„Start” był wytrwałym orędownikiem promowania zasad fair play wśród przedstawicieli wielu dyscyplin. Pan Edward Bugała przez wiele lat był cenionym i szanowanym trenerem szkolenia centralnego w PZLA. Przygotowywał do startu w Igrzyskach Olimpijskich w Meksyku (1968) m.in. Irenę Szewińską, Ewę Kłobukowską, Elżbietę Bednarek. W 2006 roku na Mistrzostwach Europy w Goeteborgu, trenowana przez pana Edwarda Bugałę sztafeta kobiet na dystansie 4 x 400 m. Pracował m.in. z takimi zawodniczkami - reprezentantkami Polski - jak Grażyna Prokopek, Anna Pacholak, Anna Jesień czy Monika Bednar. Był trenerem sprintera Piotra Balcerzaka. Obecnie jest trenerem w AZS-AWF w Warszawie, a trenowani przez niego zawodnicy należą do czołówki krajowej. Pan Edward Bugała niezmiennie cieszy się ogromnym autorytetem wybitnego fachowca i wielką sympatią zawodników i młodszych kolegów – trenerów. To wieloletni propagator wartości uczciwej rywalizacji sportowej oraz godnych zachowań w życiu codziennym, hołdujący ideom fair play podczas kilkunastu lat kariery zawodniczej i wpajający je podopiecznym w czasie trwającej już prawie 50 lat pracy trenerskiej. www.olimpijski.pl/Media/files/Laureaci_polskich_FP_ver092017.pdf Fot. <https://bieganie.pl/?show=1&cat=48&id=3683>

Burek Leszek - ur. 1 stycznia 1937 r. w Bogucicach k. Pińczowa, woj. Świętokrzyskie. Siatkarz SKS Liceum Pedagogicznego w Kielcach, AZS Uniwersytet Warszawski, Huraganu Wołomin /II liga/ i Lechii Kielce /II liga / w latach 1954-1972. Sędzia siatkówki w latach 1960 - 1996, od 1980 r. sędzia klasy międzynarodowej. W 36 - letniej karierze sędziowskiej prowadził ponad 1700 spotkań wszystkich szczebli w rozgrywkach krajowych, w tym I i II ligi oraz 114 spotkań międzynarodowych i międzypaństwowych. Wiceprezes d. s. sędziowskich Kieleckiego Okręgowego Związku Piłki Siatkowej /1964-1973/, prezes Kieleckiego OZPS /1984 - 1996/, prezes Okręgowego Związku Piłki Siatkowej i Koszykówki w Kielcach /1991-1995 /. Absolwent Wydziału Dziennikarstwa Uniwersytetu Warszawskiego /1958/. Dziennikarz „Głosu Pracy” /1964-1968/, „Dziennika Ludowego” /1968 - 1990/, „Gazety Kieleckiej” /1990 - 1993/. Współpracownik czasopisma „Na przelaj” oraz działów sportowych kieleckich gazet „Słowa Ludu”, „Echa Dnia”, „Kieleckich Aktualności Tygodnia” i „Kalejdoskopu Tygodnia”. Sędzia Honorowy Polskiego Związku Piłki Siatkowej /tytuł otrzymał w 1992 r./, wyróżniony m. in. złotą odznaką PZPS, odznaką „Za zasługi dla Kielecczyzny” i „Za zasługi dla woj. tarnobrzeskiego”. Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej /1983/. Członek Klubu Dziennikarzy Sportowych przy Stowarzyszeniu Dziennikarzy Polskiej Rzeczypospolitej. M. Michniak, A. Pawłowski, Świętokrzyski leksykon sportowy, Kielce 2002, s. 32.

Całka, Włodzimierz, ur. 06.03. 1944 w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1964-1965, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów 1965), Orła Warszawa (1966-1971, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1966, 1967, 1968, 1969), IFK. Vaenersborg (Szwecja 1971, złoty medal mistrzostw Szwecji seniorów 1971), Skry Warszawa (1971-1981, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1976, 1978, 1981, brązowe: 1972, 1975, 1979, 1980, zdobywca Pucharu Polski 1976). Pierwszy trener Marian Bondarowicz. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 19 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 12 punktów, występował na pozycji środkowego i skrzydłowego ataku. Zwycięzca Wieloboju Rugbisty w kategorii seniorów (1971). Trener II klasy (1971), trener I klasy (01.10.1975). II trener reprezentacji Polski seniorów, asystent Ryszarda Wiejskiego (1977-1981, 1985-1989). Trener reprezentacji Polski juniorów (01.09.1985- 01.06.1989), reprezentacji młodzieżowej (1979-1980), seniorów Skry War-

szawa (1977-1981, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1978, 1981, brązowe: 1979, 1980). Mistrz Sportu(1970). Członek Zarządu Polskiego Związku Rugby (20.05.1995-29.09.1999). Przewodniczący KGiD (15.01.1995-29.09.1999). Odznaczony Honorową Złotą Odznaką PZR (19.06.1979). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 20. Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/2/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Cegielska - Pawłowska Barbara: ur. w 1910 r. W AZS Warszawa od 1928 r. Najlepsza siatkarka w latach 1928-1932, wielokrotna reprezentantka Polski w koszykówce i hazenie z pierwszych lat rozkwitu gier sportowych w Polsce - do 1938 r. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 337.

Cejzik Antoni. Urodzony w 1900 roku w Moskwie. W Polsce zamieszkał od 1924 roku. Przez 10 prawie lat (1930-1939) był trenerem państwowym naszych lekkoatletów: skoczków i miotaczy. Położył nieocenione zasługi w szkoleniu w bardzo trudnych ówczesnych warunkach zawodników „kadry” i rokujących nadzieje młodych lekkoatletów. Co roku 8-10 miesięcy spędzał w terenie, szkoląc młodzież i wyszukując młode talenty. Przez 7 lat (1924-1930), zanim poświęcił się pracy trenera, był najwszechstronniejszym polskim lekkoatletą, mistrzem Polski w dziesięcioboju i w wielu innych konkurencjach. W roku, w którym przybył do Polski, zdobył mistrzowskie tytuły w pięciu konkurencjach: 110 m pł. 18,2 sek., skok wzwyż 1,71 m, trójskok 12,68 m, kula 11,61 m, młot 30,27 m. Na Igrzyskach w Paryżu w 1924 roku spisał się najlepiej z polskich lekkoatletów, zajmując XI miejsce w dziesięcioboju. W latach 1925-1929 wielokrotnie zdobywał tytuły mistrza Polski w różnych konkurencjach. Po raz ostatni wziął udział w mistrzostwach Polski w 1939 roku, zajmując pierwsze miejsce w rzucie dyskiem i rzucie młotem. Antoni Cejzik rozpoczął karierę sportową jeszcze w carskiej Rosji. Mistrzem Moskwy w skoku wzwyż został w 15 roku życia (1,39 m). W 1918 roku zasilił szeregi radzieckich lekkoatletów. Wtedy to zdobył 3 tytuły mistrza Moskwy, ustanawiając rekord kraju w skoku wzwyż - 1,76 m. W latach 1919-1922 był instruktorem lekkiej atletyki w Kraju Rad, m. in. w Wojskowej Szkole im. Lenina. Antoni Cejzik brał udział w kampanii wrześniowej 1939 roku i zginął śmiercią żołnierza pod Milanówkiem koło Warszawy. Zakrzewski, S. (red.), PZLA. Rocznik jubileuszowy 1968, Warszawa 1969, s. 105. Fot. <https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/195075/>

Cejzik-Zimnochowa, Genowefa (1903-1993), uczestniczka igrzysk olimpijskich w Amsterdamie w 1928 r., w których zajęła ósme miejsce w rzucie dyskiem. W 1937 r. zdobyła mistrzostwo Polski w rzucie oszczepem, a w 1938 – rekord świata w rzucie dyskiem oburącz. W okresie międzywojennym była zawodniczką ŁKS Łódź, KS „Polonia” Warszawa, AZS Warszawa, KS „Skra” Warszawa oraz KS „Strzelec” Katowice. W tym czasie ukończyła seminarium nauczycielskie oraz Centralny Instytut Wychowania Fizycznego w Warszawie i zajęła się pracą nauczycielską. Po przybyciu do Wrocławia podjęła działalność sportową, wchodząc w skład pierwszego zarządu Okręgowego Związku Lekkiej Atletyki. W 1947 r. przybyła do Wrocławia. W latach czterdziestych i pięćdziesiątych prowadziła (początkowo społecznie) treningi w sekcji lekkoatletycznej AZS Wrocław, która w dużym stopniu zawdzięczała jej swoje ówczesne osiągnięcia. Jej wychowankowie byli mistrzami Polski i wchodzili w skład reprezentacji kraju. W tym samym czasie jako pracownik Studium Wychowania Fizycznego Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu prowadziła zajęcia z lekkoatletyki, szkoląc przyszłych nauczycieli, trenerów i instruktorów. Na początku lat pięćdziesiątych, kiedy została zwolniona w ramach „czystek”, podjęła pracę w Studium Wychowania Fizycznego Wyższej Szkoły

Rolniczej we Wrocławiu. W drugiej połowie lat pięćdziesiątych została trenerem sekcji lekkoatletycznej KS „Odra”, osiągając dalsze sukcesy szkoleniowe. Była znana nie tylko z dużego zaangażowania jako trener, sędzia i działacz sportowy, ale również z dużej pomocy, jaką okazywała W tych pionierskich czasach Wielu entuzjastom sportu. Opuściła Wrocław w 1959 r., przenosząc się w okolice Warszawy. Z. Schwarzer, *Dolnośląscy Olimpijczycy 1948-1998*, Wrocław 2000, s. 13-14; Hądzelek, K. i in. (red.), *Mała encyklopedia sportu, A-K*, Warszawa 1984, s. 110; Hądzelek, K. i in. (red.), *Mała encyklopedia sportu, A-K*, Warszawa 1984, s. 110. Fot. https://audiovis.nac.gov.pl/i/PIC/PIC_1-M-1171-2.jpg

Celiński, Waldemar, ur. 15.04.1945 r. w Celinach. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby Orła Warszawa (1972-1973), AZS AWF Warszawa (1973-1984, 1988, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1973, 1977, 1979, 1980, 1981, 1982, 1984, srebrne: 1974, 1975, 1983, brązowe: 1976, 1978, zdobywca Pucharu Polski 1981, 1984). Pierwszy trener Zbigniew Janus. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 39 oficjalnych meczów międzypaństwowych, występował na pozycji młynarza. Trener AZS AWF Warszawa (1989). Członek Zarządu Polskiego Związku Rugby (04.04.1981-04.02.1982). Prezes Warszawskiego OZR (1981-1985). Mistrz Sportu (1979). Odznaczony Honorową Złotą Odznaką PZR (21.06. 1981). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, *Encyklopedia polskiego rugby*, Lublin 2004, s. 20.

Cepiak Marceli. Piłkarz AZS Warszawa. Poległ w kampanii wrześniowej 1939 r. R. Wryk, *Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945*, Poznań 1991, s. 38.

Chain Robert, ur. 03.08.1969 w Pruszkowie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby Skry Warszawa (1990-1992, i 2000-2002), AZS AWF Warszawa (1993-2000, brązowe medale mistrzostw Polski seniorów: 1994, 1995, 1996, 1997, 1998). Pierwszy trener Zdzisław Szczybelski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 5 oficjalnych meczów międzypaństwowych, występował na pozycji filara. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, *Encyklopedia polskiego rugby*, Lublin 2004, s. 20.

Chęciński Maria Józef: długoletni piłkarz wodny AZS Warszawa. Zasłużony działacz akademickiego sportu pływackiego. Wieloletni wiceprzewodniczący Polskiego Związku Pływackiego. W 1958 r. kierownik sekcji pływackiej AZS Warszawa. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., *Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty*, Warszawa 1962, s. 337.

Chłodzińska-Urbaniak, Janina (76 l.). Ur. 18.06.1936 w Łodzi, koszykarka (środkowa) ŁKS Łódź, AZS AWF Warszawa, Polonii Warszawa i Znicza Pruszków. Jedna z czołowych zawodniczek w Polsce i Europie, 121-krotna reprezentantka kraju, dziesięciokrotna mistrzyni Polski (1955–1964). Absolwentka AWF w Warszawie (1957). Zmarła 19 września w Warszawie. <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Chmielewski, Janusz, ur. 18.02.1949 r. Bolesławcu. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1971-1973, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1972 i 1973), Lechii Gdańsk (1973-1985, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1982, 1985, brązowe: 1973, 1977, 1981, zdobywca Pucharu Polski: 1977, 1984, 1985). Pierwszy trener Józef Grochowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 2 oficjalne mecze międzypaństwowe, zdobył 4 punkty, występował na pozycji skrzydłowego ataku. Odznaczony Honorowa Złotą Odznaką Polskiego

Związku Rugby (12.05.1981). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 21. Fot <http://www.pzrugby.pl/page/2/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>.

Chmura, Wiesława (ur. 1944). Absolwentka AWF Warszawa. Jako wioślarka AZS AWF była kilkakrotnie mistrzynią Polski. Pracownik Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w latach 1974 - 2010 r. Trener wioślarstwa, ergometru a także narciarstwa. Wiceprezes AZS SGGW w latach dziewięćdziesiątych. Działaczka ZS AZS Warszawa. R. Gawkowski, Akademi sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 190 (maszynopis).

Chodkiewicz, Jan, ur. 20.04.1936 r. w Suwałkach. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1956-1959, 1961-1963, 1971-1973, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1957, 1958, 1962, 1963, 1972, 1973, srebrny 1961, brązowy 1971, zdobywca Pucharu Sportowca 1956, Pucharu PZR 1959), Pioniera Szczecin (1960), Skry Warszawa (1964-1970, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, brązowy 1970). Pierwszy trener Stanisław Gierwatowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 21 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 9 punktów, występował na pozycji skrzydłowego ataku. Instruktor (14.11.1960). Trener II klasy (1971). Trener seniorów Pioniera Szczecin (1960) i OMR Szczecin (1960), juniorów Skry Warszawa (1969-1972, złoty medal mistrzostw Polski juniorów 1970). Współzałożyciel (z Ryszardem Antonim Korczakiem) i pierwszy trener sekcji rugby Huta Warszawa (1968). Członek Wydziału Gier i Dyscypliny Polskiego Związku Rugby (14.10.1973-26.01.1975). Członek Komisji Rewizyjnej PZR (14.10.1973-26.01.1975, 04.04.1981-30.03.1985). Sędzia (1977-1979). Mistrz Sportu (1963), Zasłużony Mistrz Sportu (1973). Odznaczony Honorową Złotą Odznaką PZR (1975), Srebrną (1981) i Złotą (1983) Odznaką Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej Złotym Krzyżem Zasługi (1983), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1987), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1989). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 21.

Choińska Ligia: wieloletni, zasłużony działacz i pracownik Zarządu Głównego AZS, członek Prezydium ZG AZS w latach 1950-1955. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 337.

Chrószcz Alojzy (11 VI 1926, Katowice – 29 VI 1981, Siemianowice), pedagog, działacz sportowy; piłkarz ręczny. W okresie okupacji działał w ruchu oporu. Po II wojnie światowej ukończył AWF w Warszawie; był członkiem drużyny AZS-AWF Warszawa (piłka nożna i piłka ręczna). Został trenerem tych dwóch dyscyplin. Jako dyrektor pedagogiczny współtworzył Technikum Wychowania Fizycznego w Katowicach. W 1957 został trenerem kadry narodowej piłki ręcznej kobiet, przygotowując zespół do inauguracyjnego występu reprezentacji Polski na MŚ (1957). W l. 1958–1962 pracował jako trener w klubie „Zryw” Chorzów; w 1962 objął funkcję koordynatora Śląskiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej Katowice; był też kierownikiem wyszkolenia technicznego GKS Katowice. Etatowy pracownik Wojewódzkiej Federacji Sportu. Pochowany w grobie rodzinnym na cmentarzu należącym do parafii św. Józefa w Załężu. Odznaczenia: Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej. „Dziennik Zachodni” 1981, nr 129, 131. <https://www.mhk.katowice.pl/index.php/edukacja/encyklopedia/leksykon-ludzi/387-c-ludzi>

Chrupczalowska-Żytkowiczowa, Stanisława, łuczniczka AZS Warszawa, propagatorka wychowania fizycznego kobiet. Była podporą drużyny AZS Warszawa, która w 1930 roku sprawiła ol-

brzymią sensację, kiedy podczas Mistrzostw Polski akademicy zdobyli aż 8 złotych medali! Stanisława Chrupczałowska została mistrzynią w strzelaniu na 15 m i 20 m. W tym samym roku zdobyła także wicemistrzostwo drużynowe wraz z Ryszardą Lisowską i F. Wesołowską. AZS Warszawa z roku na rok stał się najsilniejszą drużyną łuczniczą w kraju (na wspomnianych mistrzostwach panowie zdobyli 5 pierwszych miejsc), ale blask sekcji zniknął już w końcu 1930, gdy zawodnicy przeszli gremialnie do Harcerskiego Klubu Łuczniczego. S. Chrupczałowska uprawiała także lekkoatletykę, grała w hazenę i startowała jako koszykarka. Swe doświadczenia zebrała w przeznaczony dla kobiet pracy „Gimnastyka” wydanej w Warszawie w 1935 nakładem Głównej Księgarni Wojskowej. R. Gawkowski, *Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa*, s. 94 (maszynopis).

Chrzęszcz-Bartkowiak, Halina (ur. 25 II 1932 r. w Czechowicach-Dziedzicach, zm. w r. 2008) - polska pływaczka, 22-krotna mistrzyni Polski w skokach do wody. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywała wraz z matką w obozach pracy na terenie Niemiec. W latach 1951 -1954 studiowała w Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie. Od 1946 r. do 1950 r. była zawodniczką „Stali” Katowice, następnie AZS AWF Warszawa (w 1951 przeniosła się do Warszawy, gdzie rozpoczęła studia), a w latach 1956 - 1960, „Legii” Warszawa. Wielokrotna mistrzyni i reprezentantka Polski w skokach do wody z trampoliny i z wieży. Zdobyła również srebrny medal na akademickich mistrzostwach świata w sokach do wody. Karierę zawodniczą zakończyła w 1960 roku. W latach 1954 - 1956 była asystentką w Zakładzie Pływania Akademii Wychowania Fizycznego, następnie pracowała jako trenerka skoków do wody w „Legii”, a od 1973 do 1981 w AZS-AWF Warszawa. Wyszkoliła licznych reprezentantów i mistrzów Polski, olimpijczyków. Zasłużony Mistrz Sportu, Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej. Od 1982 r. na emeryturze. Wspominała: „Od tego momentu wszystkie moje siły poświęciłam pracy trenerskiej. Wspomniany wcześniej kolega klubowy, potem trener pływania w AZS-AWF. Od czterech lat był już moim mężem, a po trzech następnych latach, przyszła na świat nasza córka Dorota. Poszła w ślady rodziców, poświęcając osiem lat swego życia pływaniu W barwach AZS. Dziś jest studentką AWF”. E. Małolepszy, T. Drozdek-Małolepsza, *Z dziejów ruchu sportowego na Śląsku w latach 1945–1989*, „Kultura Fizyczna” 2013, t. XII, nr 1, s. 101; H. Chrzęszcz Bartkowiak, *Trafny wybór*, w: *AZS 1908-1983. Wspomnienia i pamiętniki*, opr. R. Wryk, Poznań 1985, AZS Warszawa, s. 381-4; M. Rotkiewicz, *AZS-AWF Warszawa 1949-2009*, Warszawa 2014, s. 281; Hądzelek, K. i in. (red.), *Mała encyklopedia sportu*, A-K, Warszawa 1984, s. 116; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., *Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty*, Warszawa 1962, s. 337; <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/> Fot. <https://www.wikidata.org/wiki/Q20029043>

Chudziński Andrzej reprezentował barwy 3 klubów: MZKS Gdynia (1960), „Arka” Gdynia (1961-1967) i AZS-AWF Warszawa (1967-1972); największe jednak sukcesy sportowe uzyskał w barwach AZS-AWF. Był 6-krotnym złotym medalistą Letnich Mistrzostw Polski oraz 7-krotnym złotym medalistą Zimowych Mistrzostw Polski na 100 i 200 m stylem motylkowym, 13-krotnym rekordzistą Polski (na basenie 50 m) i 12-krotnym (na basenie 25 m); na VI Uniwersjadzie w Turynie (1970) zajął wraz z klubowymi pływakami Jackiem Krawczykiem, Władysławem Wojtakajtis i Wiesławem Załuskim 7 miejsce w sztafecie 4 x 200 m stylem dowolnym. Na Igrzyskach XX Olimpiady w Monachium (1972) uzyskał 29 miejsce na 100 m stylem motylkowym (1;00,22 min), 25 miejsce na 200 m stylem motylkowym (2;12,62 min) i 15 miejsce w sztafecie 4 x 100 m stylem zmiennym. M. Rotkiewicz, *AZS-AWF Warszawa 1949-2009*, Warszawa 2014, s. 230-231; Pawlak A., *Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998*, Kraków 2000, s. 47; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/> Fot. w: *Maria Rotkiewicz Zawodnicy AZS AWF w Igrzyskach Olimpijskich 1952-2000*, Warszawa 2004.

BIOGRAMY

Chutkiewicz Henryk. Prawnik. Piłkarz AZS Warszawa. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Warszawie, gdzie od 1940 r. uczestniczył w konspiracyjnych rozgrywkach piłkarskich. Zginął w 1945 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 38.

Ciesilakowski Sławomir, ur. 2. 05 1961 w Warszawie. Wioślarz (czwórki podwójne), w. 193 cm c.c. 85 kg. IO 1988 Seul, 7 m.; srebrny medalista MS 1986; złoty medalista Uniwersjady 1987; dwukrotny mistrz Polski 1987-88; odznaczony dwukrotnie srebrnym Medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe. Klub AZS AWF Warszawa. Wykształcenie wyższe wf., AWF Warszawa, trener. Mieszka w Warszawie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 49. Fot.w: Maria Rotkiewicz *Zawodnicy AZS-AWF w Igrzyskach Olimpijskich 1952-2000*, Warszawa 2004.

Cieśliński, Janusz, ur. 10.04.1944 w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1965). Występował na pozycjach młynarza i filara. Pierwszy trener Józef Grochowski. Prezes Polskiego Związku Rugby (04.04.1981-31.03.1991). Przewodniczący Komisji Fair Play MKOl 1970-82 (światowy prekursor przyznawanej nagrody, jako pierwszy przyznawał ją jego dział „Sztandaru Młodych”). Odznaczony Brązowym (1984) i Srebrnym Medalem FIRA (1987), Honorowa Srebrną Odznaką PZRM. (30.03.1985), Złotymi Srebrnym Krzyżem Zasługi, Złotą Odznaką Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbiński, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 22. Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/2/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Cwalina Krzysztof, ur. 5.02.1971 we Wrocławiu. Pływak (50 m, 100 m, 4 x 200 m), w. 186 cm, c.c. 75 kg. IO 1992 Barcelona, 18. 35. 15 m.; mistrz Europy 1995; mistrz Polski 1990 - 91; medalista Uniwersjady 1991; odzn. złotym Medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe. Klub AZS AWF Warszawa. Kariera sportowa 1984-96. Wykształcenie średnie, student informatyki na uniwersytecie w Iowa USA. Żonaty. Mieszka w USA. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 51; M. Rotkiewicz, *AZS-AWF WARSZAWA 1949-2009*, Warszawa 2014, s. 234-235. Fot.w: Maria Rotkiewicz *Zawodnicy AZS-AWF w Igrzyskach Olimpijskich 1952-2000*, Warszawa 2004

Czajkowska-Rawska Krystyna, ur. 25.04.1936, Sosnowiec siatkarka. Córka Antoniego i Wandy Klimczak. Absolwentka AWF w Warszawie (1957 mgr wf). Zawodniczka (172 cm, 63 kg), Górnik Katowice (1953-54), AZS-AWF Warszawa (1954-1966), Kolejarka Katowice (1967-68). Przygodę ze sportem rozpoczęła od lekkoatletyki (Górnik Sosnowiec). Odkrywcami jej sportowego talentu byli: Wanda Poleszczuk, Jerzy Szewczyk, Zygmunt Krzyżanowski. 8-krotna mistrzyni Polski (z AZS AWF Warszawa 1955-58, 1960, 1962-64), srebrna (1961) i brązowa (1954) medalistka MP Zdobywczyni 2 m. (2 x) w Pucharze Europy Mistrzów Krajowych (1960-61, 1962-63, AZS-AWF). 228-krotna reprezentantka Polski (1955-68). Medalistka MŚ (1962 Moskwa - 3), finalistka (1960 Rio de Janeiro - 4). 3-krotna medalistka ME (1963 Konstanca - 2, 1967 Izmir - 2, 1958 Praga - 3). Zawodniczka b. wszechstronna (w ataku i obronie). Trenerka: Płomienia Milowice (1973-74, 1974-75, 1978-79, 1979-80, 4 tytuły MP). Zasłużona Mistrzyni Sportu. Odznaczona srebrnym Medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe, Złotym Krzyżem Zasługi. Wyróżniona przez PKOl nagrodą Fair Play (1968). Współorganizatorka spotkań dawnych sław polskiej siatkówki. Olimpijka 1964 Tokio: zawodniczka drużyny, która po wygranych nad USA 3:0, Koreą Płd. 3:0, Rumunią 3:0 oraz

LUDZIE AZS-u

porażkach z ZSRR 0:3, Japonią 1:3, zajęła w turnieju 3 m. Zdobywczyni z reprezentacją Polski brązowego medalu olimpijskiego. Olimpijka 1968 Meksyk: kapitan drużyny siatkówki, która po wygranych z Koreą Płd. 3:2, USA 3:0, Meksykiem 3:2, CSRS 3:0, Peru 3:1 oraz porażkach z ZSRR 0:3 i Japonią 0:3, w turnieju zajęła 3 m. Zdobywczyni - z reprezentacją Polski- brązowego medalu olimpijskiego. J. Szczygielski, Olimpijczycy województwa śląskiego (1924-2010), Racibórz 2010, s. 83-4; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 125; Lis J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 57; H. Marzec, Ze Śląska na olimpijskie areny. Leksykon olimpijczyków śląskich, Katowice 2011, s. 176-7; Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s. 17; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 52; [APS 28-29 (5-6) 1964, s. 36]; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 337. Fot.w: Maria Rotkiewicz *Zawodnicy AZS-AWF w Igrzyskach Olimpijskich 1952-2000*, Warszawa 2004

Czaplicki Marceli Feliks, pseud. sportowy „Paluch”, ur. 30. V. 1911 r. w Poczdamie. Absolwent Studium Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Poznańskiego. Magister wychowania fizycznego, trener. Zawodnik AZS Poznań i KPW Poznań. Czołowy polski koszykarz w latach 1930 - 1938, akademicki wicemistrz świata (1937 r.), pięciokrotny mistrz Polski (1930, 1931, 1932, 1935, 1937). Z powodzeniem uprawiał także siatkówkę, piłkę ręczną i szermierkę. Jako trener w znacznej mierze przyczynił się do osiągnięć poznańskiej koszykówki w latach trzydziestych. Opracował i wprowadził do praktyki szereg nowych rozwiązań techniczno-taktycznych w grze oraz trening indywidualny. W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył jako podporucznik rezerwy 14 Dywizji Piechoty Armii „Poznań”. Był dowódcą plutonu egzekucyjnego. W połowie września 1939 r. wzięty do niewoli i rozstrzelany najprawdopodobniej w rejonie Sochaczewa-Kiernozia. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 40.

Czaplicki, Edmund, ur. 28 października 1904 r. w Warszawie. W wojnie polsko-bolszewickiej 1920 r. brał udział jako harcerz, wykonując czynności kurierskie. Studował na Wydziale Elektrotechnicznym Politechniki Warszawskiej. Uprawiał hokej na lodzie i wioślarstwo, reprezentując barwy AZS Warszawa. Był czterokrotnym mistrzem Polski w hokeju na lodzie (1927, 1.928, 1929, 1930). Dwukrotnie startował w hokejowych mistrzostwach Europy (1926 - szóste miejsce, 1927 – czwarte miejsce). W 1928 r. zdobył tytuł akademickiego mistrza świata w hokeju na lodzie. W reprezentacji narodowej rozegrał piętnaście meczów. W 1928 r. uczestniczył w zimowych igrzyskach olimpijskich w Sankt Moritz. W wioślarstwie w konkurencji ósemek w 1927 r. zdobył akademickie wicemistrzostwo świata, a na mistrzostwach Europy zajął trzecie miejsce. Pracował społecznie w AZS Warszawa, gdzie min. w latach 1928-1929 był wiceprezesem oraz w Polskim Związku Hokeja na Lodzie. Jego losy wojenne we wrześniu 1939 r. nie są znane. Wzięty do niewoli sowieckiej został osadzony w obozie jenieckim w Starobielsku, a następnie rozstrzelany przez NKWD w Charkowie wiosną 1940 roku. Ryszard Wryk, Sport i wojna. Losy polskich olimpijczyków w latach drugiej wojny światowej, Poznań 2016, s. 233-4; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 337; A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 52.

Czarkowski, Karol - ur. 4 listopada 1927 r. w Iwieńcu - były Związek Radziecki. Trener podnoszenia ciężarów. Absolwent Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie. Mistrz Polski wagi lekkiej z 1952 r. /w barwach AZS Warszawa/. Pracownik Wyższej Szkoły Wychowania Fizycznego we Wrocławiu /1952-1955 i Legii Warszawa, 1955 - 1956/, Rady Głównej Ludowych Zespołów Sportowych. Był trenerem ciężarowców kadry narodowej Boliwii. Do Kielc przyjechał w 1959 r.

Szkolił sztangistów Tęczy Kielce, był prezesem Okręgowego Związku Podnoszenie Ciężarów w Kielcach, pracował w Zespole Metodycznym Wojewódzkiej Federacji Sportu w Kielcach. W połowie lat 90-tych był wójtem w gminie Smyków w woj. świętokrzyskim. M. Michniak, A. Pawłowski, Świętokrzyski leksykon sportowy, Kielce 2002, s. 37-38; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 337.

Czarnocka, Wanda (z Cumftów Czarnocka-Karpińska, 1894-1971). Tatarniczka i członkini sekcji narciarskiej AZS Warszawa. Po ukończeniu medycyny na UW w 1926 r. rozpoczęła karierę naukową w zakresie rentgenologii. Po wojnie była profesorem AWF Warszawa. W latach 1960-64 pełniła funkcję dziekana, przez wiele lat była członkiem Senatu Uczelni. Była pierwszym prezesem Polskiego Towarzystwa Naukowego Kultury Fizycznej. Jej pierwszym mężem był Wacław „Denhoff” Czarnocki (1896-1927), legendarny założyciel warszawskiej Polonii w 1911 r., a na początku lat dwudziestych współorganizator sekcji narciarskiej AZS. Niemal 10 lat po śmierci Czarnockiego, na jego cześć nazwano schronisko górskie AZS pod Kopilaszem. R. Gawkowski, Akademi sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 96 (maszynopis); <https://drytooling.com.pl/?print=1&tmpl=component&start=462>

Czech Albin (1934-) Lekarz, specjalista rehabilitacji, nauczyciel wychowania fizycznego i trener lekkiej atletyki, wybitny sportowiec. Urodził się 4 VIII 1934 r. w Salomonie w gminie Gościeradów (lubelskie). Po uzyskaniu matury, w latach 1953–1957 studiował w Wyższej Szkole Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, uzyskując dyplom magistra wychowania fizycznego. Po krótkim okresie pracy nauczyciela wychowania fizycznego w szkole w Gogolinie, w 1958 r. rozpoczął studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Białymstoku. Studiując jednocześnie trenował i startował z sukcesami jako biegacz długodystansowy, zdobywając sześciokrotnie akademickie Mistrzostwo Polski na dystansach 3000–5000 m. Był mistrzem Polski w biegu na 10 km (1958) i biegu maratońskim (1961). Był aktywnym członkiem Studenckiego Koła Naukowego przy Zakładzie Fizjologii Akademii Medycznej w Białymstoku, kiedy to mając dyplom mgr wf, prowadził badania nad próbą oceny wydolności krążeniowo-oddechowej u lekkoatletów-biegaczy (1962). Uczestnicząc w zespole szkoleniowym zgrupowań lekkoatletów w Wałczu opracował i weryfikował jej przydatność w praktyce, oryginalną próbę ortostyczno-wysiłkowo wolicjonalną w ocenie wydolności biegacza (1967). Po uzyskaniu dyplomu lekarza, w latach 1967–1974 realizował się jako lekarz i trener w szkole sportowej w Zielonej Górze. W latach 1966–1971 był członkiem Komisji lekarskiej PZLA. Od połowy lat siedemdziesiątych do końca XX w. pracował, na stanowisku ordynatora oddziału rehabilitacji w Przychodni Przemysłowej przy Hucie Stalowa Wola. Jednocześnie przez kilka lat był lekarzem klubowym w Klubie Sportowym „Stal” Stalowa Wola. Po zakończeniu uprawiania sportu wyczynowego, pozostał entuzjastą systematycznego biegania, będąc wzorem dla byłych sportowców i lekarzy. Ukończył ponad 50 biegów maratońskich i około 150 biegów długich na dystansach od 5 do 20 km. Jest wielokrotnym uczestnikiem mistrzostw Polski lekarzy w biegach długich. Henryk Kuński Dzieje Medycyny Sportowej w Polsce Tom II (1951–2000) Polskie Towarzystwo Medycyny Sportowej Łódź 2009 s. 160, 161. Fot. ze zbiorów zawodnika. <http://pozla.eu/wp-content/uploads/2018/06/Zdj%C4%99cia-lata-1961-1965.pdf>

Czempas Henryk: zasłużony działacz AZS Szczecin, członek Prezydium ZG AZS w latach 1955-57, obecnie kierownik Wydz. Finansowego ZG AZS. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 338.

BIOGRAMY

Czepułkowski Jan (ur. 17 lipca 1930 w Mołodecznie, zm. 26 stycznia 2016 w Warszawie) – polski sztangista, medalista mistrzostw świata i Europy, olimpijczyk. Reprezentował AZS Warszawa. Pierwszy sukces w karierze osiągnął w 1956 roku, kiedy podczas mistrzostw Europy w Helsinkach zdobył brązowy medal w wadze średniej. Na rozgrywanych rok później mistrzostwach Europy w Katowicach był drugi w wadze lekkiej. W tym samym roku wywalczył również brązowy medal

Iwanem Abadziemem z Bułgarii. Zdobył także brązowy medal na mistrzostwach Europy w Warszawie w 1959 roku. W 1956 roku wystartował na igrzyskach olimpijskich w Melbourne, gdzie zajął szóste miejsce w wadze lekkiej z rezultatem 360 kg w trójboju. Trzykrotnie zdobywał mistrzostwo Polski: w latach 1954 i 1955 w wadze lekkiej (do 67,5 kg), a także w 1958 roku w wadze średniej (75 kg). Zmarł 26 stycznia 2016 roku. [https://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Czepu% C5%82kowski](https://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Czepu%C5%82kowski); M Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 258; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 53; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 338; Z. Szafrkowski, Polscy olimpijczycy wywodzący się z kresów wschodnich Prace Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. Kultura Fizyczna 2000, 3, s. 58; Hanusz H., AZS w Polsce Ludowej, Poznań 2014, s. 146; [http://absolwenci-awf-wa.rszawa.pl/absolwenci/who-is-who/Hądzelek, K. i in. \(red.\), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 126.](http://absolwenci-awf-wa.rszawa.pl/absolwenci/who-is-who/Hądzelek,K.i.in.(red.),Małaencyklopedia sportu,A-K,Warszawa1984,s.126)

Czerewacz, Donat (1921-2007). Żeglarz AZS Warszawa. Reżyser filmów dokumentalnych, scenarzysta, realizator. Żołnierz „Zośki” w powstaniu warszawskim. W 1947 r. zwerbowany przez UB jako agent „Zaręba”. Był Tajnym Współpracownikiem do 1956. Jego zeznania przyczyniły się do aresztowania „Anody” (także członka AZS Warszawa). Był kierownikiem sekcji żeglarskiej AZS od 1950 do

1954 r. R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 212 (maszynopis); <https://www.1944.pl/powstancze-biogramy/donat-czerewacz,7088.html>

Czopek-Dobrucka Barbara, członek AZS Warszawa w pierwszych latach powojennych. Reprezentantka AZS w latach 1948-1950 we wszystkich grach sportowych, następnie tylko w koszykówce. Wielokrotna reprezentantka Polski w koszykówce. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., „Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty”, Warszawa 1962, s. 335.

Czwórnóg, Wiesław (30 I 1932, Borów - 26 XI 2018, Warszawa), absolwent i wieloletni pracownik AWF Warszawa, dr nauk o wychowaniu fizycznym (1979). Nauczyciel akademicki AWF Warszawa w latach 1955-2003. Karierę akademicką rozpoczął jako asystent Katedry Lekkiej Atletyki AWF Warszawa, w latach 1987-1989 kierownik Zakładu Lekkiej Atletyki, a w latach 1991-1995 Zakładu Biegów

i Skoków Lekkoatletycznych. Jako zawodnik był akademickim rekordzistą Polski w biegu na 200 m ppł. oraz dwukrotnym medalistą AMP i mistrzem Warszawy na dystansie 400 m ppł. W 1958 r. rozpoczął pracę trenerską z grupą dzieci, a od 1961 r. był trenerem w Klubie AZS-AWF Warszawa, kierownikiem wyszkolenia sekcji lekkiej atletyki, wychowawca wielu pokoleń lekkoatletek, medalistów, rekordzistów Polski, reprezentantów kraju na ME, i olimpijczyków. Trener klasy mistrzowskiej (1981), trener kadry narodowej. Wykładowca, uczestnik licznych konferencji metodycznych krajowych i międzynarodowych. Autor wielu uznanych opracowań szkoleniowych poświęconych technice i metodyce nauczania konkurencji lekkoatletycznych. W 1996 r. otrzymał tytuł honorowy „Zasłużonego Trenera Lekkiej Atletyki”. W 2009 r. otrzymał godność członka honorowego AZS. Był uhonorowany wieloma odznaczeniami państwowymi i resortowymi: Srebrna Odznaka AZS

LUZDZIE AZS-u

(1961), Złota Odznaka AZS (1968), Honorowa Odznaka 50-lecia AZS Warszawa (1967), Srebrna Odznaka PZLA (1967), Złota Odznaka PZLA (1969), Brązowa Odznaka Honorowa 50-lecia WOZLA (1970), Srebrna Odznaka Honorowa 50-lecia WOZLA (1970), Tytuł „Honorowy Zasłużony Trener Lekkiej Atletyki (1996), Srebrna Odznaka „Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej”, Honorowa Odznaka SZS „Za Zasługi w Sporcie Szkolnym” (1976), Honorowa Odznaka SZSP (1975), Medal Komisji Edukacji Narodowej (1976), Srebrna Honorowa Odznaka „Za Zasługi dla Warszawy”, Złota Odznaka „Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej” (1980), Złoty Krzyż Zasługi (1975), Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1989). Pozostawił po sobie wspomnienia. Urodził się na wsi lubelskiej w Borowie 26 listopada 1932 r., gdzie ukończył szkołę podstawową. Jak pisał: *Szkoła podstawowa w mojej wiosce zbudowana była nieco wcześniej niż zacząłem do nie uczęszczać. Takich szkół w owych czasach nie było zbyt wiele, a więc dzieciaki rekrutowały się z okolicznych wiosek. Była to szkoła siedmioklasowa i taka musiała wystarczyć na start. Gimnazjum i Liceum im. Władysława Jagiełły ukończył w 1950 r. w Krasnymstawie. Jako student AWF w Warszawie, jak wspomina, *wybrałem lekką atletykę. Podjąłem treningi pod kierunkiem doskonałego tyczkarza Zenona Ważnego (...), który był członkiem ekipy narodowej w skoku o tyczce, co przyciągało wielu moich kolegów chętnych do współpracy z tym szkoleniowcem. Na efekty tych treningów nie trzeba było długo czekać, doganialiśmy polską czołówkę. Ja nie byłem najlepszy w tej ekipie (...). Uczyłem się zapalczywie, szczególnie tego, jak organizuje się pracę treningową. Mój młodszy kolega z Lubelszczyzny Roman Wszola po skończeniu studiów zaczął pracę z młodzieżą na Agrykoli. Gdy w 1955 roku zaproponował mi pracę z młodzieżą w MKS Warszawa, chętnie ją przyjąłem.* Wiesław Czwórnoś ukończył studia z wynikami bardzo dobrymi. Ówczesny rektor Edmund Kosman zaproponował mu pozostanie na uczelni w Zakładzie Lekkiej Atletyki. W AWF przepracował 47 lat. Wspominał: *Praca naukowa była moim drugim zainteresowaniem – zakończyłem ją jako doktor nauk o wychowaniu fizycznym. Dalsza kariera naukowa mnie nie pociągała, gdyż interesowałem się przede wszystkim pracą trenerską. Na tym odcinku zdobyłem w zasadzie to, do czego jako ambitny trener dążyłem! Wychowałem wiele zawodniczek i zawodników, którzy zdobywali medale mistrzów Polski oraz liczyli się w obsadzie międzynarodowej. Najlepszymi zawodniczkami były: Anna Włodarczyk, Maria Żukowska-Długosielska, H. Kowal, Danuta Lejman-Perkowska, Agata Sadurska-Wołkowycka, Jolanta Rusin, Sylwia Kwilińska, B. Czapko, W. Tomaszewska, T. Kopycińska-Nikołajuk, J. Filipowicz-Mastalerz oraz J. Danielewicz, E. Antczak. Bardzo dużo moich zawodniczek i zawodników tworzyło czołówkę polską. Dodaje: Pełniłem też funkcję kierownika wyszkolenia oraz zastępcy kierownika wyszkolenia w AZS-ie, Sekcji Lekkiej Atletyki, co dawało większą możliwość wykazania się oraz stanowiło zachętę do pracy dla moich koleżanek i kolegów.* Trenera Wiesława Czwórnoś wspomina dr Maria Długosielska (zawodniczka AZS-AWF Warszawa w latach 70', skoczkini w dal, sprinterka, (wielokrotna mistrzyni Polski, srebrna medalistka Letniej Uniwersjady 1973), która po skończeniu studiów została nauczycielem akademickim, pracownikiem Zakładu Lekkiej Atletyki AWF w Warszawie: *Miał trwałe zasady, od których nie odstępował: ambicja, pracowitość, uczciwość, zaangażowanie, dyscyplina, konsekwencja, dokładność, profesjonalizm.(...) Prowadził ciekawie zajęcia. Posiadał wielki zasób ćwiczeń. Potrafił nauczyć. Był bardzo dobrym dydaktykiem. Jakim pozostanie w naszej pamięci, byłych zawodników, i współpracowników Zakładu Lekkiej Atletyki? Zapewne wielokrotnie będziemy przywoływali anegdoty, sytuacje, wydarzenia, w których byliśmy razem z Trenerem.* Wiesław Czwórnoś malował pejzaże, pisał i publikował wiersze-rymowanki, upamiętniające ludzi, wyrażając w nich swoje przemyślenia. A swoje życie opisał i wydał w publikacji pt. *Przeszły lata za nami... historia mojego życia.* Wspomnienie. Dr Wiesław Czwórnoś (1932-2018), Opracowanie Halina Hanusz, APS 7, 2018, s. 20-21; W. Czwórnoś, *Przeszły lata za**

nami... Historia mojego życia. Warszawa 2016, Karta biograficzna Członka Honorowego AZS; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>; Absolwenci AWF Warszawa Nr 4, (28), 2018.

Danielik, Tomasz. Absolwent AWF Warszawa. Pracę w tej uczelni rozpoczął w 1990 r. Trener I klasy w piłce nożnej. Doktor nauk o kulturze fizycznej. Trener sekcji piłki nożnej AZS AWF Warszawa (5 lat) i młodzieżowych zespołów piłki nożnej warszawskich klubów. Był członkiem Rady Trenerów WOZPN. Autor publikacji z zakresu metodyki nauczania piłki nożnej i wybranych aspektów psychologii. Wykładowca na kursach trenerskich. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 139.

Danieluk, Marcin, ur. 12.07.1976 w Warszawie. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby Legion Legionowo (1992-1993), AZS AWF Warszawa (1993-2000, brązowe medale mistrzostw Polski seniorów 1995, 1996, 1997, 1998, złote medale mistrzostw Polski seniorów „7” 1998, 1999, 2000, srebrne 1996, 1997), Orkan Sochaczew (2000-2002, złote medale mistrzostw Polski seniorów „7” 2001, 2002), Skra Warszawa (2002-2008). Pierwsi trenerzy: Edward Grzelak i Henryk Król. Reprezentant Polski siódemek (1998-2004). Trener seniorów Skry Warszawa (2006-2008), AZS AWF Warszawa (2009-2010). Członek Zarządu Polskiego Związku Rugby, członek Komisji Gier i Dyscypliny (2007-2011). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Suplement 2 (2007-2009), Lublin 2010, s. 12.

Dąbrowska, Paulina. W latach 1993-2009 asystent w Zakładzie Sportów Walki i Podnoszenia Ciężarów AWF Warszawa. Zawodniczka judo AZS-AWP. Jej zainteresowania naukowe dotyczyły budowy ciała zawodniczek judo. Natomiast prace dotyczyły wyników w nauczaniu początkowym dzieci, opartym na formach zabawowych stosowanych w judo dla najmłodszych. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 149.

Dąbrowski Henryk: członek AZS Warszawa. Lekkoatleta (400 m ppł.). Działacz sportowy, wieloletni kierownik Sekcji LA warszawskiego AZS w okresie jej największego rozkwitu. Wojciech Szkieła, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 338.

Dąbrowski Marek, ur. 28.11.1949, Gliwice. Siermięz. Syn Jana i Jadwigi Garbacz. Absolwent AWF w Warszawie (1977, mgr wf). Zawodnik (175 cm, 64 kg) Piasta Gliwice (1966-67), AZS Warszawa (1968-76). Zajęcia rozpoczął w 11 roku życia pod okiem Horsta Tella. Trener: Zbigniew Skrudlik (klub). Brązowy medalista MŚJ (1967 Teheran), wicemistrz (1969 Genua). Z-krotny indywidualny mistrz Polski-floret(1970, 1976). 6-krotny DMP(1971-76). 6-krotny floretowy medalista: 1969 Hawana - 2. (druż.), 1970 Ankara - 3. (ind), 1971 Wiedeń - 2. (ind.) i 2. druż.), 1973 Goeteborg - 3. (druż.), 1974 Grenoble - 2 (druż.). Odznaczony złotym Medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe, Złotym Krzyżem Zasługi. Olimpijczyk 1972 Monachium: floret ind. - 3 m. w gr. elim. (6 zaw.) z 3 zw., 2 m. w II elim. gr. (6 zaw.) z 4 zw., 3 m. w gr. ćwierćfin. (6 zaw.). W finale (6 zaw.) z 0 zw. Floret druż. - w gr. elim. (3 zesp.) po zwycięstwie z Włochami 11:5 (3 zw.) i porażce z RFN 7:8 (3 zw.) Polacy zajęli 2 m. W ćwierćfin. pokonali Japonię 9:5 (2 zw.), w półfin. zwyciężyli Węgry 8:7 (2 zw.). W finale wygrali z ZSRR 9:5 (1 zw.). Skład zespołu: A. Godel, J. Kaczmarek, L. Koziejowski, W. Woyda. Zdobywca wraz z reprezentacją Polski złotego medalu olimpijskiego. Olimpijczyk 1976 Montreal: floret ind.- 3 m. w gr. elim. (6 zaw.) z 2 zw., 4 m. w II elim. gr. (6 zaw.) z 2 zw., 4 m. w III elim. gr.

(6 zaw.) z 2 zw. W walkach pucharowych pokonał: C. Noela (Francja) 10 :9, przegrał z W. Stan-kowiczem (ZSRR) 3 :10, w repasażach uległ C. Noelowi 5:10, odpadł z turnieju. Zajął 9-12 m. Flo-ret druž - w gr. elim. (4 zesp.) po zwycięstwach nad Hongkongiem 15:1 (nw), Iranem 13:3 (4 zw.), USA 9:2 (2 zw.) Polacy zajęli 1 m. w grupie. W ćwierćfin. przegrali z RFN 4:9 (1 zw.). W meczu o 5-8 m., pokonali Węgry 9:3 (nw), zajmując w turnieju 5 m. Skład zespołu: A. Godel, L. Kozie-jowski, L. Martewicz, Z. Wojciechowski. Jerzy Szczygielski, Olimpijczycy województwa śląskiego (1924-2010), Racibórz 2010, s. 88; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 57; Lis J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 64; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 133; H. Marzec, Ze Śląska na olimpijskie areny. Leksykon olimpijczyków śląskich, Katowice 2011, s. 212; Drąż-dzowski, S., W. Szkiela, Olimpijczycy XXX-lecia, Warszawa 1975, s. 149; R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 207 (maszynopis). [http:// absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/](http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/)

Dąbrowski-Junosza Wiktor (12 X 1896 Taszkient). Publicysta sport. okresu mię-dzywojennego. bokser, organizator życia sport. II Rzeczypospolitej (inicjator założe-nia PZB. sekr. generalny PKOI podczas IO 1924 i 1928. referent prasowy PUWFiPW). Od 1922 w dziennikarstwie: sekr.. 1926-27 red. nac. „Stadionu”. od 1933 kier. działu sport. „Polski Zbrojnej”. 1937-39 red. nac. tygodnika „Sport Pol-ski”. Autor książek min.: *Rekordy woli* (1937). *Co to jest sport* (1928), *Podstawy ideowe kultury fizycznej* (1935), *Jak zostać mistrzem pięściarskim* (1935), *Przewodnik działacza sportowego* (1936) oraz powieść *Six days* (1929). Laureat nagrody dziennikarskiej PUWFiPW (1935). Po wojnie osiedlił się we Francji. W 1946 współpracował z redakcją „Echa Stadionu”. Hą-dzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 133. Fot. <https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/18752/>

Dębski Jan. Lekkoatleta AZS Warszawa. Poległ w kampanii wrześniowej 1939 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 42.

Dobrowolski, Władysław (1896-1969), trzykrotny olimpijczyk, wielokrotny re-prezentant Polski okresu międzywojennego w lekkoatletyce i szermierce, major. Postać nieprzeciętna, mogąca służyć za wzór patrioty, działacza i zawodnika. Już przed I pierwszą wojną światową rozpoczął działalność niepodległościową, był żołnierzem Legionów, uczestniczył w wojnach 1918-1920 oraz Wojnie obronnej W 1939 r. Jako oficer zawodowy Wojska Polskiego brał udział w igrzyskach olimpijskich w 1924 (lekkoatletyka) oraz W 1932 i 1936 r. (szermierka). W 1932 r. w Los Angeles zdobył brązowy medal W drużynowym turnieju szablowym. Dwunastokrotnie zdobywał mistrzostwo Polski W skoku W dał, rzucie oszczepem, biegu na 100 m (w którym był również rekordzistą Polski) i w dziesięcioboju (1922-1930). Ponadto zajmował się pracą dydak-tyczną W Centralnej Szkole Wojskowej Gimnastyki i Sportów w Poznaniu, a następnie w Central-nym Instytucie Wychowania Fizycznego (obecna Akademia Wychowania Fizycznego) w Warsza-wie. W początkach lat trzydziestych jako pierwszy prowadził poranną gimnastykę na falach Pol-skiego Radia. W tym czasie startował w barwach KS „Lauda” Wilno, AZS Warszawa i WKS „Le-gia” Warszawa. Był autorem podręcznika „Lekka Atletyka”, wydanego po raz pierwszy w 1933 i wznowionego w 1947 r., oraz książki „Polska w igrzyskach olimpijskich” (1948 r.). Wojnę spędził w niemieckim obozie jenieckim, a po jej zakończeniu podjął pracę jako dyrektor uzdrowisk w Szklarskiej Porębie i Karpaczu, stając się jednym z pionierów sportu na tym terenie. Uprawiał nadal szermierkę. W 1948 r. został powołany w skład polskiej drużyny szablowej na igrzyska olim-pijskie w Londynie, jako zawodnik AZS Wrocław, a następnie KS „Związkowiec”. Krótco przed

wyjazdem został zatrzymany w kraju z powodu szykan, które dotknęły wielu wybitnych przedstawicieli polskiego społeczeństwa, w tym również kultury fizycznej. Zakończył wówczas szermierczą karierę zawodniczą i skupił się na działalności społecznej, organizując życie sportowe na Dolnym Śląsku

i w Polsce (na terenie Dolnego Śląska działał już od 1946 r.). Położył duże zasługi w organizacji sportu saneczkowego. Był pierwszym prezesem Polskiego Związku Saneczkowego. Zrażony szykanami przeniósł się z początkiem lat pięćdziesiątych do Warszawy, gdzie pracował, jako trener szermierki w związkowym ruchu sportowym. W swojej działalności trenerskiej osiągnął znaczne sukcesy, był między innymi; wychowawcą i trenerem takich zawodników i medalistów olimpijskich, jak: Wojciech Zabłocki, Witold Woyda czy Ryszard Parulski. Na krótko przed śmiercią pełnił funkcję Wiceprezesa Polskiego Związku Szermierczego. Z. Schwarzer, *Dolnośląscy Olimpijczycy 1948-1998*, Wrocław 2000, s. 9-10; Maria Bookef, Władysław Dobrowolski (1896-1999), w: *Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF*, Tom I, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2000, s. 20-21; J. Wierzbicki, *Historia polskiego rugby*, Warszawa 2011, s. 127; Jerzy Szczygielski, *Olimpijczycy województwa śląskiego (1924-2010)*, Racibórz 2010, s. 91; Hądzelek, K. i in. (red.), *Mała encyklopedia sportu, A-K*, Warszawa 1984, s. 134; Lis J., *Polscy medaliści olimpijscy*, Białystok 1985, s. 72; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., *Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty*, Warszawa 1962, s. 338; Pawlak A., *Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998*, Kraków 2000, s. 59-60.

Dobrucki, Iwo (82 l.). Ur. 24.06.1929, koszykarz (obrońca) AZS Warszawa (1949–1953), sędzia międzynarodowy koszykówki, zasłużony dla męskiej i żeńskiej koszykówki AZS. Zmarł 26 sierpnia w Warszawie. <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Dobrzański Tadeusz (1921-1989), urodził się 27 kwietnia 1921 r. w Warszawie. W 1937 r. ukończył Gimnazjum Humanistyczne w Warszawie, uzyskując świadectwo dojrzałości z Wynikiem „summa cum laude”. W tym samym roku podjął studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego, które ukończył w Instytucie Medycznym we Lwowie w 1944 r. Dyplom lekarski nostryfikował 20 stycznia 1945 roku na Wydziale Lekarskim UMCS w Lublinie. W dn. 14 czerwca 1946 r. na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego uzyskał tytuł doktora medycyny, a dnia 15 grudnia 1967 r. Rada Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej W Warszawie nadała Mu tytuł doktora habilitowanego nauk medycznych. Z dniem 1 września 1977 r. powołany został na stanowisko docenta AWF w Warszawie, a następnie w Instytucie Sportu GKKFiS, gdzie powierzono Mu kierowanie Zakładem Endokrynologii i Kontroli Dopingowej. Od 1 października 1981 r. do 2 czerwca 1989 r. związał się z ZWWF w Białej Podlaskiej, gdzie pracował na stanowisku docenta do ostatnich chwil życia. W okresie bialskim jawi się przede wszystkim jako dydaktyk, pedagog, organizator i społecznik w różnych płaszczyznach życia. Prowadził wykłady i ćwiczenia ze studentami z zakresu medycyny wychowania fizycznego i sportu. Posiadał takt pedagogiczny. Był wymagającym nauczycielem. Jego pasją życiową była praca naukowo-badawcza, na jego dorobek naukowy składa się z około 200 prac indywidualnych, współautorskich, artykułów, monografii i skryptów, recenzji doktorskich i wydawniczych. Znał biegle w mowie i piśmie język: angielski, francuski, niemiecki i rosyjski, jego osiągnięcia naukowe uzupełniają przekłady obcych dzieł naukowych i recenzji. Brał też aktywny udział w życiu społecznym ZWWF, był członkiem Zarządu AZS, I Sekretarzem POP PZPR, lektorem KW PZPR. Za całokształt pracy otrzymał wiele odznaczeń i wyróżnień. Zmarł 2 czerwca 1989 r., został pochowany na Cmentarzu Bródnowskim w Warszawie. 40 lat minęło...: Wydziałowi Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej: Zjazd Absolwentów z okazji 40-lecia Uczelni, 11-12 września 2010 r., red. T. Jaślikowska-Sadowska Biała Podlaska 2010, s. s. 423-425.

Dobrzyński, Zygmunt, ur. 16.03.1944 r. w Warszawie. Wykształcenie średnie. Zawodnik OMR Radiowo Warszawa (1960-1964, mistrz Polski OMR 1961), AZS AWF Warszawa (1969-1977, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1972, 1973, 1977, srebrne: 1974, 1975, brązowe: 1971, 1976). Pierwszy trener Józef Grochowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 32 oficjalne mecze międzypaństwowe, zdobył 8 punktów, występował na pozycji łącznika młyna. Reprezentant Polski juniorów (1961-1962). Mistrz Sportu (1975). Odznaczony Honorową Złotą Odznaką Polskiego Związku Rugby (21.06.1981). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 25. Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/3/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Doktor, Kazimierz (1935-2016). Socjolog, nauczyciel akademicki, niekonwencjonalny mówca, piłkarz. Był członkiem Komitetu Rady Naukowej Instytutu Filozofii i Socjologii PAN, Komitetu Nauk Organizacji i Zarządzania PAN oraz ISA (International Sociological Association). Wieloletni zastępca dyrektora Instytutu Filozofii i Socjologii PAN, w 1999 roku związał się z Uniwersytetem Łódzkim, z którym w pozostawał w kontakcie także po oficjalnym przejściu na emeryturę. Współpracował również z Uczelnią Warszawską im. Marii Skłodowskiej-Curie oraz z Akademią Humanistyczną im. Aleksandra Gieysztor w Pułtusku. W ostatnich latach był pracownikiem naukowym Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania w Warszawie. Został odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Znany z zamiłowania do sportu, pozostał wiernym sympatykiem drużyny piłki nożnej Legii Warszawa. Studiował na UW od 1953 r. W tym czasie był przewodniczącym Koła Uczelnianego AZS i piłkarzem (bramkarz) AZS AWF, a od 1957 rezerw warszawskiej Legii. Był aktywnym członkiem Polskiej Akademii Olimpijskiej. Profesor Kazimierz Doktor. Życie i działalność (1935-2016), red. W. Chojnacki, Z. Sirojć, Warszawa 2018; [file:///C:/ZZL\(HRM\)_2016_2\(109\)_pozegnanie%20KD.pdf](file:///C:/ZZL(HRM)_2016_2(109)_pozegnanie%20KD.pdf); R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 156 (maszynopis).

Domaradzki Stanisław – inżynier. Koszykówkę zaczął uprawiać w zespole „Start” Brwinów. Od 1956 r. grał w barwach Akademickiego Związku Sportowego. Wielokrotnie występował w akademickiej reprezentacji Polski. [APS 14, 1962, s. 23]

Domośławska Zofia, ur. 1 VI 1898 r. we wsi Mormolówka pod Kijowem. Lekarz medycyny. Wybitna działaczka sportu kobiecego w Polsce w okresie międzywojennym. Członek AZS Warszawa. Długoletni prezes Warszawskiego Klubu Wioślarek. Członek Rady Naukowej Wychowania Fizycznego (1927 - 1939). W latach 1937 - 1938 członek zarządu Polskiego Komitetu Olimpijskiego. Autorka prac na temat wpływu sportu na organizm kobiety. We wrześniu 1939 r. była komendantką Punktu Ratunkowo-Sanitarnego przy Ambulatorium Szpitala Dzieciątka Jezus w Warszawie. Zginęła pod gruzami szpitala podczas bombardowania Warszawy w dniu 25. IX. 1939 r. Była odznaczona Krzyżem Walecznych. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 42. Fot. <https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/228276/>

Domosławski Bohdan: członek AZS Warszawa, zasłużony działacz sportowy w latach 1923-1930, prezes AZS Warszawa w 1926 roku, następnie w ciągu dwu lat prezes Centrali AZS, piastował wiele funkcji kierowniczych w organizacjach sportowych, m. in. był wiceprezesem Polskiego Związku Pływackiego, prezesem Warszawskiego Okręgowego Związku Bokserskiego, sekretarzem Polskie-

go Związku Szachowego. Zmarł w 1956 r. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 338.

Drewnowski, Kazimierz (1881-1952). Studia politechniczne kończył we Lwowie i tam rozpoczął prace naukową. Od 1907 r. był adiunktem w Katedrze Elektrotechniki Szkoły Politechnicznej we Lwowie, a od 1911 r. wykładał elektrotechnikę w lwowskiej Szkole Przemysłowej. W czasie I wojny żołnierz Legionów, w II RP doszedł do stopnia płk. Od 1916 r. wykładał na Politechnice Warszawskiej. W maju 1939 wybrany rektorem tej uczelni. Był jednym z najwybitniejszych polskich taterników i propagatorów narciarstwa. Uczył jeździć na nartach samego prezydenta Mościckiego. W czasie II wojny uczestnik tajnego nauczania. Od 1942 r. był więźniem obozów niemieckich. Na Politechnikę Warszawską wrócił w 1947 r. i objął Katedrę i Zakład Miernictwa Elektrycznego i Wysokich Napięć na Wydziale Elektrycznym PW. A. Celej, Kazimierz Drewnowski (1881-1952), http://bcpw.bg.pw.edu.pl/Content/4628/Drewnowski_biografia.pdf; R. Gawkowski, Akademy sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 53 (maszynopis). Fot. <https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/96797/>

Druźbiak, Włodzimierz. (1908-1997). Urodził się 25.11.1908 r. we Lwowie. Dzieciństwo i młodość W. Druźbiaka spłoty się z dramatyczną historią miasta, któremu los nie skąpił krwawych wojen, obcej okupacji, a w końcu skazał jego mieszkańców na wygnanie. Mimo tego, rozwój syna Dymitra i Seweryny z domu Wilk przebiegał prawidłowo. W 1919 r. kończył szkołę powszechną, w 1928 zdał egzamin maturalny w Państwowym Gimnazjum Matematyczno-Przyrodniczym i w tym samym roku podjął studia na Wydziale Chemii Politechniki Lwowskiej. Uczył się łatwo i szybko, dużo czytał, interesował się fotografią i filmem, uprawiał sport. Niemała w tym zasługa rodziców, którzy chociaż niezbyt zamożni dbali o wykształcenie syna, oraz atmosfery tego niezwykłego miasta, które W. Druźbiak ze wzruszeniem wspominał do końca swego długiego życia. Lwów w okresie międzywojennym był nie tylko ważnym ośrodkiem kulturalnym, ale również silnym centrum sportowym. Energiczny, niezwykle uzdolniony ruchowo Włodzimierz, w sposób naturalny w sporcie znalazł możliwość samorealizacji. Niepostrzeżenie dziecięce harce na lwowskich boiskach i zimowe narciarskie szaleństwa na okolicznych stokach, przybrały formę poważnego uczestnictwa w sporcie wyczynowym. Włodzimierz stał się znanym we Lwowie lekkoatletą czołowym sprinterem „Pogoni”, a zimą narciarzem miejscowego AZS-u. Sportowe pasje wypełniają coraz większą część jego życia i nieuchronnie wiodą do konfliktu z wcześniej ułożoną wizją przyszłości. Studiuje zatem bez zapału, kierując się raczej rozsądkiem niż zamiłowaniem. W 1931 r. na wieść o istnieniu w Warszawie uczelni sportowej przerwał studia i wstąpił na I rok studiów w CIWF. Decyzji tej nigdy nie żałował. Nareszcie w sposób otwarty, bez zaniedbywania innych obowiązków, mógł oddać się temu, do czego miał wrodzone skłonności. Poznał to wielu wybitnych sportowców - studentów CIWF, m. in. J. Kusocińskiego i E. Lokajskiego. Po studiach w 1933 r. wrócił do Lwowa i podjął pierwszą pracę w Gimnazjum w Przemyślanach (1933-35), a potem w Gimnazjum Kupieckim (1935-39). Był to spokojny okres w jego życiu. Pracował z sobie właściwym oddaniem, zdobywając sympatię i szacunek otoczenia. W 1935 r. uczestniczył w specjalistycznym kursie organizowanym przez CIWF i uzyskał, nadany tylko nielicznym, prestiżowy tytuł trenera okręgowego. Zapał do pracy i wysokie kwalifikacje Włodzimierza dostrzegają władze CIWF i włączają go do kilkunastoosobowej grupy uczelnianej, która wyjechała na zaproszenie organizatorów Igrzysk Olimpijskich w 1936 r. do Berlina. Oglądał zmagania olimpijczyków od pierwszego do ostatniego dnia Igrzysk. Korzystając z przywilejów gościa, starał się zobaczyć wszystko, zarówno z trybun, jak i od strony

kulis. Wrócił oszołomiony pięknem sportu, przepelniony marzeniami o przyszłych sukcesach polskich olimpijczyków, a głównie trenowanych przez siebie sprinterów. We wrześniu 1939 r. do Lwowa wkroczyli Rosjanie. Wali się dobrze znany, ułożony świat a zastępują go chaos, groza i niepewność. Szczęśliwie, wysokie kwalifikacje zawodowe Włodzimierza znajdują uznanie władz okupacyjnych. Pozostał więc w tym samym gimnazjum, przemianowanym przez Rosjan na Technikum Handlu Radzieckiego i dodatkowo pracuje w charakterze trenera w DSO „Dynamo”. Latem 1941 r. Lwów zajmują Niemcy. Kolejne trzy lata to okres niezwykle trudny. Włodzimierz nie pracuje, zajmuje się trochę handlem, ale głównie korzysta z pomocy rodziny. Nie zapomina o sporcie. Nie bacząc na zakazy, stara się podtrzymywać nabyte umiejętności. Szczęśliwe wydarzenia okresu okupacji niemieckiej, to zawarcie w 1942 r. związku małżeńskiego z Jadwigą Kobierzyńską i narodziny w 1943 r. córki Małgorzaty. W 1944 r. Rosjanie ponownie wkraczają do Lwowa, a Włodzimierz powraca do pracy nauczycielskiej, tym razem do Instytutu Handlu Radzieckiego i trenerskiej w DSO „Spartak”. Rok 1945, to radość z zakończenia wojny i rozpacz wywołana koniecznością opuszczenia Lwowa. Rodzina Druźbiaków przenosi się do Zakopanego, gdzie Włodzimierz podejmuje pracę instruktora narciarskiego w MKS Zakopane. Repatriant ze Lwowa stara się uporządkować życie, znaleźć swoje miejsce w nowej rzeczywistości. Zniszczony kraj, zdziesiątkowane społeczeństwo potrzebują ludzi wykształconych. Włodzimierz pozostawia rodzinę w Zakopanem, a sam, rozumiejąc ówczesne potrzeby, przenosi się do Wrocławia, gdzie obejmuje stanowisko referenta sportu, następnie do Krakowa na takie samo stanowisko w WOKF i PW, (pracuje także w miejscowym AZS jako trener), by w końcu wrócić do Zakopanego na stanowisko kierownika Ośrodka Sportu. Te dwa powojenne lata przyniosły bogate doświadczenia. Włodzimierz zrozumiał, że praca organizacyjna, kierownicze stanowiska nie dają mu tyle satysfakcji, ile niesie z sobą działalność pedagogiczna, codzienny kontakt z młodzieżą. Z radością przyjmuje zatem propozycję pracy w AWF i przenosi się do Warszawy. Towarzyszy mu rodzina, która już w stolicy powiększa się o drugą córkę Annę. Był to rok 1947. Zastaje to absolwentów CIWF: Z. Pabisia, A. Morończyka, Z. Szelesta i innych, z którymi podejmuje trud odbudowy uczelni. Brakowało wszystkiego. Boisko, hala lekkoatletyczna były zniszczone, nie było sprzętu, podręczników i skryptów, nie ocalały żadne programy nauczania. Wraz z kolegami odbudowywał uczelnię, kształcił studentów i uzupełniał własne wykształcenie. W 1947 r. był wykładowcą i jednocześnie uczestnikiem kursu unifikacyjnego na tytuł trenera, w latach 1949-1950 uzupełniał studia w AWF, w 1953 uzyskał tytuł trenera klasy I, a w 1956 tytuł magistra. Wraz z Z. Pabisem, Z. Ważnym Wydał podręcznik *Lekkoatletyka: technika i metodyka* (1953). Nie zapominał o narciarstwie. Wspólnie z Z. Bielczykiem już w 1949 r. publikuje *Narciarstwo dla wszystkich* i, o dziwo, zostaje mistrzem Warszawy w slalomie gigancie (1951). Narciarstwu był wierny do końca życia. Rzucony przez los na niziny wykorzystywał każdą sposobność, aby znaleźć się w górach i przypiąć deski do nóg. Potem w wieku dojrzałym rozsmakował się również w narciarstwie biegowym. W życiu W. Druźbiaka można wyróżnić dwa równoległe nurty: pracę dydaktyczną w uczelni i pracę trenerską w sporcie wyczynowym. Warsztatem pracy trenerskiej stał się dla niego AZS (1948-50, 1956-73) i „Legia” (1950-56), a zawodową pasją biegi sprinterskie. Pracował dużo. Przed południem w uczelni, po południu w klubie, soboty i niedziele wypełniały zazwyczaj zawody, a ferie i urlopy przeznaczone były na obozy i zgrupowania. Ciężka, mozolna praca przyniosła efekty. Osiągnięcia jego zwracają uwagę kierownictwa polskiej lekkiej atletyki, który często włącza go do współpracy w przygotowaniach reprezentacji do imprez najwyższej wagi. Specjalnością W. Druźbiaka stały się biegi sztafetowe. Dostrzegwał on, że do sukcesu w tej niezwykle widowiskowej konkurencji nie wystarczy mechaniczne zestawienie czterech najszybszych sprinterów, że dyscyplina ta ma swoją specyfikę, którą trzeba rozumieć i uwzględnić

w treningu. Zagadnieniu temu poświęcił pracę magisterską, która w oparciu o eksperyment dowodziła znaczącego wpływu techniki zmiany pałeczki sztafetowej na końcowy rezultat biegu (1956). Rozważania teoretyczne znalazły wspaniałe potwierdzenie w praktyce. Przygotowywana przez niego reprezentacyjna sztafeta 4 x 100 m uzyskiwała rezultaty na najwyższym, światowym poziomie, zakwalifikowała się do udziału w Igrzyskach Olimpijskich w Tokio (1964), gdzie pobiła rekord Polski i zdobyła srebrny medal olimpijski. Olimpijskie sukcesy nobilitują. W. Druźbiak został trenerem kadry narodowej sprinterów (1964-88), których poprowadził do wielu sukcesów. W warszawskiej AWF w 1964 r. rozpoczął studia J. Werner i oto los złączył niezmiernie utalentowanego sprintera z doskonałym trenerem, a ponieważ warunki do uprawiania sportu były wówczas znakomite, na rezultaty nie trzeba było czekać. J. Werner czynił zdumiewające postępy. Dwa lata specjalistycznego treningu wystarczyły, aby Werner został mistrzem Polski i mistrzem Europy. Jego długa kariera obfitowała w sukcesy, wśród których były rekordy Polski, tytuły mistrza Polski, mistrza Europy i w końcu medal olimpijski. Tak wielkie osiągnięcia zdarzają się wówczas, gdy w ręce trenera artysty trafi nieoszlifowany talent, Wsparty niezwykle klimatem współpracy, przesyconym wzajemną serdecznością i szacunkiem. Oczywiście W. Druźbiak podczas swojego długiego życia nie zajmował się wyłącznie rekordzistami i mistrzami. Pomagał też doskonalić się, bić własne rekordy życiowe setkom młodych ludzi, których kariery kończyły się nieco niżej, na poziomie kraju, okręgu, klubu. Pomagał każdemu, bez względu na reprezentowany poziom sportowy, pokazywał piękno sportu, uczył jak zwyciężać i godnie znosić porażki. Był wybitnym trenerem, który z jednakowym zapałem współtworzył legendarny już „Wunderteam” i przekazywał młodzieży lekkoatletyczne abecadło. Droga połowa jego zawodowego życia to praca w warszawskiej AWF, którą w harmonijny sposób wiązał z pracą trenerską. Sukcesy w sporcie wyczynowym, doświadczenia stamtąd wyniesione, stały kontaktem z najlepszymi na świecie, procentowały w pracy na uczelni. Zapoznawał studentów z lekkoatletyką, szkolił trenerów i instruktorów, był wykładowcą i instruktorem na kursach narciarskich, uczestniczył w seminariach i konferencjach naukowych, nieco publikował. Jego królestwem była jednak dydaktyka. Preferował ją w sposób świadomy, Wiedząc, że w bezpośrednim kontakcie ze studentami jego siła oddziaływania jest największa. Czuł, że w ten sposób, przekazuje część siebie i wpływa na osobowość uczniów. Był wykładowcą charyzmatycznym. Ogromny autorytet, mocno podparty osiągnięciami w sporcie, w połączeniu z pogodnym usposobieniem gwarantowały sukces pedagogiczny. Był powszechnie lubianym i szanowanym wykładowcą, a uznanie studentów i kolegów zdobywał w prosty, naturalny sposób, oparty na przekonaniu, że najlepszą metodą dydaktyczną jest własny przykład. Kochał lekkoatletykę, narty, tenis, młodzież i swoją nauczycielską profesję. Był prawdziwym sportowcem, przekonany o zaletach aktywnego i higienicznego stylu życia, a wolny czas spędzał w ruchu; na nartach, na korcie tenisowym, na spacerze. Żył w zgodzie z tym, co głosił i ta elementarna uczciwość znajdowała niezwykle wprost uznanie uczniów. W 1973 r. W. Druźbiak przeszedł na emeryturę, bez pożegnań i okolicznościowych fanfar i dobrze, bo ani myślał odpoczywać. Ugruntowana trenerska sława powodowała zaproszenia do współpracy na obozach i zgrupowaniach różnych dyscyplin sportu. Pomagał zazwyczaj kształtować szybkość i kondycję ogólną. Był ekspertem w tych dziedzinach i chętnie dzielił się swoją wiedzą. W. Druźbiak był dobrym mężem, ojcem i dziadkiem. Wychowywał dwie córki Małgorzatę i Annę i ze wszystkich sił pomagał wprowadzić w życie wnuka Leszka i wnuczkę Marynię. Leszek Sidor, trenowany również przez Dziadka, był wielokrotnym mistrzem Polski w tenisie i reprezentantem Polski w Pucharze Davisa. Mało kto wiedział o jego miłości do muzyki poważnej, dobrej lektury i wrażliwości na piękno. Umiał żyć i cieszyć się życiem. Miał własny, wewnętrzny, bogaty świat, w którym zanurzał się z przyjemnością, który często stawał się azylem, pozwalającym

przetrwąć kłopoty i stresy niesione życiem. Ostatnią dekadę życia, jak wszystkie poprzednie, przeżył aktywnie, w nieustannym ruchu. Ciągłe czuł potrzebę uczestniczenia w życiu sportowym. W swoim środowisku był niezwykle popularny, stał się postacią symboliczną, niemal legendarną. Wyglądał zawsze tak samo, do końca sprawny fizycznie, Wydawało się, że będzie żył wiecznie. Niestety zmarł 16 lutego 1997 r. w wieku 89 lat. Spoczywa na Cmentarzu Powązkowskim. Pracowite życie W. Drużbiaka nagrodzone: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem 100-lecia Sportu Polskiego, Odznaką Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej, Złotą Odznaką AZS, Złotą Odznaką „Za zasługi dla Warszawy”, Złotą Honorową Odznaką PZLA. Henryk Kania, Włodzimierz Drużbiak (1908-1997), w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom I, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2000, s. 22-26; Zakrzewski, S. (red.), PZLA. Rocznik jubileuszowy 1968, Warszawa 1969, s. 106; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 137; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Dubas Władysław. W 1933 r. ukończył Wyższą Szkołę Handlową w Poznaniu. Lekkoatleta i koszykarz AZS Poznań. Poległ w kampanii wrześniowej 1939 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 43.

Dubrawska Żalińska Agnieszka, ur. 12. 12. 1958 w Gdańsku. Siermierzka (fiolet), w. 172 cm, c.c. 62 kg. IO 1989 Moskwa, 4 m.; IO 1988 Seul, 39 m.; srebrna medalistka. MS 1978; mistrzyni i 2-krotna medalistka PS 1980-82; trzykrotna mistrzyni Polski 1981-82, 1987 (ind.) i 2-krotna mistrzyni Polski (zesp.) 1978, 1984; Mistrz Sportu, odzn. srebrnym Medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe. Klub AZS AWF Warszawa. Wykształcenie wyższe wf., AWF Warszawa, magister rehabilitacji. Mieszka w Warszawie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 62; Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994; Warszawa 1995, s. 21; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 26.

Dudzić, Teresa, najlepsza polska żeglarzka w latach 1945-1956. Pionierka żeglarstwa kobiecego w AZS (Warszawa), wielokrotna mistrzyni kraju w żeglarstwie śródlądowym, morskim i lodowym. Gorąco wspierała ideę powstania ośrodka żeglarskiego w Wilkasach. Jerzy Skorowski wspominał: „To żeglarze dołożyli starań, by w AZS powstała baza żeglarska. Oni też wskazali na Wilkasy”. H. Hanusz, B. Korpak, *Nie wiedziałem, co czynię. Rozmowa z dr. Jerzym Skorowskim*, „Akademicki Przegląd Sportowy” 2009, nr 7, s. 3, 20-21; Hanusz H., *AZS w Polsce Ludowej*, Poznań 2014, s. 27.

Dunecki, Leszek, Lekkoatleta. Urodził się 2 listopada 1956 r. w Toruniu. Syn Grzegorza (znanego sprintera okresu międzywojennego, mistrza Polski w biegu na 200 m z 1939, reprezentanta kraju). Zawodnik AZS Toruń (1975-1977), AZS AWF Warszawa (1977-1982), „Startu” Lublin (1983-1986). W Igrzyskach Olimpijskich w Moskwie (1980) uczestniczył jako zawodnik AZS AWF Warszawa. W biegu na 100 m odpadł w ćwierćfinale, na 200 metrów zajął w finale szóste miejsce, w sztafecie 4 x 100 metrów wraz z Zenonem Licznym, Marianem Woroninem i Krzysztofem Zwolińskim, zdobył srebrny medal olimpijski. Był mistrzem Europy w sztafecie 4 x 100 m na ME w Pradze w 1978 roku (razem z Zenonem Nowoszem, Zenonem Licznym i Marianem Woroninem). Indywidualnie był czwarty na 200 m i piąty na 100. Wicemistrz Europy w hali na 60 m w Wiedniu w 1979 r. Dwudziestokrotny reprezentant Polski w meczach międzypaństwowych 1977-1986 (38 startów, 4 zwycięstwa indywidualne). Siedmiokrotny mistrz Polski (100 m – 1984, 200 m – 1978, 1979, 1980, 1981, 1984). Po zakończeniu kariery sportowej był trenerem, nauczycielem wf, od listopada 2002 był prezesem „Mon-

teksu” Lublin, aktualnie pełni funkcję Prezesa Okręgowego Lubelskiego Związku Lekkoatletyki. Mieszka w Lublinie. Głuszek Z., Leksykon polskich olimpijczyków 1924–1998, Warszawa 1999, s. 182-183; Tuszyński, B., H. Kurzyński, Leksykon olimpijczyków Polskich. Od Chamonix i Paryża do Soczi 1924-2014, Warszawa 2014, s. 414-415; Krzewiński, I., Lekkoatletyka polska w latach 1969-1994, w: red. B. Woltmann, Lekkoatletyka w Polsce 1919-1994, Warszawa 1994, s. 142; Hanusz, H., Akademicki Związek Sportowy w Polsce Ludowej, Poznań 2014, s. 122, 141, 156, 184, 189; Szeniawski, A., I. Wiejak, J. Wierchowski, Historia lubelskiej lekkoatletyki. Fakty wydarzenia sportowe i kulturalne, Lublin 2003, s. 30, 32-33; Kwiek, A., M. Niedźwiecki, Sportowe asy Lubelszczyzny, Lublin 2000, <http://www.olimpijski.pl>, 7-8; <http://absolvenci-awf-warszawa.pl/absolvenci/who-is-who/> Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 63; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 142; M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 162 i 164-173; Lis J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 80. Fot. https://pl.wikipedia.org/wiki/Leszek_Dunecki

Dybicz, Piotr. Przewodniczący Rady Trenerów Polskiego Związku Brydża Sportowego. Coach i NPC reprezentacji Polski w kategoriach młodzieżowców, juniorów oraz dziewcząt. Od 2000 roku trener wszystkich młodzieżowych reprezentacji Mazowsza. Założyciel sekcji AZS UW i jej główny trener. Autor planów szkoleniowych dla dzieci od lat 6, młodzieży szkolnej, oraz dorosłych i osób starszych. Koordynator, wykładowca i autor programu nauczania przedmiotów ogólnouniwersyteckich: brydż sportowy dla grupy początkującej, średniozaawansowanej, zaawansowanej i wyczynowej. Zdobywca srebrnego medalu Akademickich Mistrzostw Europy jako zawodnik oraz 19 medali MŚ, 18 medali ME i ponad 200 medali MP jako trener. <https://www.uo.uw.edu.pl/biogram/1269> Fot. <https://www.pzbs.pl/kadencja-2008-12/14-sklad-zarzadu-glownego-kadencji-2008-2012>

Dziedzic Augustyn - absolwent AWF Warszawa (1949-1952), 2-krotny mistrz Polski (1955, 1957) i 5-krotny wicemistrz Polski (1951-1958), 5-krotny rekordzista Polski, uczestnik Mistrzostw Europy i Mistrzostw Świata (1954), brązowy medalista Akademickich Mistrzostw Świata (1954), był pierwszym sztangistą Klubu AZS-AWF, który startował w Igrzyskach XV Olimpiady w Helsinkach w 1952 roku. Chociaż zajął w konkursie olimpijskim dopiero 17 miejsce w wadze piórkowej, uzyskując 245 kg w trójboju, to wrócił z igrzysk ze znacznym doświadczeniem oraz nowymi metodami w zakresie techniki i treningu ciężarowego, które najpierw wypróbował na sobie, a potem przekazał kolegom w sekcji oraz studentom, jako asystent Katedry Ciężkiej Atletyki AWF. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 258; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 144; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 64; Jerzy Szczygielski, Olimpijczycy województwa śląskiego (1924-2010), Racibórz 2010, s. 96; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 338; Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 99; <http://absolvenci-awf-warszawa.pl/absolvenci/who-is-who/>; http://www.kronika_sportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/ https://pl.wikipedia.org/wiki/Augustyn_Dziedzic

Dzik, Adam (56 l.). Lekkoatleta Stara Starachowice i AZS Warszawa, trener Stara Starachowice, Budowlanych Kielce, Wawelu Kraków i Juventu Kobex Starachowice. Członek zarządu Świętokrzyskiego Związku Lekkiej Atletyki. Trener juniorów kadry PZLA w biegach średnich. Zmarł 24 września w Starachowicach. <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Dziubiński, Zbigniew, (1952), członek kadry narodowej i olimpijskiej w kajakarstwie, studiował w AWF w Warszawie uzyskał tytuł magistra wychowania fizycznego (1926). W 1975 r. w AWF we Wrocławiu uzyskał tytuł zawodowy trenera II klasy w kajakar-

stwie. W 1985 r. ukończył trzysemestralne Podyplomowe Studium Religioznawstwa w zakresie socjologii religii na Wydziale Filozofii i Socjologii UW, a w 1991 roku czterosemestralne Zaoczne Podyplomowe Studium Socjologii również na Wydziale Filozofii i Socjologii Instytutu Socjologii UW. W 1989 r. w AWF w Warszawie uzyskał stopień doktora, natomiast w 2005 r. stopień naukowy dr. hab. nauk o kulturze fizycznej w zakresie teorii wychowania fizycznego. W latach 1976-2006 pracował w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie na stanowisku adiunkta i kierownika Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. W 2006 r. rozpoczął prace w AWF w Warszawie na stanowisku prof. nadzwyczajnego, kierownika Zakładu Socjologii, a od 2008 r. sprawował funkcje prorektora ds. studenckich. W swoim dorobku piśmienniczym ma przeszło 350 prac o charakterze naukowym i popularno-naukowym. W tym 4 samodzielne prace monograficzne, 22 prace zbiorowe pod jego redakcją, przyczynki i rozprawy w czasopiśmie i książkach, publikowane w językach polskim, angielskim i włoskim. Pełni wiele funkcji w organizacjach międzynarodowych i krajowych. Od 1992 r. jest prezesem Salezjańskiej Organizacji Sportowej RP oraz członkiem Zarządu Polisportive Giovanili Salesiane Internazionale. Od 1998 r. jest członkiem Polskiej Akademii Olimpijskiej w Polskim Komitecie Olimpijskim, a od 2002 r. członkiem Prezydium. Od 1999 r. jest członkiem Klubu Fair Play PKOl. Od 1999 r. jest członkiem Zarządu Krajowej Federacji Sportu dla Wszystkich, a od 2002 r. pełni funkcje wiceprezesa. W latach 2000-2001 był przewodniczącym Komisji Sportu Powszechnego Urzędu Kultury Fizycznej i Sportu. W latach 2000-2001 był członkiem Zespołu Opiniodawczo-Doradczego do spraw Kultury Fizycznej i Sportu Ministerstwa Edukacji Narodowej. Od 1996 r. jest członkiem Rady Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, a od 2003 członkiem Rady Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Sportowców. W 2008 r. został powołany przez Ministra Edukacji Narodowej do grona ekspertów, którzy przygotowali podstawy programowe z wychowania fizycznego w ramach reformy szkolnictwa. Trzykrotnie był przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego Światowych Igrzysk Młodzieży Salezjańskiej, które były organizowane w Warszawie (1997, 2001, 2005)), a w każdym z nich uczestniczyło około 1500 sportowców z 25 krajów. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 262; R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 199 (maszynopis). Fot. <http://arch.awf.edu.pl/aktualnosci.php?id2=559>

Ejmont Władysław. Urodził się 25 kwietnia 1905 r. w Carskim Siole k/Petersburga. Ojciec był kucharzem, matka Maria z d. Andrukowicz zajmowała się domem i wychowywaniem dzieci - syna i trzech córek - Anny, Józefy i Janiny. Po Śmierci ojca (1907 r.) wraz z matką i rodzeństwem mieszkał kilka lat w Warszawie i rozpoczął naukę w szkole powszechnej. W 1915 r. na skutek działań wojennych znaleźli się wraz z dziadkiem w Petersburgu. Umieszczony został w polskiej bursie i uczęszczał do polskiego gimnazjum. W 1917 r. kontynuował naukę w gimnazjum rosyjskim, a następnie uczęszczał do radzieckiej szkoły średniej II stopnia. Ukończył ją w 1923 r. W drugiej połowie tego roku powrócił do Polski. W Wilnie został przyjęty do Seminarium Nauczycielskiego, które ukończył w 1926 r. W latach szkolnych interesował się śpiewem oraz różnymi formami zajęć sportowych. W okresie nauki w Seminarium Nauczycielskim śpiewał w wileńskim chórze „Lutnia”. Bezpośrednio po otrzymaniu dyplomu ukończenia SN mianowany został nauczycielem 7 klasowej szkoły powszechnej w Dołhinowie (pow. Wilejka), gdzie pracował do 1931 r. W latach 1928-1929 odbył służbę wojskową w Szkole Podchorążych Rezerwy w Berezie Kartuskiej, którą ukończył jako sierżant podchorążych. W kwietniu 1931 r. zdał drugi kwalifikacyjny egzamin dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych i awansował na stanowisko kierownika szkoły powszechnej III stopnia w Krzywiczach (pow. Wilejka). Kierował nią do wybuchu wojny w 1939 r. W tym czasie

ukończył w Krzemieńcu dwuletni Wyższy Kurs Nauczycielski w zakresie śpiewu (1932) oraz kilka kursów z zakresu wychowania fizycznego. Od 1926 r. prowadził chóry szkolne i ludowe, które dwukrotnie zdobyły miejsca na konkursach w 1930 i 1931 r. oraz lekcje umuzykalnienia dla młodzieży. Był organizatorem szeregu zawodów i pokazów sportowych, popularyzował i prowadził zajęcia z narciarstwa nizinnego, lekkoatletyki oraz gier, szczególnie piłki nożnej. Był w latach 1935-1939 członkiem Państwowej Komisji Egzaminacyjnej dla nauczycieli Publicznych Szkół Powszechnych w pow. wilejskim. Od 1927 r. był członkiem Ogniska Związku Nauczycielstwa Polskiego, gdzie pełnił szereg społecznych funkcji - sekretarza, skarbnika, członka zarządu, wiceprezesa (1931-1939). W 1927 r. zawarł związek małżeński z nauczycielką Bronisławą Ludojć. W 1928 r. urodził im się syn Bohdan (aktor teatralny i filmowy). Wybuch II wojny światowej całkowicie zmienił życie i losy W. Ejmonta i jego rodziny. Już w październiku 1939 r. został on aresztowany przez NKWD, osadzony początkowo w wilejskim więzieniu a następnie wywieziony do ZSRR. W 1941 r. żona z synem i matką została wysiedlona do Kazachstanu. Z trzech sióstr W. Ejmonta dwie zaginęły a trzecia zmarła w 1941 r. Po amnestii W. Ejmont został skierowany do Tobolska. Tam od lutego 1942 r. pracował jako kierownik polskiej szkoły, polskiego domu dziecka, a w latach 1944-1946 w miejscowym Związku Patriotów Polskich, gdzie kierował sekcją kulturalno-oświatową. W okresie pobytu w Tobolsku w kierowanej przez niego polskiej szkoły założył i prowadził chór, który występował w miejskim teatrze. Uczniowie W. Ejmonta uczestniczyli również w różnego rodzaju zawodach sportowych organizowanych w Tobolsku. W 1945 r. zmarła w ZSRR żona Bronisława. W czerwcu 1946 r. powrócił wraz z sierotami Polskiego Domu Dziecka z Tobolska i synem Bohdanem do Polski - do Gostynina, skąd skierowano ich do Sopotu. Tam w latach 1946-1951 pracował w Państwowych Domach Dziecka jako wychowawca i kierownik. W tym czasie działał również aktywnie jako referent w Wydziale Pracy Społecznej miejscowego ZNP oraz był organizatorem różnych zajęć dla młodzieży z domów dziecka. W 1951 r. został służbowo przeniesiony do Warszawy i zatrudniony w AWF, początkowo na stanowisku wychowawcy rocznika, a następnie kierownika Domu Studenckiego. Na tym stanowisku pracował do przejścia na emeryturę. W opinii kierownictwa Uczelni był ofiarnym, oddanym pracy z młodzieżą, cenionym pracownikiem i szanowanym i lubianym przez studentów. Od początku zatrudnienia w Uczelni aktywnie działał społecznie w Klubie i organizacji związkowej. W Klubie Uczelnianym AZS AWF pełnił szereg funkcji organizacyjnych i sportowych. Był m. in. kierownikiem sekcji piłki nożnej, członkiem zarządu i prezydium oraz prezesem Klubu (1954-1957), opiekunem ekip sportowych na zawodach krajowych i zagranicznych, organizatorem rozgrywek klubowych na terenie Uczelni. Równocześnie był aktywnym członkiem uczelnianej organizacji ZNP, członkiem komisji kulturalno-oświatowej, pełnił również funkcję przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Rady Zakładowej. Poza pracą zawodową i społeczną w Uczelni W. Ejmont znajdował czas na kontynuowanie zamiłowań śpiewaczych. W latach 1953-1955 śpiewał w Chórze Warszawskiego Towarzystwa Muzycznego, gdzie pełnił również funkcję prezesa, zaś od 1956 roku był członkiem Zespołu Chóralnego Klubu Kolejjarza. W październiku 1971 r. W. Ejmont przeszedł na emeryturę, nie zerwał jednak kontaktu z Uczelnią. Do czerwca 1980 r. pracował w Klubie AZS-AWF w ramach prac zleconych. W 1952 r. zawarł powtórnie związek małżeński z Zofią Szwentner. Za swoją działalność zawodową i społeczną W. Ejmont był wielokrotnie odznaczany i wyróżniany. W okresie międzywojennym Medalem 3 Maja za pracę śpiewaczą i sportową (1925), Srebrną Odznaką Honorową LOP II stopnia (1937), Srebrnym Krzyżem Zasługi (1937), Medalem za Długoletnią Służbę (1936), a ponadto: Medalem X-lecia PRL (1955), Złotą Odznaką AZS (1957), Złotą Odznaką Zjazdu Polskich Zespołów Śpiewaczych

i instrumentalnych (1964), Złotą Odznaką Warszawskiego Okręgowego związku Piłki Nożnej (1982), złotą odznaką ZNP (1988), złotą Odznaką Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej (1970), Medalem 100-lecia Sportu Polskiego (1967), Złotym Krzyżem Zasługi (1976). W Ejmont zmarł 4 grudnia 1994 r. i pochowany został w grobie rodzinnym w Kwaterze Katolickiej Cmentarza Prawosławnego na warszawskiej Woli. Mazur, A., Władysław Ejmont (1905-1994), w: Hądzelek K., A. Mazur (red.), słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, tom IV, Warszawa 2005, s. 15-16.

Elzanowski, Jan - absolwent Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie /1963 r./, trener II klasy w koszykówce i piłce ręcznej, instruktor narciarstwa zjazdowego, sternik jachtowy. Uprawiał wyczynowo koszykówkę, piłkę ręczną oraz rugby w klubach sportowych Gdańska („Lechia”), Warszawy (AZS AWF, „Warszawianka”) i Poznania. Był reprezentantem Polski w rugby. Po ukończeniu studiów pracował jako nauczyciel wychowania fizycznego w Gdyni i Poznaniu. Od 1972 roku mgr J. Elzanowski jest nauczycielem akademickim Studium WFiS Akademii Rolniczej, a od roku akademickiego 1983/84 pełni funkcję kierownika tegoż Studium. Ze sportem wyczynowym związany jest jako trener i działacz społeczny od 1968 roku. Przez-kilka lat prowadził II-ligowe drużyny piłki ręcznej mężczyzn w KS „Energetyk” i KS „Poznania” w Poznaniu. Był również trenerem reprezentacji Polski juniorów w tej dyscyplinie. Pracował społecznie w Poznańskim Okręgowym Związku Piłki Ręcznej. W Akademii Rolniczej prowadzi zajęcia z grupami podstawowymi, sekcję koszykówki kobiet oraz studenckie obozy narciarskie, żeglarskie i kajakowe. Zawodniczkę sekcji koszykówki pod kierownictwem J. Elzanowskiego zdobyły dwukrotnie tytuł Mistrza Polski akademii Rolniczych oraz zajęły II miejsce w ogólnopolskich rozgrywkach między reprezentantami Uczelni wszystkich typów. Kozłowiecka, Z., Wł. Łosiński, B. Wiśniewski, XXXV lat Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, Poznań 1987, s. 16; M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 27.

Engel Tomasz, szermierz; ur. 11 maja 1955 w Warszawie. Florecista w AZS AWF Warszawa 1968-1985. Mistrz Polski juniorów 1973 i 1974. Trener w klubach: AZS AWF Warszawa 1985-1989; SMS Warszawa 1980-1991; Integracyjny KS Warszawa 1991-1996; TV Neheim; Niemcy 1997-; RFV Recklingen; Niemcy 1997-2000; TV Soest, Niemcy 2000-. Miejsce zamieszkania: Niemcy. Z. A. Judycki, Polscy sportowcy w świecie, Warszawa 2014, s. 63.

Englisz-Krzyżanowska Aleksandra (18 XII 1920 Warszawa), siatkarka, zaw. AZS i Spójni Warszawa, wielokrotna repr. Polski (1948-52), medalistka MS, 2-krotna medalistka ME, 2-krotna MP (19, 42, 48). MS 1952: 2 m.; ME 1949: 3 m., 1951: 2 m. Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 149.

Etmanowicz, Krzysztof Andrzej (53 l.). Ur. 3.03.1959 w Warszawie, piłkarz (pomocnik) drużyn stołecznych: Legii (poza pierwszym zespołem), AZS AWF, Polonii oraz Olimpii Poznań. Po zakończeniu kariery piłkarskiej pracował jako trener klubów warszawskich, m.in. Polonii i Legii. Absolwent AWF w Warszawie. Zmarł 19 grudnia w Warszawie. <http://www.kronika.sportu.pl/wydarzenia/od-eszli-od-nas/>

Fazanowicz, Jan (1886-1973). Urodził się 25 listopada 1886 r. w Aleksandrówce pod Kozienicami. Wykształcenie w zakresie szkoły powszechnej i średniej otrzymał w domu rodzinnym. W końcu marca 1903 r. wstąpił do Koła Sportowo-Gimnastycznego w Sosnowcu. W tym też czasie należał do tajnych kółek młodzieżowych, w których przejawiał ożywioną działalność niepodległościową. Prześlado-

wany za tę działalność - w 1906 r. opuścił kraj i schronił się w Czechach. Tam studiował malarstwo i równocześnie w Duchcovie ukończył kursy gimnastyczne w Czeskim Towarzystwie Gimnastycznym „Sokół”, w którym również rozpoczął pracę instruktorską. W roku 1909 w Pradze Czeskiej ukończył kurs wychowania fizycznego dla nauczycieli. Po powrocie do kraju w 1910 r. objął stanowisko nauczyciela wychowania fizycznego w Szkole Handlowej w Sosnowcu, a od 1912 r. w Szkole Handlowej w Będzinie. W tymże samym roku ukończył 3-tygodniowy kurs metodyczny wychowania fizycznego w Skolem. W roku 1915 założył w Sosnowcu Szkołę Gimnastyczną, która czynna była do 1918 r. Pracując jako nauczyciel do 1917 r., prowadził również nielegalną działalność w Towarzystwie Gimnastycznym „Sokół”. Szykanowany przez niemieckie władze zaborcze, uciekł z Zagłębia Dąbrowskiego do Kielc, gdzie w listopadzie 1918 r. wstąpił do odradzającej się armii polskiej. W roku 1919 ukończył Szkołę Podchorążych w Warszawie, uzyskując stopień oficerski. W końcu 1920 r. powołany został jako instruktor do Centralnej Wojskowej Szkoły Gimnastyki i Sportów w Poznaniu. Praca w wojsko nie dała mu pełnego zadowolenia. Po uzyskaniu zwolnienia z wojska od września 1922 r. Fazanowicz pracuje ponownie jako nauczyciel wychowania fizycznego w Państwowym Gimnazjum im. Jana Kantego w Poznaniu. W tym samym czasie pełnił funkcję naczelnika Dzielnicy Wielkopolskiej Związku Sokolstwa Polskiego, a w 1926 r. wybrany został Naczelnikiem Związku Sokolskiego. Stanowisko to, bardzo odpowiedzialne, wymagało nie tylko zdolności organizacyjno dydaktycznych i wiadomości fachowych, lecz także niezwyklej gorliwości w pracy. Te cechy posiadał właśnie Jan Fazanowicz. Ze względu na jego postępowe i demokratyczne zapatrywania nazywano go nawet „Czerwonym Naczelnikiem”. W tym to okresie prowadził szereg kursów, szkolił instruktorów i kadrę gimnastyczną. W roku 1924 na zaproszenie dyrektora Szkoły Gimnastycznej w Ollerop N. Bokha wyjechał do Danii i brał udział w międzynarodowym kursie gimnastyki podstawowej. W tym samym roku brał również udział w drugim międzynarodowym kursie o J. G. Tholina w Lund. W 1925 r. drużyna „Sokoła” z Poznania pod kierownictwem J. Fazanowicza uczestniczyła w międzynarodowym konkursie gimnastycznym w Asti - Włochy. Polacy wystąpili z lekcją gimnastyki, opracowaną przez Jana Fazanowicza, i zajęli pierwsze miejsce na 110 zastępów z 8 państw. Był to niebywały sukces, zważywszy, że uzyskano go na pierwszym wystąpieniu naszych gimnastyków na arenie międzynarodowej oraz, że w historii konkursów, organizowanych przez Włoską Organizację Gimnastyczną „Folgor”, po raz pierwszy wyróżnienie to spotkało zagraniczny zespół. Drugim godnym podkreślenia faktem związanym z osobą J. Fazanowicza jest pierwszy udział gimnastyków polskich w Igrzyskach Olimpijskich w Amsterdamie w 1928 r., gdzie zespół polski pokazał lekcję gimnastyczną, opracowaną i przeprowadzoną przez J. Fazanowicza. Lekcja ta zrobiła na widzach i fachowcach duże wrażenie, a prasa zagraniczna i obserwatorzy przyznali naszemu pokazowi pierwsze miejsce. J. Fazanowicz był w zakresie pokazów masowych wybitnym specjalistą. Równoległe z pracą organizacyjno-dydaktyczną J. Fazanowicz prowadził ożywioną działalność redakcyjną. W latach 1925-1939 był redaktorem naczelnym miesięcznika „Dodatek Techniczny” do Przewodnika Gimnastycznego „Sokół”, który służył przede wszystkim jako pomoc metodyczna instruktorom i nauczycielom wych. fiz. w pracy szkoleniowo-treningowej. Obok redagowania miesięcznika „Dodatek Techniczny” i autorstwa kilkudziesięciu artykułów J. Fazanowicz napisał kilka podręczników z zakresu gimnastyki, z których wymienić należy: *Gimnastykę Sokolą i Gimnastykę na przyrządach*, Wskazówki do przewodników oraz przetłumaczył podręcznik Niels-Bokha *Gimnastyka podstawowa*. Tę niezwykle ofiarną i owocną pracę przerwała druga wojna światowa. J. Fazanowicz został wywieziony przez hitlerowców do obozu, a następnie wysiedlony z rodziną do Ostrowca Świętokrzyskiego. Przebywał tam do kwietnia 1945 r., biorąc czynny udział w tajnym nauczaniu. Po powrocie do Poznania

podjął pracę, jako nauczyciel w tym samym Państwowym Gimnazjum Jana Kantego. Równocześnie włącza się do pracy nad reaktywowaniem „Sokoła” Zostaje członkiem naczelnictwa Związku, gdzie aktywnie działa do momentu rozwiązania „Sokoła” w dniu 5.9.1948 r. Z chwilą otwarcia Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie jesienią 1948 r. powołany został na wykładowcę i organizatora działu gimnastyki AWF. W bardzo trudnych warunkach rozpoczął pracę dydaktyczną, wprowadzając do programu gimnastycznego ćwiczenia na tak zwanych międzynarodowych przyrządach (drażek, poręcz, kółka, koń). Wymagało to zmiany toku i metod prowadzenia lekcji. Poza teorią, usprawnieniem osobistym i lekcjami metodycznymi dla szkół podstawowych i średnich w 1949 r. J. Fazanowicz opracował skrypt pod tytułem *Systematyka ćwiczeń gimnastycznych*, wydany drukiem dla użytku studentów AWF. W czasie swojej pracy w AWF wprowadził wiele twórczych myśli do zagadnień teorii, metodyki i dydaktyki gimnastyki. Z końcem 1949 r. powrócił do Poznania i podjął pracę w jednej ze szkół poznańskich i Wyższej Szkole Wychowania Fizycznego oraz AZS. Przez cały czas działał w Polskim Związku Gimnastycznym, pełnił szereg odpowiedzialnych funkcji, był też członkiem prezydium GKKF i wiceprzewodniczącym Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej. J. Fazanowicz brał czynny udział w opracowaniu i prowadzeniu pokazów masowych oraz w kursach szkoleniowych i konferencjach naukowych. Z ważniejszych jego prac należy wymienić: Gimnastyka na przyrządach dla młodzieży szkolnej, Gimnastyka dla młodzieży, Gimnastyka na drażku, poręczach i kółkach. Podręczniki te są aktualne do dnia dzisiejszego. Za wieloletnią działalność i wybitne zasługi dla kultury fizycznej w Polsce J. Fazanowicz odznaczony został Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Walecznych, Odznaką Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej, Medalem 10-lecia Polski Ludowej, Medalem 100-lecia Sportu Polskiego, Złotą Odznaką PZG, Honorową Odznaką Miasta Poznania, Złotym Dyskiem i szeregiem innych odznaczeń i wyróżnień. Za działalność na terenie Sokoła Czeskiego odznaczony został Orderem Białego Lwa. J. Fazanowicz posiadał również jako jeden z nielicznych Złotą Odznakę Związku Sokołów Polskich w Ameryce. Od roku 1945 był członkiem Stronnictwa Demokratycznego. Zmarł w dniu 18 stycznia 1973 r. w Poznaniu. K. Barański, Jan Fazanowicz (1886-1973), w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom I, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2000, s. 27-29; Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 100.

Fedorowicz, Rafał, ur. 02.03. 1976 w Siedlcach. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby VIS Siedlce (1989-1991, brązowy medal mistrzostw Polski kadetów (1990), MOSiR Siedlce (1991-1992), i Pogoni Siedlce (1993-1995, 2002-2004), AZS AWF Warszawa (1995-2000, brązowe medale mistrzostw Polski seniorów: 1995, 1996, 1997, 1998, złote medale mistrzostw Polski „7”: 1998, 1999, srebrne: 1996, 1997), Arki Gdynia (2000-2001, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów 2001), Orkana Sochaczew (2001-2002), Eperney Rugby Champagne (2001-2004). Pierwszy trener Henryk Niedziółka. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 32 oficjalne mecze międzypaństwowe, zdobył 35 punktów, Występował na pozycji skrzydłowego młyna. Uczestnik mistrzostw Świata juniorów (1993, 1994, 1995). Zawodnik Roku Polskiego Związku Rugby (2000). Trener II klasy (2001). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 27. Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/5/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Fiedorowicz Stanisław. Dyrektor Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie. Lekkoatleta AZS Warszawa. Mistrz Polski w biegu sztafetowym 4 x 100 m (1926 r.). Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. w stopniu porucznika, następnie wzięty do niewoli przebywał w obozie jeniec-

kim na terenie ZSRR. Zginął w Katyniu w 1940 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 43

Fijałkowska, Barbara. Urodzona 3 grudnia 1945 r. w Olsztynie. Uprawiała gimnastykę w wersji sportowej i artystycznej oraz taniec towarzyski. Zakładała sekcję gimnastyki artystycznej w AZS Olsztyn i była tam trenerką. Pracę w Studium WFiS rozpoczęła w 1972 r. Kluby, z którymi była związana to: MKS „Juwenia” Olsztyn (gimnastyka sportowa), AZS AWF Warszawa (gimnastyka artystyczna i taniec towarzyski). Jako trener gimnastyki sportowej AZS Olsztyn przyczyniła się do sukcesów Danuty Prusinowskiej, która wystąpiła w igrzyskach olimpijskich w 1972 r. M. Siwicki, Pionierzy i ich następcy. Alfabet Studium, w: Między stadionem a brzegiem jeziora. 65 lat akademickiego sportu i wychowania fizycznego w Kortowie, red. M. Siwicki, G. Dubielski, Olsztyn 2016, s. 451-2.

Filipowicz, Wilhelm (1911-1982). Urodził się 13 marca 1911 r. w Przemyślu. Tam też ukończył szkołę powszechną, a następnie Gimnazjum i Liceum Handlowe. Już jako chłopiec zetknął się w „Sokole” z ćwiczeniami gimnastycznymi i sportem. Brał udział w różnych zawodach sportowych i pokazach gimnastycznych; ukończył cztery kursy dla instruktorów wychowania fizycznego. W 1934 r. powołany został do czynnej służby wojskowej; służył w Szkole Podchorążych Rezerwy w Zambrowie, którą ukończył w stopniu kaprala podchorążego. W 1939 r. jako dowódca plutonu walczył z najeźdźcą hitlerowskim pod Lwowem, dostał się do niewoli niemieckiej, z której uciekł i wrócił do Przemyśla. Pracował w różnych przedsiębiorstwach, m.in. w niemieckiej firmie budowlanej. W 1944 r. przedostał się przez front i zgłosił się do I Armii Ludowego Wojska Polskiego, gdzie po przeszkoleniu w randze porucznika został dowódcą kompanii w 35 pułku piechoty, którą organizował, a następnie dowodził na całym szlaku bojowym II Armii, m.in. w walkach nad Nysą. W 1946 r. otrzymał awans na stopień kapitana WP. Za zasługi i udział w tych walkach odznaczony został: Krzyżem Walecznych, Medalem za Odrę, Nysę i Bałtyk, Medalem Wolności, Medalem za Zasługi dla Obroności Kraju, Odznaką Grunwaldzką. Od 1946 do 1947 r. pracował w MON. Po demobilizacji od 15 czerwca 1947 r. do 30 września 1975 r. pracował nieprzerwanie w Zakładzie Gimnastyki AWF w Warszawie. Ukończył studia eksternistycznie i w 1955 r. uzyskał tytuł magistra wych. fiz. W czasie pracy w AWF pełnił różne funkcje począwszy od instruktora gimnastyki, asystenta, adiunkta do starszego wykładowcy. Był specjalistą w zakresie gimnastyki sportowej i akrobatyki. Opracował i opublikował kilkanaście artykułów metodycznych z zakresu gimnastyki oraz kilka scenariuszy pokazów estradowych i masowych, które również przygotował i prowadził. Brał także czynny udział w przygotowaniu sportowych kolumn defiladowych z okazji różnych świąt i uroczystości na terenie uczelni i Warszawy. Równoległe z pracą dydaktyczno wychowawczą w uczelni, W. Filipowicz pracował przez wiele lat jako trener gimnastyki sportowej w Klubie AZS-AWF. Za pracę w AZS odznaczony został Złotą Odznaką AZS i Złotą Odznaką 50-lecia AZS. Był również przez kilka lat trenerem Warszawskiego Ośrodka Gimnastyki Sportowej. W. Filipowicz był jednym z założycieli Polskiego Związku Gimnastyki. Od 1947 do 1950 r. pełnił funkcję sekretarza Prezydium PZG, następnie był przewodniczącym Komisji do Spraw Sędziowskich, członkiem Prezydium i Zarządu PZG, gdzie przez szereg następnych lat pełnił funkcję skarbnika. Za działalność w PZG odznaczony został Złotą Odznaką PZG. Był też wykładowcą, na kursach instruktorskich, trenerskich i sędziowskich, sędzią gimnastyki sportowej klasy państwowej i międzynarodowej. Sędziował ponad 400 zawodów, w tym wielokrotnie jako sędzia główny. Za wieloletnią działalność i zasługi dla kultury fizycznej w Polsce W. Filipowicz odznaczony został: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Zło-

tym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotą Odznaką Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej, Medalem 10-lecia Polski Ludowej, Medalem 100-lecia Sportu Polskiego, Odznaką im. Janka Krasickiego, Odznaką Państwa Polskiego. Żonaty od 1940 r. z Pauliną Wiąckowską pozostawił dwoje dzieci: córkę Zofię i syna Antoniego. Zmarł w dniu 31.1982 r. i został pochowany na Cmentarzu Komunalnym na Powązkach w Warszawie. K. Barański, Wilhelm Filipowicz (1911-1982), w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom II, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2000, s. M Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 87-88.

Fiodorow, Maciej. Absolwent AWF Warszawa. Zatrudniony w latach 1982-1992. W okresie studiów i pracy w uczelni zawodnik zespołu piłki ręcznej AZS-AWF Warszawa. Reprezentant Polski. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 138.

Fischer Ludwik – zawodnik i działacz AZS Zakopane. Początkowo, w latach 1930-tych, związany z AZS Warszawa, w którego barwach uprawiał skoki wzwyż, biegi oraz – w zimie – narciarstwo, startując m.in. w Mistrzostwach Polski w Zakopanem. Po ukończeniu studiów w stolicy wrócił do rodzinnego Zakopanego, gdzie po wojnie związał się ze słynnym HKN – Harcerskim Klubem Narciarskim. Po przekształceniu HKN w AZS Zakopane kontynuował w nim swą pracę, wkrótce jako prezes Klubu. Nie było po wojnie wielkiej imprezy narciarskiej bez Fischera. W dniach Akademickich Mistrzostw Świata w Zakopanem był sportową duszą tej imprezy. Zdobył olbrzymi autorytet. Kierował Polską Ekipą Olimpijską w Squaw Valley. Kawał obowiązków sprawił, że przez pewien czas musiał wziąć z AZS urlop. Zastępował go Henryk Dereziński. Po powrocie z Olimpiady w Innsbrucku pomagał azetesiakom w rozgrywaniu Uniwersiady w Spindlerowym Młynie. Trudno wymienić położone w tym czasie zasługi dla narciarstwa. Były i są z pewnością duże. Uznano to Międzynarodowej Federacji Narciarskiej powołując Ludwika Fischera na jej członka. Zwędrował z narciarzami całą Europę. Nigdy nie miał czasu na zmęczenie. [APS 32, 3/1965, s. 63-66]; Stefan Dziedzic, Harcerze azetesiacy, w: R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach, Poznań 2009, s. 390; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 339.

Flont Zbigniew (ur. 7 września 1930, zm. 12 listopada 2014) - polski siatkarz, mistrz i reprezentant Polski. W 1948 zdobył mistrzostwo Polski juniorów. Ze Spójnią Gdańsk wywalczył w 1950 wicemistrzostwo Polski seniorów, następnie rozpoczął studia w Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie. reprezentował barwy AZS-AWF Warszawa. Z warszawskim zespołem zdobył mistrzostwo Polski w 1952, 1953 oraz Puchar Polski w 1953. Po ukończeniu studiów w 1953 powrócił do Gdańska, występował w zespole tamtejszej Gwardii (późniejsze Wybrzeże Gdańsk), w drużynach siatkarskiej i piłki ręcznej. Od 1956 do 1961 trenował GKS Wybrzeże Gdańsk, a jego największym sukcesem było zdobycie brązowego medalu mistrzostw Polski w 1958. W 1957 prowadził II reprezentację Polski seniorów (w praktyce reprezentację młodzieżową). W latach 1951-1954 wystąpił 26 razy w reprezentacji Polski seniorów, m.in. na akademickich mistrzostwach świata w 1951 i 1954 oraz mistrzostwach świata w 1952 (siódme miejsce). W 1958 ożenił się z koszykarką Janiną Krakowską, ich synem jest Jarosław Flont, mistrz Polski i Belgii w piłce ręcznej, prezes Gdańskiej Stoczni „Remontowej”. https://pl.wikipedia.org/wiki/Zbigniew_Flont; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 339.

Florkowska Elżbieta, zawodniczka sekcji gimnastyki artystycznej AZS-AWF, dwukrotna mistrzyni Polski w klasie mistrzowskiej (1966 i 1967) oraz trzykrotna wicemistrzyni Polski (1968, 1969, 19); zaczęła trenować pod kierunkiem Czesławy Tukiendorf, a od roku 1968 sama układała swój plan treningów. W II Mistrzostwach Świata w Pradze w 1965 roku barwy zajęła 18 miejsce; w III Mistrzostwach Świata w Kopenhadze w 1967 roku 17 miejsce w układzie bez przyboru. Po zakończeniu kariery sportowej była trenerką w Klubie, uczestniczką i autorką pokazów gimnastycznych, choreografem w gimnastyce akrobatycznej i sportowej, sędzią. Od roku 1998 propagowała nowe kierunki w gimnastyce: aerobik sportowy i fitness. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 113.

Fokt, Zygmunt (1907 - 1994), zawodnik, fechtmistrz, wychowawca, działacz, sędzia i organizator sportowy. Urodził się 3.V.1907 r. w Pabianicach i jako młody chłopak wychowywał się w środowisku robotniczym. Od wczesnej młodości interesował się najpierw piłką nożną, a potem lekkoatletyka, gimnastyką i boksem. Brał udział w różnych zawodach lekkoatletycznych i turniejach bokserskich. W październiku 1928 rozpoczął służbę wojskową zostając zawodowym podoficerem. Z szermierką zetknął się późno, bo w roku 1931. Wkrótce dostaje się na kurs fechtistrzów, który kończy po dwóch latach, pod kierunkiem znakomitego znawcy i miłośnika szermierki Kazimierza Laskowskiego. Otrzymuje stopień dyplomowanego fechtmistrza oraz instruktora wychowania fizycznego. Kursy prowadzone w wojskowej szkole przez K. Laskowskiego były znakomite, a program obejmował dokładne poznanie floretu, szpady i szabli - teorię, praktykę, metodykę nauczania. /.../ Po uzyskaniu dyplomu fechtmistrza Zygmunt Fokt pracuje do 1935 r. w Centralnym Instytucie Wychowania Fizycznego (dzisiejsza AWF Warszawa), pod kierunkiem Kazimierza Laskowskiego, prowadząc ćwiczenia szermiercze ze słuchaczami uczelni, uczestnikami dwuletnich kursów dla fechtistrzów oraz uczestnikami rocznych oficerskich kursów szermierczych. /.../ Uczestniczyli w wojskowych mistrzostwach okręgów w kategorii fechtistrzów, startując w szabli i szpadzie odnosi w tych zawodach szereg sukcesów. /.../ W 1938 r. zostaje odkomenderowany do pracy w Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie. W czasie kampanii Wrześniowej zostaje ranny odłamkami granatu. W okresie okupacji działał w szeregach SZP, ZWZ, Armii Krajowej. /.../ Po wojnie Zygmunt Fokt podejmuje działalność w zakresie wychowania fizycznego i sportu. Od roku 1945 pracuje jako instruktor wychowania fizycznego w Związku Walki Młodych, organizuje zespoły sportowe w województwie łódzkim. Następnie zostaje powołany do wojska i obejmuje stanowisko wykładowcy wychowania fizycznego w Szkole Oficerskiej W Łodzi, gdzie poznaje i nawiązuje współpracę ze znanymi sportowcami oraz wybitnymi działaczami sportowymi, takimi jak: Otto Fiński (późniejszy wspaniały, wieloletni prezes Polskiego Związku Szermierczego i dyrektor Naukowego Instytutu Kultury Fizycznej), Arkady Brzezicki (sekretarz, działacz Polskiego Związku Szermierczego), Antoni Miller (późniejszy dyrektor departamentu GUKF). Przy ich pomocy tworzy sekcję szermierczą w Szkole Oficerskiej, która wkrótce staje się przodującą sekcją wśród szkół oficerskich (prowadzi ponadto sekcję bokserską). Celem zwiększenia zainteresowania szermierką daje ogłoszenie do prasy zachęcające do uprawiania szermierki. Prowadzi to do spotkania dawnych szermierzy i działaczy, w tym tak znanych, jak Bolesław Banaś, Eugeniusz Dajwłowski, Jerzy Rybicki, Bolesław Bachman. Powstają sekcje szermiercze w AZS oraz w Kolejarzu Łódź. Przy współudziale Fokta powstaje również Łódzki Okręgowy Związek Szermierczy, a Łódź wkrótce staje się prężnym ośrodkiem szermierczym. Zygmunt Fokt jest również jednym z działaczy, którzy w 1945 r. dopro-

BIOGRAMY

wadzili do reaktywowania Polskiego Związku Sermierczego w Katowicach. Zygmunt Fokt w Łodzi działa z ogromną energią i rozmachem. Organizuje zespoły szermiercze w Młodzieżowym Domu Kultury oraz naucza szermierki w Wyższej Szkole Teatralnej. Ćwiczenia szermiercze dla przyszłych aktorów z dużym zainteresowaniem oglądali profesorowie: Schiller, Zelwerowicz, Korzeniowska, a w zajęciach szermierczych brali udział m.in. Jan Świdorski, Jan Szymański, Henryk Borowski, Józef Nalberczak, Leon Pietraszkiewicz. W tym okresie bierze udział w licznych prelekcjach i pokazach walki wręcz i innych sportów. W 1948 roku zostaje przeniesiony do AWF w Warszawie na stanowisko komendanta Kursów Przodowników Hufców „Służby Polsce” oraz dowódcy kompanii Kursu WF przy AWF. Na ćwiczenia przychodzili też słuchacze AWF, a za namową wojskowych, w AZS tworzą się sekcje szermiercze. /.../ W 1955 zostaje trenerem głównym sekcji szermierczej CWKS ... Rozpoczyna się okres wielkich sukcesów szermierzy Legii. /.../ W roku 1967 r. zostaje pułkownikiem, ale grudniu tego roku przechodzi do rezerwy. Po przejściu do rezerwy nadal aktywnie działał w swojej ukochanej szermierce. Zmarł 28. VIII. 1994 roku w Warszawie. Z. Czajkowski, Zygmunt Fokt (1907 - 1994), w: Ludzie wychowania fizycznego i sportu, red. Tadeusz Ulatowski, Warszawa 2000, s. 29-36. Fot. https://audiovis.nac.gov.pl/i/PIC/PIC_1-W-1115-10.jpg

Folc, Krzysztof, ur. 22.06.1964 r w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1983-1996, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1985, 1986, 1988, srebrny 1978, brązowe: 1994, 1996). Pierwszy trener Andrzej Kopyt. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał jeden oficjalny mecz międzypaństwowy występował na pozycji skrzydłowego ataku. Trener II klasy (2001). Założyciel i trener klubu Folc Sport Warszawa. (srebrny medal mistrzostw Polski „7” 2001, srebrne medale mistrzostw Polski juniorów 1999, 2000, złoty medal wspólnie ze Zdzisławem Szczybelskim mistrzostw Polski kadetów 1998). Członek Zarządu Polskiego Związku Rugby (29.05.1999-30.07.2001).M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 28. Fot. <http://pzrugby.pl/news/aktualnosc/FolcnowymtreneremPogoni,4500#prettyPhoto>

Frankowski, Sławomir, ur. 17.05.1938 w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1956-1957, 1962-1963, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1957, 1962, 1963, zdobywca Pucharu Sportowca 1956), Czarnych Bytom (1958-1959, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1959, brązowy 1958), Lotnika Warszawa (1960-1962), Skry Warszawa (1964-1970, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, brązowy 1970). Pierwszy trener Stanisław Gierwatowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 20 oficjalnych meczów między- państwowych, zdobył 3 punkty, występował w II i III linii młyna. Mistrz Sportu (1.966).M. Powąła Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 29. Fot. <http://pzrugby.pl/page/5/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Furman, Stanisław, działacz i członek władz Stowarzyszenia Absolwentów AWF, inicjator i organizator licznych przedsięwzięć integracyjnych dla emigrantów – absolwentów AWF oraz akcji pomocowych dla Polaków mieszkających na b. kresach, jeden z pierwszych prezesów KU AWF Zrzeszenia Studentów Polskich (1957-59). <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Gajewski, Bogusław, ur. 04.12.1955 w Wolbromiu. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1974-1979, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1977, 1979, i srebrne: 1974, 1975, brązowe: 1976, 1978). Pierwszy

LUDZIE AZS-u

BIOGRAMY

trener Józef Grochowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał jeden oficjalny mecz międzypaństwowy, wystąpił na pozycji łącznika młyna. M. Powąła Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 29.

Galinowski, Jan, urodził się dnia 6 czerwca 1992 roku. Jest uczniem Gimnazjum Zespołu Szkół Sportowych w Warszawie. Zawodnik Akademickiego Związku Sportowego (AZS) Warszawa. Sięgnął po tytuł wicemistrza Europy juniorów młodszych (w skoku w 2006 roku); mistrz i rekordzista Polski w skokach, wicemistrz Polski w jeździe figurowej i trójkombinacji. Otrzymał nagrodę Polskiego Związku Motorowodnego i Narciarstwa Wodnego (PZMWiNW). Eligiusz Małolepszy, Wybitni zawodnicy sportu motorowodnego i narciarstwa wodnego w Polsce, Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie Kultura Fizyczna 2009, z. VIII, s. 91.

Garliński Józef (1913-2005), historyk, autor licznych publikacji na temat drugiej wojny światowej. W 1934 r. uzyskał świadectwo dojrzałości w Liceum im. Adama Asnyka w Kaliszu i rozpoczął studia prawnicze na Uniwersytecie Warszawskim. W wojnie 1939 r. walczył w stopniu podporucznika rezerwy 1 Pułku Szwoleżerów, następnie włączył się w działalność konspiracyjną w strukturach Armii Krajowej. Więzień obozów koncentracyjnych w Oświęcimiu i Neuengamme koło Hamburga. Po 1945 r. zamieszkał w Londynie, aktywnie uczestnicząc w życiu polskiej emigracji. Współtwórca Związku Polskich Klubów Sportowych w Wielkiej Brytanii oraz Polskiego Ośrodka Społeczno-Kulturalnego w Londynie. R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. Wybór i opracowanie, Poznań 2009, s. 624. Fot. http://www.bu.kul.pl/jozef-garliński-1913-2005-sylwetka,art_11162.html

Garnarczyk, Zbigniew (ur. 31 stycznia 1931) – polski lekkoatleta specjalizujący się w rzucie oszczepem. Mistrz Polski z 1950 roku. Reprezentant kraju podczas meczu międzypaństwowego przeciwko Rumunii i ZSRR oraz przeciwko NRD w 1951 roku. Bronił barw HKS-u Łódź (1946–49), Unii Łódź (1950), AZS-u Warszawa (1951–52) i LZS-u Komorów (od 1954). Rekord życiowy: 67,80 (31 lipca 1955, Gąbin). https://pl.wikipedia.org/wiki/Zbigniew_Garnarczyk

Gawęda, Zygmunt, ur. 15.01.1948 w Daltrozowie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1969-1974, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1972, 1973, srebrny 1974, 1971), Budowlanych Lublin (1978). Pierwszy trener Józef Grochowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 2 oficjalne mecze międzypaństwowe, występował na pozycji młynarza. Trener II klasy (1971). Kierownik Wyszkożenia Sportowego Polskiego Związku Rugby (01.02.1974-09.1978). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 29-30. Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/6/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Gawlikowski Wiesław, ur. 2.07.1951 w Krakowie. Strzelec (do rzutków, skeet), w. 172 cm, c.c. 65 kg. IO 1968 Meksyk, 24 m.; IO 1972 Monachium, 39 m.; IO 1976 Montreal, brązowy medalista IO; IO 1980 Moskwa, 19-22 m.; mistrz świata 1974; czterokrotny srebrny medalista MŚ, dziesięciokrotny medalista ME srebrny 1968, 1971, 1973-76, brązowy 1969, 1972, 1975, 1977; pięciokrotny mistrz Polski 1971-75. Kluby: „Wawel” Kraków, AZS Warszawa, „Śląsk” Wrocław. Wykształcenie wyższe wf., AWF Wrocław, przedsiębiorca, trener. Żonaty, ma dziecko. Mieszka w Warszawie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 76. Fot. <https://archiwum.pzss.org.pl/>

BIOGRAMY

Gawłowski Wiesław Ur. 19.05.1950 r., Tomaszów Mazowiecki. Zm. 14.11.2000 r., na trasie z Budzanowa do Białoleki. Kluby: 1966-1968 Lechia Tomaszów Mazowiecki, 1969-1973 AZS AWF Warszawa, 1973-1980 Płomień Milowice. Trenerzy: Edmund Wojewódzki, Zygmunt Kraus, Andrzej Hawranek, Andrzej Warych, Aleksander Skiba, Tadeusz Szlagor, Hubert Wagner, Jerzy Welcz. Pozycja: rozgrywający. IO Monachium 1972. Msc. 9. Wyniki i skład: zob. Bosek Ryszard. IO Montreal 1976. Złoty medal. Wyniki i skład: zob. Bosek Ryszard. IO Moskwa 1980. Msc. 4. Wyniki i skład: zob. Bosek Ryszard. MŚ. Sofia 1970: msc. 5. Meksyk 1974: Złoty medal, Rzym 1978: msc. 8. ME. Belgrad 1975: srebrny medal, najlepszy siatkarz w klasyfikacji „Przeglądu Sportowego” w 1979 r. Helsinki 1977: srebrny medal. Paryż 1979: srebrny medal. PŚ. Lipsk 1969: msc. 8. Praga 1973: msc. 2. Tokio 1977: msc. 4. W reprezentacji rozegrał 366 meczów. Puchar Europy Mistrzów Krajowych: 1977/78 (z Płomieniem Milowice). Msc. 3: 1978/79 (z Płomieniem Milowice). MP. Mistrzostwo: 1977, 1979 (z Płomieniem Milowice). Wicemistrzostwo: 1970 (z AZS AWF Warszawa), 1976 (z Płomieniem Milowice). Najlepszy siatkarz w klasyfikacji „Przeglądu Sportowego” w 1979 r. Przez jakiś czas grał w zespole Vianello Pescara (Włochy). Ukończył AWF w Warszawie. Zginął w wypadku samochodowym. H. Marzec, Ze Śląska na olimpijskie areny. Leksykon olimpijczyków śląskich, Katowice 2011, s. 180-1; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 76; J. Szczygielski, Olimpijczycy województwa śląskiego (1924-2010), Racibórz 2010, s. 113; Lis J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 92; <http://absolwe.nci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who>

Gawroński Wojciech (1953-) Lekarz, specjalista medycyny sportowej, ortopeda i traumatolog, specjalista rehabilitacji medycznej, dr n. kf., wybitny sportowiec, Zasłużony Mistrz Sportu, dyplomowany trener kajakarstwa, nauczyciel akademicki, współzałożyciel i zastępca redaktora naczelnego kwartalnika „Medicina Sportiva”, redaktor naczelny kwartalnika „Medicina Sportiva Practica”, niestrudzony organizator konferencji, sympozjów, zjazdów i kongresów naukowych, członek wielu kadencji Zarządu Głównego i jego wiceprezes ds. organizacyjnych PTMS. Urodził się 25 III 1953 r. w Nowym Sączu. W latach 1969–1979 był wielokrotnym Mistrzem Polski i pięciokrotnym reprezentantem Polski na Mistrzostwach Świata w slalomie kajakowym, zdobywając 4 medale; olimpijczyk z Monachium (1972). Jednocześnie w okresie uprawiania sportu wyczynowego studiował i ukończył w 1976 r. Akademię Wychowania Fizycznego w Warszawie, a następnie w 1984 r. Wydział Lekarski Akademii Medycznej w Krakowie. Od 1983 roku nieprzerwanie pracuje w Zakładzie Medycyny Wychowania Fizycznego i Sportu Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie, asystent, st. asystent i od 1994 r. adiunkt. Tamże uzyskał stopień doktora nauk o kulturze fizycznej (1994). Równolegle rozwijał działalność lekarską w dziedzinie chirurgii urazowej, rehabilitacji i medycynie sportowej. Uzyskał specjalizację I st. z ortopedii i traumatologii ((1987), II st. z medycyny sportowej (1989), II st. z rehabilitacji medycznej (1997). Lekarz w Polskim Związku Kajakowym i członek Komisji Medycznej ICF (1990–1992). Prowadził jako trener kadrę olimpijską w slalomie kajakowym (1989–1992). W latach 1992–1999 nabywał praktyki menedżerskiej w słoweńskiej firmie farmaceutycznej. Od 1994 r. prowadzi własny specjalistyczny gabinet lekarski (medycyna sportowa i rehabilitacja medyczna). W 1996 r. z dr Zbigniewem Szygułą podjął się organizacji Zjazdu Naukowego PTMS w Krakowie. Stało się to załączkiem tradycyjnych Międzynarodowych Sympozjów „Medicina Sportiva” i Krajowych Konferencji „Medicina Sportiva Practica”. Współzałożyciel i zastępca redaktora naczelnego kwartalnika „Medicina Sportiva” (od 1997 r.) i redaktor naczelny periodyku sportowo-lekarskiego „Medicina Sportiva Practica” (1999–2007). Autor publikacji nau-

LUDZIE AZS-u

kowych m.in. unikalnych opracowań nt. problemów medycznych kajakarstwa slalomowego. Czynnym uczestnikiem Zjazdów Naukowych PTMS, wielokrotnie wybierany do władz Towarzystwa, jako członek Zarządu Głównego i jego wiceprzewodniczący ds. organizacyjnych. Łącząc działalność organizacyjną i popularyzatorską miał znaczący wpływ na stan formalny i fachowy poradnictwa sportowo-lekarskiego w kraju, trudnym jego okresie na przełomie wieków. W latach 2003–2007 pełnił funkcję Konsultanta Wojewódzkiego ds. Medycyny Sportowej na terenie województwa świętokrzyskiego. Od 2001 roku współpracuje z kadrą paraolimpijską narciarzy biegowych. Lekarz na Zimowych Igrzyskach Paraolimpijskich w Turynie (2006) oraz szef misji medycznej na letnich IP w Pekinie (2008). Henryk Kuński Dzieje Medycyny Sportowej w Polsce Tom II (1951–2000) Polskie Towarzystwo Medycyny Sportowej Łódź 2009 s. 171, 172. Fot. <https://podyplomie.pl/pediatrica/28407,zasady-kwalifikacji-i-zwalniania-dzieci-i-mlodziezy-z-zajec-wychowania-fizycznego>

Gąsiorowska Wanda: w AZS Warszawa od 1931 r. Koszykarka, hazenistka, następnie szczypiornistka pierwszej drużyny AZS, aż do wybuchu wojny. Działaczka, pracująca zarówno na terenie sportu akademickiego, jak i w PZGS. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 339.

Gąssowski Waclaw. Urodzony 1 września 1917 roku w Warszawie. Trener specjalista sprintu przedłużonego i biegów średnich; w latach 1954-1957 był trenerem państwowym. Od 1951 do 1952 roku pełnił funkcję wiceprezesa Polskiego Związku Lekkiej Atletyki. Należał do współtwórców metod szkoleniowych, które naszą lekką atletykę doprowadziły do najwyższego poziomu europejskiego. W ostatnich latach przed wojną, wybił się jako czołowy nasz średniodystansowiec. Do wysokich wyników w biegach na 400 i 800 m doszedł już w 1936 roku w czasie pobytu w Szkole Podchorążych Lotnictwa w Dęblinie. Brał udział w spotkaniu Polska - Niemcy w 1937 roku w Warszawie, podczas którego, odniósł sensacyjne zwycięstwo w biegu na 400 m. Uzyskany przez niego wówczas wynik - 48,3 sek. był rekordem Polski, który przetrwał prawie 20 lat. 20-letni wówczas Gąssowski okazał się nie tylko doskonałym biegaczem (w spotkaniu z Niemcami był drugi na 800 m i trzeci w biegu na 400 m ppł., ale i dobrym trenerem. Pod jego opieką organizacyjną i szkoleniową Orleńscy Dęblin zdobyli w 1938 roku mistrzostwo Polski w biegu sztafetowym 4 x 100 m. W sztafecie tej biegł również Gąssowski i on ją szkolił. W czasie wojny Waclaw Gąssowski przebywał w obozie jenieckim, a wyszedłszy z niewoli, przez dwa lata studiował w Belgii. Po powrocie do kraju w 1947 roku objął funkcję trenera w pierwszym, stałym ośrodku olimpijskim, zorganizowanym w Olsztynie. Ostatnie lata przed śmiercią pracował, jako trener państwowy najpierw w Polsce, a później przez kilka miesięcy w Belgii. Zginął tragicznie w lipcu 1959 roku. Zakrzewski, S. (red.), PZLA. Rocznik jubileuszowy 1968, Warszawa 1969, s. 106. Fot. https://audiovis.nac.gov.pl/i/PIC/PIC_1-M-1207-1.jpg

Gdaniec, Krzysztof, ur. 10-01-1971 r. w Gdańsku. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby Lechii Gdańsk (1980-1990, 1991-1992, brązowy medal mistrzostw Polski juniorów 1988), AZS AWF Warszawa (1990-1991), Lotnika Pruszcz Gdański (1992-1993), Atalanty Szczecin (2003), RC Goleniów (2004-2006). Pierwszy trener Jerzy Jumas. Trener Arkonii Szczecin (2001-2002), Pogoni Nowa Szczecin (2003). - Współzałożyciel i trener Atalanty Szczecin (2003), założyciel i trener RC Goleniów (2004-2007). Uczestnik mistrzostw świata juniorów (1989). Instruktor rugby (1995). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbiński, Encyklopedia polskiego rugby. Suplement 2004-2006, Lublin 2007, s. 12.

Gebethner, Jan (1894-1981). Pochodził ze sławnej rodziny księgarzy. Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego AZS Warszawa. Gebethner krótko działał w nowo powołanym Uniwersyteckim Związku Sportowym i we wrześniu 1916 r. wyjechał do Krakowa, by tam dokończyć studia. Do Warszawy powrócił w 1918 r. W wolnej Polsce przejął interes rodzinny prowadząc znana firmę księgarsko-wydawniczą „Gebethner i Wolff”. W 1925 r. zakupił „Przegląd Sportowy” i przeniósł jego redakcję do Warszawy. Autor barwnych wspomnień „Młodość wydawcy”. R. Gawkowski, *Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa*, s. 17 (maszynopis); Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., *Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty*, Warszawa 1962, s. 339. Fot. <https://www.geni.com/>

Gediga, Aleksander (1938-2009). Siatkarz, pięciokrotny mistrz Polski (1957, 1958, 1959, 1960, 1961) wraz z drużyną AZS-AWF. Ponad 100 krotnie reprezentant kraju (debiut 30 sierpnia 1958). Brązowy medalista Letniej Uniwersjady (1959). Ostatni raz w biało-czerwonych barwach zagrał 27 września 1964 w towarzyskim spotkaniu z reprezentacją Rygi. Po zakończonej karierze siatkarskiej trener kilku czołowych polskich drużyn (Legii Warszawa (1972-1974, Włocławii Włocławek i AZS Politechniki Warszawa). Był asystentem Tadeusza Szlagora na turnieju olimpijskim w Meksyku w 1968 roku. W 1997 pracował jako trener reprezentacji Polski w siatkówce plażowej. Pracował też jako nauczyciel akademicki. R. Gawkowski, *Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa*, s. 197 (maszynopis); K. Mecner, *Mistrzostwa Polski w siatkówce 1929–2010*, Warszawa 2011, passim. [APS 10, 1961, s. 21]; <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Giegiel Romuald (8 V 1957 Warszawa), lekkoatleta - płotkarz, zaw. AZS Warszawa, 2-krotny medalista HMF., 5-krotny MP na 110 m ppł. (1978-84). ME 1978: 7 m. (110 m ppł.), 1982: 6 m. (110 m ppł.). Hądzelek, K. i in. (red.), *Mała encyklopedia sportu, L-Ż*, Warszawa 1984, s. 32. Fot. <https://www.pzla.pl/aktualnosci/6009-romuald-giegiel-powrot-do-g-tebarga>

Gierajewski Bogusław, lekkoatleta AZS-AWF Warszawa, wielokrotny mistrz i rekordzista Polski w biegach przez płotki (200 m i 400 m) oraz w sztafecie 4 x 400 m był 2-krotnym olimpijczykiem: na Igrzyskach XVII Olimpiady w Rzymie (1960) odpadł w półfinale w sztafecie 4 x 400 m (3;10,8 min) wraz z Edwardem Bożko, Jerzym Kowalskim i Stanisławem Swatowskim (z innych klubów); na Igrzyskach XVIII Olimpiady w Tokio (1964) startował w biegu na 400 m ppł. (52,8 s), odpadając w eliminacjach. M. Rotkiewicz, *AZS-AWF Warszawa 1949-2009*, Warszawa 2014, s. 160. Pawlak A., *Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998*, Kraków 2000, s. 79-80; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>; [wg W. Duński, APS 24, 1/1964, s. 13-19; APS 28-29, 5-6/1964, s. 33]

Gierwatowski, Stanisław, ur. 20.11.1935. w Warszawie, zm. 03.10.1968 w Zielonej Górze. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1956-1957, zdobywca Pucharu Sportowca 1956), Grochowa Warszawa (1957), Lotnika Warszawa (1958-1960). Pierwszy trener Alfons Zeda. Instruktor rugby (1956), instruktor PZR (08.06.1959). Trener II klasy (01.08.1964). Założyciel i trener AZS AWF Warszawa (1956-1957, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1957, zdobywca Pucharu Sportowca 1956), Grochowa Warszawa (1957), Lotnika Warszawa (1958-1961). Trener reprezentacji Polski juniorów (1961). Był delegatem na Założycielski Zjazd Polskiego Związku Rugby (09.09.1957). Członek Rady Trenerów Prezydium Sekcji Rugby (26.01-09.09.1957). Członek Zarządu PZR (05.03.1961-26.11.1962), przewodniczący Referatu Wyszkozenia Sportowego (5.03.1961-26.11.1962). Sędzia (1960-1965). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, *Encyklopedia polskiego rugby*, Lublin 2004, s. 30.

BIOGRAMY

Głaz, Andrzej, absolwent AWF Warszawa 1978 r., pracował w Zakładzie Sportów Walki i Podnoszenia Ciężarów tej czelni w latach 1978-1997 na stanowisku asystenta i po uzyskaniu doktoratu w 1988 r. jako adiunkt. Prowadził badania naukowe z zakresu zapaśnictwa czego owocem były liczne prace publikowane w wielu czasopismach krajowych i zagranicznych. Prowadził ćwiczenia, wykłady i seminaria magisterskie oraz specjalizację w zapasach. Był trenerem klasy mistrzowskiej i pracował w sekcji zapaśniczej AZS AWF Warszawa. Angażował się również jako instruktor żeglarstwa oraz do prowadzenia obozów letnich. W latach 1989-1990 pełnił funkcję kierownika Punktu Konsultacyjnego AWF w Mielcu. W 1997 r. przeszedł na stanowisko szefa wyszkolenia Polskiego Związku Zapaśniczego. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 146-147.

Głazek Jan, w AZS Warszawa od 1919 r. Żeglarz, mistrz akademickich mistrzostw Polski w klasie „Słonka” w latach 1954-55, wicemistrz Polski w tej samej klasie w latach 1953-54. Konstruktor jachtów, działacz sportowy, wieloletni członek komisji technicznej Sekcji Żeglarstwa GKKF. Członek kadry narodowej. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 339.

Głon Wiesław; szermierz (szablista); ur. 28 lutego 1954 w Bydgoszczy. Szablista w AZS AWF Warszawa 1922-1981. Asystent trenera reprezentacji Austrii 1981-1983. Trener: na Uniwersytecie Wiliam and Mary (USA) 1983-1985; reprezentacji USA 1990-1996 Pennsylvania State University 1985-. Właściciel klubów szermierczych Central Pennsylvania Fencing Association i Summit Sport Fencing (USA). Miejsce zamieszkania: USA. Z. A. Judycki, Polscy sportowcy w świecie, Warszawa 2014, s. 72, <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Głowacki, Marek Henryk, trener lekkoatletyczny, sportowiec. Ur. 7 IX 1940 r. w Częstochowie. Uczęszczał do Liceum im. H. Sienkiewicza, jego wychowawczynią była Maria Gądzio. Jako uczeń zdobył mistrzostwo wojew. katowickiego w rzucie dyskiem i został powołany do reprezentacji Polski juniorów na mecz lekkoatletyczny z Włochami. Podjął studia na Akademii wychowania Fizycznego w Warszawie, które ukończył w 1965 r. zostając równocześnie trenerem II klasy. W latach 1961 - 68 startował w dziesięcioboju jako zawodnik AZS Warszawa, AZS Szczecin i Górnika Zabrze. Był czołowym lekkoatletem Polski z tej dyscypliny sportu. Po skończeniu studiów rozpoczął pracę jako trener Górnika Zabrze. W latach 1966 – 69 zawodnicy, których trenował odnosili największe sukcesy. W latach 1970 – 81 został zatrudniony jako nauczyciel wf w Technikum Ogrodniczym, a następnie w LO im. A. Asnyka. W szkole tej Głowacki był prekursorem wprowadzania klas o profilu sportowym w województwie katowickim. Był także jednym z założycieli i trenerów Międzyszkolnego Klubu Sportowego Beskidy w Bielsku – Białej. Wychowankami kluby byli m.in. Jolanta Januchta (Moskwa 1980) i srebrny medalista z Igrzysk w Montrealu (1976) - Jerzy Pietrzyk. Za swoje osiągnięcia wychowawcze i trenerskie otrzymał Nagrodę III stopnia Ministra Oświaty i Wychowania (1973) i Medal 25 – lecia AZ (1978). W 1981 r. wyemigrował do Kanady, gdzie w 1984 r. został zatrudniony na wydziale Wychowania Fizycznego i Nauk Sportowych Uniwersytetu Albertańskiego w Edmonton. W kolejnych latach pracy aż do roku 1990 był administratorem obiektów sportowych, managerem sprzętu sportowego i asystentem trenera głównego lekkiej atletyki. W 1991 r. wygrał konkurs na dyrektora nowo powstałego Centrum Lekkoatletycznego Północnej Alberty przy Uniwersytecie w Edmonton. Został równocześnie głównym trenerem zespołu lekkiej

LUDZIE AZS-u

atletyki, wykładowcą tej dyscypliny sportowej i teorii treningu. Pod jego kierunkiem w 2001 r. zespół uniwersytecki wygrał po raz pierwszy mistrzostwo Kanady szkół wyższych. Był jednym z kluczowych organizatorów letnich Mistrzostw Świata w 2001 r. w Edmonton. W 2002 r. przeszedł na emeryturę, będąc jeszcze do 2008 r. Koordynatorem Wyszkożenia Albertańskiego Związku Lekkiej Atletyki. Obecnie mieszka w Górach skalistych w Revelstoke w Brytyjskiej Kolumbii. Za osiągnięcia trenerskie dwukrotnie (1993 i 2001) przyznano mu tytuł Trenera Roku w Kanadzie. Także dwukrotnie (1997-1998) otrzymał tytuł Trenera Zachodniej Kanady w Biegach Przełajowych. W 1995 r. był trenerem reprezentacji Kanady na Igrzyska Frankofońskie w Paryżu. Był dwukrotnie wybrany trenerem młodzieżowych zespołów narodowych Kanady. Otrzymał także prestiżową nagrodę „The George Gemer Long Time Coaching Service Award”. Równoległe z karierą zawodową Marek Głowacki występował jako zawodnik, weteran lekkiej atletyki (Master Athlete). Od 1995 r. systematycznie brał udział w Olimpiadach Weteranów, Mistrzostwach Świata Weteranów Lekkiej Atletyki, Mistrzostwach Pan – Amerykańskich i mistrzostwach Kanady. Trzykrotnie zdobywał złoty medal w pchnięciu kulą: w 2005 r. na Olimpiadzie Weteranów w Edmonton, w 2008 r. na Halowych Mistrzostwach Świata w Kamloops i w 2011 r. na Mistrzostwach Świata Weteranów w Sacramento. Ponadto zdobył trzy srebrne medale (rzut dyskiem, młotem i oszczepem) na Olimpiadzie Weteranów w Edmonton (2005). Na Mistrzostwach Świata w San Sebastian (2005) zdobył brązowy medal w pięcioboju. Jest posiadaczem ośmiu rekordów Kanady Weteranów w rzucie dyskiem, pchnięciu kulą, pięcioboju rzutowym w kategoriach od 60 – ciu, 65 – ciu i 70 – ciu letnich zawodników. W 2011 r wystąpił po raz pierwszy w Mistrzostwach Polski Weteranów. Weteranów. Wygrał pięciobój rzutowy w Stargardzie Szczecińskim i pchnięcie kula w Zielonej Górze w kategorii 70-cio latków. Na zawodach mistrzowskich otrzymał Puchary Ministra Sportu Adama Giersza przyznane najlepszemu zawodnikowi Mistrzostw Polski w przekroju wszystkich kategorii wiekowych i konkurencji lekkoatletycznych. <http://www.absolwenci.sieniu.czest.pl/index.php?show=art&which=2775>

Głuski Erazm, ur. 27 VII 1914 r. w Żarkach. Absolwent Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Hokeista lodowy. Zawodnik AZS Wilno i AZS Warszawa. W kampanii wrześniowej walczył jako wachmistrz podchorąży Suwalskiej Brygady Kawalerii. Poległ 13 IX 1939 r. we wsi Olszewo koło Brańska (dzisiejsze województwo Białą Podlaska). Pośmiertnie awansowany do stopnia podporucznika. Był dwukrotnie odznaczony Orderem Virtuti Militari i trzykrotnie Krzyżem Walecznych. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 44. Fot. <https://forum.odkrywca.pl/topic/756421-kawaleria-ii-rp-polegli-na-polu-chwały-1939/>

Gniewkowska, Halina (1910-2000). Urodziła się 14 kwietnia 1919 r. w Warszawie w rodzinie inteligenckiej. Dzieciństwo spędziła w Piotrkowie Trybunalskim, gdzie ojciec - Roman Perczyński był dyrektorem Banku Polskiego, a matka Zofia nauczycielką języka niemieckiego. Tam ukończyła Prywatne Gimnazjum Żeńskie w 1937 r. i w tym samym roku rozpoczęła studia w CIWF w Warszawie. Do wybuchu wojny zaliczyła dwa lata studiów. W czasie okupacji rodzina zmuszona została do przeniesienia się do Warszawy. Ich sytuacja materialna diametralnie się pogorszyła; ojciec nie mógł utrzymać rodziny. O zapewnienie bytu starała się Halina, pracując początkowo w Wytwórni Papierów Wartościowych, a następnie jako kelnerka w lokalach warszawskich. Z chwilą wybuchu Powstania Warszawskiego zgłosiła się wraz z młodszą siostrą Zofią do grupy artyleryjskiej AK-

„Granat”, stacjonującej na Mokotowie. Tu działała pod pseudonimem Lusja w oddziale por. Roka (Wierusza Kowalskiego) jako łączniczka. 2 września 1944 r., wykonując rozkaz, opuściła Czerniaków. Miała za zadanie nawiązać łączność z Węgrami, którzy okrywali się w Lasach Kabackich. Misja jednak nie powiodła się; została schwytana na Sadybie, skąd skierowano ją do obozu w Pruszkowie. W gronie uchodźców spotkała swoją siostrę Marię z dwojgiem małych dzieci. Jedno z nich wzięła na ręce i jako „matka z dzieckiem” uratowała się. Tragiczny los spotkał jednak jej najbliższych: rodziców i siostrę Jadwigę z synkiem. Zginęli bowiem pod gruzami domu podczas bombardowania Mokotowa we wrześniu 1944 r. Po opuszczeniu obozu w Pruszkowie początkowo zatrzymała się w Piotrkowie, a następnie przeniosła się do Krakowa, podejmując pracę w Banku Emisyjnym. 8 stycznia 1945 r. została aresztowana przez Niemców i uwięziona w obozie w Prudniku, gdzie przebywała do momentu wyzwolenia Krakowa przez Armię Radziecką. Z chwilą otwarcia wyższych uczelni w Krakowie podjęła dalsze studia w Studium WF Uniwersytetu Jagiellońskiego i ukończyła je w 1946 r., uzyskując stopień magistra wychowania fizycznego. Wiosną 1946 r. wróciła do Warszawy, podejmując pracę w Państwowym Urzędzie WF i PW na etacie referentki wychowania fizycznego. Wyjazd na obóz szkoleniowo - narciarski wiosną 1947 r. okazał się bardzo istotny dla dalszych losów Haliny. Poznała tam bowiem swego przyszłego męża - Wacława Gniewkowskiego. Już 30 czerwca 1947 r. pobrali się i wkrótce zamieszkali razem w Warszawie - na terenie AWF. Z tego małżeństwa urodziły się dwie córki - Jolanta i Krystyna. Od 1948 do 1954 r. pracowała jako nauczycielka wychowania fizycznego w Liceum Pedagogicznym przy ul. Stawki 5. Były uczennice bardzo miło wspominają zajęcia z lekkiej atletyki i piłki ręcznej, jakie z pasją prowadziła ich nauczycielka. Odnosiła zresztą sukcesy - drużyna pod jej kierunkiem uzyskała vice mistrzostwo Warszawy. Następnie przez półtora roku pełniła funkcję sekretarki w Akademickim Związku Sportowym, a od stycznia 1956 r. rozpoczęła pracę w instytucie Naukowym Kultury Fizycznej na etacie naukowym - st. asystenta. Pracownia Teorii i Metodyki Zakładu Wychowania Fizycznego kierowana była początkowo przez prof. Zygmunta Gilewicza, a następnie po jego śmierci - przez dr Z. Denisiuka. W swojej pracy naukowej koncentrowała się głównie na problematyce rozwoju motorycznego dziecka w wieku przedszkolnym, współpracując ściśle z Zakładem Metodyki WF. Wspólnie z dr M. Demelem i St. Moliere podjęła próby metodologiczne nad testem oceniającym poziom sprawności ruchowej dzieci w wieku przedszkolnym. W latach 1957-1961 podjęto szeroki zakres badań nad rozwojem ruchowym dzieci w wieku 3-7 lat, uczęszczających do przedszkoli w trzech różnych środowiskach: miejskim, mało-miasteczkowym oraz wiejskim. Obserwacje nastawione były na uchwycenie dynamiki rozwoju i sprawności ruchowej małego dziecka, określenie norm i granic jego możliwości ruchowych. Zastosowane metody badań pozwoliły ocenić poziom i rozwój podstawowych cech motorycznych takich jak: szybkość, siła, zręczność, koordynacja statyczna i wzrokowo-ruchowa. Wyniki badań zostały przedstawione w wielu artykułach opublikowanych wspólnie z M. Demelem i St. Moliere na łamach czasopism „Wychowanie w Przedszkolu”, „Życie Szkoły”, „Kultura Fizyczna” i „Wych. Fiz. i Sport”, a także wykorzystane zostały do jej pracy doktorskiej *Rozwój sprawności ruchowej dzieci w wieku przedszkolnym* (1964); promotorem pracy był prof. Eugeniusz Geblewicz. Uzyskane przez autorkę rozprawy wyniki pozwoliły dokonać charakterystyki motoryczności małego dziecka i uchwycić tempo i rytm rozwoju w zakresie badanych cech dzieci w czasie ich czteroletniego pobytu w przedszkolu. Dalsze badania prowadzone przez Instytut w latach 1965-1967 zmierzały do określenia poziomu niektórych cech motorycznych dzieci 6-7-letnich, wstępujących do szkoły. Obserwacje nawiązywały do badań nad dojrzałością dzieci w wieku szkolnym, a zwłaszcza do projektów obniżenia wieku rozpoczęcia obowiązku szkolnego. H. Gniewkowska była autorką licznych prac naukowo-

metodycznych. Do najważniejszych należą: Z obserwacji nad rozwojem fizycznym dzieci w wieku przedszkolnym, „Wychowanie w Przedszkolu” 1957, nr 10 (ze S. Moliere); Ewolucja sprawności fizycznej u dzieci w wieku przedszkolnym na tle środowiska społecznego i w zależności od kierowanego procesu wychowawczego, „Wych. Fiz. i Sport” 1960, t. IV (ze S. Moliere); Wychowanie fizyczne w I francuskiej, „Wych. Fiz. i Higiena Szkolna” 1960; Georges Demeny i jego Ecole française moderne, „Kultura Fizyczna” 1962, nr6; Rozwój sprawności ruchowych dzieci przedszkolnych, „Wych. Fiz. i Sport” 1965, t. IX, z. 2; Próba oceny wypoczynku letniego w warunkach kolonijnych, „Wych. Fiz. i Sport” 1965, t. 9; Sprawność ruchowa jako element dojrzałości szkolnej, „Wychowanie w Przedszkolu”, 1967, nr 12; Problemy rozwoju sprawności ruchowych dzieci przedszkolnych i metody ich badania. Rozdz. w wyd. Materiały do nauczania psychologii pod red. L. Wołoszynowej. Seria II, t.3. PWN. 1968; Z badań nad sprawnością ruchową dzieci warszawskich wstępujących do szkoły „Życie Szkoły” 1970, nr 2. Niezależnie od prac badawczych, od 1972 r. brała czynny udział w pracach nad przygotowaniem programu wychowania fizycznego dla przedszkoli, jak również nad opracowaniem projektu programu dla 6-latków. W czasie pracy w INKF i AWF (od 1971 r. po włączeniu INKF do AWF pracowała w Zakładzie Metodyki bielańskiej uczelni) kilkakrotnie wyjeżdżała służbowo za granicę, prezentując swoje prace we Francji (posługiwała się biegle jęz. francuskim), na Węgrzech i Czechosłowacji. W swej pracy naukowej korzystała ze wsparcia męża Waclawa, często konsultując z nim swoje prace. W latach 1960-1969 H. Gniewkowska dodatkowo pełniła funkcję kierownika sekcji piłki ręcznej kobiet AZS-AWF. Organizowała wyjazdy na ligowe mecze krajowe oraz spotkania zagraniczne (m.in. do NRD, Jugosławii, Bułgarii, ZSRR, Gruzji), jak również obozy kondycyjne, współpracując ściśle z trenerem drużyny - mgr Mieczysławem Kamińskim. W 1976 r. przeszła na emeryturę. Działała społecznie m.in. w Kole Emerytów AWF. Ostatnie 15 lat życia związała z Bielańskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku, aktywnie włączając się do pracy Rady Programowej Uniwersytetu. Organizowała wykłady, starając się urozmaicać tematykę spotkań. Uczestniczyła w pieszych wycieczkach (szczególnie do Kampinosu) razem z koleżankami i kolegami z Uniwersytetu. Bardzo lubiła zwiedzać świat, szczególnie w towarzystwie swego męża. Po jego śmierci starała się kontynuować swoje zamiłowanie do podróży, biorąc udział we wszelkiego rodzaju wycieczkach w towarzystwie znanych jej osób. Lubiała także grać w brydża. Organizowała nawet o siebie co tygodniowe spotkania w tym samym składzie swoich koleżanek i siostry. Zawsze znalazła czas dla tych, którzy potrzebowali wsparcia z jej strony, służyła pomocą zarówno duchową, jak i nierzadko - materialną. Jej gościnność była ogólnie znana i ceniona. Zmarła 20 sierpnia 2000 r. Została pochowana w grobie rodzinnym na Cmentarzu Powązkowskim obok swego męża. Była odznaczona: Złotą odznaką AZS (1964), Złotą odznaką „Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej” (1974), Złotym Krzyżem Zasługi (1973), Warszawskim Krzyżem Powstania (1985), Krzyżem Armii Krajowej (1987), Odznaką Weterana Walk o Niepodległość (1995). Jolanta Wójcikiewicz, Halina Gniewkowska (1910-2000), w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom III, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2002, s. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 202.

Gniewkowski Marek, ur. 30. 06. 1965 w Warszawie. Siermierz (szabla), w. 185 cm, c.c. 84 kg. IO 1988 Seul, 5 m.; IO 1992 Barcelona, 19 m.; druż. mistrz akademicki MŚ 1989; mistrz Polski 1989; odzn. złotym Medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe. Klub AZS AWF Warszawa. Wykształcenie wyższe wf., AWF Warszawa, trener. Żonaty. Mieszka w Warszawie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 81.

Goclawski Jacek. Piłkarz AZS Warszawa. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Warszawie, gdzie od 1940 r. uczestniczył w konspiracyjnych rozgrywkach piłkarskich. Zginął w powstaniu warszawskim 1944 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 44.

Godel Arkadiusz – szermierz AZS Lublin. Urodził się 4 lutego 1952 roku w Lublinie. Florecista, absolwent Wydziału Prawa Uniwersytetu Warszawskiego. Zawodnik „AZS” Lublin i warszawskich klubów: „Marymontu”, „Legii” i „AZS”. Jego trenerem był Andrzej Gottner. Startował na Igrzyskach Olimpijskich w Monachium (1972), w których zdobył złoty medal w drużynie floretowej (w składzie: Marek Dąbrowski, Jerzy Kaczmarek, Lech Koziejowski, Witold Woyda). W zawodach olimpijskich w grupie eliminacyjnej drużyna polska po zwycięstwie z Włochami 11:5 (Godel nie walczył) i porażce z RFN 7:8 (0 zw.) zajęła drugie miejsce. W ćwierćfinale Polacy pokonali Japonię 9:5, a w półfinale zwyciężyli Węgrów 8:7. W dramatycznym finale wygrali z ZSRR 9:5 (w spotkaniach tych Godel, jako najmłodszy i najmniej doświadczony członek drużyny, nie walczył). Na kolejnych Igrzyskach Olimpijskich w Montrealu (1976) z drużyną floretową (w składzie: Marek Dąbrowski, Lech Koziejowski, Leszek Martewicz, Ziemowit Wojciechowski) zajął piąte miejsce. Był dwukrotnym mistrzem Polski indywidualnie (1973, 1978) i sześciokrotnym w drużynie (1974-1976, 1982, 1984-1985). W 1972 roku zdobył brązowy medal indywidualnie. Został mistrzem świata w drużynie z Hamburga (1978) oraz brązowym medalistą tej rangi zawodów w 1973 roku. Wywalczył tytuł mistrza świata juniorów (1972). W plebiscycie „Kuriera Lubelskiego” na najpopularniejszych sportowców województwa był trzeci w 1972. Jego karierę przerwało zerwane ścięgno Achillesa. Mieszka w Warszawie. Jako długoletni „Azetesiak” w 1999 r. uhonorowany został nagrodą „Złotego Gryfa AZS”. Wielki talent (obok znakomitych warunków fizycznych - 188 cm, 83 kg., długie ręce miał także wrodzone, miękkie i skoordynowane ruchy), dla szermierki „odkrył” go zawodnik i trener lubelskich akademików (w latach siedemdziesiątych także kadry narodowej kobiet) Andrzej Gottner, który w poszukiwaniu sparingpartnerów i godziwych warunków do treningu wyemigrował wraz ze swym podopiecznym do stolicy. R. Dyja pisze, że Godel był: „Bardzo trudny dla rywali ze względu na specyficzny styl walki”. Jednak przy dominacji takich szermierczych mistrzów jak Egon Franke, Ryszard Parulski, czy Witold Woyda przedarcie się do krajowej elity szermierzy nie było rzeczą łatwą. Drogę do tego celu utarowało mu z jednej strony zdobycie tytułu mistrza świata juniorów w kwietniu 1972 w Madrycie i przekonanie trenera kadry Zbigniewa Skrudlika, że w sporcie co jakiś czas trzeba stawiać na młodych. Skrudlik był już dwa razy na Igrzyskach Olimpijskich (w Tokio i Meksyku) i miał nosa. Godel trafił do drużyny floretowej na Igrzyska Olimpijskie Monachium kosztem świetnego skądinąd zawodnika Ryszarda Parulskiego. Wszystkie te okoliczności i szybkość wielu wydarzeń wyraźnie zdeprymowały młodego zawodnika. W trakcie igrzysk wystąpił tylko w eliminacjach w meczu z Niemcami, a w walce dwudziestolatka widać było ogromne zdenerwowanie i tremę. Świetnie za to spisała się drużyna i debiutant z Lublina zdobył złoty medal olimpijski! Kolejne lata przynosiły nowe doświadczenia i w wynikających z nich atmosferze systematycznej pracy i spokoju przychodziły inne wypracowane solidnie osiągnięcia, między innymi dwukrotne mistrzostwo Polski w walce na florecie indywidualnie (1973, 1978) i sześciokrotnie w drużynie (1974-1976, 1982, 1984-1985). Prawdziwa eksplozja talentu Godela miała miejsce podczas mistrzostw świata na planszach w Hamburgu (1978). Wtedy to on był najstarszy w drużynie i jego bagaż doświadczeń młodszy zawodnicy z drużyny (Marian Sypniewski, Adam Robak, Leszek Martewicz, Bogusław Zych) traktowali, jako jedną z gwarancji sukcesu. Pod jego wodzą finałowi pre-

ciwnicy Polaków ponieśli sromotną klęskę, a Polacy zdobyli złoty medal mistrzostw świata. Dziennikarze sugerują, że występ na planszach w Hamburgu był dla Godela swego rodzaju spłatą „długu za Monachium”. Trudno o tym rozstrzygać, bo sam Godel skutecznie unika i mediów, i rozgłosu. Rotkiewicz, M., Zawodnicy AZS - AWF Warszawa w Igrzyskach Olimpijskich 1952-2008, Warszawa 2009, s. 181; Rotkiewicz, M., AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa, 2014, s. 301-303, 313-316; Roupert, L., 50 lat Akademickiego Związku Sportowego w Lublinie: 1922-1972, Lublin 1976, s. 51-56; Hanusz, H., Akademicki Związek Sportowy w Polsce Ludowej, Poznań 2014, passim. Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 188; Lis J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 98; <https://www.sports-reference.com/olympics/athletes/go/arkadiusz-godel-1.html> <http://www.olimpijski.pl/pl/bio/595,godel-arkadiusz.html>

Godlewska Małgorzata, należała do czołowych skoczek do wody lat siedemdziesiątych XX w. w Polsce. W barwach AZS-AWF startowała od roku 1973. Była mistrzynią Polski w skokach z wieży (1973) oraz 2-krotnie zwyciężyła w Zimowych Mistrzostwach Polski - w skokach z trampoliny i wieży (1976). Wielokrotnie była reprezentantką Polski na mityngach międzynarodowych i Uniwersjadach. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 285.

Godziński Roman, reprezentował barwy MKS „Pałac Młodzieży” (1969-1976), a potem AZS-AWF Warszawa (1977-1981). Był absolwentem AWF. Pierwsze sukcesy sportowe odnosił w Mistrzostwach Polski Juniorów. W kategorii seniorów zdobył 4-krotnie tytuł mistrza Polski i 3-krotnie tytuł wicemistrza Polski w skokach z trampoliny oraz wielokrotnie tytuł halowego mistrza Polski w skokach z trampoliny i jeden tytuł wicemistrza Polski z wieży. Jako członek kadry narodowej występował w 23 meczach międzypaństwowych i turniejach międzynarodowych. Na Mistrzostwach Europy, w Pucharze Europy i w Uniwersjadach zajmował dalsze miejsca (od 9-16). Na Igrzyskach XXII Olimpiady w Moskwie (1980) Roman Godziński zajął 19 miejsce w skokach z trampoliny. Niebawem zakończył karierę, a w połowie lat osiemdziesiątych wyjechał do Francji, gdzie został dyrektorem pływalni w Pontenay aux Roses. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 285. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Goldman Jerzy, ur. w 1906 r. Inżynier mechanik. Piłkarz AZS Warszawa. Poległ w kampanii wrześniowej 1939 r. w stopniu podporucznika. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 45.

Gołąb, Eugeniusz, ur. 15.02. 1946 r. w Warszawie. zm. 29.07. 1992 w Warszawie. Wykształcenie zawodowe. Zawodnik OMR Radiowo Warszawa (1960-1962). AZS AWF Warszawa (1963-1965, 1970-79, 1984, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1972, 1973, 1977, 1979, srebrne: 1974, 1975, brązowe 1971, 1976, 1978), Orła Warszawa (1966-1969, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1966, 1967). Pierwszy trener Józef Grochowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 39 oficjalnych meczów międzypaństwowych. zdobył 12 punktów, występował na pozycji filara. Reprezentant Polski juniorów (1961-1962). Odznaczony Honorową Złotą Odznaką PZR (21.06.1981). Mistrz Sportu (1975). Zasłużony Mistrz Sportu. M. Powała Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 32.

Gondek - Piotrowska Wanda - ur. 29 listopada 1959 r. w Kielcach. Judoczka MDK Kielce /1975/, Lechii Kielce /1976-1980/, AZS AWF Warszawa. Absolwentka Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie, trener judo w klubach warszawskich: AZS AWF Polonez, Orzeł. Mistrzyni Polski w wadze do 48 kg /1980/, pierwsza w kronikach kieleckiego sportu mistrzyni kraju w tej dyscyplinie. Ponadto w barwach AZS AWF

BIOGRAMY

Warszawa ponownie zdobyła mistrzostwo Polski. 2 - krotnie była wicemistrzynią i raz brązową medalistką MP. M. Michniak, A. Pawłowski, Świętokrzyski leksykon sportowy, Kielce 2002, s. 55.

Gonera Arnold. Wieloletni prezes Polskiego Związku Towarzystw Wioślarskich (w l. 1963-1975 oraz 1985-1990). Kiedy (od 1953 r.) rozpoczęła przy ZG AZS zaczęła działać społeczna komisja wioślarska, koordynująca rozwój i organizację sportu wioślarskiego w AZS, Arnold Gonera był jej aktywnym członkiem i przewodniczącym. Położył wielkie zasługi dla rozwoju wioślarstwa w AZS. W l. 60 był członkiem ZG AZS. Zmarł w wieku 77 lat 10 lutego 2006 r. W. Szkiela, B. Tuszyński, Z. Weiss (red.), Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 313

Gordecki, Leszek, ps. „Lis” – Urodził się 26 września 1926 roku. W czasie powstania walczył w Zgrupowaniu Radosław, batalionach „Parasol” i „Miotła”. Po wojnie był czynnym zawodnikiem m.in. AZS-u Warszawa, reprezentantem Polski. Został też wybrany najlepszym siatkarzem. Doceniany na świecie - w 1952 roku został wybrany do najlepszej „szóstki” mistrzostw świata. Zmarł 21 czerwca 2015 roku. www.historiasportu.info/2016/08/01/powstanie-warszawskie-sportowcy-barykadach/ Fot. http://leszek-grodecki.inmemoriam.org/page_gallery.php

Gordziakowski, Otton, jeden z najlepszych polskich wioślarzy lat dwudziestych. Reprezentował barwy AZS Warszawa. Był sześciokrotnym mistrzem Polski. Akademicki mistrz świata z 1924 r. i wicemistrz z 1927 r. W 1927 r. na mistrzostwach Europy zdobył brązowy medal w ósemce a na igrzyskach olimpijskich w 1928 r. w tej samej konkurencji zajął czwarte miejsce. Prowadził szeroką działalność organizacyjną w ruchu sportowym. Był m.in. prezesem AZS Warszawa w latach 1927-1928 a w latach 1928-1929 przewodniczącym Centrali Polskich Akademickich Związków Sportowych. We wrześniu 1939 r. walczył w obronie Wyrzeża. Następnie na terenie Warszawy prowadził pod pseudonimem „Wacław” działalność konspiracyjną. W swoim mieszkaniu zorganizował nasłuch radiowy i wydawał biuletyn informacyjny „Dzień”. Działał w VI Oddziale Prasowym Biura informacji i Propagandy Komendy Głównej Armii Krajowej. W latach 1940-1944 uczestniczył w akcji pomocy dla uciekinierów z obozów jenieckich. W czasie powstania warszawskiego 1944 redagował pismo informacyjne Komitetu Organizacji niepodległościowych „WIP”. Ryszard Wryk, Sport i wojna. Losy polskich olimpijczyków w latach drugiej wojny światowej, Poznań 2016, s. 88; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 340.

Gorgoń-Flont, Barbara, saneczkarka, olimpijka (1964), wielokrotna mistrzyni Polski, brązowa medalistka Mistrzostw Świata (1958), malarka, laureatka Medalu Kalos Kaghatos. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Gorski, Bogusław (1935 r.). Pochodzący z Wilna nauczyciel akademicki. Związany z Politechniką Warszawską od 1959 r., najpierw z sekcją siatkówki jako zawodnik, potem jako trener. Od 1988 do 1991 r. wiceprezes ds. finansowych ZG AZS. Od 1991 r. do 2005 r. prezes AZS Środowisko Warszawa. Od 2007 r. honorowy członek AZS. R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 196 (maszynopis).

Goss Zygmunt. Piłkarz AZS Warszawa. Poległ jako żołnierz w kampanii wrześniowej 1939 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 45.

LUZDZIE AZS-u

Gotard, Zygmunt (1909-1988) - związany z AZS Warszawa od początku lat trzydziestych. W latach 1934-37 gospodarz AZS. W 1938/39 wiceprezes administracyjny klubu. W czasie wojny żołnierz AK (ps. Arski). Po wojnie związany z Politechniką Warszawską, gdzie był zastępcą kwestora. Działał w AZS Warszawa, gdzie był wiceprezesem (1957-60) a także członkiem Koła Seniorów. Członek Honorowy AZS. R. Gawkowski, *Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa*, s. 221 (masygnopsis); Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., *Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty*, Warszawa 1962, s. 340.

Gottner Andrzej, szermierz (florelista, szablista); ur. 18 lipca 1941 w Lublinie. Zawodnik klubów: AZS Lublin 1953-1961; AZS AWF Warszawa 1961-1967. Młodzieżowy mistrz Polski we florecie 1958. Trener, min. w: FC Offenbach, Niemcy 1972-1981; we włoskich klubach z Friuli i Padwy 1992-2010. Miejsce zamieszkania; Polska. Z. A. Judycki, *Polscy sportowcy w świecie*, Warszawa 2014, s. 76. M. Łuczak, *Szermierka w Polsce w latach 1945-1989*, Poznań 2002, s. 67, 305.

Gozdur Bogumił - ur. 1 września 1935 r. w Kielcach. Trener piłki nożnej. Karierę jako zawodnik zaczął w Amatorskim KS Alejki, działającym na kieleckim SzydłóWKu. W okresie 1951-1954 występował w zespole juniorów i II-ligowych rezerwach Gwardii Kielce. W czasie studiów na warszawskiej Akademii Wychowania Fizycznego grał na pozycji stopera w trzecioliigowym uczelnianym zespole AZS AWF. Przez jeden sezon bronił barw Warszawianki. W 1959 r. wyjechał z Warszawy do Gdańska i został trenerem Gryfa Gościcino oraz uczył wychowania fizycznego w Liceum Pedagogicznym, był także społecznym trenerem reprezentacji juniorów Gdańskiego OZPN. W 1960 r. zdobył Puchar dr Michałowicza zwyciężając w finale drużynę Śląska. Od 1962 r. przez trzy następne lata szkolił drugoligowych piłkarzy Bałtyku Gdynia, a następnie drugoligową Lechię Gdańsk. Był wykładowcą w Katedrze Gier Zespołowych AWF w Gdańsku Oliwie. W 1973 r. wrócił do Kielc, gdzie podjął pracę z grającymi w lidze okręgowej piłkarzami Korony, z którymi w dwa lata później awansował do II ligi. Następnie był trenerem Błękitnych Kielce, a w 1978 r. i ten zespół wprowadził w szeregi drugoligowców. W sumie przez 12 lat szkolił piłkarzy Korony, bądź Błękitnych. Od 1987 r. rozpoczął pracę w Wojewódzkiej Federacji Sportu w Kielcach obejmując funkcję trenera koordynatora OZPN, wiceprezesa i szefa wyszkolenia okręgu. Prowadząc drużyny młodzieżowe KOZPN odnosił spore sukcesy w rozgrywkach pucharowych: Jerzego Michałowicza, Kazimierza Deyny, Wacława Kuchara. Od 2000 r. wiceprezes Świętokrzyskiego Związku Piłki Nożnej w Kielcach. Trener I klasy. M. Michniak, A. Pawłowski, *Świętokrzyski leksykon sportowy*, Kielce 2002, s. 56-57.

Górski Lech. Siatkarz AZS Warszawa. Poległ w kampanii wrześniowej 1939 r. R. Wryk, *Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945*, Poznań 1991, s. 45.

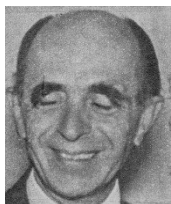

Górski, Ludwik Konstanty (1924–2012) rodził się 21 grudnia 1924 roku w Krakowie. Zmarł 10 grudnia 2012 roku w Krakowie, pochowany na Cmentarzu Salwatorskim. Absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego (1948), dr 1962, dr hab. 1966, prof. nadzw. 1974, prof. zw. 1994. Pracownik Akademii Medycznej w Krakowie w Zakładzie Chemii Lekarskiej: asystent 1946-1948, starszy asystent 1948-1952, adiunkt 1952-1953. Z Akademią Górniczo-Hutniczą związany w latach 1956-1979: Wydział Elektrotechniki Górniczej i Hutniczej - adiunkt 1956-1966; docent 1966-1974 i kierownik Zakładu Analiz Radiometrycznych 1964-1972; zastępca dyrektora Instytutu Fizyki i Techniki Jądrowej

1976-1977; dyrektor IFTJ 1977-1979; prof. nadzw. 1974-1979. Od 1979 roku zatrudniony w Politechnice Krakowskiej, dziekan Wydziału Chemii i Inżynierii Chemicznej PK 1984-1987, prorektor PK 1981-1982. W latach 1972-1975 pracownik Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej (IAEA) w Wiedniu. W 1995 roku odszedł na emeryturę. Autor 101 publikacji, w tym 1 książki, 5 patentów, promotor 11 rozpraw doktorskich. Od 1950 roku członek Polskiego Towarzystwa Chemicznego, członek Komitetu Chemii Analitycznej PAN 1964-1995, redaktor pomocniczy Radiochemical and Radioanalytical Letters, ekspert Komitetu Technicznego ds. Jakości Wody Polskiego Komitetu Normalizacyjnego. Członek NSZZ Solidarność (1980), wiceprzewodniczący w Politechnice Krakowskiej. Był sędzią sportowym I klasy w żeglarskim. Odznaczony m.in. Złotą i Srebrną Odznaką Akademickiego Związku Sportowego, Złotą Odznaką 50-lecia AZS, oraz Złotą Odznaką Polskiego Związku Żeglarskiego, Odznaka Zasłużonego Działacza Żeglarsstwa Polskiego, trzykrotnie nagroda Państwowej Rady do Spraw Pokojowego Wykorzystania Energii Atomowej. https://historia.agh.edu.pl/wiki/Ludwik_Konstanty_G%C3%B3rski

Grabiński Zbigniew, ur. w 1904 r. Wioślarz AZS Warszawa. Zamordowany w czasie okupacji hitlerowskiej. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 45.

Grabowski Tadeusz (1899-1985), ekonomista, dziennikarz. Uprawiał piłkę nożną w warszawskiej „Polonii”, z którą w 1921 r. zdobył wicemistrzostwo Polski. Był korespondentem prasowym z igrzysk olimpijskich w Paryżu w 1924 r. Uczestnik wojny polsko-rosyjskiej, III Powstania Śląskiego, wojny 1939 r., powstania warszawskiego 1944 r. Za czyny bojowe dwukrotnie odznaczony Krzyżem Walecznych. Autor książki Z lamusa warszawskiego sportu (1952). R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. Wybór i opracowanie, Poznań 2009, s. 626.

Grabowski, Jerzy (1896-1981), zawodnik, który zajął II miejsce w chodzie maratońskim 1916 r. Najbardziej jednak interesował się futbolem. Był dobrym piłkarzem warszawskiej Korony i Polonii. Po skończonych studiach politechnicznych w 1922 r. został architektem. Ze sportem nie skończył nigdy, pracując jako dziennikarz sportowy poczytnych gazet. Należał też do pierwszoligowych sędziów piłkarskich. Był bratem znanego piłkarza, dziennikarza i działacza sportowego Tadeusza Grabowskiego. R. Gawkowski, Maraton sprzed stu lat, Pismo Uczelni 4 (79) 2016, s. 35-39; M. Petruczenko, redaktor z ułańską fantazją, <https://www.przehladsportowy.pl/jerzy-grabowski> Fot. [https://pl.wikipedia.org/wiki/Jerzy_Grabowski_\(architekt\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Jerzy_Grabowski_(architekt))

Gradowska, Tatiana (1915-1998). Urodziła się w Korganie na Syberii w 1915 r. w polskiej rodzinie Wiktorii z Kramkowskich i Bolesława Gradowskiego - farmaceuty, jako wnuczka zesłańca powstania styczniowego. Jej rodzina wywodzi się z Białostoczczyzny. Po powrocie do Polski w 1924 r. osiedliła się w Białymstoku, gdzie uczęszczała do szkoły podstawowej i średniej. Po maturze w 1938 r. rozpoczęła studia pedagogiczne na Uniwersytecie Warszawskim, ale wojna przerwała te plany. W czasie wojny ojciec zginął w więzieniu, cała rodzina była prześladowana. Warunki wojenne zmusiły ją do podejmowania różnych prac zarobkowych m.in. jako sprzedawczyni w sklepie tekstylnym w Białymstoku (1942-45). Ale powołanie pedagogiczne kierowało jej kroki w pracy zawodowej głównie ku szkole. W latach 1938-39 pracowała jako nauczycielka w szkole podstawowej w Rudkach k/Łomży, a następnie w szkole niepełno-średniej w Kroszewie k/Białegostoku (1939-41) oraz w Miejskiej Bibliotece Publicznej. Po wojnie w 1945 r. podjęła studia wychowania fizycznego na

Uniwersytecie Poznańskim, które ukończyła w 1949 r., pracując równocześnie w Powiatowym, Miejskim, a następnie Wojewódzkim Urzędzie WF i PW. Tytuł magistra Wychowania fizycznego uzyskała w 1950 r. Od 1 września 1949 r. podjęła pracę w Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie, której poświęciła całe swoje życie zawodowe. Była bardzo wszechstronnie utalentowana i sprawna ruchowo. Początkowo prowadziła zajęcia z siatkówki, gimnastyki i lekkiej atletyki. W zakresie piłki siatkowej w 1953 r. uzyskała stopień trenera, a w 1963 r. ukończyła specjalizację z tenisa. Przez wiele lat prowadziła zajęcia dydaktyczne jako asystent i adiunkt w Katedrze Sportowych Gier Zespołowych. Współpracowała z Klubem AZS-AWF, pełniąc przez kilka lat społecznie funkcję kierownika sekcji koszykówki żeńskiej - drużyny mistrza Polski. Działała też w Związku Nauczycielstwa Polskiego i w Polskim Związku Tenisowym. Interesowała ją szczególnie rozpoznanie biologicznego podłoża szybkości ruchów człowieka ze szczególnym uwzględnieniem tych procesów zachodzących u zawodników piłki siatkowej. W tej dziedzinie opracowała szereg prac naukowych, w tym dysertację na stopień kandydata nauk pedagogicznych. *Znaczenie typologicznych osobliwości wyższej działalności ruchowej sportowców uprawiających piłkę siatkową dla praktyki sportowej*, obronioną 22.02.1960 r. w Instytucie Wychowania Fizycznego w Moskwie, gdzie odbywała studia doktoranckie w latach 1956-60. Opublikowała ponad 20 prac naukowych i tyleż samo przetłumaczyła z języka rosyjskiego na język polski. Przyczyniła się do wychowania wielu pokoleń absolwentów AWF przekazując im swoją wiedzę i umiłowanie sportu. Prowadziła wykłady na kursach dla trenerów tenisa z zakresu badań naukowych w tej dyscyplinie sportu. Była promotorem i recenzentem wielu prac magisterskich. Ważniejsze publikacje T. Gradowskiej: Gradowska T., Szczepański M., Szczęsny S., Toros B., Zienkiewicz E., Żukowska Z., Żukowski R.: W poszukiwaniu nowych sposobów eliminacji kandydatów na studia wychowania fizycznego, „Kultura Fizyczna” 1961, nr 5 i 1961, nr 6; Gradowska T., Przyczynek do badań specjalistycznej szybkości reakcji u zawodników piłki siatkowej, „Roczniki Naukowe AWF” 1962, t. 1.; Fidelos K., Gradowska T., Porównawcza ocena danych o wysokości osiągniętych, „Materiały Szkoleniowe” 1965, nr 5; Gradowska T., Szybkościowa charakterystyka ruchów lokomocyjnych u dzieci i młodzieży w wieku 7-17 lat, „Kultura Fizyczna” 1966, nr 6; Chronometryczna ocena gry mężczyzn w tenisie ziemnym rozegranej na boisku o nawierzchni kortowej i drewnianej, „Teoria Wyniku Sportowego”, Poznań 1966; Gradowska T., Mazur S., Chronometryczna ocena gry mężczyzn w piłkę siatkową „Sport Wyczynowy” 1961, nr 5; Materiały Corocznej Konferencji Naukowej AWF. Warszawa 1967; Gradowska T., *Próba fizjologicznej i psychologicznej oceny wpływu na organizm ćwiczeń według systemu Joga*, „Wychowanie Fizyczne i Sport” 1969, nr 3; Gradowska T., *Niektóre sposoby oceny umiejętności technicznych zawodników w tenisie*, „Biuletyn P.Z. Tenisowego” 1970, nr 10. Po przejściu na emeryturę w 1974 r. przez 12 lat pracowała w niepełnym wymiarze czasu pracy w Zakładzie Praktyk Studenckich, gdzie służyła swoim wielkim doświadczeniem metodycznym i dużym zaangażowaniem pedagogicznym, będąc wspaniałym przykładem solidności, kultury, kompetencji, uczciwości i zaangażowania w pracy dla młodszych kolegów i studentów. Do ostatnich swoich dni otrzymywała żywe kontakty ze środowiskiem zawodowym i naukowym, również poza AWF, uczestnicząc w seminariach i konferencjach naukowych m.in. PTNKF i PAN. Kochała i podziwiała sport i sportowców, wysoce ceniła wysoką sprawność: fizyczną, mistrzostwo sportowe i piękno ciała ludzkiego. Systematycznie bywała na zawodach sportowych na obiektach AWF, zwłaszcza na zawodach, w których brali udział zawodnicy AZS-AWF. Choć nie założyła własnej rodziny miała liczne grono przyjaciół. Była osobą o dużej kulturze, dobrych manierach i wielkiej szlachetności, stanowiąc wzór do naśladowania dla młodszego pokolenia. Była przykładem zdrowego stylu życia. Regularna, systematyczna aktywność fizyczna towarzyszyła jej do ostatnich

chwil. Odeszła spokojnie 29 maja 1998 r. i została pochowana na Cmentarzu Północnym w Warszawie. Za wieloletnią pracę zawodową i społeczną odznaczona była Srebrnym Krzyżem Zasługi, Złotą Odznaką Zasłużonego Działacza Kultury fizycznej, Złotą Odznaką ZNP, Srebrną Odznaką AZS, Odznaką 1000-lecia Państwa Polskiego, Medalem X-lecia PRL i wieloma wyróżnieniami i nagrodami w uczelni i poza jej terenem. T. Wolańska, Tatiana Gradowska (1915-1998) w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom II, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2000, s. 31-32; Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 137.

Grecka Ewa, pływaczka AZS AWF Warszawa, była wielokrotną mistrzynią i 42-krotną rekordzistką Polski; w latach 1966-1970 zdobyła na Letnich Mistrzostwach Polski-7 złotych medali i 13 srebrnych na dystansach od 50-400 m stylem dowolnym, motylkowym i zmiennym oraz w sztafetach 4 x 100 m stylem dowolnym i 4 x 100 m stylem zmiennym, a na Zimowych Mistrzostwach Polski wywalczyła 12 złotych, 2 srebrne i 3 brązowe medale. Na listach rankingowych najlepszych pływaczek w kraju Ewa Grecka wielokrotnie znajdowała się na 1 miejscu. Na Mistrzostwach Europy w Utrechcie (1966) zajęła 12 miejsce na 200 m stylem zmiennym, a na VI Uniwersjadzie w Turynie (1970) uplasowała się na 5 miejscu na 200 m stylem zmiennym i na 7 miejscu na 100 m stylem dowolnym. Tym startem zakończyła karierę sportową. W 1969 roku podjęła pracę trenerską w Klubie AZS-AWF i pracowała w sekcji pływania 20 lat, szkoląc grupy młodzieżowe. M Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 230.

Grochowski, Józef ur. 27.03.1935 w Brzóscech Falkach. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. doktor nauk. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1956-1965, 1970, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1957, 1958, 1962, 1963, srebrne: 1959, 1961, 1964, 1965, brązowy 1960, zdobywca Pucharu PZR 1959), Orła Warszawa (1966-1968, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1966, 1967). Pierwszy trener Stanisław Gierwatowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 21 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 6 punktów, występował w II linii młyna. Instruktor PZR (04.03.1963). Trener II klasy (01.07.1963). Trener I klasy (13.05.1970). Trener klasy „M” (1975). Trener reprezentacji Polski seniorów (1964. 31.01.1971-1975) - łącznie 26 spotkań. Założyciel i trener OMR Radiowo Warszawa (1959-1964, złoty medal mistrzostw Polski młodzików OMR 1960. 1961). AZS Jelonki Warszawa (1962-1963). Trener AZS AWF Warszawa (1962-1965. 1969-1976: złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1962, 1963, 1972, 1973, srebrne: 1964, 1965, 1971, 1974, 1975, brązowe: 1971, 1976). Współzałożyciel z Maciejem Liepeltem Orła Warszawa (1966), trener (1966-1967, 1968, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1966, 1967, 1968). Sekretarz Polskiego Związku Rugby (27.11.1963-16.02.1964). Przewodniczący Referatu Wyszkożenia PZR (16.11.1964-03.04.1966). Wiceprezes PZR 03.04.1966-15.12.1968). Członek Zarządu PZR (27.11.1963-16.02.1964, 26.01.1975-1976). Mistrz Sportu (1963), Zasłużony Mistrz Sportu (1970). Odznaczony Złotą Odznaką AZS (16.12.1962), Honorowa Odznaką Zasłużony Działacz AZS Warszawa (1977), Złotym Krzyżem Zasługi (1979). Autor książek o rugby. M. Powała Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s.33-34; Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 139.

Grodner Zygmunt, ur. 12. 01. 1932 w Warszawie, Siermierz (szpada), w. 178 cm IO 1952 Hel-sinki; mistrz Polski 1951. klub AZS Warszawa. Kariera sportowa 1948 -56. Wykształcenie wyższe medyczne, AM Warszawa, lekarz pediatra, chirurg dziecięcy, trener. Sędzia sportowy. Żonaty, ma

troje dzieci córkę i dwóch synów, żona jest psychologiem. Hobby: literatura, muzyka. Mieszka w Warszawie. Pawlak A., *Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998*, Kraków 2000, s. 87.

Grodzki, Stefan (1895- ?). Działacz AZS Warszawa, od 1923 Pierwszy prezes Centrali Polskich AZS. Student Wydziału Prawa UW od 1915 r. Wioślarz - sternik, wraz z osadą ósemek AZS zdobył Mistrzostwo Polski w 1920 r. W latach 1924-1925 był wiceprezesem Międzynarodowego Akademickiego Komisariatu Sportowego. Studia ukończył dopiero w 1929 r. Dalsze jego losy są nieznane. R. Gawkowski, *Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa*, s. 18 (maszynopis). Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., *Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty*, Warszawa 1962, s. 340.

Gronowski, Tadeusz (1894-1990), polski malarz, grafik, architekt wnętrz, twórca plakatów, ilustrator książek. Absolwent Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej, w której studiował w latach 1917-1925 oraz paryskiej École nationale supérieure des beaux-arts, gdzie uczył się malarstwa. Od czasu studiów należał do Korporacji Akademickiej Welecja. Był twórcą plakatu reklamującego zawody studentów warszawskich we wrześniu 1916 roku. Był także autorem kilkunastu ozdobnych dyplomów wręczanych zwycięzcom meczu lekkoatletycznego. W tychże zawodach został również sędzią sprawdzającym czas na punkcie kontrolnym. Po skończonej Politechnice Warszawskiej w 1925 r. stopniowo zyskiwał sławę jako grafik. Uznawany za pioniera nowoczesnego polskiego plakatu, był nagrodzony wieloma cennymi nagrodami w dziedzinie sztuk plastycznych. Wśród ponad 200 plakatów, kilkanaście dotyczyło sportu. R. Gawkowski, *Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa*, s. 23 (maszynopis); <https://culture.pl/pl/tworca/tadeusz-lucjan-gronowski>

Grotkowski, Józef (1926-1988). Urodził się 10 stycznia 1926 r. we wsi Obręb w dawnym pow. przasnyskim w rodzinie Wiktorii z d. Ecka i Józefa Grotkowskiego, rządcy w majątku ziemskim. Ojciec po przeniesieniu się w 1933 r. do Przasnysza, prowadził tam rodzinne gospodarstwo rolne. W tym też roku Józef rozpoczął naukę w szkole powszechnej, którą ukończył w 1938 r. i zdał egzamin do gimnazjum ogólnokształcącego w Przasnyszu. W 1939 r. ukończył pierwszą klasę gimnazjum. Wojnę i okupację spędził w Przasnyszu. Pomagał w gospodarstwie rodziców i uczęszczał na komplety tajnego nauczania. W 1944 r. został wywieziony przez Niemców do budowy okopów na froncie wschodnim. W tym samym roku został aresztowany przez gestapo jego ojciec i osadzony w obozie w Działdowie. Po ewakuacji obozu na tereny byłych Pros Wschodnich został rozstrzelany w styczniu 1945 r. z grupą innych więźniów w lesie koło Starych Jabłonek. Po zakończeniu wojny J. Grotkowski pomagał matce wraz z dwojgiem młodszego rodzeństwa w odbudowie gospodarstwa i utrzymaniu rodziny. Równocześnie w latach 1945-1948 kontynuował naukę w gimnazjum a następnie w liceum ogólnokształcącym w Przasnyszu, gdzie uzyskał świadectwo dojrzałości. W okresie nauki w gimnazjum założył szkolne koło sportowe. W 1947 r. odbył w czasie wakacji półtoramiesięczny kurs, zorganizowany przez Państwowy Urząd WF i PW dla komendantów hufców pracy. W 1948 r. został przyjęty na trzyletnie studia w AWF w Warszawie, które ukończył w 1951 r. z tytułem dyplomowanego nauczyciela wychowania fizycznego i trenera II klasy w zapasach. W AWF rozpoczął regularne treningi w zapasach w stylu klasycznym pod kierunkiem wybitnych trenerów zapasów - Stefana Szajewskiego i Wacława Ziółkowskiego. W 1949 r., wspólnie z Witoldem Nowakowskim, był współzałożycielem Sekcji Zapaśniczej w Klubie AZS-AWF. W 1956 r. uzyskał tytuł magistra wychowania fizycznego. Mimo, że nie był etatowym pracownikiem AWF J.

Grotkowski miał bardzo ścisły kontakt z Uczelnią. Prowadził bowiem zajęcia ze specjalizacji trenerskiej z zapasów. W okresie kilkudziesięciu lat pracował w sekcji zapaśniczej Klubu AZS-AWF, w której wspólnie z W. Nowakowskim wychował liczne grono mistrzów i reprezentantów Polski juniorów i seniorów w różnych kategoriach wagowych, wśród nich pierwszego polskiego medalistę olimpijskiego w zapasach w stylu wolnym Tadeusza Trojanowskiego (Rzym 1960), absolwenta AWF. Bezpośrednio po ukończeniu studiów, zgodnie z otrzymanym nakazem pracy, został zatrudniony od września 1951 r. do września 1954 r. na stanowisku inspektora, a następnie trenera i kierownika wyszkolenia w Sekcji Zapaśniczej GKKF w Warszawie. Od października 1954 r. do przejścia na emeryturę w 1986 r. pracował jako nauczyciel akademicki w Studium Wychowania Fizycznego Politechniki Warszawskiej. Awansował tam od asystenta do st. wykładowcy oraz z-cy kierownika (1983-1 990) do kierownika Studium WF PW (1981-1984). W Politechnice działał również w Związku Nauczycielstwa Polskiego. W życiu J. Grotkowskiego główną pasją, której oddawał się z wielkim zaangażowaniem i zamiłowaniem były zapasy. Jako zawodnik wielokrotnie reprezentował Polskę. W 1955 r. w swojej kategorii wagowej zdobył Mistrzostwo Polski, a w 1958 r. wygrał pierwszy w Polsce turniej judo na rok przed powołaniem do życia Polskiego Związku Judo, zostając pierwszym nieoficjalnym mistrzem Polski w tej dyscyplinie sportu. Był wieloletnim trenerem (do 1982 r.), w tym trenerem kadry narodowej w zapasach w stylu wolnym. Był aktywnym działaczem Polskiego Związku Atletycznego i Polskiego Związku Zapaśniczego. W latach 1948-1988 działał w różnych komisjach Związku. Był wiceprezesem PZZ ds. wyszkolenia (1988-1978), działał w Radzie Trenerów PZZ (1978-1980), sprawował funkcję przewodniczącego Komisji Dyscypliny PZZ (1980-1988). Przeszedł wszystkie stopnie klasyfikacji sędziowskiej. Od 1979 r. był sędzią klasy międzynarodowej. Mianowano go Honorowym Sędzią Międzynarodowej Federacji Zapaśniczej (FILA) i odznaczono wielkim krzyżem tej organizacji. W latach 1968-1971, w okresach wakacyjnych prowadził kursy instruktorsko-trenerskie w Danii, a w 1974 r. zaproszony został jako ekspert w sprawach zapasów do Finlandii. Był współautorem książki o tematyce zapaśniczej wydanej w 1955 r. oraz autorem szeregu artykułów dotyczących zapasów i klasyfikacji sportowej w tej dyscyplinie sportu. Za swoją wieloletnią pracę jako nauczyciela, trenera, działacza był wielokrotnie wyróżniany i odznaczany, w tym: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem Zasłużonego Trenera PRL, Medalem Honorowym 80-lecia PKOl, tytułem Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej, Złotą Jubileuszową Odznaką AZS, Złotą Odznaką PZZ, Odznaką 1000-lecia Państwa Polskiego oraz szeregiem innych wyróżnień, dyplomów i nagród. J. Grotkowski był żonaty (1955) z Zofią z d. Żbikowską. Z tego małżeństwa urodziła się córka Joanna. Zmarł po ciężkiej chorobie 12 lipca 1988 r. i pochowany został na Komunalnym Cmentarzu Północnym w Warszawie (Wólka Węglowa). Andrzej Mazur, Józef Grotkowski (1926-1988), w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom III, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2002, s. 15-16. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 340.

Grotowska - Wróblewska Jadwiga: ur. w 1910 r. W AZS Warszawa od 1929 r. W latach 1928-30 czołowa narciarka polska. Podpora AZS we wszystkich grach. Wielokrotna reprezentantka Polski w koszykówce i hazenie w latach 1930-1935. Wzór azetesianki i Polki. Podczas okupacji brała udział w konspiracji. Zginęła na Majdanku w lutym 1944 r. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 340; R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 45.

Grubert Jerzy - członek AZS Warszawa w latach 1925-39. Pływak, a od 1930 r. - żeglarz. instruktor. Sekretarz generalny AZS Warszawa w latach 1936-37. Prezes komisji rewizyjnej AZS w latach 1937-39. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., *Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty*, Warszawa 1962, s. 340.

Grüner Julian, ur. 13 XI 1898 r. w Wisztyńcu, pow. Wołkowysk. Doktor medycyny. Lekkoatleta AZS Warszawa. Czołowy polski skoczek wzwyż i oszczepnik w latach 1922-1927. Akademicki wicemistrz świata w skoku wzwyż i rzucie oszczepem (1924 r.). Mistrz Polski w skoku wzwyż (1922 r.) i rzucie oszczepem (1925, 1926). Reprezentant kraju w meczach międzypaństwowych (1922-1926). Z powodzeniem uprawiał także hokej na lodzie, należąc do pionierów tej dyscypliny w AZS Warszawa. Działacz AZS Warszawa, Centrali AZS oraz Warszawskiego Okręgowego Związku Lekkiej Atletyki. Instruktor i popularyzator lekkoatletyki. Autor artykułów szkoleniowych i metodycznych publikowanych na łamach prasy sportowej. W latach 1926-1927 prowadził zajęcia z wychowania fizycznego dla studentów Uniwersytetu Warszawskiego. W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył w stopniu porucznika rezerwy, następnie, wzięty do niewoli radzieckiej, przebywał w obozie jenieckim w Starobielsku. Rozstrzelany w gmachu NKWD w Charkowie w 1940 r. R. Wryk, *Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945*, Poznań 1991, s. 46; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., *Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty*, Warszawa 1962, s. 340. Fot. https://pl.wikipedia.org/wiki/Julian_Gruner

Gruszczyńska-Olesiewicz Romualda Olga Stanisława (1928-1996). Urodziła się 11 listopada 1928 r. w Stryju (województwo lwowskie), jako córka Piotra Gruszczyńskiego i Marty z domu Piechot. Ojciec jej był zawodowym podoficerem. Matka zajmowała się domem i wychowaniem trojga dzieci. Roma miała dwóch braci: Jana i Jerzego. Na początku lat trzydziestych rodzina przeniosła się do Łowicza, a na przełomie lat 1939-1940 do Sochaczewa, gdzie ojciec otrzymał posadę gajowego w Nadleśnictwie Kampinos. Edukację rozpoczęła w 1935 r. w szkole powszechnej w Łowiczu (4 klasy) i kontynuowała ją w Sochaczewie (5 i 8 klasę), dalej w Rejowcu Lubelskim (7 klasę). Po powrocie do Sochaczewa w 1942 r. uczyła się w 2-letniej szkole handlowej, przerabiając jednocześnie program gimnazjum ogólnokształcącego na tajnych kompletach. Po zakończeniu drugiej wojny światowej wstąpiła w 1945 r. do Państwowego Gimnazjum i Liceum Spółdzielczego w Sochaczewie. Sportem zainteresował ją nauczyciel języka polskiego w gimnazjum Tadeusz Dworak - propagator sportu, organizator licznych szkolnych zawodów sportowych. Po wielu latach nauczyciel ten zadedykował swojej wychowance wiersz *Koszykówka*. Podczas wakacji w lipcu 1948 r. Roma odbywała praktykę szkolną w dziale księgowości w Państwowej Fabryce Sztucznego Jedwabiu nr 2 w Chodakowie koło Sochaczewa. W miejscowym klubie sportowym „Bzura” zapisała się do sekcji piłki ręcznej (wówczas 11-osobowego szczypiorniaka) oraz do sekcji lekkoatletycznej. W barwach tego klubu startowała w różnych zawodach. Zainteresowaniem sportowym Romy sprzyjała atmosfera w domu. Jej ojciec uprawiał w latach swej młodości hipikę, szermierkę i piłkę nożną. Po uzyskaniu matury w Państwowym Liceum Spółdzielczym w Sochaczewie w 1948 r., Roma rozpoczęła 3-letnie studia w AWF w Warszawie. Po ich ukończeniu została zatrudniona od 1 września 1951 r. w Katedrze Teorii i Metodyki Sportowych Gier Zespołowych na stanowisku asystenta, a później st. asystenta. W Uczelni pracowała do 30 września 1959 r. W okresie od 1 września 1980 r. do 31 sierpnia 1989 r. była nauczycielką wychowania fizycznego w Szkole Podstawowej nr 105 im. Szarych Szeregów na Bródnie, a od 1 września 1989 r. pracowała w Szkole Podstawowej nr 182 im.

Ignacego Domeyki na ul. Leopolda Staffa 3/5 na Bielanych. Była utalentowanym, zaangażowanym i odpowiedzialnym pedagogiem. Cieszyła się szacunkiem grona pedagogicznego oraz dużym autorytetem wśród uczniów. 31 sierpnia 1984 r. przeszła na emeryturę; na niepełnym etacie pracowała w szkole do 31 sierpnia 1990 r. Roma Gruszczyńska była wszechstronnie utalentowana ruchowo. Podczas studiów brała udział w rozgrywkach międzyrocznikowych w grach zespołowych oraz w zawodach lekkoatletycznych (w biegu na 500 m, w skoku wzwyż i pchnięciu kulą), m.in. w do- rocznych meczach lekkoatletycznych między reprezentacją AWF - a reprezentacją Warszawy, wy- grywanych na ogół przez studentów AWF. Cechowały ją dynamika, ambicja i pracowitość. Była talentem wielkiej miary, dzięki czemu sport dobrze godziła ze studiami. Mówiono o niej kobieta - team. Największe sukcesy sportowe osiągała w grach sportowych. Już na 1 roku studiów zaczęła grać w siatkówkę w klubie AZS Warszawa, pod kierunkiem znanego trenera Romualda Wirszyłły. Treningi i mecze klubowe odbywały się w Parku Skaryszewskim na Pradze; musiała więc z Biel- anach daleko dojeżdżać na treningi, ale trud ten wynagradzała miła atmosfera panująca wśród braci aka- demickiej. Jej kariera sportowa potoczyła się błyskawicznie. W 1949 r. awansowała do kadry naro- dowej; 27-krotnie reprezentowała Polskę w siatkówce w latach 1949-1950. W połowie marca 1949 r. drużyna narodowa siatkarek wyjechała na pierwsze tournee do Czechosłowacji, gdzie po wyrów- nanej walce Polki poniosły tylko jedną porażkę z drużyną narodową CSR. W tym samym roku dru- żyna polskich siatkarek z jej udziałem zdobyła na Mistrzostwach Europy Kobiet w Pradze (1949) brązowy medal (za zespołami ZSRR i CSR), a w Sofii (1950) wicemistrzostwo Europy (za drużyną radziecką) oraz brązowy medal na Festiwalu Młodzieży w Berlinie. Uczestniczyła również w dru- żynie siatkarek w Igrzyskach Akademickich w Budapeszcie w 1949 i 1951 r. W Akademickich Mi- strzostwach Polski we Wrocławiu w 1951 r. siatkarki AZS-AWF Warszawa zajęły pierwsze miej- sce, a w finale Pucharu Polski w Bielsko - trzecie miejsce. W 1952 r. Roma postanowiła wycofać się z sekcji siatkówki. Na prośbę trenera St. Staniszewskiego wystąpiła po raz ostatni w finałach mistrzostw Polski, przyczyniając się do zdobycia przez drużynę AZS-AWF Warszawa tytułu mi- strzyń Polski. Roma grała również w szczypiorniaka; w 1953 r. drużyna AZS AWF Warszawa zdo- była z jej udziałem mistrzostwo Polski. W tym samym roku reprezentowała również barwy kraju w piłce ręcznej. Największe jednak sukcesy sportowe osiągała w koszykówce, którą uprawiała od 1949 r. z entuzjazmem i pasją. Początkowo trenowała pod kierunkiem Walentego Kłyszewki, trenera warszawskiego AZS, a następnie Zygmunta Olesiewicza (1929-1993), za którego wyszła za mąż w 1953 r. Od r. 1954 poświęciła się całkowicie koszykówce. W latach pięćdziesiątych była najlep- szą koszykarką w Polsce i jedną z najwybitniejszych koszykarek w Europie. Wyróżniała się dosko- nale opanowanym rzutem z półdystansu, pomimo niskiego wzrostu (164 cm). Jej nazwisko i foto- grafie przez wiele lat widniały na pierwszych stronach gazet sportowych; o jej grze pisano w sa- mych superlatywach. Reprezentowała w koszykówce barwy warszawskiego AZS-AWF. Szczyciła się i była dumna z tego faktu, mimo wielu propozycji zmiany barw klubowych. W latach 1949- 1951 wchodziła również w skład pierwszego Zarządu Klubu AZS-AWF; kierowała referatem pla- nowania. Przez 12 lat reprezentowała barwy Polski w koszykówce. Była kapitanem zespołu AZS- AWF Warszawa i drużyny narodowej. Zaliczano ją także do światowej klasy koszykarek. W latach 1950-1962 zdobyła z drużyną AZS-AWF Warszawa dziewięciokrotnie mistrzostwo Polski i roze- grała 109 spotkań w reprezentacji narodowej, zdobywając łącznie 1667 punktów. Tego rekordu w koszykówce krajowej nie pobiła do dnia dzisiejszego żadna polska koszykarka. Uczestniczyła w najbardziej prestiżowych imprezach: Mistrzostwach Świata i Mistrzostwach Europy, w których polska reprezentacja plasowała się w czołówce finalistek, zajmując: na Mistrzostwach Świata w Moskwie 1959-VI miejsce i na mistrzostwach Europy w Budapeszcie 1950-VI miejsce; w Pradze

1956 - V miejsce i w Łodzi 1958 V miejsce. Na mistrzostwach świata w Moskwie międzynarodowe jury uznało ją za najlepszą koszykarkę turnieju i uhonorowało pamiątkowym pucharem. Karierę sportową zakończyła w 1962 r., ale jej ostatnim występem na boisku był mecz „dawnych gwiazd” podczas Mistrzostw Europy w Poznaniu w 1978 r. Jej umiejętności techniczno-taktyczne w grze wynikały z talentu, ambicji i pracy. Oprócz treningów zespołowych Roma poświęcała wiele godzin na indywidualne doskonalenie gry. Wprowadziła do koszykówki wiele nowych elementów technicznych; jako jedna z pierwszych zawodniczek europejskich zaczęła rzucać piłką do kosza z wyskoku i jako pierwsza wykonywała dwutakt ze zmianą kierunku. Miała świetne „wejście” i „zwód”. Obserwując grę najlepszych zespołów koszykówki - krajowych i zagranicznych stwierdziła, że podniesienie celności rzutów do kosza jest podstawą techniki i taktyki gry. Temu zagadnieniu poświęciła także swoją pracę magisterską. Roma przez dwa sezony była trenerką ligowego zespołu koszykówki kobiet, zespołu, z którego wyrosła i który wyrósł przy niej. Zespół ten doprowadziła do wicemistrzostwa Polski w 1965 r. Później prowadziła treningi z juniorami i juniorkami. Praca trenerska z młodzieżą dawała jej dużo zadowolenia i wzbogacała jej doświadczenia sportowe. Również ich syn Marek (ur. 21 grudnia 1962) był koszykarzem klubu AZS-AWF Warszawa i obecnie jest trenerem. Do ostatnich dni życia interesowała się literaturą i sportem. Mimo poważnej choroby nerek, której dzielnie stawiała czoło, stale otrzymywała kontakt ze szkołą oraz klubem AZS-AWF, a przede wszystkim z gronem koszykarek swojego pokolenia. Za swoje wieloletnie osiągnięcia sportowe i pracę pedagogiczną została odznaczona licznymi odznaczeniami państwowymi, resortowymi i związkowymi: Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Brązową Odznaką Janka Krasickiego, Medalami Mistrza Sportu, Złotą Odznaką Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej, Medalem 100-lecia Sportu Polskiego oraz licznymi odznakami PZKosz. i AZS. Była członkiem honorowym PZKosz. Zmarła nagle 16 kwietnia 1996 r. w Warszawie i pochowana jest na Cmentarzu Wawrzyszewskim w grobie rodzinnym. Dla uczczenia pamięci Romy i jej męża odbywa się od 1999 r. doroczny „Memoriał Romy i Zygmunta Olesiewiczów” w kategorii junierek i juniorów. Maria Rotkiewicz, Romualda Olga Stanisława Gruszczyńska-Olesiewicz (1928-1996), w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom III, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2002, s. 17-19; M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 148; Hanusz H., AZS w Polsce Ludowej, Poznań 2014, s. 126; M. Rotkiewicz, Romualda Olga Gruszczyńska-Olesiewicz [1928-1996], w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, red. K. Hądzelek, A. Mazur, t. III, Warszawa 2002, s. 17-19; J. Trawiński, Romualda Olesiewicz (1928-1996), „Akademicki Przegląd Sportowy” 1996, nr 6, s. 14; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 340; <http://polskikosz.pl/czarujaca-roma-wielki-basket/> https://pl.wikipedia.org/wiki/Romualda_Gruszczy%C5%84ska-Olesiewicz

Grygullo, Jacek, ur. 18.08.1988 w Warszawie. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby MKS Łomianki (1999-2000), Pole Sport Warszawa (2000 - 2003, brązowy medal mistrzostw Polski kadetów 2001), Folc AZS AWF Warszawa (2003-2009, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 2008, srebrny mistrzostw Polski seniorów 2006, złote medale mistrzostw Polski seniorów rugby „7” 2006, 2008, 2009, srebrny medal mistrzostw Polski juniorów 2004), AZS AWF Warszawa (2009-2010). Pierwszy trener Jarosław Nowicki. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał jeden oficjalny mecz międzypaństwowy, wystąpił na pozycji łącznika młyna. Młodzieżowy reprezentant Polski. (2006, uczestnik Młodzieżowych Mistrzostw Europy 2006), reprezentant Polski juniorów (2003-2004, uczestnik mistrzostw Europy juniorów 2004. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Supplement 2 (2007-2009), Lublin 2010, s. 14.

Grymowicz, Stanisław, koszykarz AZS AWF Warszawa, trener AZS Gliwice, ponad 50 lat swego życia pięćdziesiąt poświęcił sportowi przez wiele lat był członkiem Prezydium Zarządu Głównego AZS w Warszawie. Jego pochodząca spod Wilna rodzina po drugiej wojnie światowej osiedliła się w Szczecinie. Tam na pocz. lat 50. XX wieku był uczniem Technikum Wychowania Fizycznego. Grał w koszykówkę i występował w Zrywie i w ZS Szczecin. Studiował w warszawskiej Akademii Wychowania Fizycznego. Nie grał jednak w I-jej drużynie AZS AWF, słynnych „czarodziejów z Bielan”, ale występował w drugiej drużynie tego klubu. W czasach występował także jako rugbysta (z AZS AWF wywalczył mistrzostwo i wicemistrzostwo Polski i uzyskał uprawnienia instruktorskie w tej dyscyplinie). Po ukończeniu studiów w 1963 trafił do Studium Wychowania Fizycznego Politechniki Śląskiej, gdzie został trenerem koszykarzy AZS tej uczelni. Drużyna AZS Gliwice występowała w drugiej lidze. W l. 1975-1986 był kierownikiem Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Politechniki Śląskiej oraz trenerem AZS Gliwice. Aż do przejścia na emeryturę działał w AZS Gliwice (wspierał budowę nowej hali przy ul. Kaszubskiej, boisk, kortów i przystani AZS nad jeziorem Dzierżno). W 2014 roku obchodził 40-lecie swej pracy w PŚI. Za swoją działalność otrzymał wiele wyróżnień: złotą odznakę Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej, złotą odznakę Zasłużony w Rozwoju Województwa Katowickiego, Złoty Krzyż Zasługi, Medal Edukacji Narodowej, złote odznaki Polskiego Związku Koszykówki, Polskiego Związku Judo, AZS Politechniki Śląskiej. Zasiadał we władzach Śląskiego Związku Koszykówki. Andrzej Azyan, Zaprzędany koszykowce, Nasze Miasto Gliwice, 2004-12-18; <http://gliwice.nasze-miasto.pl/archiwum/zaprzędany-koszykowce,614144,art,t,id,tm.html>

Grzegorzyc Jan (1935-1964) - lekkoatleta sprinter, nauczyciel wychowania fizycznego, pedagog - twórca szkolnego ruchu sportowego. Urodził się 5 stycznia 1935 r. w Chełmie. Edukację rozpoczął w Szkole Ćwiczeń przy Liceum Pedagogicznym w Chełmie, kontynuował w Gim. i Liceum im. St. Czarnieckiego w Chełmie, które ukończył w 1953 r. Jako uczeń był uzdolniony ruchowo, wykazywał uzdolnienie do lekkiej atletyki. Kształcił się w Warszawie na Akademii Wychowania Fizycznego - był członkiem AZS-AWF sekcji lekkoatletycznej, był doskonałym sprinterem - studia ukończył w 1958 r. Po uzyskaniu dyplomu, od września 1958 r. został nauczycielem wychowania fizycznego w (nowo powstałym) Technikum Budowlanym w Chełmie, w którym pracował do 1964 r. Sam również uprawiał sport wyczynowo na studiach – był sprinterem i biegał na 100 i 200 metrów. Podczas VI Akademickich Mistrzostw Polski w 1956 r. w biegu na 200m zdobył złoty medal. Również w 1956 r. podczas Lekkoatletycznych Mistrzostw Polski Seniorów w biegu sztafetowym 4 x 100 m. zdobył srebrny medal -odnosił też inne sukcesy. Był bardzo pracowity, pedantyczny pełen entuzjazmu dla swojej pracy pogodny i bardzo lubiany przez młodzież. W 1964 r. ciężka choroba przerwała nagle jego aktywną działalność: na rzecz tworzenia sportowego ruchu w Technikum Budowlanym i w Chełmie. Zmarł 27 grudnia 1964 r. i został pochowany na zabytkowym cmentarzu przy ul. Lwowskiej w Chełmie. W. A. Kozłowski, Zasłużeni Chełmianie dla kultury fizycznej. Słownik biograficzny. Część druga, Chełm 2009, s. 41, 42.

Grzeszczak, Ferdynand Sylwester, ur. 12.05.1947 w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik AZS AWF Warszawa (1969-1974, 1980- 1981, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1972, 1973, srebrny 1974, brązowy 1971, zdobywca Pucharu Polski 1981). Pierwszy trener Józef Grochowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 8 oficjalnych meczów międzypaństwowych, występował na pozycji filara i skrzydłowego młyna. Trener II klasy (07.06.1971).

Trener młodzieżowej reprezentacji Polski (1982, 1989), reprezentacji juniorów i kadetów (1983-1984). Kierownik Wyszkożenia Polskiego Związku Rugby (30.03.1985-12.12.1989). Członek Zarządu PZR (14.10.1973-26.01.1975, 04.02.1982-09.12.1989, 06.04.1991-06.07.2000). Prezes PZR (06.04.1991-29.05.1999), po. Prezesa (19.12.1999 - 11.03. 2000), Wiceprezes (30.03.1985-6.04.1991, 11.03.2000-06.07.2000). Członek Komisji Technicznej FIRA (18.06.1988-15.06.1991), członek Komitetu Wykonawczego FIRA (15.06.1991-2000). Mistrz Sportu. Odznaczony Srebrnym Medalem FIRA (1999). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 34-5. Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/6/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Grześczak, Marian (76 l.). Ur. 22.03.1934 w Nochowie k. Śremu, poeta, prozaik, dramaturg, krytyk literacki, tłumacz. Dziennikarz sportowy. Członek redakcji pisma Dysk Olimpijski i tygodnika Sportowiec (1969–1970), w którym prowadził dział kulturalny. Dwukrotnie wyróżniony przez PKOl Złotym Wawrzynem Olimpijskim za tomy wierszy „Atena strząsa oliwki” i „Nike niosąca blask”. W 1972 w Monachium reprezentował Polskę w programie kulturalnym na Igrzyskach XX Olimpiady. Zmarł 27 stycznia w Warszawie. <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/ odeszli-od-nas/> Fot. https://pl.wikipedia.org/wiki/Marian_Grze%C5%9Bczak

Grzywiński Dariusz ur. 8.02.1965, Międzyrzecz Zapaśnik. Syn Edmunda i Janiny Ciuraszkiewicz. Absolwent Technikum Kolejowego w Poznaniu (1996), Studium Trenerskiego Instytutu KF w Gorzowie Wlkp. (filia AWF Poznań). Zawodnik (164 cm, 62 kg, st. wolny - w. kogucia 57 kg, piórkowa 62 kg) WLKS Orłęta Gorzów (1979-84), GKS Tychy (1984-90), AZS-AWF W-wa, Grunwaldu Poznań (1991-1997). Trenerzy: Józef Debort, Piotr Batkowski, Ryszard Górecki, Witold Ciemierz, Pejcz Jowczew, Ludwik Kuflonowski, Zbigniew Żędzicki, Jan Walkowiak, Dariusz Cwikowski, Eugeniusz Najmark, Leszek Ciota. 6-krotny mistrz Polski w. kogucia (1988, 1990-92, 1996-97). Finalista ME: 1990 Poznań (4 m.), 1992 Kapoayar (7 m.). Trener rep. Polski w st. wolnym juniorów (1999-2001, od 2005), seniorów (2001-03). Asystent trenera kadry w st. wolnym, Olega Sugako (2003-04). Olimpijczyk 1988 Seul: styl wolny, waga kogucia 57 kg - w I kolejce przegrał na pkt. z L. Holmsem (Kanada), w II uległ w 1,31 min. S. Biełogłazowowi (ZSRR), odpadł z rywalizacji. Olimpijczyk 1992 Barcelona: styl wolny, waga piórkowa 62 kg - w I kolejce wygrał przez tusz w 2,15 min. z Nieyesem (Portoryko), w 2 kolejnych walkach przegrał na pkt. 2:4 z Zukoysem (Łotwa) i 4:5 z Wassilewem (Bułgaria), odpadł z rywalizacji. W turnieju sklasyf. na 14 m. Jerzy Szczygielski, Olimpijczyk województwa śląskiego (1924-2010), Racibórz 2010, s. 131-2. Fot. w: Historia polskich zapasów red. Jerzy Chelmecki, Andrzej Głaz, Jerzy Lipski 1922-2012 Warszawa 2012 s. 273.

Gutowski, Zygmunt Antoni ur. 2 V 1939 w Warszawie. Absolwent Politechniki Warszawskiej, Wydz. Łączności (1963) i Papieskiego Wydz. Teologicznego (1988). 1957-1967 redaktor pisma „Politechnika”; 1962-1964 inżynier w Centralnym Laboratorium Radiokomunikacji, w 1964 kierownik wydz. organizacyjnego w Zarządzie Środowiskowym AZS, 1964-1982 inżynier, naczelnik wydz. technologicznego, następnie specjalista w Komitecie ds. RiTv. 1956-1962 członek ZSP, 1962-1976 członek i działacz AZS; 1970-1981 w SD; 1973-1980 członek Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Od IX 1980 w „S”, członek Komitetu Założycielskiego w Komitecie ds. RiTv, następnie sekretarz KZ; członek KKK „S” RiTv; redaktor naczelny niezależnego pisma „Solidarność Radia i Telewizji”. W 1981 sygnatariusz deklaracji Klubu Służby Niepodległości, następnie działacz Kongresu Solidarności Narodu i Stronnictwa

Wierności Rzeczypospolitej. 13 XII 1981 internowany w Ośr. Odosobnienia w Warszawie-Białołęce i Jaworzu, 30 IV 1982 urlopowany z powodu stanu zdrowia, 20 XII 1982 formalnie zwolniony; zwolniony z pracy. Od 1982 współpracownik TKZ RiTv oraz pisma „Solidarność Radia i Telewizji”. 1983-1989 właściciel zakładu rzemieślniczego Wyrób Pamiątek, Zabawek i Galanterii „Zyga” (od 1987 Zyga sp. z o.o.). w tym samym czasie prowadził punkt kolportażowy, powielający także kasety audio i wideo, zarówno własne, jak i Video Studio Gdańsk, NTV, Jacka Fedorowicza i Stefana Bratkowskiego; organizator projekcji filmów religijnych w kościołach, w tym w ramach Tygodni Kultury Chrześcijańskiej. Współpracownik Duszpasterstw Akademickich, Ludzi Pracy, Rolników, autor rejestracji wideo Mszy za Ojczyznę, uroczystości kościelnych i patriotycznych; 1984-1989 współpracownik Duszpasterstwa Kombatantów w kościele św. Karola Boromeusza w Warszawie. 1985-2001 przewodniczący Rady Fundacji dla Warszawy i Rady Naukowej Instytutu Nasza Warszawa; redaktor naczelny Codziennego Magazynu Internetowego „Serwer Warszawy”. W l. 1989-1991 członek KO, przewodniczący Komisji Środków Masowego Przekazu, w 1989 współorganizator Telewizyjnego Studia Wyborczego „S”, w 1990 członek KO przy Przewodniczącym „S” Lechu Wałęsie, współorganizator Telewizyjnego Studia Wyborczego Lecha Wałęsy w wyborach prezydenckich. 1989-1991 przywrócony do pracy w Komitecie ds. Radia i Telewizji, redaktor, komentator, następnie główny specjalista ds. programowych. Od 1990 członek SDP. 1992-2001 dyr. Międzynarodowego Festiwalu Filmów Katolickich w Niepokalanowie; 1992-2000 prezes Katolickiej Międzynarodowej Organizacji Filmowej OCIC Polska, od 1993 członek Rady Ruchów Katolickich, 1992-1995 prezes i dyr. biura Katolickiego Stowarzyszenia Filmowego, w 1996 dyr. programowy Fundacji Pomocy Inwalidom Słuchu, 1997-1998 dyr. programowy Centrum Edukacji 2000, 1998-2004 dyr. wydz., następnie starszy inspektor w Urzędzie Woj. w Warszawie. Od 2001 współzałożyciel i członek Fundacji Polska-Europa-Polonia; od 2004 na emeryturze; prezes, redaktor naczelny „Portalu Warszawy i Mazowsza”. Uhonorowany Złotą Odznaką AZS (1964), odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi; laureat II i III nagrody na Festiwalu Filmów Katolickich w Niepokalanowie (1987, 1988). Anna Grażyna Kister, www.encycol.pl/wiki/Zygmunt_Antoni_Gutowski Fot. <http://www.warszawa.mazowsze.pl/zgutowski/>

Gwiazda, Andrzej, ur. 01.01.1934 w Warszawie, zm. 19.06.1997 w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Politechnika Warszawska. Zawodnik rugby Startu Grochów Warszawa (1956-1957), Lotnika Warszawa (1958), AZS AWF Warszawa (1959-1963, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1963, srebrne: 1959, 1961, brązowy 1960, zdobywca Pucharu PZR 1959), Skry Warszawa (1964-1969, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969). Pierwszy trener Marian Balcerzak. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 5 oficjalnych meczów międzypaństwowych, występował na pozycji młynarza. Był delegatem na Założycielski Zjazd Polskiego Związku Rugby (09.09.1957). Mistrz Sportu (1969), odznaczony Honorową Złotą Odznaką PZR (1970), Medalem 30-lecia PRL (1975). Członek Zarządu PZR, skarbnik (04.04.1981-30.03.1985), przewodniczący Komisji Młodzieżowej (04.04.1981-04.02.1982), Przewodniczący Wydziału WGiD PZR. (1979-1981), członek (1969-1970). Wiceprezes WOZR (1981-1997). Sędzia (1981-83). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 35-6. Fot. http://www.pzrugby.pl/page/6/Reprezentanci_Polski_Seniorow_52

Hahn, Stefan Ludwik (ur. 20.02.1921 w Poznaniu) w czasie II wojny był żołnierzem Służby Łączności AK. W 1949 ukończył Wydział Elektryczny Politechniki Warszawskiej, gdzie rozpoczął działalność dydaktyczną i naukową, najpierw w Katedrze Urzą-

dzeń Radiotechnicznych, przekształconej następnie w Instytut Radioelektroniki. Jego zainteresowania naukowe koncentrowały się na zagadnieniach teorii radiokomunikacji i układów radiotechnicznych, co zaowocowało powstaniem wielu nowatorskich stanowisk laboratoryjnych oraz doktoratem w 1958 r., a następnie habilitacją w 1962 r. Przez wiele lat Stefan Hahn był kierownikiem Zakładu Radiokomunikacji w Instytucie Radioelektroniki. Rozwój telekomunikacji, a szczególnie techniki cyfrowej, na przełomie lat 60-tych i 70-tych zrodził zapotrzebowanie na źródła częstotliwości wzorcowych. W tym czasie pod kierunkiem prof. Hahna opracowano zestaw wysokostabilnych wzorców kwarcowych, które zostały wykorzystane w Radiostacji Centralnej w Raszynie i w Konstantynowie. Od 1986 (wybrany na członka korespondenta Polskiej Akademii Nauk) rozwinął prace badawcze w dziedzinie teorii sygnałów (w szczególności wielowymiarowych sygnałów zespolonych). W 1991 roku przeszedł na emeryturę, lecz nadal bardzo intensywnie i owocnie pracuje naukowo. Jest autorem ponad 130 publikacji (120 artykułów, 6 monografii, w tym dwie wydane w USA, oraz 4 podręczniki akademickie). Otrzymał 8 patentów, w tym 6 po 1986 roku. Był promotorem 23 przewodów doktorskich. Aktywność naukowa prof. Hahna idzie w parze z aktywnością w życiu naukowym środowiska. Piastuje bądź piastował wiele godności, takich jak członek korespondent Polskiej Akademii Nauk (od 1986), członek zwyczajny Towarzystwa Naukowego Warszawskiego (od 1983); przewodniczący (1993-1996), wiceprzewodniczący (1987-1993) i członek (od 1996) Prezydium Komitetu Elektroniki i Telekomunikacji PAN, przewodniczący Komitetu Narodowego Union Radio-Scientifique Nationale (URSI) (1990-2012). Został odznaczony m.in. Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Oficerskim Odrodzenia Polski, Medalem Edukacji Narodowej (1991). Od 1960 prof. Hahn uczestniczył w pracach Polskiego Komitetu Narodowego URSI. Dzięki jego inicjatywie od 1975 r. co 3 lata są organizowane Krajowe Sympozja URSI. Stefan Hahn jest znaną w świecie osobistością w dziedzinie nauk radiowych. Uzyskał status *Live Senior Member of Institute of Electrical and Electronics Engineers*. Prof. Hahn zawsze czynnie uprawiał sport, zdobył tytuł Mistrza Polski Nauczycieli Akademickich w tenisie. Przez wiele lat był opiekunem Akademickiego Związku Sportowego PW, został odznaczony złotą odznaką AZS (1969). http://ursi.wel.wat.edu.pl/?page_id=504 Fot. <http://www.elka.pw.edu.pl/Wydzial/Pracownicy/Nauczyciele-akademiccy-WEiTI-1951-2011/H/Hahn-Stefan-Ludwik>

Hajec-Wleciał, Krystyna (1930). Wychowanka Spójni Grudziądz, do AZS Warszawa przybyła w 1950 r. Od 1952 r. ze swoim klubem zdobyła aż 10 razy tytuł siatkarskiego mistrza kraju (1952, 1955, 1956, 1957, 1958, 1960, 1962, 1963, 1964, 1965). Wielokrotna reprezentantka kraju (zadebiutowała 10 sierpnia 1951 w meczu akademickich mistrzostw świata z Czechosłowacją), medalistka mistrzostw świata i Europy. W biało-czerwonych barwach wystąpiła 147 razy, w tym w 131 spotkaniach oficjalnych. W latach siedemdziesiątych trenerka AZS AWF. Z żeńską drużyną AZS-AWF Warszawa zdobyła wicemistrzostwo Polski w 1973 i 1975, brązowy medal mistrzostw Polski w 1974. Od 1997 członek honorowy AZS. M. Rotkiewicz, *AZS-AWF Warszawa 1949-2009*, Warszawa 2014, s. 201-202; R. Gawkowski, *Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa*, s. 158 (maszynopis); <http://aleja.gwiazd.eu/sylwetki-alei-gwiazd/krystyna-hajec-wlecial/>; Hądzelek, K. i in. (red.), *Mała encyklopedia sportu, A-K*, Warszawa 1984, s. 200; https://pl.wikipedia.org/wiki/Krystyna_Hajec-Wlecia%C5%82; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunta Weiss red., *Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty*, Warszawa 1962, s. 340; H. Hanusz, *Pani Krystyna, Absolwenci AWF. Kwartalnik Stowarzyszenia Absolwentów AWF Warszawa*, 3, 19, 2016, s. 10-13; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Hamling, Włodzimierz, ur. 04.09.1936 r. w Lesznie Wielkopolskim. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1956-1965, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1957, 1958, 1962, 1963, srebrne: 1959, 1961, 1964, 1965, brązowy 1960, zdobywca Pucharu Sportowca 1956, Pucharu PZR 1959), Orła Warszawa (1966, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów 1966), RC Malmoe (Szwecja, 1967-1970), FK Vanersborg (Szwecja, 1971-1972, złoty medal mistrzostw Szwecji seniorów 1971, srebrny 1972). Pierwszy trener Stanisław Gierwatowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 5 oficjalnych meczów międzypaństwowych, występował na pozycji obrońcy i środkowego ataku. M. Powała- Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 36.

Hanusz, Halina, absolwentka warszawskiej AWF (1978), Studiów Podyplomowych AWF Poznań (1997), dr nauk o kulturze fizycznej (2011), nauczyciel akademicki Wyższej Szkoły Wychowania Fizycznego i Turystyki w Białymstoku (od 2012). Pracownik Zarządu Głównego AZS, sekretarz „Zeszytów Historycznych AZS” i „Akademickiego Przeglądu Sportowego”. Pomysłodawca i prowadząca m.in. ogólnopolskie warsztaty dziennikarskie „APS”, redaktor pisma „Absolwenci” Stowarzyszenia Absolwentów AWF Warszawa, zastępca red. „Roczników Naukowych WSWFiT w Białymstoku”. Autorka i współautorka kilku prac monograficznych: Polacy na letnich uniwersjadach 1959-2009 (2010), 100 Akademickiego Związku Sportowego (2014), Akademicki Związek Sportowy w Polsce Ludowej (2014) oraz kilkudziesięciu artykułów publikowanych w wydawnictwach i pismach naukowych. https://www.olimpijski.pl/Media/files/Wawrzyn_2016_WEB_rozkl.pdf

Hara Mieczysław: przewodniczący ZG AZS w latach 1952-1954, znany działacz młodzieżowy. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 340. Fot. <http://azs.pl/o-nas/historia-azs/prezesa-azs>

Hartfil, Maciej. Prezes Zarządu Klubu AZS AWF Warszawa. Urodzony 6 listopada 1981 roku w Lublinie. Absolwent Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie (2006), Wydział Wychowania Fizycznego. Dyplomowany menedżer sportu. Dawniej Pełnomocnik Rektora AWF ds. sportu, Pełnomocnik Parlamentu Studentów RP w Sejmowej Komisji Kultury Fizycznej i Sportu. Członek Rady Sportu Zarządu Głównego AZS. Koordynator programu Akademickie Centrum Szkolenia Sportowego w Warszawie. Przewodniczący Komisji ds. ACSS Zarządu Głównego AZS. Dyrektor Klubu AZS AWF Warszawa od 2009 roku. www.azsawf.com/klub/wladze-klubu Fot. <http://azs.waw.pl/akademia-liderow-azs/>

Hądzelek, Kajetan Jan, urodził się 26 maja 1930 roku w Ostrowie Wielkopolskim jako syn Franciszka, ślusarza PKP, i Władysławy z domu Siąkowski. Podjął naukę w Szkole Podstawowej nr 5 przy ul. Grabowskiej, następnie w ostrowskim Gimnazjum i Liceum Męskim 26 lutego 1945 roku. Należał do Gimnazjalnego Klubu Sportowego „Venetia”. Uprawiał koszykówkę. W latach 1948 – 50 pełnił funkcje prezesa GKS „Venetia”. 3 maja 1950 roku uczęszczając do klasy licealnej o profilu humanistycznym uzyskał świadectwo dojrzałości. Dalsza edukacja to – ukończył Państwową

Wyższą szkołę Pedagogiczną w Łodzi (1953), Akademię Wychowania Fizycznego w Warszawie (1957) i Wydział Pedagogiki Uniwersytetu Warszawskiego (1962). W roku 1965 uzyskał stopień doktora nauk wychowania fizycznego. W okresie studiów był koszykarzem KS „Spójni” Łódź i AZS AWF Warszawa. Reprezentant Polski w koszykówce, brązowy medalista na Igrzyskach Uniwersyteckich w Paryżu (1957). Od 1954 roku został pracownikiem dydaktyczno-naukowym Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie, pełniąc kolejno funkcje: asystenta, starszego asystenta, adiunkta (1954 - 1970). W 1971 roku uzyskał tytuł docenta i pełnił funkcję prodziekana i dziekana (1971 - 1973, 1984 - 1987), prorektora (1973 - 1975, 1977 - 1984). W latach 1976 - 1977 był dyrektorem Instytutu Nauk Humanistycznych. Od 1979 roku kieruje Zakładem Historii Kultury Fizycznej AWF w Warszawie. Kierownik Katedry Sportu i Turystyki oraz prodziekan Wydziału Pedagogicznego Wyższej Szkoły Suwalsko – Mazurskiej w Suwałkach. Był także przez wiele lat członkiem Komitetu Nauk o kulturze fizycznej PAN i jego sekretarzem. Współdziałał z Muzeum Sportu i Turystyki. Opublikował ponad sto rozpraw, artykułów i publikacji naukowych z zakresu wychowania fizycznego i sportu w kraju i za granicą. Jest redaktorem prac zespołowych, m.in. „Źródła do dziejów kultury fizycznej”, „Słownik biograficzny wychowania fizycznego i sportu”. W kwartalniku „Wychowanie Fizyczne i Sport” pełnił w latach 1963 – 1983 funkcję sekretarza redakcji, a w 1984 roku został redaktorem naczelnym. Przewodniczył komitetowi redakcyjnemu „Małej Encyklopedii Sportu” oraz „Najlepsi z najlepszych – Polscy złoci medaliści olimpijscy”. W Polskim Związku Koszykówki, w latach 1963 – 1968 pełnił funkcję sekretarza, w latach 1968 – 1978 funkcję wiceprezesa, następnie prezesa PZKosz (1979 - 1980, 1993 – 2000). Obecnie prezes honorowy związku. Od 1968 roku do dziś działa we władzach Międzynarodowej Federacji Piłki Koszykowej (FIBA), był wiceprzewodniczącym komisji juniorów oraz członkiem komisji Pucharów Europy (w latach 1969–1980). Był członkiem Międzynarodowego Stowarzyszenia Wyższych Szkół Wychowania Fizycznego AIESEP (1968 – 1986 wiceprezydent, od 1986 członek prezydium). Obecnie bardzo aktywny działacz polskiego ruchu olimpijskiego, członek Polskiej Akademii Olimpijskiej, od 1997 wiceprezes Polskiego Komitetu Olimpijskiego. Jako działacz sportowy uczestniczył w wielu olimpiadach. Prezes Fundacji „Centrum Edukacji Olimpijskiej”. Od 2004 roku jest członkiem Rady Międzynarodowego Komitetu Fair Play. Wielokrotnie odznaczany i nagradzany, m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz w 2005 roku Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski. Prócz sportu, który pokochał interesuje się turystyką. Trwale związany z rodzinnym miastem, Ostrowem Wielkopolskim. Utrzymuje systematyczne kontakty ze swoimi szkołami, przyjaciółmi, zostrowskim środowiskiem sportowym, szczególnie koszykarskim. Wielokrotnie pomagał (programowo, organizacyjnie i finansowo) w rozwój naszego sportu (amatorskiego i kwalifikowanego). Jest członkiem Stowarzyszenia Wychowanków Alma Mater Ostroviensis. Brał udział w nadaniu hali sportowej I Liceum Ogólnokształcącego imienia gen. Kazimierza Głabisza. Uczestniczył aktywnie w pracach jubileuszowych 100-lecia Gimnazjalnego Klubu Sportowego „Venetia” w 2008 roku. Jest członkiem Osiedlowego Stowarzyszenia „Krępanie” w Ostrowie Wielkopolskim. W Warszawie jest aktywnym członkiem i wiceprezesem Koła Ostrowian. Rodem Ostrowianin, nie zapominający nigdy swoich korzeni, sportowiec, naukowiec, historyk sportu, wykładowca akademicki, wychowawca, animator idei olimpijskiej i sportu, akademicki olimpijczyk i medalista, redaktor, wydawca. Człowiek wielkiej miary i kultury. <https://umostrow.pl/kajetan-jan-hadzelek.html>; R. Gawkowski, Akademycki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 164 (maszynopis); <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/> APS 05, 336, 2016, s. 4-5; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 203; Akademia Wy-

chowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 245.

Hedinger Kazimierz. Doktor ekonomii. Lekkoatleta AZS Poznań. W latach 1931 - 1935 członek Akademickiego Koła Harcerskiego przy Uniwersytecie Poznańskim. Poległ we wrześniu 1939 r. w stopniu podporucznika rezerwy. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 46. Fot. <http://www.bohaterowie1939.pl/polegly,hedinger,kazimierz,814.html>

Heinrich Antoni, pseudonim „Tonny”, ur. 20 VI 1903 r. w Aleksandropolu na Kaukazie. Artysta-grafik, dziennikarz sportowy. Członek AZS Warszawa. Uprawiał lekkoatletykę, narciarstwo, pływanie, kajakarstwo, wioślarstwo, żeglarstwo, taternictwo i turystykę kwalifikowaną. Przez cały okres międzywojenny prowadził wszechstronną działalność społeczną w ruchu sportowym. Był działaczem AZS Warszawa i Polskiego Związku Kajakowego. Szczególne zasługi położył w rozwoju turystyki kajakowej. Z tego zakresu opublikował szereg pionierskich prac, a w tym książki: *Szlaki wodne Polski. Przewodnik kajakowy* (wyd. I 1934, wyd. II 1935), *Budowa kajaków* (wyd. I 1933, wyd. II 1938), *Podręcznik kajakowca* (1933 r.). W lipcu 1931 r. był organizatorem i uczestnikiem spływu kajakowego Dniestrem i Dunajem do Morza Czarnego i Konstantynopola. Był współautorem „Programu wychowania wodnego” w ZHP. W kampanii wrześniowej 1939 r. brał udział jako porucznik rezerwy 18 Pułku Artylerii Lekkiej w walkach pod Ciechanowem, a następnie w obronie Modlina. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Warszawie i w okolicach Mińska Mazowieckiego, gdzie prowadził działalność konspiracyjną. Współpracował z Delegaturą Rządu RP na Kraj, gromadząc i opracowując na jej zlecenie materiały dotyczące położenia Polaków na ziemiach wcielonych do Rzeszy. W dniu 1 VIII 1944 r. został w Warszawie aresztowany i wywieziony do obozu w Pruszkowie. Został najprawdopodobniej stracony koło Warszawy wraz z grupą równocześnie z nim aresztowanych mężczyzn. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 46-47. R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 50 (maszynopis).

Henneberg William Karol: członek AZS Warszawa od pierwszych lat jego powstania, twórca znaczka AZS Gryfu, który to symbol Związku przetrwał do dnia dzisiejszego, wioślarz i tenisista. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdota, Warszawa 1962, s. 340-341.

Henneberg Zdzisław, ur. 11 V 1911 r. w Warszawie. Zawodowy oficer-pilot. Zawodnik sekcji wioślarskiej AZS Warszawa. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r., jako pilot tzw. grupy dęblińskiej, w kampanii niemiecko-francuskiej, dowodząc kluczem myśliwskim w bitwie o Wielką Brytanię. Od 20 II 1941 r. był dowódcą Dywizjonu 303. W bitwie o Wielką Brytanię zestrzelił 8 niemieckich samolotów. Utonął 12 IV 1941 r. w kanale La Manche po locie bojowym znad Francji. Był odznaczony Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari, trzykrotnie Krzyżem Walecznych, angielskim krzyżem lotniczym Distinguish Flying Cross i francuskim Croix de Guerre. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 47. Fot. https://pl.wikipedia.org/wiki/Zdzis%C5%82aw_Henneberg

Hermanowicz Antoni - ur. 27 sierpnia 1947 r. w woj. lubelskim. Trener piłki nożnej. Karierę jako piłkarz zaczynał w Stali Poniatowa. Podczas studiów występował w drużynie AZS AWF Warszawa na pozycji obrońcy lub pomocnika. Jego trenerami byli Andrzej Strelau oraz Andrzej Zamilski. Do Kielc przybył w 1980 r. z Nowej Dęby i podjął pracę z III-ligową Koroną, z którą dwa lata później awansował do II ligi. Z tym zespołem pracował do połowy 1983 r., a następnie objął funkcje trenera Błękitnych Kielce. Do Korony wracał jeszcze trzykrotnie /1985 - 1988, 1993 i 1999 /. Pracował w Alicie Ożarów i Bucovii Bukowa, z którą m.in. awansował do 1/16 finału Pucharu Polski /jesień 1998 - porażka z Legią Warszawa 0:3/. Ponadto prowadził zespoły Nidy Pińczów, Granatu Skarżysko, Spartakusa Daleszyce. Oprócz pracy w klubach działał w Kieleckim OZPN, gdzie pełnił min. funkcje przewodniczącego Rady Trenerów. M. Michniak, A. Pawłowski, Świętokrzyski leksykon sportowy, Kielce 2002, s. 67.

Hintz, Marcin Ryszard (ur. 21 maja 1968v w Warszawie) – duchowny luterański, teolog, profesor profesor Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie, proboszcz parafii ewangelickiej w Sopocie, biskup Diecezji Pomorsko-Wielkopolskiej. Kształcił się w zakresie teologii ewangelickiej na ChAT (1987–1992) oraz filozofii na UW (1988 - 1993). W okresie studiów umiejętnie łączył z nauką trening sportowy jako członek AZS CHAT z końca lat osiemdziesiątych. Konsekrowany na biskupa i wprowadzony w urząd Biskupa Diecezjalnego Diecezji Pomorsko-Wielkopolskiej 19 lutego 2011, w kościele Zbawiciela w Sopocie. Autor wielu cennych publikacji z zakresu teologii. <https://www.luteranie.pl/ewangelik/WhoIsWho.html>; R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 199 (masyzynopsis).

Hirszel, Mieczysław, ur. 17.10.1956 w Gdyni. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1973-1976, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1974, 1975, brązowy 1976), Lechii Gdańsk(1976-1993, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1982, 1985, 1986, 1991, 1993, brązowe: 1977, 1981, 1987, 1988, zdobywca Pucharu Polski: 1977, 1984, 1985, 1986), Lotnika Pruszcza Gdański(1994-1995). Pierwszy trener Józef Grochowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 9 oficjalnych meczów międzypaństwowych, występował na pozycji skrzydłowego ataku. Instruktor rugby (08.12.1977). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 36. Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/7/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Hoch Eugeniusz. Absolwent Szkoły Nauk Politycznych w Warszawie. Piłkarz AZS Warszawa. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r., a następnie został wzięty do niewoli i osadzony w obozie jenieckim. Zginął w nieustalonych okolicznościach. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 47.

Hoffmann Karol. Urodzony 19 sierpnia 1913 roku w Orliczku, pow. Szamotuły. Szkoleniowiec, trener kadry olimpijskiej w latach 1952-1958, specjalista skoku wzwyż i w dal oraz rzutu dyskiem. W tych konkurencjach był też czołowym naszym zawodnikiem. Startował w latach 1930-1939. W tym czasie osiem razy zdobył mistrzostwo Polski, w tym 4 razy w skoku w dal i po 2 razy w skoku wzwyż i trójskoku. W reprezentacji państwowej występował 11 razy. Był olimpijczykiem w 1936 roku (trójskok 14,76 m, skok wzwyż 1,99 m). Rekordy życiowe Karola Hoffmanna: 7,22 m w skoku w dal (1938 r.), 14,76 m w trójskoku (1936 r.), 45,69 m w rzucie dyskiem i 14,31 m w pchnięciu kulą oba te wyniki uzyskał

w 1938 roku. Karol Hoffmann był trenerem wielu wybitnych zawodników m. in. Józefa Rutkowskiego, czołowego naszego sprintera (19,1 sek. w biegu na 100 m w 1946 roku), Zdobysława Stawczyka, akademickiego mistrza świata w biegu na 200 m 21,2 sek. i Edwarda Adamczyka, tyczkarza i skoczek w dal (7,44 m - rekord Polski). Jako jeden z pierwszych w Polsce otrzymał stopień naukowy w dziedzinie nauk o wychowaniu fizycznym (tytuł doktora w 1961 roku). Był kierownikiem katedry w Wyższej Szkole Wychowania Fizycznego w Poznaniu. Zakrzewski, S. (red.), PZLA. Rocznik jubileuszowy 1968, Warszawa 1969, s. 106-7.

Hoffmann Marian. Urodzony 23 października 1916 roku w Orliczku. Trener skoczków w centralnym szkoleniu, wychowawca wysokiej klasy zawodników w skoku w dal: Zbigniewa Iwańskiego, Kazimierza Kropidłowskiego, Henryka Grabowskiego. Marian Hoffmann, zanim został trenerem, był przez kilkanaście lat reprezentantem Polski w skoku w dal i trójskoku. W ostatnich latach międzywojennych rywalizował o pierwsze miejsce w Polsce z bratem swym Karolem. Po raz pierwszy tytuł mistrza Polski w skoku w dal i trójskoku wywalczył w 1937 roku wynikami 7,14 m i 14,28 m. Ostatni raz tytuł mistrzowski zdobył w 1949 roku w trójskoku wynikiem 14,49 m. Był nie tylko wysokiej klasy lekkoatletą, ale również reprezentantem Polski w piłce ręcznej. W centralnym szkoleniu brał udział od 1952 roku. Zrezygnował z tej funkcji w 1959 roku, przechodząc do pracy organizacyjnej w ZS Start w Łodzi. Zakrzewski, S. (red.), PZLA. Rocznik jubileuszowy 1968, Warszawa 1969, s. 107.

Holc Tomasz, ur. 4.06. 1947 w Warszawie. Żeglarz (klasa Tempest, Star), w. 180 cm, c.c. 82 kg. IO 1972 Monachium, 12 m.; IO 1980 Moskwa, 12 m.; srebrny medalista MS 1969 i ME 1972; czterokrotny mistrz Polski; Mistrz Sportu, odzn. srebrnym Medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe, orderem Fair Play (PKOl). Klub AZS Warszawa. Kariera sportowa 1960-82. Wykształcenie wyższe techniczne, Politechnika Warszawska, inż. elektryk, dyrektor przedsiębiorstwa. Działacz sportowy, członek władz Międzynarodowego Związku Żeglarstwa Regatowego. Żonaty, żona Krystyna, mają, czworo dzieci. Hobby: narciarstwo, muzyka, podróże. Mieszka w Warszawie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 94; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 216.

Homziuk Jerzy, ur. 8. 03. 1949 w Międzyrzeczu Podlaskim. Lekkoatleta (w dal), w. 179 cm, c.c. 78 kg. IO 1972 Monachium; mistrz Polski 1972 odzn. srebrną odznaką AZS. Klub AZS Warszawa. Kariera sportowa od 1961. Wykształcenie wyższe wf., AWF Warszawa, trener, m.in. w Zjednoczonych Emiratach Arabskich. Mieszka w Warszawie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 95. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Horaczy, Zbigniew ur. 06.02.1951 w Suchowoli. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1971-1972, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1972), Polonii Poznań (1973-1981, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1974, 1975, 1976, 1978, srebrny 1977, brązowy 1973, zdobywca Puchar Polski: 1975, 1978, 1979, 1980, Pucharu PZR 1977), Posnanii Poznań (1981-1983). Pierwszy trener Henryk Król. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał jeden oficjalny mecz międzypaństwowy, wystąpił na pozycji młynarza. Trener seniorów Polonii Poznań (1981). Instruktor rugby (18.05.1978). Trener II klasy. M. Powąła Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 38. Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/7/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Horodecka, Izabella Maria, urodzona w Moskwie 1908-05-01, zmarła 2010-04-01. Ojciec Władysław - Genowefa z domu Werakso. Po przyjeździe z rodzicami do Warszawy (1919) chodziła do szkoły pani Jakubowskiej, gdzie zdała maturę. Następnie rozpoczęła studia historyczne na Uniwersytecie Warszawskim, które przerwała po dwóch latach. W trakcie studiów była czynnym członkiem AZS - pływała na kajakach. Ukończyła kurs buchalteryjny, a przed wybuchem wojny kurs Czerwonego Krzyża Sióstr Sanitarnych i odbyła przeszkolenie w Szpitalu Ujazdowskim. Przed wyjściem za mąż (1933) pracowała w zarządzie głównym ZUS. We wrześniu pracowała jako siostra instrumentariuszka Szpitala Ujazdowskiego w XIII Zespole Chirurgicznym. Po ewakuacji na wschód znalazła się w szpitalu wojskowym w Trembowli - szpital polowy Nr. 104. W listopadzie 1939 r. przez „zieloną granicę” przeszła z obszaru okupacji sowieckiej na teren Generalnej Guberni i powróciła do Warszawy. Pracowała jako księgowa w kawiarni artystów filmowych, następnie w prywatnym biurze budowlanym. W konspiracji od wiosny 1942 r. żołnierz Armii Krajowej, w siatce wywiadowczej organizacji „Wachlarz”. W październiku 1942 r. aresztowana przez Gestapo i osadzona w al. Szucha. Po wyjściu na wolność ponownie nawiązała kontakt z podziemiem. 17 marca 1943 r. jako wywiadowczyni weszła w skład 993/W („Wapiennik” – „993/W” - „Wykonawczy” - Oddział Bojowy Kontrwywiadu KG AK). Brała udział w następujących akcjach bojowych: Stefan Onyszkiewicz, dziewczyna z „Nadwywiadu”, Karcz, wykopywanie broni na Targówku, Mostowiczowa, Basińska, „Kotara”, Traliszewski, Zajączkowski, Paradowski, Lubarski, Gołębiowski, Leitgeber, Ukraińcy, Kronenberg, konfident z ul. Nowogrodzkiej, Kalksteinowie, Deżakowski, Świerczewski, „Czarny”, opróżnianie skrytek przy ul. Złotej, odbijanie „Józefa”. Była członkiem oddziałów: Armia Krajowa - zgrupowanie „Radosław” - batalion „Pięść” - kompania „Zemsta”. We wrześniu - Grupa „Kampinos” - kompania „Zemsta II”. Dwukrotnie ranna: pierwszy raz odłamkiem granatnika w nogę (na ul. Okopowej), następnie podczas bombardowania szpitala na Starym Mieście ciężko ranna w łokieć. Po rozbiciu Grupy „Kampinos” pod Jaktorowem ukrywała się i została aresztowana przez policję niemiecką w Drzewicy, następnie osadzona w więzieniu w Tomaszowie Mazowieckim. W czasie okupacji należała do jednostki AK zajmującej się wykonywaniem wyroków śmierci na skazanych za kolaborację (skierowana do pracy w Oddziale Likwidacyjnym Komendy Głównej AK - kryptonim 993/W, pseudonim „Teresa”. Bierze udział w 23 akcjach tego Oddziału.). Odznaczona: Virtuti Militari V klasy (Londyn 11.11.1945), Krzyż Walecznych z podwójnym okuciem (Londyn 30.12.1949), Złoty Krzyż Zasługi z Mieczami (11.12.1965), Krzyż Partyzancki (20.12.1966), Krzyż Armii Krajowej (Londyn 25.07.1969), Medal Wojska Polskiego po raz 1, 2, 3, 4 (Londyn 25.09.1969), Medal za Warszawę 1939-1945 (12.03.1973), Warszawski Krzyż Powstańczy (13.01.1982), oraz wiele wyróżnień i odznaczeń za działalność w PTTK. Po wojnie przez wiele lat pracowała w Stołecznym Przedsiębiorstwie Budowlanym, była aktywną działaczką PTTK - kajakiem przepłynęła pół Europy - ponad 13.000 kilometrów. Ostatni raz płynęła już po skończeniu 90-lat. W latach 1957-1995 odwiedziła 55 krajów na 6 kontynentach. Autorka wspomnień: „Ocalone od niepamięci. Wspomnienia z lat 1939-1945” (Oficyna Wydawnicza Aida - 1992). Pochowana na Starych Powązkach 9 kwietnia 2010. <https://www.1944.pl/powstancze-biogramy/izabella-horodecka,11826.html>
Fot. Tamże.

Hryniewiecki Jerzy: członek AZS Warszawa, lekkoatleta i wioślarz. Znakomity architekt, główny projektant stadionu Dziesięciolecia i pływalni Legii w Warszawie, współtwórca Torkatu i Ośrodka Sportowego w Zakopanem. Działacz społeczny. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspo-

mnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 341. Fot. https://pl.wikipedia.org/wiki/Jerzy_Hryniewiecki

Hugues, Piotr, urodził się 12 października 1989 roku. Jest uczniem Liceum Ogólnokształcącego nr XXXVII w Warszawie. Zawodnik AZS Warszawa; mistrz Europy juniorów (w skoku w 2006 roku), wielokrotny mistrz i rekordzista Polski w skokach. Za działalność sportową otrzymał nagrodę PZMWiNW i prezydenta miasta Warszawy. Eligiusz Małolepszy, Wybitni zawodnicy sportu motorowodnego i narciarstwa wodnego w Polsce, Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie Kultura Fizyczna 2009, z. VIII, s. 92.

Humiecki, Jacek, ur. 13.10.1956 r. w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1976-1980, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1979, 1980, brązowy 1978). Pierwszy trener Jerzy Królicki. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał jeden oficjalny mecz międzypaństwowy, wystąpił w II linii młyna. M. Powąła Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 38. Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/7/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Ilwicka, Maria. Maria Piątkowska, przedtem Chojnacka, z domu Ilwicka (ur. 24 lutego 1931 w Goleni, Rumunia) – polska lekkoatletka, uprawiała sprint i biegi płotkarskie, a także skok w dal i wieloboje. Broniła barw AZS Warszawa. Trzykrotna uczestniczka igrzysk olimpijskich: Helsinki 1952, Rzym 1960, Tokio 1964. Trzykrotna uczestniczka mistrzostw Europy: Berno 1954, Sztokholm 1958, Belgrad 1962. Największe sukcesy: złoty medal w sztafecie 4 x 100 m (wraz z Teresą Ciepły, Barbarą Sobottą i Elżbietą Szyroka) w Mistrzostwach Europy w Belgradzie, 1962 brązowy medal w biegu na 80 m przez płotki w Mistrzostwach Europy w Belgradzie, 1962 brązowy medal w sztafecie 4 x 100 m wraz z Barbarą Janiszewską, Celiną Jesionowską i Marią Bibro) w Mistrzostwach Europy w Sztokholmie, 1958 rekordzistka świata w sztafecie 4 x 100 m – 44,2 s. (13 września 1964 Łódź). Otrzymała tytuł Zasłużonej Mistrzyni Sportu oraz złoty Medal „Za Wybitne Osiągnięcia Sportowe”. W 1963 zajęła 10. lokatę w plebiscycie na najlepszego sportowca roku w Polsce. Była żoną dyskobola, olimpijczyka Edmunda Piątkowskiego. Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Maria_Pi%C4%85tkowska; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., „Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty”, Warszawa 1962, s. 341; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/> M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 157-158.

Imiolek, Zbigniew, ur. 20 sierpnia 1934 r. w Dąbrowie k. Bodzentyna. Koszykarz Skarbowca-Ogniwa Kielce /1949-1952/, Gwardii Kielce /1952-1954/, Zrywu Kielce /1955 -1956/, AZS AWF Warszawa /1956-1959 - II liga/, Tęczy Kielce /1959 - 1963, II liga 1960-1963/. Złoty medalista Akademickich Mistrzostw Polski /Toruń, 1957/, Siatkarz Budowlanych Kielce, /1951-1954/. Wicemistrz kraju Zrzeszenia Sportowego Budowlani /1954/. Trener koszykówki w latach 1959 - 1983. Szkolił zespoły Tęczy Kielce /kobiety, 3 – krotne mistrzostwo okręgu seniorek/, Lechii Kielce, MKS AZS Kielce i ponownie Tęczy /juniorzy, seniorzy II i III liga/. Ponadto prowadził chłopców ze Szkoły Podstawowej nr 24 w Kielcach, którzy w 1975 r. wygrali w Zielonej Górze międzynarodowy turniej mini koszykówki przed rówieśnikami z Budapesztu, Pragi, Warszawy, Zielonej Góry i Halle /NRD/ oraz ten sam zespół SP 24 Kielce w 1978 r. podczas finałowego turnieju Mistrzostw Polski szkół podstawowych, gdzie 15 - letni kielczanie zdobyli złoty medal. Absolwent Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie, nauczyciel wychowania fizycznego, trener ze specjalizacją koszykówki. W latach 1973 – 1995 w zarządzie Kieleckiego Okręgowego Związku Koszykówki. Wyróżniony złotą honorową odznaką

Polskiego Związku Koszykówki /1969/. Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej. Michniak, A. Pawłowski, Świętokrzyski leksykon sportowy, Kielce 2002, s. 68.

Iwaniak Stanisław, siatkarz. Urodził się 31 sierpnia 1948 w Słupsku. Absolwent I Liceum Ogólnokształcącego im. Staszica w Lublinie 1967 (od pierwszej klasy szkoły średniej grał w siatkówkę i koszykówkę, zadebiutował w igrzyskach nadziei olimpijskich w 1965 roku zdobywając pod siatką srebrny medal). Zawodnik AZS Warszawa i AZS Olsztyn (1971-1978) Uczestnik Igrzysk Olimpijskich w Monachium (1972, dziewiąte miejsce). W 1978 r. wyjechał do Belgii, gdzie przez trzynaście lat pracował jako trener, kolejne cztery lata spędził we Francji. W 1995 r. po powrocie do Polski zamieszkał w Olsztynie. Pracował w studium wychowania fizycznego w Akademii Rolniczo-Technicznej, jednocześnie współpracował z siatkarzami AZS. Przez dwa lata (1998–2000) prowadził samodzielnie pierwszy zespół olsztyńskiego AZS. Po latach o lubelskiej młodości i sportowych juveniliach opowiadał w następujący sposób: *„Z mojego rodzinnego Słupska, a miałem wtedy siedem lat, rodzice postanowili przenieść się do Lublina, gdzie mieszkałem do 19 roku życia. Ojciec surowo „odpędził” mnie od sportu, mówiąc, że on chleba mi nie da. Martwił się po prostu o mnie, bo nauka nie była mocną moją stroną, a ja zamiast nad lekcjami woląłem spędzać czas na boisku i w sali. W Liceum Ogólnokształcącym im. Stanisława. Staszica, Aleksander Strycharzewski, magister od wychowania fizycznego, dbał o to, żeby nie tylko ćwiczyć na wychowaniu fizycznym, ale również w czasie przerw między zajęciami oraz zachęcał, by chodzić na sport po lekcjach. I były tego efekty, bo zdobyliśmy dwa razy tytuł mistrzów Polski szkół średnich w koszykówkę i siatkówkę, ja zaś - jako wyróżniający się zawodnik- zostałem powołany do kadry Polski juniorów. Namawiano mnie wówczas do trenowania i grania w zespole koszykówki pierwszoligowego „Startu” Lublin. Z naszego liceum na studia na AWF w Warszawie w 1967 r. dostało się łącznie ze mną czterech moich kolegów i trzech ukończyło uczelnię w 1971 r.”* Głuszek Z., Leksykon polskich olimpijczyków 1924–1998, Warszawa 1999, s. 209; Pawlak, A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 96; Mecner, K., 80 lat siatkówki. Od „przebijanki” do ligi światowej, Olsztyn 2001, s. 109 nn; Tuszyński, B., H. Kurzyński, Leksykon olimpijczyków Polskich. Od Chamonix i Paryża do Soczi 1924-2014, Warszawa 2014, s. 872; Rotkiewicz, M., AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa, 2014 s. 214-215; Siwicki, M., G. Dubielski (red.), Między stadionem a brzegiem jeziora. 65 lat akademickiego sportu i wychowania fizycznego w Kortowie, Olsztyn 2016, s. 465-467; http://encyklopedia.warmia.mazury.pl/index.php/Stanis%C5%82aw_Iwaniak Fot. <http://plshistoria.ugu.pl/pls/index.php?profil=1614&tab=1>

Iwanicki, Karol, wspomnienie S. Dziedzica: „Drugim prezesem naszego klubu zostaje Karol Iwanicki - harcerz, działacz sportowy, społeczny i polityczny. Jakże skromny, spokojny i opanowany człowiek o wielkim sercu, oddany sprawie i klubowi. Jest także założycielem spółdzielni harcerskiej, gdzie pierwszeństwo w zaopatrywaniu się w jakikolwiek sprzęt i po najniższych cenach ma właśnie nasz klub. Do dzisiaj, mimo że jest już na emeryturze, jest znanym działaczem społecznym, jak zwykle cichym, skromnym i opanowanym. Wspominam też z olbrzymią przyjemnością jego dwie córki, które także były w klubie zawodniczkami, jakże sympatycznymi i skromnymi, jak ich ojciec. Stefan Dziedzic, Harcerze azetesiacy, w: R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach, Poznań 2009, s. 391.

Iwankiewicz Stanisław (1920-2012) Lekarz, otolaryngolog, profesor, kierownik Kliniki Otolaryngologicznej w Akademii Medycznej we Wrocławiu (1975–1991), Kierownik Wojewódzkiej Przychodni Sportowo-Lekarskiej we Wrocławiu (1952–1961), współorganizator Głównego Ośrodka Badań Lotniczo-Lekarskich we Wrocławiu (1952). Urodził się 24 XI 1920 r. w Kaliszu. Po otrzymaniu matury, w sierpniu 1939 r.

rozpoczął służbę wojskową w szkole Podchorążych Sanitarnych Zawodowych w Warszawie. Brał udział w wojnie 1939 r., Powstaniu Warszawskim, był szefem sekretariatu Polskiego Szpitala Wojskowego (jenieckiego) w Zeithain. Studia lekarskie na Akademii Medycznej we Wrocławiu ukończył w 1950 r. W czasie studiów był jednym z organizatorów Akademickiego Związku Sportowego we Wrocławiu i realizatorem odbudowy przystani wioślarskiej AZS. Od 1950 r. do 1991 r. pracował w Klinice Otolaryngologicznej AM we Wrocławiu. Doktorat uzyskał w 1961 r., habilitację w 1963 r. Docentem został w 1965 r., profesorem nadzwyczajnym w 1970 r. i zwyczajnym w 1977 r. W latach 1975–1991 był kierownikiem Kliniki, rektorem AM od 1972 do 1978 r. Jednocześnie od 1950 r. pracował jako lekarz, w latach 1952–1961 jako kierownik Wojewódzkiej Przychodni Sportowo-Lekarskiej we Wrocławiu. W 1952 r. wraz z dr Wacławem Kornaszewskim współorganizował Główny Ośrodek Badań Lotniczo-Lekarskich we Wrocławiu. W książce „A było to tak... Wspomnienia” (2001) opisał m.in. swoje związki ze sportem i medycyną sportową w latach 1945–1961. Henryk Kuński Dzieje Medycyny Sportowej w Polsce. Tom II. (1951–2000), Polskie Towarzystwo Medycyny Sportowej, Łódź 2009, s. 174. Fot. <https://lekarzpowstania.pl/osoba/stanislaw-iwankiewicz/>

Iwanowska Celina Eugenia, ur. 21 IX 1908 r. w osadzie Ostrówek w powiecie garwolińskim, woj. lubelskie. Inżynier ogrodnik. Członek AZS Warszawa. Uprawiała zespołowe gry sportowe. Szeroką działalność prowadziła na polu żeglarstwa. Była współorganizatorem AZM oraz prezesem jego warszawskiego oddziału. Jako jedna z pierwszych kobiet w Polsce zdobyła stopień sternika żeglugi morskiej i odbywała rejsy na „Pannie Wodnej”. Aktywnie działała w ZHP, ZPMD i LMiK. W listopadzie 1939 r. została członkiem SZP i na terenie Lublina zorganizowała komórkę łączności. Była szefem łączności w Komendzie Okręgu ZWZ. Po aresztowaniu przez gestapo w kwietniu 1940 r. uwięziona została w kaźni „Pod Zegarem”, gdzie była okrutnie torturowana. Rozstrzelana w masowej egzekucji w Rurach Jezuickich 29. VI. 1940 r. Pośmiertnie odznaczona Orderem Virtuti Militari. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 49.

Iwanowski Wacław, ur. 10 III 1910 r. w majątku Lebiodka na Ziemi Wileńskiej. Inżynier hydrotechnika. Członek AZS Warszawa. Szeroką działalność prowadził na polu żeglarstwa. Był współzałożycielem AZM i w latach 1934-1937 wiceprezesem Zarządu Głównego. Organizator żeglarskich rejsów szkoleniowych i obozów. Posiadał stopień sternika jachtowego. Po kampanii wrześniowej 1939 r. dostał się do niewoli i przebywał w stalagu, skąd latem 1940 r. powrócił do Lublina i rozpoczął działalność „konspiracyjną w ramach AK pod pseudonimem „Drapacz”, współpracując ze swymi dawnymi kolegami z AZM Stanisławem Jaxą-Bykowskim i Stanisławem Zadrożnym. W dniu wybuchu powstania warszawskiego 1944 r. przybył do stolicy i walczył w Śródmieściu. Zginął 19 VIII 1944 r. w czasie walk na ul. Grzybowskiej. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 49.

Iwanow-Szajnowicz Jerzy, ur. 14 XII 1911 r. w Warszawie. Inżynier agronomii kolonialnej. W czasie studiów na Uniwersytecie Katolickim w Louvain należał do czołowych pływaków Belgii i Grecji. W miesiącach wakacyjnych spędzanych w Polsce, w latach 1937 - 1939, był członkiem sekcji pływackiej AZS Warszawa. Należał do najlepszych zawodników drużyny piłki wodnej tego klubu. Od 1938 r. występował w reprezentacji Polski. Od listopada 1940 r. do kwietnia 1941 r. przebywał w Grecji, gdzie w Salonikach pracował przy ewakuacji uchodźców polskich. Następnie przybył do Palestyny, gdzie został wcielony do Polskich Sił Zbrojnych. Z dniem 25 VI 1941 r. od-

komenderowany został do dyspozycji wojsk brytyjskich. Po trzymiesięcznym przeszkoleniu w zakresie wywiadu i dywersji, jakie przeszedł w Egipcie, w październiku 1941 r. łodzią podwodną został przewieziony do Grecji. Tam jako „Agent nr 1” ze znakiem wywoławczym „033” prowadził szeroką działalność wywiadowczą i sabotażową. Aresztowany 8 IX 1942 r., wyrokiem sądu polowego skazany na trzykrotną karę śmierci. W drodze na rozstrzelanie 4 I 1943 r. na terenie strzelnicy sportowej w dzielnicy Kesariani w Atenach usiłował ratować się ucieczką, lecz został postrzelony w nogę. Ciężko rannego hitlerowcy przywiązali do słupa i rozstrzelali. Pośmiertnie odznaczony Krzyżem Złotym Orderu Virtuti Militari oraz greckim Złotym Orderem Najwyższego Bohaterstwa. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 48; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 341

Izdebski, Zenon ur. 20.12.1957 w Długiej Szlacheckiej. Wykształcenie wyższe, Uniwersytet Warszawski. Zawodnik rugby Mazovii Mińsk Mazowiecki (1975-1984, brązowy medal mistrzostw Polski juniorów 1975), Skry Warszawa (1984-1990, 1991), Champagne (Francja, 1990-1991), AZS AWF Warszawa (1991-1993). Pierwszy trener Zbigniew Mirosz. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał jeden oficjalny mecz międzypaństwowy, wystąpił na pozycji skrzydłowego ataku. Odznaczony Honorową Srebrną Odznaką PZR (1987). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 39. Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/8/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Izidorzak Rajmund. Piłkarz AZS Warszawa. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Warszawie, gdzie od 1940 r. uczestniczył w konspiracyjnych rozgrywkach piłkarskich. Zginął w powstaniu warszawskim 1944 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 49.

Izidorzak Stanisław. Piłkarz AZS Warszawa. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Warszawie, gdzie od 1940 r. uczestniczył w konspiracyjnych rozgrywkach piłkarskich. Uważany był za jednego z najlepszych zawodników tych rozgrywek. Zginął w powstaniu warszawskim 1944 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 49-50.

Jabczyńska-Jędrzejowska Hanna: w AZS Warszawa od 1922 r. Wszechstronna lekkoatletka, mistrzyni Polski w rzutach i skokach, jedna z pionierek polskiej lekkiej atletyki kobiecej. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 341.

Jabczyński Kazimierz Stanisław, ur. 25 III 1869 r. w Warszawie. Chemik, profesor Uniwersytetu Warszawskiego. Współzałożyciel Wolnej Wszechnicy Polskiej w Warszawie. Członek sądu koleżeńckiego AZS Warszawa w latach 1927-1928. Zmarł z wyczerpania 12 X 1944 r. w czasie ewakuacji Warszawy. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 50.

Jabłonowski Leszek, ur. 11. 01. 1954 w Krakowie. Siermierz (szabla), w. 180 cm, c.c. 72 kg. IO 1976 Montreal, 6 m.; IO 1980 Moskwa, 8 m.; brązowy medalista MŚ 1981; dwukrotny medalista akademickich MŚ 1973, 1979; dwukrotny mistrz Polski 1978, 1980 (ind.), czterokrotny mistrz Polski (druż.) 1976, 1980-82. Klub AZS AWF War-

szawa. Wykształcenie wyższe wf., AWF Warszawa, trener. Żonaty. Mieszka w Krakowie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 97. Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 226.

Jabłoński, Jerzy, ur. 12.01.1949 r. w Wielgole. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1971-1982, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1972, 1973, 1977, 1979, 1980, 1981, 1982, srebrne: 1974, 1975, brązowe: 1971, 1976, 1978, zdobywca Pucharu Polski (1981)). Pierwszy trener Józef Grochowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 34 oficjalne mecze międzypaństwowe, zdobył 65 punktów, występował na pozycji łącznika ataku. Instruktor rugby (21.01.1980). Trener II klasy. Trener juniorów AZS AWF Warszawa (1977-1978). Odznaczony Honorową Złotą Odznaką PZR (04.04.1981). M. Powąła Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 39. Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/9/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Jachimiak, Rafał (ur. 1981). W AZS od 1999 r. Działacz AZS na SGH. Absolwent kierunku zarządzanie w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie. Żeglarz i narciarz. Od 2003 r. pracownik AZS Warszawa. W latach 2005-2006 piastował funkcję wiceprezesa ds. upowszechniania kultury fizycznej AZS Środowisko Warszawa. Od 2018 prezes Klubu Środowiskowego AZS Warszawa. Wolontariusz i propagator idei wolontariatu. R. Gawkowski, Akademy sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 236 (maszynopis); http://ngo.um.warszawa.pl/sites/ngo2.um.warszawa.pl/files/zalaczniki/aktualności/notka/_biograficzna_rafal_jachimiak

Jdach Krzysztof, ur. 01.12.1958 r. w Dzwiersztynach. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1976-1986, złote medale mistrzostw i Polski Seniorów; 1979, 1980, 1981, 1982, 1984, 1985, 1986, srebrny 1983, brązowy 1978, zdobywca Pucharu Polski: 1981, 1984) Lons-le-Saunier (Francja, 1986-1990). Pierwszy trener Józef Grochowski. Najskuteczniejszy zawodnik ligi (1986). W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 25 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 11 punktów, występował na pozycji skrzydłowego i łącznika młyna. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 39. Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/9/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Jagalski Wiktor. Prawnik. Zawodnik i działacz AZS Poznań. Zamordowany w pierwszych dniach września 1939 r. podczas wykonywania przymusowych prac przy moście kolejowym w Tczewie. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 50.

Jagieniak, Jan, ur. 09.01.1950 w Siemianicach. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1969-1975, złote medale mistrzostw Polski: 1972, 1973, srebrne: 1974, 1975, brązowy 1971), Budowlanych Lublin (1975-1980), Condon (Francja 1980-1981), Montchanin (Francja, 1981-1983), Neyers (Francja, 1983-1984), Genlis (Francja, 1984-1986), Grasse (Francja, 1986-1988). Pierwszy trener Józef Grochowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 51 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 93 punkty, występował na pozycji obrońcy i łącznika młyna. Trener II klasy (07.06.1973). Pierwszy trener seniorów Budowlanych Lublin (1975-1980), Montchanin (1981-1984), Neyers (1983-1984), Genlis (1984-1986), Grasse (1986-1988). Trener juniorów Grasse (1986-1988), trener kadetów Condom (1980-1981) i Montchanin (1982-1983). Mistrz Sportu (1975). Zasłużony Mistrz Sportu (1978). Czterokrotnie wybierany do

dziesiątki sportowców Lubelszczyzny plebiscytu „Kuriera Lubelskiego” (1976 - 9 miejsce, 1977 - 5, 1978 - 9, 1979 - 10). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 40. Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/9/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Jagodziński Henryk, ur. 25. 11. 1925. Wioślarz (czwórki bez stern., dwójki ze stern.). IO 1952 Helsinki, 5 m.; IO 1956 Melbourne, 4 m.; brązowy medalista ME 1957; osiemnastokrotny mistrz Polski 1949-58; Mistrz Sportu. Klub AZS Warszawa. Wykształcenie średnie, technik. Działacz PZTW, sędzia sportowy. Żonaty. Mieszka w Warszawie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 97.

Jakubowski, Tadeusz (1911-1992). Urodził się 20 października 1911 r. we Lwowie w rodzinie inteligentnej Antoniny z d. Wójcickiej i Marcellego Jakubowskiego handlowca, wielkiego miłośnika i działacza sportowego. Do szkoły powszechnej i gimnazjum im. Henryka Jordana i Kazimierza Wielkiego uczęszczał we Lwowie. W 1932 r. złożył egzamin dojrzałości. W okresie nauki w gimnazjach był zawodnikiem lekkiej atletyki, piłki siatkowej oraz koszykówki (w klubie Pogoń), startował w zawodach międzyszkolnych, uczęszczał na kursy instruktorów wych. fiz. W latach 1932-1935 pracował we Lwowie w firmach „Dunlop” i „Maraton” jako sprzedawca, kasjer, dyspozytor, z-ca kierownika firmy. W 1933 r. powołany został do czynnej służby wojskowej na 6-cio miesięczny Dywizyjny Kurs Podchorążych Rezerwy przy 19 Pułku Piechoty i praktykę w 40 PP we Lwowie. Praca pozwoliła mu zgromadzić pieniądze na pełne wyposażenie i pierwsze opłaty i zrealizować marzenia o studiach w warszawskim CIWF. W r. 1935/1936 został studentem tej uczelni. Studia trzyletnie (pierwsze) ukończył w 1936 r. z wynikiem bardzo dobrym. Podczas studiów był instruktorem i członkiem Polskiego Związku Narciarskiego, uczył narciarstwa na obozach szkoleniowych i prowadził zajęcia wychowania fizycznego dla pracowników Stowarzyszenia Pocztców w Zakopanem. W 1936 r. reprezentował uczelnię na Międzynarodowym Obozie Studentów w Berlinie, który odbył się z okazji XI Igrzysk Olimpijskich, w 1937 r. w Mitingu Tańców regionalnych w Hamburgu oraz w dwóch spotkaniach międzyszkolnych z uczelnią „SOEF” w Bukareszcie. Po ukończeniu studiów do września 1939 r. był kierownikiem prywatnego pensjonatu w Zakopanem w Ośrodku Wczasowym na Cyrhli, kierownikiem wczasowego ośrodka Pocztoowego w Jastrzębiej Górze, pracownikiem pensjonatu „Krakus” w Zakopanem-Bystre, prowadził wojskowe kursy narciarskie, ćwiczenia wojskowego przysposobienia młodzieży, wyprawy turystyczne w lecie, a zimą kursy narciarskie dla Związku Zawodowego Pocztców. Od tej pory datuje się jego działalność turystyczna. W styczniu 1939 r. otrzymał patent podoficera rezerwy WP. W 1939 r. zmobilizowany do 26 pp. w Gródku Jagiellońskim dowodził plutonem moździerzy w samodzielnej kompanii karabinów maszynowych. Walczył pod Nowym Dworem Mazowieckim, Zielonką i Markami, oraz w Warszawie na barykadzie przy Grochowskiej 267 aż do kapitulacji. W czasie wycofywania się wraz z plutonem na Wschód w okolicach Góry Kalwarii dostał się do niewoli. W oflagach wykazywał dużą aktywność w celowo kierowanej organizacji życia sportowego jeńców. Prowadził gimnastykę poranną (w Spittal), był sekretarzem Koła Wychowawców fizycznych, współzałożycielem, trenerem i zawodnikiem klubu sportowego „Lwów”, uczestnikiem wszystkich obozowych imprez sportowych, organizatorem kursów sędziowania w poszczególnych dyscyplinach, wykładowcą na wyższych kursach wych. fiz., które ukończyło 200 uczestników, organizatorem kursów tańców narodowych i regionalnych, które ukończyło ponad 1000 jeńców. T. Jakubowski, nazywany przez woldenberczyków „KOBĄ” był także członkiem zespołu tanecznego w obozowym teatrze i wystąpił na

scenie w ponad 600 spektaklach. Swoją działalnością przyczyniał się do utrzymania sprawności fizycznej i zdrowia psychicznego jeńców i przeciwdziałania tzw. chorobie drutów. W lutym 1945 r. podczas ewakuacji obozu do Rzeszy przed nadciągającym frontem, uciekł z transportu (w miejscowości Detz), i wrócił do kraju. Zgłosił się ochotniczo do Wojska Polskiego. Został odkomenderowany do Teatru Centralnego Domu Żołnierza w Łodzi, i pracował na scenie jako tancerz-wokalista, instruktor rekreacji, w sekretariacie jako organizator koncertów dla ozdrowieńców. Po uzyskaniu indywidualnej demobilizacji we wrześniu 1945 r. przeszedł do pracy w Zabrzeńskim Zjednoczeniu Węglowym. Pełnił tam funkcję referenta ochrony i kultury pracy, organizatora życia sportowo-kulturalnego, wczasów, kolonii oraz turystyki dla pracowników kopalń. W czerwcu 1946 r. został służbowo przeniesiony na takie samo stanowisko do Wałbrzycha, do Dolnośląskiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego, a w styczniu 1947 r. do pracy na stanowisku kierownika Fabryki Szydłów „Estetyka” w Jeleniej Górze. W 1950 r. został zatrudniony w AWF w Warszawie. W 1952 r. uzyskał stopień magistra wych. fiz. a w 1969 r. stopień doktora nauk wych. fiz. na podstawie dysertacji: *Studium treści oraz definicji używanych w Polsce w teorii i praktyce ruchu turystycznego (toryzmu)* (promotor prof. Zygmunt Filipowicz). W latach 1950-1952 był kierownikiem Zakładu Dydaktyki. W 1956 r. powołany został na z-cę rektora ds. administracji. W 1957 r. w wyniku reorganizacji katedr przeniesiony został do Katedry Sportowych Gier Zespołowych, gdzie prowadził zajęcia z gier i zabaw ruchowych, koszykówki, ćwiczenia terenowe, specjalizację z tenisa ziemnego, seminaria magisterskie. W latach sześćdziesiątych organizował w uczelni i prowadził wędrowki narciarskie zimą, latem wędrowki piesze, rowerowe i kajakowe, organizował przewidziane programem studiów obozy stałe, na których uczył organizowania wczasów dla dzieci i młodzieży. Jego doświadczenie w zakresie zajęć w terenie spowodowało, że w 1961 r. został przeniesiony do Katedry Turystyki, Narciarstwa i Żeglarstwa na stanowisko kierownika Zakładu Teorii i Metodyki Turystyki, a w 1962 r. po utworzeniu w Uczelni Katedry Turystyki, organizatorem której był prof. Z. Filipowicz, prowadził w niej Zakład Teorii i Metodyki Turystyki i Zakład Obsługi Ruchu Turystycznego. Był w tym okresie faktycznym organizatorem całości prac dydaktycznych ze studentami specjalizacji turystyki. Rozwijał w tym okresie współpracę z Centralnym Ośrodkiem Informacji Turystycznej, Zarządem Głównym PTTK i Centralnym Zarządem Uzdrowisk. Od r. ak. 1971-1972 przeszedł do Filii AWF w Białej Podlaskiej gdzie jako docent kontraktowy pełnił funkcję zastępcy dziekana i objął kierownictwo Zakładu Turystyki i Rekreacji. W r. 1975-1976 wrócił do macierzystej uczelni, do Instytutu Wychowania Fizycznego i Rekreacji Ruchowej, skąd w 1976 r. odszedł na emeryturę. Pozostawił po sobie kilkadziesiąt artykułów i opracowań z różnych dziedzin wychowania fizycznego, sportu, turystyki i rekreacji opublikowanych w fachowych czasopismach wydawnictwach. (m.in.) Terenoznawstwo w narciarstwie. W: Encyklopedia narciarstwa. Wyd. Warszawa 1957; Działalność absolwentów CIWF i AWF w obozie jeńców w Woldenburgu. Warszawa 1960; Mała i doża turystyka w rodzinie. Sport w rodzinie. Warszawa 1966; Teoria wycieczki. Poradnik organizatora rekreacji fizycznej. Warszawa 1971. Po przejściu na emeryturę nie zerwał kontaktu z uczelnią i do końca swojego życia był w społeczeństwie aktywny. Działał w środowisku woldenberczyków, gdzie m.in. był współorganizatorem Oświatowej Fundacji Woldenberczyków w Dobiegniewie i członkiem Rady Turystyki. Był wielokrotnie odznaczony, m.in. Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem X-lecia PRL, Złotą Odznaką Zasłużonego Działacza Turystyki, Srebrną, Złotą i Jubileuszową Odznaką AZS, Złotą Honorową Odznaką Polskiego Związku Koszykówki, Złotą Odznaką PTTK oraz szeregiem wyróżnień i nagród w uczelni i poza jej terenem. T. Jakubowski był dwukrotnie żonaty. W 1948 r. z Henryką Redel i 1964 r. z Marią Perzyńską. W obu małżeństwach nie miał dzieci. Zmarł 24 września 1992 r. Po-

chowany został w grobie rodzinnym żony Marii na Cmentarzu Bródnowskim w Warszawie. Tadeusz Łobożewicz, Tadeusz Jakubowski (1911-1992), w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom II, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2000, s. 33-35.

Jakubowski, Tadeusz (29 X 1911 – 24 IX 1992). Urodził się 21 października 1911 r. we Lwowie. Naukę pobierał w szkole powszechnej i gimnazjum im. Henryka Jordana i Kazimierza Wielkiego. W 1932 r. zdał maturę i otrzymał świadectwo dojrzałości. W okresie nauki uprawiał wiele dyscyplin sportowych, jak: lekka atletyka, piłka siatkowa, koszykówka w klubie „Pogoń” (jednym z założycieli tego klubu był Marceł Jakubowski, wielki miłośnik sportu - ojciec Tadeusza), turystyka oraz narciarstwo. W 1933 r. został powołany do czynnej służby wojskowej; ukończył Dywizyjny Kurs Podchorążych Rezerwy przy 19 Pułku Piechoty i praktykę w 40 PP we Lwowie. W roku 1935/36 podjął studia w warszawskim CIWF, które ukończył w 1936 r. z oceną bardzo dobrą. W 1936 r. reprezentował uczelnię na Międzynarodowym Obozie Studenckim w Berlinie z okazji Igrzysk Olimpijskich 1936 r., w 1937 r. w Mitingu Tańców Regionalnych w Hamburgu, brał też udział w spotkaniach międzyszkolnych z uczelnią „SUEF” w Bukareszcie. Po ukończeniu studiów do września 1939 r. pracował w prywatnym pensjonacie w Zakopanem, w Ośrodku Wczasowym na Cyrhli, jako kierownik wf w Poczтовым Przysposobieniu Wojskowym. W okresie tym realizował pierwsze swoje pasje turystyczne. Prowadził wojskowe kursy narciarskie, ćwiczenia wojskowe przysposobienia młodzieży, wyprawy turystyczne w lecie, a zimą kursy narciarskie. W 1939 r. z Gródka Jagiellońskiego wyruszył na wojnę, jako dowódca plutonu moździerzy 26 PP. Walczył w obronie Warszawy na przedpolach Grochowa aż do kapitulacji. W okolicach Góry Kalwarii dostał się do niewoli i przebywał kolejno w oficerskich obozach jenieckich w Żyrardowie, Ninburgu n/Wezerą, Oflagu XVIIIIC w Spittal n/Drawą i od czerwca 1940 r. do stycznia 1945 r. w Oflagu II C w Woldenbergu [obecnie Dobiegniewo]. Przez sześć lat niewoli pracował na rzecz podtrzymania zdrowia fizycznego i psychicznego współtowarzyszy niewoli. W celu zapobiegania tzw. „chorobie drutów” był inicjatorem i organizatorem życia sportowego, doskonalenia zawodowego (Wyższe Kursy Nauczycielskie) oraz życia kulturalnego na terenie obozu. Popularny „KUBA” (tak nazywany był przez woldenberczyków) był członkiem zespołu tanecznego w obozowym teatrze i wystąpił na scenie w ponad 600 spektaklach. W lutym 1945 r. podczas ewakuacji obozu do Rzeszy uciekł z transportu i powrócił do kraju. Zgłosił się ochotniczo do Wojska Polskiego i pracował w Teatrze Centralnego Domu Żołnierza w Łodzi, jako tancerz-wokalista, instruktor rekreacji i organizator koncertów dla ozdrowieńców. W latach 1945-1950 pracował w różnych zakładach Dolnego Śląska. Od 1950 r. rozpoczął się kolejny bardzo ważny etap w życiu T. Jakubowskiego - został zatrudniony w AWF w Warszawie. W roku 1952 uzyskał stopień magistra wychowania fizycznego, zaś w 1969 r. stopień doktora nauk o wychowaniu fizycznym. Prowadził ze studentami zajęcia dydaktyczne w zakresie gier i zabaw ruchowych, koszykówki, ćwiczeń terenowych, specjalizację z tenisa ziemnego, seminaria magisterskie. Organizował również i prowadził wędrowki narciarskie zimą, latem wędrowki piesze, rowerowe i kajakowe, przygotowywał obozy stałe, na których przyuczał studentów do organizowania wypoczynku czynnego wśród dzieci i młodzieży. Podczas całej pracy w uczelni wypromował około 209 magistrów Wychowania fizycznego. Obok zajęć dydaktycznych ze studentami w warszawskiej AWF pełnił odpowiedzialne funkcje kierownicze: był kierownikiem Zakładu Dydaktyki [1959-1962], zastępcą rektora ds. administracji [1956], kierownikiem Zakładu Teorii i Metodyki Turystyki [1961], kierownikiem Zakładu Obsługi Ruchu Turystycznego [1962]. W roku akademickim 1971/1972 został skierowany przez władze uczelni do Filii AWF w Białej Podlaskiej,

gdzie jako docent kontraktowy pełnił funkcję kierownika ds. dydaktyki oraz objął kierownictwo Zakładu Turystyki i Rekreacji. W okresie tym dał się poznać jako propagator turystyki i krajoznawstwa, ściśle wiążąc te dziedziny z tzw. „turyzmem”, którego był gorącym zwolennikiem. W roku akademickim 1975/76 powrócił do macierzystej uczelni, do Instytutu Wychowania i Fizycznego i Rekreacji Ruchowej, skąd w 1976 r. odszedł na emeryturę. Był autorem kilkudziesięciu artykułów i opracowań opublikowanych w czasopiśmie i wydawnictwach naukowych, min: Działalność Absolwentów CIWF i AWF w obozie jeńców w Waldenbergu, Warszawa 1969; Mała i duża turystyka w rodzinie. Sport w rodzinie, Warszawa 1966; Teoria wycieczki. Poradnik organizatora rekreacji fizycznej, Warszawa 1971. Przygotował dysertację habilitacyjną, której już nie zdążył obronić. Jego działalność społecznikowska związana była z różnymi organizacjami i instytucjami na terenie Warszawy: ze Związkiem Nauczycielstwa Polskiego, Akademickim Związkiem Sportowym, Polskim Towarzystwem Turystyczno Krajoznawczym, PZPR, Fundacją Woldenbergczyków w Dobiegniewie, Radą Turystyki. Za swoją działalność był odznaczony min.: Srebrną i Złotą jubileuszową Odznaką AZS. Zmarł 24 września 1992 r., został pochowany w grobie rodzinnym żony Marii na Cmentarzu Bródnowskim w Warszawie. 40 lat minęło... Wydziałowi Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej: Zjazd Absolwentów z okazji 40-lecia Uczelni, 11-12 września 2010 r., red. T. Jaślikowska-Sadowska Biała Podlaska 2010, s. 428-430.

Jamka, Sławomir, ur. 05.05.1968 w Żyrardowie. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby Orkana Sochaczew (1983-1991, brązowy medal mistrzostw Polski juniorów 1985, brązowy medal mistrzostw Polski kadetów 1985) AZS AWF Warszawa (1991-1992), Olympique Besancon (Francja, 1992-1997). Pierwszy trener Janusz Fingas. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 20 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 22 punkty, występował na pozycji łącznika młyna, środkowego i skrzydłowego ataku. Rugbista Roku Polskiego Związku Rugby (1988). Reprezentant Polski juniorów (1979-1980). M. Powała Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 40-41. Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/9/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Jamroz, Mateusz, ur. 02.09.1980 w Warszawie. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby „Folc AZS Warszawa (1999-2004, srebrny medal mistrzostw Polski juniorów 1999). Pierwszy trener Krzysztof Folc. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 2 oficjalne mecze międzypaństwowe, wystąpił w II linii młyna. M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 41.

Janikowski Kazimierz. Piłkarz AZS Warszawa. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Warszawie, gdzie od 1940 r. uczestniczył w konspiracyjnych rozgrywkach piłkarskich. Zginął w obozie koncentracyjnym na terenie Niemiec. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 50.

Jankiewicz Jerzy (3 III 1939 Kamień Krajeński), dziennikarz sport., zaw. AZS Warszawa (podnoszenie ciężarów) i Autoklubu Dziennikarzy (rajdy samochodowe); 1960-70 red. „Sportu dla Wszystkich”, od 1970 red. „Przeglądu Sportowego”, od 1984 red. nac. „Auto Moto Sport”. Współautor programów telewizyjnych „Aut” i „1500 sekund wielkiego sportu”; laureat nagrody 11 stopnia prezesa Komitetu RTV; autor monodramu „Champion” nagrodzonego na Festiwalu w Szczecinie (1974). Zwycięzca (z J. Okuliczem) Międzynarodowego Rajdu Samochodowego Dziennikarzy 1973. Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 38.

Jankowska Elżbieta. ur. 2. 10. 1964 w Łęczycy. Wioślarka (czwórki ze starn), w. 178 cm, c.c. 75 kg. IO 1988 Seul, 8 m-; mistrzyni Polski 1987. Klub AZS AWF Warszawa. Wykształcenie średnie. Mieszka w Łęczycy. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 99; Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s. 30.

Jankowski, Edward, ur. 10.10.1938 w Sadolesiu. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby Lotnika Warszawa (1958-1961), AZS AWF Warszawa (1962-1963, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1962, 1963), Skry Warszawa (1965-1978, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, brązowe: 1970, 1972, zdobywca Pucharu Polski 1976). Pierwszy: trener Stanisław Gierwatowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 8 oficjalnych meczów międzypaństwowych, występował na pozycji łącznika ataku. instruktor rugby (26.05.1975). Trener juniorów Skry Warszawa (1975-1982, złoty medal mistrzostw Polski 1981, srebrne: 1975, 1982, brązowe: 1979, 1980). Sędzia (1977-1986). Wiceprzewodniczący Komisji Sędziowskiej (1981-1985). Mistrz Sportu (1969). Odznaczony Honorowa Złota Odznaka Polskiego Związku Rugby (1970), Złotym Medalem Skry Warszawa, Złota Odznaka „Za Zasługi dla Sportu Warszawskiego”, Medalem 100-lecia Sportu Warszawskiego. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 42.

Janowski, Daniel - zawodnik klasy mistrzowskiej i trener AZS-AWF, związany z AWF Warszawa w okresie 1953-1972, adiunkt, Założyciel szkoły gimnastycznej, w której wyszkoliło się kilku reprezentantów Polski oraz dwóch olimpijczyków Ł. Uhma i R. Tkaczyk; szef wyszkolenia PZG, autor wielu publikacji metodycznych oraz filmów szkoleniowych. W 1972 wyjechał na kontrakt do pracy w Uniwersytecie w Caracas, gdzie mieszka do dziś. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 100.

Janus, Wojciech, ur. 10.09.1961 w Warszawie. Wykształcenie średnie, zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1976-1986, 1987, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1979, 1980, 1981, 1982, 1984, 1985, srebrne: 1983, 1987, zdobywca Pucharu Polski 1981, 1983, złoty medal mistrzostw Polski juniorów i srebrny 1977), Śląska Ruda Śląska (1986), Skry Warszawa (1988), Tournus (Francja, 1988, 1989), Lons-le-Saunier (Francja, 1989-1992). Tayauz-Dampans (Francja, 1992-1994), Dole (Francja, 1994 1995). Najskuteczniejszy zawodnik ligi 1987. Pierwszy trener Zbigniew Janus. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 9 oficjalnych meczów, zdobył 48 punktów, występował na pozycji łącznika, skrzydłowego i środkowego ataku oraz obrońcy. Reprezentant Polski juniorów (1978-1980). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 42. Fot. http://www.pzrugby.pl/pa_ge/9/ReprezentanciPolskiSeniorow,52

Janus, Zbigniew, ur. 05.09.1936 w Warszawie, zm. 22.04.2000 w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1956-1963, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1957, 1958, 1962, 1963, srebrne: 1959, 1961, brązowy 1960), Skry Warszawa (1964 1969, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1964, 1965, 1966, 1967, 1968), Orła Warszawa (1970-1972). Pierwszy trener Stanisław Gierwatowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 34 oficjalne mecze międzypaństwowe, zdobył 89 punktów, występował na pozycji młynarza

i skrzydłowego młyna. Instruktor klubu (07.12.1964), instruktor PZR. (09.10.1968). Trener II klasy. Trener reprezentacji Polski seniorów (1969-1970), łącznie 6 spotkań młodzieżowej reprezentacji Polski (1971), OMR Targówek Warszawa (1959-1961), seniorów Orła Warszawa (1970-1971, 1973), juniorów AZS AWF Warszawa (1976-1984, srebrny medal mistrzostw Polski juniorów 1977, brązowe: 1978, 1983), seniorów Skry Warszawa (1985-1988). Członek Komisji Rewizyjnej Zarządu Polskiego Związku Rugby (16.02-23.11.1964, 07.04.1966-15.12.1968, 29.05.1999-22.04.2000). Przewodniczący Kolegium Sędziów PZR (07.1981-30.03.1985). Sędzia (1965, 1967, 1974-1983). Prezes Warszawskiego OZR (1985-1986). Odznaczony Honorowa Złota Odznaka PZR (1969), Zasłużony Mistrz Sportu (1969), Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej (1972). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 43. Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/9/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Jarka Zyta, ur. 21. 07. 1962 w Więcborku. Wioślarka (czwórki ze stern.), w. 181 cm, c.c. 78 kg. IO 1988 Seul, 8 m.; siedemnastokrotna mistrzyni Polski; Mistrz Sportu. Klub AZS AWF Warszawa. Kariera sportowa 1977-89. Wykształcenie średnie, reńcistka. Ma jedno dziecko. Hobby: podróże, działka, krzyżówki. Mieszka w Katowicach. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 101. Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s. 31.

Jarochowska, Iwona. Absolwentka AWF Warszawa. Pracowała w tej uczelni w latach 1975-1984. Zawodniczka piłki siatkowej AZS-AWF Warszawa. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 137.

Jarosiński, Krzysztof, wioślarz, zawodnik klubu AZS-AWF Warszawa, olimpijczyk (2000) w czwórce bez sternika, medalista Pucharu Świata (1998), wielokrotny mistrz i reprezentant Polski. <http://absolvenci-awf-warszawa.pl/absolvenci/who-is-who/>

Jaroszewski Wiesław Ignacy, ur. 27 VIII 1907 r. w Lubawie. Absolwent Studium Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Poznańskiego. Nauczyciel wychowania fizycznego w Ostrzeszowie, Wolsztynie i w Tczewie. Zawodnik i działacz AZS Poznań oraz okręgowych związków sportowych. W kampanii wrześniowej 1939 r. pełnił czynności wywiadowcze na Pomorzu. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Biłgoraju woj. lubelskie oraz w Warszawie, gdzie prowadził działalność konspiracyjną używając nazwiska Władysław Janicki. W konspiracji na terenie Warszawy współdziałał ze swym klubowym kolegą Romanem Litwinem. Był żołnierzem AK oraz członkiem podziemnej organizacji niepodległościowej „Ojczyzna - Omega”. Dnia 13 IX 1943 r. w Warszawie został aresztowany i uwięziony przez gestapo w alei Szucha, potem na Pawiaku. Rozstrzelany około 17 IX 1943 r. na Pawiaku. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 50-51. J. Wierzbicki, Historia polskiego rugby, Warszawa 2011, s. 130.

Jarzyna Edward. Piłkarz AZS Warszawa. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Warszawie, gdzie od 1940 r. uczestniczył w konspiracyjnych rozgrywkach piłkarskich. Aresztowany podczas powstania warszawskiego 1944 r. i wywieziony do obozu koncentracyjnego w Oranienburgu, gdzie zginął wiosną 1945 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 51.

Jasiukiewicz, Zbigniew (58 l.). Ur. 13.10.1947 w Nowogrodzie Bobrzańskim, olimpijczyk z Meksyku z 1968 roku (5 m.) w piłce siatkowej, srebrny (1975) i brązowy (1967) medalista Mistrzostw Europy, 5-krotny mistrz Polski w barwach AZS Warszawa (1968) i Resovii (1971, 1972, 1974, 1975), 162-krotny reprezentant Polski (1967-1976), jeden z najlepszych polskich siatkarzy lat 60. i 70. Zmarł 10 marca w m. Maers w Niemczech. <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/> A. Grygołowicz, Spotkanie mistrzów po 25 latach AZS Olsztyn- Resovia 1973, Olsztyn 1998, s. 42.

Jaskulka Stanisław, absolwent Liceum Łączności w Warszawie; w barwach AZS AWF Warszawa występował w latach 1973-1990; był 5-krotnym mistrzem Polski w skoku w dal (1980-1986); 19-krotnym reprezentantem Polski w spotkaniach międzynarodowych oraz złotym medalistą w Mistrzostwach Europy Juniorów (1977) w skoku w dal (7,77 m); W Halowych Mistrzostwach Europy (1980) i na Uniwersjadzie w Kobe (1985) zdobył brązowe medale w skoku w dal; na Igrzyskach XXII Olimpiady w Moskwie zajął 5 miejsce w skoku w dal (8,13 m). M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 165. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 102.

Jastrzębski Andrzej: członek AZS Warszawa. Członek kadry narodowej i olimpijskiej w strzelectwie sportowym. Wielokrotny reprezentant Polski i triumfator zawodów międzynarodowych. Współzałożyciel sekcji strzelectwa sportowego AZS Warszawa. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 341.

Jaszczur, Zenon, ur. 06.01.1938 w Legionowie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1961-1965, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1961, 1964, 1965), Orła Warszawa (1966-1970, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1966, 1967, 1968, 1969). Pierwszy trener Marian Bondarowicz. Instruktor PZR (06.11.1971). Trener juniorów Marymont Warszawa (1966). Członek Zarządu Polskiego Związku Rugby (1988-1991). Przewodniczący Komisji Młodzieżowej (24.09.1988-06.04.1991). Przewodniczący Komisji Rewizyjnej PZR (06.04.1991-20.05.1995). Wiceprezes Warszawskiego OZR (1970-1975). Wiceprezes Polskiego Komitetu Paraolimpijskiego (1998-2003). Odznaczony: Medal Komisji Edukacji Narodowej (1987), Honorowa Złota Odznaka PZR (20.05.1995), Krzyżem Oficerski Orderu Odrodzenia Polski (1998), Złoty Krzyż Zasługi (1999), Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej (2001), Złoty Medal „Zasłużony dla PKOL” (2002). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 44.

Jaśnikowska-Sadowska Irena: w AZS Warszawa od 1935 r. Doskonała lekkoatletka oraz wielokrotna reprezentantka Polski w koszykówce. Startowała do 1946 r. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 341.

Jaworski Jerzy, (1932-2000). Urodził się 1 stycznia 1932 r. w Warszawie w rodzinie Reginy z d. Mirkowskiej i Antoniego Jaworskiego kierowcy w Państwowych Zakładach Inżynieryjnych w Warszawie. Wybuch II wojny światowej zbiegł się z rozpoczęciem przez niego nauki (Szkoła Powszechna nr 54 przy ulicy Kordeckiego). W czasie okupacji kontynuował naukę w szkole przy ul. Igańskiej. W piątej klasie przystąpił do tajnego harcerstwa Szarych Szeregów na Grochowie. Zgodnie

z otrzymanym poleceniem konspiracyjnym malował na murach znak „Kotwicy” Polski Walczącej i rozwoził w szkolnym tornistrze „Biuletyn Informacyjny”. W czasie Powstania Warszawskiego został na Pradze. W 1945 r. wznowił naukę w Gimnazjum im. Jakuba Jasińskiego przy ul. Skaryszewskiej. Na obiektach sportowych w Parku Skaryszewskim rozpoczął karierę sportową od biegów na średnich dystansach. Uzyskiwał wyróżniające wyniki w swej kategorii wiekowej na zawodach międzyszkolnych. W 1948 r. trenował średnie dystanse w „Polonii” przy ul. Konwiktorskiej. Odnosił sukcesy w Mistrzostwach Polski Juniorów w Szczecinie i w Biegach Narodowych. Nie został jednak zawodnikiem lekkiej atletyki. W tym samym roku zainteresował się piłką ręczną. Był to początek jego fascynacji tą dyscypliną sportu. Szybko został mianowany kapitanem drużyny szkolnej, a niedługo potem, przy boku prof. Szczepankiewicza, prowadził tzw. treningi przygotowawcze. W 1949 r. był powołany do reprezentacji Warszawy na Igrzyska Szkolne w Krakowie. W tym samym roku na Mistrzostwach Szkół Średnich poznał Mieczysława Kamińskiego, sędziego na tej imprezie, propagatora piłki ręcznej, którego w przyszłości został przyjacielem. W 1951 r. zdał egzamin dojrzałości w Liceum im. A. Mickiewicza i został studentem warszawskiej AWF. Latem tego roku pracował w brygadach „Służba Polsce” na Śląsku i sędziował mecze piłki nożnej i piłki siatkowej rozgrywane przez junaków. Sam również startował, tym razem w pływaniu (100 m stylem dowolnym). W okresie studiów był zawodnikiem piłki ręcznej AZS-AWF. Wśród kolegów otrzymał pseudonim „Jawor”. Odznaczał się świetnym kryciem przeciwnika, szybkością i wytrzymałością, wysoką wszechstronną sprawnością i wielką ambicją. W 1954 r. ukończył studia i otrzymał dyplom nauczyciela wychowania fizycznego i trenera II klasy w piłce ręcznej (był to pierwszy tytuł uzyskany w AWF w tej dyscyplinie). Po studiach został skierowany do pracy w Głównym Komitecie Kultury Fizycznej na stanowisku inspektora Wydziału Sportów Zimowych (Sekcja Hokeja na Lodzie). Zza biurka, szybko przeszedł do pracy szkoleniowej w Pałacu Młodzieży. W 1956 r. powrócił do AWF, gdzie został zatrudniony jako specjalista piłki ręcznej na stanowisku asystenta w Katedrze Sportowych Gier Zespołowych, kierowanej przez doc. W. Kłyszajko. W 1957 r. otrzymał dyplom magistra wychowania fizycznego. Szybko awansował na st. asystenta, wykładowcę i st. wykładowcę. W czasie wieloletniej pracy w Uczelni dał się poznać jako doskonały dydaktyk. Posiadał wielką umiejętność przekazywania studentom własnego doświadczenia i wiedzy. Prowadził zajęcia dydaktyczne na wszystkich kierunkach studiów, stacjonarnych i zaocznych, był świetnym wykładowcą na specjalizacji trenerskiej z piłki ręcznej. W długoletniej pracy dydaktycznej w AWF (1956-1997) prowadził również zajęcia na obozach zimowych z narciarstwa zjazdowego i biegowego oraz na obozach letnich z gier terenowych i żeglarstwa. I w 1964 r. przez 6 tygodni wykładał i prowadził zajęcia praktyczne ze studentami specjalizacji trenerskiej w Sofijskim Instytucie Kultury Fizycznej i Sportu. Był również współautorem 2 skryptów z piłki ręcznej (1969, 1982), autorem ponad 30 artykułów fachowych drukowanych w „Kulturze Fizycznej”, „Biuletynie Szkoleniowym” ZPRP i Materiałach Szkoleniowych ZPRP. W latach 1958-1962 nadal czynnie uprawiał piłkę ręczną. Najpierw w „Warszawiance”, a potem w „Varsovii”, gdzie został trenerem i zakończył karierę zawodniczą. W 1965 r. objął pracę trenerską z męskim zespołem AZS-AWF. W latach 60-tych zajął się nową pasją - sędziowaniem zawodów i działalnością w Związku Piłki Ręcznej w Polsce. Zimą 1962 r. został wybrany do Zarządu ZPRP, został kierownikiem Wydziału Szkolenia. W latach 1967-1969 pełnił funkcję wiceprezesa Związku, wchodził w skład Komisji Sędziowskiej ZPRP, był wykładowcą na wielu kursach i konferencjach szkoleniowych. W 1984 r. został ponownie wybrany do Zarządu Związku. Jako wiceprezes opiekował się Komisją Metodyczno-Szkoleniową, Komisją Gier i Dyscypliny oraz Komisją Sędziowską. Zainicjował powstanie Biuletynu Metodyczno-Szkoleniowego Związku. W połowie lat 90-tych został przewodniczącym Komisji Sędziowskiej

i delegatem Związku do oceny organizacji zawodów i sędziowania. Od 1967 r. był sędzią międzynarodowym Międzynarodowej Federacji Piłki Ręcznej (iHF). Przez 17 lat sędziował w Mistrzostwach Europy, Pucharze Europy, Mistrzostwach Świata, Igrzyskach Olimpijskich, a w 1981 r. również w Zjednoczonych Emiratach Arabskich. Był arbitrem na ponad 300 spotkaniach międzynarodowych, profesjonalistą otrzymującym uznanie i wysoką ocenę sędziowania. Przekroczył o 2 lata limit wieku sędziego międzynarodowego (50 lat). W sumie ponad 1300 razy pełnił funkcję krajowego i międzynarodowego sędziego w piłce ręcznej. Wyrazem uznania władz państwowych, resortowych, związkowych i Uczelni było odznaczenie go m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Srebrną i Złotą Odznaką Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej, Diamentową Odznaką ZPRP oraz wieloma innymi wyróżnieniami i nagrodami. Był żonaty po raz pierwszy z Ewą Wawrzoń, po raz drugi z Alicją Bartoszewicz. Miał dwoje dzieci. Z pierwszego małżeństwa córkę, z drugiego - syna Piotra. Zmarł 16 lutego 2000 r. w Warszawie. Pochowany został na warszawskim Cmentarzu Bródnowskim. Jerzy Talaga, Jerzy Jaworski (1982-2000), w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom III, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2002, s. 23-24. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 138.

Jaworski, Józef, ur. 19 października 1903 r. W Zgierzu w 1920 r. na ochotnika wstąpił do Wojska Polskiego i brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej. Ukończył studia na Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej, uzyskując dyplom inżyniera architekta. W latach 1937-1939 zrealizował projekt hotelu turystycznego na Kalatówkach w Zakopanem. Przez cały okres swej kariery sportowej reprezentował barwy AZS Warszawa. W latach 1923-1932 należał do najlepszych średniodystansowców w Polsce. Był dziesięciokrotnym rekordzistą Polski w biegu na 1500 m i sztafetach 4 x 400 m i 3 x 1000 m. 14 V mistrzostwach Polski zdobył siedemnaście medali (osiem złotych, cztery srebrne i pięć brązowych). Był czterokrotnym akademickim mistrzem świata [1924 r. - 3000 m, 4 x 400 m, 3000 m druż., 1927 r. - 3000 m). W 1924 r. i 1928 r. uczestniczył w igrzyskach olimpijskich, startując w biegach na 800 m i 1500 m. We wrześniu 1939 r. Walczył w stopniu podporucznika rezerwy 1. Morskiego Dywizjonu Artylerii Przeciwlotniczej w obronie Wybrzeża. Dowodząc opancerzonym samochodem, dokonał wielu brawurowych wypadów na pierwsze linie niemieckiej piechoty. Poległ 19 września 1939 r. podczas walk w obronie Oksywia na Wybrzeżu. Ryszard Wryk, Sport i wojna. Losy polskich olimpijczyków w latach drugiej wojny światowej, Poznań 2016, s. 238. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 103 Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 341; R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 51; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 232; http://www.inmemoriam.architektsarp.pl/pokaz/jozef_jaworski,17322 Fot. Tamże.

Jaxa-Bykowski Stanisław, ur. 4 I 1912 r. w Nowym Buku. Architekt. Doradca graficzny miesięcznika „Szkwał”. Harecmistrz, działacz harcerski. Członek AZS Warszawa. Działacz AZM. Kapitan jachtowy żegluga morskiej, instruktor żeglarstwa i narciarstwa. W latach 1937 - 1939 kapitan sportowy Zarządu Głównego AZM. W drugiej połowie sierpnia 1939 r. jako kapitan jachtu „Szkwał” prowadził bałtycki rejs stażowy. Do Zatoki Gdańskiej wpłynął 2 IX 1939 r. We wrześniu 1939 r. brał udział w obronie Gdyni. W czasie okupacji przebywał w Lublinie, gdzie pracował jako inżynier architekt. Prowadził działalność konspiracyjną w ramach AK, współpracując ze swymi dawnymi kolegami z AZM Wacławem Iwanowskim i Stanisławem Zadrożnym. Był łącznikiem

z więźniami obozu na Majdanku. Pomagał rodzinom uwięzionych. Zaginął bez wieści w 1944 r. w okolicach Puław, podczas przedostawania się do Warszawy. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 51-2.

Jaźnicki Henryk, były reprezentant Polski w piłce nożnej (1A) i koszykówce (uczestnik Mistrzostw Europy w Pradze (1947), wicemistrz Polski w barwach Polonii Warszawa (1939) i mistrza Polski w barwach AZS Warszawa (1947). Zmarł 1 marca 2004 r. w Warszawie. <http://www.kronika.sportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Jedliński Jerzy (1925–2004). Lekarz-neurolog, wieloletni kierownik Wojewódzkiej Przychodni Sportowo-Lekarskiej w Krakowie (1953–1991). Docent etatowy, dyrektor Instytutu Neurologii i kierownik Kliniki Neurologicznej Akademii Medycznej w Krakowie. Urodził się w 1925 r. w Żmigrodzie Nowym w rodzinie lekarskiej. Od 1929 r. mieszkał w Łańcucie, gdzie ukończył szkołę podstawową i rozpoczął naukę w gimnazjum. Podczas okupacji kontynuował naukę w tajnym nauczaniu. Od 1941 r. był żołnierzem Armii Krajowej. W 1945 r. zdał maturę w Liceum im. H. Sienkiewicza w Łańcucie. W latach 1945–1949 studiował medycynę na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. W czasie studiów działał w Bratniej Pomocy i w Kole Medyków Studentów UJ, a także w Akademickim Związku Sportowym. Po uzyskaniu absolutorium w 1949 r. rozpoczął pracę w Klinice Neurologiczno-Psychiatrycznej UJ, a po powołaniu Kliniki Neurologicznej Akademii Medycznej w Krakowie, pracował w latach 1951–1972, kolejno jako asystent, starszy asystent, adiunkt i docent pod kierunkiem prof. Władysława Jakimowicza. Dyplom dr med. uzyskał w 1963 r. na podstawie pracy pt. „Obraz kliniczny i angiograficzny niedrożności tętnicy mózgu środkowej i jej gałęzi”. Przewód habilitacyjny ukończył w 1969 r. pracą pt. „Pień i gałęzie korowe tętnicy mózgu środkowej w świetle badań anatomicznych i angiograficznych”. Po utworzeniu w roku 1970 Instytutu neurologii, był jego dyrektorem przez ponad 20 lat, a od 1972 r. do emerytury w 1995 r. – kierownikiem Klinik Neurologicznej. Głównym tematem zainteresowania Kliniki w tym okresie były choroby naczyniowe mózgu. Równoległe z pracą kliniczną i akademicką, drugą podstawową dziedziną działalności zawodowej i naukowej była medycyna sportowa. Bezpośrednio po uzyskaniu dyplomu lekarza, przystąpił do pracy w Poradni Sportowo-Lekarskiej w Krakowie. W początku 1953 r. przejął po dr Stanisławie Grochmalu, stanowisko dyrektora Centralnej Wojewódzkiej Poradni Sportowo-Lekarskiej w Krakowie i pełnił tę funkcję (od 1960 r. Wojewódzkiej Przychodni Sportowo-Lekarskiej) do końca 1991 r. Jako wieloletni szef tej placówki, dbał o wysoki poziom usług sportowo-lekarskich, m.in. pozyskując do współpracy wybitnych lekarzy specjalistów – adiunktów, docentów i profesorów krakowskiej Akademii Medycznej. Sam jako znakomity neurolog, szczególną uwagę poświęcał bokserom, których wielu, swoimi decyzjami opartymi na bezbłędnej diagnozie mógł uchronić od trwałego kalectwa. Opracował zagadnienia ostrych urazów czaszkowo-mózgowych i encefalopatii bokserów. Wykazał, że pięściarstwo uprawiane w Polsce zgodnie z obowiązującymi ówczynie regulaminami sportowymi prowadzi do drobnych objawów neurologicznych, psychiatrycznych i elektroencefalograficznych. Sugerował, że konieczne jest przeprowadzanie u bokserów tych wszystkich trzech rodzajów badania. Był przewodniczącym Komitetu Organizacyjnego VII Zjazdu Stowarzyszenia Lekarzy Sportowych w grudniu 1957 r. w Krakowie. W latach 1958–1968 był członkiem Zarządu Koła krakowskiego Stowarzyszenia Lekarzy Sportowych i Oddziału krakowskiego Polskiego Towarzystwa Medycyny Sportowej. W swojej Klinice organizował liczne konferencje naukowe poświęcone neurotraumatologii boksu. W sesji otwarcia XV Naukowego Zjazdu PTMS w Łodzi (1974) był moderatorem Konfe-

BIOGRAMY

rencji Okrągłego Stołu pt. „Przeciążenia układu nerwowego”. Miał wiele zainteresowań pozamedycznych, w szczególności był melomanem i interesował się historią. Zmarł 22 II 2004 r. w Krakowie. Henryk Kuński Dzieje Medycyny Sportowej w Polsce Tom II (1951–2000) Polskie Towarzystwo Medycyny Sportowej Łódź 2009 s. 175, 176.

Jeziński Piotr ur. 27.02.1962 w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Uniwersytet Warszawski. Zawodnik rugby Skry Warszawa (1985-1991), AZS AWF Warszawa (1991-1993). Pierwszy trener Włodzimierz Całka. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał jeden oficjalny mecz międzypaństwowy, wystąpił na pozycji środkowego ataku. Instruktor rugby (11.09.1990). Trener juniorów Skry Warszawa (1990-1991), AZS AWF Warszawa (1992). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 46.

Jezirowski-Szot Henryk: współzałożyciel i wiceprezes Komitetu Organizacyjnego warszawskich AZS. Współzałożyciel i sekretarz generalny Polskiego Komitetu Olimpijskiego. Wybitny działacz sportowy, autor kilkunastu podręczników sportowych z zakresu budownictwa sportowego. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 342.

Jędrusik Tomasz. Jedyny lekkoatleta Klubu AZS-AWF, który wziął udział w Igrzyskach XXIV Olimpiady w Seulu (1988) był Tomasz Jędrusik (wtedy 19-letni). Utalentowany wychowanek trenera Leonarda Dobczyńskiego. Przed igrzyskami zdobył na Mistrzostwach Europy Juniorów w Birmingham (1987) 2 srebrne medale w biegu na 400 m (46,31 s) i w sztafecie 4 x 400 m (3;08,72 min), a na Mistrzostwach Świata Juniorów w Sudbury (1988) wywalczył złoty medal na 400 m (46,19 s). Na Igrzyskach Olimpijskich w Seulu ustanowił w biegu ćwierćfinałowym na 400m rekord Polski (45,27 s), ale odpadł w półfinale biegu (46,17 s); mimo to start Tomasa Jędrusika był największym osiągnięciem polskiego lekkoatlety na seulskim stadionie”. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 165.

Jędrzejczak, Otylia (AZS-AWF Warszawa), jedna z największych indywidualności w historii światowego pływania i w stuletnich dziejach Akademickiego Związku Sportowego. Trzykrotna olimpijka (2000, 2004, 2008). Na igrzyskach olimpijskich w 2004 r. w Atenach zdobyła złoty medal w konkurencji 200 m stylem motylkowym oraz srebrne medale na dystansach 400 m stylem dowolnym i 100 m stylem motylkowym. Wielokrotna medalistka mistrzostw świata i mistrzostw Europy. Na Uniwersjadzie w Izmirze w 2005 r. zdobyła trzy złote medale. Trzykrotnie zwyciężała w plebiscycie „Przeglądu Sportowego”, na najlepszego sportowca Polski (2004, 2005, 2006). Otrzymała także wyróżnienia „Europejka Roku 2004” .../ Swój złoty medal olimpijski przekazała na licytację, z której dochód przeznaczono na Klinikę Hematologii Szpitala Pediatrycznego we Wrocławiu. R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach, Poznań 2009, s. 587; H. Marzec, Ze Śląska na olimpijskie areny. Leksykon olimpijczyków śląskich, Katowice 2011, s. 160-2; Jerzy Szczygielski, Olimpijczycy województwa śląskiego (1924-2010), Racibórz 2010, s. 151-154. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Jędrzycki Cezary, ur. 23. 01. 1969 w Warszawie. Wioślarz (czwórki podw.), w. 189 cm, c.c. 99 kg. IO 1992 Barcelona, 11 m. Klub AZS AWF Warszawa. Wykształcenie wyższe. Mieszka w Warszawie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 104; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Jopkiewicz, Andrzej - ur. 27 marca 1945 r. w Kielcach. Koszykarz MKS Żak Kielce /1960-1964/, AZS AWF Warszawa /1964 - 1968, I liga/, Tęczy Kielce /1968 - 1972/, II liga 1970 – 1972/. Mistrz Polski 1967, złoty medalista IV Ogólnopolskiej Spartakiady /1967 /. kilkakrotny Akademicki Mistrz Polski /1965 – 1968/, uczestnik rozgrywek o Klubowy Puchar Europy. Absolwent Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie /1968 /, trener koszykówki I klasy, doktor habilitowany, profesor zwyczajny nauk o kulturze fizycznej, tytuł profesora otrzymał w 1999 r. Trener kadry spartakiadowej woj. kieleckiego 6 miejsce na Ogólnopolskiej Spartakiadzie Młodzieży /1971/, trener koszykarzy Chemaru Kielce i Korony Kielce /1972 - 1976, III liga/. Wykładowca w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Kielcach - dziś Akademia Świętokrzyska, działacz AZS Kielce, Wyróżniony min. złotą honorową odznaką AZS. Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej. M. Michniak, A. Pawłowski, Świętokrzyski leksykon sportowy, Kielce 2002, s.78.

Jucewicz, Leon, łyżwiarz, olimpijczyk, pierwszy łyżwiarz AZS Warszawa, który skutecznie rywalizował ze sportowym fenomenem epoki międzywojnia - Wacławem Kucharem był Leon Jucewicz z Warszawy. Niestety, wyniki zwycięskich dla Jucewicza mistrzostw 1922 r. są dziś nie do odtworzenia. Jucewicz więc był jednak zdecydowanie lepszym łyżwiarzem na krótkich dystansach, a mistrzostwo Polski przegrał właściwie w biegu na 10 tys. metrów, w którym uległ nie tylko Kucharowi, ale również weteranowi polskiego sportu Kamińskiemu z TC. W 1924 r. Leon Jucewicz wyjeżdża na Igrzyska Olimpijskie w Chamonix. Łyżwiarz AZS przyjeżdża na Igrzyska w ostatniej chwili, lecz mimo przemęczenia startuje we wszystkich biegach i... poprawia rekordy Polski na wszystkich dystansach. W wieloboju Jucewicz plasuje się na 8 pozycji. Polska, dzięki jego startowi sklasyfikowana zostaje zespołowe na 5 miejscu (rekordy Polski Jucewicza w Chamonix: 500 m - 47,0, 1500 m - 2.42.6, 5000 m - 1005,6, 10000 m - 2040,8). Jucewicz zjawił się i zgasł w naszym łyżwiarstwie szybkim niczym meteor. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 248-9; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 242; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 105.

Junien-Sarnecki Jerzy, członek-założyciel AZS Kraków w 1908 r. Czołowy działacz, czynny w pracach pierwszego zarządu AZS Kraków. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., „Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty”, Warszawa 1962, s. 335.

Jurewicz, Bolesław (ur. 5 września 1952 r. w Ponarach) – zapaśnik, trener, działacz i sędzia. Był zawodnikiem „Budowlanych” Olsztyn (1969–1972) i AZS-AWF Warszawa (1973–1977) w kat. wagowych 48–57 kg. Jego pierwszym trenerem był Zenon Rydziński. Jako zawodnik dwa razy reprezentował Polskę na uniwersjadzie: w Moskwie (1973) oraz w Sofii (1977), gdzie zajął 4 miejsce. Był brązowym medalistą mistrzostw Polski seniorów (1977). Jest absolwentem AWF w Warszawie, trenerem klasy mistrzowskiej, zasłużonym już sędzią międzynarodowym. Wychował takich zawodników, jak Marek Sitnik i Radosław Truszkowski – uczestników Igrzysk Olimpijskich w Atenach, mistrzostw świata i Europy. W 1989 r. jako trener poprowadził drużynę Budowlanych Olsztyn do zwycięstwa drużynowego w spartakiadzie młodzieży (mistrzostwa Polski), która odbyła się w Kielcach. Podobny sukces powtórzył rok później w Szczecinie. W 1991 r. zdobył z Budowlanymi Olsztyn drużynowe mistrzostwo Polski do lat 20. Obecnie pełni funkcję prezesa Warmińsko-mazurskiego Związku Zapaśniczego, jest trenerem w „Warmii” Lidzbark Warmiński i LUKS Ro-

góż. Aktywny działacz Zarządu Warmińsko - Mazurskiej Federacji Sportu. http://encyklopedia.warmia.mazury.pl/index.php/Boleslaw_Jurewicz

Jurkowski Aleksander, ur. 28. XI. 1909 r. w Warszawie. Lekkoatleta warszawskich klubów RKS „Orzeł”, „Polonia” i AZS. Czołowy polski biegacz w latach 1936-1939. Mistrz Polski w sztafecie olimpijskiej (1937 r.). Reprezentant kraju w meczach międzypaństwowych (1939 r.). Zginął w powstaniu warszawskim 1944 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 52.

Kaczanowski, Robert, mgr inż., ur. 1972 Rybnik; matura 1992 - Technikum Mechaniczne w Tychach. Studia 1992 - 97, maszyny i urządzenia energetyczne. Od 1997 do 2001 w Elektrowni Łaziska (specjalista ds. kotłów i urządzeń pomocniczych). Od 2001 - Centrum Zarządzania Południowego Koncernu Energetycznego S.A. - starszy specjalista ds. kotłów i urządzeń pomocniczych. W 1999 studia podyplomowe z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem (Politechnika Śl., w Katowicach); w roku 2000 dwusemestralne studia menedżerskie z zakresu zarządzania w gospodarce (Szkoła Główna Handlowa w Warszawie). 1998 - laureat stypendium im. Eugeniusza Pietrasika dla najlepszego sportowego działacza studenckiego w Polsce; 2001 - laureat nagrody „Zielonego Pióra” Akademickiego Przeglądu Sportowego, dla najlepszego dziennikarza piszącego o sporcie akademickim; licencjonowany sędzia lekkiej atletyki i hokeja na lodzie, prezes Tyskiego Stowarzyszenia Lekkiej Atletyki „MARATON”. Źródło: Biogramy Absolwentów Wydziału Mechanicznego Energetycznego Politechniki Śląskiej II, red. Edward Kostowski, Część B - biogramy absolwentów, Gliwice 2013, s. 39.

Kafarski, Marian, ur. 05.03.1928 r. w Osówce. Wykształcenie wyższe, Uniwersytet Warszawski, Politechnika Warszawska. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1956), trener Stanisław Gierwadowski. Członek Komisji Organizacyjnej Sekcji Rugby (1956), członek Komisji Sędziowskiej Komisji Organizacyjnej-Propagandowej Sekcji Rugby GKKF (30.03.1956-26.01.1957). Razem z Czesławem Kucharskim przetłumaczył przepisy gry z języka francuskiego. Dziennikarz, korespondent Francuskiej Agencji Prasowej AFP (1956-1970, 1975-1993), New York Timesa (1.970-1975). W wieku 17 lat syn pułku w armii generała Stanisława Maczka. M. Powała Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby. Suplement 2004-2006, Lublin 2007, s. 14.

Kalbarczyk Janusz, ur. 13. 06. 1910 w Warszawie, zm. 1999. Łyżwiarz (5000 m, 10000 m.), w.167 cm, c.c. 76kg. ZIO 1936 Garmisch-Partenkirchen, 9. 12 m.; dwukrotny medalista akademickich MŚ 1935, 1937; sześćdziesięciokrotny mistrz Polski 1931-53; dwukrotny mistrz narodów słowiańskich 1934-35; mistrz Wysokich Tatr 1933; trzydziestodwukrotny rekordzista Polski; odzn. Srebrnym Krzyżem Zasługi, złotymi odznakami PZŁS, PZKol, AZS, WKS Legia, RKS „Orzeł”. Klub AZS Warszawa. Kariera sportowa 1929-53 (w 1953 zdobył swój ostatni tytuł mistrza Polski w biegu na 5 km). Wykształcenie wyższe techniczne, Politechnika Warszawska, architekt. Projektant sportowych, sakralnych i szkolnych obiektów, m.in. pierwszego w Polsce sztucznego toru łyżwiarskiego „Stegny” w Warszawie. Autor „Łyżwiarzem może zostać każdy” (1947). Żonaty, czworo dzieci. Zm. 2.03.1999 w Piastowie k. Warszawy. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 108. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 342, 248-9; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 237.

Kalinowski, Mirosław. Absolwent AWF Warszawa. Pracował w Zakładzie Sportowych Gier Zespołowych AWF Warszawa w latach 1974-1977. Zawodnik AZS-AWF Warszawa. Reprezentant Polski. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zucho-
ra, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 136.

Kaliński Bogusław. Członek Yacht Klubu AZS Warszawa. Czołowy polski żeglarz w drugiej po-
łowie lat trzydziestych. Działacz Komisji Szkoleniowej Polskiego Związku Żeglarskiego. Zginął
w powstaniu warszawskim 1944 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II
wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 83.

Kaluba Romuald, ur. 10 IX 1908 r. w Białymstoku. Architekt, projektant obiektów wojskowych.
Lekkoatleta AZS Warszawa. Brązowy medalista halowych mistrzostw Polski w pchnięciu kulą
(1934 r.). Zginął w Katyniu w 1940 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach
II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 53.

Kaluźny Andrzej, ur. 14.05.1962, w Grójcu, zm. 28.09.1991 w Warszawie. Wykształcenie wyższe,
Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1987-
1991, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1988, srebrny 1987). Pierwszy trener Andrzej Kopyt.
W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 12 oficjalnych meczów międzypaństwowych, występował
na pozycji skrzydłowego młyna. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin
2004, s. 48.

Kamiński Kamiński Maciej, ur. 19.02.1932, w miejscowości Boruny. Wykształce-
nie wyższe, Politechnika Gdańska. Zawodnik rugby AZS Gdańsk (1957-1959, srebrny
medal mistrzostw Polski seniorów 1958) Lechii Gdańsk (1959-1966) złote medale
mistrzostw Polski seniorów: 1960, 1961, srebrny 1963, brązowy 1962), Ogniwa So-
pot (1967-1968). Pierwszy trener Eugeniusz Rogatka. W reprezentacji Polski senio-
rów rozegrał 2 oficjalne mecze międzypaństwowe, zdobył 4 punkty, występował na
pozycji filara. Instruktor klubu (19.04.1969). Trener OMR Technikum Przemysłu Drzewnego
Gdańsk (1960-1961). Mistrz Sportu (28.02.1966). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia
polskiego rugby, Lublin 2004, s. 49.

Kamiński, Mieczysław (1916-1994). Urodził się 17 lutego 1916 r. w Stretyńsku na
Syberii w Rodzinie Anny z d. Bruloff - Rosjanki z Zaporozża, zesłanej na Syberię,
i Jana Kamińskiego, zesłańca politycznego po rewolucji 1905 r., skazanego przez
władze rosyjskie Warszawy na Sybir bez prawa powrotu do Polski. W 1921 r.
przeniósł się wraz z rodzicami do Harbina, a jesienią 1922 r. wraz z innymi dziećmi
Polaków, zesłanych na Sybir, wysłany został transportem morskim przez Między-
narodowy Czerwony Krzyż do Polski (sam - bo dorośli takich możliwości wówczas
nie mieli). W 1923 r. Polski Czerwony Krzyż rozesłał dzieci z Dalekiego Wschodu do różnych
ośrodków opieki społecznej (burs) w Polsce. Mały 8-letni Mietek był najpierw w takim ośrodku na
Wołyniu a następnie w Pruszkowie k/Warszawy. Tam w 1928 r. ukończył szkołę podstawową. Po
przyjeździe rodziców do Polski przeniósł się z nimi do Warszawy, gdzie w 1938 r. w gimnazjum
im. Lisa-Koli na Pradze uzyskał świadectwo dojrzałości. W tym samym roku po zdaniu egzaminu
został studentem Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego. W czasie studiów wyróżniał się
w grach zespołowych - koszykówce i piłce ręcznej (szczypiorniaku). Studia ukończył w 1939 r. We
wrześniu 1939 r. brał udział w obronie Warszawy. Po kapitulacji znalazł się na Wołyniu. Pracował

tam jako nauczyciel wychowania fizycznego w szkołach średnich w Równem, a następnie w Dobnie. W 1941 r. wrócił do Równego i podczas okupacji hitlerowskiej pracował jako robotnik w niemieckim przedsiębiorstwie ogrodniczo-warzywniczym. W 1944 r. wstąpił ochotniczo do polskiej partyzanckiej Brygady „Grunwald”, dowodzonej przez płk. Sobiesiaka „Maksa”. Brygada wcielona została w skład Samodzielnego Batalionu Specjalnego, skąd został przeniesiony, w stopniu porucznika, do Centrum Wyszkożenia Wojsk Wewnętrznych w okolicach Łodzi na wykładowcę i instruktora wych. fiz. Po zakończeniu działań wojennych w 1945 r. oddelegowany był do VII Łużyckiej Dywizji Piechoty II Armii WP w Lubaniu Śląskim, a następnie przeniesiony do Departamentu Personalnego WP i oddelegowany do pracy w Państwowym Urzędzie WF i PW. W 1948 r. rozpoczął pracę, jako jeden z pierwszych, w AWF w Warszawie na stanowisku instruktora sportu. W tym czasie prowadził ze studentami zajęcia z boksu, szermierki, gier i zabaw, koszykówki, piłki siatkowej i ręcznej. Pracował ponadto jako wykładowca na wojskowych kursach wychowania fizycznego i kursach dla Brygad Służby Polsce. W styczniu 1947 r., na własną prośbę, został zdemobilizowany. Z wojska wyszedł w stopniu kapitana z medalem „Za Wolność i Zwycięstwo”. W styczniu 1949 r. bez podania powodów (z przyczyn politycznych) został zwolniony z pracy w AWF. W latach 1949-1952 był w Warszawie nauczycielem wych. fiz. w gimnazjum im. Kołłątaja na Ochocie. W latach 1952-1958 pracował w Szkole Głównej Planowania i Statystyki, gdzie uczył koszykówki, piłki siatkowej i ręcznej oraz brał udział z zespołami studenckimi w akademickich mistrzostwach wyższych uczelni warszawskich. Jednocześnie jako instruktor, prowadził zajęcia w MDK-u (dawnej YMCA) zajęcia z młodzieżą niepełnosprawną. Na Międzynarodowych Igrzyskach Sportowych Młodzieży w 1955 r. był organizatorem, na zlecenie GKKF, turnieju piłki ręcznej kobiet i mężczyzn. W lutym 1958 r. dzięki staraniom kierownika Katedry Sportowych Gier Zespołowych - W. Kłuszejko, został ponownie zatrudniony w AWF na stanowisko adiunkta. W latach 1964-1970 był wykładowcą, a od 1970 r. do odejścia na emeryturę (31.12.1978) st. wykładowcą w pracowni Piłki Ręcznej Katedry SGZ. W 1950 r. złożył egzamin magisterski. W 1951 r. został instruktorem a w 1952 r. trenerem kl. 1 w piłce ręcznej, 1985 r., od 1957 r. był sędzią międzynarodowym w tej dyscyplinie sportu. Spośród dyscyplin sportu, których uczył, najbardziej związany był z piłką ręczną, powołaniem i pasją całego dorosłego życia. Był w tym zakresie uznanym autorytetem w kraju i na arenie międzynarodowej, jako teoretyk, trener, sędzia i działacz. W latach 1948-1952 był zawodnikiem KS „Spójni” Warszawa i reprezentantem Warszawy w 11 osobowej piłce ręcznej. W latach 1949-1974 był trenerem piłki ręcznej mężczyzn i kobiet w klubach: AZS AWF Warszawa, AZS Politechnika Warszawska, „Start” Warszawa, „Skra” Warszawa, SKS Varsovia, SKS Warszawianka. Wychował liczne grono piłkarzy i piłkarek ręcznych, z których kilka wprowadził do reprezentacji Polski. Jako sędzia związkowy i międzynarodowy prowadził w latach 1957-1970 setki spotkań ligi męskiej i żeńskiej, kilkudziesiąt spotkań międzypaństwowych i międzynarodowych i trzykrotnie sędziował na Mistrzostwach Świata w 11-osobowej i 7-osobowej piłce ręcznej. Jako przewodniczący Komisji Spraw Sędziowskich Związku Piłki Ręcznej w Polsce wielokrotnie uczestniczył w seminariach sędziów międzynarodowych organizowanych przez Międzynarodowy Związek Piłki Ręcznej. W latach 1975-1978 pełnił funkcję w komisji oceniającej pracę sędziów. Od roku 1952 był działaczem Polskiego Związku Piłki Ręcznej (od 1957 r. Związek Piłki Ręcznej w Polsce). Pełnił w nim szereg odpowiedzialnych funkcji: przewodniczącego Sekcji PR przy GKKF (1952-1957), prezesa Związku (1957-1958) oraz dwukrotnie wiceprezesa ds. kontaktów z terenem i prezesa Warszawskiego OZPR (1980-1988). Od 1958 r. był przez wiele lat przewodniczącym Komisji Sędziowskiej Związku. W 1956 r. jako przedstawiciel Polski uczestniczył w Kongresie IHF. M. Kamiński był autorem i współautorem różnego rodzaju opracowań i pomocy dydaktycznych (plansz), skryp-

tów dla studentów i trenerów, autorem szeregu artykułów metodycznych i programów nauczania piłki ręcznej, m.in. Piłka ręczna 7-osobowa. Metodyka nauczania. Technika Sędziowania. Warszawa 1985 (współautor J. Jaworski). Opracował dla Związku Piłki Ręcznej w Polsce przepisy gry w piłkę ręczną (1971), a będąc już na emeryturze napisał książkę Piłka ręczna - Etapy szkolenia podstawowego (Warszawa 1990). Za wieloletnią pracę dydaktyczną w szkole i uczelniach, trenerką w klubach oraz społeczną w Związku Piłki Ręcznej w Polsce był odznaczany i wyróżniany: Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem XXX-lecia PRL, Medalem Za Zasługi dla Sportu Polskiego, Medalem Za Zasługi dla WF i Sportu woj. Warszawskiego, Odznaką Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej, Złotą Odznaką AZS, tytułem Honorowego Prezesa Polskiego Związku Piłki Ręcznej, tytułem Honorowego Członka AZS. Od 1940 r. był żonaty z Zofią z d. Dagilis – absolwentką CIWF (1935). Miał dwóch synów: Krzysztofa (1942) i Witolda (1946). Zmarł 13 października 1994 r. w Warszawie. Pochowany został na Cmentarzu Bródnowskim w Warszawie w grobie rodzinnym. Jerzy Jaworski i Andrzej Mazur, *Mieczysław Kamiński (1916-1994)*. w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom II, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2000, s. 36-38. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 138. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 202; J. Jaworski, Mieczysław Kamiński (1916 - 1994), w: Ludzie wychowania fizycznego i sportu, red. Tadeusz Ulatowski, Warszawa 2000, s. 63-70.

Kamiński, Sławomir. W latach 1990-1999 asystent w Zakładzie Sportów Walki i Podnoszenia Ciężarów AWF Warszawa. Równoległe prowadził szkolenie najmłodszych grup w sekcji judo w klubie AZS-AWF. Jego praca metodyczno-naukowa koncentrowała się wokół analiz dotyczących elementów techniki judo stosowanych na zawodach w kategorii dzieci i młodzieży. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 149.

Kamiński, Tomasz. Pochodził z Warszawy, gdzie był zawodnikiem sekcji pływackiej AZS, a później „Delfina”. W tej drugiej startował m.in. z Jerzym Iwanowem - Szajnowiczem, bohaterem II wojny światowej na terenie Grecji, znanym jako „Agent nr 1”. Był przedwojennym trenerem pływaków Rejowa Skarżysko. W wieku 34 lat przyjechał do Kielc i od 1 czerwca 1939 r. został zatrudniony na Stadionie, na pływalni letniej Miejskiego Ośrodka Wychowania Fizycznego. Brał udział w Powstaniu Warszawskim. W kwietniu 1945 r. stanął na czele Okręgowego Związku Pływackiego w Kielcach. Na prezesa OZP wybierany był jeszcze w 1957 i 1965 r. W latach 1953-1964 trenował pływaków i waterpolistów Prochu Pionki. Członek Amerykańskiego Związku Trenerów Pływania. Szkoleniowiec i działacz Polskiego Związku Pływackiego, sędzia międzynarodowy. M. Michniak, A. Pawłowski, Świętokrzyski leksykon sportowy, Kielce 2002, s. 83.

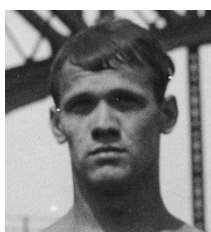

Kania Zbigniew, ur. 17. 93. 1951 w Czerwińsku. Żeglarz (klasa Latający Helender), w. 172 cm c.c. 79 kg. IO 1972 Monachium, 21 m.; mistrz świata 1967 i Europy 1969; dziewięciokrotny mistrz Polski; Zasłużony Mistrz Sportu, Mistrz Sportu w Żeglarskim, odzn. dwukrotnie srebrnym Medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe, wyróżniony nagrodą, „Fair Play”. Klub AZS-AWF Warszawa. Kariera sportowa 1962-88. Wykształcenie średnie, żaglomistrz i trener. Żonaty, ma dwoje dzieci. Mieszka w Wesołej - Zielonej k. Warszawy. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 110; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 258.

Karbowiak Krzemińska Anna, ur. 1. 06. 1950 w Grójcu. Wioślarka (dwójki bez stern.), w. 168 cm, c.c. 65 kg. IO 1976 Montreal, 8 m.; brązowa medalistka ME; piętnastokrotna mistrzyni Polski; Zasłużony Mistrz Sportu. Klub AZS Warszawa. Kariera sportowa 1968-76. Wykształcenie wyższe wf., AWF Warszawa, nauczycielka wf. Mężatka, dwoje dzieci, mąż jest inż. budowlanym. Mieszka w Warszawie. Pawlak A., *Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998*, Kraków 2000, s.111; Anna Pawlak, *Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994.*, Warszawa 1995, s. 35; <http://absolvenci-awf-warszawa.pl/absolvenci/who-is-who/>

Karczmarczyk-Noskiewicz, Wisława (1911-1991) - od 1952 r. w Zakładzie Gimnastyki AWF Warszawa, trener AZS, instruktorka narciarstwa. Autorka licznych opracowań programowo metodycznych dla nauczycieli. Pełniła wiele odpowiedzialnych funkcji w PZG. Trenerka i sędzina międzynarodowa w gimnastyce. W 1936 r. brała udział w Igrzyskach XI Olimpiady w Berlinie, gdzie zajęła szóste miejsce drużynowo i 32 miejsce indywidualne. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 98.

Karpiński, Kazimierz. Uprawia pływanie i piłkę wodną, prezentując od 1931 r. barwy AZS Warszawa. Specjalizował się w stylu dowolnym i stylu zmiennym. W latach 1931-1939 był wielokrotnym reprezentantem Polski w pływaniu i piłce wodnej. Wraz z zespołem AZS Warszawa siedmiokrotnie zdobył W latach 1932-1938 wicemistrzostwo Polski piłce wodnej. Na igrzyskach olimpijskich w 1936 r. w Berlinie był rezerwowym zawodnikiem sztafety 4 x 200 m stylem dowolnym.

W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Warszawie, gdzie prowadził działalność konspiracyjną. Zginął w pierwszych dniach powstania Warszawskiego 1944 r. na Woli. Ryszard Wryk, *Sport i wojna. Losy polskich olimpijczyków w latach drugiej wojny światowej*, Poznań 2016, s. 240; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., *Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty*, Warszawa 1962, s. 342; R. Wryk, *Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945*, Poznań 1991, s. 53; Fot. NAC.

Karwowski, Bohdan, ur. 23.12.1931 w Lasocinie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWSF Warszawa (1957-1959, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1957, 1958, srebrny 1959, zdobywca Pucharu PZR 1959). Pierwszy trener Stanisław Gierwatowski. Instruktorka klubu (01.02.1960). Założyciel i pierwszy trener OMR Legionowo (1959-1962, zwycięzca Turnieju Miast 1961), Legionovii Legionowo (1961-1962, finalista Pucharu

Prezesa PZR 1962) M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, *Encyklopedia polskiego rugby*, Lublin 2004, s. 50. Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/10/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Kasiński, Zbigniew, ur. 22.08.1950 w Warszawie. Wykształcenie zawodowe. Zawodnik rugby Orła Warszawa (1972-1973), AZS AWF Warszawa (1973 - 1984, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1977, 1979, 1980, 1981, 1982, 1984, srebrne; 1974, 1975, 1983, brązowe: 1976, 1978), Ussel (Francja, 1984-1990), Draginong (Francja), Yutz (Francja), Metz (Francja). Pierwszy trener Zbigniew Janus. Instruktorka rugby (06.09.1979). Trener seniorów Metz (Francja). W reprezentacji Polski rozegrał 39 meczów, zdobył 36 punktów. Występował na pozycji filara. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, *Encyklopedia polskiego rugby*, Lublin 2004, s.52. Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/10/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Kasperkówna Wanda: członek AZS Warszawa. Reprezentantka klubu w koszykówce i piłce ręcznej od 1938 r. Po wojnie zawodniczka we wszystkich grach zespołowych oraz reprezentantka Polski w koszykówce. Społeczna instruktorka junierek AZS do 1948 r. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 342.

Kasprzak Jarogniew, ur. w 1912 r. Absolwent Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu. Koszykarz AZS Poznań i KPW Poznań. Akademicki wicemistrz świata z 1937 r. Uczestnik mistrzostw Europy w 1937 r. (IV miejsce). Pięciokrotny mistrz Polski (1930, 1931, 1932, 1935, 1937). Walczył w kampanii wrześniowej 1939 r., a następnie, wzięty do niewoli radzieckiej, przebywał w obozie jenieckim na terenie ZSRR, gdzie został zamordowany. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 53-4.

Kasprzyk, Jacek (ur. 8 sierpnia 1962 w Ostrowcu Świętokrzyskim) – polski działacz sportowy, związany z AZS, były siatkarz, od 7 czerwca 2016 roku prezes Polskiego Związku Piłki Siatkowej. Od szóstego roku życia trenował pływanie i piłkę wodną w rodzinnym Ostrowcu Świętokrzyskim. Będąc w szkole średniej, Technikum Hutniczo-Mechanicznym, rozpoczął treningi siatkarskie w KSZO Ostrowiec Świętokrzyski. Absolwent Politechniki Warszawskiej, gdzie zdobył zawód inżyniera elektryka. W czasie studiów reprezentował barwy uczelnianego AZS-u, a grę klubie łączył z działalnością społeczną w strukturach Akademickiego Związku Sportowego. W roku 1983 został najmłodszym prezesem klubu uczelnianego w Polsce. Od wielu lat zasiada w najwyższych władzach AZS, przez trzy kadencje pełnił odpowiedzialną funkcję Skarbnika największego stowarzyszenia sportowego w Polsce. Od 2004 roku jest członkiem Zarządu Polskiego Związku Piłki Siatkowej. W kadencji 2004–2008 przewodniczył Sądowi Odwoławczemu. Ponadto w 2005 roku został dyrektorem Ligi Siatkówki Kobiet, która od roku 2009 przybrała nazwę ORLEN Liga. W kolejnej kadencji (2008–2012) był Przewodniczącym Wydziału dyscypliny. Ponownie wybrany przez Delegatów do Zarządu PZPS w roku 2012 wszedł do Prezydium Zarządu Polskiego Związku Piłki Siatkowej. Przez trzy lata przewodniczył także Wydziałowi Siatkówki Plażowej. W tym czasie polskie pary zdobyły 36 medali imprez międzynarodowych. W 2014 r. objął funkcję Wiceprezesa PLPS, a rok później został Prezesem spółki zarządzającej rozgrywkami najwyższego szczebla. W 2015 został mianowany wiceprezesem PZPS ds. sportu i szkolenia i Przewodniczącym Wydziału Szkolenia. 7 czerwca 2016 wybrany nowym prezesem Polskiego Związku Piłki Siatkowej. [https://pl.wikipedia.org/wiki/Jacek_Kasprzyk_\(dzia%C5%82acz_sportowy\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Jacek_Kasprzyk_(dzia%C5%82acz_sportowy)); R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 197 (maszynopis).

Kazmierczak, Zygmunt, ur. 01.01.1945 w Tuszczu. Wykształcenie wyższe, Akademia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Warszawie. Zawodnik rugby Legionovii Legionowo (1962-63, finalista Pucharu PZR 1962), AZS AWF Warszawa (1964-1965, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1964, 1965), Orła Warszawa (1966-1968: srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1966, 1967, 1968). Pierwszy trener Bohdan Karwowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 3 oficjalne mecze międzypaństwowe, zdobył 3 punkty, występował na pozycji Środkowego i skrzydłowego ataku. Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1982). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 51. Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/10/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Kempa, Józef (1905-1944). Znany aktor teatralny i filmowy. Mąż także znanej aktorki Haliny Kamińskiej. Członek AZS od 1928 r. Piłkarz grający w ataku. Po studiach w warsz. Szkole Dramatycznej debiutował w Teatrze Letnim w Warszawie. W sezonie 1929/30 występował w Teatrze Miejskim w Wilnie, w sez. 1931/32 w Teatrze Miejskim w Łodzi, następnie w teatrach warszawskich (Teatrze Artystów, Nowym, w zespole S. Jaracza, Teatrach Narodowym: Nowym, Letnim, Polskim i Małym). W l. 1935-38 okresowo występował w Teatrze Ateneum (w lecie 1937 i 1938 z zespołem Ateneum w Krakowie). W czasie II wojny świat. występował w teatrach jawnych w Warszawie: Miniatury (1943), Jar (1944) oraz w krakowskim Teatrze T. Powszechnym (czerwiec 1944). Zginął w Powstaniu Warszawskim. R. Gawkowski, *Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa*, s. 82 (maszynopis). R. Wryk, *Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945*, Poznań 1991, s. 54. <http://encyklopediateatru.pl/autorzy/4228/jozef-kempa> (fot.);

Kepel (ew. Keppel), Jerzy. Wicemistrz Polski w wioślarstwie i znakomity narciarz w l. 30 XX wieku. Był zawodnikiem AZS Wilno (od lata 1936 r. reprezentował już jednak AZS Warszawa). Jako wioślarz był chyba jedyną realną konkurencją dla Rogera Vereya z AZS Kraków. Z jego osiągnięć warto wymienić m.in. międzynarodowe mistrzostwo Łotwy w 1934 r. Biedny klub akademicki nie mógł sobie pozwolić na liczne międzynarodowe i ogólnopolskie starty Kepela. Być może z tego także powodu wyjechał do Budapesztu na studia w Królewskim Węgierskim Instytucie Wychowania Fizycznego. Miał szanse wyjazdu na IO w Belinie w 1936 roku, ale decyzja związku wioślarskiego przekreśliła te nadzieje. W 1939 r. był u szczytu swej kariery sportowej (a propos IO 1940 roku). 3 maja 1939 r. Jerzy Kepel złożył ślubowanie olimpijskie. Na początku II wojny światowej uwięziono go w sowieckim łagrze. Jako znany sportowiec miał międzynarodowe kontakty. Został więc oskarżony o szpiegostwo i skazany na 10 lat ciężkich robót kopalni niklu koło Norylska i zginął bez śladu. Jego syn Jerzy (ur. 1940) przeżył wojnę, został ekonomistą i bankowcem. A. Srebrakowski, *Wioślarstwo wrocławskie po II wojnie światowej*, w: *Z dziejów sportu na Ziemiach Zachodnich i Północnych Polski po II wojnie światowej*, red. Jarośława Maliniaka, Piotra Sroki i Grzegorza Straucholda, Wrocław 2014, s. 189; R. Wryk, *Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945*, Poznań 1991, s. 30; J. Niecki, *Jerzy Keppel się skarży... Zaniedbania Związku pozbawiły go szans olimpijskich*, „Przegląd Sportowy” 1936, nr 61, z 23 VII, s. 3; *Przegląd Sportowy* 1936, Nr 74 27.08. 1936 s. 6. R. Wryk, *Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945*, Poznań 1991, s. 54. Fot. <https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/228766/>

Kępiński Stefan Krystian, ur. 3 IV 1914 r. w Poczdamie. Zawodnik sekcji pływackiej AZS Warszawa. Dwukrotny mistrz i rekordzista Polski w konkurencji 3 x 100 m stylem dowolnym (1931 r.) i 3 x 100 m stylem zmiennym (1932 r.). Po kampanii wrześniowej 1939 r. przedostał się do Wielkiej Brytanii, gdzie przeszedł przeszkolenie w zakresie lotnictwa uzyskując stopień podporucznika nawigatora. Zginął w wypadku lotniczym 19 VIII 1942 r. w czasie lotu treningowego na terenie Wielkiej Brytanii. R. Wryk, *Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945*, Poznań 1991, s. 55.

Kępka Tadeusz. Urodzony 27 marca 1932 roku w Nowym Mieście. Trener długodystansowców. Gdy przystępował do pracy trenerskiej, liczył zaledwie 20 lat. Objął wtedy treningi grupy biegaczek na 800 m. Pod okiem trenera Jana Mulaka wypracował metody, które przyniosły dobre rezultaty. W 1956 roku został trenerem średnio i długodystansowców. Jego wychowankiem jest między innymi Witold Baran, wielokrotny mistrz i reprezentant Polski w biegach średnich, wicemistrz Europy w biegu na 1500 m. W 1966 roku Tadeusz Kępka wyjechał do Meksyku, jako trener tamtejszych

długodystansowców. Rewelacyjną formą na ostatnich Igrzyskach zabłysnął jego wychowanek, Juan Masimo-Martinez, który w biegach na 5 i 19 km zajął IV miejsce. Tadeusz Kępka z lekką atletyką zetknął się w 15 roku życia. Zapowiadał się na dobrego biegacza, ale przedwczesne zainteresowania trenerskie przekreśliły jego karierę długodystansowca. W pierwszych latach pracy szkoleniowej, biegając z zawodnikami na treningach, uzyskiwał czasy, które nie ustępowały wynikom czołowych naszych średnio i długodystansowców. Zakrzewski, S. (red.), PZLA. Rocznik jubileuszowy 1968, Warszawa 1969, s. 107.

Kiss – Orski Adam, szermierz (florelista, szpadzista): ur. 12 maja 1935 we Lwowie, zm. 31 marca 2008 w Wiedniu. Zawodnik klubów: AZS AWF Warszawa, Legia Warszawa. Mistrz Polski juniorów we florecie 1956. Trener reprezentacji Czechosłowacji. Założyciel Wiener Fecht Club w Wiedniu 1980. Z. A. Judycki, Polscy sportowcy w świecie, Warszawa 2014, s. 108-9.

Kiszkiel Piotr (1947- 9?), prezes AZS UW od października 1971, na emigracji od 1973 r., szwedzki polityk tamtejszej Partii Liberalnej. Wiceprzewodniczący rady miasta Goeteborga. Pracuje w instytucjach komunalnych w Göteborgu, przewodniczący Partii Liberalnej w Göteborgu. R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 186 (maszynopis); Nowa Gazeta Polska. Polski Dwutygodnik Wydawany w Sztokholmie NR 10 (349), 17.05.2015, s. 2-3; <https://www.allabolag.se/befattningshavare/piotr-kiszkiel/cd3f04ee91c4261b0868a1c05d6da4dc>

Kleinadel, Edward (1896-1927) - mistrz i reprezentant Polski w tenisie ziemnym, działacz ZSS UW i w 1917 wiceprzewodniczący warszawskiej Centrali AZS. Najlepszy krajowy tenisista, już w 1911 wygrał turniej juniorski w Langfurth. Na 3 roku studiów związał się z warszawską Koroną. Jako pierwszy Polak uczestniczył w Turnieju Rolanda Garrosa (1925 i 1926, przegrywając jednak wszystkie cztery mecze indywidualnie oraz dwa mecze deblowe). W latach 1915-1921 student UW. Na pierwszych w historii mistrzostwach Polski w 1921 zwyciężył w trzech finałach: w singlu, deblu (z Jerzym Kowalewskim) i mikście (z Jadwigą Żochowską). Od 1922 r. stale mieszkał za granicą (USA, Francja), reprezentując jednak barwy Polski w tenisowych rozgrywkach. Zmarł po operacji wyrostka robaczkowego. W Plebiscycie Przeglądu Sportowego na najlepszego sportowca 1927 roku zajął pośmiertnie 8. miejsce. „Przegląd Sportowy”, nr 48 z 3.12.1927, s. 6; R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 28 (maszynopis); A. Fąfara, Cały ten tenis. Encyklopedia, Ożarów Mazowiecki 2016, s. 118.

Kleinszmidt Aurelia, pseudonim „Rolka”. Członkini sekcji pływackiej AZS Warszawa. Prowadziła działalność społeczną w AZS Warszawa oraz w Warszawskim Okręgowym Związku Pływackim. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywała w Warszawie, gdzie była łączniczką AK w Śródmieściu. Zginęła w powstaniu warszawskim 1944 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 55.

Klemczak Władysław, ur. w 1908 r. w Miejskiej Górcie, powiat rawicki. Lekarz medycyny. Lekkoatleta RKS Rawicz i AZS Poznań. Czołowy polski tyczkarz w latach 1935 - 1938. Mistrz Polski w skoku o tyczce (1936 r.). Reprezentant kraju w meczach międzypaństwowych (1935 - 1938). W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył jako podporucznik rezerwy 1 batalionu 56 pp Armii „Poznań”. W czasie walk pod Kutnem został ciężko ranny. Zmarł w wyniku odniesionych ran w trzeciej dekadzie września 1939 r. w Jabłonnej pod Warszawą. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 55.

Klemensiewicz, Zygmunt /1886 - 1963/ naukowiec, fizyk, działacz turystyki narciarskiej, taternik, autor pierwszego polskiego podręcznika taternictwa. Absolwent Uniwersytetu we Lwowie, praca naukowa w Niemczech i we Francji, profesor Politechniki i Uniwersytetu we Lwowie; w latach II wojny na emigracji; jeden z założycieli Międzynarodowej Unii Nauczycieli Akademickich /1945/; od 1956 w kraju; organizator i kierownik Katedry Fizyki Jądrowej na Politechnice Śląskiej w Gliwicach; członek Sekcji Turystycznej Towarzystwa Tatrzańkiego od 1906, 1991-1912 prezes ww. Sekcji; działacz Oddziału PTT we Lwowie /1924-27 członek zarządu/; 1907 współzałożyciel Karpackiego Towarzystwa Narcierzy /1919-39 prezes; współzałożyciel Polskiego Związku Narciarskiego w 1919, wiceprezes PZN 1932-39; od 1907 roku w komitecie redakcyjnym „Taternika”, 1911-12 redaktor; zasłużony dla turystyki studenckiej; pod patronetem Klemensiewicza zawiązano na Politechnice Śląskiej Akademicki Klub Turystyczny „Watra” i Studenckie Koło Przewodników „Harnesie”; odznaczony Krzyżem Oficerekim Orderu Odrodzenie Polski Złote, członek honorowy Klubu Wysokogórskiego; imię Klemensiewicza nosi od 1977 roku Międzyuczelniany Oddział PTTK przy Politechnice Śląskiej w Gliwicach. Słownik biograficzny prekursorów turystyki oraz działaczy PTT, PTK i PTTK, Warszawa 1988, s. 42.

Kliglich, Stefan, ur. 10.06.1937 w Sochaczewie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1956-1959, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1957, 1958, srebrny 1959). Występował na pozycji skrzydłowego ataku. Pierwszy trener Stanisław Gierwatowski. Posiadacz zgłoszenia Nr 1 Sekcji Rugby GKPP z dnia 10.10.1956. Instruktor klubu (14.11.1960). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 52.

Klimaj Mieczysław (03.10.1922 – 08.05.2017). Urodzony w Wójcinie k. Tarnowa, przeszedł trudną wojenną drogę: od ochotniczej służby żołnierskiej we wrześniowej kampanii obronnej, internowania przez Sowieców w Starobielsku, stalagu jenieckiego w Niemczech, działalności konspiracyjnej w ZWZ i AK (był dowódcą plutonu dywersyjnego). Po wojnie został powołany do Oficerskiej Szkoły Piechoty i Kawalerii w Krakowie. Rok później, dyscyplinarnie zwolniony, jako „element” niepewny politycznie, znalazł się w Batalionie Karnym w Niepołomicach. Po kilku miesiącach trafił do Wojsk Ochrony Pogranicza. Stamtąd, uzyskał skierowanie na studia w AWF. Tu, mimo anegdotycznych już komplikacji z zaliczeniem fizjologii (w następstwie nocnych występów pieśniarskich pod oknem mieszkania Profesora Missiury) przez pięć lat był asystentem w Zakładzie Gier Zespołowych. Już na studiach rozpoczął karierę sędziego koszykówki, trwającą ponad 20 lat. Był uznanym sędzią międzynarodowym, wielokrotnie prowadził spotkania na Mistrzostwach Europy i turniejach o Puchar Europy. Po studiach związał się z „Gwardią” Warszawa, gdzie osiadł na 37 lat. Przez wiele lat prowadził pierwszoligową, czołową w kraju drużynę koszykówki kobiet. Później, aż do emerytury, był kierownikiem wyszkolenia w tym klubie. Jego kompetencje, jako organizatora szkolenia sportowego, zostały ukoronowane powołaniem do interdyscyplinarnego zespołu, sterującego przygotowaniem polskiej reprezentacji do Igrzysk Olimpijskich w Seulu (1988 r.). Mieczysław Klimaj był niestrudzonym działaczem sportowym. W czasie studiów został wiceprezsem nowopowstałego klubu AZS-AWF Warszawa, był prezesem Warszawskiego Okręgowego Związku Koszykówki, przewodniczącym Kolegium Sędziowskiego PZKosz., członkiem Komisji Sportowej PKOl. Dla naszego grona, to jednak przede wszystkim działacz sercem oddany ukochanej Uczelni. On był inicjatorem Stowarzyszenia Absolwentów AWF, jego pierwszym prezesem,

prezesem honorowym. Pomysłodawcą wielu zdarzeń ważnych dla środowiska. Po wycofaniu się z pełnienia formalnych stanowisk – liczącym się dla nas mentorem. Absolwenci AWF Warszawa Nr 1 (29) 2019; https://pl.wikipedia.org/wiki/Mieczys%C5%82aw_Klimaj

Klimkiewicz Michał. Siatkarz AZS Warszawa. Poległ w kampanii wrześniowej 1939 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 55.

Klucznik Janina, ur. 18. 06. 1954 w Ostrzewin. Wioślarka (dwójki podwójne), w. 172 cm, c.c. 61 kg. IO 1980 Moskwa, 5 m.; sześciokrotna mistrzyni Polski; Mistrz Sportu, Zasłużony Mistrz Sportu. Klub AZS AWF Warszawa. Wykształcenie wyższe wf., AWF Warszawa, nauczyciel akademicki. Mieszka w Warszawie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s.118; Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s. 36; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Klumberg Aleksander. Estończyk, szkolił naszych lekkoatletów od 1927 do 1933 roku. Postęp, jaki w tym czasie uczyniła polska lekka atletyka, w dużym stopniu był jego zasługą. Rekord świata Zygmunta Heliasza w pchnięciu kulą i Jadwigi Wajsówny w rzucie dyskiem, to także po części jego dzieło, podobnie jak piękne wyniki Jerzego Pławczyka w skoku wzwyż i dziesięcioboju czy Eugeniusza Lokajskiego w rzucie oszczepem Klumberg był wybitnym sportowcem (rekordzista świata w dziesięcioboju, toteż doskonale czuł i rozumiał zawodnika. Po Igrzyskach Olimpijskich w Paryżu, na których wywalczył brązowy medal w dziesięcioboju, doznał trwałej kontuzji, która wyeliminowała go z szeregów zawodników. Został zawodowym trenerem najpierw lekkoatletów estońskich, a potem polskich. W II wojnie światowej Klumberg utracił nogę. Z niewoli wrócił do ojczyzny nieuleczalnie chory; zmarł 10 lutego 1958 roku. Zakrzewski, S. (red.), PZLA. Rocznik jubileuszowy 1968, Warszawa 1969, s. 113. Fot. <https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/215584/>

Kłopotowski Andrzej: członek AZS Warszawa od roku 1951. Obecnie występuje w barwach Sparty Żoliborz. Jeden z najbardziej utalentowanych polskich pływaków. Rekordzista Polski w biegu na 200 m klas. Akademicki mistrz świata Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 342.

Kłos Witold Jan, ur. 20 XII 1907 r. w Poznaniu. Prawnik, księgarz. W latach 1936 - 1939 kierownik Księgarni Św. Wojciecha w Warszawie. Zawodnik i działacz sekcji tenisowej AZS Poznań. W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył jako podporucznik rezerwy 2 Pułku Strzelców Konnych w Hrubieszowie. Poległ w czasie walk w okolicach Rawy Ruskiej około 22 września 1939 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 55-6.

Klyszejko, Walenty. (1909-1987). Urodził się 2 grudnia 1909 r. w Petersburgu w polskiej rodzinie inteligenckiej. Ojciec Stanisław był księgowym, matka Eleonora z domu Stahl. Dzieciństwo i młodość spędził w Tallinie, gdzie ukończył szkołę podstawową i gimnazjum humanistyczne, uzyskując w 1929 r. świadectwo dojrzałości. Był obywatelem Estonii narodowości polskiej. Jako uczeń uprawiał sport, przede wszystkim gry i lekkoatletykę, a w koszykówce, którą najbardziej polubił, był w 1928-33 reprezentantem Estonii. Uczęszczał również na kursy instruktorskie, organizowane przez YMCA, których ukończenie umożliwiło mu prowadzenie treningów z grupami młodzieżowymi.

wymi, a po maturze pracę w charakterze nauczyciela wychowania fizycznego w szkole i kierownika sportu w fabryce papieru w Tallinie. W 1933 r. skierowany przez Związek Polaków Zagranicą i konsola polskiego w Tallinie przyjechał na dwuletnie studia do Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego w Warszawie, które ukończył w 1935 r. Po przedłużeniu studiów w CIWF do trzech lat w 1938 r. ukończył III rok studiów. Podczas studiów był instruktorem koszykówki, a po ich ukończeniu od 1935 r. pracował, jako trener państwowy w Polskim Związku Gier Sportowych, doprowadzając polskie zespoły reprezentacyjne - żeński i męski do wielu sukcesów międzynarodowych. Był trenerem żeńskiej drużyny na Światowych Igrzyskach Kobiet w 1934 r. w Londynie. Reprezentacja męska kierowana przez W. Kłyszejkę, zajęła IV miejsce na Igrzyskach Olimpijskich w Berlinie w 1936 r. (jako najlepsza z drużyn europejskich), na Mistrzostwach Europy w 1937 r. w Rydze - IV miejsce i w 1939 r. na Mistrzostwach Europy w Kownie – III miejsce. Równocześnie rozwijał działalność metodyczno-szkoleniową; publikował na łamach „Wychowania Fizycznego” i w prasie sportowej artykuły, upowszechniając nowoczesne zasady i metody treningu koszykarskiego. Publikacje W. Kłyszejki w latach 1935-1938 były pierwszymi opracowaniami w Polsce dotyczącymi metodyki i systematyki nauczania sportowych gier zespołowych. Jesienią 1938 r. uzyskał obywatelstwo polskie. W tym też roku rozpoczął pracę w Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie na stanowisku asystenta odpowiedzialnego za kierunek szkolenia studentów w grach sportowych. We wrześniu 1939 r. jako ochotnik bronił Warszawy przed najeźdźcą hitlerowskim. Na podstawie jego meldunku z wieży AWF, 1 września o 5.20 pierwszy alarm lotniczy w Warszawie. Po kapitulacji stolicy przedostał się na Węgry, a stamtąd z narażeniem życia do tworzących się jednostek Wojska Polskiego we Francji. W kwietniu 1940 r. został przyjęty do Szkoły Podchorążych w Coetgoidan. Potem ewakuował się do Anglii; tam odbył przeszkolenie w Szkole Podchorążych Broni Pancernych i rozpoczął służbę w I Pułku Pancernym Pierwszej Dywizji Pancernych gen. S. Maczka. W tej formacji jako dowódca plutonu czołgów wziął udział w całym szlaku bojowym od Francji przez Belgię do Holandii, uczestnicząc w wielu bitwach, m. in. pod Falaise, i odnosząc poważne rany. 7 września 1944 r. został mianowany podporucznikiem, a w listopadzie tegoż roku przeniesiony do Centrum Wyszkozenia Broni Pancernych i delegowany do Ośrodka Rehabilitacyjnego Polskich Sił Lądowych w Poebles w Szkocji, gdzie jako oficer do spraw wychowania fizycznego kierował procesem rehabilitacyjnym, stosując w tej działalności wiele oryginalnych i nowoczesnych metod. Dokumentacja wyników tej pracy była publikowana w angielskich wydawnictwach fachowych. Latem 1947 r. wrócił do kraju i od 1 IX wznowił pracę w AWF, wiążąc swe życie na stałe z bielańską uczelnią. W 1953 r. uzyskał stopień magistra wych. fiz. W Akademii i w ruchu sportowym rozwinął bogatą działalność dydaktyczno-naukową, trenerską i społeczno-organizacyjną. W latach 1947-1976 był kierownikiem Działu, później Katedry i Zakładu Sportowych Gier Zespołowych jako wykładowca, z-ca profesora (1954-1961), st. wykładowca (1961-1968). W 1963 r. (18.VI) uzyskał stopień doktora nauk wychowania fizycznego, a 15 XI 1968 r. nominację na stanowisko docenta. Po przejściu na emeryturę w 1976 r. kontynuował pracę dydaktyczno-naukową do ostatnich chwil swego życia. W działalności dydaktyczno-naukowej koncentrował się na zagadnieniach teorii i metodyki treningu sportowego, był twórcą nowych metod i rozwiązań techniczno-taktycznych w koszykówce oraz metody obserwacji i analizy walki sportowej w zespołowych grach sportowych. Na szczególną uwagę zasługują jego studia prakseologiczno-dydaktyczne i prakseologiczno-psychologiczne nad istotą walki sportowej w grach zespołowych, warunkami jej skuteczności i skłonności zawodników do określonych stylów i sposobów gry zwłaszcza obronnej. Wyniki dociekań naukowych, pomysły metodyczne, inicjatywy organizacyjne i swoje bogate doświadczenia wdrażał w pracy trenersko-szkoleniowej i przekazywał młodzieży

akademickiej w ramach specjalizacji trenerskiej, publikował w podręcznikach, skryptach i artykułach, upowszechniał na kursach trenersko-instruktorskich. Wychował setki nauczycieli, trenerów i instruktorów koszykówki. Był autorem wielu prac naukowo-metodycznych i programów nauczania koszykówki, a jego badania nad treścią i charakterem walki sportowej wyróżniają się oryginalnością i nowoczesnością. Wniósł swymi pracami trwały wkład w rozwój teorii i metodyki sportowych gier zespołowych, liczący się nie tylko w Polsce, ale również w skali międzynarodowej. Ważniejsze publikacje W. Kłyszejki: *Krótkie wskazówki nauczania gry w koszykówkę*. Warszawa 1937; *Koszykówka*. Warszawa 1948 -1950 (trzy wydania); *Koszykówka dla instruktorów*. Warszawa 1951; *Ćwiczenia kondycyjno-sprawnościowe w sportowych grach zespołowych*. Warszawa 1952; *Program nauczania sportowych gier zespołowych*. Warszawa 1953; *Program specjalizacji dyscyplin sportowych gier zespołowych*. Warszawa 1953; *Metodyka i systematyka szybkiego atakowania w koszykówce*. Warszawa 1954; *Teoria sportowych gier zespołowych*. Warszawa 1956; *Sędziowanie w koszykówce*, „Wychowanie Fizyczne” 1935, z. 11/12; *Metodyka i podział ćwiczeń przygotowawczych do koszykówki tamże*, 1937, z. 374 *Technika koszykówki, tamże*, 1937, z. 374 i 7; *Okresy przygotowawcze do gry w koszykówce, tamże*, 1938, z.4; *Wychowawcze i sportowe wartości koszykówki, tamże*, 1947, nr 1; *Systemy rozgrywek w sportowych grach zespołowych, tamże*, 1947, nr 2, *Zasady metodyki nauczania treningu indywidualnego w koszykówce*, „Kultura Fizyczna” 1952, nr 6; *Przyczynek do badania wzrostu sprawności technicznej w koszykówce, tamże*, 1953, nr 7; *Z problematyki taktycznych koncepcji współczesnej koszykówki, tamże*, 1960, nr 1; *Wstępne rozważania z zakresu teorii walki sportowej, tamże*, 1960, nr 7/8; *Próba analizy skuteczności akcji ofensywnych w piłce nożnej, tamże*, 1961, nr 9; *Charakterystyka ruchowej walki sportowej w piłce nożnej, ręcznej 7-osobowej i koszykówce, tamże*, 1964, nr 1; *Próba sprecyzowania założeń treningowych w grach zespołowych*, „Materiały Szkoleniowe PKOI” 1964, nr 6; *Badania nad treścią i charakterem walki sportowej w grach zespołowych. Studium dydaktyczno-prakseologiczne*. Warszawa 1965; *Czynniki decydujące o skuteczności akcji ofensywnych w sportowych grach zespołowych*, „Roczniki Naukowe AWF w Warszawie” 1965, t. IV; *Upodobania i skłonności czołowych zawodników w grach zespołowych do różnych form postępowania defensywnego*, „Sport Wyczynowy” 1968, nr 1; *Wybrane zagadnienia wyczynowej koszykówki*, „Materiały Szkoleniowe PZKosz.” 1969, nr 4; *Wybrane zagadnienia teorii sportowych gier zespołowych*. Warszawa 1975 (redakcja). W uczelni rozwijał także bogatą działalność społeczno-organizacyjną. Był przez wiele lat członkiem senatu, wielu komisji i organów kolegialnych, należał do inicjatorów i projektodawców modernizacji i rozbudowy uczelni (przebudowy hali sportowej i bodowy hali do gier sportowych); pełnił w latach 1953-1955 i 1958-1961 funkcję prodziekana. Równolegle był przez wiele lat trenerem zespołów AZS w koszykówce kobiet i mężczyzn i męskiej drużyny AZS-AWF, stanowiącej praktyczną bazę specjalizacji trenerskiej; działał organizacyjnie w klubie sportowym AZS-AWF w latach 1962-1969 jako jego wiceprezes i prezes, a także w Zarządzie Głównym AZS. Szczególną rolę odegrał w rozwoju polskiej koszykówki, w której W. Kłyszejko stanowił swoistą instytucję. Rozwijał aktywną działalność szkoleniową i organizacyjną w Polskim Związku Koszykówki. Pełnił funkcję wiceprezesa Polskiego Związku Piłki Ręcznej, później przewodniczącego i przewodniczącego Sekcji Koszykówki przy GKKF (1947-1953); był przez wiele lat członkiem Zarządu, a w latach 1988-1973 prezesem PZKosz., później członkiem honorowym; działał w Komisji Sportowej PKOI (1958-1973) oraz na arenie międzynarodowej jako sędzia międzynarodowy, ekspert, komisarz techniczny i członek Komisji Koszykówki Kobiet Międzynarodowej Federacji Koszykówki (FIBA); był uczestnikiem wielu wielkich imprez międzynarodowych, pełniąc na nich funkcję delegata FIBA; w 1952 r. był z ramienia PKOl obserwatorem

LUDZIE AZS-u

Igrzysk Olimpijskich w Helsinkach. Posiadał najwyższe kwalifikacje trenerskie. Jako jeden z pierwszych otrzymał tytuł Zasłużonego Trenera PBL. Kompetentny, rzetelny, odpowiedzialny, dociekliwy, krytyczny, ciągle niespokojny, poszukujący nowych rozwiązań, a równocześnie wrażliwy i uczynny cieszył się powszechnym autorytetem i uznaniem. Za wszechstronną i aktywną działalność i za twórcze osiągnięcia naukowo-dydaktyczne był wielokrotnie wyróżniony nagrodami resortowymi I i II stopnia; posiadał wysokie odznaczenia państwowe, m. in. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty Krzyż Zasługi; był jednym z pierwszych Zasłużonych Działaczy Kultury Fizycznej i posiadał tytuł „Zasłużony Nauczyciel oraz Odznakę Tysiąclecia Państwa Polskiego. Za odbyłą służbę wojskową i bohaterską postawę odznaczony był francuskim Croix Combattants Volontaires, angielskimi France and Germany Star, Deience Medal, War Medal, a w Polsce Medalem „Za zasługi dla obronności kraju”. Posiadał ponadto wiele odznaczeń i medali organizacji i związków sportowych. Należał do wielu organizacji społeczno-politycznych. Zajmował się filatelistyką, zbierając znaczki przede wszystkim o tematyce sportowej; z wielką życzliwością opiekował się zwierzętami. Był żonaty (24 X 1948 r.) z Haliną Kozakiewicz - absolwentką AWF. Z małżeństwa tego jest dwóch synów: Andrzej (ur. 1950) absolwent Politechniki Warszawskiej elektronik i Stanisław (ur. 1958) absolwent AWF - obecnie metaloplastyk. W. Kłyszejko zmarł 20 sierpnia 1987 r. i jest pochowany na Cmentarzu Północnym w Warszawie. Kajetan Hądzelek, Walenty Kłyszejko (1909-1987), w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom 1, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2000, s. 43-46; Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 134; https://pl.wikipedia.org/wiki/Walenty_K%C5%82yszejko; R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 164 (maszynopis); Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 342.

Kmieć Zbigniew - pierwszy prezes Klubu AZS-AWF Warszawa wybrany na zebraniu ogółu studentek i studentów AWF, na którym powołano do życia AZS-AWF. 24-letni Zbigniew Kmieć miał wtedy 24 lata, był studentem III roku AWF (rocznika 1947-1950). Pierwszy Zarząd był złożony wyłącznie ze studentów różnych roczników AWF. Kmieć cieszył się dużym zaufaniem kolegów. W latach drugiej wojny światowej pracował w Kamieniołomie Dąbrowa, działał w konspiracji i w oddziale partyzanckim na terenie powiatu myślenickiego i wadowickiego, był więziony przez gestapo; po wojnie działał w PPS oraz w organizacjach młodzieżowych: OMTUR, ZNMS; pracował przez pewien czas jako nauczyciel wychowania fizycznego w szkole (1947). Podczas studiów w AWF pełnił różne funkcje społeczne: był wiceprezesem „Bratniej Pomocy Studentów AWF”, później był współzałożycielem Związku Młodzieży Socjalistycznej (ZMS), a w Zarządzie Uczelnianym ZAMP pełnił funkcję kierownika Wydziału Organizacji Ogólnostudenckich. Był zamiłowanym narciarzem i współorganizatorem różnych imprez sportowych na terenie AWF. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 37-38.

Knychalska-Karwan Zofia (1922-). Lekarz stomatolog i sportowy, profesor, autorka unikalnych prac z zakresu uszkodzeń sportowych szczęk i zębów. Wieloletni lekarz Wojewódzkiej Przychodni Sportowo-Lekarskiej w Krakowie. Urodziła się 22 IX 1922 r. w Kaliszu. W tym mieście rozpoczęła naukę w Liceum Ogólnokształcącym. Dalszą edukację w zakresie szkoły średniej kontynuowała w Krakowie, gdzie zdała maturę (1942) i podjęła studia medyczne początkowo na tajnych kompletach, a po wojnie na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jagiellońskiego. Dyplom lekarza medycyny uzyskała w 1949 r. Równocześnie studiowała na Studium Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, uzyskując w 1950 r. dyplom magistra wychowania fizycznego. Czynn timer uprawiała

wioślarstwo, pływanie i siatkówkę. Brała udział w biegach przełajowych, zajmując czołowe miejsca. Hołdowała szlachetnej idei sportu amatorskiego. Propagowała turystykę górską i narciarstwo turystyczne. Pracę doktorską pt. „Uszkodzenia sportowe szczęk i zębów” obroniła w 1951 r. w Akademii Medycznej w Krakowie, a w 1966 r. otrzymała stopień doktora habilitowanego na podstawie pracy pt. „Leukoplakia błony śluzowej jamy ustnej”. W marcu 1978 r. Rada Państwa nadała jej tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego, a w 1988 r. profesora zwyczajnego. Już w czasie studiów, już w 1946 r. rozpoczęła pracę w Klinice Stomatologicznej w charakterze wolontariusza, od października 1949 r. stypendysty naukowego i od lutego 1950 r. pracowała jako asystent, starszy asystent (1951), adiunkt (1959), docent etatowy (1970), profesor (1978) w Zakładzie Stomatologii Zachowawczej Akademii Medycznej w Krakowie. Jako docent etatowy była zastępcą kierownika Katedry i Zakładu Stomatologii Zachowawczej, a od 1978 r. została kierownikiem tego Zakładu. Funkcję tę pełniła nieprzerwanie do przejścia na emeryturę w 1992 r. Równocześnie w latach 1950–1975, pracowała jako lekarz sportowy w Wojewódzkiej Poradni Sportowo-Lekarskiej w Krakowie, zaś w latach 1978–1990 była konsultantem w zakresie stomatologii w tej Poradni. Zainteresowania naukowe obejmowały wielokierunkowe badania w dziedzinie stomatologii zachowawczej, dziecięcej i paradontologii z zastosowaniem nowoczesnych technik badawczych, za które uzyskała liczne nagrody, medale i dyplomy krajowe i zagraniczne. Za pracę w Polskim Towarzystwie Stomatologicznym otrzymała wszystkie odznaczenia, łącznie z odznaką Bene Meritus i Honorowym Członkostwem Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego. Na jej dorobek naukowy składa się łącznie 340 wydrukowanych prac, w tym 260 oryginalnych indywidualnych i zespołowych, 80 poglądowych, 18 podręczników lub rozdziałów w podręcznikach, wiele sprawozdań ze zjazdów, ocen książek itp. Część dorobku naukowego jest poświęcona medycynie sportowej, w tym są unikalne pozycje dotyczące aspektów stomatologicznych w sporcie. Wieloletnią pracę w poradnictwie sportowo-lekarskim łączyła z działalnością społeczną w sekcji wioślarskiej AZS i Komisji Odznak Narciarskich PTTK. Była uczestnikiem niemal wszystkich Zjazdów Stowarzyszenia Lekarzy Sportowych i Polskiego Towarzystwa Medycyny Sportowej, przez wiele kadencji (1957–1981) reprezentowała krakowskie środowisko sportowo - lekarskie jako członek Zarządu Głównego Stowarzyszenia i Towarzystwa. Była współorganizatorem VII Zjazdu Stowarzyszenia Lekarzy Sportowych w Krakowie (1957). W 1995 r. otrzymała tytuł Członka Honorowego Polskiego Towarzystwa Medycyny Sportowej. Nadal bierze czynny udział w życiu naukowym środowiska stomatologicznego

i medycyny sportowej. Henryk Kuński *Dzieje Medycyny Sportowej w Polsce Tom II (1951–2000)* Polskie Towarzystwo Medycyny Sportowej Łódź 2009 s. 129, 130.

Kobyliński Edward wioślarstwo. Dwukrotny uczestnik IO. Brązowy medalista - Los Angeles (1932) - czwórka ze sternikiem, 7:26,8 min., wraz z: J. Braunem, J. Ślężakiem, S. Urbanem i J. Skolimowskim (sternik). W Berlinie (1936) - dwójka bez sternika - 6 miejsce, 8:41,9 min., wraz: R. Borzuchowskim. Jedna z najbardziej znanych postaci w historii polskiego wioślarstwa okresu międzywojennego. Wiosłował najchętniej w czwórce ze sternikiem i bez sternika. Dwunastokrotny mistrz Polski. Po wojnie działał na rzecz swej dyscypliny sportu oraz trenował młode kadry. Ur. 15 I 1908 r. w Warszawie. Absolwent gimnazjum. Trener. Kluby: AZS Warszawa, WTW Warszawa. Wzrost 180 cm, waga 74 kg. Lis J., *Polscy medaliści olimpijscy*, Białystok 1985, s. 157; Hądzulek, K. i in. (red.), *Mała encyklopedia sportu*, A-K, Warszawa 1984, s. 276. Pawlak A., *Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998*, Kraków 2000, s. 120.

Koc Zygmunt: ur. w 1902 r. Członek AZS Warszawa od 1927 r. Piłkarz. Rozegrał ponad 400 meczów w barwach klubu. Czołowy zawodnik i wielokrotny reprezentant Warszawy. Po wojnie kierownik Sekcji Piłki Nożnej AZS Warszawa. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 342.

Kocerka, Teodor (ur. 6 sierpnia 1927 w Bydgoszczy, zm. 25 września 1999 w Warszawie) – polski wioślarz, dwukrotny brązowy medalista olimpijski (1952, 1960) i pięciokrotny medalista mistrzostw Europy. Ukończył AWF w Warszawie w 1952. W latach 1945–1947 należał do ZWM, a w latach 1948–1956 do ZMP. Od 1964 roku należał do PZPR. Zwany przez kolegów „Tojo”. Prócz Bydgoskiego Towarzystwa Wioślarskiego, gdzie pobierał pierwsze wioślarskie nauki, startował w barwach AZS-ów Bydgoszcz, Szczecin i Warszawa. Na igrzyskach olimpijskich w Helsinkach 1952 i Rzymie 1960 sięgnął po brązowe medale, w Melbourne 1956 był czwarty. Dwukrotnie był chorążym polskiej reprezentacji olimpijskiej (w 1952 i 1960). Mistrz Europy w 1955, wicemistrz w 1952 i 1954, brązowy medalista w 1956 i 1959. Zdobył cztery medale akademickich mistrzostw świata, a także odniósł dwa triumfy w regatach o „Diamentowe wiosła” w Henley nad Tamizą w 1955 i 1956. 19 razy wygrywał mistrzostwa Polski w jedynkach, dwójkach podwójnych, czwórkach i ósemkach. Na początku 1952 otrzymał tytuł mistrza sportu. Po zakończeniu sportowej kariery przez wiele lat wykładał na AWF w Warszawie, był trenerem kadry i kierownikiem wyszkolenia PZTW. Odznaczony Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski (1998). W czasach PRL był odznaczony m.in.: Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem 10-lecia Polski Ludowej, Medalem 30-lecia Polski Ludowej, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, odznaką Zasłużony Mistrz Sportu, odznaką Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej i Odznaczeniem im. Janka Krasickiego https://pl.wikipedia.org/wiki/Teodor_Kocerka Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 276; Drążdżewski, S., W. Szkiela, Olimpijczycy XXX-lecia, Warszawa 1975, s. 162; Hąnusz H., AZS w Polsce Ludowej, Poznań 2014, s. 137; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Kochanowski Tadeusz, w AZS-AWF od 1949 r. Czołowy działacz, propagator i trener judo, pierwszy prezes Polskiego Związku Judo. Wybitny działacz podnoszenia ciężarów, b. prezes Polskiego Związku Podnoszenia Ciężarów. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 343.

Kocjasz, Józef (1919 - 1987). Urodził się 28 września 1919 r. w Łodzi, w rodzinie robotniczej Władysławy z d. Głasczt i Józefa, pracowników łódzkich fabryk włókienniczych. W Łodzi ukończył szkołę podstawową, a następnie do września 1939 r. pracował w fabryce Scheiblera i Grohmana jako robotnik. W tym też okresie ćwiczył w sekcji gimnastycznej Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”, gdzie ukończył kurs przodowników gimnastyki. W czasie okupacji w maju 1940 r. został wywieziony przez hitlerowców na przymusowe roboty do Politz w Niemczech, gdzie pracował do zakończenia wojny w fabryce syntetycznej benzyny. Do Łodzi powrócił w maju 1945 r. i podjął pracę w Państwowych Zakładach Przemysłu Bawełnianego jako spawacz metalowy. W 1948 r. przeniesiony został na stanowisko kierownika Wydziału Sportowego w Zarządzie Łódzkim ZWM. W tym czasie zorganizował w Łodzi pierwszą po wojnie sekcję gimnastyczną w Klubie ZWM. „Zryw”, w której był także instruktorem. W 1947 r. został przyjęty na I rok studiów AWF w Warszawie, który ukończył z drugą lokatą i w 1948 r. został zaangażowany w Dziale Gimnastyki jako instruktor. Pracując, uzupełniał wykształcenie w zakresie szkoły średniej i jednocześnie kontynuował studia jako wolny słuchacz.

Ukończył je w 1958 r. uzyskując stopień magistra wychowania fizycznego. W 1985 r. uzyskał stopień doktora nauk wychowania fizycznego na podstawie pracy *Badania nad rozwojem i ćwiczeniem koordynacji równoważnej* (promotor prof. dr Eugeniusz Geblewicz). W uczelni należał do wyróżniających się nauczycieli akademickich Zakładu Gimnastyki, wykazując się bardzo dobrą nowatorską pracą dydaktyczno-wychowawczą. Był jednym z pierwszych, którzy wprowadzili w Polsce metodę „stacyjną” i „obwodową”. Był autorem wielu programów szkoleniowych i opracowań metodycznych.... Przez cały 37-letni okres pracy w AWF aktywnie uczestniczył również w życiu organizacyjnym i społecznym Uczelni. J. Kocjasz był autorem wielu oryginalnych prac badawczych. Główne jego zainteresowania dotyczyły ćwiczeń koordynacji równoważnej. W tym też zakresie uzyskiwał nowatorskie wyniki, szczególnie w badaniach zawodników z różnych dyscyplin sportu. Opublikował kilkadziesiąt artykułów problemowych, metodycznych oraz kilka opracowań książkowych. Wśród nich na wyróżnienie zasługują: *Atlas ćwiczeń fizycznych*. wydania, w tym dwa za granicą - niemieckie i francuskie, i opracowany wspólnie z prof. Kazimierzem Fidelosem, *Atlas przyborów, przyrządów i urządzeń terenowych dla potrzeb wychowania fizycznego i sportu* oraz *Przewodnik ćwiczeń gimnastycznych od A do Z*. J. Kocjasz był także racjonalizatorem. Opatentował 16 nowych przyrządów gimnastycznych. Obok pracy w AWF był przez kilka lat trenerem gimnastyki sportowej, początkowo w CWKS i w stołecznym Klubie Sportowym „Ogniwo”, a następnie w AZS AWF. Pracował również jako wybitny specjalista z dziećmi i młodzieżą w warszawskim Pałacu Młodzieży, z ludźmi dorosłymi w TKKF i z kadrą olimpijską różnych dyscyplin sportu w ośrodkach przygotowań olimpijskich. Był także wykładowcą na różnych kursach, brał udział w konferencjach naukowych i metodycznych dla nauczycieli i trenerów, prowadził lekcje pokazowe i metodyczne, głównie w zakresie gimnastyki ogólnorozwojowej i ćwiczeń specjalistycznych dla poszczególnych dyscyplin sportowych. Brał udział w przygotowywaniu różnych defilad i parad sportowych, kilku pokazów estradowych i masowych na terenie uczelni i w skali ogólnopolskiej. Był również sędzią państwowym w gimnastyce sportowej i członkiem Zarządu Polskiego Związku Gimnastycznego. Za wieloletnią działalność i zasługi dla kultury fizycznej w Polsce dr J. Kocjasz odznaczony został Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotą Odznaką zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej oraz innymi odznaczeniami resortowymi PZG i AZS. Po długiej i ciężkiej chorobie zmarł 27 kwietnia 1987 r. w Warszawie i został pochowany na Cmentarzu Północnym. Kazimierz Barański, Andrzej Mazur, Józef Kocjasz (1919 - 1987), w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom I, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2000, s. 47-48; Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 100.

Kodelska, Teresa Aleksandra, ur. 1929-01-13 w Warszawie. Uczestniczka powstania warszawskiego. Wyszła z Warszawy z ludnością cywilną. Córka architekt Anny Kodelskiej, ps. Anna, rozstrzelanej 11.08.1944 po zajęciu dzielnicy Ochota przez oddziały niemieckie. Wyszła z Warszawy z ludnością cywilną. Po wojnie narciarka alpejska, reprezentantka warszawskiego AZS (1946-1956), 3-krotna mistrzyni Polski: w slalomie (1948, 1952) i slalomie gigancie (1952) oraz 2-krotna wicemistrzyni kraju: w zjeździe (1948) i kombinacji alpejskiej (1948). Triumfatorka zawodów o Memoriał B. Czecha i H. Marusarzówny w zjeździe (1947). Po zakończeniu kariery sportowej poświęciła się pracy naukowej. Absolwentka Liceum Administracyjno-Handlowego w Krakowie i Wydziału Ekonomiki Produkcji Szkoły Głównej Handlowej (WSH, SGPiS), gdzie otrzymała tytuł magistra (1951), doktora (1965), doktora habilitowanego (1975) i profesora (1976). <https://www.1944.pl/powstańcze-biogramy/teresa-kodelska,21690.html>; Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s. 38; R. Gawkowski, Akademicki sport XX

wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 168 (maszynopis). https://pl.wikipedia.org/wiki/Teresa_Kodelska; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 343.

Kokalj-Kowalewska-Pietrzykowska B. Doktor medycyny. Zawodniczka sekcji pływackiej AZS Warszawa. Wielokrotna mistrzyni i reprezentantka Polski w skokach do wody w latach trzydziestych. Zginęła w powstaniu warszawskim 1944 r. pełniąc służbę lekarską w jednym z połowych szpitali. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 56; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 343.

Kolszewski Konrad, ur. 9 VI 1881 r. w Gliwicach. Doktor praw, adwokat. Wykładowca prawa administracyjnego i politycznego zaboru pruskiego w Uniwersytecie Jagiellońskim i Uniwersytecie Poznańskim. Jako adwokat uczestniczył kilkakrotnie w głośnych procesach politycznych, m.in. w sprawie strajku dzieci wrzesińskich, obchodu 50-lecia powstania styczniowego, obchodu mickiewiczowskiego, języka polskiego i szkolnictwa, prawa zrzeszania się i osiedlania. Prezes AZS Poznań w latach 1922 - 1927. Działacz Poznańskiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej. Członek Miejskiego komitetu Wychowania Fizycznego i Przesposobienia Wojskowego w Poznaniu. We wrześniu 1939 r. brał udział w pracach Sądu Wojennego w Warszawie. Aresztowany 11 I 1945 r. i osadzony w Domu Żołnierza w Poznaniu, gdzie był torturowany. Następnie został przewieziony do obozu w Żabikowie, skąd wywieziono go ostatnim transportem 21/22 stycznia 1945 r. do obozu koncentracyjnego w Sachsenhausen-Oranienburgu. W czasie transportu został zamordowany. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 56. Fot. „Portret mecenasa dr Konrada Kolszewskiego” (1923) autorstwa Józefa Mehoffera; za <https://wagrowiec1381.wordpress.com/2017/08/17/konrad-kolszewski-prawnik-powsta-niec-patriota/>

Kołodziejek, Bogdan (1931-1987) Działacz AZS Szkoły Głównej Planowania i Statystyki. Profesor, dziekan Handlu Wewnętrznego SGPiS. Z uczelnią tą związany był w l. 1954-1987. W strukturach AZS przeszedł niemal wszystkie szczeble. Był członkiem zarządu ZŚ AZS Warszawa. W latach 1969-1976 i 1981-1985 był skarbnikiem, a w kadencji 1977-1980 wiceprezesem ds. organizacyjnych ZG AZS. Od roku 1975 był członkiem Komitetu Wykonawczego FISU, a przez ostatnie 4 lata życia, także przewodniczącym Komisji Rewizyjnej FISU. R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 191 (maszynopis).

Komar Władysław, pseudonim „Zaborzyński”, ur. 11 XI 1910 r. w Rogówku koło Poniewieża na Litwie. W latach 1930 -1934 studiował rolnictwo w Belgii i na Uniwersytecie Poznańskim. Lekkoatleta AZS Poznań. Wicemistrz Polski w biegu na 110 m przez płotki (1933 r.). Od 1934 r. przebywał na Litwie Kowieńskiej, gdzie kontynuował swoją karierę sportową w polonijnym klubie „Sparta” Kowno, a po jego rozwiązaniu w Kłajpedzie. Był mistrzem Litwy i całej Przybałtyki w skoku wzwyż i w biegu na 110 m przez płotki. Jako reprezentant Litwy brał udział w mistrzostwach Europy w Turynie w 1934 r. oraz w meczu z Polską w 1939 r. W latach 1940 - 1941 był trenerem lekkoatletyki w Kownie. Po wybuchu wojny niemiecko-radzieckiej prowadził na Wileńszczyźnie szeroką działalność konspiracyjną w ramach ZWZ-AK. Współpracował z Delegaturą Rządu RP na Kraj. Zamordowany 20 VI 1944 r. w Podbrzeziu pod Wilnem. Pośmiertnie odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 56-7.

Konczalski Jerzy, szermierz (szablista, szpadzista, florecista); ur. 4 lipca 1950 we Wrocławiu. Zawodnik klubu AZS Wrocław 1964-1976. Mistrz Polski juniorów w szpadzie 1968 i 1969. Trener: AZS Wrocław 1972-1976; w Szwajcarii 1976-1977; AZS AWF Warszawa 1982-1990; reprezentacji Polski 1988-1990; reprezentacji Austrii 1990-2002; reprezentacji Kanady 2002-2002; klub Scorpions z Bazylei, Szwajcaria 2008-2009; reprezentacji Holandii w szpadzie kobiet 2009. Miejsce zamieszkania: Polska. Z. A. Judycki, Polscy sportowcy w świetle, Warszawa 2014, s. 115.

Koniarz, Zdzisław ur. 12.08.1935 w Gębicach, zm. 15.07.1960 w Gdańsku. Wykształcenie wyższe, Politechnika Warszawska. Zawodnik rugby Orkana Warszawa (1955-1957), Varsovii Warszawa (1957-1958, mistrz Ligi Okręgowej 1957), AZS AWF Warszawa (1958-1959, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1958, srebrny 1959, zdobywca Pucharu PZR 1959), Lechii Gdańsk (1960, złoty medal mistrzostw Polski seniorów). Pierwszy trener Marian Balcerzak. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 4 oficjalne mecze międzypaństwowe, zdobył 3 punkty. Występował na pozycji skrzydłowego i środkowego ataku. M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 55-56. Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/10/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Konkalec Stolek Danuta, ur. 7.09.1955 w Jastarni. Wioślarka (ósemki), w. 180 cm, c.c. 84 kg. IO 1976 Montreal, 7 m.; sześciokrotna mistrzyni Polski; Mistrz Sportu, odzn. „Gryfem Pamorskim”. Klub AZS Warszawa. Kariera sportowa 1971-77. Wykształcenie wyższe wf., AWF Warszawa, nauczycielka wf. Mężatka, dwoje dzieci. Hobby: ręczne robótki. Mieszka w Szczecinie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 123; Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s. 38; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Konopacka Matuszewska Szczerbińska Halina (ur. 26. 02. 1900 w Rawie Mazowieckiej, zm. 1989. Lekkaatletka (dysk), w. 175 cm, c.c.82 kg. IO 1928 Amsterdam, zdabywczyni pierwszego złotego medalu olimpijskiego dla Polski; miss olimpiady '28; dwukrotna mistrzyni 1926, 1930 (dysk) i brązowa medalistka 1926 (kula) Światowych Igrzysk Kobiet; trzykrotna rekordzistka świata 1928; dwudziestosiędmokrotna mistrzyni Polski 1924-1931); dwudziestotrzykrotna rekordzistka Polski; dwukrotnie Najlepszy sportowiec Polski '27, '28. Klub AZS Warszawa. Wykształcenie średnie. Żona członka MKOl. Ignacego Matuszewskiego (min. szefa II Oddziału Sztabu Generalnego, ministra skarbu). Działaczka, członek Zarządu Międzynarodowej Federacji Sportów Kobiety, prezes Oddziału Warszawskiego Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej Kobiet. Poetka i malarka. Od 1941 mieszkała w USA. Zm. 29. 01. 1989 w Daytona Beach na Florydzie, USA. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 123; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 343; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 293; Lis J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 166.

Konopka, Andrzej. Urodził się on 1 września 1934 r. w Sandomierzu w rodzinie Zygmunta i Wandy Nowakowskiej. Był absolwentem AWF Warszawa (1954) i Studium dziennikarskiego Uniwersytetu Warszawskiego (1957). W latach 1950–1954 reprezentował barwy AZS Warszawa a następnie „Legii” Warszawa (1954–1965). Szkoleniowcem, który wniósł najwięcej dla jego

kunsztu gimnastycznego był trener – Kazimierz Barański (m.in. wielokrotny członek Zarządu i Komisji PZG). Wśród największych osiągnięć Andrzeja Konopki należy wymienić awans do finału Mistrzostw Świata w Moskwie w 1958 r. gdzie ostatecznie zajął 5. miejsce w wieloboju drużynowym). Konopka był sześciokrotnym Mistrzem Polski w poszczególnych konkurencjach: skok (1959), kółka (1961, 1962), ćwiczenia wolne (1962), poręcze (1962), drążek (1962), drążek (1962). Po zakończeniu kariery zawodniczej swoją dalszą karierę związał ze sportem. Był m.in. trenerem olimpijczyków (Monachium – 1972), sędzią olimpijskim w trakcie Igrzysk Olimpijskich w Moskwie w 1980. Jako wieloletni działacz sekcji gimnastycznej warszawskiej „Legii” był współautorem licznych sukcesów zawodników tego klubu, w tym olimpijczyków: Grzegorza Ciastka, Andrzeja Gonery, Romana Tkaczyka oraz Tomasza Uhmy – reprezentanta AZS Warszawa. W roku 1986 r. wybrany został na członka Zarządu PZG. Od 1987 piastował funkcję wiceprezesa PZG, a następnie był osobą pełniącą obowiązki prezesa PZG. W trakcie XIX Walnego Zjazdu w dniu 26 listopada 1988 r., Andrzej Konopka wybrany został prezesem PZG. Był ponadto podpułkownikiem Wojska Polskiego. Znany był również jako doskonały dziennikarz. Za swój wkład w rozwój sportu polskiego, jako wieloletni zawodnik i działacz sportowy odznaczony został m.in. orderami: Zasłużony Mistrz Sportu, Mistrz Sportu, Zasłużony Działacz KF, odznaczony dwukrotnie brązowym Medalem za wybitne Osiągnięcia Sportowe, Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Oficerskim OOP – Polonia Restituta. Ożenił się ze sportsmenką – wielce zasłużoną dla sportu gimnastycznego zawodniczką, trenerką, sędzią oraz działaczką sportu gimnastycznego – olimpijką Barbarą Ślizowską. Andrzej Konopka zmarł 26 marca 1999 w Krakowie. G. Bielec, Agnieszka Mirkiewicz, Przedstawiciele polskich akademickich organizacji gimnastycznych w ruchu olimpijskim (1932–2008), w: Akademicka kultura fizyczna na przełomie stuleci, T. II – uwarunkowania historyczno-socjologiczne, red. E. Zadarko, Z. Barabasz, Krosno 2009, s. 82-83; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 123-4; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Kopyt, Andrzej ur. 13.05.1943 w Ludwikowie. Wykształcenie Wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1965, 1972-1998, złote i medale mistrzostw Polski seniorów: 1973, 1977, 1979, 1980, 1981, 1982, 1984, 1985, 1986, 1988, srebrne: 1974, 1975, 1983, 1987, brązowe: 1976, 1978, 1995, 1996, 1997, 1998, zdobywca Pucharu Polski: 1981, 1983), Orła Warszawa (1966-1973, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1967, 1968, 1970), IFC Vanersborg (1972 Szwecja, srebrny medal mistrzostw Szwecji seniorów), Stade Francis (Francja, 1977/1979). Pierwszy trener Józef Grochowski. Instruktor rugby (07.11.1970). Trener II klasy (1971). Trener I klasy (01.01.1984). Trener reprezentacji Polski seniorów (01.02.30.06.1990, 1991-1994), łącznie 17 spotkań, trener reprezentacji Polski „(1998-2004). Trener Orła Warszawa (1972), AZS AWF Warszawa (1980-1986, 1988, 1993-2000, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1981, 1982, 1984, 1985, 1986, 1988, srebrny 1983, brązowe: 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, zdobywca Pucharu Polski: 1981, 1983, złote medale mistrzostw Polski „7”: 1998, 1999, 2000, srebrne: 1996, 1997), Folca AZS Warszawa (2001, srebrny medal mistrzostw Polski „7”), Orkana Sochaczew (2001-2002, złoty medal mistrzostw Polski „7” 2002), CSP Legionowo (2002), Skry Warszawa (2003-2004). Trener juniorów Orła Warszawa (1970-1972, srebrny medal mistrzostw Polski juniorów 1972, brązowy 1971). Trener Roku Polskiego Związku Rugby (1982, 1984). Trener Roku PZR „7” (2002, 2003). W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 46 oficjalnych meczów między państwowych, zdobył 105 punktów, występował na pozycji łącznika i skrzydłowego młyna. Członek Zarządu PZR (04.04.1981-02.10.1985), przewodniczący Komisji Zagranicznej (04.04.1981-26.01.1984). Członek

Komitetu Wykonawczego FIRA (30.05.1981-14.06.1986). Członek Komisji Technicznej FIRA (14.06.1986-18.06.1988, 15.12.1990-15.06.1991), p.o. Prezesa Warszawsko-Mazowieckiego Okręgowego Związku Rugby (2003-2004). Odznaczony Honorową Złotą Odznaką PZR(1975), Zasłużony Mistrz Sportu (1975), Srebrna Odznaką Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 55; M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby. Suplement 2004-2006, Lublin 2007, s. 16; Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/>

Kopyto, Jan Antoni (ur. 15 czerwca 1934 w Goczalkach) – polski lekkoatleta, olimpijczyk. Oszczepnik, zawodnik Unii Zielona Góra i AZS Warszawa. Karierę lekkoatlety rozpoczął w Technikum Leśnym w Rogozińcu (woj. zielonogórskie) gdzie w latach 1952 - 54 ustanowił kilka rekordów województwa w rzucie oszczepem, dyskiem, granatem - drugi najlepszy wynik kraju, pchnięciu kulą. Dwukrotny brązowy medalista mistrzostw Polski w 1954 i 1958. Ośmiokrotny reprezentant kraju w meczach między państwowych (jedno zwycięstwo indywidualne). Uczestnik Igrzysk Olimpijskich w Melbourne w 1956, gdzie z wynikiem 74,28 m zajął 5. miejsce. Srebrny medalista światowych igrzysk studentów – pierwowzoru Uniwersjady (1957) oraz alternatywnych igrzysk młodzieży i studentów w tym samym roku. Kariera zawodnika została przerwana w 1960 w maju na Stadionie Dziesięciolecia, który budował jako student AWF-u wraz z kolegami w ramach prac społecznych. Przed Olimpiadą w Rzymie w czasie rzutu eliminacyjnego doznał kontuzji - zwichnięcia barku z zerwaniem więzadeł i nerwów. Zamiast na Olimpiadę pojechał na 3 miesiące do szpitala. Stąd niedowład ręki przez 10 lat. Własną rehabilitacją wypracował 90% ruchomości ręki. W 1969 wyemigrował do Wielkiej Brytanii. Rekordy życiowe: rzut oszczepem – 83,37 m (1957); pchnięcie kulą – 14,62 m (1956). https://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Kopyto <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 343; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 124; Hądzerek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 296; Z. Szafkowski, Polscy olimpijczycy wywodzący się z kresów wschodnich Prace Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. Kultura Fizyczna 2000, 3, s. 59

Korban, Roman, lekkoatleta, biegi średnie, rekordzista, mistrz i reprezentant Polski, olimpijczyk (1952), trener, działacz sportowy, historyk sportu polonijnego (USA, Australia), historyk dziejów Australii. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Korczak, Antoni Ryszard, ur. 11.03.1923 w Warszawie. Wykształcenie średnie. Pierwszy kierownik sekcji rugby AZS AWF Warszawa (1955-1958). Skarbnik Zarządu Polskiego Związku Rugby (09.09.1957-18.07.1959), przewodniczący Referatu Młodzieżowego (18.07.1959-05.03.1961). Współzałożyciel (z Janem Chodkiewiczem) sekcji rugby Huta Warszawa (1968). Odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi (1975), Złotą Odznaką za Zasługi dla Warszawy (1980), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1982). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 55-56.

Kordek-Choros Ewa, ur. w 1954 r. Absolwentka kierunku trenerskiego AWF Wrocław. Piłkarka ręczna AZS-AWF Warszawa. Równoległe ze studiami w 1977 roku podjęła pracę w Zarządzie Głównym AZS, początkowo jako pracownik działu administracyjnego, potem specjalistka w dziale sportu i dziale sportu powszechnego. Od 1996 r. kierownik działu ds. upowszechniania kultury fizycznej, później ds. organizacyjnego ZG AZS. Współtworzyła i koordynowała projekty Zarządu Głównego AZS w za-

kresie sportu powszechnego, m.in.: mistrzostw szkół wyższych, program rozwoju sportu w klubach uczelnianych, szkoleń. Wieloletnia organizatorka obozu prezesów KU AZS w Zieleńcu. Współpracowała z AZS Rzeszów na rzecz bazy szkoleniowej AZS w Polańczyku oraz organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych w tym ośrodku. Członek Honorowy AZS. APS 5, 2018 (351), s. 4-5.

Korpak, Bartłomiej, absolwent Wydziału Ekonomii Uniwersytetu Warszawskiego (1977), podyplomowych studiów w zakresie turystyki i rekreacji (1983) oraz dziennikarstwa i nauk politycznych (1996) na UW, doktor Wydziału Historyczno-Socjologicznego na Uniwersytecie Rzeszowskim. Pracownik Zarządu Głównego AZS (od 1977), sekretarz generalny tej organizacji od 1991 do 2018 roku. W okresie studiów prezes Klubu Uczelnianego AZS Uniwersytetu Warszawskiego, od 1978 członek władz centralnych AZS. Od 1987 redaktor naczelny „Akademickiego Przeglądu Sportowego”. Autor opracowań z zakresu wychowania fizycznego i sportu studentów, zarządzania akademickim sportem, historii sportu akademickiego, upowszechniania kultury fizycznej w środowisku akademickim.; R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 186 (maszynopis); R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. Wybór i opracowanie, Poznań 2009, s. 626.

Korzeniowski Paweł, barw AZS-AWF bronił od roku 2005, AZS-AWF i stał się obok Otylii Jędrzejczak drugim wybitnym zawodnikiem sekcji pływania tej dekady. Był wychowankiem klubu „Dwory-Unia” Oświęcim, w barwach którego odnosił też pierwsze międzynarodowe sukcesy. W 2001 roku na Olimpijskim Festiwalu Młodzieży Europejskiej w hiszpańskiej Murcii zajął 2 miejsce na 200 m stylem motylkowym, który stał się później jego koronną konkurencją. W następnych latach zdobywał liczne medale na Mistrzostwach Europy Juniorów i Mistrzostwach Europy (2002-2004). Na Igrzyskach XXVIII Olimpiady w Atenach (2004) zajął 4miejsce na 200 m stylem motylkowym i 9 miejsce na 1500 m stylem dowolnym. W Klubie AZS-AWF zaczął trenować pod kierunkiem Pawła Słomińskiego. W tym samym roku, już w barwach AZS-AWF ukazał swoje wszechstronne umiejętności, pływając różnymi stylami: dowolnym; motylkowym i zmiennym - w konkurencjach indywidualnych i sztafetach. W 2005 roku zdobył na letnich Mistrzostwach Polski 6 złotych medali, a na Zimowych Mistrzostwach Polski 8 złotych medali. Triumfował również na pływalniach zagranicznych, zdobywając: złoty medal na Mistrzostwach Świata W Montrealu na 200 m stylem motylkowym (1;55,02 min.), złoty medal na Mistrzostwach Europy W Treście na 200 m stylem motylkowym (1;50,89 min) i srebrnymedalna400 m stylem dowolnym (3;38,20 min.) oraz złoty medal na XXIII Uniwersjadzie w Izmirze na 200 m stylem motylkowym i miejsca finałowe (4 i 5) w sztafetach 3 m. Rok 2006 był kolejnym szczęśliwym rokiem dla AZS-AWF, o czym świadczyły 33 złote medale zdobyte na Letnich i Zimowych Mistrzostwach Polski (W tym 14 medali Walczyły zawodniczki) oraz zdobycze medalowe na forum międzynarodowym. Szczęśliwa passa nie opuszczała zwłaszcza Pawła Korzeniowskiego, którego kolekcja medalowa powiększyła się o dalsze trofea; na Mistrzostwach Europy W Budapeszcie wywalczył on złoty medal na 200 m stylem motylkowym (1;55,04 min.) na basenie50 m, ustanawiając nowy rekord Europy; również na Mistrzostwach Europy w Helsinkach zdobył złoty medal na 200 m stylem motylkowym (1;52,33 min) oraz 2 brązowe medale na200 m stylem dowolnym (1;44,44 min) i 400 m stylem dowolnym (3;40,40 min.) na basenie 25 m. Na Mistrzostwach Europy w Debreczynie Paweł Korzeniowski zdobył 3 medale: złoty medal na 400 m stylem dowolnym (3,38,72 min.), srebrny medal na 200 m stylem motylkowym (1,51,61 min) i brązowy medal na 200 m stylem dowolnym (1,44,05 min). Na Igrzyskach XXIX Olimpiady

w Pekinie Paweł Korzeniowski, który w całym sezonie był w doskonałej formie, zajął na olimpijskiej pływalni dopiero 6 miejsce na 200 m stylem motylkowym (1,54,60 min.) i 22 miejsce na 400 m stylem dowolnym (3,4878 min.). Na Mistrzostwach Świata w Rzymie w 2009 roku zdobył srebrny medal na 200 m stylem motylkowym, przegrał tylko z niedoścignionym multimedalistą olimpijskim i świata Michaeliem Phelpsem (USA), natomiast stoczył zaciętą walkę na finiszu z Japończykiem Takeshim Matsudą, dwukrotnie ustanawiając rekord Polski na tym dystansie (1,53,75 min i 1,5323 min). Również na Mistrzostwach Europy w Stambule Paweł Korzeniowski wywalczył srebrny medal w tej samej konkurencji (1,50,13 min). Było to jego 11. Trofeum medalowe, zdobyte w tej imprezie w barwach AZS-AWF (4 złote, 4 srebrne i 3 brązowe medale), a 15 w całej karierze (4+5+6). Trzeci sukces w tym samym roku odniósł na XXV Uniwersjadzie w Belgradzie, zdobywając złoty medal również na 200 m stylem motylkowym (1,54,30 min.). M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 239; Jerzy Szczygielski, Olimpijczycy województwa śląskiego (1924-2010), Racibórz 2010, s. 173-4; www.kronikasportu.pl/artykuly/osobowosci-polskiego-sportu/10-osobowosci-polskiego-sportu-w-2005-roku/pawel-korzeniowski Fot. https://pl.wikipedia.org/wiki/Pawe%C5%82_Korzeniowski

Kosman, Edmund (1911-1999), gimnastyk, studiował wychowanie fizyczne w CIWP i AWF, doktoryzował się w zakresie nauk o wychowaniu fizycznym (1965), a następnie otrzymał tytuł docenia. Był rektorem (1950-1956), dziekanem (1959-1960) i prorektorem AWF (1960-65), a także piastował wiele funkcji poza uczelnią (np. stanowisko zastępcy dyrektora GKKF oraz zastępcy dyrektora (INKF). Przez 29 lat (1950-1975) pełnił funkcję redaktora naczelnego miesięcznika „Kultura Fizyczna”. Jest autorem kilkudziesięciu prac naukowych i publicystycznych. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 261.

Kosman, Mariusz, wiceprezes Klubu AZS AWF Warszawa ds. sportowych. Trener koordynator szpady. Warszawiak od urodzenia. Absolwent AWF, fechmistrz, trener szermierki, nauczyciel KF. Aktualnie trener koordynator szpady kobiet w AZS-AWF Warszawa. W poprzednich latach zatrudniony: Polski Związek Szermierczy (trener szkolenia olimpijskiego, seniorów i juniorów), AZS-AWF Warszawa, BFC Berlin, FC Steglitz, CWKS Legia, UKS Zagłoba. W dorobku szkoleniowym posiada m.in. złote, srebrne i brązowe medale Mistrzostw Świata i Europy wszystkich kategorii wiekowych oraz 20 złotych medali Mistrzostw Polski ind. i druż. Seniorów. Trener Roku 2005 Sportu Kobiet w Polsce (PKOL), Trener Roku 2010 w szermierce (PZSz). Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski w 2011r. www.azsawf.com/klub/wladze-klubu

Kostecki Robert, zapaśnik AZS-AWF Warszawa, był siedmiokrotnym mistrzem Polski w latach 1991-1995 i 1997-1998 w stylu wolnym - waga 82 kg (do 1993 roku), waga 90 kg (1994, 1995) i waga 97 kg (1997, 1998), trzykrotnym zwycięzcą „Pucharu Polski” (1993, 1995, 1998) oraz czterokrotnym finalistą Mistrzostw Europy (w latach 1991, 1994 i 1996, zajmując 4 miejsce, a w latach 1993 i 1995 - 6 miejsce), a także finalistą Mistrzostw Świata (5 miejsce w 1991 roku); wielokrotnie zajmował czołowe miejsce w Międzynarodowym Turnieju „Grand Prix” (1 miejsce: 1994, 1996 i 3 miejsce: 1992, 1993, 1995; był dwukrotnym olimpijczykiem: na Igrzyskach XXV Olimpiady w Barcelonie (1992) odpadł z konkurencji, a na Igrzyskach XXVI Olimpiady w Atlancie (1996) zajął w turnieju 17 miejsce. W czasie swojej kariery sportowej ukończył studia w Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 347-8; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 126.

Kostrzewski, Stefan, (1902-1999), jeden z najlepszych polskich lekkoatletów okresu międzywojennego. W latach 1923–1937 reprezentował barwy AZS Warszawa. W barwach AZS Warszawa po raz pierwszy wystąpił 28 października 1923. Z tym klubem był związany do końca kariery. Specjalizował się w biegach sprinterskich oraz biegach na średnich i długich dystansach. Był dwudziestosiędmioкратно mistrzem Polski. W różnych konkurencjach pięćdziesiąt cztery razy ustanawiał rekordy Polski. Dwukrotnie startował w igrzyskach olimpijskich (1924 r., 1928 r.). Trzykrotnie startował w akademickich mistrzostwach świata, zdobywając pięć złotych medali, trzy srebrne i trzy brązowe medale. Brał udział w wojnie 1939 r. Po internowaniu na Węgrzech przedostał się do Francji, a następnie Wielkiej Brytanii i kontynuował walkę jako żołnierz I Dywizji Pancerniej dowodzonej przez generała Stanisława Maczka. Za czyny bojowe odznaczony został Krzyżem Walecznych. Po zakończeniu II wojny światowej początkowo przebywał w Wielkiej Brytanii, a następnie wyjechał do Kanady, gdzie osiadł na stałe. Tak wspominał go Z. Weiss „Wszelkoniemnie uzdolniony jako biegacz startował na 400 m na średnich i nawet długich dystansach, był rekordzista kraju nawet i na 110 m pł., a tytułów mistrza Polski zebrał w swej karierze bez liku. Najwięcej sławy przyniósł mu atoli bieg na 400 m pł. Jednak nie dlatego, że jego rekord Polski na tym dystansie utrzymał się... ćwierć wieku (od 1929 do 1954), lecz z racji niewątpliwego sukcesu, jakim było zakwalifikowanie się do półfinału na IO w Amsterdamie”. Z. Weiss, Na szóstym torze..., w: R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach, Poznań 2009, s. 101, s. 131. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 343. A. Bogusz, Łódzcy olimpijczycy, Łódź 1984, s. 206. . Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 298. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 127.

Koszarowski Józef Władysław, ur. 13 III 1912 r. w Bicas (Brazylia). Absolwent Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Koszykarz i piłkarz ręczny warszawskich klubów „Varsowia”, „Legia”, YMCA, AZS. W latach 1933-1938 działacz i instruktor zespołowych gier sportowych w YMCA. W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył w stopniu kaprała podchorążego. Od grudnia 1939 r. brał udział w konspiracji w ramach ZWZ-AK. Zmarł 10 XI 1944 r. w szpitalu powstańczym w Skierniewicach na skutek ran odniesionych w powstaniu warszawskim 1944 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 58.

Koszewski, Janusz (81 l.). Ur. 10.01.1931 w Wołominie, lekkoatleta klubów warszawskich: Kolejarza, AZS oraz Polonii, dwukrotny finalista mistrzostw Polski w rzucie dyskiem. Po ukończeniu studiów w warszawskiej AWF (1953) rozpoczął pracę naukową w Dziale Lekkiej Atletyki (później przekształconym w katedrę). Jako trener współpracował z klubem AZS AWF Warszawa, pełnił także funkcję trenera kadry narodowej w rzucie dyskiem i pchnięciu kulą. Był trenerem mistrza olimpijskiego w pchnięciu kulą Władysława Komara. Zmarł 19 października w Warszawie. <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Koter, Jerzy ur. 21.02.1934 w Lublinie, zm.02.02.1987 w Bytomiu. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1956-1959, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1957, 1958), Czarnych Bytom (1959-1962, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1959, srebrny 1960, brązowy 1961, zdobywca Pucharu PZR 1962). Pierwszy trener Stanisław Gierwatowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 7 oficjalnych meczów międzypaństwowych, występował na pozycjach skrzydłowego młyna i wiązacza. .Instruktor PZR (01.02.1965). Trener reprezentacji

Polski seniorów (1963), łącznie 3 mecze. Trener drużyny seniorów Czarnych Bytom (1965-1966, brązowe medale mistrzostw Polski: 1965, 1966). Mistrz Sportu (14.03.1965). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 56.

Kotkowski Kazimierz: jeden z założycieli sekcji pływackie AZS Warszawa, pionier pływactwa polskiego. Długoletni działacz społeczny AZS. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 343.

Kotulski, Marek (ur. 19 stycznia 1954 r. w Łodzi) – jeden z najbardziej doświadczonych trenerów siatkówki w Olsztynie, wychowawca reprezentantów Polski. Długoletni działacz Warmińsko-Mazurskiego Związki Piłki Siatkowej, aktualnie wiceprezes do spraw szkolenia, przez wiele lat członek Komisji Młodzieżowej Polskiego Związku Piłki Siatkowej. Koordynator Szkolnych Ośrodków Sportowych na Warmii i Mazurach. Trener klasy mistrzowskiej. Karierę rozpoczął w klubie MKS Górna, z którym zdobył wicemistrzostwo Polski Szkolnego Związku Sportowego. W kategorii seniorów grał w Anilanie Łódź, w wojsku w Legii Warszawa (4 miejsce w ekstraklasie), a będąc na studiach, w AZS AWF Warszawa. Po skończeniu studiów rozpoczął pracę szkoleniową z młodzieżą w AZS Olsztyn. W tym okresie zdobył dwa srebrne medale mistrzostw Polski juniorów. Jednocześnie był trenerem kadry narodowej juniorów (4 sezony). Zdobyl czwarte miejsce w mistrzostwach Europy i piąte miejsce w mistrzostwach Świata (Polska po raz pierwszy w historii awansowała do turnieju). W latach 1988–1991 był trenerem pierwszego zespołu AZS Olsztyn, z którym zdobył tytuł wicemistrzowski i brązowy medal. Został zwolniony w październiku 1991. Za kilka miesięcy ten sam zespół zdobył mistrzostwo kraju i powtórzył sukces za rok. W latach 1992–1995 był trenerem drużyny ekstraklasy Jastrzębie Borynia, natomiast w latach 1998–2000 znów pracował z pierwszym zespołem AZS Olsztyn i powrócił do ekstraklasy. Z kolei 2001 rok to roczny pobyt w Chemiku Bydgoszcz jako szkoleniowiec pierwszej drużyny i koordynator sekcji. Od 1995 pracował w VII LO w Olsztynie w różnym wymiarze godzin, od 2001 był zatrudniony na pełnym etacie. W 2002 roku założył UKS Chemik Olsztyn. Zespół juniorów to dwukrotny finalista mistrzostw Polski juniorów. W 2013 roku rozszerzył działalność w UKS Chemik o drużyny żeńskie. http://encyklopedia.warmia.mazury.pl/index.php/Marek_Kotulski; Fot. www.olsztyn24.com

Kowalczyk Bogdan; piłkarz ręczny; trener; ur. 12 sierpnia 1946 w Warszawie. Zawodnik klubów: Warszawianka (mistrzostwo Polski 1964) 1961-1965; AZS Warszawa 1965-1968; Śląsk Wrocław (siedmiokrotne mistrzostwo Polski 1972-1978) 1968-1978. Trener; min.: Vikingurem Reykjavik; Finlandia (czterokrotne mistrzostwo Islandii) 1980-1983; drużyny narodowej Islandii (6. miejsce w 1984, 18. miejsce w 1988 na igrzyskach Olimpijskich oraz 6. miejsce w 1986 i 19. miejsce w 1990 podczas Mistrzostw Świata) 1984-1990. Miejsce zamieszkania: Polska. Z. A. Judycki, Polscy sportowcy w świecie, Warszawa 2014, s. 123.

Kowalczyk, Krzysztof (41 l.). Ur. 10.05.1968 w Lubinie, siatkarz MZKS Kozienice i AZS AWF Warszawa. Trener drużyny siatkarzy AZS Politechnika Warszawa (2008–2009). Sprawował również funkcję menedżera i szefa banku informacji w reprezentacji Polski w siatkówce prowadzonej przez Wiktora Kreboka, Waldemara Wspaniałego i Stanisława Gościniaka. Zmarł 10 stycznia w Warszawie. <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Kowalska Gryczuk Małgorzata wioślarka (dwójki bez arn.), 1976 Montreal, 8 m., medalistka ME, osiemnastokrotna mistrzyni Polski, Mistrz Sportu, klub AZS Warszawa. Kariera sportowa od 1970-1977. Ur. 18.02.1952 w Łodzi. Wzrost 177 cm, waga 74 kg. Wykształcenie wyższe wf, AWF Warszawa, nauczycielka wf. Ma syna, mieszka w Warszawie. Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s.35.

Kowalska-Wania-Suchodolska, Maria (ur. 19 maja 1929 r. w Zakopanem) - narciarka, olimpijka z Oslo 1952 i Cortina d'Ampezzo 1956. Swoją karierę sportową rozpoczęła od biegów narciarskich - zdobywając tytuł wicemistrzyni Polski w biegu na 10 km w 1951 r. Szybko jednak poświęciła się narciarstwu alpejskiemu. Występowała w barwach klubu Wisła-Gwardia Zakopane w latach 1948-1966. Była mistrzynią Polski w: zjeździe (1954); gigancie (1951, 1954-1955); slalomie (1950-1951, 1955-1956, 1964-1965); kombinacji (1950, 1955, 1958, 1962) oraz 8-krotną wicemistrzynią Polski w tych konkurencjach w latach: 1949 (slalom specjalny), 1952 (slalomie gigancie), 1953 (slalomie specjalnym), 1956 (zjeździe i kombinacji), 1958 (zjeździe), 1962 (zjeździe), 1963 (kombinacji). Uczestniczka mistrzostw świata 1954 roku (29 miejsce w zjeździe, 21 miejsce w slalomie, 23 w gigancie i 25 w kombinacji) i Akademickich mistrzostw świata 1953 (9 miejsce w slalomie i 7 w kombinacji). Na igrzyskach olimpijskich startowała dwukrotnie w : 1952 Oslo (w zjeździe - 34 miejsce; slalomie gigancie - nie ukończyła; slalomie specjalnym - 34 miejsce), oraz w 1956 Cortina d'Ampezzo (w zjeździe - 19 miejsce; slalomie gigancie - 20 miejsce; slalomie specjalnym - 22 miejsce). Mieszka w Kanadzie w Ontario. Ojciec Henryk Kowalski; matka Michalina Sitarz; brat Aleksander Kowalski ur. 1930; dwukrotnie zamężna - pierwszy mąż Andrzej Wania zawodnik AZS, z którym ma córkę; drugi mąż Suchodolski jest Kanadyjczykiem polskiego pochodzenia. Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Maria_Kowalska-Wania

Kowalski Aleksander Marek, ur. 7 X 1902 r. w Warszawie. Absolwent Szkoły Głównej Handlowej. Hokeista lodowy AZS Warszawa. Jeden z najwybitniejszych polskich hokeistów okresu II Rzeczypospolitej. Dwukrotny olimpijczyk (1928, 1932 - IV m.). Akademicki mistrz świata z 1928 r. Czterokrotny uczestnik mistrzostw Europy (1926 - I m., 1927 - IV m., 1929 - II m., 1930 - IV m.) oraz mistrzostw świata (1930 - V m.). Pięciodrotny mistrz Polski (1927, 1928, 1929, 1930, 1931). W reprezentacji narodowej rozegrał 31 meczów (1926 - 1932). Działacz Polskiego Związku Hokeja na Lodzie, sędzia związkowy. W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył w stopniu porucznika rezerwy, następnie, wzięty do niewoli radzieckiej, przebywał w obozie jenieckim w Kozielsku. Zginął w Katyniu w 1940 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 58; Ryszard Wryk, Sport i wojna. Losy polskich olimpijczyków w latach drugiej wojny światowej, Poznań 2016, s. 7, 241; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 130; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 343. Fot. https://internationalhockey.fandom.com/wiki/Aleksander_Kowalski

Kowalski Henryk, ur. w 1914 r. Lekarz medycyny. Koszykarz i piłkarz ręczny AZS Warszawa. Reprezentant Polski w tych dyscyplinach. Dwukrotny akademicki wicemistrz świata w koszykówce (1935, 1937). Wicemistrz Polski w piłce ręcznej z 1938 r. Instruktor zespołowych gier sportowych. Od jesieni 1939 r. brał udział w konspiracji jako żołnierz ZWZ-AK. Członek organizacji podziemnej „Polska Niepodległa”. Zginął jako podchorąży 116 Plutonu AK w powstaniu warszawskim 6 VIII 1944 r. w pobliżu Arbeitsamtu przy ul. Mazowieckiej. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 58.

Kowalski Przemysław. Zawodnik sekcji pływackiej AZS Warszawa. Zginął w czasie działań wojennych. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 59.

Kowalski Tadeusz (57 kg) był pięciokrotnym mistrzem Polski w stylu wolnym (1993, 1994, 1995, 1996 i 1998), trzykrotnym zwycięzcą „Pucharu Polski” (1993, 1994, 1996), srebrnym medalistą Mistrzostw Europy (1997) oraz zwycięzcą Międzynarodowego Turnieju Zapaśniczego (1997). M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 348-349,

Koziejowski Lech szermierka: floret, szpada. Trzykrotny uczestnik IO. Złoty medalista Monachium (1972) - floret druż. z: M. Dąbrowskim, A. Godelem J. Kaczmarkiem i W. Woydą; floret ind. - dalsza pozycja. Brązowy medalista - Moskwa (1980) - floret druż. z: A. Robakiem, M. Sypniewskim i B. Zychem; floret ind. - 5 miejsce. W Montrealu (1976) - floret druż. - 5 miejsce; floret ind. - dalsza pozycja. Wielce utalentowany i wszechstronny. Mistrz świata juniorów (1969). Leworęczny. Wypracował umiejętność szybkich trafień rzutem - podobno najlepszych w świecie w tej dyscyplinie. Trzykrotny wicemistrz świata (1969, 1971, 1974). Mistrz Polski (1980). Znaczące sukcesy także w szpadzie. Ur. 3 IV 1949 r. w Warszawie. Absolwent Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie, mgr wf. Kluby: AZS Warszawa Marymont Warszawa. Wzrost 180 cm, waga 76 kg. Lis J., Polscy medaliści olimpijcy, Białystok 1985, s. 180; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 305. Fot. https://pl.wikipedia.org/wiki/Lech_Koziejowski

Kozłowski Zbigniew, ur. w 1908 r. Absolwent Szkoły Głównej Handlowej. Wioślarz AZS Warszawa. Zginął w lipcu 1944 r. w Wilnie. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 59.

Kozubek Paweł. Urodzony 17 czerwca 1905 roku w Halembie pod Katowicami. Wybitny trener miotaczy młotem. Wychował m. in. Tadeusza Ruta i Olgierda Ciepłego, zawodników, którzy mieli wiele do powiedzenia na arenie międzynarodowej. Paweł Kozubek był doskonałym fachowcem. Umiał uczyć, wychwytywał błędy techniczne, eliminował je i prowadzić: swoich pupilów do wysokich wyników. Zawodnicy, których szkolił, żyli w atmosferze wielkiego sportu. Sam był czynnym lekkoatletą przez 30 prawie lat (od 1921 roku). Pierwszy w Polsce przekroczył w rzucie młotem odległość 50 metrów (w 1933 roku - 50,02 m). Odznaczał się wszechstronnością w lekkiej atletyce. Uzyskiwał także dobre wyniki w kuli - 13,70 m, oszczepie - 50,80 m, skoku o tyczce - 3,20 m. Paweł Kozubek zmarł w 1963 roku. Zakrzewski, S. (red.), PZLA. Rocznik jubileuszowy 1968, Warszawa 1969, s. 107- 8.

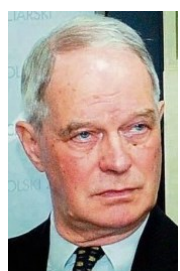
Koźlicki Jerzy Kazimierz, ur. 24 IV 1909 r. w Warszawie. Studiował w Uniwersytecie Warszawskim i w Wyższej Szkole Handlowej w Warszawie. Lekkoatleta AZS Warszawa. Czołowy polski sprinter w latach 1933 - 1939. Pięciokrotny mistrz Polski w biegach sztafetowych 4 x 100 m (1932, 1933, 1934) i 4 x 400 m (1937, 1938). Reprezentant kraju w meczach międzypaństwowych (1931 - 1935). W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył w stopnia podporucznika rezerwy, a następnie, wzięty do niewoli radzieckiej, przebywał w obozie jenieckim w Starobielsku. Rozstrzelany w gmachu NKWD w Charkowie w 1940 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 59.

Krac Krzysztof, ur. 13.01.1951 w Sopocie. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby Mazovii Mińsk Mazowiecki (1969-1975), Skry Warszawa (1976-1991, 1999-2001, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1976, 1978, 1981, brązowe 1975, 1979, zdobywca Pucharu Polski 1976), AZS AWF Warszawa (1994). Pierwszy trener Zbigniew Mirosz. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 43 oficjalne mecze międzypaństwowe, zdobył 16 punktów, występował na pozycji skrzydłowego młyna. Zawodnik Roku Polskiego Związku Rugby (1984, 1985). Instruktor rugby (19.10.1984). Trener juniorów Skry. Odznaczony Honorową Złotą Odznaką PZR (27.02.1986). M. Powąła Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 58

Krajewska-Tylmanowa Seweryna. Magister wychowania fizycznego. Lekkoatletka AZS Poznań. Pięciokrotna rekordzistka Polski w skoku wzwyż (1928 - 1929). Ustanowiony przez nią w 1929 r. wynikiem 150,5 cm rekord Polski przetrwał do 1950 r. Trzykrotnie występowała w reprezentacji kraju w meczach międzypaństwowych (1929 - 1930). Zginęła w czasie I wojny światowej w bliżej nie znanych okolicznościach. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 59-60.

Krajnow Regina, skoczkini do wody, wychowanka MKS „Pałac Młodzieży”, a w latach 1968-1975 zawodniczka AZS AWF Warszawa. Absolwentka AWF Warszawa. Była 4-krotną mistrzynią Polski w skokach z trampoliny i wieży, 3-krotną wicemistrzynią Polski oraz 4-krotną halową wicemistrzynią Polski. Reprezentowała Polskę podczas 38 spotkań między państwowych i turniejów międzynarodowych. Zajmowała wielokrotnie miejsca finałowe w Mistrzostwach Europy (1970), w Pucharze Europy (1974) i w Uniwersjadzie (1970). Na Igrzyskach XX Olimpiady w Monachium (1972) zajęła 17 miejsce w skokach z wieży i 18 miejsce w skokach z trampoliny. Po zakończeniu kariery sportowej została sędzią i działaczką w skokach do wody. Była wielokrotną (złotą, srebrną i brązową, medalistką) na Mistrzostwach Europy Masters i Mistrzostwach Świata Masters w skokach z trampoliny (1 m i 3 m) w latach 2000-2007). M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 284-285. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Krasicki, Szymon (ur. 29 grudnia 1936 r. w Poznaniu) – polski trener biegów narciarskich, nauczyciel akademicki, doktor habilitowany nauk o kulturze fizycznej. Narciarstwo Studiował w AWF Warszawa i Wyższej Szkole Wychowania Fizycznego w Krakowie, którą ukończył w 1962. W trakcie studiów uczestniczył w Akademickich Mistrzostwach Świata w 1957 /złoty medal w biegu sztafetowym/ oraz trzech kolejnych Zimowych Uniwersjadach 1960, 1962, 1964 /brązowe medale w biegu sztafetowym/. Trener biegów narciarskich w AZS Zakopane. Od 1966 trener olimpijskiej reprezentacji polskich biegaczek narciarskich – udział w ZIO w Grenoble 1968 i w Sapporo 1972. Brał udział w przygotowaniach reprezentacji Bośni do igrzysk olimpijskich w Sarajewie. Komentator TV podczas ZIO 1992, 2010. W 1970 został pracownikiem naukowo-dydaktycznym AWF Kraków. Pracę tę łączy z zatrudnieniem w PWSZ w Nowym Sączu i Instytucie Geografii UW Pedagogicznego im. KEN w Krakowie. Autor, współautor łącznie ponad 150 publikacji naukowych, podręcznikowych, popularnych, metodycznych. Promotor prac mgr i doktorskich o tematyce związanej z narciarstwem. Autorytet w środowisku narciarskim, mentor narciarstwa biegowego w Polsce. http://www.olimpijski.pl/Media/files/Laureaci_polskich_FP_ver092017.pdf Fot. https://poznan.wikia.org/wiki/Szymon_Krasicki

Krasucki, Tomasz (ur. 1943) – absolwent farmacji Akademii Medycznej w Warszawie. W AZS AM od 1963 r. gdzie był prezesem tego klubu. W latach 1968-1978 wiceprezes ZS AZS a następnie prezesem. Od 1981 r. działał w ZG AZS, gdzie zajmował szereg ważnych funkcji, był m.in. wiceprezesem. R. Gawkowski, Akademycki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 177 (maszynopis). Hanusz H., AZS w Polsce Ludowej, Poznań 2014, s. 80.

Kratochwila Rafał: członek AZS Warszawa do 1939 r. Rekordzista i mistrz Polski w pływaniu w stylu dowolnym na 400 i 1500 m. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdota, Warszawa 1962, s. 343.

Kratochwilówna Maja: w barwach AZS Warszawa występowała do 1939 r. Najlepsza polska pływaczka lat trzydziestych. Wielokrotna mistrzyni Polski na 100 i 400 m dow. Akademycka mistrzyni świata w 1939 r. na 100 m dow. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdota, Warszawa 1962, s. 343.

Kraus, Zygmunt, Michał (1918-1978). Urodził się 28 października 1918 r. We Lwowie jako syn Józefa i Zofii z domu Bawat. Ojciec był niewykwalifikowanym robotnikiem kolejowym, a następnie pod-urzędnikiem pocztowym. Matka zajmowała się prowadzeniem domu i wychowywaniem liczego rodzeństwa: starszego brata - Józefa oraz sióstr Agnieszki, Stanisławy i najmłodszej - Wandy. Z. Kraus ukończył szkołę powszechną we Lwowie. Tam też uczęszczał do V. Gimnazjum Humanistycznego, które ukończył w 1934 r. W tym też roku został przyjęty na studia do Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego w Warszawie, gdzie obok nauki mógł wykorzystywać swoje zdolności i zainteresowania związane ze sportem. Był miłośnikiem ruchu, czynnego wypoczynku, atletyki terenowej i wędrówek. Dwuletnie studia ukończył w 1936 r. z wynikiem bardzo dobrym – i z dodatkowymi kwalifikacjami: instruktora narciarstwa i lekkiej atletyki, gier zespołowych, boksu i wioślarstwa. Drugą pasją Z. Krausa była medycyna. Chęć poznania tajemnic ludzkiego organizmu oraz wrodzone predyspozycje w tym kierunku sprawiły, że w 1936 r. (po ukończeniu CIWF) - za namową prof. Zygmunta Gilewicza - przystąpił do egzaminu wstępnego w Centrum Medycyny Wojskowej w Łodzi. Pomimo pozytywnie zdanego egzaminu na studia nie został przyjęty, gdyż według opinii ówczesnych władz uczelni jego pochodzenie było społecznie niewłaściwe. Centrum Medycyny Wojskowej było w owym czasie uczelnią elitarną, zarezerwowana w zasadzie dla dzieci oficerów Wojska Polskiego. W związku z niepowodzeniem, jakie go spotkało, w 1936 r. podjął pracę w charakterze nauczyciela wychowania fizycznego w Państwowym Gimnazjum w Jaworowie (okręg szkolny we Lwowie). W tym samym roku wyjechał z grupą studentów CIWF na Igrzyska Olimpijskie do Berlina. Podczas pobytu w Berlinie uczestniczył w zajęciach pierwszej w świecie „Szkoły Gimnastycznej Dla Niemowląt”. Po powrocie do kraju - zafascynowany metodą prawidłowego rozwoju niemowlęcia poprzez gimnastykę specjalną - usiłował zainteresować nią władze szkolne, ale bez rezultatu. Skuteczność tej metody sprawdził dopiero na własnych dzieciach. Pracując zawodowo, studiował również w AWF i w latach 1938-1939 ukończył III r. studiów i przedstawił pracę magisterską, która niestety zaginęła w czasie działań wojennych. W roku szkolnym 1939- 1940 przeniesiony został jako nauczyciel wych. fiz. do Kamionki Strumiłowej. Tam w czasie zajęć wych. fiz. prowadził nielegalnie naukę historii i geografii. Po odkryciu tego przez władze radzieckie ukrywał się. Pod koniec 1940 roku przyjechał do Lwowa, gdzie aby otrzymać zgodę na zameldowanie i podjęcie pracy został uczniem instytutu Pedagogicznego we Lwowie. Pracę podjął w organizacji sportowej DSO „Lokomotyw”

Lwów. Był tam trenerem koszykówki i piłki siatkowej. Od tej pory jednym z celów życia Z. Krause było szkolenie i doprowadzenie zawodników do mistrzostwa sportowego. Szczególnie umiłował piłkę siatkową, która według niego posiadała najwięcej walorów widowiskowych, w której zawodnik i cała drużyna muszą wykazać się żelazną konsekwencją, doskonałym przygotowaniem motorycznym, technicznym, wszechstronnością taktyczną oraz wolą walki. W 1940 r. drużyna pod jego kierunkiem zdobyła pierwsze miejsce na zawodach w Tarnopolu. Było to pierwsze osiągnięcia Z. Krause na polu zespołowych gier sportowych. W DSO „Lokomotyw” pracował Z. Kraus do chwili zajęcia Lwowa przez okupanta niemieckiego. We wrześniu 1942 r. ożenił się ze Stefanią z d. Wołyniec, zaś w 1943, 1944 i 1946 r. przyszły na świat dzieci: Ewa, Anna i Wojtek. Od 25 kwietnia 1942 r. do 31 maja 1944 r. Z. Kraus pracował w instytucie Weigla jako laborant i karmiciel. Codziennie jego krew była pożywką dla insektów. Z tego tytułu pobierał z instytutu kartki żywnościowe, które w owym czasie były szansą przeżycia dla niego i rodziny. Z. Krausowi, z racji jego nazwiska, kilkakrotnie proponowano podpisanie volkslisty. Nie uległ jednak namowom okupanta. Do pracy w sporcie powrócił dopiero w 1944 r. po wyzwoleniu Lwowa przez wojska polskoradzieckie. Szkolenie sportowe młodzieży kontynuował w klubie DSO „Lokomotyw” Lwów. Prowadził z dużym powodzeniem zespoły męskie i żeńskie piłki siatkowej, koszykówki oraz piłki ręcznej. W listopadzie 1945 r. wraca z rodziną do Polski jako repatriant. Pewien czas mieszkał i pracował w Bytomiu jako nauczyciel w tamtejszym Gimnazjum i Liceum. W 1946 r. przyjechał do Warszawy, aby brać udział w odbudowie stolicy, a zwłaszcza AWF. Kuratorium Okręgu Szkołnego na Śląsku w Katowicach decyzją z dn. 30.06.1947 przyznało mu urlop płatny od dnia 1 grudnia 1946 r. do dnia 30 czerwca 1947 r. na dokończenie studiów w AWF w Warszawie. W 1949 r. uzyskał tytuł magistra wychowania fizycznego za pracę *Próba sprawności w grach zespołowych*. Od chwili przybycia do Warszawy włączył się w organizowanie życia sportowego i naukowego na uczelni. Był jednym z pierwszych nauczycieli gier sportowych, lekkiej atletyki, boks i narciarstwa. Brał czynny udział w obozach letnich, na których prowadził kajakarstwo oraz w obozach zimowych, na których uczył narciarstwa. W tym samym czasie pracował poza uczelnią w klubie sportowym „Kolejarz” jako trener piłki siatkowej i koszykówki. W 1947 r. wyjechał z reprezentacją mężczyzn i kobiet na zawody do Czechosłowacji, zaś w rok później z reprezentacją kobiet na zawody międzynarodowe w piłce siatkowej do Paryża. Klub „Kolejarz” Warszawa, doceniając osiągnięcia trenera Z. Krause, oddelegował go na kurs trenerów i instruktorów organizowany przez Polski Związek Koszykówki, Siatkówki i Szczypiorniaka na przełomie 1949 i 1950 r. Od 1950 r. Z. Kraus zajął się szkoleniem i kierowaniem męską drużyną siatkówki AZS-AWF Warszawa. Dzięki wielkiej sumienności i dyscyplinie zarówno trenera, jak i zawodników-studentów AWF, w 1952 r. drużyna zdobyła upragnione - pierwsze po wojnie - Mistrzostwo Polski. Sukces ten drużyna powtórzyła jeszcze jedenastokrotnie. Osiągnięcia te były wynikiem ogromnej pracy zarówno zawodników, jak i trenera. Z. Kraus stosował różne taktyki gry, zmieniał metody treningu, starał się poznać psychikę swoich zawodników. Jedenastokrotne Mistrzostwo Polski stanowiło wyczyn bez precedensu, nie tylko w skali krajowej, ale i międzynarodowej. Od 1951 do 1961 r., pełnił również Z. Kraus odpowiedzialną funkcję w Międzynarodowej Federacji Siatkówki (FIVB) z siedzibą w Paryżu, gdzie przewodniczył Komisji Przepisów Gry. Na forum międzynarodowym cieszył się dużym autorytetem i uznaniem. Poza stałą pracą w AWF od 1964 r. pracował dodatkowo w Polskim Komitecie Olimpijskim w charakterze trenera kadry narodowej w piłce siatkowej. Ponadto działał w GKKF jako przewodniczący Rady Trenerów. Rok 1963 zapoczątkował szereg wyjazdów Z. Krause z drużynami na międzynarodowe zawody. W październiku 1963 r. wyjechał z drużyną narodową na Mistrzostwa Europy w Piłce Siatkowej do Rumunii, a w grudniu do Francji na zawody o Puchar Euro-

py w siatkówce mężczyzn jako trener AZS-AWF. W tym samym roku, we wrześniu, z reprezentacją polskich siatkarzy był w Rumunii na Mistrzostwach Europy, gdzie zdobyli tytuł wicemistrza Europy. W sierpniu 1965 r. był jeszcze w Czechosłowacji na dwutygodniowym sympozjum jako starszy wykładowca Katedry Teorii i Metodyki Sportowych Gier Zespołowych w AWF. Jako kierownik reprezentacji kobiet w piłce siatkowej wyjechał w dniach 20-26.09.1967 r. do Jugosławii na turniej kwalifikacyjny do Igrzysk Olimpijskich, w październiku tego roku przebywał w Tunezji na Mistrzostwach Europy w piłce siatkowej jako kierownik zespołu męskiego. W marcu 1966 r. uczestniczył w Sofii w konferencji działaczy FIVB, gdzie dyskutowano m. in. nad rozwojem tej tak popularnej dyscypliny sportu. W dniach 16-26 listopada 1966 r. w Moskwie prowadził zajęcia z radzieckimi trenerami w zakresie piłki siatkowej. W dniach 13-20 września 1969 r. przebywał w NRD jako obserwator Pucharu Świata w piłce siatkowej, delegowany przez PKOI; potrafił zauważyć wszystkie nowości taktyczne, wszystkie niekonwencjonalne rozwiązania w ustawieniu drużyny. Swoje spostrzeżenia opublikował po powrocie do kraju, udostępniając je wszystkim zainteresowanym tą dyscypliną sportu. Wielokrotnie wyjeżdżał również z drużynami AZS-AWF. 7 lutego 1972 r. Z. Kraus uczestniczył w Lipsku w konferencji dotyczącej spraw sportu. W tym też roku został oddelegowany służbowo do Jugosławii (jako jeden z czołowych, uznanych w świecie specjalistów do spraw piłki siatkowej) w charakterze wykładowcy w Wyższej Szkole Wychowania Fizycznego w Zagrzebiu. W 1975 r. był delegatem na sympozjum naukowe, związane z grami zespołowymi w Jugosławii. Wyjazdy Z. Krausa na przestrzeni czterdziestu lat pracy zawodowej obrazują, jak olbrzymią pracę wykonał i ile wysiłku włożył, aby osiąść wiedzę fachową. Jedenastokrotne Mistrzostwo Polski zdobyte przez „drużynę Krause” w latach 1952-1963, z czego aż 10 razy z rzędu, było najwybitniejszym potwierdzeniem słuszności stale unowocześnianej koncepcji teoretycznych i rozwiązań praktycznych. W tym okresie był to wzór dla całej Polski. Z drużyny AZS-AWF, którą prowadził Z. Kraus od 1949 do 1966 r. rekrutowało się wielu wybitnych reprezentantów Polski. Niespożyte siły, ambicja i pasja trenerska spowodowały, że w latach 1949-1954 oraz 1964-1965 był trenerem reprezentacji Polski. Do najwybitniejszych jego osiągnięć w pracy z reprezentacją zaliczyć trzeba srebrny medal na Mistrzostwach Europy Kobiet w Paryżu w 1951 r. oraz srebrny medal reprezentacji mężczyzn podczas Pucharu Europy w 1965. Wychował ponad 400 trenerów piłki siatkowej. Równoległe do działalności trenerskiej rozwijał swoje zainteresowania i twórczość naukowo-dydaktyczną i publicystyczną. Zebrane doświadczenia i materiały z długoletniej pracy dydaktycznej i trenerskiej stały się podstawą rozprawy doktorskiej *Analiza taktyki zespołowej w piłce siatkowej. Studium metodyczne walki sportowej* (1964). Efektem dalszych badań i poszukiwań nad prawidłowością rozwoju sportu (piłki siatkowej) była w 1970 r. praca habilitacyjna *Rozwój teorii i praktyki gry w piłkę siatkową - z badań empirycznych*. Prace naukowo-badawcze Z. Krausa skupiały się głównie wokół następujących zagadnień: problematyki sprawności fizycznej związanej z egzaminami wstępnymi na uczelnie wychowania fizycznego oraz oceny sprawności i wytrenowania zawodników kadry narodowej; oceny wartości techniczno-taktycznych zawodników oraz zespołów piłki siatkowej na tle osiągniętych wyników w czasie zawodów; metodyki i systematyki nauczania techniki i taktyki gry w piłkę siatkową; ewolucji rozwoju gry na podstawie rejestrowanych obserwacji Mistrzostw Europy i Świata w latach 1949-1973. Z. Kraus opublikował na łamach „Wychowania Fizycznego”, „Kultury Fizycznej”, „Biuletynu Szkoleniowego PZPS”, „Sportu Wyczerpanego” i „Bolletin Officiel FIVB” kilkadziesiąt artykułów teoretyczno-metodycznych a także: Podręcznik gry w siatkówkę (1953) oraz prace monograficzne: Taktyka zespołowa w piłce siatkowej (1964), Wpływ zmian przepisów gry w piłkę siatkową na jej walory sportowe i widowiskowe (1966); Rozwój teorii i praktyki gry w piłkę siatkową. Z badań empirycznych (1970), Metodyka

doskonalenia taktyki gry w piłkę siatkową fragmentami gry (1972); w języku niemieckim (1974), Taktyka walki w piłce siatkowej. (1976). Znaczący dorobek naukowo-metodyczny Z. Krausa w dziedzinie teorii i metodyki gier sportowych jest unikalny w skali krajowej i międzynarodowej. Dzięki tym pracom Z. Kraus stał się uznanym autorytetem w swojej dziedzinie nie tylko w kraju, ale i na świecie. Doceniając jego dorobek naukowy, 1 stycznia 1973 r. powierzono mu stanowisko docenta w Instytucie Sportu w AWF. Prowadząc tak wyczerpujący tryb życia, często kosztem życia rodzinnego, nie uchylał się od pracy społecznej, pełniąc różne funkcje, m.in. w latach 1951-1961 był przewodniczącym Komisji Przepisów Gry w Międzynarodowej Federacji Piłki Siatkowej, członkiem Polskiego Związku Piłki Siatkowej, przewodniczącym Komisji Szkolenia w PZPS. Bardzo aktywnie udzielał się w AZS. Był członkiem Komisji ds. Piłki Siatkowej przy Zarządzie Głównym AZS oraz członkiem Zarządu AZS-AWF. Przewodniczył wielu komisjom sportowym w klubie uczelnianym. Za wybitne osiągnięcia w pracy dydaktycznej, trenerskiej, naukowej i społecznej w sporcie odznaczony był Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym i Srebrnym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem 100-lecia Sportu Polskiego, Odznaką Zasłużonego Nauczyciela PRL, Odznaką Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej oraz innymi odznaczeniami resortowymi i sportowymi. Po śmierci w uznaniu jego zasług w rozwój polskiej piłki siatkowej ustanowiony został w tej dyscyplinie sportu Memoriał Zygmunta Krausa. Z. Kraus zmarł w Warszawie 17 września 1978 r. i jest pochowany w grobie rodzinnym na Cmentarzu Powązkowskim (d. Wojskowym). Andrzej Ojrzanowski, Zygmunt Michał Kraus (1918-1978), w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom 1, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2000, s. 49-53; M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 210; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 306; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 343; https://pl.wikipedia.org/wiki/Zygmunt_Kraus <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Krawczuk Trylińska Elżbieta, ur. 5. 10. 1960 w Białymstoku, lekkoatletka (skoki wzwyż), w. 177 cm, c.c. 57 kg. IO 1980 Moskwa, 13 m.; medalistka HME: srebrna 1981, brązowa 1987; sześciokrotna mistrzyni Polski 1979, 1981, rekordzistka Polski; Mistrz Sportu, odzn. srebrnym Medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe. Klub AZS AWF Warszawa. Kariera sportowa 1974-88. Wykształcenie wyższe ekonomiczne, SGPiS Warszawa, ekonomista, asystent marketingu. Mężatka, dwoje dzieci, mąż Krzysztof jest inżynierem. Hobby: literatura. Mieszka w St. Remy we Francji. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 133.

Krawczyk, Andrzej (1953-2009). Zatrudniony w AWF Warszawa w latach 1976-2009. Absolwent warszawskiej AWF. W 1976 r. podejmuje pracę w Zakładzie Sportowych Gier Zespołowych tej uczelni. Prowadził zajęcia z piłki ręcznej, kajakarstwa na obozach letnich oraz wędrowki kajakowe. Trener męskiego zespołu piłki ręcznej AZS-AWF Warszawa. Współpracował z kadrą narodowa Polski juniorów. Współautor opracowań metodyczno-szkoleniowych w zakresie piłki ręcznej dla studentów, nauczycieli i trenerów. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 138. <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Krawczyk, Jacek, pływak, zawodnik klubu AZS-AWF Warszawa, olimpijczyk (1968), wielokrotny mistrz Polski w pływaniu, wielokrotny mistrz świata w ratownictwie wodnym, nauczyciel akademicki w AWF. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/> Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 49.

Kretówna-Januszewska, Krystyna (1933–1992), nauczycielka wychowania fizycznego, lekkoatletka, trenerka lekkiej atletyki. Urodzona 6 sierpnia 1933 r. w Łańcucie, była córką Józefa i Katarzyny z Borków. Wykształcenie podstawowe i średnie otrzymała w Łańcucie. Świadectwo dojrzałości Liceum Ogólnokształcącego uzyskała w 1951 r. W latach 1951–1954 studiowała w Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie. Dyplom nauczycielki wychowania fizycznego i tytuł trenera II klasy w lekkiej atletyce otrzymała 10.11.1954 r. Stopień magistra wychowania fizycznego uzyskała w Wyższej Szkole Wychowania Fizycznego w Krakowie w 1960 r. Już w szkole średniej uprawiała biegi krótkie i skok w dal. Była w tym czasie zawodniczką Ludowych Zespołów Sportowych. W latach 1949–51 należała do kadry reprezentacyjnej LZS w Polsce, która występowała pod nazwą Ludowy Klub Sportowy „Żurawica”. W latach 1951–54 była zawodniczką AZS Warszawa. W 1952 r. zdobyła w sztafecie 4 x 100 m tegoż klubu tytuł wicemistrzyni Polski (52 sek.). Po ukończeniu studiów, na podstawie przydziału pracy, pracowała jako trener lekkiej atletyki w Centralnym Ośrodku Szkolenia Sportowego LZS w Przemyślu. 1.09.55 - 31.08.56 była nauczycielką wychowania fizycznego w Zakładzie Szkolenia Inwalidek w Przemyślu. W okresie od 1.09.56 do 31.12.58 pracowała również jako nauczycielka wychowania fizycznego w Zasadniczej Szkole Zawodowej dla Głuchoniemych w Krakowie oraz w Szkołach Podstawowych nr 23 i 49 w Krakowie (1.01.59-31.08.60). Po przeniesieniu się do Rzeszowa, w latach 1959–63 kontynuowała pracę nauczycielki wychowania fizycznego w miejscowym Technikum Mleczarskim, a następnie Technikum Ekonomicznym (1963-1974), wchodzącym w skład Zespołu Szkół Zawodowych Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Rzeszowie. W okresie od 1.11.1974 do 30.09.1990 pracowała jako wykładowca, a od 1977 jako starszy wykładowca w Akademii Wychowania Fizycznego w Katowicach. Początkowo była kierownikiem Zespołu Dydaktyczno-Naukowego Zabaw i Gier Ruchowych, a następnie (1988) kierownikiem Pracowni Gier i Zabaw Ruchowych przy Katedrze Teorii i Metodyki Wychowania Fizycznego. Zajęcia z zakresu zabaw i gier ruchowych prowadziła na wszystkich kierunkach kształcenia oraz na letnich obozach szkoleniowych. Była współautorką (z Ewą Drażkiewicz) podręcznika pt. *Zabawy i gry ruchowe*, Katowice 1989 oraz innych prac metodycznych. Na emeryturę przeszła 1.10.1990 r. Odznaczona była m. in.: Złotym Krzyżem Zasługi (1976), Medalem XXX-lecia PRL (1974), Złotą Honorową Odznaką LZS. Zmarła 2 maja 1992 r. w Krakowie. Pochowana została na Cmentarzu Komunalnym w Łańcucie. Była zamężna. Związek małżeński zawarła 30.07.1956 z Jerzym Januszewskim, absolwentem AWF w Krakowie, profesorem drem hab. tejże Uczelni i kierownikiem Katedry Teorii Sportu i Sportów Indywidualnych. Z małżeństwa tego pozostało dwoje dzieci: Roman (1957) – mgr geografii i Janusz (1960) mgr wychowania fizycznego. K. Toporowicz, Kretówna-Januszewska Krystyna (1933–1992), „Wychowanie Fizyczne i Sport”, 2, 1995, s. 124.

Kręcielewski Jan, związany z AZS w okresie 1952-1964, sekretarz ZG AZS. O swych związkach z AZS pisał: „Zainteresowanie sportem zaczyna się udzielaniem organizacyjnej pomocy Zarządowi Głównemu AZS, między innymi w organizacji AMP w Warszawie w 1952 r. Wtedy na wniosek Zarządu Głównego AZS, przechodzę do pracy w sporcie studenckim, po bardzo udanych AMP; podczas których pełniłem funkcję przewodniczącego komitetu organizacyjnego [...] Mimo całkowicie innych moich planów, pozostaje w AZS i to aż na 12 lat. [...] Choć od 1952 roku pracuję etatowo w AZS, ciągle jestem członkiem władz ZSP [...] W kwietniu 1964 roku na zapotrzebowanie i prośbę Centralnej Rady Związków Zawodowych, przechodzę, za zgodą Zarządu Głównego AZS do pracy w CRZZ. Zbiegło się to z zakończeniem kadencji i organizacją Krajowego Zjazdu AZS. Na rozstanie z AZS

koledzy zafundowali mi zegarek z dedykacją. Władze ZMS przyznały mi z tej okazji za pracę społeczną w Radzie Sportu ZMS, złote odznaczenie im. Janka Krasickiego”. J. Kręcielewski, Życie trochę uporządkowane. Wspomnienia, Warszawa 2003, s. 30, 52. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 343-344. <http://azs.pl/o-nas/historia-azs/prezysi-azs>

Król Wanda, członkini i zawodniczka sekcji łyżwiarstwa szybkiego w AZS - AWF Warszawa, broniła barw klubowych AZS-AWF Warszawa w l. 1960-1972. Pierwsze sukcesy zaczęła odnosić na Mistrzostwach Polski Juniorek (1962, 1965). W kategorii senierek zdobyła jeden tytuł mistrzyni Polski w 1969 roku na 1000 m (1.37,7 min) oraz sześć tytułów wicemistrzyni Polski na 500 m (1969, 1972), na 1000 m (1966), na 1500 m (1969) oraz w wieloboju (1966, 1969); sześciokrotnie plasowała się na 3 miejscu na dystansach: 500 m, 1000 m i w wieloboju. Na Mistrzostwach Europy w Heerenveen (1970) zajęła 8 miejsce na 500 m (46,72 s). Była trzykrotna rekordzistką Polski na 500 m - 46,72 s. (Heerenveen) i 45,90 s (Cakchadzore) oraz na 1000 m 1.35.50 min. Startowała w Mistrzostwach Świata w Trondheim (1966) i w licznych zawodach międzynarodowych. W roku 1997 - na Mistrzostwach Świata panczenistów weteranów w Berlinie zdobyła srebrny medal w wieloboju. M Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 183.

Królak, Adam (ur. 1934) Absolwent AWF Warszawa w 1958 r. W latach studenckich był wielokrotnym Akademickim Mistrzem Warszawy. Od 1963 r. pracował na uczelni bielańskiej, gdzie doktoryzował się i przez wiele lat był kierownikiem Zakładu Tenisa. Kierował sekcją tenisową (znaną jako Warszawska Szkoła Tenisowa) przy ZŚ AZS Warszawa. Opublikował ok. 120 prac naukowych na temat szkolenia tenisowego. Był także trenerem reprezentacji Polski. R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 211 (maszynopis).

Królicki, Jerzy, ur. 03.01.1949 w Głubczycach. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie, doktor nauk. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1969-1982, 1985-1986, 1990, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1972, 1973, 1977, 1979, 1980, 1981, 1982, 1985, 1986, srebrne: 1974, 1975, brązowe: 1971, 1976, 1978, zdobywca Pucharu Polski 1981), III miejsce w Wieloboju Rugby 1971 w kategorii młodzieżowcy). Pierwszy trener Józef Grochowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 31 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 24 punkty, występował na pozycji środkowego i skrzydłowego ataku. Trener II klasy (7.06.1972). Trener 1 klasy (1979). Trener reprezentacji Polski juniorów (1988). Trener juniorów AZS AWF Warszawa (1975-1976), seniorów AZS AWF (1976-1980, 1986-1987, 1990-1992, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1977, 1979, 1980, 1986, srebrny 1987, brązowy 1978). Członek Zarządu Polskiego Związku Rugby (06.04.1991-29.05.1995), przewodniczący Komisji Rewizyjnej PZR (20.05.1995-2004). Odznaczony Honorową Złotą Odznaką PZR (21.06.1981), Srebrną i Złotą Odznaką „Zasłużony Działacz. Kultury Fizycznej”, Mistrz Sportu (1975), Zasłużony Mistrz Sportu, Brązowym i Srebrnym Krzyżem Zasługi, Medalem 100-lecia Sportu Polskiego. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 60. http://www.olimpijski.pl/Media/files/Laureaci_polskich_FP_ver092017.pdf Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/10/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Kruciński Stanisław; szermierz (szablista); ur. 11 maja 1933 w Młynku. Zawodnik klubów: AWF AZS Warszawa 1955-1960; KS Warszawianka 1961-1962. Trener; m.in.: AZS AWF Warszawa 1958-1960; KS Warszawianka 1963-1967; szablistów w Meksyku 1973-1975; Fecht Club w Grazu, Austria 1987-1998; Wiedeński Klub Szermierczy 1998-
Miejsce zamieszkania: Polska /Austria. Z. A. Judycki, Polscy sportowcy w świecie, Warszawa 2014, s. 129

Kruszewski, Marek. W 1977 r. zatrudniono go w AWF Warszawa do prowadzenia zajęć ze studentami jako najlepszego zawodnika sekcji podnoszenia ciężarów AZS-AWF i studenta tej specjalizacji. Po ukończeniu studiów w 1978 r. rozpoczął on pracę trenerską w sekcji podnoszenia ciężarów, a w 1982 r. również w Zakładzie Sportów Walki i Podnoszenia Ciężarów. Drużyna prowadzona przez M. Kruszewskiego w trakcie jednego sezonu awansowała z 22 miejsca w II lidze na szóste m. w I lidze, nawiązując do tradycji ciężarowców z Bielan. Działalność szkoleniowa oparta na badaniach naukowych nad obciążeniami treningowymi ciężarowców prowadzona w ramach programu Resortowego 105 i 107 pozwoliła na obronę pracy doktorskiej w 1989 r. Doświadczenie zdobyte podczas badań nad obciążeniami treningowymi przyczyniły się do zdobycia w 1993 r. Mistrzostwa Europy Juniorów przez drużynę prowadzoną przez dr M. Kruszewskiego, co stanowiło jeden z największych sukcesów w historii PZPC. Dr M. Kruszewski wprowadził w AWF Warszawa w 1990 r. specjalizację i zajęcia dydaktyczne z kulturystyki, co było efektem współpracy z Polskim Związkiem Kulturystyki i Trójboju Siłowego, w którym został wiceprezesem d/s. trójboju siłowego i szefem szkolenia. Pod jego kierunkiem zawodnicy tych dyscyplin odnoszą sukcesy na arenach międzynarodowych, zdobywając medale na mistrzostwach świata i Europy. Działalność szkoleniowa uwieńczona została uzyskaniem przez dr M. Kruszewskiego uprawnień. trenera klasy mistrzowskiej w podnoszeniu ciężarów (1990), w kulturystyce i trójboju siłowym (2005), a aktywność naukowa doprowadziła do wydania w 2009 r. rozprawy habilitacyjnej. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 146.

Krygier Włodzimierz, ur. 29. 01. 1900 w Jekaterynosławiu, zm. 1975. Hokeista lod., w. 159 cm, c.c.75 kg. ZIO 1928 St. Moritz; ZIO 1932 Lake Placid, 4 m.; dwukrotny srebrny medalista ME 1929, 1931; trzykrotny mistrz Polski 1929-31. Klub AZS Warszawa. Wykształcenie wyższe humanistyczne, UW, prawnik. Uczestnik kampanii wrześniowej, żołnierz PSZ na Zachodzie. Po wojnie zamieszkał w Wielkiej Brytanii. Zm. 17. 09. 1975 w Londynie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998,

Kraków 2000, s. 136. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 344; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 311. Fot. <https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/211976/3661906d6a4aa0762a7166340d4f3c13/>

Krzczkowski Bronisław. Zawodnik i działacz sekcji narciarskiej AZS Warszawa oraz Warszawskiego Okręgowego Związku Narciarskiego w latach trzydziestych. Sędzia narciarski. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Warszawie, gdzie był żołnierzem AK, pseudonim „Cezary”, w stopniu podporucznika łączności. Prowadził w II Obwodzie A K Warszawa- Żolibórz szkolenia z zakresu łączności oraz wykłady na tematy ogólnowojskowe i ideologiczne. Zginął w czasie powstania warszawskiego na Żoliborzu 19. VIII. 1944 r. Pośmiertnie odznaczony Krzyżem Walecznych. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 60.

Krzemiński Grzegorz, dziennikarz sportowy. Wiele swych tekstów poświęcił wybitnym zawodnikom AZS. R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. Wybór i opracowanie, Poznań 2009, s. 626.

Krzepiński, Andrzej (ur. 1963) Absolwent AWF. Wioślarz AZS-AWF przez ponad 15 lat (od 1978). 18-krotny mistrz Polski, wicemistrz świata w czwórce podwójnej (1986), dwukrotny olimpijczyk. Po zakończonej karierze w 1995 r. działacz, a później sekretarz generalny i wiceprezes PZTW. R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 208 (maszynopis); <http://www.olimpijski.pl/pl/bio/1156,krzepinski-andrzej-bohdan.html> Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 136. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Krzesiński Adam, szermierz AZS – AWF Warszawa, zdobył w Mistrzostwach Polski 11 medali, w tym w turnieju indywidualnym 6 medali: 2 złote (1996, 1997), 2 srebrne (1989, 1992) i 2 brązowe (1993, 1998), a w turnieju drużynowym 5 medali: 1 złoty (2001); 3 srebrne (1987; 1995; 1999) i 1 brązowy medal (1990). Był dwukrotnym zwycięzcą „Turnieju O Złoty Floret JM. Rektora AWF” (1996, 1999); w roku 1998 znalazł się w składzie najlepszej drużyny roku, wybranej w „Plebiscycie Przeglądu Sportowego”. Swoje sukcesy w kategorii seniorów na arenie międzynarodowej Adam Krzesiński rozpoczął w 1990 roku, kwalifikując się do reprezentacji Polski w Mistrzostwach Świata w Lyonie, w których nasza drużyna sprawiła ogromną niespodziankę, zdobywając wicemistrzostwo świata. Od tej pory Adam Krzesiński wchodził nieprzerwanie aż do roku 2002 w skład polskiej reprezentacji na wielkich imprezach. Trenował pod opieką Wojciecha Adamczewskiego (1975-1985), Leszka Martewicza (1985-1989), Ryszarda Bresia (1989-1995), Stanisława Szymańskiego (1995-2002) oraz współpracował z trenerami: Markiem Poznańskim i Piotrem Majewskim. W Mistrzostwach Świata Adam Krzesiński zdobył 6 medali w turnieju drużynowym, w tym 1 złoty w La Chaux de Fonds (1998); 2 srebrne: w Lyonie (1990) i w Nimes (2001) oraz 3 brązowe: w Essen (1993), w Hadze (1995) i w Seulu (1999). Również imponujący był jego dorobek na Mistrzostwach Europy, na których wywalczył 6 medali. Właśnie na Mistrzostwach Europy odniósł swoje największe sukcesy indywidualne, zdobywając złoty medal w Gdańsku (1997) i srebrny medal w Koblencji (2001). W turnieju drużynowym wywalczył 4 medale: 1 srebrny w Płowdiw (1998) i 3 brązowe: w Wiedniu (1991), w Bolzano (1999) i w Koblencji (2001). Adam Krzesiński był trzykrotnym olimpijczykiem. W 1992 roku zadebiutował w Igrzyskach XXV Olimpiady w Barcelonie, na których zdobył brązowy medal w turnieju drużynowym (wraz z Piotrem Kiełpikowskim, Cezarym Siessem, Ryszardem Sobczakiem i Mariannem Sypniewskim - z innych klubów) Na Igrzyskach Olimpiady w Atlancie (1996) drużyna polskich florecistów (w składzie: Adam Krzesiński, Piotr Kiełpikowski, Jarosław Rodzewicz i Ryszard Sobczak) odniosła jeden z największych sukcesów polskich we florecie mężczyzn, zdobywając tytuł wicemistrzów olimpijskich. Wydawało się, że „prawem serii” Adam Krzesiński zdobędzie na Igrzyskach XXVII Olimpiady w Sydney (2000) złoty medal olimpijski. Jednak zabrakło trochę szczęścia i drużyna polska zajęła nie lubiane przez zawodników 4 miejsce. W roku 2002 Adam Krzesiński zakończył karierę sportową i podjął pracę w Klubie AZS-AWF Warszawa na stanowisku dyrektora; potem pełnił funkcję prezesa Klubu (2005-2009). W roku 2005 został zatrudniony na stanowisku sekretarza generalnego Polskiego Komitetu Olimpijskiego. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 304-306. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 137; M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 304-306; R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 207 (maszynopis). <http://www.kronikasportu.pl/artykuly/osobowosci-polskiego-sportu/10-osobowosci-polskiego-sportu-w-2008-roku/adam-krzesinski/> <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Krzewicki Krzysztof, ur. 11.07.1978 roku w Siedlcach. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby Pogoni Siedlce (1993-1998, złoty medal mistrzostw Polski juniorów), AZS AWF Warszawa (1999-2000), Folca AZS Warszawa (2001). Pierwszy trener Henryk Niedziółka. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 4 oficjalne mecze międzypaństwowe, zdobył 5 punktów, występował na pozycji skrzydłowego młyna. Uczestnik mistrzostw świata juniorów (1996, 1997). Reprezentant Polski „7”. Instruktor rugby (1997). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 61.

Krzyżagórski Alojzy, ur. 19 V 1911 r. w Poznaniu. Handlowiec, właściciel sklepu rowerowego „Columbus” w Poznaniu. Hokeista lodowy AZS Poznań. Dwukrotny brązowy medalista mistrzostw Polski (1931, 1933). Działacz sekcji hokeja na lodzie AZS Poznań. W kampanii wrześniowej 1939 r. w stopniu kaprała 57 pp Armii „Poznań” brał udział w walkach pod Kutnem, gdzie dostał się do niewoli. Po ucieczce z niewoli powrócił do Poznania, skąd został wysiedlony w grudniu 1939 r. Następnie przebywał w Warszawie, gdzie był żołnierzem AK, zgrupowanie na Sadybie. W konspiracji współdziałał ze swym sekcyjnym kolegą Jerzym Pawłowskim. Po powstaniu warszawskim 1944 r. dostał się do obozu przejściowego w Pruszkowie, skąd został wywieziony do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu, a stamtąd w końcu 1944 r. do Mauthausen, gdzie zginął 16. I 1945 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 60.

Krzyżanowski Władysław Żeglarz (jolki), 10 1928 Amsterdam, 18 m. Klub AZS Warszawa. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 138.

Kuberski, Jerzy (77 l.). Ur.22.03.1930, polityk i dyplomata. Działacz PZPR, w latach 1971-1981 w KC PZPR. Od marca 1972 do lutego 1979 minister oświaty i wychowania w rządach Piotra Jaroszewicza. Od kwietnia 1980 do maja 1982 minister-kierownik Urzędu do Spraw Wyznań w rządach: Edwarda Babiucha, Józefa Pińkowskiego i Wojciecha Jaruzelskiego. Następnie – do roku 1989 – kierownik zespołu do spraw stałych kontaktów roboczych między rządem PRL a Stolicą Apostolską. Od 1989 do 1990 ambasador Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przy Watykanie. W latach 1991-2007 rektor Wyższej Szkoły Hotelarstwa, Gastronomii i Turystyki w Warszawie. Wieloletni przewodniczący Międzynarodowego Stowarzyszenia im. Janusza Korczaka. Prezes i wiceprezes Zarządu Głównego AZS w latach 1960-1976. Zmarł dnia 20 września 2007 w Warszawie. <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 344.

Kubiak, Aleksandra, po mężu Grochowska (ur. 5 lutego 1930 w Łodzi) - polska siatkarka, wicemistrzyni świata (1952), wicemistrzyni Europy (1950, 1951), wielokrotna mistrzyni Polski. Karierę sportową rozpoczęła w HKS Łódź, zdobywając wicemistrzostwo Polski w 1948. Z Chemią (Unią Łódź) wywalczyła dwukrotnie mistrzostwo Polski (1949, 1950). W 1950 została zawodniczką AZS Warszawa, z warszawską drużyną zdobyła mistrzostwo Polski w 1952 i brązowy medal mistrzostw Polski w 1953. W reprezentacji Polski debiutowała 9 września 1949 w spotkaniu Igrzysk Bałkańskich z Jugosławią. Zdobyła m.in. wicemistrzostwo świata w 1952 oraz dwukrotnie wicemistrzostwo Europy (1950, 1951). Ostatni raz w biało-czerwonych barwach wystąpiła 7 września 1952 w towarzyskim spotkaniu z Czechosłowacją. Łącznie w I reprezentacji Polski zagrała w 36 spotkaniach. https://pl.wikipedia.org/wiki/Aleksandra_Kubiak

Kuchta Zygfryd piłka ręczna: obrotowy. Dwukrotny uczestnik IO. Brązowy medalista - Montreal (1976). W Monachium (1972) - 10 miejsce. Zaczynał od koszykówki - w latach 1960-66 grał w II-ligowym Widzewie. Zmiana na piłkę ręczną okazała się dlań i dla sportu polskiego korzystna: stał się bowiem w nowej dyscyplinie wybitną postacią, jednym z najlepszych w obronie i ataku. Wy różniał się doskonałą kondycją, rozważą, spokojem w grze. Te cechy zdecydowały, iż powierzono mu funkcje kapitana drużyny narodowej: dzierżył ją 7 lat. W biało-czerwonych barwach wystąpił 142 razy. Był trenerem polskiej reprezentacji. Ur. 5 I 1944 r. w Diepholz (Niemcy). Absolwent Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie. Trener. Kluby: AZS Warszawa, Anilana Łódź, Spójnia Gdańsk, SBL Linz. Wzrost 189 cm. waga 87 kg. Lis J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 191; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 314; <http://www.kronika.sportu.pl/artykuly/osobowosci-polskiego-sportu/10-osobowosci-polskiego-sportu-w-2005-roku/zygfryd-kuchta/>

Kuczko, Henryk, ur. 11.05.1933 w Lunery (Francja). Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1956-1965, i złote medale mistrzostw Polski seniorów; 1957, 1958, 1982, 1963, srebrne: 1959, 1961, 1964, 1965, brązowy 1960, zdobywca Pucharu Otwarcia i Pucharu Sportowca 1956 roku, Pucharu PZR 1959), Orła Warszawa (1966-1970, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1966, 1967, 1968). Pierwszy trener Stanisław Gierwatowski. Członek akademickiej reprezentacji Polski. Trener II klasy, trener OMR Krasnoludki Łomianki (1959-1961), trener juniorów AZS AWF Warszawa (1962-1965, złoty medal mistrzostw Polski 1962), Orła Warszawa (1966-1969). Sekretarz Generalny Polskiego Związku Rugby (01.12.1978 - 07.06.2001), po. Sekretarza (04.10.1978 - 01.12.1978), Wiceprezes PZR (2001-2004), członek Zarządu PZR (1969, dokooptowany 10.1973 - 4.04.1982 - 24.09.1988, 29.05.1999 - 2004). Członek Komisji Administracyjnej FIRA (19.05.1979- 31.05.1980), członek Komisji Technicznej FIRA-AER (31.05.1980-14.06.1986, 15.06.1991-2004), członek Komitetu Wykonawczego FIRA (14.06.1986-15.12.1990). Specjalista ds. sportu Warszawskiej Rady Związków Zawodowych (1970-1973), kierownik działu kontaktów zagranicznych w Polskiej Federacji Sportu (1973-1978), pracownik Polskiego Komitetu Olimpijskiego (1978). Mistrz Sportu (1966). Odznaczony Brązowym (1988) i Srebrnym Medalem FTR/X (1994), Honorową Złotą Odznaką PZR (1969), Złotą Odznaką AZS, Zasłużony dla Kultury Fizycznej. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 61.

Kuczyński Jan, ur. 7. 01. 1935 w Wilnie. Zapaśnik (styl wolny, waga lekka). IO 1960 Rzym, 20m.; siedmiokrotny mistrz Polski 1953 -62; Mistrz Sportu, Zasłużony Mistrz Sportu, odzn. brązowym Medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe, Złotym Krzyżem Zasługi, odznaką Za Zasługi dla M. Gdańska. Klub AZS Warszawa. Kariera sportowa 1951-65. Wykształcenie wyższe wf., AWF Warszawa, nauczyciel wf. Działacz OZZapas, sędzia sportowy. Żonaty, dwoje dzieci, córka i syn. Mieszka w Gdańsku. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 141; Z. Szafkowski, Polscy olimpijczycy wywodzący się z kresów wschodnich Prace Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. Kultura Fizyczna 2000, 3, s.60.

Kuć, Andrzej, ur. 03.08.1955 w Mińsku Mazowieckim. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby Mazovii Mińsk Mazowiecki (1971 - 1975, srebrny medal mistrzostw Polski juniorów 1973), AZS AWF Warszawa (1975-1981, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1977, 1979, 1980, 1981, srebrne: 1976, 1978). Pierwszy trener Zbigniew Mirosz. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 26 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 12 punktów, występował na pozycji skrzydłowego ataku., środkowego i obrońcy.

Instruktor rugby (16.07.1981). Trener seniorów Mazovii Mińsk Mazowiecki (1981-1984). Reprezentant Polski juniorów (1972-1974). Mistrz Sportu (1981). Złota Odznaka AZS Warszawa (1981). Radny miasta Mińsk Mazowiecki (2002-2004). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 62.

Kulej, Lucjan. (26 XI 1896, Danków pow. częstochowski – 13 VII 1971, Katowice), pseud. Ostoja – jeden z pierwszych hokeistów lodowych w Polsce (obrońca); prokurator, adwokat, działacz. Należał do Polskiej Organizacji Wojskowej (1915–1918). 7 XI 1918 zgłosił się jako ochotnik i w składzie 9. pułku w Dębicy uczestniczył w wojnie polsko-ukraińskiej; ciężko ranny (XII 1918) dostał się do niewoli, a po ucieczce (IV 1919) w 1920 brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej. W czasie powstań śląskich i plebiscytu aktywnie działał jako delegat Zjednoczenia Górnego Śląska z Rzeczpospolitą Polską i kurier. W l. 1930–1939 (po aplikacji sądowej, którą odbył w l. 1924–1927) był wiceprokuratorem Sądu Okręgowego w Katowicach. W l. 1926–1929 34 razy występował jako reprezentant Polski, m.in. na IO (1928) w hokeju na lodzie. Osiągnięcia: 2 (2–0–0) medale Akademickich Mistrzostw Świata – 1 m. wioślarstwo – czwórka ze sternikiem (1924), hokej na lodzie (1928); 2 (0–2–0) medale ME – 2 m. w hokeju na lodzie (1928, 1929); 10 (10–0–0) medali MP – 1 m. wioślarstwo – czwórka ze sternikiem (1920, 1925), ósemka ze sternikiem (1920, 1922, 1924), hokej na lodzie (1927–1931). Był m.in. współtwórcą Śląskiego Związku Hokeja na Lodzie (członek prezydium, kapitan sportowy), a także (wspólnie z A. Tupalskim) trenerem reprezentacji Polski na IO w 1936. W czasie okupacji niemieckiej – prokurator (podziemnego) Sądu Okręgowego w Warszawie, członek AK, uczestnik (porucznik) Powstania Warszawskiego. Po wojnie powrócił do Katowic i na początku VI 1945 utworzył kancelarię adwokacką. Do emerytury pracował w Zespole Adwokackim nr 3 w Katowicach. Czynn timer włączony się do reaktywowania działalności okręgowych związków hokeja i tenisa. W. Zieleśkiewicz: *Encyklopedia sportów zimowych*. Warszawa 2002; W. Zieleśkiewicz: *Historia polskiego hokeja*. Warszawa 2006; R. Wryk, Lucjan Kulej (1856-1971), APS 5, 70, 1989, s. 62-64; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 143; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 344; <https://www.mhk.katowice.pl/index.php/edukacja/encyklopedia/leksykon-ludzi/387-c-ludzi> Fot. <https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/212017:1/>

Kulik, Konrad (18 l.). Ur. 23.05.1991, szpadzista AZS AWF Warszawa. W czasie walki podczas treningu został ranny szpadą i zmarł w wyniku obrażeń wewnętrznych 6 lutego. Był uczniem Liceum im. Sempołowskiej w Warszawie. <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Kulikowski Leszek (1932-2003), nauczyciel wychowania fizycznego, działacz oświatowy. Urodził się 7 czerwca 1932 r. we Lwowie w rodzinie inteligenckiej. Był synem Bronisława i Jadwigi z d. Jaświńska, nauczyciel z zawodu. Dzieciństwo spędził w rodzinnym Lwowie, tu też przeżył okupację, która przerwała jego naukę w szkole powszechnej. Na początku 1946 r. w wyniku sytuacji politycznej, rodzina przeniosła się do Hrubieszowa. Tu ukończył szkołę podstawową i liceum ogólnokształcące im. S. Staszica. Jako uczeń udzielał się w sportowym życiu szkoły i brał udział w zawodach różnej rangi w lekkiej atletyce i grach zespołowych. Po maturze dalszą edukację kontynuował we Wrocławiu, gdzie ukończył roczny kurs pedagogiczny i uzyskał tytuł „Instruktora WF” I klasy państwowej. Następnie podjął pracę jako nauczyciel wychowania fizycznego w Zasadniczej Szkole Zawodowo-Metalowej w Radzynie Podlaskim. Pod koniec 1952 r. otrzymał powołanie do Marynarki Wojennej. Będąc w wojsku pracował też jako instruktor WF. Po odbyciu służby wojskowej

i zdanych egzaminach, od 1955 r. kształcił się w Warszawie na Akademii Wychowania Fizycznego, którą ukończył w 1959 r. Jako student udzielał się społecznie w radzie uczelnianej i ZSMP, był też czynnym sportowcem AZS. Po ukończeniu AWF od 1 września 1959 r. jako nauczyciel wychowania fizycznego pracował w następujących szkołach: w latach 1959-1960 w szkole podstawowej i liceum ogólnokształcącym w Siemiatyczach; w latach 1960-1964 w Zasadniczej Szkole Zawodowej we Włodawie i w latach 1964-1966 w Technikum Ekonomicznym w Łęcznej. Ucząc w poszczególnych szkołach, wykazał się jako dobry nauczyciel i pedagog oraz organizator życia sportowego szkoły i czasu wolnego młodzieży. Pracując we Włodawie i Łęcznej powołał przy tych szkołach sekcje koszykówki i lekkiej atletyki, które liczyły się w rozgrywkach w barwach SKS i MKS w Okręgu. W okresie tym był członkiem i działał w: ZMW, ZMP i ZSP. W 1966 r. na wniosek władz i kuratorium, wraz z rodziną przeniósł się docelowo do Chełma. Objął tu posadę, nauczyciela wychowania fizycznego w szkole podstawowej i liceum ogólnokształcącym im. S. Czarnieckiego w Chełmie. W 1968 r. awansował na stanowisko dyrektora Liceum „Czarniecczyków”, dalej ucząc wychowania fizycznego. /.../ Dużo uwagi poświęcał rozwojowi kultury fizycznej w liceum, poprzez regularne hospitacje podnosił poziom lekcji. wychowania fizycznego. Sprawował opiekę nad organizacjami młodzieżowymi, a w szczególności szkolnych hufców ZHP i PO. Unowocześnił system rozgrywek sportowych w ramach: SIS, SKS i MKS. Dbał o poziom sportowy, a niektóre szkolne sekcje doprowadził do wysokiego poziomu. W kategorii młodzików i juniorów: koszykarze, gimnastycy i lekkoatleci należeli do najlepszych w okręgu i liczyli się w kraju. W 1974 r. grupa z lekkiej atletyki uczestniczyła w Atenach w „Mistrzostwach Świata Szkół Sportowych”, (uczniowie „Czarniecczycy” w sztafecie 4 x 100 m wywalczyli brązowy medal). Był propagatorem ruchu krajoznawczo-turystycznego. Opiekował się też „Szkołnym Młodzieżowym Schroniskiem”, zaliczanym do najstarszych i najlepszych w kraju. Był członkiem Wojewódzkiego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki w Lublinie oraz turystycznych organizacji wojewódzkich i centralnych. W 1975 r. odszedł z liceum „Czarniecczyków” i kolejno pracował w Kuratorium Oświaty i Wychowania w Chełmie, w Zarządzie Wojewódzkiej Rady Związków Zawodowych w Chełmie. Propagował „Sport dla wszystkich” i „Rekreację oraz festyny”, które popularyzował w Okunince nad „Jeziorem Białym”. W tym czasie uczył też, wychowania fizycznego w niepełnym wymiarze w Szkole Zawodowej Nr 4 w Chełmie. W latach 1981-1984 był dyrektorem Szkoły Podstawowej nr 4 w Chełmie. W latach 1984-1988 ponownie pracował w kuratorium oraz w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Chełmie jako wizytator i nauczyciel wychowania fizycznego. W tym czasie działał i był w Zarządzie Chełmskiego Szkolnego Związku Sportowego i Międzyszkolnego Klubu Sportowego. W 1988 r. powrócił na stanowisko dyrektora Szkoły Podstawowej nr 4 w Chełmie, uczył też wychowania fizycznego. Pracował tu aż do przejścia na emeryturę 31 czerwca 1991 r.. Za pracę został odznaczony i otrzymał: „Złoty Krzyż za Zasługi w ZHP”, „Odznakę Zorganizowanej Turystyki w Polsce”, „Honorową Odznakę za Zasługi w Sporcie Szkolnym”, „Srebrną Odznakę Studentów Polskich”, „Złoty Krzyż Zasługi”, „Zasłużony dla Kultury Fizycznej i Turystyki”, „Złotą Odznakę Państwowego Towarzystwa Schronisk. Młodzieżowych” i „Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski”. Zmarł 28 sierpnia 2003 r. i został pochowany na Cmentarzu Komunalnym w Chełmie. W. A. Kozłowski, Zasłużeni chełmianie dla kultury fizycznej. Słownik biograficzny, cz. I., Chełm 2007, s. 51-54.

Kurczyńska, Anna, urodziła się 16 stycznia 1986 roku. Jest studentką II roku AWF w Warszawie. Od 5 roku życia uprawia narciarstwo wodne. W karierze sportowej zdobyła tytuł wicemistrzyni Europy juniorów młodszych (1999) oraz brązowy medal mistrzostw Europy (2000); wielokrotna mistrzyni i rekordzistka Polski w skokach i slalomie; zawodniczka kadry narodowej w latach 1999–2005; szkoleniowiec sekcji narciarstwa wodnego AZS Warszawa. Za działalność sportową otrzymała następujące nagrody i wyróżnienia: najlepsza zawodniczka AZS Warszawa (1999), nagroda prezydenta miasta Warszawy (1999 i 2000), nagroda zarządu PZMWiNW (1999 i 2000). Eligiusz Małolepszy, Wybitni zawodnicy sportu motorowodnego i narciarstwa wodnego w Polsce, Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie Kultura Fizyczna 2009, z. VIII, s. 94.

Kurczyński, Tadeusz (1942-2010). Sternik i instruktor motorowodny. Od ok. 1985 r. kierownik i trener Klubu Nart Wodnych przy ZŚ AZS Warszawa. W latach dziewięćdziesiątych członek zarządu ZŚ AZS Warszawa. Czołowymi zawodniczkami były jego córki: Olga i Anna. R. Gawkowski, Akademycki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 214 (maszynopis).

Kurek Tadeusz, ur. 9. VII. 1917 r. w Warszawie. W 1939 r. zdał maturę w III Gimnazjum Miejskim w Warszawie. Koszykarz i piłkarz ręczny AZS Warszawa. Brązowy medalista mistrzostw Polski w piłce ręcznej (1939 r.). Występował w akademickiej reprezentacji narodowej w koszykówce (1938 - 1939). W czasie okupacji przebywał w Warszawie, gdzie pracował w Zakładach Sanitarnych. Aresztowany 13. VIII. 1944 r. wywieziony został do obozu koncentracyjnego w Flossenburgu na terenie Niemiec. W obozie tym przebywał do marca 1945 r. Zginął podczas ewakuacji obozu. R. Wryk, Straty osobowe Akademyckiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 61.

Kurpiewski, Władysław (1903-1994), podoficer zawodowy 9 psk, trener polskich szermierzy. Ur. 21 XII 1903 r. w Janówce jako syn Grzegorza i Wiktorii zd. Koniecko. Jako 17-latek wstąpił na ochotnika do wojska i uczestniczył w wojnie polsko – bolszewickiej. W roku 1924 został powołany do odbycia zasadniczej służby wojskowej w 9 psk w Grajewie. Pozostał w pułku jako podoficer zawodowy. W roku 1926 wysłany na roczny kurs instruktorski do Centralnej Wojskowej Szkoły Gimnastyki i Sportu w Poznaniu. Następnie skierowany na kurs doskonalenia szermierki w CIWF w Warszawie, który ukończył w 1932 r. i otrzymał tytuł dyplomowanego fechtmistrza we florecie, szabli i szpadzie. Zamieszkał z rodziną na terenie uczelni, pełniąc w niej funkcję instruktora. We IX 1939 r. uczestniczył w obronie Warszawy w 360. pp pełniąc funkcje podoficera broni. Został następnie wzięty do niewoli i przebywał w obozie w Łowiczu. Po ucieczce wrócił do stolicy i wstąpił w szeregi Armii Krajowej. Po wojnie przybył do Grajewa, a następnie od 1947 r. przeniósł się do Ełku. Rozpoczął również szkolenie szermierzy w Ośrodku Szkolenia Szermierzy w Białymstoku. W roku 1954 powrócił do Ośrodka Szermierczego CRZZ w Warszawie. Od 1957 do przejścia na emeryturę w 1973 pracował w Robotniczym Klubie sportowym „Marymont”. Jednocześnie pracował i udzielał konsultacji AZS Akademii Wychowania Fizycznego w Ośrodku Przygotowań Olimpijskich n Bielanych. Wraz z W. Dobrowolskim był współtwórcą sukcesów polskich szermierzy-florecistów: Woyda, Pakulski, Koziejowski. W roku 1930 poślubił Helenę Orzechowską z Rajgródu, z którą miał troje dzieci: Danutę, Bożenę i Andrzeja. Zmarł 5 I 1994 r. w Warszawie. Otrzymał szereg wyróżnień i nagród: Brązowy Krzyż Zasługi w 1938 r., Krzyż za wojnę 1918-1921, awans do stopnia ppor., Krzyż Kawalerski i Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, odznaki: „Zasłużony dla Kultury fizycznej”, „Zasłużony dla rozwoju polskiej szermierki”, tytuł Naczelnego trenera szermierzy, złota odznaką honorową „Za zasługi dla miasta Warszawy”. Był również bohaterem

filmu sportowego z 1980 pt. „Fechmistrz” (reż. Bogdan Dziworski). <https://grajewiak.pl/index.php/biogramy/739-kurpiewski-wladyslaw>

Kuryłłowicz, Stanisław, ur. 6 czerwca. 1909 r. w okolicach miejscowości Wierdubje niedaleko Grodna. W latach 1929-1931 studiował na Wydziale Leśnym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, a w latach 1933-1937 na Wydziale Rolniczo-Leśnym Uniwersytetu Poznańskiego. Wioślarstwo uprawiał od końca lat dwudziestych. Początkowo reprezentował barwy warszawskich klubów AZS i WTW, następnie w latach 1924-1936 KW 04 Poznań i w latach 1937-1939 AZS Poznań. Był sześciokrotnym mistrzem Polski w dwójce ze sternikiem (1934, 1935, 1932, 1938), dwójce bez sternika [1934] i czwórce ze sternikiem [1936]. Czterokrotnie startował w mistrzostwach Europy, zdobywając w nich dwa brązowe medale w konkurencji dwójka ze sternikiem (1935, 1937). W 1937 r., wraz z Lechem Manitusem i Leszkiem Dobruckim (sternik), zdobył w konkurencji dwójka ze sternikiem tytuł akademickiego mistrza świata. W 1936 r. uczestniczył w igrzyskach olimpijskich w Berlinie. Był członkiem kadry narodowej przygotowującej się do igrzysk olimpijskich w 1940 r. We wrześniu 1939 r. walczył w stopniu kaprała 36. Pułku Piechoty. Następnie przebywał w Poznaniu, gdzie angażował się w konspiracyjne życie muzyczne. Zginął od przypadkowej kuli podczas walk o Poznań 2 lutego 1945 r. w okolicach ulicy Libelta. Ryszard Wryk, Sport i wojna. Losy polskich olimpijczyków w latach drugiej wojny światowej, Poznań 2016, s. 243; R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 61-2.

Kuźmicki Kazimierz: w AZS Warszawa od 1926 r. Wybitny polski średniodystansowiec, mistrz i rekordzista Polski, wielokrotny reprezentant Polski. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 344. Fot. <https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/217100/>

Kwaśniewska-Trytkowa-Koźmińska Maria lekka atletyka. Uczestniczka IO w Berlinie (1936): brązowa medalistka - rzut oszczepem, 41,80 m. Wszechstronność i talent! - mówiło się o niej w czasach „romantycznego sportu”. Grała w siatkówkę, szczypiorniaka, koszykówkę, skakała w dal, występowała w wielobojach, rzucała oszczepem. Rekordzistka kraju - 43,03 m (15 lat przetrwał ten wyniki). Rekordzistka świata w rzucie oszczepem oburącz - 66.49 m (1936). Organizatorka i działaczka życia sportowego po wojnie. Założycielka Klubu Olimpijczyka przy PKOL. „Sufrażystka” sportu kobiecego. Nagrodzona przez MKOL (jako pierwsza w Polsce) brązowym medalem Orderu Olimpijskiego. Ur. 8 XII 1912 r. w Łodzi. Absolwentka gimnazjum. Kluby: ŁKS Łódź, AZS Warszawa. Wzrost 165 cm, waga 65 kg. Lis J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 198; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, A-K, Warszawa 1984, s. 319-20.

Kwiatkowski Jan – studiował na AWF, zawodnik koszykówki. W Akademickim Związku Sportowym grał od roku 1958, wraz z drużyną AZS-AWF zdobył Wicemistrzostwo Polski na rok 1962. Występował w młodzieżowej reprezentacji Polski oraz w reprezentacji akademickiej. APS 14, 1962, s. 24. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s.147; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Kwiatkowski, Jerzy, ur. 22.10.1936 w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Politechnika Warszawska. Zawodnik rugby Grochowa Warszawa (1956-1957), Lotnika Warszawa (1957-1958), AZS AWF Warszawa (1958-1961, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1958, srebrne: 1959, 1961,

brązowy 1960, zdobywca Pucharu PZR 1959). Pierwszy trener Marian Balcerzak. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał jeden oficjalny mecz międzypaństwowy, wystąpił na pozycji skrzydłowego ataku. M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 63-4.

Langowski, Marcin, ur. 05.07.1970 w Gdyni. Wykształcenie wyższe, Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby Skry Warszawa (1986-1991, 2003-2004), PSG Stuttgart (Niemcy, 1991-1992), AZS AWF Warszawa (1992-2000, brązowe medale mistrzostw Polski seniorów: 1994, 1995, 1996, 1997, 1998), CSP Legionowo (2001-2002), Budowlanych Łódź (2002-2003, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów 2003). Pierwszy trener Sylwester Koliński. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 21 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 12 punktów, występował na pozycji łącznika ataku. Uczestnik mistrzostw Świata juniorów (1988, 1989). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 64. Fot. [http://www.pzrugby.pl/page/11/Reprezentanci PolskiSeniorow](http://www.pzrugby.pl/page/11/Reprezentanci%20PolskiSeniorow), 52

Laskowski, Kazimierz (1899-1981). Urodził się 7 listopada 1899 r. w mieście Troick na Syberii Zachodniej jako syn zesłańca za udział w zamachu na cara Aleksandra II w 1881 r., inżyniera-górnika Wacława i Marii Joanny z Missonów. Do szkół najpierw uczęszczał w Troicku, a w latach 1911-1914 w Witebsko. Od 1914 r. przebywał w Warszawie, gdzie w latach 1915-1918 kontynuował naukę w Średnim Gimnazjum Ziemi Mazowieckiej. W roku 1916 zaczął uprawiać sport w Warszawskim Kole Sportowym na terenie Agrykoli. Był członkiem Sekcji Siermierzki, Boks i Lekkiej Atletyki. Nauczycielami jego byli Henryk Szot-Jeziorowski, Stanisław Budny i Stanisław Szczepkowski. Należał też do gniazda „Sokoła” na Pradze, którego kurs przodowników ukończył w 1917 r. W 1918 r. stoczył pierwszą pokazową walkę bokserską z lotnikiem Leonem Berskim. 9 listopada 1918 r. wstąpił do Szkoły Podchorążych Piechoty, którą ukończył w czerwcu 1919 r. 15 lipca 1919 r. został mianowany podporucznikiem, przydzielony do 14 pułku piechoty jako dowódca plutonu 7. kompanii i skierowany na front. Wkrótce potem przeszedł do 44. Pułku Strzelców Kresowych, w którego szeregach walczył w całej kampanii 1920 r. Za zasługi na polu walki został odznaczony Krzyżem Walecznych nr 7865. W latach 1921-1922 ukończył pierwszy roczny Kurs Centralnej Wojskowej Szkoły Gimnastyki i Sportów w Poznaniu i jednocześnie Kurs WF Studium Wychowania Fizycznego na Uniwersytecie Poznańskim. W 1922 roku został mianowany porucznikiem. W latach 1922-1928 pracował jako nauczyciel wychowania fizycznego i był działaczem sportowym głównie w siermierce i boksie. Od sierpnia 1922 r. do września 1923 r. pracował jako instruktor wychowania fizycznego w Centralnej Wojskowej Szkole Gimnastyki i Sportów w Poznaniu, od listopada 1923 r. do września 1926 r. w Szkole Podchorążych Piechoty w Warszawie jako kierownik wychowania fizycznego i w Państwowym Instytucie WF w Warszawie jako instruktor sportu. Lata 1926-1929 stanowią okres ponownej jego pracy w Centralnej Wojskowej Szkole Gimnastyki i Sportów w Poznaniu oraz w Studium Wychowania Fizycznego OP, gdzie pełnił funkcję instruktora i dowódcy kursów siermierzkich. Poza tym działał społecznie w Polskim Związku Bokserskim jako sekretarz i w Akademickim Związku Sportowym. W latach 1924-1925 zapoznawał się z metodami nauczania siermierki i boks w instytucie WF w Joinville-le-Pont pod Paryżem i w Turynie (Włochy), a w latach 1928-1929 w Wojskowej Szkole Wychowania Fizycznego (Scuola Militare de Educazione Fisica) pod Rzymem i w tzw. Narodowej Akademii Siermierczej w Neapolu. Od 1929 r. pracował w Centralnym Instytucie Wychowania Fizycznego w Warszawie; nauczał siermierki, boks, walki wręcz i ratownictwa wodnego. Był odpowiedzialny również za dwuletnie kursy siermiercze dla instruktoro-

rów i fechmistrzów. W latach 1936-1937 zapoznawał się z organizacją i pracą związków ratownictwa wodnego w Holandii i Niemczech. W 1938 roku przebywał sześć miesięcy w Węgierskim Wojskowym Instytucie Sportu i Szwermierki w Budapeszcie, aby poznać kierunki węgierskiej szkoły szermierczej. Równocześnie uprawiał szermierkę zawodniczo, należąc do najlepszych szermierzy w Polsce. We wrześniu 1939 roku brał czynny udział w walkach z najeźdźcą hitlerowskim. W stopniu kapitana walczył w szeregach 95 pułku piechoty jako dowódca kompanii i z-ca dowódcy batalionu. Po kapitulacji dostał się do niewoli niemieckiej i przebywał w obozach jenieckich: także w Woldenberg do stycznia 1945 r. W obozach organizował wspólnie z innymi wychowanie fizyczne i sport dla jeńców. W pierwszych latach po wojnie przebywał na terenach okupowanych Niemiec w ramach Polskiej Misji Wojskowej. Mając dobre światowe obycie i znajomość licznych języków obcych (rosyjski, francuski, włoski, niemiecki i angielski), pracował jako jedyny polski oficer w Zjednoczonej Egzekutywie Repatriacyjnej przy Międzysojuszniczej Radzie Kontroli na Niemcy w stopniu majora. W maju 1948 r. wrócił do kraju. W okresie 1948-1949 pracował jako kierownik wychowania fizycznego kobiet w Komendzie Głównej PO „Służba Polsce”, od października 1949 r. w Akademii Wychowania Fizycznego jako adiunkt Działu Ciężkiej Atletyki i Samoobrony, a następnie od stycznia 1959 r. do października 1950 r. jako adiunkt Ośrodka Metodycznego Wydziału Wyszczolenia Wojskowego AWF. W tym czasie uzupełniał własne studia i zdał egzamin magisterski. 1 IX 1954 r. został mianowany zastępcą profesora i kierownikiem Katedry Szwermierki, Boks i Strzelectwa Sportowego AWF. W tym okresie pełnił też cały szereg funkcji społecznych: był kierownikiem wyszczolenia szwermierki ZG AZS, członkiem Rady Trenerów PZSz i GKKF, ekspertem od sprzętu szwermierczego, przewodniczącym Komisji Zobowiązań Zakładowej Organizacji Związkowej przy AWF. Ważniejsze prace: Boks. Warszawa 1982; Szwermierka na szacie. Warszawa 1936; Podręcznik nauki ratowania tonących. Warszawa 1939; Szwermierka na bagnety. Warszawa 1950; Sportowa szwermierka na bagnety. Warszawa 1951. Był współpracownikiem prowadzącej dział wychowania fizycznego i sportu „Encyklopedii wojskowej” wydanej w latach 1931-1939 oraz autorem wielu artykułów w fachowych czasopismach. K. Laskowski był jednym z pionierów boks w Polsce (jako bokser stoczył 27 walk, z których 24 wygrał a 3 zremisował). Wiosną 1922 r. na międzynarodowych zawodach bokserskich zorganizowanych przez YMCA w Warszawie zadał pierwszy nokaut oglądany w Polsce na publicznych zawodach, pokonując gdańszczanina Eingbauera. 2 grudnia 1923 r. wziął udział w historycznym zebraniu w Warszawie, które zwołane z inicjatywy Wiktora Jonoszy-Dąbrowskiego powołało do życia Polski Związek Bokserski. Wszedł do pierwszego zarządu PZB. W szwermierce zdobył trzy razy tytuł mistrza Polski, dwa w szpadzie i jeden w szabli. W roku 1928 jako członek szablowej drużyny uczestniczył w Igrzyskach Olimpijskich w Amsterdamie, gdzie drużyna polska zajęła trzecie miejsce. Był wielokrotnym mistrzem Wojska Polskiego w szwermierce. W 1930 r. zdobył wicemistrzostwo w Wojskowych Mistrzostwach Europy w Ostendzie. K. Laskowski wychował wielu wybitnych zawodników i nauczycieli szwermierki we wszystkich broniach, a jego wychowankowie i podopieczni uzyskiwali wybitne wyniki na arenie międzynarodowej. Za zasługi został odznaczony: Krzyżem Zasługi na Polu Chwały, Medalem Zwycięstwa i Wolności, Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi, Złotą Odznaką AZS oraz odznaką Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej. K. Laskowski był dwukrotnie żonaty: z Amelią z Pawlickich oraz od 1952 r. z Marią z Rychterów, z którą miał dwóch synów: Kazimierza Wacława (1952) i Wacława Ottona (1955). Zmarł nagle 20 X 1961 r. w czasie pełnienia obowiązków służbowych. Marianna Wiklak-Lipot i Kazimierz W. Laskowski Jr, Kazimierz Laskowski (1899-1981), w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom I, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2000, s. 56-58; R. Wryk, Sport Olimpijski w Polsce 1919-1939, Poznań 2006, s. 218-221; R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy

AZS Warszawa, s. 92 (maszynopis); R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. Wybór i opracowanie, Poznań 2009, s. 626-7; J. Wierzbicki, Historia polskiego rugby, Warszawa 2011, s. 133. [https://pl.wikipedia.org/wiki/Kazimierz_Laskowski_\(sportowiec\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Kazimierz_Laskowski_(sportowiec))

Lechowski Grzegorz – studiował na AWF. Od 1955 r. uprawiał w AZS koszykówkę, zdobywając jako zawodnik AZS-AWF Wicemistrzostwo Polski na rok 1962. Występował w młodzieżowej reprezentacji Polski oraz w reprezentacji AZS. [APS 14, 1962, s. 24]

Lechowski, Jan, ur. 15.10.1904 w Warszawie, zm. 13.05.1995 w Boboszewie. Wykształcenie wyższe, Państwowy Instytut Wychowania Fizycznego w Warszawie, Centralny Instytut Gimnastyki w Sztokholmie. Zawodnik rugby: Orzeł Biały Warszawa (1921-1927). Pierwszy trener Louis Amblard. Współzałożyciel (z Władysławem Ołędzkim) drużyny przy Państwowym Seminarium Nauczycielskim w Ursynowie (1924). Nauczyciel w Konserwatorium Okręgu Szkolnego w Warszawie (1928-1939), urzędnik Zarządu Miasta w Warszawie, działacz podziemia (1940-1944), urzędnik, nauczyciel, wizytator w Kuratorium Okręgu Szkolnego w Gdańsku (1945-1948), adiunkt na Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie (1949-1952), zastępca, a następnie kierownik. Studium wychowania fizycznego Uniwersytetu Warszawskiego (1950-1974). Odznaczenia: Srebrny (1948) i Złoty (1962) Krzyż Zasługi, Medal X-lecia PRL (1955), Złota Odznaka AZS (1955), Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej (1961.), Medal 1000-lecia Państwa Polskiego (1966), Odznaka Stulecia Sportu Polskiego (1969). M. Powała Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Suplement 2 (2007-2009), Lublin 2010, s. 17; R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 156 (maszynopis).

Leinweber Stanisław, ur. 24. IV. 1912 r. Student. Siatkarz i piłkarz ręczny AZS Warszawa. Czołowy polski siatkarz w latach trzydziestych. Złoty (1935 r.) i dwukrotny srebrny (1932, 1937) medalista mistrzostw Polski w siatkówce. W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył w stopniu porucznika, a następnie, wzięty do niewoli radzieckiej, przebywał w obozie jenieckim w Kozielsku. Zginął w Katyniu w 1940 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 62. <file:///C:/Users/ICom/Desktop/Biogramy%20studentow%20i%20absolwentow%20SGGW%20zamordowanych%20w%20Katyniu.pdf>

Lepieszkiewicz Zygmunt: w AZS Warszawa od 1934 r. Żeglarz, turysta instruktor, mierniczy PZZ, konstruktor jachtów. W latach 1948-50 kapitan sportowy Sekcji Żeglarskiej GKKF, wieloletni członek komisji technicznej Sekcji Żeglarskiej GKKF. Po wojnie współorganizator sekcji żeglarskiej AZS. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 344.

Lesiak, Marek ur. 20.07.1960 w Dralewie. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby Orkana Sochaczew (1978-1982, 1984-1986, brązowy medal mistrzostw Polski seniorów 1984). AZS AWF Warszawa (1982-1983, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów 1983), Genlis (Francja, 1984-1994). Pierwszy trener Bogdan Pietrak. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 17 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 12 punktów, występował na pozycji skrzydłowego. M. Powała Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 65.

BIOGRAMY

Leska, Maria, ps. „Maryla”- z d. Woźniak, (1921-2014), chociaż wg. dokumentów urzędowych jej imię i nazwisko to Bonifacja Maria Leska, jednak częściej posługiwała się imieniem Maria i jako Maria Leska pochowana jest na Starych Powązkach. Żona Kazimierza Leskiego „Bradla” (1912-2000). Urodzona w Warszawie 14.07.1921 r., córka Franciszka Woźniaka i Anastazji z domu Kisiel. Łączniczka. W konspiracji od kwietnia 1941 - VI Obwód (Praga) Warszawskiego Okręgu Armii Krajowej - Praski Batalion Saperów"- pluton 60, w Powstaniu również VI Obwód (Praga) Warszawskiego Okręgu Armii Krajowej - Praski Batalion Saperów - pluton 60. Z wykształcenia prawnik, dr nauk humanistycznych. Zasłużona działaczka Towarzystwa Przyjaciół Warszawy (od 1984 roku w TPW Oddział Stare Miasto, od 1996 w Zarządzie Głównym TPW, w latach 2000-2008 przewodnicząca Komisji Historycznej TPW). Działała społecznie w Światowym Związku Żołnierzy Armii Krajowej, PTTK, Akademickim Związku Sportowym, Stowarzyszeniu Wynalazców i Racjonalizatorów. Udzielała się sportowo w AZS w sekcjach: żeglarskiej, wioślarskiej oraz tenisa stołowego. Była wielokrotną medalistką akademicką w tenisie i wioślarstwie, instruktorem i sędzią wioślarskim. Do roku 1959 pełniła również funkcje społeczne w AZS oraz Polskim Związku Towarzystw Wioślarskich. Od 1945 roku do 1957 pracowała w administracji gospodarczej a potem w instytutach naukowo – badawczych (specjalizowała się w zagadnieniach organizacji nauki). Była autorką szeregu publikacji naukowych. W grudniu 1956 roku na zebraniu AZS w Parku Skaryszewskim poznała swojego przyszłego męża Kazimierza Leskiego – wspaniałego człowieka, wielkiego patriotę, rozpoczynającego nowe życie po opuszczeniu więzienia. Ostatnie lata swojego życia spędziła w Domu Kombatanta w Warszawie przy ul. Sterniczej. Zmarła 28.04.2014 r. /KH.20140508.pdf <https://www.1944.pl/powstancze-biogramy/maria-bonifacja-wozniak,49961.html#1> Fot. Tamże.

Leski Kazimierz (1912-2000), inżynier mechanik, jeden z konstruktorów ORP „Orzeł”. Z AZS Warszawa związany był od 1927 r. Uprawiał tenis ziemny, żeglarstwo, narciarstwo i tenis stołowy. W latach 1929-1933 instruktor narciarstwa w stołecznym AZS. We wrześniu 1939 r. walczył jako oficer 1 Pułku Lotniczego. Następnie prowadził działalność konspiracyjną w wywiadzie i kontrwywiadzie Organizacji Wojskowej „Muszkietierowie”, Związku Walki Zbrojnej i Armii Krajowej. W Oddziale II Komendy Głównej AK kierował komórką „666” zajmującą się przerzutami kurierów za granicę. Szalenie odważny, kilka razy podróżował do Francji w mundurze generała Wehrmachtu. W powstaniu warszawskim 1944 r. był dowódcą odcinka w Śródmieściu i dowodził kompanią. W 1945 r. rozpoczął pracę przy odbudowie polskiego przemysłu okrętowego, utrzymując kontakty z podziemiem. Aresztowany za działalność niepodległościową w sierpniu 1945 r. został skazany na dwanaście lat więzienia. Na wolność wyszedł w 1955 r., w 1956 r. został zrehabilitowany. Od grudnia 1956 r. udzielał się w Kole Seniora AZS Warszawa. Był przewodniczącym Związku Powstańców Warszawy. Za książkę „*Życie niewłaściwie urozmaicone.*” Wspomnienia oficera wywiadu i kontrwywiadu AK (1989) otrzymał nagrodę polskiego PEN Clubu. R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. Wybór i opracowanie, Poznań 2009, s. 627; R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach, Poznań 2009, s. 309.

Leśniewski Włodzisław (ur. 1947) - absolwent Wydziału Geografii UW, siatkarz. Z AZS związał się w 1976 roku jako pracownik Akademickiego Związku Sportowego Zarządu Głównego. Od 1982 roku jest Dyrektorem Klubu Uczelnianego AZS Uniwersytetu Warszawskiego. Od 1976 r. pracownik ZŚ AZS, w późniejszych latach

LUDZIE AZS-u

działacz i członek zarządu. Od 1979 r. przez prawie 40 lat sekretarz AZS UW. Od 2016 r. członek honorowy AZS. R. Gawkowski, *Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa*, s. 187 (maszynopis); APS 05, 336, 2016, s. 5.

Lewin Włodzimierz, judoka AZS-AWF Warszawa, drugim olimpijczyk AZS-AWF, startujący w Monachium obok Zajkowskiego, absolwent Politechniki Warszawskiej (1972), który startował w judo w wadze półciężkiej i open) aż 12 lat (1966-1978); był 2-krotnym mistrzem Polski (1971, 1974), 2-krotnym wicemistrzem Polski (1967, 1972), 2-krotnym medalistą Akademickich Mistrzostw Świata (brązowym- 1968 i srebrnym- 1972) oraz finalistą Mistrzostw Europy - 5 miejsce (1974). Do Igrzysk XX Olimpiady w Monachium przygotowywał się pod kierunkiem Hiromi Tomity; zajął w Igrzyskach po II rundzie 9-10 miejsce. M. Rotkiewicz, *AZS-AWF Warszawa 1949-2009*, Warszawa 2014, s. 115-116; Pawlak A., *Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998*, Kraków 2000, s. 152

Liedel, Mariusz, ur. 11.11.1974 r. w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1997-2001, brązowe medale mistrzostw Polski seniorów: 1997, 1998), Orkana Sochaczew (2001-2002. złoty medal mistrzostw Polski „7” 2002). CSP Legionowo (2002), SkryWarszawa (2003-2004). Pierwszy trener Andrzej Kopyt. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał jeden oficjalny mecz międzypaństwowy. Wystąpił na pozycji filara. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, *Encyklopedia polskiego rugby*, Lublin 2004, s. 65-66.

Liepelt, Maciej, ur. 23.05.1932 w Poznaniu. Wykształcenie wyższe. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1956-1958, 1964-1965. złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1957, 1958, srebrne; 1964 1965. Puchar Sportowca 1956), Orła Warszawa (1966-1968). Pierwszy trener Stanisław Gierwatowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał jeden oficjalny mecz międzypaństwowy. Wystąpił na pozycji środkowego ataku. Instruktor rugby (1956). Trener II klasy (01.10.1965). Trener I klasy (10.10.1969). Współzałożyciel z Józefem Grochowskim Orła Warszawa (1966). Sekretarz Generalny PZR. (15.12.1968-31.08.1973). Wiceprezes PZR do spraw sportowych. (09.02.1970-19.01.1971). Członek Komisji Rewizyjnej (03.04.1966-17.11.1967). Sędzia (1960). Przewodniczący DKKF Warszawa Śródmieście (1964-1971). Dyrektor Polskiej Federacji Sportu (1971-1975). Mistrz Sportu (1966). Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej (1968). Odznaczony Odznaką 100-lecia Sportu Polskiego (1969). Honorową Złotą Odznaką PZR (1969). Srebrnym Krzyżem Zasługi (1972). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, *Encyklopedia polskiego rugby*, Lublin 2004, s. 66.

Liese, Dorota Anna, urodziła się 22 lipca 1976 roku w Warszawie. Posiada wykształcenie wyższe, absolwentka Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie. Jest instruktorem pływania i narciarstwa wodnego. W latach 1987–2000 Dorota Liese była zawodniczką sekcji narciarstwa wodnego AZS Warszawa; wielokrotna mistrzyni Polski, zdobywczyni srebrnych i brązowych medali na mistrzostwach Polski w kategorii juniorów, seniorów w narciarstwie wodnym (trójkombinacja, slalom, skoki). Organizowała zawody sportowe w narciarstwie wodnym dla amatorów. W latach 1999–2006 była sędzią sportowym narciarstwa wodnego klasy krajowej; w okresie 1999–2007 pełniła funkcję członka Sądu Koleżeńskiego PZMWiNW; w latach 2001–2004 była przewodniczącą Komisji Narciarstwa Wodnego Warszawskiego OZMWiNW, natomiast w latach 2004–2007 wiceprzewodniczącą Komisji Narciarstwa Wodnego PZMWiNW. Za działalność sportową otrzymała

odznaczenia: Złotą Odznakę Warszawskiego OZMWiNW, Srebrną Odznakę PZMWiNW. Eligiusz Małolepszy, Wybitni zawodnicy sportu motorowodnego i narciarstwa wodnego w Polsce, Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie Kultura Fizyczna 2009, z. VIII, s. 94.

Lipiński Eryk (ur. 12 lipca 1908 roku w Krakowie, zm. 27 września 1991) – polski rysownik, karykaturzysta, satyryk, dziennikarz, grafik, autor plakatów i ilustracji książkowych, tekstów kabaretowych i felietonów, książek o karykaturze i satyrze, scenograf. Założyciel tygodnika satyrycznego „Szpilki” (wraz ze Zbigniewem Mitznerem w 1935 roku). Był pomysłodawcą, a później długoletnim dyrektorem Muzeum Karykatury w Warszawie (powstało w roku 1978, a E. Lipiński był jego dyrektorem aż do śmierci). Uczył się w warszawskim Gimnazjum im. J. Lelewela i II Gimnazjum Związku Nauczycieli. Później ukończył malarstwo, grafikę użytkową i scenografię na warszawskiej ASP. W roli karykaturzysty debiutował w tygodniku *Pobudka* w roku 1928. Był jego redaktorem naczelnym „Szpilek” w latach 1935-1937 i kilka lat po wojnie (1946-1953). Współpracował także z innymi polskimi wydawnictwami periodycznymi (m.in. z „Przekrojem”, „Przeglądem Kulturalnym”). Dokonania i sukcesy w polskiej sztuce plakatu sprawiły, że stał się również inicjatorem, komisarzem i uczestnikiem I Międzynarodowego Biennale Plakatu w Warszawie w 1966. W 1987 założył Stowarzyszenie Polskich Artystów Karykatury (SPAK), którego był pierwszym prezesem. W 1991 został uhonorowany tytułem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata. Jest autorem kilku książek związanych głównie z karykaturą (w tym *Zarysu dziejów karykatury polskiej*, wspólnie z Hanną Górską, 1977 oraz *Pamiętników*, 1990). To dzięki nim znane są sportowe pasje i dokonania Eryka Lipińskiego. Były one w dużym stopniu związane z warszawskim AZS. Wspominał: „Cały wolny czas spędzałem na stadionie AZS w Parku Paderewskiego. Bywały niedziele, kiedy rano grałem w meczu piłki nożnej, w południe brałem udział w eliminacjach na „setkę”, po południu miałem mecz siatkówki i koszykówki, a wieczorem jeszcze turniej pingpongowy”. Należał zatem do Azetsiaków niezwykle aktywnych i uniwersalnych jeśli chodzi o sportowe zainteresowania. Zdaje się, że poza piłką nożną („Zasadniczo byłem członkiem sekcji piłki nożnej i sekcji gier sportowych”) najwyżej cenił jednak tenis stołowy (przewodził tej właśnie powołanej do życia w 1929 roku sekcji AZS Warszawa). Przy jego udziale drużyna AZS Warszawa zdobyła mistrzostwo stolicy pokonując teoretycznie lepsze zespoły YMCA oraz Makkabi. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., *Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty*, Warszawa 1962, s. 68; W. Pięta, *Z dziejów Akademickiego Związku Sportowego - tenis stołowy*. In honorem Andrzej Grubba, Łódź 2010, s. 40; muzeumkarykatury.pl/joomla/index.php?option=com_content&view=article&id=654%3Aeryk-lipiskibio&catid=126&Itemid=75; <https://culture.pl/pl/tworca/eryk-lipinski> R. Wryk, *Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach*. Wybór i opracowanie, Poznań 2009, s. 627.

Lipiński Maciej Jerzy, ur. 15 V I 1916 r. w Petersburgu. Zawodnik sekcji pływackiej AZS Warszawa. W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył jako pilot Oddziału Lotnictwa Myśliwskiego Bazy nr 3 na lotnisku Świdnik. 17 I X 1939 r., wraz z personelem Oddziału, ewakuował się przez Rumunię do Francji, a następnie do Anglii. Wchodził w skład personelu latającego Dywizjonu 303. Zginął w czasie lotu bojowego 4. V. 1943 r. nad miejscowością Vlissingen w Holandii. Odznaczony był dwukrotnie Krzyżem Walecznych i Polową Odznaką Pilota. R. Wryk, *Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945*, Poznań 1991, s. 62.

Lipiński Stanisław, ur. 30 IV 1899 r. w Warszawie. Prawnik. Członek AZS Warszawa. Wszechstronny sportowiec. Uprawiał pływanie i wioślarstwo. W latach 1926-1928 był jednym z najlepszych w Polsce skoczków do wody. Prezes Warszawskiego Okręgowego Związku Piłki Ręcznej

w latach 1931-1934. Działał także w Polskim Związku Piłki Ręcznej, gdzie w latach 1933-1937 był kapitanem sportowym hazeny. Trener i sędzia z uprawnieniami międzynarodowymi hazeny. We wrześniu 1939 r. brał udział w obronie Warszawy, walcząc w formacjach cywilnych. Po kapitulacji stolicy włączył się w nurt pracy konspiracyjnej pod pseudonimem „Osiecki”. Od 1940 r. w stopniu porucznika był dowódcą plutonu „Prypeć” wchodzącego w skład Polskiej Organizacji Zbrojnej. Zginął w 1944 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 63; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 344.

Lipko, Ryszard - ur. 9 lutego 1935 r. w Kamionce. Prezes Okręgowego Związku Piłki Nożnej w Kielcach /1973-1986/, członek zarządu Polskiego Związku Piłki Nożnej w Warszawie /1981-1986/, przewodniczący Okręgowej Komisji Odwoławczej OZPN Kielce i członek Makroregionalnej Komisji Odwoławczej w Lublinie i Krakowie /1997 – 2000/, członek zarządu Wojewódzkiej Federacji Sportu w Kielcach /1976-1982/.

W młodzieńczych latach piłkarz i siatkarz min.: Wilgi Garwolin i AZS UW Warszawa, był również członkiem zarządu AZS Uniwersytetu Warszawskiego /1954 – 1959/. Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej. Wyróżniony złotymi honorowymi odznakami PZPN i OZPN. Absolwent Uniwersytetu Warszawskiego. M. Michniak, A. Pawłowski, Świętokrzyski leksykon sportowy, Kielce 2002, s. 124.

Lipska-Skład Krystyna. Członkini Akademickiego Związku Sportowego od 1950 roku, Honorowy Członek AZS. Nauczyciel akademicki w Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie (1950-1995 r.). Doktor nauk o kulturze fizycznej. Działacz kultury fizycznej na wielu jej obszarach. Trwałe związana z klubem AZS AWF Warszawa od czasu jego powstania - na początku jako zawodniczka, lekkoatletka i koszykarka; od roku 1968 już w roli członka Zarządu Klubu, później wiceprezesa, wreszcie prezesa. To ostatnie stanowisko sprawowała przez niemal dwadzieścia lat (od 1.01.1973 roku 1997 roku). W ciągu wielu lat była także członkiem Zarządu Głównego Akademickiego Związku Sportowego, w tym przez jedną kadencję pełniła funkcje wiceprezesa ds. sportu wyczynowego ZG AZS. Charyzmatyczna miłośniczka akademickiego sportu. Osoba o wielkiej aktywności, pasji działania i dynamizmie, kochana przez młodzież i - zawsze jej bliskie - środowisko sportowe. Za swoje dydaktyczne i sportowe zasługi uhonorowana jest wieloma sportowymi i resortowymi oraz państwowymi odznaczeniami, w tym Oficerskim Krzyżem Zasługi OOP. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 56; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Lipski Bogdan: członek AZS kolejno w Olsztynie, Toruniu i Warszawie. Lekkoatleta, kilkakrotny rekordzista i reprezentant Polski w sprintach. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 344.

Lisewski Adam szermierka: floret, szpada. Uczestnik IO w Meksyku (1968): brązowy medalista-floret druż. z: E. Frankem, R. Parulskim, Z. Skrudlikiem i W. Woydą; floret ind. - dalsza pozycja. Z uprawianych przezeń broni najczęściej satysfakcji dał mu floret, w którym odniósł wiele znaczących sukcesów. Leworęczny. Znakomicie opanowany styl defensywny, bardzo dobra zasłona, szybki refleks. Te cechy czyniły zeń szermierza wysokiej klasy. Potwierdzają to rezultaty: dwukrotny drużynowy wicemistrz świata (1965, 1971), dwukrotny brązowy medalista (1966, 1967). Zwycięzca turnieju Martini w Nowym Jorku (1968). Dwukrotny mistrz Polski (1967, 1971). Prezes Polskiego Związku Szermierki. Ur. 20 II

1944 r. w Warszawie. Absolwent Politechniki Warszawskiej, mgr inż. mechanik. Klub AZS Warszawa. Wzrost 183 cm, waga 68 kg. Lis J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 216. Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 89; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 153.

Lissowski Tomasz, ur. 1 czerwca 1952 r. w Warszawie, historyk, dziennikarz i publicysta szachowy trener szachowy II klasy, I kategoria szachowa (1980). W 1977 ukończył studia na wydziale elektrycznym Politechniki Warszawskiej. W latach 1968–1984 uprawiał żeglarstwo regatowe w Warszawskim Towarzystwie Wioślarskim, oprócz tego amatorsko grał w piłkę nożną, koszykówkę i hokej. Zasady gry w szachy poznał w wieku lat 8, ale zainteresował się nimi poważniej dopiero w II klasie liceum. W czasie studiów zapisał się do klubu szachowego „Hades” Riviera, natomiast podczas rocznej przerwy w studiach (1975–1976) przebywał w Dortmundzie, grając w amatorskim klubie Marten – Bövinghausen S.V. Podczas służby w Szkole Oficerów Rezerwy w Zegrzu Płn. (1978) zorganizował rozgrywki szachowe dla podchorążych. W 1980 zdobył I kategorię szachową, był wówczas zawodnikiem AZS Uniwersytet Warszawski. W klubie tym rozpoczął działalność szkoleniową, trenując - wspólnie z Leszkiem Filipowiczem i Wojciechem Gryciukiem II - ligową drużynę juniorów. W grudniu 1985 przeszedł do Polonii Warszawa, i przez kolejne 6 lat zajmował się w klubie szkoleniem młodzieży. Prowadzi szeroką działalność dziennikarską i publicystyczną. Jest autorem licznych artykułów w magazynach szachowych („Szachista”, „Panorama Szachowa”, „Przegląd Szachowy”, „Mat”) oraz w Internecie. Zajmuje się przede wszystkim działalnością historyczną, wydając (jako współautor) książki opisujące wielkich szachistów. Od 2009 jest Przewodniczącym Komisji Historycznej Polskiego Związku Szachowego. P. Dudziński, Słownik biograficzny szachistów ostrowskich, Ostrów Wlkp. 2011, s. 89-91. Fot. <http://www.szachypolskie.pl/tomasz-lissowski/>

Litwin Roman. Absolwent Studium Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Poznańskiego. Nauczyciel wychowania fizycznego w Gimnazjum Przemysłowo-Handlowym w Gdyni. Członek AZS Poznań. Popularyzator żeglarstwa wśród młodzieży szkolnej i nauczycielstwa. Działacz ZHP. Po kampanii wrześniowej 1939 r. znalazł się na Zachodzie, gdzie przeszedł przeszkolenie w zakresie wywiadu. Nocą z 15 na 16 III 1943 r. przerzucony został w ramach operacji lotniczej „Attic” do kraju jako kurier do Delegatury Rządu RP na Kraj. W konspiracji współdziałał ze swym klubowym kolegą Wiesławem Jaroszewskim. Aresztowany około 11 IX 1943 r. i osadzony w siedzibie gestapo w alei Szucha, gdzie najprawdopodobniej został jeszcze w tym miesiącu stracony. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 63-4.

Lorenz Elwira, ur. 29. 07. 1962. Wioślarka, (czwórka ze stern.), w. 178 cm, c.c. 75 kg. IO 1988 Seul, 8 m.; mistrzyni Polski; odzn. srebrnym Medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe. Klub AZS AWF Warszawa. Wykształcenie wyższe wf., AWF Warszawa, nauczycielka wf. Mieszka w Pile. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 154 Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s. 46.

Lubicz – Nycz, Leszek, ur. 20 sierpnia 1899 r. w Brzesku.. Od lutego 1916 r. był żołnierzem Legionów Polskich. W listopadzie 1918 r. wstąpił do Wojska Polskiego, z którym od tego momentu związał się na stałe. W 1922 r. awansowany na podporucznika, w 1923 r. porucznika, w 1930 r. kapitana, a w 1937 r. majora. Brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej. Za czyny bojowe odznaczony został Orderem Virtuti

Militari V klasy i Krzyżem Walecznych. Odbył szereg specjalistycznych kursów w Centralnej Szkole Wojskowej Gimnastyki i Sportów w Poznaniu, w której był także instruktorem. Od 1929 r. pracował w Centralnym Instytucie Wychowania Fizycznego w Warszawie, gdzie prowadził wykłady i zajęcia praktyczne z narciarstwa i szermierki. Od 1925 r. uprawiał wyczynowo szermierkę. Początkowo reprezentował barwy AZS Warszawa, w latach 1929-1933 „Legii” Warszawa, a następnie AZS Poznań. Był dwukrotnym mistrzem Polski w szabli [1931, 1934]. Czterokrotnie startował w mistrzostwach Europy [1929, 1930, 1931, 1934], zdobywając w drużynowym turnieju szabli dwa brązowe medale [1930, 1934]. W 1932 r. startował na igrzyskach olimpijskich w Los Angeles, na których w turnieju indywidualnym szabli doszedł do półfinału. Natomiast w drużynowym turnieju szabli wraz z Władysławem Dobrowolskim, Tadeuszem Friedrichem, Adamem Papee, Władysławem Segdą i Marianem Suskim zdobył brązowy medal. Zajmował się także działalnością szkoleniową i organizacyjną w ruchu sportowym. We wrześniu 1939 r. dowodził 11 dywizjonem 14. Pułki Artylerii Lekkiej, wchodzącego w skład 14. Dywizji Piechoty Armii „Poznań”, Brał udział w walkach nad Bzurą. Poległ 22 września 1939 r. pod Łomiankami podczas przebijania się do Warszawy. Za czyny bojowe w wojnie 1939 r. odznaczony został Orderem Virtuti Militari IV klasy. Ryszard Wryk, Sport i wojna. Losy polskich olimpijczyków w latach drugiej wojny światowej, Poznań 2016, s. 245-6. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 64. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 344-345.

Luther, Alfred, wspomnienie S. Dziedzica, „Kolegę Freda, bo tak go do dziś nazywamy, poznałem na pierwszym AZS-owskim obozie pod Regłami. Fred - szczupły, wysportowany _ imponował nam swoją otwartością i umiejętnościami sportowymi. Był dobrym siatkarzem, a przede wszystkim lekkoatletą. Z zazdrością patrzyliśmy, jak skakał w dal, wżwyż i o tyczce. Trudno mu było dorównać. Prezesował nam w klubie kilka lat, cieszył się ogólnym uznaniem i sympatią. Stefan Dziedzic, Harcerze azetesiacy, w: R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach, Poznań 2009, s. 392.

Łaszewski Józef, ur. 1902. Wioślarz (ósemki), IO 1928 Amsterdam, 4 m. Klub AZS Warszawa. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 156.

Łoskoczyński, Jerzy (ur. 28 maja 1931 w Wilnie) – polski lekkoatleta, chodziarz AZS AWF Warszawa. Zdobył srebrny medal w chodzie na 10 000 metrów na Akademickich Mistrzostwach Świata w 1957 w Paryżu, za Franciszkiem Szyszką. Był wicemistrzem Polski w chodzie na przełaj na dystansie 10 kilometrów w 1958 oraz brązowym medalistą w chodzie na 20 kilometrów w 1956. Ustanowił rekordy Polski w chodzie na 3000 metrów czasem 12:58,8 (27 sierpnia 1957 w Warszawie) oraz w chodzie na 5000 metrów czasem 22:12,0 (11 sierpnia 1957 w Warszawie). Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Jerzy_%C5%81oskoczy%C5%84ski

Łotocki Zygmunt Marian, ur. 16 I 1904 r. we Włodawie. Absolwent Wydziału Humanistycznego Uniwersytetu Warszawskiego. W latach 1933- 1935 był dziennikarzem sportowym czasopisma „Start”, następnie pracował jako polonista w gimnazjach w Warszawie i Piotrkowie Trybunalskim. Członek AZS Warszawa od 1927 r. Uprawiał lekkoatletykę, łucznicstwo i pływanie. W łucznictwie był wielokrotnym reprezentantem Polski, dwukrotnym mistrzem Polski w wieloboju indywidualnym (1933, 1934). W 1932 r. na mistrzostwach świata w łucznictwie zajął I miejsce w wieloboju drużynowym i w konkurencji 70 m. W latach 1928 - 1936 był instruktorem i działaczem Polskiego Związku Łuczniczego. Wykształcił licznych medalistów mistrzostw świata. Popularyzator łucznictwa, zwłaszcza w kręgach harcerskich. Autor prac Sport *łuczniczy* oraz *Łucznictwo. Sprzęt, zapra-*

wa, zawody. Trzykrotny mistrz Polski w pływaniu w biegach sztafetowych 5 x 50 m stylem dowolnym i 4 x 200 m stylem dowolnym (1926, 1927). Zajmował się także pracą szkoleniową w pływaniu. Był utalentowanym poetą, związany z grupą literacką „Kwadryga”. Wiersze jego, w tym o tematyce sportowej, publikowane były w czasopismach sportowych i literackich. W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył w stopniu podporucznika rezerwy, następnie, wzięty do niewoli radzieckiej, przebywał w obozie jenieckim w Kozielsku. Zginął w Katyniu w 1940 r. R. Wryk, *Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945*, Poznań 1991, s. 65; Hądzelek, K. i in. (red.), *Mała encyklopedia sportu, L-Ż*, Warszawa 1984, s. 99.

Łuczyński, Marek (63 l.). Ur. 27.08.1947 w Kozienicach, lekkoatleta MKS-AZS Warszawa (1968–1970), działacz sportowy, trener lekkoatletyczny. Absolwent AWF w Warszawie (1971), magister wychowania fizycznego, trener II klasy Ia, pracownik Zakładu Lekkiej Atletyki AWF (1971–1973), kierownik wyszkolenia PZLA (1977–1985), wieloletni dyrektor Kozienickiego Centrum Kultury, Rekreacji i Sportu. Zmarł 22 lutego w Zakopanem. Pochowany w Kozienicach. <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Łukasiewicz, Wojciech, ur. 04.02.1985 r. w Warszawie. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby Skry Warszawa (2002-2005, 2006-2007, brązowe medale mistrzostw Polski seniorów „7” 2004, Ligi Rugby „7” 2005), Folc AZS Warszawa (2006, 2007, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów 2006, złoty medal mistrzostw Polski seniorów „7” 2006). Pierwszy trener Tomasz Borowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał jeden oficjalny mecz międzypaństwowy, grał na pozycji skrzydłowego ataku, zdobył 5 punktów. Reprezentant Polski seniorów „7”, uczestnik młodzieżowych mistrzostw Europy (2005). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, *Encyklopedia polskiego rugby. Supplement 2004-2006*, Lublin 2007, s. 17-18.

Łypaczewski Tadeusz, ur. 22 XII 1899 r. w Łodzi. Studiował chemię w Uniwersytecie Warszawskim. Współwłaściciel przedsiębiorstwa pralniczo-farbiarskiego w Warszawie. Narciarz i wioślarz AZS Warszawa. Mistrz Polski w konkurencji ósemka ze sternikiem z 1923 r. Działacz sportowy. W kampanii wrześniowej 1939 r. w stopniu podporucznika rezerwy walczył w obronie Warszawy w rejonie Saskiej Kępy. Następnie brał udział w konspiracji, jako żołnierz AK. Uczestnik powstania warszawskiego 1944 r. 12 VIII 1944 r. został aresztowany i osadzony w obozie w Pruszkowie, skąd wywieziony został do obozu koncentracyjnego Sachsenhausen, a następnie Bergen-Belsen, gdzie najprawdopodobniej zginął. R. Wryk, *Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945*, Poznań 1991, s. 65-6.

Mach Gerard. Urodzony 10 września 1926 roku w Gdańsku. Trener polskich 400 metrowców ze Stanisławem Swatowskim i Andrzejem Badeńskim na czele. Wysoki poziom sztafety 4 x 400 m na Igrzyskach w Tokio jak i Meksyku w dużym stopniu jest jego zasługą. Gerard Mach wyszkolił również „błyskawicę bieźni” Mariana Foika. W ciągu 11 lat był kilkakrotnie mistrzem Polski w biegu na 400 m. Po raz pierwszy wywalczył ten tytuł w 1948 roku (52,0 sek.), po raz ostatni w 1958 roku (47,5 sek.). W 1956 roku był mistrzem Polski w biegu na 200 m - 21,7 sek. (najlepszy czas na tym dystansie 21,4 sek., uzyskał w 1958 roku, gdy liczył 32 lata). W 1954 roku Gerard Mach rozprawił się z rekordem Polski w biegu na 400 m, który od 1937 roku przez 17 lat należał do Wacława Gąssowskiego. Karierę lekkoatlety rozpoczął w 1945 roku, karierę trenera w 1952 roku, w WKS Legia Warszawa. Rok później wszedł do centralnego szkolenia i objął kadrę 400-metrowców. Zakrzewski, S. (red.), PZLA. *Rocznik jubileuszowy 1968*, Warszawa 1969, s. 108.

Maciejewski Zbigniew. Zawodnik sekcji pływackiej AZS Warszawa. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Warszawie, gdzie był żołnierzem AK. Zginął w 1945 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 66.

Maciński Janusz, ur. 12 VI 1916 r. Zawodowy wojskowy, podporucznik pilot. Członek Yacht Klubu AZS Warszawa. W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył, jako pilot 111 Eskadry Myśliwskiej w składzie Brygady Pościgowej. Od 31 VIII 1940 r. brał udział w bitwie o Anglię, jako pilot 111 dywizjonu myśliwskiego RAF. W dniu 4 IX 1940 r. zestrzelony w walce powietrznej, zginął w kanale La Manche. Był odznaczony Krzyżem Walecznych i Polową Odznaką Pilota. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 66-7.

Maciński Tadeusz w AZS Warszawa od 1928 r. Zjednoczył wszystkie istniejące wówczas w AZS gry sportowe (siatkówka, koszykówka, hazena) w jedną sekcję. Jako trener wszystkich drużyn, pierwszy wprowadził systematyczną zaprawę gimnastyczną. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 345.

Magiera Zbigniew, ur. w 1911 r. w Samborze. W 1932 r. ukończył Wyższą Szkołę Handlową w Poznaniu. Lekkoatleta i tenisista AZS Poznań. W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył jako podporucznik rezerwy 55 pp Armii „Poznań”. Poległ w obronie Warszawy w końcu września 1939 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 66.

Majewska-Stefańska, Danuta – siatkarka, szczypiornistka, koszykarka. Urodziła się 20 marca 1919 roku. Swoją grą cieszyła kibiców AZS Warszawa. Była kobietą niezwykle wysportowaną. Z powodzeniem uprawiała siatkówkę (została Mistrzynią Polski 1939), piłkę ręczną i koszykówkę (w obu dyscyplinach zdobywała srebrne medale Mistrzostw Polski). Po wybuchu wojny zaangażowała się w działalność konspiracyjną. W powstaniu służyła w pułku „Garłuch”. 2 sierpnia 1944 roku, wraz z innymi żołnierzami AK, przedzierała się do Puszczy Kampinoskiej, na ich drodze stanęli niemieccy żołnierze. Zginęła wraz z 22 innymi żołnierzami. Wszystko to działo się pod Szczęśliwcami. historiasportu.info/2016/08/01/powstanie-warszawskie-sportowcy-barykadach/

Majewski Lechosław Tytus, ur. 4 I 1916 r. na terenie Rosji. Student Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie. Lekkoatleta AZS Warszawa. Czołowy polski średniodystansowiec w latach 1936 - 1939. W 1937 r. startował w Akademickich Mistrzostwach Świata w Paryżu. W czasie obrony Warszawy we wrześniu 1939 r. był bliskim współpracownikiem prezydenta Stefana Starzyńskiego w zakresie aprowizacji. Podczas okupacji hitlerowskiej współpracował z komisarycznym prezydentem Warszawy Julianem Kulskim. Brał udział w konspiracji w ramach ZWZ-AK. Aresztowany przypadkowo w łapance w Alejach Jerozolimskich 24. X. 1942 r. w czasie zamachu GL na „Cafe Club”, a następnie osadzony w obozie koncentracyjnym na Majdanku, gdzie zginął wiosną 1943 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 66-7.

Majewski Tomasz. Najlepszy lekkoatleta pierwszej dekady XXI stulecia w Klubie AZS-AWF, reprezentował barwy Klubu od 2004 roku; do roku 2009 był 6-krotnym mistrzem Polski w pchnięciu kulą, 5-krotnym halowym mistrzem Polski i 3-krotnym halowym wicemistrzem Polski; pierwsze sukcesy sportowe odnosił w Młodzieżowych

Mistrzostwach Europy; zajął 1 miejsce w Halowym Pucharze Europy (2006), 1 miejsce w Uniwersjadzie (2005) i 1 miejsce w Światowym Finale Lekkoatletycznym (2008); w Halowych Mistrzostwach Świata (2008) zdobył brązowy medal, na Halowym Mityngu „Malmo Indoor Gala” srebrny medal (2009), a na Halowych Mistrzostwach Europy (2009) złoty medal; również złoty medal wywalczył na Igrzyskach XXIX Olimpiady w Pekinie (2008) i powtórzył ten sukces w 4 lata później na Igrzyskach XXX Olimpiady w Londynie; w Plebiscycie EAA na najlepszego lekkoatletę Europy zajął 7 miejsce. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 168. <http://www.kronikasportu.pl/artykuly/osobowosci-polskiego-sportu/10-osobowosci-polskiego-sportu-w-2009-roku/tomasz-majewski/> Fot. https://pl.wikipedia.org/wiki/Tomasz_Majewski

Makowski Andrzej: członek AZS Warszawa. Strzelec sportowy, mistrz Polski w 1957 r., reprezentant Polski. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 345.

Makowski Tadeusz (1910-?), ekonomista, członek AZS Warszawa od 1925 r. Wielokrotny reprezentant Polski w pływaniu i piłce wodnej. W latach drugiej wojny światowej czynny w konspiracji zbrojnej w strukturach ZWR-AK. W czasie powstania warszawskiego 1944 r. walczył w zgrupowaniu „Piorun” w Śródmieściu oraz w zgrupowaniu „Krysi” na Czerniakowie. W latach 1945-1948 był organizatorem sportu pływackiego na Wybrzeżu Gdańskim. Od 1949 do 1963 r. trener pływania i piłki wodnej w AZS Warszawa. Opublikował wspomnienia pt. *Kraulem przez Wisłę* (1988). R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. Wybór i opracowanie, Poznań 2009, s. 629; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 345.

Malanowska Maria. Siatkarka AZS Lublin i AZS AWF Warszawa. Największy sukces odniosła na Igrzyskach Uniwersyteckich w Paryżu w 1957 r. zdobywając tytuł akademickich mistrzyń świata. Z ogromną sympatią i rewerencją wspomina ją Andrzej Krychowski: „O tym, że z Zalesia na studia będę musiał powrócić w rodzinne strony wiedziałem już wcześniej, bo rodziców już nie miałem. Studia na UMCS ukończyłem w 1958 r. O realiach lubelskiego sportu wiedziałem też wcześniej. Jeszcze w szkole. Od mojej starszej koleżanki z Platerówki, doskonałej siatkarki i ślicznej dziewczyny, która dwa lata wcześniej dostała się na anglistykę na KUL-u. Szans na takie studia w Warszawie nie miała. Zapłuty karzeł miała w papierach. Nazywała się Maria Malanowska. Na KUL-u studiowała 3 semestry i tym czasie grała w lubelskim AZS. Koniec siatkówki szkolnej, początek wyczynowej. Zespół prowadził Andrzej Korpet. Uczył ją podstaw wyczynowej siatkówki. Majce udało się przenieść na UW i wróciła do domu. Andrzej wyjechał na Wybrzeże. Kto ich dziś AZS pamięta? Majkę wspominam dlatego, że sportową pasję realizowała potem w AZS-AWF. Z tym zespołem 10-ciokrotnie zdobyła akademickie mistrzostwo kraju, 6-ciokrotnie była mistrzynią Polski i raz akademicką mistrzynią świata. W sporcie mistrzem się nie jest. Mistrzem się bywa. Ona była 17 razy. Skończyła UW, a następnie AWF, Była tam wieloletnią wykładowcą angielskiego jako doktor nauk o wychowaniu fizycznym. Odznaczona Krzyżem Kawalerskim Polonia Restituta. Informację taką dedykuję działaczom AZS w Lublinie”. Relacja Andrzeja Krychowskiego.

Malanowski, Feliks (1906-1976). W latach 1923-1929 był zawodnikiem AZS Warszawa. W tym czasie wielokrotnie reprezentował barwy kraju w biegach średnich i krótkich. Był rekordzistą Polski w biegu na 800 m oraz członkiem polskiej reprezentacji w sztafecie 4 x 400 m na igrzyskach olimpijskich w Amsterdamie w 1928 r. W latach międzywojennych studiował prawo na Uniwersytecie Warszawskim, a na-

stępnie pracował jako dziennikarz w Gdańsku, Bydgoszczy i Grudziądzu. W AZS Gdańsk współorganizował sekcję lekkoatletyki. Tuż po klęsce wrześniowej włączył się w pracę konspiracyjną, z powodu której w latach 1941-1945 był więźniem w obozach koncentracyjnych Oświęcimia i Mauthausen. Po przybyciu do Wrocławia szybko zajął się działalnością sportową. Był wieloletnim prezesem Okręgowego Związku Lekkiej Atletyki we Wrocławiu (1950-1954, 1957-1958, 1965-1973) i członkiem zarządu PZLA. Zajmował się również piłką nożną i boksem, jednak prawdziwą jego pasją była lekkoatletyka. Inspirował wiele akcji sportowych i wychowawczych na terenie Dolnego Śląska (w 1947 r. po wojennych peregrynacjach, przybył do Wrocławia). Jako działacz i sędzia sportowy położył duże zasługi w rozwoju lekkiej atletyki wśród młodzieży. Był również gorącym propagatorem idei olimpijskich, które upowszechniał podczas licznych spotkań z młodzieżą, organizowanych w ramach jego działalności w Klubie Olimpijczyka. Z. Schwarzer, *Dolnośląscy Olimpijczycy 1948-1998*, Wrocław 2000, s. 12-13. . Pawlak A., *Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998*, Kraków 2000, s. 162; Hądzelek, K. i in. (red.), *Mała encyklopedia sportu, L-Ż*, Warszawa 1984, s. 123; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., *Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty*, Warszawa 1962, s. 345.

Malarecka Ewa Elżbieta. Urodziła się 18 listopada 1931 r. w Chyrowie woj. lwowskie w rodzinie Bilińskich. Ojciec Mirosław był urzędnikiem PKP, matka Stefania nie pracowała zawodowo. W 1938 r. 7-letnia Ewa rozpoczęła w chyrowskiej szkole powszechnej, którą kontynuowała w okresie wojny w klasie 2 i 3. W 1941 wraz z rodziną zamieszkała w Rzeszowie, gdzie ojciec pracował jako urzędnik w magistracie. Po opanowaniu na prywatnych lekcjach programu 4 klasy, w r. szk. 1942/43 zdała egzamin do 5 klasy szkoły powszechnej w Rzeszowie, którą ukończyła w 1944 r. Po wyzwoleniu Rzeszowa spod okupacji niemieckiej E. Malarecka rozpoczęła naukę w Prywatnym Gimnazjum i Liceum. Po ukończeniu 4 klas gimnazjum w latach 1948-1950 kontynuowała naukę w Państwowym Żeńskim Liceum Humanistycznym. W maju 1950 r. otrzymała świadectwo dojrzałości. Była pilną uczennicą, uzdolnioną ruchowo, zaangażowaną w sporcie, zarówno na terenie szkoły jak i miasta Rzeszowa. Szkołę reprezentowała w gimnastyce sportowej, lekkoatletyce (w skoku w dal i wzwyż) oraz w pływaniu. Wyróżniona była dyplomem przodownika wychowania fizycznego. Poza szkołą trenowała w sekcji gimnastyki sportowej i lekkoatletyki Związkowego Klubu Sportowego „Ogniwo-Resovia”. Po otrzymaniu świadectwa dojrzałości w 1950 r., z pełnym poparciem władz szkolnych, rozpoczęła trzyletnie studia w AWF. Z bogatego w przedmioty specjalistyczne programu I roku wybrała specjalizację w gimnastyce - najbardziej odpowiadającej jej dyscyplinie sportu. W okresie studiów trenowała w sekcji gimnastyki sportowej uczelnianego Klubu Sportowego AZS. Była sklasyfikowaną zawodniczką klasy I. Z przedmiotów teoretycznych w okresie studiów najbardziej interesowała się fizjologią. Czynnie uczestniczyła w pracach studenckiego koła naukowego, działającego w Katedrze Fizjologii. Dyplom ukończenia studiów i tytuł dyplomowanego nauczyciela wychowania fizycznego otrzymała w 1953 r. Bezpośrednio po ukończeniu studiów zatrudniona została w macierzystej uczelni w Katedrze Fizjologii (kier. prof. Włodzimierz Missiu-ro) na stanowisku asystenta (1953-1955). W 1955 r. jako wysokiej klasy specjalistka w zakresie gimnastyki przeniesiona została do Katedry Teorii i Metodyki Gimnastyki (kier. doc. dr Kazimierz Barański), gdzie pracowała w latach 1955-1973 kolejno na stanowiskach: st. asystenta (1955-1963), nauczyciela przedmiotu (1963-1966) oraz adiunkta (1966-1973). W latach 1973-1979 z uwagi na stan zdrowia i przebytą operację pracowała w katedrze Teorii Sportu (kier. prof. Tadeusz Ulatowski) na stanowisku adiunkta. W okresie 26-letniego zatrudnienia w AWF prowadziła zajęcia z gimnastyki z grupami studentów studiów stacjonarnych i zaocznych oraz ćwiczenia z fizjologii i teorii

sportu. Uczestniczyła w konsultacjach dla studentów, egzaminach przedmiotowych egzaminach wstępnych dla kandydatów na studia, praktykach pedagogicznych. Była promotorem i recenzentem prac magisterskich. W okresie pracy w Katedrze Gimnastyki uczestniczyła w pracach organizacyjnych, badaniach naukowych Katedry (odpowiadała za bibliotekę, przetłumaczyła szereg artykułów z zakresu gimnastyki z języka francuskiego, część z nich opublikowano w „Kulturze Fizycznej”). Była współorganizatorem lub współautorem pokazów metodycznych, świąt i uroczystości uczelnianych. Brała udział w organizacji pokazów i defilad z udziałem AWF na terenie Warszawy. Uczestniczyła jako obserwator w Mistrzostwach Świata w Gimnastyce Sportowej w Pradze (1962). Odbiła staż w Pradze w 1970 r. Dla lepszego poznania realizacji programu gimnastyki Szkolnej pracowała za zgodą Uczelni, w okresie kilku miesięcy, w jednej z warszawskich szkół podstawowych i liceum ogólnokształcącym. W 1959 r. za pracę Wpływ treningu gimnastycznego na reakcje ortostatyczne narządu krążenia otrzymała dyplom i tytuł magistra wychowania fizycznego, a w czerwcu 1966 r. uzyskała stopień doktora nauk wychowania fizycznego na podstawie rozprawy „Ocena stosowania wypoczynku czynnego w wychowaniu fizycznym” (promotor doc. dr med. Wiesław Romanowski). E. Malarecka była autorką szeregu prac naukowych. interesowała się różnorodnymi stanami aktywności ruchowej w świetle procesów fizjologicznych zachodzących w organizmie ćwiczących. Należy wymienić jej prace: *Wpływ treningu gimnastycznego na zmiany oddychania*, „Kultura Fizyczna” 1965, nr 9, *Uwagi na temat wypoczynku czynnego*, „Kultura Fizyczna” 1965 nr 10, *Próba oceny wypoczynku czynnego w różnorodnych przejawach aktywności ruchowej*, „Sport Wyczynowy 1967, nr 6, *Badania nad wypoczynkiem czynnym w świetle zachodzących procesów fizjologicznych*, „Roczniki Naukowe AWF w Warszawie” 1969, t. XI. Była również współautorką książki *Widowiskowe układy gimnastyczne*, Warszawa 1966. Poza pracą dydaktyczną, naukową i organizacyjną E. Malarecka uczestniczyła aktywnie w społecznej pracy na terenie Uczelni. Od 1953 r. była członkiem uczelnianej organizacji ZNP, pełniła w niej szereg funkcji, w tym przewodniczącej komisji socjalno – bytowej, a w latach 1968-1976 była wiceprzewodniczącą ZU ZNP. Była ponadto członkiem Komisji Stypendiów, Rady Uczelnianej ds. Młodzieży, kierowniczką rocznika, Komitetu Blokowego Mieszkańców AWF oraz szeregu innych komisji i komitetów. Odznaczona została Złotym Krzyżem Zasługi (1973), i Złotą Odznaką ZNP (1970) oraz wyróżniona dyplomami uznania i nagrodami pieniężnymi. W 1952 r. zawarła związek małżeński z Ireneuszem Malareckim, absolwentem AWF z lat 1947-1950, asystentem w Katedrze Fizjologii AWF, później profesorem, kierownikiem tejże Katedry i dziekanem Wydziału WF. Urodziła dwie córki, Janinę (1958) i Joannę (1959). Zmarła w wieku 48 lat. Została pochowana w Warszawie na Północnym Cmentarzu Komunalnym. Ewa Malarecka pozostała w pamięci rodziny, dużego grona przyjaciół, kolegów i wychowanków jako osoba pogodna, koleżeńska, życzliwa, zaangażowana i odpowiedzialna w pracy zawodowej i społecznej, a zarazem bardzo dzielna w pokonywaniu życiowych przeciwności i własnej choroby. Mazur, A., Ewa Elżbieta Malarecka (1931-1979), Hądzelek K., A. Mazur (red.), Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, tom IV, Warszawa 2005, s. 32-33. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/ 2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 98 Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/ 2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 98

Maleszewski Władysław (14 VI 1921 Wilno - 27 II 1983 Warszawa), koszykarz, zaw. AZS Warszawa, ŁKS Łódź (d. YMCA Łódź), 2-krotny MP (1942, 48), 15-krotny repr. Polski (1946-48); trener męskich drużyn koszykówki: YMCA Warszawa, Polonii Warszawa, Legii Warszawa, trener męskiej repr. Polski (1955 52); kilkakrotnie czł. Zarządu, 1929-80 wiceprezes PZKosz. Autor licz-

nych artykułów fachowych ` oraz podręczników: *Nauczanie koszykówki* (1954) i *Taktyka koszykówki* (1976). ME 1947: 6 m. Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 123.

Malin August Francois, ur. 23.08.1893 w okolicach Paryża, data śmierci nieznana. Wykształcenie wyższe, Wyższa Szkoła Wojskowa w Joinville. Zawodnik Bataillon de Joinville, Olimpique Paris (mistrz Paryża 1923), reprezentacja Paryża. Trener AZS Warszawa (1928-1930), Oficerska Szkoła Sanitarna Warszawa (1928-1929, zdobywca Pucharu Ajencji Wschodniej 1929), Orzeł Biały Warszawa (1928). Sędzia rugby (1928-1930). Autor artykułów o rugby w prasie międzywojennej. Trener rugby, lekkoatletyki i boksu. Instruktor Wyższej Szkoły Wojskowej w Joinville (1912-1914, 1916-1928), trener lekkoatletyki AZS Warszawa (1928-1930). Koszykarz Stade Francais, mistrz Francji (1921). J. Wierzbicki, Historia polskiego rugby, Warszawa 2011, s. 135.

Maliszewski Jerzy: w AZS Warszawa od 1954 r. Zdobywca licznych pierwszych miejsc w regatach żeglarskich, reprezentant i mistrz Polski, dwukrotnie drugi w akademickich mistrzostwach Polski w klasie „Słonka” w latach 1956 i 58, pierwszy w 1957 r. Członek kadry narodowej. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 345.

Maliszewski Zbigniew: w AZS Warszawa od 1953 r. Zdobywca licznych pierwszych miejsc w regatach żeglarskich, akademicki żeglarski mistrz Polski w klasie „Słonka” w 1956 r. i wicemistrz w 1957 r. Mistrz Polski w tej klasie w 1956 r. i wicemistrz w 1957 r. wieloletni instruktor i działacz żeglarski. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 345.

Małolepszy, Robert, ur. 17.04.1972 r. w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby Orkana Sochaczew (1987-1991, 1998-1999, srebrny medal mistrzostw Polski juniorów 1990, złoty medal mistrzostw Polski kadetów 1988), AZS AWF Warszawa (1992-1998, 1999-2000, brązowe medale mistrzostw Polski seniorów 1994, 1995, 1996, 1997, 1998). Pierwszy trener: Krzysztof Ciesielski. Uczestnik mistrzostw Świata juniorów (1990, 1991). Dziennikarz sportowy „Życia Warszawy” (1996-2007). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby. Suplement 2004-2006, Lublin 2007, s. 18.

Małyszek, Roman ur. 23.02.1936 w Kątach. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1956-1958, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1957, 1958, zdobywca Pucharu Sportowca 1956), AZS Lublin (1959). Pierwszy trener Stanisław Gierwatowski. Instruktor PZR (20.03.1961). Współzałożyciel i trener AZS Lublin (1958-1963), OMR Lublin(1959-1961). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 69.

Maniecka-Dejnar, Anna (46 l.). Ur. 23.07.1962 r. w Myślenicach, lekkoatletka SZS-AZS i Wawelu Kraków, mistrzyni Polski w biegu na 400 m pł (1982), uczestniczka finału Pucharu Europy w Londynie (1983). Po zakończeniu kariery sportowej została trenerem w Wawelu Kraków. Jej wychowankami były m. in. Agnieszka Płatek, Zenon Miśtak i Radosław Czyż. Zmarła 20 czerwca w Krakowie. <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Manteuffłówna Jolanta, w AZS Warszawa od 1930 r. Lekkoatletka, kilkakrotna mistrzyni Polski w sprincie. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 345. Fot. https://audio.vis.nac.gov.pl/i/PIC/PIC_1-S-899-1.jpg

Maranda Kazimierz, ur. 23. 02. 1947 w Burzeninie. Lekkoatleta (3000 m prz.), w. 175 cm, c.c. 62kg. IO 1972 Menachium; trzeci w finale PE 1979; brązowy medalista uniwersjady 1975; czterokrotny mistrz Polskij 1969, 1971, 1976 77; Mistrz Sportu, odzn. srebrną odznaką AZS. Klub ŁKS Łódź. Kariera sportowa 1964-89. Wykształconie wyższe wf., AWF Poznań, nauczyciel wf, trener. Działacz i sędzia sportowy, żonaty, córka studiuje, żona jest elektromechanikiem. Mieszka w Łodzi. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 165.

Marcinkowska - Pietkiewicz - Treco Bogusława, skoczkini do wody AZS - AWF Warszawa, była 9-krotną mistrzynią Polski w skokach z trampoliny i wieży, 4-krotną wicemistrzynią Polski, 8-krotną halową mistrzynią i 2-krotną halową wicemistrzynią Polski. 33 razy reprezentowała Polskę w zawodach międzypaństwowych i międzynarodowych, odnosząc w nich 10 zwycięstw. Sukcesy międzynarodowe Bogusławy Pietkiewicz, to 10 miejsce w skokach z wieży na Mistrzostwach Europy w Utrechcie (1966), 10 miejsce w skokach z wieży i 12 miejsce w skokach z trampoliny na Mistrzostwach Europy (1970), 9 miejsce w Pucharze Europy w skokach z trampoliny w Salzburgu (1965), 8 miejsce w Pucharze Europy w skokach z wieży i 14 miejsce w skokach z trampoliny w Helsinkach (1967). Jednak największym osiągnięciem w jej karierze sportowej było zajęcie 5 miejsca w konkursie skoków do wody z wieży (na 24 zawodniczki) podczas Igrzysk XIX Olimpiady w Meksyku (1968) oraz zdobycie złotego medalu w skokach z trampoliny i srebrnego w skokach z wieży podczas IV Uniwersjady w Budapeszcie (1965). Po igrzyskach Olimpijskich w Meksyku pozostała w Stanach Zjednoczonych Ameryki, gdzie podjęła pracę w ONZ. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 283. <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Marko Książkowa Jadwiga, ur. 6. 04. 1939 w Zelwie. Siatkarka, w. 178 cm, c.c. 68 kg. IO 1964 Tokio, brązowa medalistka IO; IO 1968 Meksyk, brązowa medalistka IO; brązowa medalistka MŚ 1962; srebrna medalistka ME 1963; czterokrotna mistrzyni Polski 1963-66; Mistrz Sportu, „Miss” MŚ 1969. Kluby AZS Warszawa i „Gedania” Gdańsk. Wykształcenie wyższe wf., AWF Warszawa, nauczyciel akademicki AWF Gdańsk, trenerka. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 166; Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s. 49; Panorama AWFIS Gdańsk, 59, 2012, s. 27; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 126-7. [APS 28-29 (5-6) 1964, s. 36; Lis J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 227; Z. Szafkowski, Polscy olimpijczycy wywodzący się z kresów wschodnich Prace Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. Kultura Fizyczna 2000, 3, s. 61. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who>

Martewicz Leszek; szermierz (florelista); ur. 4 stycznia 1955 w Gdańsku. Absolwent Accademia Nazionale di Scherma w Neapolu. Zawodnik klubów: AZS Gdańsk 1967-1974; AZS AWF Warszawa 1975-1980. Drużynowy mistrz świata 1978 i wielokrotny drużynowy mistrz Polski. Trener: AZS AWF Warszawa 1980-1988; reprezentacji Hiszpanii 1989-1992; Circolo Della Scherma G.Pettorelli Piacenza; Włochy 1994-2002; Petrarca Padova, Włochy 2003-2009; Circolo Della Spada Bassano, Włochy 2010; Centro Scherma Rovigo; Włochy 2011-; Bentegodi Verona; Włochy 2011-. Miejsce zamieszkania: Włochy. Z. A.

Judycki, Polscy sportowcy w świecie, Warszawa 2014, s. 162, Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 166. Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 126-7.

Mastalerz, Janusz - absolwent AWF Warszawa. W latach 1988-2005 pracował w Zakładzie Lekkiej Atletyki tej uczelni. W 2005 r. uzyskał tytuł doktora nauk o kulturze fizycznej. Od 2006 r. pracuje jako adiunkt w Zakładzie Teorii i Praktyki Sportu dla Wszystkich. Uprawiał dziesięciobój. Po studiach prowadził działalność trenerską w Klubie AZS-AWF. Pełnił w klubie funkcję wiceprezesa do spraw sportowych. Nadal czynnie uprawia sport - trzykrotnie zdobywał mistrzostwo Polski i wicemistrzostwo Europy w skoku o tyczce w kategorii weteranów. Podejmuje badania w zakresie metodyki treningu zdrowotne go we współczesnych formach rekreacji ruchowej (nordic-walking, fitness-jogging) oraz zajmuje się metodami szkolenia sportowego w lekkoatletyce. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 163.

Masztaler, Jerzy (65 l.). Ur. 27.11.1946 w Ostródzie, piłkarz (pomocnik) Warmii Olsztyn i Odry Wrocław, trener klasy mistrzowskiej w piłce nożnej, nauczyciel akademicki AWF Warszawa. W swej pracy trenerskiej najdłużej był związany ze Stomilem, który prowadził kilkakrotnie (m.in. w 1996 roku w ekstraklasie), oraz z klubami z Mazowsza (m.in. AZS AWF Warszawa, Świt, Dolcan, Okęcie, Petrochemia, MKS Mława). Ostatnimi klubami, w których trenował, były KSZO Ostrowiec Świętokrzyski (2005) i Świt Nowy Dwór Mazowiecki (2006–2007). Absolwent WSWF Wrocław. Zmarł 13 sierpnia. <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 139.

Matczak, Kazimierz, ur. 13.02.1958 w Zadzimiu. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby Budowlanych Łódź (1973-1980, 1981-1982, 1984, 1988, 2002-2004, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1979, 2003, złote medale mistrzostw Polski juniorów 1974, 1975, 1976, 1977), AZS AWF Warszawa (1980-1981, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1981), Czarnych Bytom (1982-1983, zdobywca Pucharu Polski 1982), Chalon Sur Saone (Francja 1989-1993), Oyonnax (Francja 1993-1994). Pierwszy trener Ryszard Wiejski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 59 oficjalnych meczów 17 międzypaństwowych, zdobył 87 punktów, występował na pozycji środkowego i skrzydłowego ataku. Instruktor rugby (02.08.1982). Zawodnik Roku Polskiego Związku Rugby (1983). Odznaczony Honorową Srebrną Odznaką PZR (13.12.2003). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 71.

Matusiewicz Jan. Absolwent AWF Warszawa. W Zakładzie Sportowych Gier Zespołowych AWF Warszawa pracował w latach 1972-1976. Zawodnik sekcji koszykówki, a potem trener zespołu kobiet AZS AWF Warszawa. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 136.

Matusiewicz, Witold, ur. 19.11.1962 w Zielonej Górze. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby Skry Warszawa (1978-1984, złoty medal mistrzostw Polski juniorów 1981, brązowe: 1979, 1980), AZS AWF Warszawa (1985-1991, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1985, 1986, 1988, srebrny 1987). Pierwszy trener Edward Janowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 7 oficjalnych meczów międzypaństwowych, występował na pozycji środkowego i skrzydłowego ataku. Trener AZS AWF Warszawa (1989). Re-

prezentant Polski juniorów (1979-1981). Instruktor rugby (19.06.1984). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 72.

Matysiak Jan: jeden z założycieli sekcji pływackiej AZS Warszawa. Pionier pływactwa polskiego. Wielokrotny mistrz Polski i reprezentant na różnych dystansach w stylu dowolnym i w piłce wodnej. Obecnie profesor Politechniki Warszawskiej. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 345.

Maulhe Zenon: członek założyciel AZS-AWF w 1949 r. Wszechstronny sportowiec, wicemistrz Polski na 400 m ppł. W 1950 r. wicemistrz Polski na bojerach. Jeden z najbardziej aktywnych działaczy klubu. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 345-346.

Mazurek Józef. Urodził się 17 XI 1893 r. we wsi Brote (pow. Krasnystaw). W 1913 r. ukończył szkołę średnią w Chełmie. W latach 1915-1918 studiował medycynę na Uniwersytecie Kijowski. Po powrocie do kraju, w styczniu 1919 r. wstąpił do Wojska Polskiego z przydziałem do 36 p.p., a następnie od 13 III 1919 r. pracował w Szpitalu Ujazdowskim w stopniu sierżanta medycznego jako pomocnik lekarza na chirurgii i oddziale zakaźnym. W marcu 1921 r. odkomenderowany został na studia lekarskie na Uniwersytecie Warszawskim. W maju 1921 r. brał udział w III Powstaniu Śląskim. W maju 1926 r. otrzymał dyplom doktora wszechnauk lekarskich. W latach 1913-1923 uprawiał wioślarstwo. Był czterokrotnym mistrzem Polski jako sternik osad wioślarskich (1920 – czwórki AZS Warszawa; 1923 - czwórki AZS Warszawa; 1925 – ósemki AZS Warszawa; 1927 – czwórki AZS Poznań). Trzykrotnie uczestniczył w Mistrzostwach Europy w Wioślarstwie (1925, 1926, 1927). Sukcesy osad wioślarskich AZS Warszawa w latach 1920-1926 były związane z pracą Józefa Mazurka jako trenera - amatora. W tym czasie dyplomy trenera zawodowego posiadali jedynie nieliczni pracujący w Polsce trenerzy zagraniczni. Miał też uprawnienia instruktora narciarstwa. Był wszechstronnie wysportowany. Obok wioślarstwa uprawiał narciarstwo, jeździectwo, szermierkę, żeglarstwo, pływanie, strzelectwo, szybownictwo oraz turystykę wodną i narciarską. Po studiach (przez pół roku) był lekarzem w Centrum Wyszkożenia Łączności w Warszawie. W listopadzie 1926 r. objął, wakujące po przeniesieniu do Warszawy mjr. dr Włodzimierza Misiuro, stanowisko lekarza w Centralnej szkole Wojskowej Gimnastyki i Sportu (CSWGiS) w Poznaniu. Podczas trzyletniej służby w Poznaniu był ordynatorem w 7 Szpitalu Okręgowym, wykładowcą masażu i współpracownikiem kpt. dr Zdzisława Szydłowskiego w Pracowni Biometrycznej CSWGiS. Jako lekarz CSWGiS J. Mazurek rozpoczął praktykę lekarza sportowego. W końcu 1927 r., delegowany przez PUF i PW, odbył staż naukowy w Wojskowej Szkole Wychowania Fizycznego w Joinville-le-Pont pod Paryżem i w Wojskowym Instytucie Wychowania Fizycznego w Brukseli. W CSWGiS, obok opieki lekarskiej nad uczestnikami kursów instruktorskich, czynnie współpracował z pracownią fizjologiczną i biometryczną, wzbogacając swoją wiedzę praktyczną wyniesioną z uprawiania sportu o podstawy naukowe kontroli treningu sportowego. W 1928 r. był lekarzem polskiej ekipy na II Zimowej Olimpiadzie w St. Moritz oraz na Igrzyskach IX Olimpiady w Amsterdamie. Wraz z dr Władysławem Dybowskim reprezentował Polskę na Międzynarodowym Kongresie Lekarskim poświęconym problemom wychowania fizycznego i sportu, odbywającym się w St. Moritz z okazji Zimowych Igrzysk Olimpijskich. Kongres ten postanowił powołać Międzynarodowy Związek Lekarski dla Wychowania Fizycznego i Sportu, później przekształcony w Międzynarodową Federację Medycyny Sportowej (FIMS). W 1929 r. J. Mazurek brał udział w badaniach lekarskich na Międzynarodowych Zawodach Narciarskich w Zakopanem, kierowanych przez doc. dr Gustawa Szulca.

Prowadził również w CSWGiS wykłady z higieny i masażu. Po przeniesieniu CSWGiS do Warszawy, J. Mazurek razem z całym zespołem kierowanym przez komendanta Szkoły płk. dr Władysława Osmolskiego objął stanowisko naczelnego lekarza (7 XI 1929 r.) Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego (CIWF) w Warszawie. Funkcję tę pełnił do 20 V 1932 r. W CIWF opracował z kpt. dr Zdzisławem Szydłowskim kryteria badań kwalifikacyjnych dla kandydatów do Uczelni, zorganizował opiekę lekarską i sportowo - lekarską dla studentów, wykladał podstawy masażu sportowego. W latach 1932-1934 skierowany został do służby w Szpitalu Ujazdowskim Centrum Wyszkożenia Sanitarnego, następnie na stanowisko ordynatora I Szpitala Okręgowego w Warszawie. Po dwóch latach doszkalania klinicznego, od 7 I 1935 r. do 7 XI 1938 r., objął stanowisko kierownika Wychowania Fizycznego CWSan., przejmując po kpt. dr Franciszku Amałowiczu prowadzenie wzorcowej poradni sportowo-lekarskiej, będącej bazą dydaktyczną dla szkoły Podchorążych Sanitarnych (SPS), studentów Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Warszawskiego, z którymi prowadził zajęcia z medycyny sportowej jako kierownik Wychowania Fizycznego CWSan. był doradcą przy programowaniu kursu instruktorów narciarskich - lotników w Dolinie Pięciu Stawów Polskich. W tym samym czasie, do wybuchu wojny, przejął po płk. Dr W. Osmólskim wykłady z teorii wychowania fizycznego na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Warszawskiego i był jednocześnie kierownikiem Wychowania Fizycznego Młodzieży Akademickiej w Warszawie. W listopadzie 1938 r. został powtórnie powołany na stanowisko Lekarza Naczelnego AWF w Warszawie. W przeddzień wybuchu II wojny światowej - 24 sierpnia 1939 r. mjr. J. Mazurek objął stanowisko szefa sanitarnego 55 DP (Armia „Kraków”). Przeszedł cały szlak wojenny krwawych bojów pod Osiekiem, Baranowem, do ostatnich walk pod Ułowem we wschodniej Małopolsce (19 IX 1939 r.). Podczas okupacji niemieckiej był lekarzem polikliniki położniczej w Warszawie, (1939-1941) i lekarzem domowym Ubezpieczalni Społecznej w Tomaszowie Lubelskim (1941-1944). We wrześniu 1944 r., zmobilizowany do wojska, został skierowany jako szef służby zdrowia do Oficerskiej Szkoły Piechoty nr 3 i na stanowisko kierownika gabinetu fizykoterapii w szpitalu Wojskowym w Poznaniu. W kwietniu 1945 r. awansowany był na stopień podpułkownika, a 4 X 1946 r. został kierownikiem Wydziału Medycznego Oficerskiej Szkoły Instruktorów Sanitarnych w Łodzi. Od 22 I 1947 r., zwolniony z wojska na własną prośbę, pracował jako lekarz położnik - ginekolog w Szpitalu Powiatowym w Tomaszowie Lubelskim. J. Mazurek był znawcą masażu sportowego (opracował własny „fizjologiczny” wariant masowania) i autorem dwóch podręczników nt. zaprawy marszowej i treningu wioślarskiego kobiet. Pełnił szereg funkcji jako działacz sportowy. Był m.in. delegatem PUWFIPW do spraw wioślarskich i członkiem Kolegium Sędziów Polskiego Związku Towarzystw Wioślarskich.. W przeglądzie dokonań życia J. Mazurka rysuje się ciąg konsekwentnej samorealizacji sportowca o znaczących osiągnięciach, trenera-amatora, instruktora sportowego, lekarza sportowego i organizatora poradnictwa sportowo-lekarskiego, dydaktyka i działacza sportowego. Sportowiec, lekarz i oficer J. Mazurek był postrzegany jako człowiek uczciwy i bardzo koleżeński. W środowiskach, w których pracował i działał, poważano go i lubiano. Odznaczony był m.in. Medalem „Za wojnę 1918-1921”, Medalem „Dziesięciolecia Odzyskania Niepodległości” (1928), Srebrnym Krzyżem Zasługi za działalność Sportową i organizatorską (1931). Żonaty z Aliną Marią Hulanicką, absolwentką CIWF. Zmarł w lutym 1959 r. Kuński, H., Józef Mazurek (1893-1959), w: Hądzelek K., A. Mazur (red.), Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, tom IV, Warszawa 2005, s. 37-39.

Metelski Jan, ur. w 1914 r. w Warszawie. Student Wydziału Prawa Uniwersytetu Warszawskiego. Lekkoatleta AZS Warszawa. Czołowy polski sprinter w latach 1936 - 1939. Trzykrotny mistrz Polski w biegach sztafetowych 4 x 400 m (1937, 1938) i 4 x 100 m (1939 r.). Wicemistrz Polski w biegu na 400 m (1936 r.). W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył w stopniu podchorążego. Zginął podczas nalotu bombowego w Lublinie we wrześniu 1939 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 68.

Miałkowski, Adrian, ur. 16.09.1979 r. w Siedlcach. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby Pogoni Siedlce (1994-1998, 2000-2007, złoty medal mistrzostw Polski juniorów 1997, srebrny 1998, brązowy medal mistrzostw Polski „7” seniorów 2001), Arki Gdynia (1998-1999, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów 1999), AZS AWF Warszawa (1999-2000, złoty medal mistrzostw Polski „7” seniorów 2000). Pierwszy trener David Tchaylishvili. Młodzieżowy reprezentant Polski (2000), uczestnik mistrzostw świata juniorów (1997). Instruktor rugby. Trener seniorów i juniorów Pogoni Siedlce (2002-2005, 2007 srebrny medal mistrzostw Polski juniorów 2002), II trener, asystent Jerzego Matwiejczuka (2001-2002, brązowy medal mistrzostw Polski „7” seniorów 2001). Trener juniorów (2005-2007). Koordynator szkolenia seniorów i juniorów (2004-2007). Kierownik sekcji rugby (2004-2005). Wicedyrektor Pogoni Siedlce (2006-2007), wiceprezes Stowarzyszenia Rozwoju Sportu Rugby Team (2005-2007). Odznaczony: Srebrna Odznaka Honorowa PZR (2004). Pomysłodawca i współorganizator Otwartych Mistrzostw Siedlec w Rugby Plaźowym (2002-2006). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby. Suplement 2004-2006, Lublin 2007, s. 19.

Miałkowski, Gerard, ur. 02.07.1978 w Siedlcach. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby: Pogoń Siedlce (1994-1999, 2000, 2002-2010, złoty medal mistrzostw Polski juniorów 1997, zdobywca Pucharu Polski 7 2006), AZS AWF Warszawa (1999-2000, złoty medal mistrzostw Polski 7 seniorów 2000), Folc Warszawa (2001). Pierwszy trener Grzegorz Pliszka. Młodzieżowy reprezentant Polski (2000), reprezentant Polski juniorów (1995-1997, uczestnik mistrzostw świata juniorów 1996, 1997), kadetów (1994-1995). Trener żaków i mini żaków Pogoni Siedlce (2004-2007, złoty medal Ogólnopolskich Turniejów Dzieci i Młodzieży 2005, srebrny 2006), seniorów Pogoń Siedlce (2006-2007), juniorów (2007-2008). Kierownik sekcji rugby (2006-2008). Sędzia rugby (2002). Odznaczony: Srebrna Odznaka Honorowa PZR (2007). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Suplement 2 (2007-2009), Lublin 2010, s. 19.

Michalak, Walenty, ur. 20.08.1945 r. w Grajewie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1969-1971, brązowy medal mistrzostw Polski z seniorów 1971), Lechii Gdańsk (1971-1973 srebrny medal mistrzostw Polski seniorów 1972), Bałtyku Gdynia (1973-1974). Pierwszy trener Józef Grochowski. Trener II klasy (1971). Trener reprezentacji Polski juniorów (1977-1978). Trener juniorów Bałtyku Gdynia (1973-1978, srebrny medal mistrzostw Polski juniorów 1974, brązowy 1976), seniorów (1977-1978), juniorów Lechii Gdańsk (1978-1982, złoty medal mistrzostw Polski juniorów 1980). Trener miniżaków, żaków MTS Morena Gdańsk (1993-2003). Sędzia (1982-2002). Odznaczony Honorową Złotą Odznaką PZR (1975). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 72.

Michalik, Grzegorz, ur. 17.07.1966 r. w Mińsku Mazowieckim. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1987-2000, złoty

medal mistrzostw Polski seniorów 1988, brązowe 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, złote medale MP 7 seniorów 1998, 1999, 2000, brązowe 1996, 1997), CSP Legionowo (2000-2002), Pogoni Siedlce (2002-2003). Pierwszy trener Zdzisław Szczybelski. Reprezentant Polski „7” seniorów (1997-1998, brązowy medal w II Igrzyskach Państw Bałtyckich 1997). Trener CSP Legionowo (2000-2002). Sędzia (2003-2007), trener sędziów (2006). Sędzia Roku PZR (2005, 2006). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby. Suplement 2004-2006, Lublin 2007, s. 19.

Michalik, Wojciech ur. 07.06.1939 w Biskowicach. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1961-1964, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1962, 1963, srebrne: 1961, 1964), Czarnych Bytom (1964-1967, brązowe medale mistrzostw Polski seniorów: 1965, 1966, zdobywca Pucharu PZR 1964), Orła Warszawa (1968-1969, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1968, 1969), Skry Warszawa (1970-1971, brązowy medal mistrzostw Polski seniorów 1970). Pierwszy trener Marian Bondarowicz. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 9 oficjalnych meczów międzypaństwowych, występował na pozycji skrzydłowego młynia. Instruktor PZR (01.02.1965). Trener II klasy (1971). Trener reprezentacji Polski juniorów (1972), seniorów Czarnych Bytom (1966-1967). Członek Zarządu Polskiego Związku Rugby (1969-1973, 30.03.1985 - 21.11.1985, 06.04.1991 - 02.09.1993). Wiceprezes PZR (1970, 06.04.1991-02.09.1993). Skarbnik PZR (31.01.1971-14.03.1974). Prezes Warszawskiego OZR (1972-1977, 1986-1990). Odznaczony Honorową Złotą Odznaką PZR (1969), Mistrz Sportu, Zasłużony Mistrz Sportu (1969), Złota Odznaka Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej (1973), Srebrny i Złoty Krzyże Zasługi, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 73.

Michałowicz, Mieczysław (1876-1965) Prof. medycyny, pediatra. W roku akad. 1930/31 rektor UW, który wspierał AZS. Działacz PPS. W latach 1935-38 senator z ramienia BBWR, w latach 1945-52 poseł. Honorowy członek AZS. W. Gniadek, Mieczysław Michałowicz – życie i działalność, http://www.medrodzina.pl/wp-content/uploads/2014/10/mr_2014_152-155.pdf; R. Gawkowski, Poczet Rektorów Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2016, s. 255.

Michnowska (Krystyna 1929-1983). Urodziła się 21 sierpnia 1926 roku w Łokaczach pow. Horochów na Wołyniu w rodzinie o tradycjach patriotycznych i społecznikowskich Stefanii z d. Gmitrzak i Kazimierza Urbańskiego. We Włodzimierzu Wołyńskim ukończyła szkołę powszechną (1938) i jedną klasę gimnazjum (1939). Okres II wojny światowej spędziła w Kielcach, gdzie w ramach tajnego nauczania uzyskała wykształcenie średnie. W 1945 r. otrzymała świadectwo dojrzałości. W 1946 r. rozpoczęła studia medyczne na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Na III roku studiów przeniosła się do Akademii Medycznej w Warszawie. W okresie studiów należała do stowarzyszeń młodzieży katolickiej, uczestniczyła w zajęciach duszpasterstwa akademickiego, w pracach organizacji samopomocowych, ćwiczyła w sekcji pływaków i wioślarskiej AZS. Po uzyskaniu absolutorium (1951) pracowała dorywczo na Oddziale Wewnętrznym Ośrodka Klinicznego AM w Ciechocinku. Jako studentka pod wpływem prof. Witolda Zawadowskiego zainteresowała się radiologią. Bezpośrednio po uzyskaniu dyplomu lekarza (1952) podjęła pracę w AWF, a w 1953 r. w Pracowni Rentgenowskiej Instytutu Naukowego Kultury Fizycznej pod kierunkiem prof. Wandy Czarnockiej-Karpińskiej, kierownika tej Pracowni. W 1955 r., na własną prośbę, przeniesiona została z NKF do Zakładu Kontroli Lekarskiej na stanowisko asystenta a następnie w tym samym roku na stanowisko lekarza internisty do uczelnianego

ambulatoriom. Równocześnie podjęła pracę wolontariusza na Oddziale internistycznym Szpitala Miejskiego Nr 2 w Warszawie, gdzie uzyskała tytuł specjalisty chorób wewnętrznych (1960) pod kierunkiem prof. Witolda Orłowskiego. K. Michnowska była lekarzem z powołania. Całe życie zawodowe do przejścia na rentę inwalidzką (1980) związała z AWF. Jako lekarz uczestniczyła również w obozach letnich i zimowych, a od roku 1975 była lekarzem zakładowym dla pracowników Uczelni. W 1956 r. zawarła związek małżeński ze Stanisławem Michnowskim. Urodziła dwie córki: Annę (1975) i Marię (1960), które idąc w ślady matki, ukończyły warszawską Akademię Medyczną. Zmarła nagle 23 lutego 1983 r. w Warszawie i została pochowana na Cmentarzu Wawrzyszewskim. Anna Michnowska, Krystyna Michnowska (1929-1983), w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom III, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazor, Warszawa 2002, s. 38.

Mierzejewski, Czesław, ur. 09.12.1896 r. w Radomiu, data śmierci nieznana. Wykształcenie średnie. Centralna Wojskowa Szkoła Gimnastyki i Sportów w Poznaniu. Współzałożyciel i trener (razem z Czesławem Grzechowiakiem) AZS Poznań (1928-1929). Zawodnik Pentathlon Poznań (1926-1928), AZS Poznań (1928-1929), Centralny Instytut Wychowania Fizycznego Warszawa (1929-1930), AZS Warszawa (1930). Pierwszy trener Maurice Baquet. Instruktor Centralnej Wojskowej Szkoły Gimnastyki i Sportów w Poznaniu (1925-1929), Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego w Warszawie (1929-1933). Major WP, Drużyny Strzeleckie POW (1913-1914), armia rosyjska (1914-1915), Legiony Polskie (1915-1918), uczestnik I wojny Światowej (1914-1918), wojny polsko-rosyjskiej (1919-1920), 6 Pułk Piechoty Legionów Wilno (1919-1939, oddelegowany do CWSGiS i CIWF 1925-1932). J. Wierzbicki, Historia polskiego rugby, Warszawa 2011, s. 137.

Mikusek, Piotr, ur. 20.01.1964 w Koszalinie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie, SGH Warszawa. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1984-1988, 1991-1992, złote medale mistrzostw i Polski seniorów: 1984, 1985, 1986, 1988, srebrny 1987), Poznani Poznań (1988-1991). Pierwszy trener Andrzej Kopyt. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 10 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 16 punktów, występował na pozycji środkowego ataku. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 74.

Milerski, Bogusław, ur. 1967 r., polski pedagog, doktor habilitowany, profesor i rektor Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie, duchowny ewangelicko-augsburski, dr hab. prof. Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie, kierownik Katedry Pedagogiki Religii i Kultury ChAT. W latach osiemdziesiątych był jednym z wybijających się sportowców- studentów teologii. Od 2012 r. rektor uczelni (w 2016 został ponownie wybrany na tę funkcję na kadencję 2016–2020), doktor habilitowany nauk teologicznych i humanistycznych w zakresie pedagogiki, kierownik Katedry Pedagogiki Religii i Kultury, duchowny Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego. Specjalista w zakresie pedagogiki religii, teorii wychowania i systematycznych podstaw teologii ewangelickiej. 1991-1993 stypendysta Diakonisches Werk na Uniwersytecie w Monachium. W latach 1996-2008 kierownik Ekumenicznego Instytutu Pedagogicznego ChAT, 2008-2012 prorektor ChAT. Członek Synodu Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP i członek komisji trójstronnej Kościołów ewangelickich w Polsce. W latach 2007-2012 członek Rady Naukowej Institut für Diasporawissenschaft w Lipsku. Koordynuje współpracę ChAT z Uniwersytetem w Bonn, Wyższą Szkołą Ewangelicką w Norymberdze i Wyższą Szkołą Ewangelicką we Fryburgu Bryzgowijskim. Wykłada także w Akademii Pedagogicznej w Warszawie.

gogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie. Członek kolegów redakcyjnych czasopism naukowych „Zeitschrift für Pädagogik und Theologie”, „Paedagogia Christiana”, „Studia z Teorii Wychowania”. 2012-2015 kierownik grantu zespołowego finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki pt. „Racjonalność kształcenia szkolnego w perspektywie interesów poznawczych jego uczestników”. http://chat.edu.pl/kadra/milerski_boguslaw/; R. Gawkowski, *Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa*, s. 199 (maszynopis).

Miller, Antoni, ur. 06.02.1912 w Warszawie, zm. 24.02.1988 w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Centralny Instytut Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik AZS Warszawa (1926-1930), Centralny Instytut Wychowania Fizycznego Warszawa (1929-1930). Pierwszy trener Kazimierz Szulc. Inspektor działu Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przesposobienia Wojskowego (1946-1948), naczelnik wydziału Głównego Urzędu Kultury Fizycznej (1948-1950), Głównego Komitetu Kultury Fizycznej (1950-1955), dyrektor Departamentu Propagandy (1955-1957), Departamentu Sportu (1957-1967), radca Przewodniczącego GKKF (1967-1973). Wicedyrektor Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie, kierownik działu naukowego (1972-1973). Brat Józefa. J. Wierzbicki, *Historia polskiego rugby*, Warszawa 2011, s. 135; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., *Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty*, Warszawa 1962, s. 346-M. Powala-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, *Encyklopedia polskiego rugby. Suplement 2004-2006*, Lublin 2007, s. 20. Hądzelek, K. i in. (red.), *Mała encyklopedia sportu, L-Ż*, Warszawa 1984, s. 160.

Miller, Józef, ur. 23.03.1910 w Warszawie, zm. 17.08.1986 w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Uniwersytet Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Zawodnik AZS Warszawa (1926-1930). Pierwszy trener Kazimierz Szulc. Doktor nauk medycznych, chirurg. Adiunkt w I Klinice Chirurgicznej Akademii Medycznej w Warszawie, ordynator oddziału chirurgicznego w Szpitalu Dzieciątka Jezus w Warszawie, lekarz w czasie wojny koreańskiej. Członek zespołu, który dokonał pierwszej w Polsce pomyślnej transplantacji nerki (26.01.1966, Klinika Akademii Medycznej w Warszawie). Autor książek i publikacji medycznych. Brat Antoniego. J. Wierzbicki, *Historia polskiego rugby*, Warszawa 2011, s. 138.

Miłobędzka Maria (22 III 1900 Czarnorutka k. Kijowa), propagatorka i działaczka wych. fiz. i sportu kobiet; 1926 abs. Państwowego Kursu Wych. Fiz. w Warszawie; zaw. AZS w Warszawie (lekkoatletyka, wioślarstwo); 1921-35 pracownik referatu wych. fiz. Kobiet w Państwowym Urzędzie Wych. Fiz. i Przesposobienia Wojskowego; 1933 współorganizatorka Towarzystwa Krzewienia Kultury Fiz. Kobiet i czł. jego Rady; inicjatorka akcji: „10 min. gimnastyki dla kobiet w zakładach pracy”, zajęć rekreacyjnych dla robotnic, obozów sportowo-wypoczynkowych dla kobiet pracujących; czł. Zarządu PZLA, działaczka społeczna wielu stowarzyszeń: Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet, ZHP, ZMW, Rodziny Wojskowej i Związku Strzeleckiego; 1951 współzałożycielka TKKF i czł. Zarządu Głównego i Komisji ds. Wych. Fiz. Kobiet i Dzieci. Autorka licznych artykułów na temat wych. fiz. kobiet, m.in. w „Bluszczu”, „Stadionie”, „Starcie”, współautorka książek, min. *Ćwiczenia dziesięciominutowe w zakładach pracy* (1959) oraz *Sport w rodzinie* (1966). Hądzelek, K. i in. (red.), *Mała encyklopedia sportu, L-Ż*, Warszawa 1984, s. 160.

Mirosz, Zbigniew, ur. 25.03.1941 w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1959-1965, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1962, 1963, srebrne: 1961, 1964, 1965, brązowy 1960), Posnaniai Poznań (1966), Orła Warszawa (1966-1968, 1969-1971, srebrne

medale mistrzostw Polski seniorów: 1966, 1967, 1969), Skry Warszawa (1968-1969, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1968), Mazovii Mińsk Mazowiecki (1971-1979), IPK. Vanersborg (Szwecja, srebrny medal mistrzostw Szwecji seniorów 1972), Budowlanych Lublin (1979-1980). Pierwszy trener Marian Bondarewicz. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 19 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 15 punktów, występował w III linii młyna. Reprezentant Polski juniorów (1960-1962). Instruktor PZR (02.11.1964). Trener II klasy (03.02.1970). Trener I klasy (1971). Trener juniorów Olimpu Mińsk Mazowiecki (1967-1968, brązowy medal mistrzostw Polski juniorów 1967), Skry Warszawa (1968), seniorów Orła Warszawa (1969, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów), reprezentacji Polski kadetów (1981-1982). Założyciel i pierwszy trener Mazovii Mińsk Mazowiecki (1970-1976, srebrny medal mistrzostw Polski juniorów 1973, brązowy 1975), Mechanika Mińsk Mazowiecki (srebrny medal mistrzostw Polski kadetów 1982). Przewodniczący Referatu Młodzieżowego Polskiego Związku Rugby (16.02.1964-23.11.1964), Wiceprezes OZR Siedlecko-lubelski (06.10.1984-16.01.1985). Odznaczony Honorową Złotą Odznaką PZR (1969), Zasłużony Mistrz Sportu. (1971). Sędzia (1982-1983). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 75. Fot. <http://www.pzrugby.pl/page/13/ReprezentanciPolskiSeniorow,52>

Misiak, Maciej, ur. 25.02.1959 w Sochaczewie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby Orkana Sochaczew (1989, 1993, 2000), AZS AWF Warszawa (1989-1993). Pierwszy trener Piotr Osiecki. Trener II klasy (1995). Trener drużyny rugby przy Zespole Szkół Zawodowych nr 1 w Sochaczewie (1994-1995), młodzików, kadetów i juniorów Orkana Sochaczew (1996-2004, brązowe medale mistrzostw Polski kadetów: 2000, 2003). Pierwszy trener drużyny kobiecej Tygrysy Sochaczew (2001.). Trener wojewódzki Województwa Mazowieckiego. Asystent trenera reprezentacji Polski juniorów (2000-2002). Odznaczony Honorową Srebrną Odznaką PZR (21.11.2001). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 75.

Miszczuk, Eugeniusz (75 l.). Ur. 9.03.1935 w m. Wólko Palin k. Białej Podlaskiej, lekkoatleta AZS Warszawa (1956), AZS Olsztyn (1957-1962) i Gwardii Olsztyn (1963-1967), pięciokrotny finalista mistrzostw Polski. Absolwent AWF w Warszawie (1958), nauczyciel wf w Zespole Szkół Chemicznych w Olsztynie, trener OZLA Olsztyn (kluby Gwardia, AZS i AZS UWM Olsztyn), jego wychowankami byli olimpijczycy: Urszula Styranka, Marek Józwick i Ryszard Szparak. Był jednym z inicjatorów budowy tartanowego stadionu w Kortowie. Zmarł 5 stycznia w Olsztynie. <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Miśkiewicz, Łukasz, ur. 28.03.1980 r. w Magnuszewie. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby Folc Sport Warszawa (1997-2000, brązowy medal mistrzostw Polski juniorów 1999), Folc AZS Warszawa (2000-2007, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów 2006, złote medale mistrzostw Polski „7” seniorów 2005, 2006, srebrny 2004). Pierwszy trener Krzysztof Folc. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 7 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 5 punktów, grał na pozycji skrzydłowego młyna. Młodzieżowy reprezentant Polski. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby. Suplement 2004-2006, Lublin 2007, s. 20.

Miśkiewicz, Maciej, ur. 16.01.1985 r. w Magnuszewie. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby Folc AZS Warszawa (2000-2007, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów 2006, złoty medal mistrzostw Polski seniorów „7” 2006, Mistrz Polskiej Ligi Rugby „7” 2005, III miejsce 2004, 2006, srebrny medal mistrzostw Polski juniorów 2004, brązowy medal mistrzostw Polski kadetów 2001).

Pierwszy trener Jerzy Raczek W reprezentacji Polski seniorów rozegrał jeden. oficjalny mecz międzypaństwowy, grał na pozycji obrońcy. Uczestnik młodzieżowych mistrzostw Europy (2004, 2005), uczestnik mistrzostw świata juniorów (2002, 2003), mistrz Europy U18 (2003). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby. Suplement 2004-2006, Lublin 2007, s. 20-21.

Młodzikowski Grzegorz (9 V 1920 Toruń), dr hab. wych. fiz., doc. w AWF Warszawa, kier. Pracowni Olimpizmu i Polityki Sportowej, 1977-80 dyr. Instytut. Nauk Humanistycznych, 1972-76 rektor AWFu Gdańsku, czł. Zarządu PKOl, czł. honorowy Międzynarodowej Akademii Olimpijskiej, czł. Komitetu Nauk Historycznych PAN i Prezydium Międzynarodowego Komitetu Historii Sportu i WF CIEPS, 1962-64 wiceprezes PZN. Laureat Srebrnego Wawrzynu Olimpijskiego PKOI 1974 za książkę 20 olimpiad ery nowożytnej. Autor wielu prac, min.: *Narciarstwo. Zarys encyklopedyczny* (red. i współautor 1967); *Genealogia, społeczne i klasowe funkcje sportu* (1970); *Polityka i sport* (1979); *Olimpiady ery nowożytne* (1984). Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 162.

Moczulski, Wacław, ur. 25.02.1936 w Nadwornie. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1956-1957, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1957), Czarnych Bytom (1958-1972, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1959, srebrne: 1957, 1960, brązowe: 1958, 1961, 1964, 1965, 1966, zdobywca Pucharu PZR: 1962, 1964). W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 9 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 6 punktów, występował na pozycji filara. Pierwszy trener Stanisław Gierwatowski. Trener seniorów Czarnych Bytom (1969). Instruktor klubu (08.06.1 959). Instruktor PZR (21.11.1966). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 75-6.

Moritz Wacław - jeden z założycieli sekcji pływackiej AZS Warszawa. Pionier pływactwa polskiego i długoletni działacz akademicki na tym polu. Jeden z pierwszych instruktorów i nauczycieli sportu pływackiego. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 346.

Morończyk, Antoni (1914-1976). Urodził się 11 maja 1914 r. w Sielcu-Bienkowie, pow. Kamionka Strumiłowska w woj. tarnopolskim. Szkołę podstawową ukończył w Sielcu-Bienkowie, a następnie uczęszczał do gimnazjum humanistycznego we Lwowie, które ukończył w 1935 r. Tam też, w ramach Sokoła-Macierzy Lwów, podjął systematyczny trening lekkoatletyczny. W latach 1936-37 pracował w II Pułku Lotniczym na Okęciu jako urzędnik. W 1937 r. rozpoczął studia w CIWF w Warszawie, które kontynuował do wybuchu II wojny światowej. We wrześniu 1939 r. jako ochotnik walczył w obronie Warszawy, później przebywał u brata na wsi w Medyni Grogowskiej, w latach 1940-1942 pracował w Urzędzie Melioracyjnym w Sanoku jako robotnik przy melioracji łąk, a następnie w latach 1942-1946 - jako urzędnik w przedsiębiorstwie naftowym w Sanoku. W 1946 r. powrócił do Warszawy i rozpoczął pracę w AWF. Równoległe z kształceniem studentów odbudowywał zdevastowane w czasie wojny urządzenia i obiekty sportowe, organizował proces dydaktyczny i poza programową działalność sportową, trenował skok o tyczce, uzupełniał studia i złożył egzamin magisterski, prowadził badania naukowe. W AWF przeszedł większość szczebli hierarchii służbowej: od instruktora a przez stanowiska asystenta i adiunkta do docenta, od szeregowego nauczyciela akademickiego, przez funkcję kierownika Zakładu Lekkiej Atletyki do z-cy dyrektora Instytutu Sportu. W 1969 r. doktoryzował się w zakresie teorii treningu lekkoatletycznego. W pracy

dydaktyczno-naukowej koncentrował się na zagadnieniach metodyki, teorii i organizacji treningu sportowego, szczególnie w odniesieniu do lekkiej atletyki. W AWF, z którą się utożsamiał, rozwijał bogatą działalność organizacyjną i społeczną. Był członkiem senatu, wielu komisji i organów kolegialnych uczelni, należał do grona inicjatorów i projektantów modernizacji i rozbudowy hali lekkoatletycznej oraz innych urządzeń sportowych. Organizował mecze lekkoatletyczne: Warszawa - Akademia Wychowania Fizycznego. A. Morończyk był wybitnym lekkoatletą. W 1939 r. uzyskał w skoku o tyczce 4 m 10 cm. Z wynikiem tym zajmował drugie miejsce na liście najlepszych polskich tyczkarzy aż do roku 1952. Wyprzedzał go tylko ówczesny rekordzista kraju - W. Schneider (4 m 14 cm. 1935 r.). Wojna przerwała pięknie zapowiadającą się karierę sportową A. Morończyka. W pierwszych latach po wojnie wrócił na stadion lekkoatletyczny. Startując w barwach AZS Kraków, zdobył w 1945 r. tytuł wicemistrza kraju, a w 1946 r. tytuł mistrza. Do 1950 r. brał aktywny udział w ruchu sportowym jako zawodnik. W trakcie swojej kariery sportowej sześciokrotnie wywalczył tytuł mistrza Polski (1935-1950) na otwartym stadionie oraz dwukrotnie (1948-1949) - w hali. Przez wiele lat był czołową postacią zespołu szkoleniowego Polskiego Związku Lekkiej Atletyki i jednym z głównych architektów koncepcji i programów rozwoju lekkoatletyki w ogóle, a kształcenia trenerów w szczególności. W praktycznym działaniu twórczo realizował opracowane projekty. Pełnił bowiem kolejno funkcje trenera związkowego skoków lekkoatletycznych, kierownika szkolenia sportowego Związku, przewodniczącego Centralnej Rady Trenerów PZLA i wiceprezesa Związku. W tym okresie polska lekkoatletyka osiągnęła bardzo wysoki poziom rozwoju sportowego i wielką popularność. Zawodniczki i zawodnicy poprawiali rekordy Europy i świata, zdobywali medale olimpijskie i medale mistrzostw Europy, wygrywali mecze międzypaństwowe. Spotkania te ściągały na stadiony lekkoatletyczne dziesiątki tysięcy widzów. Polska drużyna lekkoatletyczna zyskała w tym czasie miano „Wunderteamu”. W latach 1949-1952 pracował jako trener w Zarządzie Głównym Akademickiego Związku Sportowego; 1952-1954 był trenerem koordynatorem w związkowym ruchu sportowym (CRZZ); 1954-1956 kierownikiem centralnego szkolenia tyczkarzy w Polskim Związku Lekkiej Atletyki; 1958-1961 pełnił funkcję z-cy dyrektora Ośrodka Przygotowań Olimpijskich w Warszawie; 1967-1966 kierownika szkolenia w Klubie Sportowym „Warszawianka”; 1966-1969 kierownika szkolenia lekkiej atletyki w klubie AZS-AWF. Bogate doświadczenie zdobyte w długiej karierze zawodnika, trenera i organizatora sportu wysoko kwalifikowanego przekazywał A. Morończyk swoim współpracownikom, młodzieży akademickiej, publikował na łamach fachowych czasopism, upowszechniał na kursach i konferencjach trener-skich. Był autorem wielu skryptów i książek, m. in. *Skoku o tyczce (1947)*, *Treningu skoków (1953)* i *Lekkoatletyki (1966)*, był autentycznym twórcą polskiej szkoły skoku o tyczce, której absolwenci i ich uczniowie ustanawiali rekordy Europy i świata, zdobywali tytuły mistrzów i wicemistrzów olimpijskich, miejsca w finałach Igrzysk Olimpijskich i Mistrzostw Europy. Jego autorytet w środowisku szkoleniowców europejskich przyczynił się również do przyznania Polsce w 1962 r. organizacji Europejskiego Kongresu Trenerów Lekkiej Atletyki. Odbył się on na terenie naszej uczelni. Przewodniczącym Komitetu organizacyjnego Kongresu był Antoni Morończyk. Odszedł przedwcześnie. Zostawił jednak po sobie trwałe ślady: w mentalności młodszych współpracowników, którym wszczepiał przywiązanie do uczelni; w publikacjach, gdzie można znaleźć nowatorskie, na ówczesne czasy, założenia procesu szkolenia zawodników; w rozwiązaniach struktury istniejących współcześnie obiektów sportowych, których koncepcje formułował. Za wieloletnią pracę w uczelni i w sporcie został wyróżniony wieloma odznaczeniami: Krzyżem Oficerskim (pośmiertnie) i Kawalerskim Orderem Odrodzenia Polski (1964), Srebrnym Krzyżem Zasługi. Był zasłużonym Mistrzem Sportu i Zasłużonym Działaczem Kultury Fizycznej. Antoni Morończyk był żonaty z Izabellą

Szczykiewicz i miał dwóch synów Wacława (ur. 1945) i Jacka (ur. 1948). Zmarł 15 lipca 1976 r. Jest pochowany na Cmentarzu Wojskowym w Warszawie. Kajetan Hądzelek, Zenon Ważny, Antoni Moronczyk (1914-1976), w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom I, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2000, Zakrzewski, S. (red.), PZLA. Rocznik jubileuszowy 1968, Warszawa 1969, s. 108.

Moroz, Artur, ur. 03.05.1966 w Hajnówce. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1987-2000, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1988, srebrny 1987, brązowe: 1994, 1995, 1996, 1997, 1998), CSP Legionowo (2001-2002), Skry Warszawa (2003), Folca AZS Warszawa (2003). Pierwszy trener Zdzisław Szczybelski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 20 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 31 punktów, występował na pozycji środkowego, skrzydłowego, łącznika ataku i obrońcy. Trener seniorów AZS AWF Warszawa (1992). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 76.

Morzycki, Bronisław (1933-1997). Urodził się 31 stycznia 1933 r. w Warszawie w rodzinie Julii z d. Kołodziejskiej i Stefana Morzyckiego - cieśli budowlanego. W Warszawie na Bielanach ukończył szkołę podstawową (1946) oraz Państwowe Gimnazjum i Liceum przy ul. Barcickiej (1951). W latach 1951-1954 odbył studia w warszawskiej AWF i uzyskał tytuł dyplomowanego nauczyciela, a w 1957 r. tytuł magistra wychowania fizycznego. W okresie studiów trenował w sekcji gimnastyki sportowej Klubu AZS-AWF. Jako student III roku w r. ak. 1953/1954 był stażystą (pomocnikiem asystenta) w Zakładzie Gimnastyki AWF. Bezpośrednio po ukończeniu studiów został w 1954 r. zatrudniony w Zakładzie Gimnastyki, gdzie pracował bez przerwy do przejścia na emeryturę (01.02.1993) jako asystent, st. asystent, wykładowca i st. wykładowca. Równoległe od 1 września 1954 r. rozpoczął pracę w Klubie AZS-AWF w sekcji gimnastyki, początkowo jako trener gimnastyki sportowej, a następnie akrobatyki sportowej (piramidy, skoki na batucie), w którym pracował również bez przerwy do 1993 r. W tym okresie zdobył wysokie kwalifikacje trenera klasy mistrzowskiej w akrobatyce sportowej (1975) i sędziego międzynarodowego w tej dyscyplinie sportu. W uczelni prowadził zajęcia z gimnastyki podstawowej na wszystkich latach studiów stacjonarnych, zaocznych i podyplomowych, a z akrobatyki na specjalizacji i z dyscypliny kierunkowej. Był promotorem kilkunastu prac magisterskich, opiekunem praktyk pedagogicznych i robotniczych, autorem artykułów i opracowań metodycznych, programów, rozdziałów w skryptach z zakresu akrobatyki. Jako trener wychował i wyszkolił kilkudziesięciu zawodników klasy mistrzowskiej w akrobatyce, w tym medalistów mistrzostw Polski (32) oraz zdobywców złotych, srebrnych i brązowych medali na mistrzostwach Europy, mistrzostwach i pucharach Świata. Pełnił również w Klubie przez kilka lat funkcję trenera koordynatora. B. Morzycki był wieloletnim zasłużonym działaczem Polskiego i Okręgowego Związku Akrobatyki Sportowej. Przez kilkanaście lat pełnił w nich społecznie funkcje: członka zarządu PZAS, członka Komisji Sportowej i Trampoliny PZAS, wiceprezesa ds. szkolenia sportowego PZAS (1965-1970). Był wieloletnim wykładowcą na kursach instruktorskich i trenerskich organizowanych przez OZAS, PZAS i RG LZS, sędzią na dziesiątkach zawodów krajowych i zagranicznych, autorem układów klasyfikacyjnych w akrobatyce sportowej na lata 1961-1965 i 1966-1969. Swoje uzdolnienia i wiedzę w zakresie akrobatyki wykorzystywał z powodzeniem jako autor i organizator pokazów estradowych i masowych oraz defilad i parad sportowych, organizowanych z okazji uroczystości państwowych i imprez sportowych. Prace te wykonywał na zlecenie GKKFES oraz organizacji i zrzeszeń sportowych. Za wieloletnią pracę dydaktyczną

w uczelni, trenerską w klubie AZS-AWF i działalność sportową był wielokrotnie odznaczany, wyróżniany i nagradzany: Złotym Krzyżem Zasługi (1973), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1989), Tytułem Zasłużonego Trenera PRL, dwukrotnie nagrodą resortową III stopnia, (1986,1987), Medalem 100-lecia Sportu Polskiego (1967), Srebrną i Złotą Odznaką AZS, (1960,1967), Złotą Odznaką PZAS (1970), Złotą Odznaką Zasłużonego Działacza KF (1973) i innymi. Był członkiem ZNP (1957-1960) oraz w 1960 r. współorganizatorem i członkiem Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w AWF. Zmarł w Warszawie 3 września 1997 r., gdzie został pochowany na Cmentarzu Wawrzyszewskim. A. Mazur, Bronisław Morzycki (1933-1997), w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom II, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2000, s. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 89-90; A. Mazur, Bronisław Morzycki (1933-1997), „Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF”, Warszawa 2000, t. II., s. 52-53.

Moskała, Alojzy, ur. 01.06.1935 r. w Ochabach. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1956-1963, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1957, 1958, 1963, srebrne: 1959, 1961, brązowy 1960, zdobywca Pucharu Sportowca 1956, Pucharu PZR 1959), Skry Warszawa (1964-1968, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1964, 1965, 1967, 1968). Pierwszy trener Stanisław Gierwatowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 12 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 10 punktów, występował na pozycji obrońcy. Instruktor PZR (02.11.1964). Trener II klasy (1964). Trener OMB Technikum Kolejowego Warszawa i Okęcie Warszawa (1959-1961). Założyciel i trener OMR. Liceum nr 49 w Warszawie (1963-1968). Mistrz Sportu (1966). Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1978). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 76.

Moskau Antoni, ur. 10. III. 1904 r. w Sulmierzycach. W 1930 r. ukończył Wyższą Szkołę Handlową w Poznaniu. Członek „Venetii” Ostrów Wlkp. i AZS Poznań. Uprawiał piłkę nożną i lekkoatletykę. Czołowy sprinter Wielkopolski w latach 1927 - 1930. Wicemistrz Polski w biegu sztafetowym 4 x 100 m (1929 r.). Działacz sportowy w poznańskim środowisku akademickim. Współzałożyciel w 1927 r. Koła Sportowego Studentów Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu. W sierpniu 1939 r. został zmobilizowany jako pilot-obszernik w stopniu podporucznika rezerwy do 3 Pułku Lotniczego w Poznaniu-Ławicy. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r., a następnie, wzięty do niewoli radzieckiej, przebywał w obozie jenieckim w Kozielsko. Zginął w Katyniu w 1940 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 69.

Mróz, Janusz. Absolwent AWF Warszawa. Pracował w tej uczelni w latach 1954-1979 i 1990-1995. Trener zespołu koszykówki kobiet AZS-AWF Warszawa. Trener reprezentacji Polski juniorów, z którą zdobył dwukrotnie srebrny medal na ME i brązowy mistrzostw świata. Znakomity dydaktyk z zakresu koszykówki i narciarstwa. Autor wielu programów i opracowań metodyczno-szkoleniowych w koszykówce. Kierownik wyszkolenia i wiceprezes w PZKosz. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 136.

Mulak Jan. Urodzony 15 marca 1910 roku w Warszawie. Wybitny działacz społeczny. Przez lat kilkanaście był działaczem sportowym w międzywojennych klubach robotniczych, jednym z filarów warszawskiego RKS Skra. W latach 1934-1937 należał do czołowych polskich średniodystansowców. Na międzynarodowych zawodach lek-

koatletycznych z udziałem Amerykanów, które odbyły się w 1935 roku w Warszawie, w biegu na 800 m zajął trzecie miejsce. Instrukтором lekkiej atletyki był już od 1934 roku, stopień trenera otrzymał po II kursie unifikacyjnym PZLA w październiku 1949 roku. W 1951 roku przystąpił do centralnego szkolenia długodystansowców. Przez słynną „szkółkę” w Wałczu, która prowadziła, przeszło wielu najlepszych naszych biegaczy ze Zdzisławem Krzyszkowiakiem i Stanisławem Ożogiem na czele. Jan Mulak jest twórcą „polskiej szkoły biegowej”. W latach 1956-1960 i 1965-1966 był wiceprezesem Polskiego Związku Lekkiej Atletyki i szefem wyszkolenia sportowego. Obecnie pracuje w pionie wojskowym. Od 1958 roku był redaktorem naczelnym miesięcznika „Lekka Atletyka”, założonego w maju 1950 roku, a powołanego do życia przez ówczesną Komisję Propagandy Sekcji Lekkiej Atletyki GKKF. Zakrzewski, S. (red.), PZLA. Rocznik jubileuszowy 1968, Warszawa 1969, s. 108. Fot. https://pl.wikipedia.org/wiki/Jan_Mulak

Musiałczyk, Stanisław, ur. 21.04.1944 r. w Sadorzycach. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1964-1965), Orła Warszawa (1966-1968, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów 1968), Budowlanych Łódź (1969-1975, 1978). Pierwszy trener Józef Grochowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 5 oficjalnych meczów międzypaństwowych, występował na pozycji łącznika młyna. Trener II klasy (1971). Trener I klasy. Współzałożyciel (z Ryszardem Wiejskim, Zdzisławem Jezierskim i Bogdanem Pilarczykiem) sekcji rugby Budowlanych Łódź (1968). Trener seniorów Budowlanych Łódź (1977-1979, 1980-1981, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów 1979, złote medale mistrzostw Polski juniorów: 1977, 1978). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 77.

Muszyński Andrzej – członek AZS od 1953 r., zawodnik drużyny AZS-AWF Warszawa w piłce siatkowej mężczyzn, która w 1961 r., zdobyła po raz dziesiąty zaszczytny tytuł Mistrza Polski. W 1961 r. odznaczony przez ZG AZS złotą odznaką AZS. APS 10, 1961, s. 21.

Nankiewicz, Jakub Jacek (63 l.). Ur. w 1948. Absolwent UMCS w Lublinie i Akademii Ekonomicznej w Krakowie. Z działalnością w turystyce związany od czasów studenckich, pracownik i dyrektor BPiT Almatu oraz instytucji turystycznych w regionie Mazur. Dyrektor Ośrodka AZS w Wilkasach od 19.03.2007 roku. Inicjator wielu przedsięwzięć dotyczących modernizacji ośrodka. W okresie swojej pracy zrealizował projekt rozbudowy portu, a także budowy nowoczesnej całorocznej bazy sportowej i zaplecza rehabilitacyjno-zabiegowego. Zmarł 3 sierpnia w Giżycku. <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Nartowski, Andrzej Janusz (ur. 14 listopada 1931 w Kaliszu, zm. 3 września 2003 w Paryżu) – polski koszykarz. Wicemistrz Europy (1963), olimpijczyk (1960). Przez niemal całą karierę był zawodnikiem AZS Warszawa, w którym występował od 1949 do 1965, z przerwą na służbę wojskową w sezonie 1952/1953 (występował wówczas w OWKS Lublin). Był podstawowym zawodnikiem reprezentacji Polski, w której debiutował w 1953, a następnie wystąpił na Igrzyskach Olimpijskich w Rzymie w 1960 (7 miejsce) oraz pięciokrotnie na mistrzostwach Europy: (1955 (5 miejsce), 1957 (7 miejsce), 1959 (6 miejsce), 1961 (9 miejsce), 1963 (2 miejsce)). Na tych ostatnich mistrzostwach był kapitanem drużyny i jej najstarszym zawodnikiem. Karierę reprezentacyjną zakończył w 1964, zagrał łącznie w 165 spotkaniach, zdobywając 1160 punktów. W ekstraklasie grał przez 16 sezonów (15 w barwach AZS, 1 w barwach OWKS). W 1955 został brązowym medalistą mistrzostw Polski oraz liderem klasyfikacji strzelców. W 1962 został wicemistrzem

Polski. W 1956 i 1958 zdobył Puchar Polski. Był absolwentem Gimnazjum im. Tadeusza Reytana w Warszawie, następnie Liceum im. Stefana Batorego i Politechniki Warszawskiej, którą ukończył w 1958 (studia łączył z grą ligową i reprezentacyjną). W 1965 wyjechał do Francji, pracował w firmie Renault. Zmarł w Paryżu i tam został pochowany. https://pl.wikipedia.org/wiki/Andrzej_Nartowski <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 346; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 199; [APS 14, 1962, s. 22.]

Nastula Paweł. Do Klubu AZS-AWF Warszawa trafił w roku 1980, mając 10 lat i bronił jego barw przez 21 lat. Jego wychowawcą i trenerem w ciągu całej kariery był Wojciech Borowiak. Pierwsze sukcesy Paweł Nastula zaczął odnosić w Mistrzostwach Polski Juniorów Młodszych i w Mistrzostwach Polski Juniorów. W roku 1989 zdobył brązowy medal na Mistrzostwach Europy Juniorów w Atenach (waga 86 kg) i powtórzył ten sukces na Mistrzostwach Europy Juniorów w Ankarze (1990). Przełomowy dla niego okazał się rok 1991, kiedy zdobył pierwszy złoty medal na Mistrzostwach Polski Seniorów (w wadze półciężkiej-95 kg) i srebrny medal (w kategorii open). W roku 1992 Paweł Nastula odniósł podwójne zwycięstwo na Mistrzostwach Polski (w wadze półciężkiej i w kategorii open). W tym samym roku zadebiutował na igrzyskach XXV Olimpiady w Barcelonie. Wszystkie prognozy wskazywały na to, że Paweł Nastula miał szansę na medal olimpijski. Niestety, przegrał w półfinale z Anglikiem Royem Steyensem, a w walce o brązowy medal uległ Rosjaninowi Dimitrowi Sergejewowi i zajął ostatecznie 5 miejsce. Ta porażka była dla niego i dla Klubu AZS AWF poważnym ciosem. Jednak zwycięstwo w „Międzynarodowym Turnieju Judo - Jigoro Kano Cup” w Tokio pod koniec 1992 roku przywróciło mu wiarę w jego możliwości i motywację do dalszego treningu. Lata 1994-1998 były najlepszym i najszcześniejszym okresem w karierze sportowej Pawła Nastuli. Zdobyl wówczas wszystkie możliwe tytuły sportowe, stoczył 312 walk i wszystkie wygrał; był 3-krotnym mistrzem Europy: w Gdańsku (1994), w Birmingham (1995), w Hadze (1996) oraz wicemistrzem Europy w Bratysławie (1999); 2-krotnym mistrzem Świata w Makuhari (1995) i w Paryżu (1997). Na Igrzyskach XXVI Olimpiady w Atlancie (1996) pokonał w finale przez ippon Koreańczyka MS. Kima i zdobył upragniony złoty medal olimpijski. Ponadto był wielokrotnym zwycięzcą Międzynarodowego Turnieju Judo (Kat. A) w Paryżu (1995, 1996), Międzynarodowego Warszawskiego Turnieju judo (Kat. A) w latach 1992, 1994, 1995, 1996 i 2001) oraz Igrzysk Państw Bałtyckich w Tallinie (1993). W 1998 roku dobra passa Pawła Nastuli skończyła się. Na Igrzyskach XXVII Olimpiady w Sydney został pokonany przez ippon przez Izraelczyka A. Zeevi i odpadł w eliminacjach - jednak sława sportowa Pawła Nastuli nie przeminęła po tej porażce. Świadczy też o tym list gratulacyjny od ówczesnego prezydenta Polski Aleksandra Kwaśniewskiego z 19 VI 1997 roku. Uhonorowaniem jego wielkich sukcesów był Plebiscyt „Przełądu Sportowego” na Najlepszego Sportowca Roku (1991 - 8 miejsce, 1994 - 2 miejsce, 1995 - 1 miejsce, 1996 - 3 miejsce i 1997 - 1 miejsce). W 1997 roku został uznany najlepszym judoką Europy. Również w 1997 roku w Plebiscycie Tygodnika „Polityka” na Najlepszego Sportowca Stulecia Paweł Nastula zajął 10 miejsce. W jego sukcesach duży udział miał jego wieloletni trener Wojciech Borowiak, który w 1997 roku został wybrany „Trenerem Roku”. Paweł Nastula był także autorem książki „Moje judo” (2000), w której opisuje swoje ulubione techniki i kombinacje. Na początku pierwszej dekady XX wieku Paweł Nastula opuścił Klub AZS-AWF po zdobyciu tytułu mistrza Polski w 2001. W roku 2001 wspólnie z Antonim Zajkowskim i Józefem Niedomagałą otworzyli na Żoliborzu ośrodek judo pt. „Nastula Judo Fitness Club”. Po zakończeniu kariery sportowej

w judo Paweł Nastula startował w zawodach Pride FC (mieszane sztuki walki), w których walczył ze zmiennym szczęściem. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 127-9; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 178; R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 207 (maszynopis); <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Nawara, Mieczysław - zawodnik klasy mistrzowskiej i trener I klasy sekcji gimnastyki sportowej AZS-AWF Warszawa. Wielokrotny medalista mistrzostw Polski, trener olimpijczyka Ł. Uhmy. Od 1972 pracownik AWF Warszawa. Wielokrotnie wybierany najlepszym prowadzącym ćwiczenia na Wydziale WF. Współpracował z Zakładem Sportów Wodnych i Zimowych, prowadząc obozy wędrówne i zajęcia na obozach letnich. W 1991-1992 trener kadry narodowej siatkówki mężczyzn odpowiedzialny za przygotowane ogólne. Propagator i organizator gimnastyki dla dzieci i młodzieży. Od października 2007 r. kierownik Działu Gimnastyki. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 101.

Nawrocka Irena: w AZS Warszawa od 1938 r. Jedna z najlepszych florecistek polskich w historii tej dyscypliny, zasłużona działaczka. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdota, Warszawa 1962, s. 346.

Nawrocki, Jan Leon (6 IX 1913, Strzyżów k. Rzeszowa – 19 VI 2000, Zakopane) – szermierz, olimpijczyk, działacz sportowy. Ukończył Gimnazjum Klasyczne w Katowicach (1932), uzyskał tytuł doktora medycyny weterynaryjnej (1948). Wychowanek trenera Adolfa Cypionki, trenował w klubach: Pierwszy Śląski Klub Szermierczy (1936–1938), AZS Warszawa (1939–1947), „Pogoń” Katowice (1948–1949), Koła Sportowego „Stal” (1949–1956), KS „Baildon” Katowice (1957). Był szermierzem wszechstronnym. Reprezentował Polskę na IO (1948, 1952) i Akademickich MŚ (1936, 1939, 1947); dwukrotnie wystąpił w zawodach międzypaństwowych. Osiągnięcia: 4 (4–0–0) medale Akademickich MŚ – 1 m. szpada (1939, 1946), szabla (1947) i floret (1947); 8 (3–1–4) medali IMP – 1 m. szpada (1937, 1947, 1950), 2 m. floret (1946), 3 m. szpada (1939, 1946, 1948), floret (1937); 10 (7–3–0) medali DMP – 1 m. szabla (1939, 1948, 1949, 1950), szpada (1950–1952), 2 m. szpada (1948, 1953, 1955). Kierował ekipą polskich szermierzy na IO (1956, 1960), sędziował na IO i MŚ. Był działaczem PKOl (członek plenum 1954–1958, sekretarz 1963–1967, wiceprezes 1977–1981) i Polskiego Związku Szermierczego (1958–1963), prezesem Śląskiego Okręgowego Związku Szermierczego (1957–1959) i Międzynarodowej Federacji Szermierczej (członek komisji sędziowskiej Federation International d’Escrime 1952–1962), a także członkiem zarządu Królewskiej Federacji Szermierczej Maroka oraz doradcą technicznym krajów Maghrebu: Tunezji, Maroka, Algieru (1967–1973). Uhonorowany tytułami: Zasłużony Mistrz Sportu (1952) i Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej (1952); odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1975); kawaler medalu Kalos Kagathos (1993). Autor książek: *W szczęku stalowych kling* (z J. Mrzygłodem, 1957), *Maroko – kraj zachodzącego słońca* (1980), *L’Escrime en Pologne* (1957), *Vademecum pour les presidents de jury* (1970). M. Łuczak: *Szermierka w Polsce w latach 1945–1989*. Poznań 2002; H. Marzec: *85 lat śląskiej szermierki. Trenerzy i ich medaliści*. Katowice 2012; A. Steuer: *Z dziejów katowickich klubów sportowych – Pogoń Katowice 1920–1949*. w: „Kronika Katowic”. T. II. Katowice 2010. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 179; Hądzelek, K. i in. (red.), *Mała encyklopedia sportu, L-Ż*, Warszawa 1984, s. 200; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., *Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdota*, Warszawa 1962, s. 346; Z. A. Judycki, *Polscy sportowcy w świecie*, Warszawa 2014, s. 181; <https://www.mhk.katowice.pl/index.php/edukacja/encyklopedia/leksykon-ludzi/387-c-ludzi>

Nehring, Edward (1892-1951). Absolwent SGGW. Po studiach łączył sport z nauką. Był autorem kilkudziesięciu prac o uprawach roślin (np. Pielęgnowanie drzew owocowych. Warszawa 1934). Z sukcesem trenował łyżwiarzy i wioślarzy. Napisał cenione podręczniki o łyżwiarstwie (Jazda zwykła i wyścigowa na łyżwach, Warszawa 1927, Zasady łyżwiarstwa, Warszawa 1934, Jazda towarzyska, gry i zabawy na lodzie, Warszawa 1936) i wioślarstwie (Podręcznik dla początkujących wioślarzy, Warszawa 1926). W II RP trener AZS, WTL i Polonii Warszawa. Mąż (od 1927 r.) znanej łyżwiarki Zofii Nehring, rekordzistki świata, mistrzyni i reprezentantki Polski. R. Gawkowski, Akademi sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 16. (maszynopis).

Niciński Mieczysław – inżynier, Mistrz Sportu, odznaczony Złotą Odznaką AZS. Karierę zawodnika koszykówki rozpoczął w roku 1948 w AZS-AWF. Wielokrotnie występował w reprezentacji Polski, podobnie jak w reprezentacji akademickiej. [APS 14, 1962, s. 23]; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 346.

Nieciecki Jarosław (18 IV 1906 Wilno - 29 IX 1977 na promie z Gdańska do Finlandii), zaw. i działacz AZS Wilno, dziennikarz sport. 1927, debiutował w prasie wileńskiej, kier. działów sport.: do 1939 „Dziennika Wileńskiego”, „Kuriera Wileńskiego” oraz wileńskiej rozgłośni Polskiego Radia, 1945 „Expressu Ilustrowanego” i 1945-72 „Dziennika Łódzkiego”. Działacz Związku Dziennikarzy i Publicystów Sport. RP oraz KDE; SDP. Twórca i organizator wyścigu kol. o puchar „Dziennika Łódzkiego”, przemianowanego później (1986) na Memoriał Jarosława Niecieckiego. Autor książki Puchar Przechodni (1948). Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 203.

Niedomagala, Józef (71 l.). Ur. 29.09.1940 w Jaworowie, judoka AZS Siobukai Warszawa. Wicemistrz Polski seniorów w kat. 70 kg (1973), trener sekcji judo AZS Politechniki Warszawskiej, współzałożyciel Nastula Fitness Club w Warszawie. Organizator Międzynarodowego Turnieju Warszawskiego klasy A. Absolwent AWF Warszawa, nauczyciel wychowania fizycznego, instruktor narciarstwa i żeglarstwa. Zmarł 18 października. <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Niedzielski, Andrzej (1935 - 1982). Urodził się 2 grudnia 1935 r. w Regnach pow. Brzeziny woj. łódzkie. Tam spędził lata wojny i ukończył cztery klasy szkoły podstawowej. Osierocony w drugim roku życia przez matkę, wychowywany przez ojca leśnika w kulcie męskich wartości - dzielności i sprawności fizycznej - całe dorosłe życie poświęcił sportowi jako zawodnik, trener, działacz i pracownik naukowy. W dzieciństwie, wspólnie z ojcem przenoszonym służbowo z miejscowości do miejscowości, wiódł życie koczownicze. W latach 1945 -1946 mieszkał w Hucie Garwolińskiej, pow. Garwolin, gdzie ukończył szkołę podstawową i pierwszą klasę szkoły średniej. Od 1948 r. uczęszczał do Gimnazjum i Liceum im. Stanisława Żółkiewskiego w Siedlcach. Ukończył je w 1953 r. i jesienią podjął studia na Wydziale Budownictwa Przemysłowego Politechniki Warszawskiej. Przerwał je po trzech semestrach w 1956 r. przenosząc się zgodnie z zainteresowaniami sportowymi do Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie, którą ukończył w 1960 r. A. Niedzielski ze sportem wyczynowym zetknął się stosunkowo późno, bo dopiero w trakcie studiów na Politechnice Warszawskiej. Od 1953 r. uprawiał wioślarstwo w KS Gwardia. Przechodząc do AWF w 1956 r., był już wicemistrzem Polski w czwórce bez sternika. Podczas studiów szukał swojej sportowej szansy w wielu różnych dyscyplinach. Równoległe do wioślarstwa uprawiał z miernym zresztą skutkiem: judo,

zapasy, lekkoatletykę, szybownictwo, siatkówkę. Próbował sił także w boksie. Najpełniej jednak zrealizował swoje ambicje sportowe w rugby. Należał do pionierów tej dyscypliny w AZS-AWF. Grał w drużynie, która zdobyła dwukrotnie Mistrzostwo Polski (1957 i 1958 r.). Był też ośmiokrotnym reprezentantem Polski w tej dyscyplinie, a także w ostatnim okresie życia działaczem, wiceprezesem Polskiego Związku Rugby. Gra w rugby nauczyła go działania w zespole. Była to umiejętność, którą w pełni wykorzystywał jako główny trener Polskiego Związku Kajakowego oraz kierownik grupy naukowo-badawczej Instytutu Naukowego Kultury Fizycznej prowadzącej interdyscyplinarne badania w kajakarstwie. W obu tych zespołach miał niekwestionowaną pozycję lidera integrującego i inspirującego członków podległych mu grup. Działalność zawodową rozpoczął jeszcze jako student. W latach 1957-1961 był instruktorem wiosłarstwa w KS Gwardia. Po ukończeniu studiów pracował przez rok w szkole średniej w Warszawie, łącząc pracę nauczycielską z instruktorską w klubie (1966-1961). W 1961 r. przeszedł do pracy w KS Spójnia - Warszawa jako asystent trenera kajakarstwa. W tym klubie zdobywał pierwsze doświadczenia trenerskie, pracując na różnych stanowiskach szkoleniowych w latach 1961-1973. Równolegle przez rok był kierownikiem wyszkolenia w Polskim Związku Kajakowym (1961-1962 r.), a następnie trenerem Centralnego Szkolenia w Polskim Komitecie Olimpijskim (1962-1965 r.). W 1965 r. podjął pracę jako starszy asystent w zakładzie Sportu Instytutu Naukowego Kultury Fizycznej, łącząc przez wiele następnych lat działalność naukowo-badawczą ze szkoleniem sportowym kajakarzy. W 1969 r. powołano go na stanowisko trenera Kadry Młodzieżowej Polski. W 1971 r. powierzono mu przygotowanie męskiej drużyny reprezentacyjnej kajakarzy do startu w Igrzyskach Olimpijskich w Monachium. Równolegle do pracy szkoleniowej prowadził badania nad miernikami efektywności treningu w kajakarstwie. W latach 1966-1972 był kierownikiem i głównym organizatorem prowadzonych przez Instytut Naukowy Kultury Fizycznej badań interdyscyplinarnych w kajakarstwie, umiejętnie wykorzystując uzyskane wyniki w doskonaleniu metod treningu sportowego. Po włączeniu INKF do AWF w 1972 r. przeszedł do pracy w Zakładzie Teorii Sportu AWF, skąd w 1974 r. oddelegowany został do Polskiej Federacji Sportu jako główny trener i kierownik wyszkolenia w Polskim Związku Kajakowym. W latach 1974 -1980 odpowiedzialny był za przygotowanie polskiej ekipy olimpijskiej do startu w Igrzyskach Olimpijskich w Montrealu i Moskwie oraz Mistrzostw Świata, początkowo jako trener, a od 1978 r. jako główny specjalista w Departamencie Sportu Wyczynowego GKKFiS nadzorujący szkolenie. W 1981 r. w czerwcu przeniesiono go ponownie do Polskiego Związku Kajakowego na stanowisko głównego specjalisty. Kajakarstwo było treścią jego życia. W nim znalazł pełnię możliwości doskonalenia profesjonalnego, spełnienie młodzieńczych ambicji o sukcesach sportowych, choć osiągnął je nie jako zawodnik, ale jako trener. Był trenerem nieustannie poszukującym nowych rozwiązań. Dochodził do nich nie tyle tradycyjną metodą prób i błędów, co w oparciu o teorię i wyniki badań naukowych. Wymagający do granic możliwości, a niekiedy i poza nie. Od innych, ale i od siebie. Odważnie podejmował ryzyko innowacji, zmieniając radykalnie proces szkolenia w kajakarstwie. Najogólniej biorąc innowacje te polegały na: wprowadzeniu tzw. „konsultacji indywidualnych” tj. przeprowadzanych corocznie w INKF kompleksowych badań, mających na celu właściwy dobór do kadry oraz kontrolę efektywności treningu; doskonaleniu w oparciu o opracowany w INKF model „idealnego kajakarza” i jego parametry fizyczne; zwiększeniu obciążeń treningowych poprzez wydłużenie okresu treningu na wodzie; zwiększeniu objętości i systematyczności treningu, a także tempa wiosłowania do 122 uderzeń na minutę (stąd młodzieżowa kadra trenowana w 1989 r. przez A. Niedzielskiego miała przydomek „wiatraki”); doskonaleniu sprawności ogólnej poprzez uzupełnienie treningu specjalistycznego elementami innych dyscyplin sportowych: lekkoatletyki, pływania, gimnastyki, ciężarów, narciarstwa, a nawet

nauki tańca, doskonalącego poczucie rytmu; zintegrowaniu procesu szkolenia sportowego z kształceniem i zdobywaniem zawodu. Realizację tych zamierzeń ułatwiało przeniesienie części całorocznych przygotowań olimpijskich z Wałcza do Warszawy. Powołany w 1973 r. „Ośrodek Szkolenia Ogólnokrajowego Polskiego Związku Kajakowego” przekształcony w 1978 r. w „Ogólnopolską Grupę Szkolenia Olimpijskiego PZK”, usytuowany na terenie AWF w posiadającej bogatą ofertę oświatową stolicy, zaowocował nie tylko efektami sportowymi ale i znacznym podniesieniem poziomu Wykształcenie kadry olimpijskiej „A” i „B” kajakarstwie. Efektem tak udoskonalonego procesu szkolenia były sukcesy, jakie polscy kajakarze zaczęli odnosić na światowych torach regatowych. W latach 1970-1980 trenowana przez zespół trenerski Niedzielskiego kadra narodowa zdobyła na Igrzyskach Olimpijskich i mistrzostwach świata łącznie 30 medali (dwa olimpijskie i 28 na mistrzostwach świata). W dorobku sportowym trenowanych przez A. Niedzielskiego kajakarzy jest 5 złotych, 10 srebrnych i 15 brązowych medali. Największym jego trenerskim osiągnięciem były dwa złote medale, jakie na dystansie 1000 m i 500 m zdobyła polska „czwórka” w składzie: R. Oborski, D. Wełna, G. Kołtan i I. Budzisz w 1977 r., na Mistrzostwach Świata w Sofii, przełamując stereotypowe przekonanie, że Polacy nie umieją pływać zespołowo. W efekcie opracowanego i realizowanego przez zespół szkoleniowy A. Niedzielskiego modelu sportowo-wychowawczego nastąpił także wzrost liczby uczących się zawodników oraz podniesienie poziomu ich wykształcenia. W 1978 r. na studiach stacjonarnych i zaocznych studiowało łącznie 30 czołowych kajakarzy, przy czym grupa ta odznaczała się wysoką sprawnością nauczania (terminowość ukończenia studiów, nagrody rektorskie za wyniki w nauce). Były to efekty zorganizowania systemu opieki i zintegrowania planów treningowych z tokiem indywidualnych studiów każdego zawodnika. Utworzenie jego staraniem drugiej w Polsce specjalizacji trenerskiej z kajakarstwa w AWF w Warszawie, którą w pierwszych trzech latach (1975-1978) ukończyło 28 studentów, przyczyniło się do podniesienia poziomu wykształcenia kadry trenerskiej, zatrudnionej na różnych szczeblach szkolenia w kajakarstwie. A. Niedzielski był autorem 31 artykułów i opracowań o dużej wartości praktycznej: 15 opublikował w czasopiśmie fachowych, 18 (na prawach maszynopisu) przeznaczonych było wyłącznie do użytku wewnętrznego w procesie przygotowań olimpijskich. Spośród tych prac do najważniejszych należą: Testy sprawności specjalnej dla kajakarzy, „Kajak i My”, 1984, nr 4-8; Metoda obiektywnego obserwowania zawodów, „Kajak i My” 1984, nr 11; „Sport Wyczynowy”, 1988, nr 2- 3; Wyniki sportowe kajakarzy, a ich sprawność ogólna i specjalna. Wyniki badań INKF. 1970, nr 3; Bodowa semiotyczna zawodników, a wynik sportowy w świetle danych trzech kolejnych olimpiad Rzym - Tokio - Meksyk; Programowa szkolenia zawodników kadry olimpijskiej na podstawie wyników kompleksowych badań naukowych w latach 1985 - 1978. Warszawa 1979. Jego naukowo-badawczy i trenerski dorobek podsumowany został w pracy doktorskiej pt. *Poszukiwanie praktycznych mierników efektywności treningu w kajakarstwie* (promotor. prof. Dr Tadeusz Ulatowski. Warszawa 1980). A. Niedzielski odznaczony był zarówno za wyniki sportowe, jak i osiągnięcia w pracy zawodowej i społecznej. Jako czynny zawodnik w wioślarstwie i rugby w 1980 r. otrzymał tytuł Mistrza Sportu. Posiadał wiele Złotych Odznak Klubowych: AZS, Federacji Sportowej „Spójnia”, Polskiego Związku Kajakowego. Za całokształt osiągnięć zawodowych odznaczony został Krzyżem Kawalerskim Odrodzenia Polski (1972) i Złotą Odznaką Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej (1974). Zmarł 8 marca 1982 r. Zmarł tak, jak żył. W biegu. Osierocił żonę Jadwigę i dwie córki z pierwszego małżeństwa: Iwonę (1980) lekarza medycyny, Elżbietę (1988) lekarza stomatologa oraz syna Andrzeja (1971) absolwenta AWF Warszawa. Barbara Krawczyk, Andrzej Niedzielski (1935- 1982), w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom I, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2000, s. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 79.

Niedziółka, Henryk, ur. 03.05.1954 r. w Łosicach. Wykształcenie wyższe, Akademia i Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby Mazovii Mińsk Mazowiecki (1972-1974, 1978-1979, srebrny medal mistrzostw Polski juniorów 1973), AZS AWF Warszawa (1975-1978, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1971, srebrny 1975, brązowy 1976), Budowlanych Lublin (1982), WFS Siedlce (1983-1985), VIS Siedlce (1986-1991), MOSiR Siedlce (1991-1992). Pierwszy trener Zbigniew Mirosz. Instruktor rugby (24.01.1978). Trener II klasy. Trener seniorów Mazovii Minsk Mazowiecki (1978), Mechanika Mińsk Mazowiecki (1978). Pierwszy trener seniorów, juniorów, kadetów, młodzików, żaków WFS Siedlce (1979-1985, złoty medal mistrzostw Polski juniorów 1984, złoty medal mistrzostw Polski kadetów 1985, brązowy 1983), VIS Siedlce (1986-1991, złoty medal młodzieżowych mistrzostw Polski 1986, złoty medal mistrzostw Polski juniorów 1987, złoty medal mistrzostw Polski kadetów 1987, brązowe: 1986, 1.990), MOSiR Siedlce (1991-1992), Pogoni Siedlce (1993-1994). Współpracował z trenerem Zdzisławem Szczybelskim przy prowadzeniu reprezentacji Polski juniorów (1984-1986). Trener Roku Polskiego Związku Rugby (1986). Współzałożyciel i Członek Zarządu Siedlecko-Lubelskiego Okręgowego Związku Rugby (1984-1999). Odznaczony: Honorowa Złota Odznaka PZR (1 988). Laureat nagrody „Honorowa Trybuna Trenera Wychowawcy Młodzieży” (1989). Radny miasta Siedlce (1998-2004), wiceprzewodniczący Rady (2003-2004). W plebiscycie „Tygodnika Siedleckiego” na najpopularniejszego sportowca i trenera województwa siedleckiego zajmował miejsca: 4 (1982), 2 (1984), 1 (1987), 3 (1993). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 79.

Nielaba Gabriel; szermierz (florelista; szpadzista); ur. 30 maja 1958 w Warszawie. Zawodnik klubów: Legia Warszawa 1972-1974; AZS AWF Warszawa 1974-1983; FC Heidenheim; Niemcy 1983; FC Tauberbischofsheim; Niemcy 1984-1989. Mistrz Polski juniorów w szpadzie 1976. Trener: FC Tauberbischofsheim; Niemcy 1984-2000; FC Bern; Szwajcaria 2000-. Miejsce zamieszkania: Polska/Szwajcaria. Z. A. Judycki, Polscy sportowcy w świecie, Warszawa 2014, s. 182.

Niemiec Adam, ur. 8. 09. 1947 w Milanówku. Koszykarz, w. 191 cm, c.c. 81 kg. IO 1968 Meksyk, 6 m.; odzn. brązowym Medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe, złotymi odznakami AZS i PZKosz. Klub AZS Warszawa. Kariera sportowa od 1959. Wykształcenie wyższe techniczne, Politechnika Warszawska, inżynier. Żona jest również inżynierem. Hobby: muzyka i lektura. Mieszka w Austrii. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 180.

Niezabitowski Henryk, ur. 26.12.1896 w Warszawie, zm. 1976. Wioślarz (ósemki). IO 1928 Amsterdam, 4 m.; medalista ME 1927; mistrz akademickich MŚ 1924; medalista akademickich MŚ 1927; ośmiokrotny mistrz Polski 1920-27; odzn. Orderem Virtuti Militari V kl., Krzyżem Walecznych, Medalem Niepodległości, Krzyżem Niepodległości, Krzyżem POW. Klub AZS Warszawa. Kariera sportowa 1920-29. Wykształcenie średnie, urzędnik, administrator majątku Śleszyn (k /Kutna), po wojnie kierownik w rej. Zarządu Eksploatacji Dróg publicznych. Hokeista na lodzie, działacz AZS. Uczestnik obu wojen światowych, członek „Zarzewia” i tajnego skautingu (1911), Polskiej Organizacji Wojskowej, WP w stopniu podchorążego (1920); uczestnik walk w obronie Siedlec i Warszawy (1939), jeńiec w obozach Hohstein, Arnswalde-Chaszczno, Grass-Barn - Kłomino. W 1944 współorganizator jenieckiej olimpiady w Oflagu II D Gross-Born „Rok Olimpijski”.

Żonaty z Hanną, syn Jan. Zm. 26. 06. 1976 w Radomsku. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 181; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 346.

Nikiciuk Władysław, oszczepnik, ur. 09.03.1940 r. w Dziewiątkach, absolwent AWF W-wa, 182 cm, 88 kg, reprezentant Jagiellonii Białostok i AZS W-wa. Mistrz Polski 7 x i dwukrotny medalista ME 1962 i 1966 r. Rekord życiowy 86,10 m. Dwukrotny olimpijczyk - 1964 r. w Tokio zajął 9 miejsce (73,45 m), a w 1968 r. w Meksyku zajął 4 miejsce wynikiem 85,10 m. Z. Szafkowski, Polscy olimpijczycy wywodzący się z kresów wschodnich Prace Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. Kultura Fizyczna 2000, 3, s. 62; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 203; [APS 28-29 (5-6) 1964, s. 33]

Nitkowski, Ludomir (75 l.). Trener kadry narodowej skoczków w dal, wychowawca wielu czołowych lekkoatletów, współtwórca sukcesów warszawskich klubów MKS, AZS AWF i Orła. W latach 1976–77 kierownik wyszkolenia PZLA, na początku lat pięćdziesiątych pełnił funkcję wiceprezesa PZLA. Zmarł w czerwcu 2003 r. <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Norkowski, Henryk. Zatrudniony w AWF Warszawa od 1976r. Absolwent SNWF w Gdańsku-Oliwie i AWF Warszawa. Od 1982 doktor nauk o kulturze fizycznej, a od 2005 doktor habilitowany, profesor AWF. Trener klasy mistrzowskiej w piłce ręcznej oraz trener EHF Master Coach. Prowadził wiele sezonów zespołu AZS AWF Warszawa. Był trenerem Akademickiej Reprezentacji Polski, kadry juniorów i młodzieżowej Polski. Szkolił piłkarzy ręcznych w czołowych klubach Tunezji. Pełnił funkcję Dziekana Wydziału Wychowania Fizycznego. Autor wielu podręczników i publikacji teoretyczno-szkoleniowych w piłce ręcznej i innych dyscyplinach sportu. Od wielu lat działacz Komisji Szkoleniowej Związku Piłki Ręcznej w Polsce. Wykładowca na kursach szkoleniowych kadr trenerskich. Kierownik Zakładu Sportowych Gier Zespołowych AWF Warszawa w latach 2002-2009. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 135.

Noskiewicz-Karczmarczyk, Wisława (1911-1991). Urodziła się 13 lipca 1911 r. w Warszawie jako córka Karola Noskiewicza i jego małżonki Natalii z Rosenmanów. Od najmłodszych lat wychowywała się w środowisko sportowym. Cała jej rodzina związana była z gimnastyką i z Towarzystwem Gimnastycznym „Sokół”. Ojciec Karol Noskiewicz (1871-1944), z zawodu technik budowlany, należał do pionierów ruchu gimnastycznego w Warszawie; był inicjatorem i pierwszym naczelnikiem T.G. „Sokół” w Królestwie Polskim (1908), naczelnikiem Dzielnicy Mazowieckiej „Sokoła” (od 1932 r.), autorem licznych książek i artykułów fachowych. Brat Zbigniew Noskiewicz (ur. 1908) był wielokrotnym reprezentantem Polski w gimnastyce sportowej, nauczycielem wych. fiz., wizytatorem Kuratorium Okręgu Szkolnego Warszawskiego i pierwszym prezesem Polskiego Związku Gimnastycznego. Wisława Noskiewicz rozpoczęła naukę w Szkole Przygotowawczej Brzechowskiej, mieszczącej się w Alejach Jerozolimskich. Następnie kontynuowała edukację w 8-klasowym Państwowym Gimnazjum Żeńskim im. Królowej Jadwigi w Warszawie, przy Placu Trzech Krzyży. Tam zdała maturę w 1932 r. Na rozwój zainteresowań sportowych Wisławy wpływ wywarła nauczycielka wych. fiz. tej szkoły Alina Hulanicka-Mazurek, jedna z najlepszych lekkoatletek polskich lat dwudziestych. W 1929 r. wstąpiła do T.G. „Sokół”, (do II, a potem IV gniazda) i rozpoczęła systematyczne treningi gimnastyczne. Dzięki zdolnościom ruchowym i pracowitości szybko osiągnęła dobre wyniki szybko awansowała do reprezentacji „Sokoła”. W 1929 r. wzięła udział w VII

Złocie Sokolstwa Polskiego w Poznaniu, uczestnicząc w masowych pokazach gimnastycznych. W ramach tej organizacji ukończyła też dwa kursy związkowe w ośrodku szkoleniowym Sokoła w Kozłowie: dwutygodniowy kurs wstępny (1930) i czterotygodniowy kurs wyższy (1931). W latach 1932-1934 odbyła dwuletnie studia w Centralnym Instytucie Wychowania Fizycznego w Warszawie (świadczenie nr 123134). Na podstawie odbytych kursów i złożonych egzaminów przed odpowiednimi komisjami uzyskała dodatkowe kwalifikacje instruktorskie w zakresie: gier sportowych, lekkiej atletyki, pływania i narciarstwa. W 1938 r. złożyła przed Państwową Komisją Egzaminacyjną kwalifikacyjny egzamin z ćwiczeń cielesnych na nauczycielkę szkół średnich ogólnokształcących i seminariów nauczycielskich. 1 września 1934 r. rozpoczęła pracę jako nauczycielka wychowania fizycznego w Prywatnym Gimnazjum i Liceum Haliny Gepner w Warszawie. W szkole tej pracowała do roku 1944. Pod koniec lat trzydziestych prowadziła również ćwiczenia 10-minutowe (tzw. „dziesięciominutówki”) dla robotnic w fabryce czekolady Wedla. W latach 1935-1939 była członkinią Polskiego Związku Wychowawców Fizycznych, z ramienia którego brała udział w różnych kursokonferencjach dla nauczycieli. Na lata trzydzieste - a więc studiów i pracy nauczycielsko -instruktorskiej przypadają największe sukcesy sportowe W. Noskiewicz. W 1935 r. zajęła w I Mistrzostwach Gimnastycznych Polski Pań trzecie miejsce w wieloboju gimnastycznym (uzyskując 81.2 pkt. - w ćwiczeniach wolnych, na poręczach, równoważni, na drążku i przeskoku przez konia). Również w kolejnych MP plasowała się wśród czołówki gimnastyczek. W 1938 r. wzięła udział w Igrzyskach XI Olimpiady w Berlinie, zajmując w drużynowym wieloboju gimnastycznym szóste miejsce. Indywidualnie Wisława uzyskała 32 lokatę z łączną punktacją 81.40. a na poszczególnych przyrządach zajęła miejsca: poręcze - 39 (19.85 pkt). równoważnia - 27 (21.15 pkt), przeskok przez konia - 28 (20.40 pkt). Jej partnerkami w drużynie polskiej były: Alina Cichecka, Stefania Krupa, Marta Majewska, Matylda Osadnik, Klara Sierońska, Janina Skirińska i Julia Wojciechowska. Polki zajęły również szóste miejsce w ćwiczeniach zespołowych z przyborami (98.75 pkt). W. Noskiewicz startowała również na XI Mistrzostwach Gimnastycznych Świata w Pradze w 1938 r., w których drużyna Polek zajęła trzecie miejsce (510.21 pkt), a indywidualnie była 19 (71.18 pkt). W latach okupacji pracowała jako nauczycielka robót ręcznych w dawnej szkole H. Gepner, przekształcanej przez niemieckie władze oświatowe na różne typy szkół, bądź kursów zawodowych. W latach 1941-1944 pracowała w Wydziale Gospodarstwa Miejskiego Urzędu Szkolnego przy Zarządzie Miejskim. Udzielała się także w tajnym nauczaniu. Prowadziła również zajęcia na półkolonijnych punktach wodnych, tzw. „Punktach mycia się i kąpieli” nad Wisłą dla dzieci i młodzieży, organizowanych przez Radę Główną Opiekuńczą (RGO). W 1942 r. wstąpiła do Armii Krajowej pod pseudonimem „Wisła”. Uczestniczyła w Powstaniu Warszawskim w formacji WSK (Wojskowa Służba Kobiet) przy VII Zgrupowaniu „Ruczaj” w Śródmieściu, pełniąc funkcję sanitariuszki. W Powstaniu zginął jej ojciec. Po upadku Powstania została wywieziona 3 października 1944 r. do obozu wychodźców w Pruszkowie, a stamtąd na przymusowe roboty do niemieckiego obozu w Stargardzie (jej nr obozowy 8690). Obóz wyzwolony został w maju 1945 r. Po powrocie do Warszawy podjęła w 1945 r. pracę w XII Państwowym Gimnazjum i Liceum im. Marii Skłodowskiej-Curie i pracowała tam do 31 sierpnia 1948 r. We wrześniu 1948 r. rozpoczęła jednocześnie pracę w Akademii Wychowania Fizycznego początkowo jako asystentka gier i zabaw ruchowych oraz instruktorka narciarstwa, następnie jako starszy asystent (1950-1951), a później jako adiunkt w Zakładzie Teorii i Metodyki Gimnastyki (1952-1954). W AWF pracowała do 31 sierpnia 1954 r. będąc równolegle (od 1950 r.) nauczycielką wych. fiz. w Państwowej Szkole Ogólnokształcącej stopnia podstawowego I licealnego im. Stefanii Sempołowskiej. W tym czasie odbyła też dwa narciarskie kursy instruktorskie (1948 - w Szczyrku i 1948 - w Zieleńcu). Oprócz pracy w szkołach

średnich i w AWF pełniła funkcję instruktorki na letnich i zimowych wakacyjnych kursach doszkoleniowych dla nauczycielek szkół podstawowych organizowanych przez Ministerstwo Oświaty oraz na obozach Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej. Zapoznawała na nich uczestniczki kursów z różnymi nowoczesnymi metodami gimnastyki kobiecej. Z inicjatywy Polskiego Towarzystwa Naukowego Kultury Fizycznej dawała pokazy metod znanych reformatorek gimnastyki kobiecej z początku XX wieku: Elli Bjoerksten i Agnete Bertram; należała do niewielu specjalistek w Polsce, które potrafiły zademonstrować te metody w czystej formie. Ponadto była autorką licznych opracowań programowo-metodycznych dla nauczycieli wychowania fizycznego, programów szkolnych i podręczników (m.in. wspólnie z Krystyną Winnicką opracowała rozdział „Gimnastyka dziewcząt” w pracy zbiorowej *Metodyka Wychowania fizycznego w klasach V-VIII* pod redakcją Janiny Kutzner). Na łamach miesięcznika „Wychowanie Fizyczne i Higiena Szkolna” drukowała we wkładkach metodycznych „Pomoc dla praktyki” zasoby ćwiczeń gimnastycznych dla dziewcząt: z przyborami (piłką, skakanką) i na przyrządach (uniwersalnym przyrządzie gimnastycznym własnego pomysłu oraz na ławeczkach). Do różnych artykułów i wydawnictw książkowych rysowała ćwiczenia gimnastyczne w kolejnych fazach ruchu, a także przybory i przyrządy. Współpracowała ściśle z Zarządem Polskiego Związku Gimnastycznego i Okręgowego Związku Gimnastycznego, pełniąc różne odpowiedzialne funkcje; działała w komisji organizacyjno-sportowej PZG i OZG; była trenerką 1 klasy sekcji gimnastyki sportowej w klubie AZS-AWF; uczestniczyła w naradach trenerów oraz kursach dla trenerów (1950) i sędziów gimnastyki klasy państwowej (1953); była przewodniczącą komisji sędziowskiej OZG i prowadziła szkolenie sędzin; była sędziną klasy międzynarodowej w gimnastyce sportowej (od 1983 r.) i artystycznej (od 1988 r.); opracowywała regulaminy, przepisy i protokoły sędziowskie z gimnastyki sportowej i artystycznej; robiła tłumaczenia międzynarodowych przepisów sędziowskich z języka francuskiego; okładała kalendarze imprez gimnastycznych; była organizatorką szkolnych igrzysk sportowych, a zwłaszcza kobiecych zawodów gimnastycznych (mistrzostw okręgu warszawskiego i Mistrzostw Polski w gimnastyce artystycznej oraz międzynarodowego „Turnieju Wiosny”); była sekretarką wszystkich ważniejszych zawodów krajowych i międzynarodowych w gimnastyce artystycznej. Za pionierską i aktywną działalność w tym zakresie nazywano ją „Matką gimnastyki artystycznej w Polsce”. W 1988 r. przeszła na emeryturę, ale była czynna w pracy zawodowej i społecznej niemal do końca życia. W latach 1989-1991 prowadziła korektywę z dziećmi w Poradni Medycyny Szkolnej przy Al. Wyzwolenia 8. Uczestniczyła w zebraniach koleżeńskich i w zjazdach wychowanek Szkoły im. Królowej Jadwigi, działała w Kole Wychowanek Szkoły oraz w Komitecie organizacyjnym zjazdów z okazji 100-lecia (1974) i 110-lecia (1984). Przekazała również wiele własnych pamiątek do Izby Tradycji Szkoły oraz okazała wydatną pomoc przy zbieraniu i opracowywaniu archiwalnych materiałów ilustracyjnych oraz wspomnień nauczycieli i uczennic do monografii *Pierwsza Żeńska Szkoła im. Królowej Jadwigi* w Warszawie, wydanej w 1982 r. Miała też swój udział w uroczystym poświęceniu kamienia i pamiątkowej tablicy szkoły na Placu Trzech Krzyży. Od 1988 r. działała w Komitecie założycielskim „Sokoła” i była współzałożycielką reaktywowanego 10 stycznia 1989 r. w Warszawie Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół-Macierz”. Początkowo była członkinią zarządu, a od jesieni 1990 r. piastowała godność wiceprezesa Towarzystwa. Kiedy 1 marca 1990 r. powstał Związek Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” w Polsce, została naczelniczką Związku i funkcję tę pełniła aż do śmierci. W ramach działalności „Sokoła” prowadziła gimnastykę z Sokolętami Szkoły Podstawowej nr 194 przy ul. Filareckiej 2 (1989-1990). W 1948 r. zawarła związek małżeński ze Stanisławem Karczmarczykiem (ur. 13. IV 1910), nauczycielem Wychowania fizycznego w 11-letniej Szkole Ogólnokształcącej im. Księcia Józefa Poniatowskiego. Małżeństwo to

było bezdzielne. W. Karczmarczyk była kobietą o wysokiej kulturze, odpowiedzialności i inwencji pedagogicznej. Wychowywała młodzież własnym przykładem, przywiązując znaczenie do oddziaływania wychowawczego sportu. Za swą wieloletnią i wszechstronną pracę w szkolnym wychowaniu fizycznym i sporcie gimnastycznym została odznaczona: Medalem 100-lecia Sportu Polskiego (1988), Odznaką Honorową PZG, Złotą Odznaką Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej (1978), Medalem 40-lecia Polski Ludowej (1984) oraz licznymi wyróżnieniami i dyplomami uznania. Zmarła 10 października 1991 r. w wieku 80 lat i pochowana została w Warszawie na starym Cmentarzu Powązkowskim w grobie rodzinnym, w kwaterze 45, rząd 2, grób 9/10. Maria Rotkiewicz i Krystyna Winnicka, Wisława Noskiewicz-Karczmarczyk (1911-1991). w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom I, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2000, s. 88-92; G. Bielec, Agnieszka Mirkiewicz, Przedstawiciele polskich akademickich organizacji gimnastycznych w ruchu olimpijskim (1932–2008), w: Akademicka kultura fizyczna na przełomie stuleci, T. II – uwarunkowania historyczno-socjologiczne, red. E. Zadarko, Z. Barabasz, Krosno 2009, s. 80-81; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 205; Grzegorz Bielec, Agnieszka Mirkiewicz, Przedstawiciele polskich akademickich organizacji gimnastycznych w ruchu olimpijskim (1932–2008) w: Akademicka kultura fizyczna na przełomie stuleci. Tom II – uwarunkowania historyczno-socjologiczne, red. Kazimierz Obodyński, Zbigniew Barabasz, Warszawa 2009, s. 80.

Nowacka - Kalbarczykowa Jadwiga, w AZS Warszawa od 1934 r., lekkoatletka, specjalistka w biegach średniodystansowych, mistrzyni i rekordzistka Polski. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdota, Warszawa 1962, s. 346.

Nowak Wiktor, Najlepszy bokser AZS-AWF lat pięćdziesiątych, wielokrotny finalista, dwukrotny wicemistrz Polski w wadze lekkiej (1952, 1953) i brązowy medalista (1954). Swoje pierwsze kroki bokserskie stawiał w Kolejowym Klubie Sportowym „Ostrovia” w Ostrowie Wlkp., skąd przybył już jako znany bokser na studia do AWF w latach 1950-1953. Cechowała go „elegancka” technika walki. Oprócz niego wyróżniali się w drużynie bokserskiej AZS-AWF: Zdzisław Czyż, Dariusz Durjasz, Bonifacy Karczyński, Zbigniew Maks, Kazimierz Marzec, Ignacy Nawrocki, Tadeusz Sosnowski, Edward Szydłowski i Stanisław Zientara. W. Nowak był też trenerem sekcji bokserskiej AZS. Po rozwiązaniu sekcji bokserskiej w AZS-AWF był trenerem KS „Polonia” i „Gwardii” warszawskiej, gdzie trenowali późniejsi mistrzowie olimpijscy: Jerzy Kulej (1964, 1968) i Tadeusz Walasek - wicemistrz olimpijski (1960) i brązowy medalista (1964); w latach 1974 -1976 Wiktor Nowak był trenerem reprezentacji Polski, a w latach 1977-1979 reprezentacji Grecji. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 100.

Nowak Zygmunt: w AZS Warszawa od 1933 r. Aż do wybuchu wojny kierownik i trener sekcji gier sportowych, oraz sekretarz klubu. Prezes Polskiego Związku Piłki Ręcznej. Członek Polskiego Komitetu Olimpijskiego oraz FIVB i LAHF 1949 r. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdota, Warszawa 1962, s. 346.

Nowakowska Snop Zawitkowska Krystyna lekkoatletka (800 m), 1960 Rzym, jedenastokrotna mistrzyni Polski ('58-62), pięciokrotna rekordzistka Polski, Zasłużony Mistrz Sportu, odzn. brązowym Medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe, odznaką 100-lecia Sportu Polskiego, Złotą odznaką Honorową PZLA, Medalem Komisji Edukacji Narodowej za zasługi dla oświaty i wychowania, klub Legia Warszawa. Kariera sportowa od 1956-1966. Ur. 8.12.1935 w Ostrowcu Świętokrzyskim. Wzrost 162 cm, waga 54 kg. Wykształcenie pedagogiczne, nauczycielka wf. Mężatka, syn studiuje, a mąż jest lekarzem. Mieszka w Warszawie. Działaczka sportu szkolnego. Hobby: muzyka poważna, jazzowa, rysunek i parapsychologia. „Zawodnicze uprawianie sportu ma dominujący

wpływ na życiowe losy. Wiara we własne siły, odpowiedzialność, poczucie obowiązku, także pewien reżim fizyczny i psychiczny, są to cechy wykształcone w sporcie, a rzutujące na całe późniejsze życie. Ktoś, kto przez długie lata uprawiał sport na najwyższym poziomie nie traci na ogół kontaktu z nim, a jest to ewidentna korzyść osobista i w wielu wypadkach ma również ogromny wymiar społeczny (mam na myśli te jednostki, które związały się ze sportem na dobre i na złe, pracują w nim i dla niego). Także pewna spontaniczność, tak charakterystyczna w czasach uprawiania sportu, pozostaje i dominując we wszystkich późniejszych poczynaniach nie pozwala popaść w rutynę i szarżę”. Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s. 54-55.

Nowakowski Zbyszek – zawodnik, olimpijczyk, działacz AZS. W 1932 roku do warszawskiego klubu AZS zgłosiła się duża grupa sportowców, zawodników siatki i kosza. Wśród nich Zbyszek, należący już wtedy do najlepszych, stylowo grających zawodników. Szybko awansuje w drużynach AZS, mistrzach Polski w siatkówce, czołowych drużynach Polski w koszykówce i piłce ręcznej. Jest znany z opanowania, eleganckiej gry, lubiany i przez swych kolegów i przeciwników. W 1936 roku dostępuje największego zaszczytu jaki może spotkać sportowca – bierze udział w reprezentacji Polski na Olimpiadzie u Berlinie w piłce koszykowej. Potem gra dwukrotnie w akademickiej reprezentacji Polski na mistrzostwach akademickich świata w Budapeszcie i Paryżu. Jest reprezentantem Warszawy, we wszystkich trzech grach sportowych. Staje się również działaczem społecznym w sporcie, umie pogodzić sport, pracę społeczną i naukę, kończy gimnazjum im. Lelewela. Wojna 1939 roku przerywa sukcesy Zbyszka. Ale uczy się i pracuje nadal. Jest członkiem armii podziemnej walczącej z niemieckim okupantem. bierze udział w powstaniu warszawskim, zostaje ciężko ranny. Po wojnie studiuje i kończy Politechnikę Warszawską, nadal gra wykazując się znanymi walorami sportowymi. Jednak ciężka kontuzja nogi wyłącza go z szeregów czynnych sportowców. Zbyszek pracuje w centralnych władzach AZS, pomaga w pracach sekcji gier sportowych, sędziuje. Cieszy się założonym domem, żoną i dwojgiem ukochanych córek. Ceniony jest u nas AZS, w pracy zawodowej, w domu, wśród przyjaciół. Odszedł nagle, kiedy każde spotkanie z nim dawało radość, kiedy w jego wypowiedziach odczuwało się troskę o AZS o każdy dzień naszego istnienia, pomagał jak mógł, nie unikał nas, nie oddalał się mimo nawału pracy zawodowej. APS 55, 6/1968, s. 56-57; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 346.

Nowakowski, Witold (1927-1996). Urodził się 2 stycznia 1927 r. w Białej Podlaskiej w rodzinie Heleny z d. Freitag i Zenona Nowakowskiego - ślusarza. Po przeniesieniu się rodziców do Brześcia n. Bogiem tam ukończył w 1939 r. szkołę powszechną i po wybuchu wojny jeszcze dwie klasy gimnazjom (1941). W latach 1941-1944 pracował jako pomocnik w piekarni. W 1944 r. w ramach akcji repatriacyjnej wraz z rodziną zamieszkał w Białej Podlaskiej. Tam ukończył gimnazjum i liceum ogólnokształcące i w 1948 r. otrzymał świadectwo dojrzałości. W tym samym roku rozpoczął trzyletnie studia w warszawskiej AWF. W okresie studiów uprawiał zapasy, które jedynie w warszawskiej Akademii wprowadzone były do programu studiów. Podjął w tej dyscyplinie specjalizację. Jego nauczycielami byli wybitni trenerzy, uczniowie legendarnego polskiego zapaśnika Władysława Pytłasińskiego – Piotr Szczeblewski oraz Waław Ziółkowski, którzy zaangażowani byli przez kierownika Działu Atletyki Czesława Borejszę do prowadzenia specjalizacji. Już w czasie studiów prowadził, jako asystent-wolontariusz, zajęcia programowe z zapasów ze studentami młodszych

roczników. Studia ukończył w 1951 r. z tytułem dyplomowanego nauczyciela wychowania fizycznego oraz trenera w zapasach i został zatrudniony w Zakładzie Teorii i Metodyki Ciężkiej Atletyki na stanowisko asystenta. W 1953 r. otrzymał tytuł magistra i awansował na stanowisko st. asystenta. Od 1957 r. był adiunktem. W 1965 r. przekwalifikowany został na stanowisko nauczyciela wychowania fizycznego, w 1971 r. awansowany na wykładowcę, a w 1973 r. na st. wykładowcę. Na tym stanowisko pracował do przejścia na emeryturę w 1987 r. Poza zajęciami ze studentami studiów stacjonarnych i zaocznych, prowadził specjalizację instruktorsko -trenerską, którą ukończyło liczne grono instruktorów i trenerów. W latach 80-tych w Filii AWF w Białej Podlaskiej pomagał w prowadzeniu specjalizacji w zapasach. Był promotorem i recenzentem licznych prac magisterskich o tematyce zapaśniczej, autorem i współautorem uczelnianych programów nauczania na studiach i specjalizacji. Prócz zajęć dydaktycznych w Zakładzie Ciężkiej Atletyki był wielokrotnie angażowany przez Zakład Sportów Wodnych i Zimowych do prowadzenia ze studentami narciarstwa, obózów wędrownych i zajęć na stałych obozach letnich. Poza tym pełnił w Uczelni różne inne funkcje organizacyjne i wychowawcze. Był min. kierownikiem praktyk pedagogicznych, kierownikiem wychowawczym grup studenckich i rocznika męskiego (1972-1976), w latach 1972-1976 pełnomocnikiem Rektora ds. praktyk robotniczych studentów. Prowadził ponadto, wielokrotnie, obozy zimowe i letnie organizowane przez ZNP AWF dla pracowników i ich rodzin. Równoległe z pracą w Uczelni, posiadając uprawnienia trenerskie, rozpoczął pracę w sekcji zapaśniczej Klubu AZS AWF, działającej od 1949 r. W okresie wieloletniej pracy w klubie wspólnie z J. Grotkowskim (kolegą z rocznika i specjalizacji) wychowali liczne grono mistrzów i reprezentantów Polski juniorów i seniorów, a wśród nich pierwszego polskiego medalistę olimpijskiego w zapasach na Igrzyskach Olimpijskich w 1960 r. Tadeusza Trojanowskiego. Od 1949 r. działał również aktywnie w Polskim Związku Zapaśniczym. Pełnił w nim okresowo różne funkcje członka zarządu, członka komisji szkoleniowej, członka komisji sędziowskiej. Uczestniczył w szeregu kursach doszkoleniowych dla trenerów i sędziów, w konferencjach i zjazdach PZZ, zarówno w charakterze uczestnika, jak i wykładowcy. Szczególnie udzielał się w pracy komisji sędziowskiej Związku. Posiadał najwyższe kwalifikacje sędziowskie - klasę sędziego międzynarodowego. Powoływany był do sędziowania zawodów najwyższej rangi w kraju i na arenie międzynarodowej. Między innymi sędziował turnieje olimpijskie w zapasach na Igrzyskach Olimpijskich w Rzymie (1960), Tokio (1964) i Moskwie (1980). W. Nowakowski całe swoje życie zawodowe poświęcił zapasom. Za swoją wieloletnią pracę był odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Wielkim Krzyżem Światowej Federacji Zapaśniczej (FILA), Złotą Odznaką Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej, Złotą Odznaką Polskiego Związku Zapaśniczego oraz wieloma innymi wyróżnieniami i nagrodami. W 1956 r. zawarł związek małżeński z Haliną z d. Barys absolwentką AWF. Miał dwóch synów Krzysztofa (1958) i Sławomira (1959). Zmarł w Warszawie 13 grudnia 1996 r. Pochowany został w grobie rodzinnym w Białej Podlaskiej. Augustyn Dziedzic, Witold Nowakowski (1927-1996), w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom III, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2002, s. 43-44.

Nowicki, Jan. Absolwent AWF Warszawa. W uczelni pracował w latach 1978-1984. Trener drużyny mężczyzn AZS-AWF Warszawa. Mistrz i reprezentant Polski. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 136.

Nowicki, Jarosław, ur. 07.04.1965 r. w Olsztynie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1987-2000, złoty medal mi-

strzostw Polski seniorów 1988, srebrny 1987, brązowe 1994, 1995, 1996, 1997, 1998), CSP Legionowo (2001-2003), Skry Warszawa (2003-2007). Pierwszy trener Jerzy Królicki Członek. Komisji Rewizyjnej Polskiego Związku Rugby (06.04.1991-20.05.1995). Wiceprezes Mazowieckiego Okręgowego Związku Rugby (2004-2007). Współzałożyciel (razem z Piotrem Szumskim i Markiem Boguszem) MKS Rugby Łomianki (1999), trener młodzików (1999-2002, złoty medal Mistrzostw Polski Dzieci i Młodzieży 2001). Współzałożyciel (razem z Adamem Jaskułą i Witoldem Kałużnym) UKS Bielańczyk Warszawa (2005), trener grup młodzieżowych (2005-2007). Odznaczony Złotą Odznaką AZS (1997). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby. Suplement 2004-2006, Lublin 2007, s. 21.

Nowosielski, Henryk, ur. 15.05.1938 w Warszawie. Wykształcenie zawodowe. Zawodnik rugby Grochowa Warszawa (1956-1959), Lotnika Warszawa (1958-1960), AZS AWF Warszawa (1961-1963, medale mistrzostw Polski setniorów: 1962, 1963, srebrny 1961), Skry Warszawa (1964-1970, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, brązowy 1970). Pierwszy trener Marian Balcerzak. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 20 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 3 punkty, występował na pozycji środkowego ataku, instruktor klubu (08.05.1972). Mistrz Sportu (1966). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 80.

Nowosz, Łukasz, ur. 30.05.1985 r. w Warszawie. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby Folc Sport Warszawa (1998-2001, złoty medal mistrzostw Polski kadetów 2000), Folc AZS Warszawa (2001-2007, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów 2006, złote medale mistrzostw Polski seniorów „7” 2005, 2006, srebrne 2001, 2004, Mistrz Polskiej Ligi Rugby „7” 2005, III miejsce 2004, 2006, srebrny medal mistrzostw Polski juniorów 2004, brązowy medal mistrzostw Polski kadetów 2001), Oldham Rugby Union Football Club (Anglia, 2005), US Bergerae Rugby (Francja, 2005). Pierwszy trener Jerzy Raczek. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał jeden oficjalny mecz międzypaństwowy, grał na pozycji skrzydłowego ataku. Uczestnik młodzieżowych mistrzostw Europy (2004, 2005), uczestnik mistrzostw Świata juniorów (2003), mistrz Europy U18 (2003). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby. Suplement 2004-2006, Lublin 2007, s. 21-22.

Obukowicz, Michał. V-ce Prezes Zarządu Klubu AZS AWF Warszawa ds. organizacyjnych. Urodzony 27 marca 1984 roku w Warszawie. Magister AWF Warszawa (2008), uczestnik studiów doktoranckich. Związany z Klubem AZS-AWF Warszawa od 2005 roku. Od 2009 roku Pełnomocnik Rektora AWF ds. sportu uczelnianego. Członek Zarządu AZS Środowisko Warszawa. Pracownik naukowy AWF Warszawa w Zakładzie Statystyki i Informatyki. Sędzia piłkarskiej Ekstraklasy. www.azsawf.com/klub/wladze-klubu

Ojrzanowski, Andrzej. Zatrudniony w AWF Warszawa od 1978 r. Absolwent AWF Warszawa. Pracownik naukowo-dydaktyczny Zakładu Sportowych Gier Zespołowych. Doktor nauk o kulturze fizycznej. Trener klasy mistrzowskiej w piłce siatkowej. Wieloletni trener zespołu kobiet AZS - AWF Warszawa. Prowadził kadrę Polski junierek i współpracował z pierwszą reprezentacją Polski mężczyzn. Szkolił siatkarzy w Iraku. Autor i współautor podręczników i skryptów w piłce siatkowej. Kierował Zakładem w latach 1991-1993, Zakładem Koszykówki, Piłki Siatkowej i Tenisa 1993-96, Siatkówki, Piłki Nożnej i Tenisa w latach 1996-2000. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 135.

Olejarcz Genowefa, ur. 17. 10. 1962 w Jeżowcach. Lekkoatletka (oszczep), w. 174 cm, c.c. 73 kg- IO 1992 Barcelona, 18m.; trzynastokrotna mistrzyni Polski 1982-86, 1988, 1990-94, 1999; trzykrotna rekordzistka Polski. Klub AZS AWF Warszawa. Kariera sportowa od 1978. Wykształcenie średnie, nauczycielka. Mężatka, dwie córki Malwina i Dominika, mąż Dariusz jest kierowcą-mechanikiem. Hobby: wyjazdy rodzinne, podróże w nieznane. Mieszka w Warszawie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 188; Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s. 56; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Oleksiak, Wojciech, ur. 04.09.1962 w Żurominie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1981-1991, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1982, 1984, 1985, 1986, 1988, srebrne: 1983, 1987). Pierwszy trener Andrzej Kopyt. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 14 oficjalnych meczów międzypaństwowych, występował na pozycji filara. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 81-2.

Olesiewicz (Gruszczyńska) Romualda (11 XI 1928 Stryj), siatkarka, koszykarka i piłkarka ręczna, zaw. AZS Warszawa, 2-krotna medalistka ME w siatkówce, 9-krotna MP w koszykówce (1951-62), wielokrotna repr. Polski w siatkówce (1949- 50), 109-krotna repr. Polski w koszykówce (1950-59); trenerka koszykówki AZS-AWF Warszawa; wykładowca AWF w Warszawie; Zasł. mistrz sportu. MS 1959: 6 m. (koszykówka); ME 1949: 3 m. (siatkówka), 1950: 6 m. (koszykówka), 2 m. (siatkówka), 1956: 5 m. (koszykówka), 1958: 5 m. (koszykówka). Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 214; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Olesiewicz, Zygmunt (1929-1993), koszykarz, zawodnik AZS Warszawa, trener koszykówki, trener reprezentacji narodowej mężczyzn, z którą wywalczył 7. miejsce na Igrzyskach Olimpijskich w Rzymie w 1960 r. W latach 1973-1978 trener reprezentacji kobiet. Trener klubowy zespołu mężczyzn AZS, później AZS AWF Warszawa. To jego wychowankowie tzw. Czarodzieje z Bielan zachwycaли kibiców całego kraju. Z drużyną koszykarek AZS AWF Warszawa dziewięciokrotnie zdobył mistrzostwo kraju. Działacz PZKosz., członek Rady Trenerów PZKosz., działacz sportowy, wiceprezes OZKosz. w Warszawie i wiceprezes ds. sportu Zarządu Głównego AZS. Uhonorowany Nagrodą im. Eugeniusza Piaseckiego w 1987 r. W. Duński, 10 pytań APS i dziesięć razy tyle odpowiedzi Zygmunta Olesiewicza, „Akademicki Przegląd Sportowy” 1962, nr 12, s. 6-8; Hanusz H., AZS w Polsce Ludowej, Poznań 2014, s. 109; R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 164 (maszynopis). Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 346-347; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 214; APS 14, 1962, s. 22; https://pl.wikipedia.org/wiki/Zygmunt_Olesiewicz <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Olszewski Alfons Żeglarz (klasa „R 6”) , IO 1936 Berlin, 11 m. Klub AZS Warszawa. Wykształcenie średnie, podporucznik WP. Mieszkał w Sopocie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 188.

Olszewski Edward: w AZS Warszawa od 1928 r. Podpora drużyny siatkówki i koszykówki do 1934 r. Jeden z najlepszych sędziów polskich w ostatnich latach od międzywojennych. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 347.

Olszewski Zdzisław (Hieronim, Dzidek), ur. 30 IX 1911 r. Zawodnik sekcji pływackiej AZS Warszawa. Czołowy waterpolista tego klubu. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Warszawie, gdzie prowadził działalność konspiracyjną. W prowadzonym przez niego warsztacie mechanicznym produkowane były części do „stenów”. Aresztowany w łapance ulicznej był więziony na Pawiaku. Rozstrzelany w egzekucji ulicznej 24 XI 1943 r. w Warszawie. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 71.

Oldak Stefan, ur. 5. 11. 1904 w Warszawie, zm. 1959. Lekkoatleta (400 m, 800 m), w. 125 cm, c.c. 54 kg. IO 1924 Paryż; czterokrotny mistrz Polski 1923-25, 1927; dwunastokrotny rekordzista Polski; startował także pod nazwiskiem Kostrzewski II; honorowy członek PZLA. Klub AZS Warszawa. Kariera sportowa 1921-27. Wykształcenie wyższe techniczne, Politechnika Warszawska, mgr inż. budowy dróg i mostów, pracownik Dyrekcji Okr. KPKW-wa, Generalnej Dyrekcji PKP, Ministerstwa Komunikacji, wykładowca Technikum Kolejowego Wwa. Działacz, wiceprezes PZLA współreaktywował PZLA (1945), kierownik Wydziału Spraw Sędziowskich, zasłużony sędzia sportowy. Współautor „Przepisów lekkoatletycznych”(1951). Żonaty, żona Anna, córka Maria. Zm. 20.10.1969 w Warszawie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 189; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 230; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 347.

Orzechowska-Ryszel Barbara (ur. 29 sierpnia 1931 w Warszawie, zm. 15 października 2015 w Warszawie) – polska florecistka, olimpijka z Rzymu 1960. Specjalizowała się we florecie. Zawodniczka warszawskich klubów: AZS i Legii. Trener klasy mistrzowskiej między narodowej, sędzia międzynarodowy, a przez wiele lat jedyna kobieta w Polsce uhonorowana tytułem fechtmistrza. Po ciężkich doświadczeniach II wojny światowej wstąpiła na warszawską AWF, gdzie studiowała fechtunek pod nadzorem fechtmistrza mjr. Kazimierza Laskowskiego. Oceniona jako wybitnie zdolna, po roku treningu, w wieku 21 lat, dołączyła do Kadry Narodowej. W jej indeksie, pod pozycją „szermierka” widnieje wpis „wybitna” - zamiast oceny. Po dwóch latach studiów zatrudniona w zakładzie szermierki AWF w Warszawie, gdzie uczyła szeroko pojętej szermierki, w tym także walki bagnetem. Opanowała wszystkie cztery rodzaje broni sportowej. Dwukrotna mistrzyni Polski indywidualnie we florecie w latach 1956, 1960 oraz drużynowo w latach 1955-1956. W latach 1954, 1959-1960, 1966 była wicemistrzynią Polski w drużynie floretu. Na igrzyskach olimpijskich w 1960 roku wzięła udział w turnieju drużynowym florecistek jako zawodniczka (partnerkami były: Sylwia Julito, Wanda Kaczmarczyk, Genowefa Migas, Elżbieta Pawlas). Polki zajęły miejsca 5.-8. W następujących latach czynnie uczestniczyła w wielu turniejach szermierczych na całym globie kończąc karierę jako trener klasy mistrzowskiej i pojawiając się na Igrzyskach Olimpijskich w sumie cztery razy. Wychowawca całych pokoleń wybitnych zawodników, multimedalistów IO, MŚ, ME i MP. Dwukrotny trener Kadry Narodowej. Niejednokrotnie nazywana przez innych zawodników tytanem pracy, znana z gorącego temperamentu a nawet publicznego wyrzucania trofeów gorszych niż za samo zwycięstwo. Wierna szermierce i trenująca młodzież do ostatnich lat swego życia. Odznaczona m.im złotym i srebrnym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Diamentową Odznaką Legii Warszawa. Florecistki Warszawy - Barbara Ryszei-Orzechowska, Elżbieta Mnichówna, Genowefa Kusznrir, Barbara Wacek, Ewa Mirowska i Krystyna Czajkowska. https://pl.wikipedia.org/wiki/Barbara_Orzechowska <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Osiecki Stefan: członek AZS Warszawa, alpinista, w latach trzydziestych uczestnik wyprawy w Andy. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 347.

Osiecki, Piotr, ur. 22.12.1961 w Sochaczewie. Zawodnik rugby Orkana Sochaczew (1978-1981, 1983, 1989, brązowy medal mistrzostw Polski seniorów 1984, mistrzostw Polski juniorów), AZS AWF Warszawa (1981-1982 złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1981, 1982, zdobywca Pucharu Polski 1981), Czarnych Bytom(1983), Morez (Francja 1990-1991), Avignon (Francja, 1991-1992), US La Ponte (Francja, 1992-1993), RC Pontoise (Francja, 1993-1995). Pierwszy trener Bogdan Pietrak. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 35 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 25 punktów, występował na pozycji obrońcy i łącznika ataku. Zawodnik Roku Polskiego Związku Rugby (1988). Reprezentant Polski juniorów (1979-1980). Trener seniorów Orkana Sochaczew (1988-1989). Dyrektor Orkana Sochaczew (1995-2000). Członek Komisji Rewizyjnej PZR (2003-2004). Odznaczony Honorową Złotą Odznaką PZR (14.06.1996). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 82.

Osmólski, Władysław, ur. 28.06.1883 w Warszawie, zm. 06.04.1935 pod Świebodzinem. Wykształcenie wyższe Uniwersytet Jagielloński w Krakowie i Uniwersytet Dorpacki w Tartu. Założyciel (razem z Maurice Baquetem) drużyny Wojskowej Szkoły Sanitarnej/Oficerskiej Szkoły Sanitarnej w Warszawie (1924), Wojskowego Klubu Sportowego Lechia Warszawa (1925), (razem z Janem Bilewskim-Baranem i 1 Władysławem Dobrowolskim) klubu Pentathlon Poznań (1926), drużyn Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego Warszawa (1929) i Szkoły Podchorążych Sanitarnych Warszawa (1931). Kierownik polskiej reprezentacji olimpijskiej w Chamonix (1924). Pierwszy prezes Polskiego Związku Dziennikarzy i Publicystów Sportowych (1925). Pułkownik WP, lekarz, teoretyk wychowania fizycznego, publicysta, działacz niepodległościowy i sportowy. Lekarz min. w Warszawie, Odessie, oddelegowany do Arabii (1907-1914), uczestnik I wojny światowej, armia rosyjska (1914-1915), zdezerterował, by wstąpić do POW (1915), komisarz Straży Obywatelskiej (1915-1916), naczelnny lekarz Okręgu Warszawskiego (1916-1918), 36 pułk piechoty Legii Akademickiej (1918-1920, uczestnik wojny polsko-rosyjskiej 1919-1920), szef sanitarny II Armii Wojska Polskiego (1920-1922), szef Wydziału Wychowania Fizycznego Sztabu Generalnego (1922-1926), komendant i wykładowca Centralnej Wojskowej Szkoły Gimnastyki i Sportów w Poznaniu (1926-1929), inicjator powstania i pierwszy dyrektor Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego w Warszawie (1929-1931), dyrektor Centrum Wyszkozenia Sanitarnego w Warszawie (1931-1933), szef sanitarny Okręgu Korpusu w Poznaniu (1933-1935). Autor podręczników, rozpraw naukowych i prac badawczych (ponad 110 publikacji), wydawcą czasopisma „Stadjon”, członek komitetu redakcyjnego „Wychowania Fizycznego” i redaktor „Lekarza wojskowego”. J. Wierzbicki, Historia polskiego rugby, Warszawa 2011, s. 139.

Ostaszewski, Bogdan, ur. 22.03.1937 w Warszawie. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby Grochowa Warszawa (1956-1952), Lotnika Warszawa (1958-1960), AZS AWF Warszawa (1961-1963, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1962, 1963, srebrny 1961), Skry Warszawa (1964-1965, 1968-1971, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1964, 1965, 1968, 1969, brązowy 1970), Besancon (Francja, 1967-1968). Pierwszy trener Marian Balcerzak. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 14 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 6 punktów, występował w III linii

młyna. Mistrz Sportu (1966). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 83.

Ostrowski Jerzy. Piłkarz AZS Warszawa. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Warszawie, gdzie od 1940 r. uczestniczył w konspiracyjnych zawodach piłkarskich. Uważany był za jednego z najlepszych zawodników tych rozgrywek. Poległ w powstaniu warszawskim 1944 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 71.

Oszast Helena - ur. 21 grudnia 1926 w Krakowie, zm. 1 grudnia 2014, polska koszykarka, medalistka i reprezentantka Polski. Sport zaczęła uprawiać poczynając od lekkiej atletyki, następnie zainteresowała się koszykówką i została jej wierna przez całe dalsze życie, odnosząc liczne sukcesy jako zawodniczka krakowskiej „Wisły” od roku 1946 aż do końca lat 50. Wielokrotna medalistka Mistrzostw Polski. Absolwentka Studium WF Uniwersytetu Jagiellońskiego. Przez wiele lat kierownik Zakładu Koszykówki w Wyższej Szkole WF w Krakowie oraz wicedyrektor Instytutu WF i Sportu. W 1963 roku obroniła pracę doktorską na UJ (1963), jako pierwsza absolwentka dawnego Studium WF UJ (na stanowisku doc. dr). Autorka i współautorka licznych fachowych publikacji związanych ze sportem, a zwłaszcza z koszykówką. Odznaczona m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, tytułem Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej, Złotym Medalem „za zasługi dla Ruchu Olimpijskiego”, medalem KALOS KAGATHOS. Laureatka 43. Konkursu Fair Play za rok 2009 w kategorii wyróżnienia indywidualne za całokształt kariery sportowej. http://www.olimpijski.pl/Media/files/Laureaci_polskich_FP_ver092017.pdf

Ozimek Norbert – ciężarowiec, olimpijczyk, brązowy medal (1968) i srebrny medal (1972) w barwach „Legii” Warszawa. Absolwent AWF (1973) startował w barwach AZS-AWF w latach 1960-1967; w tym czasie był 2-krotnym mistrzem Polski (1966-1967) i 2-krotnym wicemistrzem kraju w wadze półciężkiej (1964, 1965) oraz rekordzistą kraju; był także złotym medalistą i rekordzistą Mistrzostw Świata (1965) oraz brązowym medalistą Mistrzostw Europy (1965). M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 260; Hądzek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 237; Lis, J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 252; Drażdżewski, S., W. Szkiela, Olimpijczycy XXX-lecia, Warszawa 1975, s. 173-174; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/> Fot. Jan Rozmarynowski <https://www.pzpc.pl/strefa-zwiazku/sylwetki-wybitnych-zawodnikow/4888/norbert-wojciech-ozimek>

Pabiś, Zygmunt (1909-2001) Urodził się 26 lutego 1909 r. w małej wiosce Pieczonogi, w pow. miechowskim, w wielodzietnej rodzinie Antoniny z d. Słaboszowskiej i Wilhelma Pabisia ogrodnika i rządcy w majątku ziemskim. Był siódmym kolejnym dzieckiem z dziesięciorga rodzeństwa. Pierwsze lata dzieciństwa spędził w domu rodzinnym. Przeżył w nim trudny okres I wojny światowej. We wsi Imbramowice, blisko sąsiadującej z Pieczonogami, rozpoczął naukę w 5-klasowej szkole powszechnej. Był jej najzdolniejszym uczniem. Szkołę powszechną ukończył już w niepodległej Polsce. Ponieważ rodzina ustaliła, że będzie kształcił się na nauczyciela, oddany został na naukę do 2-letniej Preparandy Nauczycielskiej z internatem w Miechowie. Po jej ukończeniu w 1924 r. został uczniem 5-letniego Seminarium Nauczycielskiego w Ursynowie pod Warszawą. Ursynowskie seminarium, zaliczane wówczas do najlepszych szkół pedagogicznych, dało mu wszechstronne przygotowanie do zawodu nauczycielskiego, zarówno z tzw. przedmiotów ogólnych, jak i ze śpiewu, muzyki, robót ręcznych, zajęć ogrodniczych oraz wychowania fizycznego i sportu, prowadzonych w wyjątkowo

dobrych warunkach (szczególnie w zakresie lekkiej atletyki, gier zespołowych i narciarstwa biegowego). Z. Pabisiowi najlepiej odpowiadała lekka atletyka, a w niej pchnięcie kołą. Poza tym pasjonował go rysunek i malarstwo, zajęcia w kółku teatralnym, prowadzonym przez Ewę Szelburg-Zarembinę oraz harcerstwo. W seminarium uczestniczył w różnego typu zawodach szkolnych, między szkolnych, a w 1929 r. po raz pierwszy w Lekkoatletycznych Mistrzostwach Warszawy. Z drożyną harcerską brał udział w obozach, wędrownkach i zlotach krajowych i zagranicznych. W 1928 r. uczestniczył w międzynarodowych zawodach harcerskich drożyn wodnych nad Balatonem na Węgrzech. W 1929 r. był uczestnikiem Krajowego Zlotu Harcerstwa Polskiego w Poznaniu i Ogólnoświatowego Zlotu Skautów w Anglii. Seminarium nauczycielskie ukończył w 1929 r.; uzyskał świadectwo dojrzałości i prawo nauczania w szkołach powszechnych. Seminarium nie tylko wykształciło go i pozwoliło rozwinąć talenty i uzdolnienia, ale miało też dożyły wpływ na dalsze plany w jego dorosłym życiu. Chciał bardzo kształcić się dalej we warszawskim CIWF. Na przeszkodzie stanęło jednak warunki materialne. Studia w CIWF były płatne. Rozpoczął więc pracę zarobkową, nie rezygnując z myśli o studiach. W r. szk. 1929/30 był nauczycielem kontraktowym w 8-klasowej szkole w Markach k/Warszawy. We wrześniu 1930 r. powołany został do odbycia służby wojskowej w Szkole Podchorążych Rezerwy Piechoty w Śremie. Ukończył ją w październiku 1931 r. z dobrą lokatą jako plutonowy - podchorąży oraz z propozycją pozostania w wojsko, z której nie skorzystał. Już w grudniu 1931 r. został nauczycielem w 7-klasowej szkole powszechnej w Białowieży, w której pracował do 1935 r. Dał się tam poznać nie tylko jako wyróżniający się nauczyciel, ale również jako komendant miejscowego związku rezerwistów, członek zespołu muzycznego (grał na wiolonczeli) i prowadzący przysposobienia wojskowe w szkole zawodowej dla leśników. W tym czasie zdał egzamin pedagogiczny i otrzymał uprawnienia nauczyciela etatowego, po dodatkowym przeszkoleniu uzyskał stopień podporucznika rezerwy. Równocześnie, nie tracąc kontaktu z Warszawą zajął się lekką atletyką i ze względu na swoje warunki fizyczne trenował pchnięcie kołą. Uczestniczył w zawodach, imprezach krajowych i zagranicznych w barwach AZS Warszawa. W latach 1930-1939 zajmował na liście 10 najlepszych zawodników w Polsce miejsca od 4 do 9, osiągając wyniki ponad 14 m. Karierę zawodniczą przerwał wybuch II wojny światowej. W Białowieży poznał również swoją przyszłą żonę- Irenę. W 1935 r. po zdaniu konkursowego egzaminów oraz uzyskaniu od władz oświatowych zgody i urlopu z pracy nauczycielskiej, rozpoczął 2-letnie studia w CIWF. Był wyróżniającym się studentem. Poza zajęciami programowymi, trenował dalej pchnięcie kołą, startował w zawodach, był starostą rocznika męskiego oraz z wyboru pełnił funkcję przewodniczącego samorządu studenckiego. W 1936 r. z grupą pracowników i studentów CIWF uczestniczył w Światowym Kongresie Kultury Fizycznej i Sportu, zorganizowanym w Berlinie z okazji igrzysk Olimpijskich. W okresie letnim 1937 r. wraz z grupą najbardziej uzdolnionych w śpiewie, tańcach oraz muzyce studentów i studentek Uczelni wziął udział w Międzynarodowym Festiwalu Folklorystycznym w Hamburgu. W lutym 1938 r., jeszcze przed ukończeniem studiów, został wysunięty przez kierownictwo Uczelni do pracy w Naczelnej Komendzie Legii Akademickiej w Warszawie jako organizator wychowania fizycznego. Za „cichą” zgodą opiekuna rocznika, dla opłacenia studiów, prowadził zajęcia wychowania fizycznego w warszawskich szkołach wieczorowych. W październiku 1937 r. zawarł związek małżeński z Ireną z d. Choroszcza. W 1938 r. ukończył 3 rok studiów jako dyplomowany nauczyciel wych. fiz. z prawem tytułu magisterskiego i z dodatkowymi kwalifikacjami instruktorskimi - z lekkiej atletyki, gier zespołowych i boks. Pracował nadal w Naczelnej Komendzie Legii Akademickiej. Mieszkał wraz z żoną w Pruszkowie. W 1939 r. urodziła się córka Maria. W końcu sierpnia 1939 r. został zmobilizowany i przydzielony jako oficer łącznikowy do sztabu 23 grupy dyspozycyjnej w Brześciu nad Bogiem. Nie dotarł z no-

wo sformowaną jednostką do miejsca przeznaczenia. Jednostka została rozbita. W czasie indywidualnego wycofywania się na tereny wschodniej Polski dostał się do niewoli radzieckiej. Podczas transportu kolejowego jeńców wojennych na wschód zbiegł, ratując się od niechybnej śmierci. Pod koniec września pieszo dotarł do żony i córki w Prószkowie. Z obawy przed aresztowaniem przeniósł się po kilku miesiącach wraz z rodziną do wsi Binarowa k/Biecza, gdzie gospodarowała jego siostra, a w 1942 r. zamieszkał we wsi Święciny. Przez cały okres okupacji podstawową troską było dla niego i żony zdobywanie środków na otrzymanie powiększającej się rodziny (w 1942 r. urodził się syn Zbigniew, a w 1943 r. syn Bogusław). Głównym źródłem zarobkowania był prowadzony przez Z. Pabisia, na niewielką skalę, handel żywnością. To pozwoliło całej jego rodzinie przetrwać wojnę. Po zakończeniu działań wojennych, już we wrześniu 1945 r. przeniósł się z rodziną ze Święcian do Biecza, gdzie w r. szk. 1945- 46 był nauczycielem wych. fiz. w liceum ogólnokształcącym. Pracę tę traktował jako przejściową. Od lipca 1946 r. został inspektorem sportu Państwowego Urzędu WF i PW w Warszawie. W tym roku urodziła się droga córka Jadwiga. W początkach 1947 r. skierowany został przez POWF i PW do dzwigającej się z ruin AWF. W AWF przeszedł wszystkie stanowiska służbowe od instruktora przez asystenta, st. asystenta, adiunkta, z-cy profesora i st. wykładowcy. Od początku związany z lekką atletyką, w latach 1950-1970 kierował Zakładem i Katedrą Lekkiej Atletyki. Był praktycznie ich organizatorem, którego jednym z największych osiągnięć było skopienie kadry nauczającej, składającej się z wybitnych specjalistów, realizujących dydaktykę, badania naukowe i działalność szkoleniową i organizacyjną w PZLA, Polskim Komitecie Olimpijskim oraz Klubie AZS-AWF. Prowadził wykłady i ćwiczenia, seminaria magisterskie promując ponad 100 magistrów wychowania fizycznego, pisał artykuły, podręczniki i programy. Spełniał wiele różnych ról w działalności organizacyjnej Uczelni. Już w 1947 r. powołany został na kierownika ochotniczego obozu młodzieży męskiej pracującej przy porządkowaniu i odbudowie ze zniszczeń wojennych terenu i obiektów Uczelni. Był członkiem wielu komisji uczelnianych stałych i doraźnych. Przez 20 lat kierował naborem kandydatów na studia do AWF. Wykorzystując swój talent artystyczny, wykonywał pomoce dydaktyczne. Wszystkie obowiązki uczelniane łączył z działalnością sportową. W końcu lat czterdziestych był wykładowcą na pierwszych kursach instruktor-skich i trenerskich lekkiej atletyki. W 1948 r. wchodził w skład kadry szkoleniowej PZLA, będąc trenerem reprezentacji w rzutach lekkoatletycznych. Uczestniczył w pracach koncepcyjnych i programach centralnych władz sportowych przygotowujących koncepcję kształcenia kadr kultury fizycznej i sportu. Był autorem wielu opracowań metodycznych, skryptów i innych materiałów dydaktycznych, w tym, jako współautor, pierwszego skryptu o charakterze akademickim z lekkiej atletyki na potrzeby studentów uczelni wychowania fizycznego. Wybitny dydaktyk i metodyk w zakresie kultury fizycznej, ceniony przez młodzież i współpracowników, zawsze znajdował płaszczyznę porozumienia i kompromisów, równocześnie egzekwując konsekwentnie konieczność wywiązywania się z obowiązków. W okresie pracy był m. in. wyróżniony medalami: Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej, 100-lecia Państwa Polskiego, X-lecia PRL, nagrodą indywidualną GKKFiT za wieloletnią pracę dydaktyczno-wychowawczą oraz wieloma nagrodami przyznawanymi mu przez władze Uczelni. Z. Pabiś był kochającym i opiekuńczym mężem, ojcem i dziadkiem, którego dom był zawsze życzliwie otwarty dla przyjaciół, kolegów, wychowanków. Zmarł 13 maja 2001 r. w Warszawie w wieku 92 lat. Pochowany został w grobie rodzinnym na Cmentarzu Wawrzyszewskim. Andrzej Mazur, Ryszard Żukowski, Zygmunt Pabiś (1909-2001), w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom III, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2002, s. 47-49.

Pacelt, Zbigniew, był pięcioboistą i pływakiem. Urodził się 26 sierpnia 1951 r. w Ostrowcu Świętokrzyskim w rodzinie Jana i Zofii Trelińskiej. Ukończył bielańską AWF w 1975 r., gdzie otrzymał tytuł magistra wychowania fizycznego. Karierę sportową rozpoczął od pływania w rodzinnym KSZO Ostrowiec, kontynuował w AZS Warszawa (1960–1972), a w latach 1972–1980 należał do czołowych pięcioboistów Polski i świata, reprezentując barwy Lotnika i Legii Warszawa. Był sześciokrotnym mistrzem Polski w pływaniu: 200 m stylem zmiennym (1967, 1968, 1970–1972) i 400 m stylem zmiennym (1971), oraz dwunastokrotnym rekordzistą Polski na basenie o długości 25 m i osiemnastokrotnym na basenie o długości 50 m – pływał stylem dowolnym i zmiennym na krótkich i średnich dystansach. Był finalistą ME w Barcelonie (1970) na 200 m stylem dowolnym. Znacznie większe sukcesy na arenie międzynarodowej odniósł w pięcioboju nowoczesnym. W tej dyscyplinie był wicemistrzem Polski (1975) i dwukrotnie wywalczył tytuł MŚ: w San Antonio (1977) i Jönköping (1978). To także trzykrotny olimpijczyk (1968, 1972, 1976). Po zakończeniu kariery sportowej był trenerem, działaczem sportowym (to wieloletni wiceprezes Polskiego Związku Pięcioboju Nowoczesnego oraz członek zarządu PKOl) i urzędnikiem państwowym (obejmował stanowiska wiceprezesa Urzędu Kultury Fizycznej i Sportu oraz wiceprezesa Polskiej Konfederacji Sportu) – pełniąc te funkcje, 10 razy uczestniczył w IO. To także Zasłużony Mistrz Sportu, odznaczony m.in. dwukrotnie złotym Medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe oraz Złotym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Oficerskim OOP. Ponadto w 2009 r. został uhonorowany tytułem Honorowego Obywatela Ostrowca Świętokrzyskiego. Mieszka w Warszawie. A. Rak, *Sylwetki sportowe polskich olimpijczyków urodzonych na Kielecczyźnie*, Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Seria: Kultura Fizyczna 2011, X, s. 184; Z. Głuszek, *Leksykon polskich olimpijczyków*, s. 291; tegoż, *Polscy olimpijczycy 1924–1984*, s. 329–330; *Świętokrzyscy olimpijczycy*, s. 29–32; M. Michniak, A. Pawłowski, *Świętokrzyski Leksykon Sportowy*, s.167; A. Pawlak, *Olimpijczycy: polscy sportowcy w latach 1924–1998*, s. 193; Z. Porada, *Starożytne i nowożytne igrzyska olimpijskie*, s. 901; B. Tuszyński, *Polscy olimpijczycy XX wieku*, t. 2, s. 49–50; B. Tuszyński, H. Kurzyński, *Od Chamonix i Paryża do Vancouver...*, s. 717–718; J. Waśko, *Długi basen w statystyce*, Zamość 2006, s. 3, 11, 12, 28; E. Woźniak, *Pięciobój nowoczesny*, Warszawa 1979, s. 21–24, 27–31, 64–65; http://www.pkol.plpl/subpages/displayfid/294_13600.html. M. Rotkiewicz, *AZS-AWF Warszawa 1949-2009*, Warszawa 2014, s. 231; Pawlak A., *Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998*, Kraków 2000, s. 193; M. Michniak, A. Pawłowski, *Świętokrzyski leksykon sportowy*, Kielce 2002, s. 167. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/> (fragment laudacji prezesa PKOl Andrzeja Kraśnickiego za Absolwenci AWF Warszawa Nr 4,(24), 2017, s. 9. Fot. Anna Wojnar

Pałyska, Adam, ur. 15.02.1981 r. w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby Folc Sport Warszawa (1998-2001, złoty medal mistrzostw Polski kadetów 1998, srebrne medale mistrzostw Polski juniorów 1999, i 2000), Folc AZS Warszawa (2001-2007, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów 2006, złote medale mistrzostw Polski seniorów „7” 2005, 2006, srebrne 2001, 2004, Mistrz Polskiej Ligi Rugby „7” 2005, III miejsce 2004, 2006). Pierwszy trener Krzysztof Folc. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał jeden oficjalny mecz międzypaństwowy, grał na pozycji skrzydłowego ataku. Młodzieżowy reprezentant Polski (2000). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, *Encyklopedia polskiego rugby*. Suplement 2004-2006, Lublin 2007, s. 23.

Paprocki, Tadeusz (ur. 11 maja 1932) – polski lekkoatleta specjalizujący się w rzucie oszczepem. Wicemistrz Polski z 1957 roku. Reprezentował barwy klubów bydgoskich: LZS-u (1952) i Gwardii (1953) oraz warszawskiego AZS-u (od 1954). Rekord życiowy: 74,19 (18.05.1957, Warszawa). Po zakończeniu kariery trener – także kadry narodowej. Jednym z jego podopiecznych był Władysław Nikiciuk. https://pl.wikipedia.org/wiki/Tadeusz_Paprocki

Parecki Franciszek, ur. 6. XII. 1913 r. we Lwowie. Absolwent Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Grafik, poeta, publicysta, tłumacz. Szermierz A Z S Warszawa. We wrześniu 1939 r. walczył w obronie Warszawy. Następnie przebywał we Lwowie, gdzie m.in. współpracował z czasopismami „Krokodyl” i „Zachodnia Ukraina”. Zginął od niemieckiej bomby lotniczej 22 VI 1941 r. we Lwowie. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 72.

Parjaszewski, Marek, ur. 02.03.1967 w Warszawie. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby Skry Warszawa (1989-1991), AZS AWF Warszawa (1992-2000, brązowe medale mistrzostw Polski seniorów: 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, złote medale mistrzostw Polski „7”: 1998, 1999, 2000, srebrne: 1996, 1997), Folc AZS Warszawa (2000-2004). Pierwszy trener Zdzisław Szczybelski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 19 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 60 punktów, występował na pozycji skrzydłowego ataku. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 84.

Parol-Wrześniewska Ewa. Absolwentka AWF Warszawa. Podjęła pracę w tej uczelni w 1971 r. Była wyróżniająca się siatkarką AZS AWF Warszawa. Wielokrotna reprezentantka Polski. Trenerka I klasy. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 138.

Pasiorowski Andrzej, ur. 4. 05. 1946 w Rawie Mazowieckiej. Koszykarz, w. 201 cm, c.c. 101 kg. IO 1968 Meksyk, 6 m.; IO 1972 Monachium, 10 m.; dwukrotny mistrz Polski 1966, 1975; odzn. brązowym Medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe, Zasłużony dla Rzeszowszczyzny. Klub AZS Warszawa. Kariera sportowa 1965-88. Wykształcenie wyższe techniczne, Politechnika Warszawska, handlowiec. Żonaty, dwoje dzieci, żona jest nauczycielką. Hobby: stolarstwo. Mieszka w Szczecinie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 196.

Pasmoński Jerzy, ur. 12. X. 1921 r. Zawodnik sekcji pływackiej AZS Warszawa. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Warszawie, gdzie był członkiem Szarych Szeregów oraz żołnierzem AK (Oddział Dywersji Bojowej Obwodu III Wola). Rozstrzelany w masowej egzekucji ulicznej wraz ze swym ojcem Wincentym 9 XI 1943 r. w Warszawie. Dziesięć dni wcześniej rozstrzelany został jego brat Wiesław. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 72.

Paszczyk, Stefan (1940-2008). Polski działacz sportowy, w latach 1997–2005 prezes PKOl, trener lekkoatletyczny, poseł na Sejm II i III kadencji, ambasador w Argentynie i Paragwaju. Absolwent AWF Warszawa (1962), który po studiach rozpoczął pracę w Studium Wychowania Fizycznego UW (do 1970 r., miał tytuł doktora nauk wychowania fizycznego). Podczas wyborów do ZŚ AZS Warszawa 19. III. 1965 r. otrzymał najmniej – 14 głosów i nie dostał mandatu. Do zarządu wszedł dwa lata później zostając członkiem Prezydium ZŚ AZS Warszawa. Był trenerem lekkoatletycznym w klubach: AZS-AWF, Skra i Legia, a od 1972 do 1976 kierownikiem wyszkolenia w PZLA. W latach 1993-2001 poseł na Sejm z ramienia SLD. Od 1997-2005 prezes PKOL. R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 185 (maszynopis); [https://web.archive.org/web/20141017012954/ http://www.pzla.pl/in dex.php?_a=1&kat_id=4&_id=1891](https://web.archive.org/web/20141017012954/http://www.pzla.pl/in dex.php?_a=1&kat_id=4&_id=1891); <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/> Fot. <https://www.pzkaj.pl/dane/2009/nawosci/nawosc6d44.html?id=131>

Pawelec, Jan, ur. 11.08.1948 w Piotrowicach Małych. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1970-1976, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1972, 1973, srebrne: 1974, 1975, brązowe: 1971, 1976). IFK Vanersborg (Szwecja, 1976-1980). Pierwszy trener Józef Grochowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 22 oficjalne mecze międzypaństwowe, zdobył 12 punktów, występował na pozycji środkowego ataku. Trener II klasy (07.06.1973). Mistrz Sportu. (1975). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 84.

Pawlikanec, Konstanty. Absolwent AWF Warszawa. Pracował w uczelni w latach 1972-1977. Doktor nauk o kulturze fizycznej. Trener piłki nożnej AZS AWF i zespołów ligowych w Polsce. Pracownik Instytutu Sportu w Algierze. Obecnie pracuje w Kanadzie. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzek, Warszawa 2010, s. 139.

Pawluk Janusz (10 III 1937 r Stoczek), judoka, trener, działacz sport; abs. AWF w Warszawie i Wydz. Prawa i Administracji UW. 1956-59 zaw. AZS AWF Warszawa; 1958-60 trener AZS AWF Warszawa, 1962 -70 kier. wyszkolenia PZJudo; 1970 -74 zastępca sekr. generalnego, 1974 -78 wiceprezes PPS, 1978-80 zastępca przew. GKKFiS, od 1981 sekr. generalny PKOl. Autor książek: *Judo sportowe* (1970), *Judo mistrzów* (1975), *Wybrane zagadnienia teorii treningu sportów walki* (1973), *Judo i samoobrona* (1966). Hądzek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 245.

Pawłowski Jerzy. Zawodnik i działacz sekcji hokeja na lodzie AZS Poznań. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Warszawie, gdzie był żołnierzem A K . W konspiracji współdziałał ze swym sekcyjnym kolegą Alojzym Krzyżagórskim. Zmarł w Warszawie w 1944 r. (?) R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 73.

Pawłowski Józef. W 1939 r. ukończył AWF w Warszawie. Członek AZS Warszawa. Uprawiał zespołowe gry sportowe. Zginął jako żołnierz w powstaniu warszawskim 1944 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 73.

Pecold, Adam (ur. 18 maja 1946 w Katowicach, zm. 25 września 2013 w Chorzowie) - trener piłki ręcznej, trzykrotny zdobywca tytułu mistrza Polski z żeńską drużyną Ruchu Chorzów (1973-1975). Grę w piłkę ręczną zaczynał w MKS Katowice i AZS Katowice. W 1969 ukończył studia na Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie. Już w czasie studiów prowadził żeńską drużynę AZS Warszawa (1966-1969), albowiem karierę zawodniczą przerwała wykryta wada serca. Po studiach prowadził żeńskie drużyny Azotów Chorzów (1969-1972), Ruchu Chorzów (1972-1976), AZS Katowice (1976-1981), ponownie Ruchu (1981-1991), francuski zespół HBVC Villeneuve D'Asco Lille (1991-1993), kolejny raz Ruch Chorzów (1993-1995), męski zespół Pogoń Zabrze (1995-1998), czwarty raz Ruch Chorzów (1998-2003) i SMS Gliwice (od 2003). Był II trenerem reprezentacji Polski senierek (1970-1975), prowadził także młodzieżową reprezentację Polski (2004-2005) i reprezentację Polski junierek (od 2006). Jego największymi sukcesami w karierze było trzykrotnie mistrzostwo Polski z Ruchem Chorzów (1973, 1974, 1975), tytuł wicemistrzowski w 1976 i brązowy medal mistrzostw Polski w 1982, a także mistrzostwo Polski junierek z Ruchem w 1995. Jego żoną była reprezentacyjna piłkarka ręczna Teresa Pecold. W. Zieleskiewicz, 90 lat polskiej piłki ręcznej, Warszawa 2008.

Pecold, Teresa. Jest absolwentką Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie, od 1973 r. jest pracownikiem dydaktycznym Uniwersytetu Śląskiego. Jako zawodniczka reprezentowała kluby:

MKS Augustów (1960-1965 r.), AZS Warszawa (1965-1969 r., I liga), Azoty Chorzów (1960-1973 r., I liga), AZS Katowice (1973-1974 r., II liga; 1973-1982 r., I liga). W tym okresie reprezentowała Polskę w 25 meczach. Była uczestniczką Młodzieżowych Mistrzostw Świata w Holandii (1968 r.) i Mistrzostw Świata senierek w Kijowie (1975 r.). Od 1982 r., po zakończeniu kariery zawodniczej, została powołana do współpracy z Reprezentacją Polski Piłki Ręcznej kobiet w charakterze trenera, ukierunkowanej na szkolenie bramkarek. Największym osiągnięciem było zajęcie piątego miejsca w Mistrzostwach Europy i brązowy medal na Igrzyskach Młodzieżowych. Aktywność trenerska Teresy Pecold ukierunkowana jest na doskonalenie zawodników w ich indywidualnym i zespołowym rozwoju. Prowadzi sekcję piłki ręcznej kobiet i mężczyzn w AZS Uniwersytetu Śląskiego, licząc na osiąganie coraz lepszych wyników. Sekcja piłki ręcznej kobiet powstała w 1973 roku, kiedy to pracownikiem Studium Wychowania Fizycznego i Sportu w Uniwersytecie Śląskim została Teresa Pecold. W 1982 roku drużyna piłki ręcznej kobiet której, trenerem była Teresa Pecold, zadebiutowała w rozgrywkach A klasy. W 1984 roku zespół awansował do ligi okręgowej, a w 1985 roku grał już na poziomie międzywojewódzkim. W 1986 roku drużyna przeszła pod zarząd AZS Katowice. Jako wykładowca wychowania fizycznego realizuje różne formy ruchowe wykorzystując wieloletnie doświadczenie sportowe. Jest pracownikiem szczególnie lubianym przez studentów – za fachowość, solidność i niekonwencjonalny sposób przekazywania wiedzy sportowej. Teresa Pecold za swój wkład w kształcenie sportowe młodzieży oraz postawę otrzymała szereg wyróżnień: Brązowy Krzyż Zasługi (1983), Złoty Krzyż Zasługi (1990), Kawalerski Order Odrodzenia Polski (1999), Certyfikat Trenera Kadry Narodowej Kobiet za lata 1982 - 2000 (2001), wyróżnienie za całokształt kariery w Plebiscycie „Trenerka Roku 2001” (2002) oraz Medal Komisji Edukacji Narodowej (2006). Od 28 do 29 października 2010 r. w Warszawie odbywała się Gala Sportu Akademickiego. Uroczystość była okazją do podsumowania sportowego roku akademickiego 2009/2010. Na Gali wręczono nagrody im. Eugeniusza Piaseckiego najlepszym nauczycielom wychowania fizycznego i trenerom AZS. Jedną z dwóch wyróżnionych była mgr Teresa Pecold ze Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Uniwersytetu Śląskiego. K. Miroszewski K., K. Wilczok, Akademicki Związek Sportowy Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (1968–2018), Katowice 2018, s. 43-4; www.us.edu.pl/mgr-teresa-pecold-z-universytetu-slaskiego-wyrozniona-nagroda-im-eugeniusza-piaseckiego

Pełka Zdzisław, rozpoczął karierę sportową w klubie „Victor” Jawor, a kontynuował ją w czasie studiów w AWF od 1979 roku w AZS-AWF pod kierunkiem Bronisława Morzyckiego, który zrobił z niego najwybitniejszego „mistrza batutu” (skoków na trampolinie) w Polsce. Zdzisław Pełka był 9-krotnym mistrzem Polski zarówno w skokach indywidualnych, jak i w skokach synchronicznych na trampolinie oraz medalistą i finalistą Mistrzostw Europy Juniorów i Mistrzostw Europy Seniorów oraz Mistrzostw Świata. Ogółem zdobył 9 medali na Mistrzostwach Polski w latach 1983-1988, i srebrny medal na Mistrzostwach Europy Juniorów (1982) i 4 brązowe medale na Mistrzostwach Europy Seniorów (1983, 1987, 1989) oraz 1 medal brązowy na Mistrzostwach Świata w Birmingham (1988). W skokach synchronicznych partnerowali mu Andrzej Jasiński i Eligiusz Skoczyła. W roku 1989 po ukończeniu studiów Zdzisław Pełka wyjechał z kraju i rozpoczął zawodową karierę cyrkową. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 91; E. Polak, Akrobatyka sportowa w Polsce, Rzeszów 2003, s. 96-97.

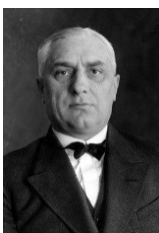

Perka Andrzej, ur. 16. 02. 1941 w Warszawie. Koszykarz, w. 186 cm, c.c. 81 kg. IO 1964 Tokio, 6 m; brązowy medalista ME 1965; mistrz Polski 1967; Zasłużony Mistrz Sportu. Klub AZS Warszawa. Kariera sportowa do 1971. Wykształcenie wyższe wf.,

AWF Warszawa, nauczyciel wf. Żonaty. Mieszka za granicą. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 199; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 250; APS 14, 1962, s. 23; APS 28-29 (5-6) 1964, s. 34. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Pernak Jan, ur. 11. III. 1906 r. w Aumetz we Francji. Ekonomista. Lekkoatleta AZS Poznań. Najlepszy sprinter Wielkopolski w latach 1926 - 1930. Trzykrotny medalista mistrzostw Polski w biegu na 200 m, 4x100 m i 4x400 m (1929). Zaginął bez wieści na początku września 1939 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 73.

Person Andrzej (ur. w 1951 r.), dziennikarz sportowy, komentator telewizyjny. W latach 1996-2005 był rzecznikiem prasowym Polskiego Komitetu Olimpijskiego. Senator VI i VII kadencji z listy Platformy Obywatelskiej. R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. Wybór i opracowanie, Poznań 2009, s. 629.

Perzyński, Stefan (1881-1941). Senator z ramienia BBWR w latach 1928-1935. Czwarty w kolejności Prezes CP AZS (1929-1931). Członek licznych stowarzyszeń, między innymi członek honorowy Stowarzyszenia Chrześcijańskich Oficjalistów Handlowych i Przemysłowych. Brak potwierdzenia czy przed 1929 r. był członkiem AZS Warszawa. Zginął w Oświęcimiu. R. Wryk, Narodziny Fot. <https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/29586/>

Petkiewicz Stanisław. Urodzony w 1908 roku w Rydze, na Łotwie. Był trenerem państwowym biegaczy (średnio i długodystansowców) w ostatnich latach okresu międzywojennego. Opiekował się m. in. Józefem Nojim (od 1939 roku), Wacławem Sołdanem i Janem Staniszewskim. Jako trener był wysoko ceniony, choć zdaniem wielu stosował zbyt ostre metody, do których ówczesni nasi biegacze nie byli dostatecznie przygotowani. Należał do czołowych biegaczy, w swej karierze mógł się pochwycić nie lada osiągnięciem: zwycięstwem nad „królem biegaczy”, Finem Paavo Nurmiem (na 3000 m w 1931 roku). W 1930 roku odbył tournée po Stanach Zjednoczonych, gdzie startował w zawodach halowych (Nowy Jork - Boston). Odnosił wtedy sześć zwycięstw. Karierę zawodniczą zakończył w 1931 roku, skreślony przez PZLA z listy amatorów. Wtedy to na dwa lata opuścił Polskę, rozgoryczony decyzją ówczesnych władz. Po powrocie do kraju został trenerem biegaczy, przygotowując ich do Igrzysk 1940 roku, które nie doszły do skutku. Stanisław Petkiewicz zginął tragicznie w 1961 roku w Argentynie. Zakrzewski, S. (red.), PZLA. Rocznik jubileuszowy 1968, Warszawa 1969, s. 109. Fot. <https://audiovis.nac.gov.pl/ob.raz/215717/3142c795197989c8978abe6f2be59df1/>

Petrowicz, Bohdan, zawodnik i trener sekcji gimnastyki sportowej AZS-AWF. Wychował wielu mistrzów. Kierownik wyszkolenia PZG i trener kadry narodowej, wiceprezes i prezes PZG, sędzia międzynarodowy. Pracownik AWF Warszawa w l. 1967-2007, adiunkt, autor wielu publikacji z zakresu teorii, techniki i metodyki nauczania gimnastyki. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 101.

Petruczenko, Maciej dziennikarz sportowy, komentator telewizyjny. Autor licznych artykułów z zakresu historii lekkiej atletyki i olimpizmu zamieszczanych na łamach „Przeglądu Sportowego”. R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. Wybór i opracowanie, Poznań 2009, s. 629.

Piasecki Henryk. Koszykarz AZS Warszawa. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Warszawie, gdzie był członkiem konspiracyjnej organizacji „Polska Niepodległa”. Zginął jako żołnierz w powstaniu warszawskim 3 IX 1944 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 73.

Piasecki, Wojciech, ur. 06.06.1968 r. w Otwocku. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1987-2000, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1988, srebrny 1987, brązowe: 1994, 1995, 1996, 1997, 1998), CSP Legionowo (2001-2002), Budowlanych Łódź (2002-2003, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów 2003), Skry Warszawa (2003-2004). Pierwszy trener Andrzej Kopyt. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 6 oficjalnych meczów międzypaństwowych, występował na pozycji filara. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 85.

Piasek, Mariusz, ur. 04.10.1958 r. w Sierakowie Wielkopolskim. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby Polonii Poznań (1978-1980, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1978, zdobywca Pucharu Polski PZR: 1979, 1980), AZS Warszawa (1980-1982, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1981, 1982), Poznaniu (1982-1984, brązowy medal mistrzostw Polski seniorów 1983), Albi (Francja, 1984-1991). Pierwszy trener Henryk Król. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 21 oficjalnych meczów międzypaństwowych, występował na pozycji filara. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 85.

Piątek Jerzy, szermierz (florelista); ur. 12 stycznia 1944 w Sosnowcu. Zawodnik AZS Warszawa 1965-1970. Trener reprezentacji Austrii we florecie mężczyzn 1973-2009. Miejsce zamieszkania: Polska. Z. A. Judycki, Polscy sportowcy w świecie, Warszawa 2014, s. 198.

Piątkowska Chojnacka Ilwicka Maria, ur. 24. 02. 1931 w Goleniu. Lekkoatletka (w dal, 80 m. pł.), w. 164 cm, c.c. 60 kg. IO 1952 Helsinki; IO 1960 Rzym, 11 m.; IO 1964 Tokio, 6 m.; mistrzyni Europy 1962; dwukrotna brązowa medalistka ME 1958, 1962; trzynastokrotna mistrzyni Polski 1951-63; osiemnastokrotna rekordzistka Polski; Zasłużony Mistrz Sportu, odzn. złotym Medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe, Medalem 100-lecia Sportu Polskiego. Klub AZS Warszawa. Wykształcenie wyższe wf., AWF Warszawa, nauczyciel akademicki, trener. Żona olimpijczyka Edmunda Piątkowskiego, ma dwóch synów. Mieszka w Warszawie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 201; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 252; R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s.187 (maszynopis); Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s. 59.

Piątkowski Andrzej szermierka: szabla. Trzykrotny uczestnik IO. Dwukrotny srebrny medalista - Melbourne (1956) - szabla druż z M. Kuszewskim, Z. Pawlasem, J. Pawłowskim, W. Zabłockim i R. Zubem; Rzym (1960) - szabla druż. z: M. Kuszewskim, E. Ochyra, J. Pawłowskim, W. Zabłockim i R. Zubem. Brązowy medalista - Tokio (1964) – szabla druż. z: E. Ochyra, J. Pawłowskim, W. Zabłockim i R. Zubem. Szermierz najwyższej klasy. Świetny technik. Trzykrotny drużynowy mistrz świata (1959, 1962, 1963), wicemistrz (1954), brązowy medalista (1957, 1958). Mistrz Polski (1966), wicemistrz (1962). Niezawodny reprezentant wielkiej drużyny szablowej z lat 1956 - 1964. Ur. 22 X 1934 r. w Warszawie. Absolwent Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie, ppłk WP. Kluby: Ogniwo, Gwardia, AZS, Legia (wszystkie stołeczne). Wzrost 169

cm, waga 68 kg. Lis, J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 270; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 253.

Piątkowski Jerzy: w AZS Warszawa od 1951 r. Żeglarz. Kierownik sekcji żeglarskiej AZS Warszawa w latach 1953, 1956, wieloletni członek Rady Sekcji Żeglarskiej i Zarządu Klubu AZS Warszawa. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdota, Warszawa 1962, s. 347.

Piechocki, Dariusz, ur. 02.03.1957 w Wołominie. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby: AZS AWF Warszawa (1975-1981, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1977). Pierwszy trener Jerzy Jabłoński. Młodzieżowy reprezentant Polski. Prezes, członek Zarządu i działacz klubu „Bremen 1860” (Niemcy, 1983, 1989). Prezes Zarządu RK Dragonia Mosina (2006-2010), współzałożyciel klubu (razem z Pawłem Borowskim) 2006. Członek Zarządu PZR (2007-2010). M Powła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Suplement 2 (2007-2009), Lublin 2010, s. 21.

Piekarek, Paweł, ur. 24.05.1968 r. w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1986-1991, 1992-1998), Villefranche (Francja, 1991-1992), AZS AWF Gdańsk (1998-2001), Skry Warszawa (2001-2002), Orkana Sochaczew (2002), CSP Legionowo (2002), Folca AZS Warszawa (2002), Lechii Gdańsk (2003). Pierwszy trener Jerzy Królicki. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 8 oficjalnych meczów międzypaństwowych, występował na pozycji młynarza. Trener II klasy (1995). Trener seniorów Skry Warszawa (2001-2002). M. Powła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 86.

Piekarniak Gabriel, ur. w 1924 r. Student. Zawodnik sekcji pływackiej AZS Warszawa. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Warszawie, gdzie był członkiem Szarych Szeregów i od 1941 r. żołnierzem AK, pseudonim „Rymsza” (Oddział Dywersji Bojowej Obwodu III Wola). Po aresztowaniu 13 X 1943 r. był więziony na Pawiaku, a następnie rozstrzelany w egzekucji ulicznej. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 73-4.

Piekarniak Leszek, ur. 22. III. 1922 r. w Warszawie. Student. Zawodnik sekcji pływackiej AZS Warszawa. Czołowy junior tej sekcji w latach 1938 - 1939. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Warszawie, gdzie był członkiem Szarych Szeregów i od 1942 r. żołnierzem AK, pseudonim „Bystroń” (Oddział Dywersji Bojowej Obwodu III Wola). Jednocześnie studiował na tajnej Politechnice Warszawskiej. Po aresztowaniu 13 X 1943 r. był więziony na Pawiaku, a następnie rozstrzelany w egzekucji ulicznej. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 74.

Piekut, Dariusz (ur. 1975). Absolwent Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Warszawie (kierunek pedagogika resocjalizacyjna), w której przystąpił do AZS. Od 2004 roku wykładowca w PEDAGOGIUM WSPS. Prezes Fundacji Rozwoju Kultury Fizycznej w latach 2007 - 2009. Absolwent Naukowo – Badawczej Akademii PEDAGOGIUM - podyplomowego studium doktoranckiego w zakresie doskonalenia kompetencji naukowo - badawczych w pedagogice (2012 - 2015) Jest instruktorem Związku Harcerstwa Polskiego (przewodnik), instruktorem sportu (narciarstwo zjazdowe), instruktorem żeglarstwa, rekreacji. Posiada uprawnienia starszego sternika motorowodnego i sternika żeglarskiego oraz patent

murka OWD SSI. Od czasu rozpoczęcia studiów (1993 r.) związany z Akademickim Związkiem Sportowym (członek Zarządu, skarbnik, a następnie Prezes KU AZS WSPS w latach 1996-99). Członek Sądu Koleżeńskiego, a następnie Wiceprezes ds. upowszechniania kultury fizycznej AZS Środowisko Warszawa. Pracownik Biura Zarządu Głównego AZS w latach 1995 - 2000. Od 2000 roku był urzędującym wiceprezesem AZS Środowisko Warszawa. Od 2002 roku Wiceprezes Zarządu Tenis Club AZS. Obecnie wybrany na funkcję Wiceprezesa AZS Warszawa w kadencji 2016 - 2020. Od 2003 roku Wiceprezes Zarządu Głównego AZS ds. upowszechniania kultury fizycznej. Inicjator i organizator takich wydarzeń jak: Igrzyska Studentów Pierwszego Roku, Od Młodzika do Olimpijczyka, Ligi Integracyjnej - sportowa szansa dla wszystkich itd. W 2006 r. został urzędującym wiceprezesem AZS Warszawa. Od 2018 r. sekretarz ZG AZS. Wyróżniony odznaczeniami: Zasłużony dla AZS Warszawa, Złota Odznaka AZS, oraz Tytułem Sportowego Menedżera Roku 2009 Polskiej Korporacji Menedżerów Sportu. R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 236 (maszynopis); <http://azs.pl/images/aktualnosci/2016/Zjazd26-DPiekut.pdf>

Pieniek, Witold, ur. 11.11.1959 r. w Laskach. Wykształcenie średnie, zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1976-1986, 1997, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1977, 1979, 1980, 1981, 1982, 1984, 1985, 1986, srebrny 1983, brązowe: 1978, 1997), US Romans (Francja, 1986-1989), Olympique Besancon (Francja, 1990-1998), Pontarlier (Francja 1999-2001). Pierwsi trenerzy Jerzy Jabłoński i Jerzy Królicki. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 37 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 20 punktów, występował w III linii młyna. Rugbista Roku Polskiego Związku Rugby (1984). Instruktor rugby (23.03.1985). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 86.

Piesio, Ryszard, ur. 04.10.1952 r. w Miętnej. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1971-1972, 1972-1985, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1977, 1979, 1980, 1981, 1982, 1984, 1985, srebrny 1983, brązowy 1978), Mazovii Mińsk Mazowiecki (1973-1976). Pierwszy trener Józef Grochowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał jeden oficjalny mecz międzypaństwowy, wystąpił na pozycji filara. Instruktor rugby (15.03.1976). Trener II klasy (15.12.1990). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 87.

Pietkiewicz Marcinkowska Bogusława, ur. 16. 08. 1944 w Sokołowie Podlaskim. Skoki do wody (trampolina), w. 163 cm, c.c. 59 kg. IO 1968 Meksyk; sześciokrotna mistrzyni Polski 1961-62, 1965-68; Mistrz Sportu. Klub AZS Warszawa. Wykształcenie średnie. Mężatka. Mieszka w USA. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 203; Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s. 59-60.

Pietkiewicz, Jadwiga. Absolwentka AWF Warszawa. W Zakładzie Sportowych Gier Zespołowych AWF Warszawa pracowała w latach 1973-1975. Zawodniczka AZS-AWF. Reprezentantka Polski. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 136.

Pietrasik, Eugeniusz, (ur. 30 grudnia 1947 r., zm. 20 lipca 1996 r.) absolwent Wydziału Elektrycznego Politechniki Warszawskiej. Był klasycznym azetesiakiem. Startował w uczelnianych zawodach lekkoatletycznych, później działał w AZS. Kilkakrotny szef akademickich reprezentacji Polski na zimowych i letnich uniwersjadach oraz akademickich mistrzostwach świata. W latach 1985-1991 (przez dwie kadencje) pre-

zes Zarządu Głównego AZS. W następnych dwóch kadencjach członek władz Zarządu Głównego AZS. Od pierwszego roku studiów działał aktywnie w ZSP; później w SZSP. Pełnił funkcje przewodniczącego: Rady Mieszkańców DS „Bratniak”, Rady Wydziałowej ZSP, Rady Uczelnianej ZSP Politechniki Warszawskiej, przewodniczącego Rady Okręgowej ZSP w Warszawie. Od kwietnia 1973 r. przewodniczący Zarządu Stołecznego SZSP i członek Prezydium Zarządu Głównego SZSP. W dniu 30 czerwca 1973 r. Plenum Zarządu Głównego SZSP powołało go na funkcję wiceprzewodniczącego Zarządu Głównego SZSP. Dyrektor Departamentu MNSzWiT, bliski współpracownik ministra J. Górskiego. Później pracował w UKFiT. Pomysłodawcą Polskiej Fundacji Olimpijskiej, współautor ustawy o kulturze fizycznej (między innymi współtwórca Uczniowskich Klubów Sportowych), działacz sportowego ruchu młodzieżowego, prezes Fundacji Rozwoju Kultury Fizycznej, szef misji olimpijskiej IO w Atlancie w 1996 r. Zmarł podczas otwarcia IO w Atlancie w dniu 20 lipca 1996 r. H. Hanusz, Wspomnienia o Eugeniuszu Pietrasiaku (1947-1996) „Akademicki Przegląd Sportowy” 1996, nr 8, s. 8-9; Hanusz H., AZS w Polsce Ludowej, Poznań 2014, s. 77, nota 59; <http://azs.pl/dla-dzialacza/dokumenty/nagrody/nagroda-im-eugeniusza-pietrasika>

Pietrzak, Robert, ur. 07.08.1957 r. w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby Skry Warszawa (1979-1982, 1984-1982, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów 1981, brązowe: 1979, 1980), Poznaniu Poznań (1983), AZS AWF Warszawa (1988, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1988). Pierwszy trener Włodzimierz Całka. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 22 oficjalne mecze międzypaństwowe, zdobył 16 punktów, występował na pozycji filara i w II linii młyna. M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 87.

Pietrzykowski Wincenty: skoczek do wody AZS Warszawa. Wielokrotny mistrz i reprezentant Polski. Pionier tej dyscypliny sportu w Polsce. Zginął podczas powstania warszawskiego w 1944 r. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 347; R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 75.

Pilarski, Aleksander (1905-1996), w zarządzie AZS za kadencji 1937-1939. Student Wydziału Prawa Uniwersytetu Warszawskiego, związany z AZS Warszawa od 1925 r. (uprawiał boks, narciarstwo i wioślarstwo), który 24.10.1937 r. w Warszawie na zjeździe AZS został prezesem reaktywowanej Centrali AZS. Po wojnie pomagał w reaktywowaniu i tworzeniu nowych jednostek AZS. Dwukrotnie był prezesem AZS Warszawa (1935-1939 i 1945-1947). W latach 1946-1968 był wiceprezesem administracyjnym Centrali AZS, w 1957 r. prezesem Koła Seniorów AZS, od 1959 r. skarbnikiem, a w okresie 1962-1980 przewodniczącym Głównego Sądu Koleżeńskiego AZS. Członek honorowy AZS (od 1969 r.). <http://azs.pl/o-nas/historia-azs/prezesi-azs>; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 347.

Pilicz, Zdzisława, nauczyciel akademicki Politechniki Warszawskiej (SWF od 1952 r., a w latach 1968-1981) zastępca kierownika SWF/SWFIS), trener i instruktor gimnastyki, lekkoatletyki, narciarstwa, piłki ręcznej, pływania i żeglarsstwa. Od 1961 r. zapoczątkowała dla studentów PW szkolenia żeglarskie. Pracę dydaktyczną wspierała obserwacjami nt. stanu rozwoju fizycznego i sprawności fizycznej studentów, a wyniki badań prezentowała podczas konferencji naukowych. Przewodnicząca (od 1975 r.) Ośrodka Dydaktyczno-Naukowego Nauczycieli dla Nauczycieli Wychowania Fi-

zycznego przy ZNP. Organizator czynnego wypoczynku dla studentów i pracowników Politechniki Warszawskiej. Uhonorowana Nagrodą im. Eugeniusza Piaseckiego w 1989 r. Hanusz H., AZS w Polsce Ludowej, Poznań 2014, s. 110.

Piotrowski Andrzej. Urodzony 10 maja 1933 roku w Pruszkowie. Kierownik wyszkolenia PZLA od stycznia 1968 roku, przedtem od 1959 do 1964 roku, wraz z dr Emilem Dudzińskim, trener kadry kobiecej, w latach 1964 - 1968 szef wyszkolenia kadry lekkoatletycznej kobiet. Czynnym lekkoatleta był w latach 1949 - 1954. Specjalizował się w biegach przez płotki i skokach. Jego ówczesne wyniki, to m. in. 15,7 sek. na 110 m pł., 26,0 sek. na 200 m pł. Jeszcze w latach startów w barwach Ogniw, później Sparty wykazywał duże zainteresowanie pracą instruktorską. Wyszedł zresztą z dobrej szkoły Jana Mulaka, Witolda Gerutto i Wacława Gąssowskiego. Gdy w 1953 roku ukończył studia wychowania fizycznego ze specjalizacją w lekkiej atletyce, podjął prace w warszawskim Ogniwie, prowadząc „szkółkę młodzieżową”, z której wyszło kilku reprezentantów Polski juniorów, m. in. Andrzej Sołowski - 400 m pł., Maciej Mankiewicz 110 m pł., Marian Stupkiewicz wicemistrz Polski w 1960 roku na 3 km z przeszkodami. Od 1958 roku Andrzej Piotrowski był trenerem Marii Piątkowskiej i Celiny Jesionowskiej - Gerwinowej. Z biegiem czasu „grupa Piotrowskiego” powiększyła się o dalsze zawodniczki: Ewę Kłobukowską, Irenę Kirszenstein, Elżbietę Bednarek, Elżbietę Kolejwę i Teresę Cieplą (w latach 1959-1960). Andrzej Piotrowski oparł ich trening na pracy płotkarsko-sprinterskiej. Zawodniczki tej grupy największe osiągnięcia uzyskiwały od 1966 roku. Zakrzewski, S. (red.), PZLA. Rocznik jubileuszowy 1968, Warszawa 1969, s. 109.

Piotrowski Marek. Najlepszy zawodnikiem sekcji karate i kick-boxingu w AZS-AWF Warszawa drugiej połowy lat osiemdziesiątych XX wieku. Student AWF, początkowo uprawiał „karate-kyokushinkai” i w roku 1984 zdobył w tej konkurencji mistrzostwo Polski juniorów, a w 1985 roku powtórzył ten sukces w kategorii seniorów. W karate stoczył 13 oficjalnych pojedynków, wszystkie wygrywając. W roku 1987 zaczął uprawiać kickboxing w formule full-contact i robił tak szybkie postępy w tej dyscyplinie, że jeszcze w tym samym roku wygrał Ogólnopolski Turniej Kick-boxingu i zakwalifikował się na amatorskie Mistrzostwa Świata WAKO w Monachium (w kategorii wagowej 81 kg); tam sprawił Klubowi AZS-AWF miłą niespodziankę, zdobywając 11 X 1987 roku w pięknym stylu tytuł mistrza świata. Również w roku 1987 wygrał mistrzostwo Polski, a w grudniu 1987 roku zdobył w Budapeszcie „Puchar Świata” i został uznany najlepszym zawodnikiem turnieju. W roku 1988 nie przegrał żadnej walki na ringach krajowych i zagranicznych. Jesienią 1988 roku Marek Piotrowski rozpoczął karierę na zawodowym ringu w USA, gdzie dwukrotnie zdobył tytuł zawodowego mistrza Stanów Zjednoczonych Ameryki (1989, 1992), dziewięciokrotnie tytuł zawodowego mistrza świata (1989-1995) oraz mistrza interkontynentalnego (1990). Był posiadaczem wszystkich najważniejszych pasów mistrzowskich licznych organizacji sportów walki. Do jego nazwiska przyłgnał ringowy przydomek „Punisher” oraz „Fire-ball”. Zawodową karierę w kickboxingu zakończył w 1995 roku. Marek Piotrowski trzykrotnie był wybierany do pierwszej dziesiątki najlepszych sportowców w Polsce w Plebiscycie „Przeglądu Sportowego” (1987, 1989, 1990). W latach 1989 i 1994 został uznany przez amerykańską prasę kick-bokserem roku oraz jednym z dwóch najlepszych fighterów lat dziewięćdziesiątych XX wieku. W roku 1991 Aleksander Bilik wydał książkę pt. „Kick-bokser”, opisującą karierę Marka Piotrowskiego do roku 1990, a telewizja TVN 24 nakręciła w 2005 roku o nim reportaż zatytułowany „Wojownik”. W 2007 roku powstał pełnometrażowy film dokumentalny pt. „Wojownik”, wyreżyserowany przez Jacka Bławuta, a wyprodukowany przez stację telewizyjną

HBO, ukazujący karierę Marka Piotrowskiego. Równoległe do startów w kick-boxingu Marek Piotrowski walczył jako bokser zawodowy, staczając w latach 1992-1996 ogółem 21 pojedynków w wadze półciężkiej, wszystkie wygrywając. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 134-135. Fot. [https://pl.wikipedia.org/wiki/Marek_Piotrowski_\(kickboksler\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Marek_Piotrowski_(kickboksler))

Piotrowski Marian, piłkarz AZS Warszawa. Zginął podczas działań wojennych w 1939 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 75.

Piotrowski Tadeusz, ur. 11. 07. 1940 w Warszawie. Żeglarz (klasa Dragon), w. 184 cm, c.c. 77 kg. IO 1972 Monachium, 20 m.; odzn. srebrną odznaką AZS. Klub AZS Warszawa. Kariera sportowa od 1953. Wykształcenie wyższe techniczne, Politechnika Warszawska, inż. elektryk. Żonaty. Mieszka w Warszawie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 205.

Piwowar, Wiesław. Absolwent AWF Warszawa. Pracował w tej uczelni w latach 1955-1995. Dokończył dydaktyk koszykówki. Kierownik Pracowni Koszykówki. Jako zawodnik drużyny AZS-AWF Warszawa („Czarodzieje z Bielan”) medalista mistrzostw Polski. Uczestnik Akademickich Mistrzostw Świata. Trener zespołu mężczyzn AZS-AWF Warszawa i uniwersjadowej reprezentacji Polski. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zucho-
ra, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 136; APS 14, 1962, s. 23.

Plejewski Czesław: ur. w 1915 r. W AZS Warszawa od 1939 r. W okresie powojennym podpora AZS we wszystkich grach aż do 1952 r. Wielokrotny reprezentant Polski w siatkówce. Zmarł w 1955 r. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 347.

Pliszka, Grzegorz, ur. 04.02.1968 r. w Siedlcach. Wykształcenie wyższe, Akademia Podlaska w Siedlcach. Zawodnik rugby WFS Siedlce (1985, złoty medal mistrzostw Polski kadetów), Vis Siedlce (1986-1991, młodzieżowe mistrzostwo Polski 1986, złoty medal mistrzostw Polski juniorów 1987), MOSiR Siedlce (1991), AZS AWF Warszawa (1992), Pogoni Siedlce (1993-2007). Pierwszy trener Henryk Niedziółka. Uczestnik mistrzostw świata juniorów (1987). Instruktor rugby (1.995). Trener kadetów, młodzików i żaków Pogoni Siedlce (1994-1995). Kierownik sekcji rugby Pogoni (1998-2003), działacz (1994-2006). Prezes Pogoni Siedlce (2006-2007), Prezes Stowarzyszenia Rozwoju Sportu Rugby Team (2005-2007). Odznaczony Srebrna Odznaka Honorowa PZR (1994), Złota (2004), kadetów AZS AWF Warszawa (2004-2006), srebrny medal mistrzostw Polski „7” 2006). Prezes Mazowieckiego Okręgowego Związku Rugby (2004-2007). Odznaczony Złotą Odznaką AZS (1995). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby. Suplement 2004-2006, Lublin 2007, s. 23.

Pławczyk Jerzy, ur. 16.04.1911, Dąbrowa Górnicza. Lekkoatleta. Syn Feliksa i Zofii Duda. Absolwent CIWF w Warszawie (1933). Zawodnik (184 cm, 82 kg, skoczek, miotacz, wieloboista) AZS Warszawa (1931-38), Nord de la France (1938-39). W latach 30. należał do najwybitniejszych skoczków wzwyż w Europie. Brązowy medalista ME w 10-boju, 7552,345 pkt. (1934 Turyn). Finalista ME w 10-boju, 5946 pkt. (1938 Paryż), AMŚ (1935 Budapeszt): wzwyż - 9 m. (182), w dal - 5łm. (7.05), 5-boj - 6 m. (3084 pkt.). 14-krotny reprezentant Polski w meczach międzypaństwowych (1932-36, 20 startów, 6 zw. ind.). Rekordzista Europy: wzwyż - 1.96 (25.06.1932 W-wa). 3-krotny rekordzista Polski: wzwyż 1.855 (4.06.1932 W-wa), 1.88 (12.06.1932 Królewska Huta), 1.96 (25.06.1932 W-wa). 6-

krotny mistrz Polski: wzwyż (1932, 1934, 1935), 10-boj (1934, 1936), 4x100 m (1934) oraz 7-krotny wicemistrz kraju: wzwyż (1931, 1933), w dal (1934, 1935), dysk (1936), 5-bój (1934), szt. szwedzka (1934). 6-krotny halowy mistrz Polski: wzwyż (1933, 1934, 1936), tyczka (1933), w dal (1933, 1936) i 2-krotny halowy wicemistrz: tyczka (1936), w dal z miejsca (1936). Rekordy życiowe: 110 m ppł - 15,9 (25.05.1935 W-wa), wzwyż - 1,96 (25.06.1932 W-wa), tyczka - 3,73 (14.07.1934 Londyn), w dal - 7,19 (13.10.1935 Budapeszt), trojskok - 13,34 (22.09.1935 Grudziądz), 5-bój - 3084 (17.08.1935 Budapeszt), 10-bój - 6871 (8.08.1936 Berlin). W 1938 wyemigrował do Francji. Jako żołnierz armii francuskiej internowany przez Niemców w Norymberdze i Królewcu (1940). Instruktor sportowy w Vichy i Paryżu (1943-48). Handlowiec w Beausoleil k. Monte Carlo (1949-61). Nauczyciel w Hassloch- Niemcy (1962-76). Wg. zebranych informacji mieszka w Polsce (od lat 80.). Olimpijczyk 1932 Los Angeles: skok wzwyż - 7-8 m. (14 zaw.). Z wynikiem 1,90. Olimpijczyk 1936 Berlin: skok wzwyż - w elim. uzyskał 1,85 (min. kwalifik. 1,85), w finale 22 m. z wynikiem 1,80. 10-bój - 9 m. (28 zaw.) z wynikiem 6871. Wyniki ind.: 100 m - 11,6, w dal - 7,12, kula - 11,94, wzwyż - 1,85, 400 m - 54,0, 110 m ppł - 16,4, dysk - 38,30, tyczka - 3,70, oszczep - 54,26, 1500 - 5.04,0. Jerzy Szczygielski, Olimpijczycy województwa śląskiego (1924-2010), Racibórz 2010, s. 257-8; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 347; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 206; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 276.

Podstawek Jerzy, szermierz (szablista, florecista); ur. 28 maja 1934 w Częstochowie. Zawodnik klubów: Baildon Katowice 1955-1959; AZS AWF Warszawa 1959-1963. Trener AZS AWF Warszawa 1962-1963; AZS Gdańsk 1963-1974; FC Klagenfurt, Austria 1974-1975; SV Spital, Austria 1974-1975; reprezentacji Austrii 1974-1975; Ogniwo Sport 1975-1978; Centrum Pięcioboju Nowoczesnego w RFN 1978-1979; reprezentacji Polski we florecie kobiet 1985-1988; SNS Gdańsk 1988-1995. Miejsce zamieszkania: Polska. Z. A. Judycki, Polscy sportowcy w świecie, Warszawa 2014, s. 204.

Polanowski, Bogdan, absolwent AWF 1982, wykładowca, trener klasy mistrzowskiej, współpracownik AZS-AWF 1984-92; promuje szermierkę historyczną, w latach 1995-2000 brał udział w przygotowaniu kadry szermierzy niepełnosprawnych. do Paraolimpiady w Sydney. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 144.

Poleski Józef. Studiował na Politechnice Warszawskiej. Lekkoatleta AZS Warszawa. Rekordzista Polski w biegu sztafetowym 4 x 1500 m (1926 r.). Poległ jako żołnierz w kampanii wrześniowej 1939 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 75.

Poleszczuk, Waldemar Andrzej (ur. 7 października 1931 w Białej Podlaskiej, zm. 12 lipca 2009 w Warszawie) – polski siatkarz, dziesięciokrotny mistrz Polski, brązowy medalista Letniej Uniwersjady (1959), reprezentant Polski, działacz sportowy. W młodości uprawiał lekką atletykę. Na mistrzostwach Polski seniorów w 1949 zajął piąte miejsce w dziesięcioboju (w barwach MKS Lublin), na mistrzostwach Polski w 1951 zajął z drużyną Budowlanych czwarte miejsce w sztafecie 4 x 100 m. Jako zawodnik siatkarskiej drużyny AZS-AWF Warszawa wywalczył mistrzostwo Polski w 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961. a także Puchar Polski w 1953, 1954 i 1955. W reprezentacji Polski seniorów debiutował we wrześniu 1953 w towarzyskim spotkaniu z NRD, wystąpił m.in. na akademickich mistrzostwach świata w 1954

(piąte miejsce) i 1957, mistrzostwach Europy w 1955 i 1958 (w obu startach szóste miejsce). Ostatni raz w I reprezentacji wystąpił 19 września 1959 w meczu Turnieju Trzech Kontynentów z Rumunią. Łącznie w biało-czerwonych barwach wystąpił 110 razy. Ponadto w 1959 wystąpił na Uniwersjadzie w Turynie, zdobywając z drużyną brązowy medal. W 1954 ukończył studia w Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie. Po zakończeniu kariery zawodniczej był m.in. trenerem Hutnika Warszawa. W latach 1974-1985 pracował jako dyrektor ds. kultury fizycznej i sportu Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy. https://pl.wikipedia.org/wiki/Waldemar_Poleszczuk; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 347.

Ponczek, Mirosław, urodził się 23 lutego 1947 r. w miejscowości Siemionia k. Będzina w rodzinie inteligentkiej,. Był absolwentem Liceum Ogólnokształcącego w Wojkowicach-Żychlicach oraz Studium Nauczycielskiego w Cieszynie (kierunek historia). W 1967 r. rozpoczął studia na Wydziale Filozoficzno-Historycznym Uniwersytetu Łódzkiego. (magisterium z historii uzyskał 24 czerwca 1972 r.). W trakcie studiów był członkiem sekcji szermierczej Akademickiego Związku Sportowego (AZS) Uniwersytetu Łódzkiego. Po ukończeniu studiów (w okresie 1972 r. do 1985 r.) pracował jako nauczyciel historii w Sosnowcu. W tym czasie odbył studia podyplomowe w zakresie politologii na Uniwersytecie Śląskim. W okresie lat 1982-1985 był wykładowcą dydaktyki na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Stopień naukowy doktora nauk o kulturze fizycznej uzyskał na AWF w Krakowie w 1984 r. na podstawie pracy *Sport i wychowania fizyczne w działalności organizacji młodzieżowych Zagłębia Dąbrowskiego (1945–1979)*. W 1985 r. rozpoczął pracę jako adiunkt w Muzeum Śląskim w Katowicach. W latach 1986–1999 był adiunktem w Zakładzie Historii Kultury Fizycznej, wchodzącym w skład Katedry Humanistycznych Podstaw Kultury Fizycznej AWF im. Jerzego Kukuczki w Katowicach. Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk o kulturze fizycznej otrzymał w 1999 r. na Wydziale Wychowania Fizycznego AWF im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu na podstawie rozprawy habilitacyjnej pt. *Kultura fizyczna w polskich katolickich organizacjach młodzieżowych II Rzeczypospolitej*. Tytuł profesora nauk o kulturze fizycznej otrzymał w 2007 r. Począwszy od 1 lutego 2008 r., pracował na stanowisku profesora zwyczajnego AWF w Katowicach. W latach 2004–2006 pracował również w Instytucie Wychowania Fizycznego i Sportu na Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej, pełniąc funkcję kierownika Zakładu Historii Kultury Fizycznej. W okresie lat 2008–2013 był też zatrudniony na Wydziale Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Rzeszowskiego. Opublikował ponad 260 prac naukowych, wypromował kilkuset (ok. 500) magistrów wychowania fizycznego i fizjoterapii oraz 9 doktorów nauk o kulturze fizycznej (w zakresie historii kultury fizycznej) Uczestniczył w pracach towarzystw naukowych polskich i międzynarodowych, m.in. był członkiem Polskiego Towarzystwa Historycznego (od 1999 r.); Polskiego Towarzystwa Naukowego Kultury Fizycznej, Sekcji Historii i PTNKF, Międzynarodowego Towarzystwa Nauk Społecznych o Sporcie (International Society for the Social Sciences of Sport). Zmarł 12 lutego 2014 r. w Sosnowcu. E. Małolepszy, Biogram Mirosława Ponczka (1947–2014), Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Kultura Fizyczna 2014, t. XIII, nr 1, s. 177-180.

Potrzebowski, Edmund Czesław (ur. 16 czerwca 1926 w Chorzowie, zm. 22 maja 2012 w Vancouver) - polski lekkoatleta średniodystansowiec i trener lekkoatletyczny, mistrz i rekordzista Polski, olimpijczyk. Startował na igrzyskach olimpijskich w 1952 w Helsinkach, gdzie odpadł w półfinale biegu na 800 metrów oraz w eliminacjach biegu na 1500 metrów. Podobnie na

mistrzostwach Europy w 1954 w Bernie odpadł w półfinale na 800 metrów i w eliminacjach na 1500 metrów. Trzykrotnie startował w akademickich mistrzostwach świata (UIE). W 1951 w Berlinie zajął 7. miejsce na 800 m oraz odpadł w przedbiegach na 1500 m. W Bukareszcie w 1953 zdobył brązowy medal na 800 m i zajął 7. miejsce na 1500 m. Największy sukces odniósł w Budapeszcie w 1954, gdzie zdobył złoty medal na 1500 m i srebrny na 800 m. Był czterokrotnym mistrzem Polski: na 800 m w 1953 i 1954 oraz na 1500 m w 1950 i 1952. Poza tym pięciokrotnie był wicemistrzem, a raz brązowym medalistą. Zdobył również mistrzostwo Polski w hali na 800 m w 1954 i w biegu na 3000 metrów w 1950 oraz wicemistrzostwo na 3000 m w 1951. Siedem razy ustanawiał rekordy Polski: po dwa razy na 800 m, 1000 m i na 1500 m i raz w sztafecie klubowej 3 x 1000 m. W latach 1949-1953 czternaście razy startował w meczach reprezentacji Polski, odnosząc jedno zwycięstwo indywidualne. Na początku 1952 otrzymał tytuł mistrza sportu. Ukończył Wyższą Szkołę Ekonomiczną w Poznaniu (wydział zamiejscowy w Szczecinie) w 1951 i AWF w Warszawie w 1964. Pracował jako trener na Kubie i w Meksyku. https://pl.wikipedia.org/wiki/Edmund_Potrzebowski

Powała-Niedźwiecki, Stanisław, ur. 01.07.1987 r. w Lublinie. Wykształcenie wyższe licencjackie, Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie, kierunek filologia polska. Zawodnik rugby: Budowlani Lublin (1993-2007, 2009, 2010 srebrny medal mistrzostw Polski kadetów 2004), Folc AZS Warszawa (2008, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 2008), Budowlani Łódź (2008-2009 złoty medal mistrzostw Polski seniorów 2009, zdobywca Pucharu Polski 2009), Benfica Lizbona (2009-2010, zdobywca Taca Plate Portugalii 2010). Pierwszy trener Stanisław Więciorek. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 2 oficjalne mecze międzypaństwowe, wystąpił na pozycji skrzydłowego młyna. Młodzieżowy reprezentant Polski (2006, 2008, uczestnik Młodzieżowych Mistrzostw Europy 2006, 2008), reprezentant Polski juniorów (2004-2006, uczestnik mistrzostw Europy juniorów 2005, 2006). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Suplement 2 (2007-2009), Lublin 2010, s. 23-24.

Prasalek, Zygmunt (1896-1972). Faworyt maratonu w pionierski akademickim meczu lekkoatletycznym i zawodach w chodzie maratońskim 24 września 1916 r. Jednak do mety dotarł dopiero III. Jeszcze w następnym roku uznawany był za groźnego zawodnika uniwersyteckiego AZS. Z nieznanych powodów przerwał studia medyczne na UW w 1923 r. Być może edukację medyczną ukończył w innym mieście. Wraz z żoną w 1944 r. przeżyli tragedię powstania warszawskiego i utratę kochanego syna - żołnierza „Krybara”. R. Gawkowski, Maraton sprzed stu lat, Pismo Uczelni 4 (79) 2016, s. 35-39.

Prokopek-Janáček, Grażyna (ur. 29 IV 1977 r. w Zalewie, pow. Iława) – polska lekkoatletka specjalizująca się w biegu na 400 metrów, dwukrotna brązowa medalistka mistrzostw Europy w sztafecie 4 x 400 metrów. Karierę sportową rozpoczęła w MLKS Ostróda pod kierunkiem Ryszarda Nowickiego jako jedna z najbardziej utalentowanych i urodziwych lekkoatletek. Po sukcesach juniorskich przeniósła się do Skry Warszawa, a następnie do Trójmiasta, gdzie podjęła studia na AWFIS w Gdańsku. Tam kontynuowała karierę. Później wróciła do stolicy, gdzie do końca kariery sportowej była zawodniczką AZS AWF Warszawa. Była czołową specjalistką w biegu na 400 metrów, wielokrotną reprezentantką Polski w zawodach międzypaństwowych i imprezach najwyższej rangi (mistrzostwa Europy i świata). Na Igrzyskach Olimpijskich w Atenach w 2004 r. wystąpiła w półfinale biegu na 400 metrów i zajęła 5 miejsce w finale sztafety 4 x 400 m. Wyszła za mąż za znanego

czeskiego tyczkarza Stepana Janáčka i zamieszkała w Pradze encyklopedia.warmia.mazury.pl/index.php/Grażyna_Prokopek-Janáček

Prywata, Tomasz, ur. 08.08.1920 r. w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby Skry Warszawa (1982-1991, 2000-2001), AZS AWF Warszawa (1992, 2000, brązowe medale mistrzostw Polski seniorów: 1994, 1995, 1996, 1992, 1998). Pierwszy trener Zbigniew Janas. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 4 oficjalne mecze międzypaństwowe, występował w III linii. Uczestnik mistrzostw świata juniorów (1989) M. Powła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 90.

Przędą Ryszard (3 VIII 1926 Biłgoraj), teoretyk wych. fiz., działacz sportowy; od 1951 w w AWF Warszawa, 1961 dr wych. fiz., 1968 doc., 1969-71 prodziekan, 1971-73 i 1977-80 r. dyr. Instytutu Wych. Fiz. i Rekreacji Ruchowej, 1973-25 prorektor, od 1926 kier. Zakładu Teorii Wych. Fiz., 1980-81 dziekan; od 1981 sekr. naukowy Komitetu Nauk o Kult. Fiz. PAN; 1953-82 sekr. redakcji „Kultury Fizycznej”; 1948- 1949 przew. Woj. Rady LZS w Warszawie, 1950-54 prezes AZS-AWF, 1969 -76 czł. Komisji Sportowej PKOL, 1969 72 przew. Zespołu Młodzieżowego PKOL, 1976-78 wiceprzew. Rady Wych. Fiz. GKKFiT, od 1978 wiceprzew. Rady Upowszechnienia GKKFiS; od 1924 r. czł. Komitetu Wykonawczego FIEP i delegat tej organizacji na Polskę; 1974 czł. zespołu ekspertów UNESCO; autor wielu prac z zakresu wych. fiz. i sportu, m.in. Postawa ciała młodzieży szkolnej (1963), Rozwój somatyczny i motoryczny” (1973), Współpraca klubów sportowych ze szkołami („Wych. Fiz. i Sport” 1982 nr 2). Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 320; [http://www.zamosciopdia.pl/index.php/pwppz/item/1583PRZEW%C4%98DA%20RYSZARD%20\(1926\)%20profesor,%20teoretyk%20kultury%20fizycznej,%20dzia%C5%82acz%20sportowy](http://www.zamosciopdia.pl/index.php/pwppz/item/1583PRZEW%C4%98DA%20RYSZARD%20(1926)%20profesor,%20teoretyk%20kultury%20fizycznej,%20dzia%C5%82acz%20sportowy)

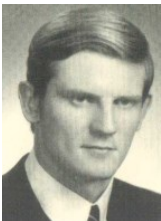
Przybylski, Wojciech. (ur. 7 VIII 1939 Tczew), piłkarz, trener, działacz sportowy i polityczny. W latach 1954–1956 należał do antykomunistycznej organizacji działającej w Toruniu – Związek Czarnych Skautów. W 1959 roku ukończył Liceum Ogólnokształcące w Wąbrzeźnie, w 1961 Studium Nauczycielskie w Radomiu, w 1964 Akademię Wychowania Fizycznego w Warszawie, w 1967 Uniwersytet Warszawski. Doktor nauk o kulturze fizycznej i nauk humanistycznych, autor m.in. *Kontrola treningu piłkarzy* (2008). W okresie 1953–1968 był piłkarzem Pomorzana Toruń, Unii Wąbrzeźno, AZS Warszawa i Broni Radom. Jako trener piłki nożnej prowadził m.in.: 1971–1975 Stoczniovec Gdańsk, 1975–1978 Bałtyk Gdynia, 1979–1980 Lechii Gdańsk. Pracownik gdańskiej Akademii Wychowania Fizycznego, 1999–2002 dziekan i kierownik Zakładu Piłki Nożnej, 2002–2008 (przez dwie kadencje) rektor. Za jego kadencji powstały dwa nowe kierunki studiów: fizjoterapia i sport (rok akademicki 2007–2008). Jeden z inicjatorów rozbudowy ośrodka żeglarskiego w Górkach Zachodnich i oficjalnego powstania Narodowego Centrum Żeglarstwa (2006). Działacz Polskiego Związku Piłki Nożnej (PZPN): od 1998 roku członek komisji zagranicznej i Rady Trenerów, 2000–2004 członek zarządu, od 2004 roku rzecznik etyki PZPN. W latach 2000–2008 prezes AZS AWF Gdańsk. Przewodniczący Rady Sportu przy prezydencie Gdańska, przedstawiciel Gdańskiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej w Komitecie Organizacyjnym Euro 2012. Od roku 2008 wiceprezes Zarządu Wojewódzkiego Polskiego Stronnictwa Ludowego w Gdańsku. Adam Mauks, https://www.gedanopedia.pl/gdansk/?title=PRZYBYLSKI_WOJCIECH

Przysiecki Eugeniusz, ur. 14 II 1910 r. w Moskwie. Doktor medycyny. Zawodnik sekcji pływackiej AZS Warszawa. Pilot sportowy Aeroklubu Warszawskiego. Uczestnik wielu zawodów samolo-

towych w kraju i za granicą. W 1937 r. zwyciężył w locie alpejskim. Po kampanii wrześniowej 1939r. przedostał się na Zachód, gdzie walczył jako pilot RAF w stopniu kapitana. Wchodził w skład personelu latającego 300 Dywizjonu Bombowego Ziemi Mazowieckiej. Zginął w czasie lotu bojowego 23 IV 1943 r. w okolicach St. Nazaire. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 75.

Przywarski Bogdan – absolwent AWF, Mistrz Sportu, odznaczony Złotą Odznaką AZS i Złotą Odznaką PZKosz oraz Brązowym medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe. Urodzony w 1932 roku, karierę sportową zawodnika koszykówki rozpoczął w 1947 r. w drużynie „Spójnia” Łódź. W łódzkim zespole dwa razy zdobył tytuł mistrza Polski – w 1950 i 1952 roku. W 1953 r. dostał się na AWF i odtąd grał w barwach AZS, którym pozostał wierny pozostał nawet po skończeniu studiów, chociaż jak wielu dobrych zawodników był narażony na różnego rodzaju pokusy w postaci wyższego kadrowego czy perspektywy otrzymania mieszkania. Wielokrotnie występował w reprezentacji Polski (w której strzelił 150 koszy) oraz w reprezentacji akademickiej. Uczestniczył w mistrzostwach Europy w 1953 r. w Budapeszcie i w 1959 r. w Istambule. Ostatni raz w reprezentacji Polski grał w 1960 roku w meczu z Francją. APS 10, 1961, s. 10-14; APS 14, 1962, s. 24; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 210; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 348; R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 195 (maszynopis); A. Bogusz, Łódzcy olimpijczycy, Łódź 1984, s. 208-9; <http://www.olimpijski.pl/pl/bio/1835,przywarski-bohdan-wladyslaw.html>; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Puchniarski Zbigniew: w AZS Lublin od 1947 r. Siatkarz, członek kadry narodowej, kilkakrotny reprezentant Polski. Prezes AZS Lublin w latach 1948-1949. Członek Centrali AZS. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 348.

Puchow Jakub. Był 8-krotnym mistrzem Polski w skokach z trampoliny i wieży, 9-krotnym wicemistrzem Polski; ponadto 111-krotnie zwyciężał w Halowych Mistrzostwach i 47 razy występował w spotkaniach międzypaństwowych i międzynarodowych, w których zazwyczaj kwalifikował się do finałów. Jego największe sukcesy to: 10 miejsce w skokach z trampoliny na Mistrzostwach Europy w Utrechcie (1966), 10 miejsce w skokach z wieży i 12 miejsce w skokach z trampoliny na Mistrzostwach Europy w Barcelonie (1970), 7 miejsce w skokach z wieży w Pucharze Europy w Londynie (1971) i 7 miejsce w skokach z trampoliny w Pucharze Europy w Bolzano (1974). Jego największe osiągnięcie stanowi brązowy medal w skokach z wieży na VI Uniwersjadzie w Turynie (1970) i 4 miejsce na VII Uniwersjadzie w Moskwie (1973). Był 2-krotnym olimpijczykiem: na Igrzyskach XIX Olimpiady w Meksyku (1968) zajął 15 miejsce w skokach z trampoliny i 21 miejsce w skokach z wieży, a na Igrzyskach XX Olimpiady w Monachium (1972) - 17miejsce w skokach z wieży. W czasie kariery sportowej ukończył wydział weterynarii na SGGW, a później AWF w Warszawie. W ostatnich latach pełnił funkcję komentatora telewizyjnego w turniejach skoków do wody podczas Igrzysk Olimpijskich. M Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 283-4; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 210; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Putra, Tomasz, ur. 08.06.1962 r. w Olecku. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1982-1988, złote medale mi-

strzostw Polski seniorów: 1982, 1984, 1985, 1986, 1988, srebrne: 1983, 1982, zdobywca Pucharu Polski 1983), Villeurbanne (Francja, 1988-1992), Givors (Francja, 1992-1992), Lyon (Francja, 1992-1999). Pierwszy trener Andrzej Kopyt. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 10 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 14 punktów, występował w II i III linii młyna. Instruktor rugby (19.06.1984). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 91. Z. A. Judycki, Polscy sportowcy w świecie, Warszawa 2014, s. 210.

Puzio Włodzimierz. Urodzony 1 czerwca 1920 roku w Czeladzi. W swej trenerskiej karierze wychował 22 reprezentantów i mistrzów Polski w lekkiej atletyce w kategorii juniorów i seniorów. Największe zasługi położył nad podniesieniem poziomu biegów przez płotki. Do jego wychowanków należą między innymi: Roman Muzyk, Mieczysław Kolejwa, Andrzej Makowski, Andrzej Zieliński i Andrzej Karcz. Przed Igrzyskami w Tokio trenował lekkoatletów kubańskich, doprowadzając do rekordów Bertę Diaz, Miguelinę Cobian i Enrique`a Figuerolę. Przed Igrzyskami w Meksyku szkolił kadrę tego kraju, między innymi Enriquetę Basilio, która zapalała znicz olimpijski, rekordzistkę Meksyku w biegu przez płotki i na 400 m. Włodzimierz Puzio jest wybitnie utalentowany w kilku różnych dziedzinach. Był kilkakrotnie mistrzem i reprezentantem Polski w biegach krótkich (200, 400 m) i przez płotki, tancerzem baletu Opery Krakowskiej i Poznańskiej; jest artystą malarzem i nieprzeciętnym pianistą. Jego koncerty cieszyły się w Meksyku dużym uznaniem. Po powrocie z Meksyku przystępuje znów do pracy z naszą kadrą. Zakrzewski, S. (red.), PZLA. Rocznik jubileuszowy 1968, Warszawa 1969, s. 110.

Pyciarz, Tomasz. Wiceprezes Klubu AZS AWF Warszawa ds. organizacyjnych. Trener koordynator taekwondo olimpijskiego Absolwent Akademii Wychowania Fizycznego im. Józefa Piłsudskiego w Warszawie, Wydział Wychowania Fizycznego (1998) Od szkoły podstawowej związany z taekwondo olimpijskim. Od 1996 roku pracował już jako trener. Założyciel pierwszego w Warszawie klubu taekwondo olimpijskiego (UKS Taebaek Bielany). Od 2007 roku kieruje sekcją taekwondo w klubie AZS-AWF Warszawa. Jego wychowankowie sięgają po medale największych imprez międzynarodowych. Od 2009 roku pracuje z grupą seniorów. W latach 2006-2008 trener Kadry Narodowej Juniorów, a w roku 2009 trener Kadry Narodowej Seniorów. www.azsawf.com/klub/wladze-klubu

Pyzikiewicz Bronisław: zasłużony działacz AZS Katowice, członek Prezydium ZG AZS w latach 1953-1957, kierownik Wydz. Inwestycji ZG AZS. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 348.

Raczko, Jerzy, ur. 28.10.1960 w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Politechnika Warszawska, doktor nauk. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1977-2000, złote medale mistrzostw Polski seniorów 1982, 1984, 1985, 1986, 1.988, srebrny 1987, brązowe 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, zdobywca Pucharu Polski 1983, złoty medal mistrzostw Polski seniorów „7” 2000, brązowy medal mistrzostw Polski juniorów 1978), RUM Marburg (Niemcy 1990-1992), RC Post Stuttgart (Niemcy 1992-1993). Pierwszy trener Jerzy Jabłoński. Trener kadetów Folc Sport Warszawa (1998-2001, złoty medal mistrzostw Polski 2000, srebrny 1999, brązowy 2001). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby. Suplement 2004-2006, Lublin 2007, s. 24-25.

Radzikowski Leon, ur. 20.09.1906 w Welbeck, zm. 16.04.1995 w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Wyższa Szkoła Handlowa w Warszawie. Zawodnik rugby AZS Warszawa (1928-1930). Występował na pozycji skrzydłowego ataku. Pierwszy trener

LUDZIE AZS-u

Francois August Malin. Sędzia (1957-1961, 1964-1967). Współpracownik Komisji Organizacyjnej Sekcji Rugby GKKF (1956). Członek Komisji Sportowo-Technicznej, Komisji Organizacyjno-Propagandowej Sekcji Rugby GKKF (1956-1957). Członek Zarządu Polskiego Związku Rugby (1958-1973). Wiceprezes (1958-1961, 1961-1963, 1964-1965, 1966-1967, 1970-1973). Pełniący obowiązki Prezesa (1963-1964, 1967). Prezes (1967-1968). Sekretarz Generalny (1963). Instruktor rugby (1959). Członek Kolegium Sędziów (1957-1959). Sędzia Międzynarodowy (1958). Członek Komisji Technicznej FIRA (1959-1967, 1969-1974), wiceprzewodniczący (1963-1967, 1969-1970), członek Komitetu Wykonawczego (1967-1969). Sędzia Honorowy (1971). Prezes Honorowy Polskiego Związku Rugby (1973). Autor publikacji: „50 lat rugby w Polsce”, „Historia gry w rugby” oraz wielu opracowań i artykułów prasowych. J. Wierzbicki, *Historia polskiego rugby*, Warszawa 2011, s. 140-141; M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, *Encyklopedia polskiego rugby*, Lublin 2004, s. 92.

Radź Jerzy, szermierz (szablista); ur. 19 kwietnia 1949 w Gryfinie. Zawodnik: Pałacu Młodzieży w Warszawie 1960-1968; AZS AWF Warszawa 1972-1976. Trener, m.in.: University of Washington w Saint Louis (Missouri, USA) 1989-1990; Wayne State University w Detroit (Michigan, USA) 1991-. Miejsce zamieszkania: USA. Z. A. Judycki, *Polscy sportowcy w świecie*, Warszawa 2014, s. 214.

Rejecki Jan Bernard, ur. 20 VIII. 1912 r. Lekkoatleta AZS Poznań. Halowy mistrz Polski w skoku w dal z miejsca oraz wicemistrz w sztafecie 6x50 m z 1937 r. Na rozegranych w lipcu 1939 r. w Poznaniu mistrzostwach Polski zajął V miejsce w biegu na 110 m pł. W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył jako podporucznik pilot 33 Eskadry Obserwacyjnej, wchodzącej w skład lotnictwa Armii „Poznań”, następnie, wzięty do niewoli radzieckiej, przebywał w obozie jenieckim w Kozielsko. Zginął w Katyniu w 1940 r. R. Wryk, *Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945*, Poznań 1991, s. 77.

Repsz, Wojciech, był wioślarzem. Urodził się 19 marca 1946 r. w Skarżysku-Kamiennej, w rodzinie Emila i Zofii Józwiak. Ukończył Wydział Elektryczny Politechniki Warszawskiej, gdzie w 1970 r. otrzymał tytuł magistra inżyniera elektryka (specjalność elektronika przemysłowa; polski dyplom został następnie nostryfikowany w Monachium i University of Alberta w Kanadzie). W trakcie kariery był zawodnikiem warszawskiego AZS (1970 - 1972). Był finalistą ME w 1971 r. w Kopenhadze, gdzie w konkurencji dwójek ze sternikiem (partnerzy: W. Długosz, st. J. Rylski) zajął 5 miejsce, oraz olimpijczykiem z 1972 r. z Monachium, gdzie w konkurencji dwójek ze sternikiem zajął 6 miejsce. Obecnie mieszka w USA i posiada własną pracownię projektową. A. Rak, *Sylwetki sportowe polskich olimpijczyków urodzonych na Kielecczyźnie*, Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Seria: Kultura Fizyczna 2011, X, s. 187; Z. Głuszek, *Leksykon polskich olimpijczyków*, s. 309; tegoż, *Polscy olimpijczycy 1924–1984*, s. 354; R. Kobendza, *Zarys 80-letniej działalności Polskiego Związku Towarzystw Wioślarskich*, Warszawa 2001, s. 69, 83; A. Pawlak, *Olimpijczycy: polscy sportowcy w latach 1924–1998*, s. 214; Z. Porada, *Starożytne i nowożytne igrzyska olimpijskie*, s. 892; *Świętokrzyscy olimpijczycy*, s. 45; B. Tuszyński, *Polscy olimpijczycy XX wieku*, t. 2, s. 121; B. Tuszyński, H. Kurzyński, *Od Chamonix i Paryża do Vancouver...*, s. 999; http://www.pkol.pl/pl/subpages/displayfid/294_2523.html; <http://www.sportsreference.com/olympics/athletes/re/wojciech-repsz-1.html>; Pawlak A., *Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998*, Kraków 2000, s. 214.

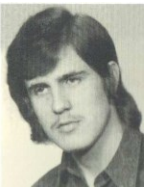
Reutt Marian: członek AZS Warszawa, bokser w latach 1927-1929, mistrz Warszawy w wagach lekkiej i półśredniej. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., *Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty*, Warszawa 1962, s. 348.

Rękas, Aleksander, trener skoków do wody, wychowawca wielu reprezentantów Polski, mistrz Polski w skokach w tej dyscyplinie, zawodnik klubu AZS-AWF Warszawa, wieloletni trener i twórca sekcji skoków do wody oraz pływania synchronicznego w Pałacu Młodzieży. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 348.

Riau, Pepito, ur. 10.02.1930 w Barcelonie. Wykształcenie wyższe, Politechnika Warszawska. Zawodnik rugby Limoux (Francja, 1949-1950), Carcassonne (Francja, 1950-1951, mistrz Francji „13” 1950), AZS AWF Warszawa (1955-1957, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1957, zdobywca Pucharu Sportowca 1956). Instruktor rugby (1956), demonstrował zagrania i pomagał w prowadzeniu treningów na kursie Alfonsa Zedy. Odznaczony Złotą Odznaką Honorową PZR (08.11.1992). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby. Suplement 2004-2006, Lublin 2007, s. 25.

Riemen, Maria, we wspomnieniu S. Dziedzica: „W historii klubu pełniła też funkcje prezesa kobieta, pani mgr Maria Riemen. Przeurocza i miła koleżanka, była zawodniczką naszego AZS-u, działaczką sportowa, i polityczna, poseł na Sejm PRL. Pełna uroku, jako młoda i piękna kobieta pełniła swoją funkcję z olbrzymim wdziękiem, a także ze znajomością sprawy i umiejętnością pokonywania problemów. Była jedynym prezesem-kobietą, o ile się nie mylę, w całej historii klubów zakopiańskich. Okres jej pracy należy do wielce udanych tak pod względem załatwienia wielu spraw, jak też i pięknych sportowych wyników naszych zawodników” Stefan Dziedzic, Harcerze azetesiacy, w: R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach, Poznań 2009, s. 392. Fot. <http://www.absolwenci-awf-warszawa.pl/dyktorzy.html>

Robak Adam, ur. 15. 07. 1957 w Warszawie. Szermierz (fiolet), w. 183 cm, c.c. 73 kg. 10 1980 Moskwa, brązowy medalista IO; mistrz świata 1978; dwukrotny medalista akademickich MŚ 1977, 1985; pięciokrotny mistrz Polski (druż.) 1973, 1977-80; odzn. złotym Medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe. Klub AZS AWF Warszawa. Wykształcenie wyższe wf., AWF Warszawa, trener. Żonaty. Mieszka w Berlinie w Niemczech. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 214; Z. A. Judycki, Polscy sportowcy w świecie, Warszawa 2014, s. 217. Lis, J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 284; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 349.

Rocki Marek (ur. 1953), syn żołnierza AK, uczestnika Powstania Warszawskiego. Warszawa jest miejscem gdzie toczy się jego całe życie zawodowe, społeczne i osobiste. Maturzysta w roku 1972 (I Liceum Ogólnokształcące im. B. Limanowskiego), Student Szkoły Głównej Planowania i Statystyki (SGPiS, obecnie SGH) – magisterium z roku 1977, Doktor nauk ekonomicznych w zakresie ekonometrii z roku 1981, Doktor habilitowany w dziedzinie ekonomii w roku 1988. Przez wiele lat zawodnik CWKS Legia i AZS SGPiS (pływanie i piłka wodna). Do dzisiaj pływanie to jego hobby i sposób na propagowanie sportu wśród młodzieży akademickiej (organizuje zawody pływackie studenci - nauczyciele akademicy). Pracownik naukowy SGPiS - SGH od 1981 roku, Prorektor SGH w latach 1990 - 1996, Dziekan na tejże uczelni w latach 1996 - 1999, Rektor SGH wybrany w dwóch kolejnych kadencjach (lata 1999 - 2005). Współtwórca obecnego systemu edukacyjnego tej uczelni: każdy student od pierwszego roku studiuje w indywidualnym toku studiów. W latach 80-tych i 90-tych także pracownik naukowy Filii Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku oraz warszawskiego Collegium Civitas (zajęcia z ekonometrii). Praktyk: pracował w Komisji Planowania przy Radzie

Ministrów, a następnie w Centralnym Urzędzie Planowania (1989 - 1996). Specjalista w dziedzinie makroekonomicznych analiz zmian strukturalnych i badań nad bezrobociem, Prezes Zarządu Głównego Akademickiego Związku Sportowego, członek Prezydium Polskiego Komitetu Olimpijskiego, przewodniczący Konferencji Rektorów Uczelni Ekonomicznych, członek Kapituły Stypendium imienia Lesława A. Pagi, członek Kapituły Nagrody „Dobra firma” dziennika „Rzeczpospolita”, członek Kapituły Nagrody „Orły Rzeczpospolitej” nadawanej przez dziennik „Rzeczpospolita”, twórca rankingów liceów i uczelni wyższych publikowanych przez „Rzeczpospolitą” i miesięcznik edukacyjny „Perspektywy”, członek międzynarodowej grupy twórców rankingów szkół wyższych przy UNESCO. Uhonorowany Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2003), odznaką „Zasłużony dla Miasta Stołecznego Warszawy” (2001), Odznaką Honorową „Za zasługi dla statystyki RP” (2003), Odznaką za zasługi dla Związku Kombatantów RP i byłych więźniów politycznych (2003). Zainteresowania: dzieje Powstania Warszawskiego, militaria, architektura przedwojennej Warszawy. Żona Elżbieta - magister inżynier technologii żywności, córka Katarzyna - absolwentka stosunków międzynarodowych, ekonomistka. www.rocki.pl; R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 193 (maszynopis). Fot. https://pl.wikipedia.org/wiki/Marek_Rocki

Rogalski, Stefan Zdzisław (ur. 4 lutego 1935 w Skępem, zm. 7 lutego 2018) – polski łyżwiarz szybki, trener i działacz łyżwiarstwa. Urodził się 4 lutego 1935 w Skępem. Zdał maturę w Liceum Pedagogicznym w Wymyślinie, po czym studiował na AWF w Warszawie, gdzie uzyskał specjalizację trenerską, a w 1953 założył sekcję łyżwiarstwa szybkiego przy uczelnianym klubie AZS-AWF Warszawa. Po studiach uprawiał łyżwiarstwo szybkie w Zakopanem. Reprezentował barwy AZS-AWF Warszawa i WKS Zakopane. Zdobył drużynowe mistrzostwo Polski. Zawodowo pracował jako nauczyciel w technikum budowlanym, którego później został dyrektorem, a ponadto szkolił panczenistów w szkolnym klubie MKS. Od 1960 był szkoleniowcem reprezentacji Polski juniorów, od 1962 reprezentacji Polski seniorów. Od 1975 tworzył Szkołę Sportów Zimowych w Zakopanem, w 1977 przemianowanej na Szkołę Mistrzostwa Sportowego Zakopane, której był dyrektorem do 1992. Uzyskał stopień doktora na AWF w Krakowie na podstawie pracy pt. Obciążenia treningowe i startowe łyżwiarzy szybkich. Przez wiele lat był prezesem Okręgowego Związku Łyżwiarstwa Szybkiego. Przez ponad 30 lat działał we władzach Polskiego Związku Łyżwiarstwa Szybkiego, w którym w latach 70. i 80. był wiceprezesem. Był współautorem publikacji, działał przy organizacji imprez sportowych. Otrzymał Złoty Krzyż Zasługi. Postanowieniem prezydenta RP Bronisława Komorowskiego z 16 marca 2011 został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski za wybitne zasługi w działalności na rzecz propagowania łyżwiarstwa szybkiego w Polsce. Był żonaty, miał syna. Zmarł 7 lutego 2018. Został pochowany na cmentarzu przy ulicy Nowotarskiej w Zakopanem 12 lutego 2018. https://pl.wikipedia.org/wiki/Stefan_Rogalski; R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 7.

Roguski, Krzysztof, ur. 15.04.1943 r. w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1962-1965, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1962, 1963, srebrne: 1964, 1965), Orła Warszawa (1966-1971, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów: 1966, 1967, 1968, 1969), PUC Paris (Francja, 1971-1972), Herblay (Francja, 1972-1975), Stade France (Francja, 1975-1981). Pierwszy trener Marian Bondarowicz. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 11 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 17 punktów, występował na pozycji filara i młynarza. Instruktor klubu (15.05.1967). Trener II

klasy (1969). Trener zespołu seniorów Erblay (Francja, 1972-1975). Mistrz sportu (1970). M. Powalla-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 93.

Rokicki Michał, ur. 31.03.1984, Racibórz. Pływak. Syn Ryszarda i Michaliny Wdowikowskiej. Absolwent Szkoły Mistrzostwa Sportowego w Raciborzu (2004). Student AWF Warszawa. Zawodnik (188 cm, 78 kg, st. dowolny) Victorii Racibórz (1995-2005), AZS AWF Warszawa (2006-). Trenerzy: Paweł Słomiński (klub), Piotr Woźnicki, Marcin Kunicki (kadra). Uczestnik ME (basen 50 m): 2002 Linz - 11 m. (200 m st. dow.) i 6 m. (szt. 4 x 200 m dow.), MŚ (basen 25 m): 2005 - 31 m. (200 m st. dow), 2007 - 20 m. (200 m st. den.) i 7 m. (szt. 4 x 200 st. dow), 2007 - 7 m. (szt. 4 x 200 st. dow.), 2008 Manchester -8 m. (szt. 4 x 200 st. dow), MŚ (basen 50 m): 2005 - 30 m. (200 m st. dow.), 2007 - 26 m. (200 m st. dow.) i 8 m. (4 x 200 m st. dow.) oraz ME (basen 50 m): 2006 Budapeszt - 25 m. (200 m st. dow.) i 6 m. (szt. 4 x 200 m st. dow), 2008 - 30 m. (200 m st. dow.) i 5 m. (szt. 4 x 200 m st. dow.) i ME (basen 25 m): 2006 - 19 m. (szt. 4 x 200 m st. dow), 2008 Manchester - 8 m. (szt. 4 x 200 m st.dow.). 6-krotny mistrz Polski (basen 50 m): 4 x 100 m dow. (2007, 2008), 4 x 200 m dow. (2006, 2007 2008, 2009) i wicemistrz kraju (basen 50 m): 200 m dow. (2004). 4-krotny mistrz Polski (zimowe MB basen 50 m): 424100 m dow. (2006, 2007), 4 x 200 m dow. (2006, 2007) oraz medalista MP: 2002, 2003 - 3 m. (200 m st. dow.), 2004 - 2 m. (200 m st. dow.), 2005 - 3 m. (100 i 200 m st. dow), 2007 - 3 m. (200 m st. dow.). 3-krotny rekordzista Polski (basen 50 m): 4 x 100 m dow. klub.- 321,03 (04.04.2008 Ostrowiec Św.), 4 x 200 m dow. 000.- 7.23.41 (29.11.2007 Gorzów Wlkp.), 4 x 200 m 7.20,49 (29.07.2005 Montreal). Rekordy życiowe (basen 25 m): 50 m dow. - 24,89 (12.03.2005 Kozienice), 100 m dow. - 50,28 (28.11.2004 Oświęcim), 200 m dow. - 1.47,30 (10.12.2006 Helsinki), 400 m dow. - 349,72 (26.11.2004 Gorzów), 800 m dow. - 7.56,81 (04.11.2006 Szczecin). Rekordy życiowe (basen 50 m): 50 m dow. - 25,02 (06.05.2006 Ostrowiec Św.), 100 m dow.- 51,54 (22.05.2005 Dębica), 200 m dow.- 1.50,12 (26.03.2007 Melbourne), 400 m dow.- 3.54,76 (20.05. 2006 Ostrowiec), 800 m dow.- 8.13,24 (06.06.2008 Rzym). Kwalifikacje olimpijskie zdobył w MŚ (2007 Melbourne) w szt. 4 x 200 m (st. dow.) 7 rn. wynik: 7.17,46 (2 zmiana). Rekord życiowy: 200 m st. dow. - 1.50,12 (26.03.2007 Melbourne). Najlepszy rezultat 2008: 200 m st. dow. 1.50,74 (4.04.2008). Olimpijczyk 2008 Pekin: sztafeta 4 x 200 m st. dow. - 7 m. w II przedb. (8 zesp.) z czasem 7.18,09 (14 wynik elim.). Partnerzy w sztafecie: Ł. Gąsior, Ł. Wójt, P. Stańczyk, M. Rokicki. Jerzy Szczygielski, Olimpijczycy województwa śląskiego (1924-2010), Racibórz 2010, s. 267-8.

Romanica, Stanisław, ur. 09.01.1906 w Skalacie woj. Lwowskie, zm. 03.06.2001 w Lublinie. Wykształcenie wyższe, Centralny Instytut Wychowania Fizycznego w Warszawie, Katolicki Uniwersytet Lubelski. Zawodnik rugby AZS Warszawa (1929-1931), Centralny Instytut Wychowania Fizycznego Warszawa (1929-1930). Pierwszy trener Francois August Malin. Współzałożyciel (z Bolesławem Skirmuntem, Henrykiem Kraczkowskim i Romanem Małyszkiem) AZS Lublin (1957). Trener OMR Technikum Budowlanego w Lublinie (1958-1962, złoty medal mistrzostw Polski młodzików 1959). Członek Zarządu Polskiego Związku Rugby, kierownik Referatu Młodzieżowego (1963). Nauczyciel wychowania fizycznego w Szkole Powszechnej w Wielęczy, Gimnazjum Staszica w Hrubieszowie (1931-1934), Gimnazjum Zamoyskiego w Lublinie (1934-1939, 1946), Gimnazjum im. Vetterów w Lublinie (1947-1949), Państwowe Szkoły Budownictwa w Lublinie (1950-1966). Instruktor w katedrze wychowania fizycznego Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie (1951-1956). Działacz AZS Lublin od 1936 roku, współzałożyciel Koła Seniorów (1971), jego Prezes (1975-1980), Prezes Honorowy (od 1982). Członek Honorowy AZS (1993). Sędzia gier zespoło-

wych. Uczestnik Wojny Obronnej 1939, 44 pułk piechoty Równe. J. Wierzbicki, Historia polskiego rugby, Warszawa 2011, s. 142.

Ronikier, Aleksander Jan (ur. 13 lutego 1942 w Nowym Targu) – polski naukowiec i działacz sportowy, pracownik naukowy Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie, prezes Zarządu Głównego Akademickiego Związku Sportowego (1991–1999), koszykarz, mistrz i reprezentant Polski. W 1959 ukończył Liceum w Aninie, w 1963 studia na Wydziale Rehabilitacji Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie, w 1971 ukończył także studia na Wydziale Biologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. W czasie studiów został zawodnikiem AZS-AWF Warszawa, w 1960 wywalczył z tą drużyną mistrzostwo Polski juniorów, w 1962 wicemistrzostwo, w 1967 mistrzostwo Polski seniorów. Karierę zakończył w 1970. W latach 1961–1964 wystąpił w 16 spotkaniach reprezentacji Polski. Po studiach pozostał pracownikiem warszawskiej AWF, tam w 1970 obronił pracę doktorską Typ czynnościowy układu nerwowego człowieka a zdolność do pracy fizycznej na podstawie badań energetyki pracy napisaną pod kierunkiem Wiesława Romanowskiego, w 1983 habilitował się na podstawie pracy Czynniki warunkujące wydolność fizyczną dzieci. W 1993 otrzymał tytuł profesora nauk o kulturze fizycznej. Pracował początkowo w Katedrze Anatomii, następnie Zakładzie Fizjologii AWF, w latach 1975–1980 był zastępcą dyrektora Instytutu nauk Biologicznych AWF w latach 1980–1984 wykładał na Wydziale Zdrowia i Wychowania Fizycznego Uniwersytetu w Zarii. Po utworzeniu na AWF w 1984 Wydziału Rehabilitacji został jego prodziekanem ds. nauki, w latach 1987–1993 był dziekanem Wydziału, kierował Zakładem (od 1994 Katedrą) Biologicznych Podstaw Rehabilitacji, a w ramach tej Katedry Zakładem Fizjologii i Diagnostyki Czynnościowej. W 1989 należał do założycieli Polskiego Towarzystwa Rehabilitacji, był członkiem jego zarządu oraz redaktorem naczelnym wydawanego przez PTRech kwartalnika Postępy Rehabilitacji, otrzymał godność członka honorowego PTRech. Od 1994 jest członkiem korespondentem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. W latach 1977–1980 był wiceprezesem ds. sportu, a w latach 1991–1999 prezesem Zarządu Głównego Akademickiego Związku Sportowego, w latach 1999–2001 członkiem zarządu Polskiego Komitetu Olimpijskiego z ramienia AZS. Członkiem zarządu PKOL był już od 1997, w 2001 został wybrany wiceprezesem PKOL ds. współpracy międzynarodowej. Od 1977 uczestniczył w pracach Międzynarodowej Federacji Sportu Uniwersyteckiego (FISU) (1977–1983 jako audytor, 1979–1983 członek Komisji Naukowej, 1987–1995 członek Komitetu Wykonawczego), w 1995 został jako pierwszy Polak członkiem honorowym FISU. Był także członkiem rady FIBA ds. koszykówki osób niepełnosprawnych. Był odznaczony Krzyżem Kawalerskim i w 2004 Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (M.P. nr 5 z 2005, poz. 43). W 2017 został nagrodzony medalem Kalos Kagathos. Jego dziadkiem był Bogdan Jaxa-Ronikier. https://pl.wikipedia.org/wiki/Aleksander_Ronikier; Hanusz H., AZS w Polsce Ludowej, Poznań 2014, s. 78, 202; APS 14, 1962, s. 24; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/> Fot. Anna Wojnar, Absolwenci AWF Warszawa Nr 4, (24), 2017, s. 8.

Rosner Leszek. Zawodnik sekcji pływackiej AZS Warszawa. Utalentowany waterpolista. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Warszawie, gdzie był członkiem Szarych Szeregów. Rozstrzelany w egzekucji ulicznej w Warszawie. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 77.

Rossa Tomasz, ur. 5. 04. 1967 w Warszawie. Skoczek dao wody (trampalina), w. 178 cm, c.c. 70 kg. IO 1988 Seul, 27 m.; trzykrotny mistrz Polski. Klub AZS AWF Warszawa. Wykształcenie średnie, student psychologii sportu na Uniwersytecie Iowa, instruktor sportu. Mieszka w USA. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 217.

Roszkowski Wacław Andrzej Remigiusz, ur. 1 X. 1886 r. w Broszkowie na Podlasiu. Zoolog, profesor Uniwersytetu Warszawskiego, dyrektor Państwowego Muzeum Zoologicznego w Warszawie. Taternik. Członek AZS Warszawa. W okresie okupacji hitlerowskiej kierował tajnym nauczaniem studentów Sekcji Biologicznej Uniwersytetu Warszawskiego. Rozstrzelany 3. VIII. 1944 r. w Warszawie. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 77.

Rothert Janina, ur. w 1907 r. Członkini sekcji narciarskiej A Z S Warszawa. Uprawiała także kajakarstwo. Zmarła w czasie okupacji hitlerowskiej w Warszawie. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 77.

Rotkiewicz Maria - historyk sportu, zawodniczka AZS-AWF, wieloletni nauczyciel akademicki w Akademii Wychowania Fizycznego im. Józefa Piłsudskiego w Warszawie (absolwentka tej uczelni z 1952 r.). Urodziła się w dniu 13 sierpnia 1927 r. w Pabianicach. Gimnazjum i liceum ukończyła we Wrocławiu, gdzie rozpoczęła karierę sportową. W barwach AZS-AWF Warszawa startowała w skokach do wody z trampoliny i wieży; była reprezentantką Polski w tej dyscyplinie sportu (1951-1961). Po ukończeniu studiów została zatrudniona jako nauczyciel akademicki w AWF w Warszawie - w Zakładzie Teorii i Metodyki Lekkiej Atletyki (1953-1973), a następnie w Zakładzie Historii Kultury Fizycznej i Olimpizmu (1973-1991). Stopień doktora nauk o wychowaniu fizycznym uzyskała w 1964 r. Należy do pionierek badań w zakresie historii sportu, ruchu rekreacyjnego i turystycznego kobiet w XIX i XX wieku. Była autorką scenariusza wystawy pt. „Sport kobiet w Polsce (1880-1980)”, zorganizowanej w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie (1982). Wydobyła z zapomnienia wybitne postacie pionierek wychowania fizycznego i sportu w Polsce. Jej liczne prace z historii sportu (naukowe, popularno-naukowe, eseje, opracowania biograficzne) zostały opublikowane w dziełach zbiorowych, w czasopiśmie sportowych i w encyklopediach - krajowych i zagranicznych. Biografie jej autorstwa zostały zamieszczone m.in. w „Encyklopedii Warszawy” (1994), dwutomowej „Małej Encyklopedii Sportu” (1984 i 1987), w „Polskim Słowniku Biograficznym”, w „Słowniku biograficznym wychowania fizycznego i sportu”, publikowanym na łamach kwartalnika „Wychowanie Fizyczne i Sport” oraz w „Słowniku Biograficznym Pracowników CIWF i AWF” (2000-2002). W nurcie biograficznym mieści się Jej ostatnia, wypełniająca sporą lukę w polskiej historiografii, monografia, „Z radości życia. Halina Konopacka” (2018). Od wielu lat gromadziła źródła do dziejów warszawskiej AWF i uczelnianego klubu AZS-AWF Warszawa. Z tego zakresu wydała monografię: „Zawodnicy AZS-AWF Warszawa w Igrzyskach Olimpijskich 1952-2008” (2009) i opracowała rozdział „Sport w CIWF-AWF w Warszawie” w „Księdze Pamiątkowej AWF 1929/1930 - 2009/2010”. W wydanych książkach „Światło Olimpijki” (2011) oraz „Symbole i maskotki olimpijskie” (2012) odsłoniła korzenie ceremoniału i symboliki starożytnych i nowożytnych igrzysk olimpijskich. Kolejnym kierunkiem jej badań były dzieje kongresów i wystaw pedagogicznych, higienicznych, lekarskich i sportowych w Europie i w Polsce, powstanie i działalność polskich związków sportowych oraz geneza Polskiego Komitetu Olimpijskiego. Uczestniczyła w licznych krajowych i międzynarodowych konferencjach i kongresach naukowych, organizowanych

przez różne uczelnie i stowarzyszenia wychowania fizycznego i sportu - polskie i zagraniczne, których jest nadal aktywnym członkiem. W 2007 r. została wyróżniona nagrodą „Fair Play”, w 2008 r. nagrodą Polskiego Stowarzyszenia Sportu Kobiet, w 2009 r. Medalem 90-lecia PKOl, w 2012 r. Medalem 60-lecia Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie i Złotym Medalem za zasługi dla PKOl, w 2013 r. Złotym Wawrzynem Olimpijskim za książkę „Światło Olimpij”. Rotkiewicz Maria – biogram.

Rouppert Leszek Henryk, ur. 28 VI 1913 r. w Krakowie. Prawnik. Członek „Cracovii” i AZS Warszawa. Uprawiał pływanię, piłkę wodną, tenis stołowy, strzelectwo sportowe i gry zespołowe. Czołowy polski pływak na dystansie od 100 m do 1500 m stylem dowolnym w latach 1929 - 1939. Wielokrotny reprezentant Polski w pływaniu. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Raciechowicach na ziemi myślenickiej, gdzie brał udział w konspiracji jako żołnierz AK oddziału „Kamiennik”. Po aresztowaniu w 1943 r. był więziony na Montelupich w Krakowie oraz w Nowym Sączu. Rozstrzelany 12 I 1944 r. we wsi Kłodne gmina Limanowa w grupie 31 osób w odwet za wysadzenie przez partyzantów AK pociągu R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 78.

Różewicz Zenon: w AZS Warszawa od 1927 r. Lekkoatleta i narciarz. Wybitny działacz. Od 1936 r. wiceprezes sportowy Centrali AZS i AZS Warszawa, członek honorowy AZS Warszawa i Centrali AZS. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 348.

Rudnicki Janusz, ur. 29 X 1897 r. w Warszawie. Inżynier rolnik, specjalista w zakresie mleczarstwa. Od 1934 r. był dyrektorem departamentu w Ministerstwie Rolnictwa. Członek sekcji narciarskiej AZS Warszawa. Od 1924 r. działacz Zarządu Głównego Polskiego Związku Narciarskiego, a w latach 1925-1929 jego wiceprezes. W latach 1928 - 1929 członek zarządu Polskiego Komitetu Olimpijskiego. W okresie międzywojennym prowadził także rozległą działalność społeczną, m.in. w Klubie Wysokogórskim PTT, ZHP, Centralnym Komitecie do Spraw Młodzieży Wiejskiej, Związku Ziemi Górskich, Towarzystwie Przyjaciół Huculszczyzny. W styczniu 1942 r., po przybyciu z Węgier do Zakopanego (przez Tatry przeszedł na nartach), został aresztowany i osadzony w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu, gdzie zginął w 1943 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 78.

Rudziński, Mieczysław (1920-2011). Wychowanek sekcji wioślarskiej i pływackiej Śmigły Wilno. W Wilnie został żołnierzem AK. W 1945 repatriował się do Lublina, gdzie został członkiem AZS. Od 1946 w Warszawie. Związany ze stołecznym AZS, był członkiem sekcji hokejowej, pływackiej, żeglarskiej i wioślarskiej. Od 1947 kierował budową przystani AZS Warszawa. W 1949 wiceprez wodniczący ZS a od 1950 r. ZO AZS. Od 1957 r. przez 5 lat działacz AZS Warszawa, w latach 1960-62 będąc sekretarzem ZS AZS. Od 1962 do 1973 dyrektor Stołecznego Ośrodka Sportowego. Do końca życia zachował sympatię do sportu akademickiego. Członek honorowy AZS od 1995. Jego żona (Donata), syn (Janusz), i wnuk (Jan) także byli związani z AZS-em. R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 158 (maszynopis); Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 348; <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Rudzki Kazimierz (1911-1976), aktor, reżyser, konferansjer, pedagog. W latach 1938-1939 był reżyserem w Teatrze Powszechnym w Warszawie oraz Teatrze Objaz-

dowym Ziemi Wołyńskiej. Brał udział w walkach we wrześniu 1939 r. Po kapitulacji wzięty został do niewoli niemieckiej i osadzony w obozach jenieckich. W obozie jenieckim w Woldenbergu uczestniczył w życiu sportowym, jako aktor i reżyser współorganizował obozowy teatr. Po 1945 r. Występował w teatrach Łodzi, Krakowa. i Warszawy. Stworzył wiele wspaniałych ról teatralnych i filmowych. Od 1956 r. był profesorem w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej w Warszawie. R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. Wybór i opracowanie, Poznań 2009, s.630. Fot. https://pl.wikipedia.org/wiki/Kazimierz_Rudzki

Rusek, Zbigniew (ur. 2 października 1938 w Mysłowicach, zm. 7 sierpnia 2018) – polski siatkarz, siedmiokrotny mistrz Polski, reprezentant Polski. Brązowy medalista Letniej Uniwersjady (1959), trener i działacz siatkarski, m.in. trener reprezentacji Francji seniorek (1977–1979). W latach 1954–1958 był zawodnikiem Stali Mielec. W 1958 rozpoczął studia na Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie, w trakcie których został zawodnikiem AZS-AWF Warszawa. Ze swoją drużyną sięgnął po mistrzostwo Polski w 1958, 1959, 1960, 1961 i 1963 oraz wicemistrzostwo Polski w 1962. Od 1963 występował w barwach Legii Warszawa, z którą zdobył mistrzostwo Polski w 1964 i 1967 oraz wicemistrzostwo w 1965 i 1966. W sezonie 1967/1968 występował we francuskiej drużynie CSM Clamart. Karierę zawodniczą zakończył w sezonie 1968/1969, zdobywając z Legią kolejne mistrzostwo Polski. W reprezentacji Polski debiutował 26 września 1959 w towarzyskim spotkaniu z ZSRR. Na turnieju tym wywalczył z drużyną srebrny medal. Wystąpił m.in. na Letniej Uniwersjadzie w 1959 (3 miejsce), mistrzostwach świata w 1960 (4 miejsce) i 1966 (6 miejsce), mistrzostwach Europy w 1963 (6 miejsce) oraz Pucharze Świata w 1965 (2 miejsce). Ostatni raz w biało-czerwonych barwach wystąpił 1 marca 1967 w towarzyskim spotkaniu z Izraelem. Łącznie w reprezentacji wystąpił w 129 spotkaniach, w tym 107 oficjalnych. Po zakończeniu kariery zawodniczej pracował jako trener. W latach 1970–1972 był asystentem Tadeusza Szlagora w reprezentacji Polski seniorów. W 1973 poprowadził reprezentację Polski juniorów do brązowego medalu mistrzostw Europy w tej kategorii wiekowej. W latach 1973–1975 prowadził żeńską drużynę Spójnia Warszawa. Od 1975 pracował we Francji, w latach 1975–1977 prowadził reprezentację junierek, a od 1977 do 1979 trenował reprezentację seniorek tego kraju. W latach 1980/1981 był kierownikiem szkolenia Polskiego Związku Piłki Siatkowej, w latach 1992–2000 był wiceprezesem PZPS ds. szkoleniowych, jest także członkiem komisji trenerskiej Międzynarodowej Federacji Piłki Siatkowej. https://pl.wikipedia.org/wiki/Zbigniew_Rusek; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>; APS 10, 1961, s. 21; Absolwenci AWF Warszawa Nr 1, (29), 2019.

Rusinowicz, Janusz, ur. 20.01.1935 w Pińsku, zm. 28.06.1996 w Gdańsku. Wykształcenie wyższe. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby Varsovii Warszawa (1957-1958, mistrz Ligi Okręgowej 1957), AZS AWF Warszawa (1958-1959, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1958, srebrny 1959), Lechii Gdansk (1960-1968, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1960, 1961, srebrny 1963, brązowe: 1967, 1968). Pierwszy trener Jerzy Rzepecki. Instruktor klubu (01.02.1961), instruktor PZR (14.07.1961), trener II klasy (1965). Trener Lechii Gdańsk (1960, 1961-1963 wspólnie z Eugeniuszem Rogatką. 1964-1969, złote medale mistrzostw Polski seniorów 1960, 1961, srebrny 1963, brązowe: 1962, 1967, 1968, 1969, złote medale mistrzostw Polski juniorów 1960, 1967, srebrny 1961, brązowy 1962). Trener reprezentacji Polski juniorów (1961). Prezes OZR Gdańsk (1968-1976). Wiceprezes (1988-1996). Odznaczony Złotą Honorową Odznaką PZR (1969). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 94.

BIOGRAMY

Rutkowska Jadwiga – siatkarka, zawodniczka AZS-AWF, nauczycielka wychowania fizycznego, absolwentka AWF. Debiutowała w reprezentacji Polski w 1953 roku. Grała w ponad stu meczach międzypaństwowych. Startowała w Mistrzostwach Europy w 1955 roku i Mistrzostwach Świata w roku 1960. Olimpijka. APS 28-29 (5-6) 1964, s. 36.

Rutkowski Roman (28 V 1946 Szczecin), żeglarz, zaw. MKS i AZS Warszawa, olimpijczyk (1972), medalista MŚ, medalista ME. M8 1969: 2 m. (kl. Tempest); ME 1972: 2 m. (kl. Tempest). Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 36; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Ryba, Barbara, absolwentka WSWF Poznań (1953); zawodniczka AZS-AWF Warszawa, specjalistka gimnastyki jazzowej. Ukończyła kursy jazzgimnastyki w 1976 r. w Grazu i w Bydgoszczy oraz w 1977 r. stopnia C w Szwajcarii prowadzonym przez M. Beckmann. Pracownica AWF Warszawa w l. 1968-1981, autorka skryptu *Gimnastyka Jaazzowa*. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 98.

Rychta Tadeusz (1934–2018). Prof. dr. hab. Pracownik AWF w Warszawie. Zasłużony nauczyciel akademicki, poświęcił Uczelni ponad pięćdziesiąt lat życia zawodowego, był promotorem setek prac magisterskich i doktorskich, cenionym badaczem i naukowcem, zaliczanym do grona twórców polskiej psychologii sportu oraz prekursorów praktycznego wykorzystania wiedzy psychologicznej w wychowaniu fizycznym i sporcie. Przez lata pełnił funkcję kierownika Zakładu Psychologii oraz Katedry Nauk Humanistycznych, aktywnie działał w Zarządzie klubu AZS-AWF, uczestniczył w szkoleniu kadr instruktorskich, współpracował jako psycholog z wieloma dyscyplinami sportu, organizował imprezy sportowe jako prezes stołecznego okręgu Związku Piłki Ręcznej. Karierę akademicką Profesora Tadeusza Rychty zapoczątkowały studia na Uniwersytecie Warszawskim. Z AWF związał się w 1956 roku, będąc jeszcze studentem psychologii. Przez kolejne lata zdobywał stopnie doktora nauk humanistycznych i doktora habilitowanego nauk o kulturze fizycznej. W 2000 roku otrzymał stopień naukowy profesora nauk o kulturze fizycznej. Jego zainteresowania badawcze koncentrowały się na problematyce osobowości i zachowań celowych w sporcie. Za działalność naukową, pedagogiczną i społeczną był wielokrotnie odznaczany, m.in. Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Odznaką 100-lecia Sportu Polskiego, Krzyżem Kawalerskim i Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski. Wdzięczność dla Mistrza i Przyjaciela zachowają w pamięci polscy psychologowie sportu. Absolwenci AWF Warszawa Nr 1, (29), 2019; Hanusz H., AZS w Polsce Ludowej, Poznań 2014, s. 77.

Ryłski Jacek, ur. 22. 12. 1956 w Warszawie. Wioślarz (dwójki ze stern.), w. 160 cm, c.c. 50 kg. IO 1972 Monachium, 6 m.; odzn. srebrną odznaką AZS. Klub AZS Warszawa. Kariera sportowa od 1968. Wykształcenie wyższe humanistyczne, WSP Szczecin, nauczyciel. Mieszka w Warszawie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 222.

Rzepka Antoni, ur. 1 III 1899 r. we Lwowie. Absolwent PIWF w Warszawie. Nauczyciel wychowania fizycznego we Lwowie. Lekkoatleta AZS Lwów i AZS Warszawa. Akademicki wicemistrz świata w skoku o tyczce (1924 r.). Mistrz Polski w skoku o tyczce (1926 r.), trzykrotny wicemistrz Polski (1924, 1925, 1927). Rekordzista Polski (1925 r.). Czterokrotny reprezentant Polski (1926 - 1927). Działacz AZS Lwów oraz Centrali AZS. Żołnierz kampanii wrześniowej 1939 r. w służbach medycznych. Aresztowany we Lwowie w październiku 1939 r., przebywał w więzieniu na Zamorstynowie. Ostatnią wiadomość przesłał do rodziny w marcu 1940 r. Zginął najprawdopodobniej w Katyniu w 1940 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 78.

Rzewuski, Jan. Absolwent AWF Warszawa. Zatrudniony w latach 1985-1988. W okresie studiów i pracy w uczelni, zawodnik zespołu piłki ręcznej AZS-AWF Warszawa. Reprezentant Polski. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 138.

Sabat, Włodzimierz, ur. 17 kwietnia 1933 r. w Kielcach - zm. 4 marca 1995 r. W Kielcach. Piłkarz ręczny, bramkarz, AZS AWF Warszawa /1953-1955/ - 4 miejsce w I mistrzostwach Polskich Drużyn 7 osobowych /1955/, członek kadry narodowej /1955/ i Tęczy Kielce /1955-1959/, wielokrotny mistrz okręgu kieleckiego drużyn 11 osobowych, 1958-1959. Koszykarz Ogniwa Kielce / 1951 – 1953/ i Budowlanych Kielce /III liga, 1957-1958/. Absolwent AWF w Warszawie, nauczyciel wychowania fizycznego w I LO w Kielcach /1955-1974/, wizytator Okręgu Szkolnego w Kielcach /1975-1979/. Propagator 7 osobowej piłki ręcznej wśród młodzieży kieleckiej. Trener zespołu koszykarzy Polskiego Związku Głuchych w Kielcach /II liga PZG/. Zasłużony działacz Kultury fizycznej. M. Michniak, A. Pawłowski, Świętokrzyski leksykon sportowy, Kielce 2002, s. 185.

Sachs Tadeusz, ur. 18 czerwca 1899 w Pińsku, Hokeista lod., ZIO 1932 Lake Placid; zawodnik rezerwowy na IO 1936. Klub AZS Warszawa. zm. 3 sierpnia 1942 Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 223.

Salwin, Jerzy (57 l.). Ur. 24.03.1952 w Wyszkanie, siatkarz Bugu Wyszaków, AZS Siedlce i AZS Szczecin. Trener siatkówki Stali Stocznia Szczecin (1981–1987), z którą zdobył mistrzostwo Polski (1985, 1987). W 1989 roku wyjechał do Tunezji, gdzie prowadził Esperance Tunis (do 1990). Po powrocie do kraju był trenerem, m.in. Legii Warszawa, KS Nysa i KP Polskiej Energii Sosnowiec, z którą zdobył Puchar Polski (2004). Zmarł 10 maja w Warszawie. <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Sasin, Kazimierz, ur. 26.02.1941 w Sarnakach. Wykształcenie średnie. Studium Nauczycielskie Wychowania Fizycznego w Gdańsku. Zawodnik rugby Lechii Gdańsk (1956-1965, 1970-1975, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1960, 1961, 1970, srebrne: 1963, 1971, 1972, 1973, brązowe: 1962, 1974, złoty medal mistrzostw Polski juniorów 1960, srebrne: 1959, 1961), AZS AWF Warszawa (1965, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów 1965), Orła Warszawa (1966-1970, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1966, 1967, 1968. 1969). Pierwszy trener Bolesław Brzoskowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 24 oficjalne mecze międzypaństwowe, zdobył 24 punkty, występował na pozycji obrońcy i środkowego ataku. Reprezentant Polski juniorów (1959-1961). Mistrz Sportu (1966). Radny gminy Sarnaki (1990-2004) M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 96.

Sawicki, Stanisław, ur. 31.10.1905 w Nowym Bródnie (od 1916 dzielnica Warszawy), data śmierci nieznana. Wykształcenie wyższe, Uniwersytet Warszawski. Zawodnik Dywizjon Artylerii Zenitowej/ Pierwszy Pułk Artylerii Przeciwlotniczej Warszawa (1923-1925), Wojskowa Szkoła Sanitarna/Oficerska Szkoła Sanitarna Warszawa (1924-1926), AZS Warszawa (1926-1928), Oficerska Szkoła Sanitarna Warszawa (1928-1929, zdobywca Pucharu Agencji Wschodniej 1929), reprezentacja Polski (1924, 2 mecze), reprezentacja Warszawy (1924-1925), Garnizon Warszawski (1925). Pierwsi trenerzy Maurice Baquet i Charles Roucaud. Kapitan WP, lekarz, 55 Pułk Piechoty Leszno (1929-1932), 84 Pułk Piechoty Pińsk (1932-1933), 84 Pułk Strzelców Poleskich (1934-1935), 2 Pułk Artylerii Polowej Legionów (1935-1939). Uczestnik wojny obronnej (1939). J. Wierzbicki, Historia polskiego rugby, Warszawa 2011, s. 144.

Sądecki Edward. Działacz AZS-u, prezes Klubu Uczelnianego Uniwersytetu Rzeszowskiego. W grudniu 1995 r. wszedł do Zarządu Środowiskowego i został wiceprezes sportowym AZS Rzeszów. Z funkcji wiceprezesa sportowego zrezygnował w czerwcu 1996 roku. 17 czerwca 1997 roku w efekcie Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Delegatów i wyborów uzupełniających do władz Zarządu Środowiskowego przewodniczył Środowiskowemu Sądowi Koleżeńskiemu. W roku akademickim 2001/2002 na bazie dydaktyczno - naukowej Wyższej Szkoły Pedagogicznej, Filii UMCS i Zamiejscowego Wydziału Ekonomii Akademii Rolniczej w Krakowie Ustawą Sejmową powołany zostaje Uniwersytet Rzeszowski. Likwidacji ulegają Kluby Uczelniane Filii UMCS i ZWE AR, których działalność jako prawny następca przejmuje Klub Uczelniany WSP, któremu prezesował Sądecki. W tym samym roku jako pierwszy zostaje wpisany do rejestru organizacji studenckich działających na Uniwersytecie i rozpoczyna działalność pod nazwą Akademycki Związek Sportowy Klub Uczelniany Uniwersytetu Rzeszowskiego. Pierwszym prezesem wybrany zostaje Edward Sądecki. Jeszcze w 1999 roku po staraniach ówczesnego prezesa Akademyckiego Związku Sportowego WSP Rzeszów Edwarda Sądeckiego rozpoczęła się budowa stacji żeglarskiej w ośrodku AZS-u nad Jeziorem Solińskim (ukończona w 2001 r.). W latach 90 Edward Sądecki wszedł do Zarządu Głównego AZS. Uprawiał lekkoatletykę, później trenował adeptów „królowej sportu” w Resovii. Prowadził też w KU sekcję żeglarską. Zmarł w 2003 roku w wieku 54 lat. www.azs.rzeszow.pl/attachments/article/4/ZS%20AZS%20-%2050%20lat.doc

Semadeni Tadeusz, ur. 4 VI 1902 r. w Kaliszu. Prawnik. W 1939 r. wiceprokurator Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Zajmował się także dziennikarstwem sportowym, współpracując m. in. z „Przeglądem Sportowym”, „Stadionem”, „Sportem Wodnym” i „Startem”. Zawodnik i działacz AZS Warszawa. Uprawiał pływanie, piłkę wodną i hokej na lodzie. Pierwszy oficjalny rekordzista Polski na dystansie 100 m stylem dowolnym (8 V I I 1923 r.). Współtwórca sportu pływackiego i piłki wodnej w Polsce. Współzałożyciel i długoletni kapitan sportowy Polskiego Związku Pływackiego. W latach 1933 - 1934 członek zarządu Polskiego Komitetu Olimpijskiego. Autor licznych artykułów szkoleniowych z zakresu pływania, piłki wodnej i hokeja na lodzie, zamieszczanych w prasie sportowej. W 1928 r. wspólnie z A. Zaleskim opublikował podręcznik pt. *Pływanie*. Był jednym z najlepszych polskich sędziów waterpolowych. W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył jako ochotnik. Następnie przebywał w Warszawie, gdzie prowadził działalność konspiracyjną, będąc czołowym działaczem organizacji „Znak”. W marcu 1944 r. został wiceprezesem Rady Programowej Stronnictwa Pracy. Był współpracownikiem Departamentu Likwidacji Skutków Wojny i Departamentu Spra-

wiedliwości Delegatury Rządu RP na Kraj. Od czerwca 1940 r. sędzieja Wojskowego Sądu Specjalnego Okręgu Warszawa-Województwo ZWZ – Obszaru Warszawa AK, pod pseudonimem „Teodor”. W czasie powstania warszawskiego 1944 r. przewodniczący Wojskowego Sądu Specjalnego Obwodu Śródmieście-Południe pod pseudonimem „Witold”. Zginął podczas walk o Politechnikę Warszawską 19. VIII. 1944 r., atakując z butelką benzyny czołg niemiecki. Pośmiertnie odznaczony Krzyżem Walecznych. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 79; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 390; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 349; B. Tuszyński, Sportowe pióra, Warszawa 1994, s. 205-212.

Serafin, Krzysztof, ur. 18.04.1974 r. w Łodzi. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby Budowlanych Łódź (1989-1995, 1998-2004, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów 2003, brązowy 1992, zdobywca Pucharu Polski 1992, złoty medal mistrzostw Polski juniorów 1991, srebrny 1992), AZS AWF Warszawa (1995-1998, brązowe medale mistrzostw Polski seniorów: 1996, 1997, 1998). Pierwszy trener Zbigniew Jurzysta. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 14 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 5 punktów, występował w III i III linii młyna. Uczestnik mistrzostw świata juniorów (1992, 1993), instruktor rugby (2000). Asystent trenera seniorów Budowlanych Łódź Mirosława Szczepańskiego (2002-2004, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów 2003). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 97.

Serini-Bulska, Małgorzata Julia (ur. 1909-05-12 - zm. 1973-06-16), florecistka AZS Warszawa, lekarz, ginekolog, profesor Akademii Medycznej w Warszawie. W 1926 r. uzyskała świadectwo dojrzałości w Państwowym Gimnazjum im. Staszica w Zgierzu. Następnie wstąpiła na Wydz. Lekarski Uniw. Warsz., który ukończyła 28 V 1932 r. Już w czasie studiów była młodszym asystentem Zakładu Anatomii Prawidłowej Uniw. Warsz. u Edwarda Lotha (1 IX 1929 - 1 IX 1931)./.../ Po studiach pracowała w I Klinice Położniczo-Ginekologicznej Uniw. Warsz. u Adama Czyżewicza jako lekarz wolontariusz (od 1 X 1932), potem młodszy (od 1 IX 1934) i starszy asystent (od 1 XII 1937). Dn. 3 VII 1936 uzyskała na Uniw. Warsz. stopień doktora medycyny na podstawie pracy wykonanej pod kierownictwem E. Lotha „Antropomorfologia żwaczy” /.../. W r. 1937 wyszła za mąż za Tadeusza Bulskiego. /.../ W okresie międzywojennym S.-B. uprawiała wyczynowo sport, należała do Akademickiego Związku Sportowego (AZS), Polskiego Związku Sermierczego i Fédération Internationale d’Escrime, była zawodniczką reprezentacji Polski. W r. 1934 zdobyła indywidualne wicemistrzostwo Polski we florecie a wielokrotnie – mistrzostwo Polski zespołowe. W r. 1939 brała udział w zawodach szermierczych w Budapeszcie i w Mistrzostwach Akademickich Świata w Monte Carlo. Podczas wojny była p.o. adiunktem w oddziale położniczo-ginekologicznym Szpitala Dzieciątka Jezus i równocześnie do r. 1944 wykładała w Warszawskiej Szkole Pielęgniarek i Szkole Pielęgniarek Polskiego Czerwonego Krzyża. Brała udział w tajnym nauczaniu położnictwa i ginekologii oraz anatomii prawidłowej na tajnym Uniw. Warsz. Często udzielała pomocy ukrywającym się i prześladowanym kobietom, m.in. Żydówkom, oraz organizowała dostarczanie grypsów więźniom Pawiaka. Była członkiem powstałego w r. 1940 tajnego Komitetu Porozumiewawczego Lekarzy Demokratów i Socjalistów. W czasie powstania warszawskiego w ostatnich dniach sierpnia znalazła się wraz z ewakuowanym Szpitalem Dzieciątka Jezus w Milanówku. Do 1948 r. była kierownikiem Oddziału Położniczo-Ginekologicznego w Szpitalu Państwowym Zakładów Przemysłu Włókienniczego nr 1 w Żyrardowie. /.../ W r. 1948 S.-B. zamieszkała w Warszawie, gdzie została ordynatorem Oddziału Położniczo-Ginekologicznego Szpitala Wolskiego (pracowała tu do 31 III 1961). /.../ Habilitowała się 30 XI 1951 na podstawie rozpra-

wy „Leczenie gruźlicy narządu rodnego”. /.../ Profesorem nadzwyczaj. została 25 IX 1954. Od r. 1958 pracowała dodatkowo jako ginekolog w Poradni Specjalistycznej Tow. Świadomego Macierzyństwa. Dn. 1 I 1960 została etatowym kierownikiem Katedry i I Kliniki Chorób Kobięcych i Położnictwa SDL, przeniesionych 1 IV 1961 do Miejskiego Szpitala Bielańskiego. Dn. 1 VII 1967 objęła kierownictwo Katedry i I Kliniki Położnictwa i Chorób Kobięcych Akad. Med. w Warszawie. Równocześnie od r. 1967 była konsultantem i kierownikiem stałym w Ośrodku Naukowo-Badawczym w Ciechocinku oraz konsultantem lecznictwa uzdrowiskowego Państwowego Przedsiębiorstwa Uzdrowiskowego Ciechocinek w zakresie balneoterapii schorzeń kobiecych. S.-B. ogłosiła ok. 90 prac naukowych, zajmowała się kolejno: położnictwem, patologią ciąży i porodu oraz porodu kierowanego, gruźlicą narządu rodnego (w tym zakresie stała się specjalistą na skalę krajową i międzynarodową) oraz onkologią ginekologiczną. Rozszerzała i wprowadzała nowe metody operacyjne, m.in. zastosowała w r. 1949 pierwsza w Polsce cięcie cesarskie w przypadku położenia poprzecznego zaniedbanego płodu. /.../ S.-B. była m.in. wiceprezesem (od r. 1954) Polskiego Tow. Ginekologicznego, wiceprezesem Zarządu Głównego (w l. 1956–60), członkiem honorowym i przewodniczącą Sekcji Onkologicznej, prezesem Oddziału Warszawskiego Polskiego Tow. Endokrynologicznego (1960–1), wiceprezesem Polskiego Tow. Onkologicznego, współzałożycielem i członkiem Zarządu Głównego Polskiego Tow. Lekarskiego, członkiem korespondentem Société Française de Gynécologie (od r. 1969) i wielu innych. Sportem zajmowała się do końca życia, uprawiając narciarstwo, łyżwiarstwo, jazdę konną, pływanie, tenis. Po wojnie uprawiała także taternictwo; m.in. w r. 1946 była partnerką Tadeusza Orłowskiego podczas I przejścia skrajnie trudnego uskoku Zadniego Mnicha. Od r. 1947 była członkiem Klubu Wysokogórskiego. W r. 1948 wzięła udział w imprezie sportowej z ramienia AZS na Węgrzech. W r. 1952 była lekarzem sportowym na olimpiadzie w Helsinkach. Później obowiązki lekarskie nie pozwoliły jej na udział w zawodach. Zmarła 16 VI 1973 w Warszawie i została pochowana na cmentarzu Powązkowskim (kwatery 17/2/19). Była odznaczona m.in. Krzyżem Kawalerskim (1957) i Komandorskim (1964) Orderu Odrodzenia Polski. W r. 1967 przyznano jej izraelski medal „Sprawiedliwi wśród narodów świata”. Na podstawie: T. Ostrowska, Serini-Bulska (Bulska) Małgorzata Julia (1909–1973), Polski Słownik Biograficzny XXXVI, 1995-1996; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 390; ipsb.nina.gov.pl/a/biografia/malgorzata-julia-serini-bulska; R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 166 (maszynopis).

Seweryński, Andrzej, ur. 11.05.1965 r. w Warszawie. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1982-1985, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1984, 1985, brązowy mistrzostw Polski juniorów 1983). Pierwszy trener Zbigniew Janus. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał jeden oficjalny mecz międzypaństwowy, wystąpił na pozycji młynarza. M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 97.

Sidorowicz Waclaw (4 I 1905 Sobakinie, pow. Nowogród – 5 X 1982 Warszawa), lekkoatleta; dr hab., specjalista chorób wewnętrznych i medycyny sportowej. 1923 - 35 zaw. Strzeleckiego KS Grodno, AZS Wilno, KPW Ognisko Wilno, AZS Warszawa; 5-krotny repr. Polski (1931-34), RP w biegu 4 x 1500 m (1934). Lekarz pol. drużyn na igrzyskach olimp. 1952, 60; 1955-63 dyr. Centr. Przychodni Sport-Lek. Autor prac z zakresu medycyny sport. oraz podręcznika Poradnictwo sportowo-lekarskie 1962. PŻ: 800 m - 1:58,9, 1000 m - 2:41,2, 1500 m - 4:02,1, 3000 m – 9:21,0. Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 397. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., „Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty”, Warszawa 1962, s. 349.

Siekierzyński, Michał (ur. 22 maja 1938 w Krakowie, zm. 18 sierpnia 2005 w Höchst w Austrii); doktor nauk o kulturze fizycznej, pionier metodyki masażu izometrycznego w Polsce, specjalista rehabilitacji, odnowy biologicznej i masażu sportowego, autor opracowań z zakresu masażu sportowego, gorący orędownik naturalnych i orientalnych metod leczenia. Jego pasjami życiowymi było szybownictwo, masaż, tradycyjna medycyna orientalna (m.in. akupunktura, moxa, akupresura, Shiatsu), judo, żeglarstwo, narciarstwo, jazda konna, turystyka górską. W latach 1956 – 1959 studiował na Wydziale Geologii Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie wstąpił do klubu AZS. Swoją przygodę z judo rozpoczął na studiach w 1957 roku wstępując do klubu AZS Politechniki Warszawskiej – Sekcja Judo – Shobukai Warszawa Jelonki (późniejszy AZS AWF Shobukai Warszawa), w którym jego trenerem był Jan Ślowski. W 1957 roku uzyskał stopień szkolny (5 KYU – pas żółty), a w 1965 roku najwyższy stopień szkolny (1 KYU – pas brązowy). Od 1962 roku prowadził również w klubie rehabilitację, masaż leczniczo-sportowy w tym masaż izometryczny i odnowę biologiczną judoków. W latach 1959 - 1963 studiował w Akademii Wychowania Fizycznego im. Karola Świerczewskiego w Warszawie. 3 listopada 1964 roku uzyskał dyplom magistra wychowania fizycznego na podstawie pracy magisterskiej pt. Masaż sportowy. W 1963 roku został uhonorowany jako 102 polski, a 348 światowy szybownik Złotą Odznaką Szybowcową z Trzema Diamentami, będącą w owym czasie najwyższym międzynarodowym odznaczeniem cywilnym przyznawanym szybownikom za dokonania w sporcie szybowcowym. W 1969 roku został zwycięzcą Warszawskich Zawodów Szybowcowych pokonując 22 zawodników. W latach 1963-1966 pracował jako rehabilitant na Oddziale Urazowo-Ortopedycznym w Szpitalu Przemienienia Pańskiego na Pradze w Warszawie u prof. Stefana Łukasika. Oddział był placówką szkoleniową Instytutu Doskonalenia i Specjalizacji Kadr Lekarskich, który przekształcił się w Katedrę i Klinikę Ortopedii i Traumatologii. Doktor nauk o wychowaniu fizycznym na podstawie rozprawy doktorskiej pt. Zachowanie się ciepłoty powierzchniowej ciała pod wpływem masażu ręcznego, wygłoszonej w Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie (1967). Promotorem był prof. Stefan Łukasik. W latach 1966 - 1970 pracował w AWF Warszawa i współpracował z prof. Stefanem Łukasikiem i prof. Haliną Szwarz, prowadząc kursy masażu leczniczego i sportowego dla studentów wychowania fizycznego i rehabilitacji. W latach 1970-1973 był Kierownikiem Przychodni Odnowy Biologicznej i Rehabilitacji Polskiego Komitetu Olimpijskiego (PKOl) w Warszawie, odpowiedzialny za organizację procesów odnowy i fizykoterapii w Centralnych Ośrodkach Przygotowań Olimpijskich (COPO). Przychodnia znajdowała się na terenie AWF Warszawa przy ul. Marymonckiej 34. W ramach przychodni funkcjonowały gabinety: lekarski, masażu, kinezyterapii i hydroterapii. Dr Michał Siekierzyński był pionierem nowoczesnej kompleksowej odnowy biologicznej w Polsce. www.leksykonmasazu.pl/slowko/siekierzynski-michal/3677

Sikora, Zbigniew, prezes Stowarzyszenia Absolwentów AWF (2015 -), członek Zarządu klubu AZS-AWF Warszawa, wiceprezes ZG AZS, wicedyrektor departamentu sportu w resorcie kultury fizycznej, z-ca szefa Misji na Igrzyskach Olimpijskich w Seulu, członek Sztabu Przygotowań Olimpijskich i współautor m.in. Programu przygotowań olimpijskich do czterech IO. [http://absolvenci-awf-warszawa.pl/absolvenci/who-is-](http://absolvenci-awf-warszawa.pl/absolvenci/who-is-who/)

who/

Sikorski Wacław, ur. w 1900 r. Zawodowy oficer. Piłkarz „Yenetii” Ostrów Wlkp. i AZS Poznań. Poległ jako dowódca batalionu stołecznego we wrześniu 1939 r. w obronie Warszawy. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 80.

BIOGRAMY

Sikorski Waldemar. Absolwent AWF 1959, trener gimnastyki sportowej, zawodnik i trener judo w AZS-AWF, w latach 1967 -1980 trener kadry narodowej judo, a także członek Zespołu Metodycznego ds. Przygotowań Olimpijskich w GKKFiT, Kierownik Zakładu Teorii Sportu i wicedyrektor ds. wdrożeń oraz członek Rady Naukowej i Zespołów Naukowo Metodycznych Instytutu Sportu, inicjator konferencji naukowych, w tym I Międzynarodowego Kongresu Naukowego Judo – przewodniczący Komitetu Organizacyjnego. Członek komisji Koordynacji Badań Naukowych w Sporcie w Parlamencie Europejskim. Dziekan, profesor nadzwyczajny w Wyższej Szkole Ubezpieczeń i Bankowości w Warszawie, a w latach 1986-1990, członek rady nadzorczej w Commercial Union Polska. Absolwenci AWF Warszawa Nr 2, (22) 2017, s. 8.

Sikorski Walerian, ur. 18 XI 1876 r. w Budkach Nieznanowskich (Lwowskie). Wykładowca i kierownik ćwiczeń praktycznych w Studium Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Poznańskiego. Organizator i w latach 1921 - 1926 komendant CSWGiS. W latach 1926 - 1929 naczelnny wizytator wychowania fizycznego w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, a następnie w Kuratorium Okręgu Szkolnego Poznańskiego. Współtwórca Państwowej Odznaki Sportowej. Autor licznych prac teoretycznych i metodycznych z zakresu wychowania fizycznego, gimnastyki i sportu. Od 1939 r. członek zarządu Federation Internationale de Gymnastique Ling. Działacz ZHP. Mecenaz AZS Poznań. Szczególne zasługi położył dla rozwoju tej organizacji w początkowym okresie jej istnienia. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. w stopniu podpułkownika w stanie spoczynku. Następnie, wzięty do niewoli radzieckiej, przebywał w obozie jenieckim w Starobielsku. Zginął w Katyniu w 1940 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 80.

Sikorski Zbigniew, ur. 9. III. 1907 r. w Brodach. Instruktor Studium Wychowania Fizycznego Uniwersytetu Poznańskiego, nauczyciel wychowania fizycznego szkół średnich w Poznaniu. Członek AZS Poznań. Wszechstronny sportowiec. Największe sukcesy odnotował w koszykówce i lekkoatletyce. W 1928 r., grając w zespole „Czarnej Trzynastki”, zdobył tytuł pierwszego mistrza Polski w koszykówce. W latach 1927-1931 należał do najlepszych lekkoatletów Wielkopolski, specjalizując się w skoku wzwyż i w wielobojach. W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył w stopniu porucznika rezerwy 7 Wielkopolskiego Pułku Artylerii Ciężkiej Armii „Poznań”. Poległ w bitwie pod Kutnem we wrześniu 1939 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 80.

Sikorski, Jarosław, ur. 11.05.1965 r. w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1983-1988, złote medale mistrzostw Polski seniorów; 1984, 1985, 1988, srebrne; 1985, 1987, brązowy medal mistrzostw Polski juniorów 1983), Tournus (Francja, 1988-1989), St. Claude (Francja, 1989-1992), Istres (Francja, 1992-1993), Metz (Francja, 1993-1997). Pierwszy trener Zbigniew Janus. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 19 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 51 punktów, występował na pozycji skrzydłowego, obrońcy, środkowego ataku i łącznika młyna. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 98.

Sitkowski Krzysztof ur. 21. 11.1935 w Warszawie, zm. 1988. Koszykarz, w. 180 cm, c.c. 89 kg. IO 1960 Rzym, 7 m.; IO 1964 Tokio, 8 m.; srebrny medalista ME 1963. Klub AZS Warszawa. Wykształcenie wyższe ekonomiczne, SGPIŚ i Uniwersytet Warszaw-

LUZDZIE AZS-u

ski, ekonomista. Zm. 4. 02.1988 w Warszawie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 229.

Sitkowski Marek - zawodnik koszykówki AZS-AWF Warszawa, studiował na SGPiS. Mistrz Sportu odznaczony Złotą Odznaką AZS i Złotą Odznaką PZKosz oraz Brązowym Medalem za wybitne Osiągnięcia Sportowe. Od 1950 roku uprawiał w Akademickim Związku Sportowym koszykówkę, wielokrotnie występował w koszykarskiej reprezentacji Polski oraz bronił barw akademickiej reprezentacji Polski. Startował w Igrzyskach Olimpijskich w Rzymie i cztery razy w Mistrzostwach Europy. Członek zespołu, który w Mistrzostwach Europy rozegranych w 1963 r. we Wrocławiu zajął drugie miejsce. APS 14, 1962, s. 23; APS 28-29 (5-6) 1964, s. 34; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 400.

Siwik Przemysław Zygmunt, ur. 24 XII 1912 r. Architekt. Członek Oddziału SARP w Warszawie. Prowadził praktykę architektoniczną. Działacz AZS Warszawa w latach trzydziestych. Wiceprezes Centrali AZS w latach 1937-1938. W 1937 r. członek Komisji Sportowej Międzynarodowej Konfederacji Studentów. W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył w stopniu podporucznika artylerii 33 pól, następnie, wzięty do niewoli radzieckiej, przebywał w obozach jenieckich w Starobielsku i Kozielsku. Zamordowany w 1940 r. w Katyniu. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 81.

Skąpska-Olek Perka Delfina, ur. 22.11.1950, Skoczów. Florecistka. Córka Alojzego i Manny Domantowicz. Absolwentka AWF w Warszawie (1972). Zawodniczka AZS-AWF Warszawa (1976-85). Trener: Zygmunt Składanowski. 2-krotna wicemistrzyni (1979, 1982) i brązowa medalistka (1977) MP we florecie. Największe sukcesy w kraju i na arenie międzynarodowej odnosiła w drużynie. 6-krotna mistrzyni Polski (1978-83), wicemistrzyni (1976) i 2-krotna brązowa medalistka (1977, 1985) MP. Uczestniczka, medalistka (wraz drużyną) MŚ: 1978 Hamburg (2 m.) oraz 3-krotna finalistka MŚ: 1979 Melbourne (4 m.), 1981 Clermont Ferrand i 1982 Rzym - 6 m. 2-krotna (ind.), finalistka ME: 1981 Foggia i 1983 Lizbona - 4 m. Uczestniczka Klubowego PE: 1984 Turyn (2 m. + drużyna) oraz Uniwersjady: 1973 Moskwa (2 m.) i 1977 Sofia (6 m.). Mistrzyni Sportu. Odznaczona srebrnym medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe. Olimpijka 1980 Moskwa: floret ind. - 2 m. w gr. elim. (5 zaw.) z 3 zw., 1 m. w II gr. elim. (6 zaw.) z 4 zw. W walkach pucharowych przegrała z K. Loksoyą (CSRS) i V. Brouguier (Francja), wygrała z I. Schwarzenberger (Węgry) i przegrała z P. Tringuet (Francja), odpadła z rywalizacji. W turnieju zajęła 7-8 m. Floret druž.- w gr. elim.(3 zesp.) po zwycięstwie nad W. Brytanią 12:4 (4 zw.) i porażce z Węgrami 6: 10 (1 zw.) Polki zajęły 2 m. W ćwierćfin. pokonały Kubę 9:7 (1 zw.), w półfin. przegrały z ZSRR 3:9 (0 zw.), w meczu o 3-4 m. uległy Węgom 7:9 (3 zw.). W turnieju zajmując 4 m. Skład zespołu: A. Dubrawska J. Królikowska, K. Składanowska, E. Wysoczańska. Jerzy Szczygielski, Olimpijczycy województwa śląskiego (1924-2010), Racibórz 2010, s. 286; Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s. 67; A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 229; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 401. <http://abs.olwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Skiba Aleksander, siatkarz, trener; ur. 26 lutego 1945 w Rokitowie, zm. 2 września 2000 we Włoszech. Zawodnik klubów: AZS AWF Warszawa i SKF Legia Warszawa. W latach osiemdziesiątych XX wieku prowadził drużynę narodową Włoch (juniorzy a następnie seniorzy) oraz drużyny klubowe Santal Parma (II miejsce w Pucharze Europy Mistrzów Krajowych 1986) i Messagero Ravenna (Puchar Europy Mistrzów

Krajowych 1993). Z. A. Judycki, Polscy sportowcy w świecie, Warszawa 2014, s. 229.

Skiba, Romuald, zawodnik i trener klubu AZS-AWF w gimnastyce sportowej, skokach do wody i podnoszeniu ciężarów. Pracownik AWF Warszawa w l. 1954-1997, adiunkt, autor ponad 40 opracowań z zakresu techniki i metodyki gimnastyki. Kierownik sekcji sportowych, członek Zarządu, wiceprezes Klubu AZS-AWF. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 101.

Skład Jan. Urodził się 18 października 1908 r. w Rudzie, gmina Łoniów, pow. Sandomierski. Syn Jana i Antoniny z Więcków. W latach 1920-1928 uczęszczał do Gimnazjum Państwowego w Sandomierzu. Jako uczeń gimnazjalny dał się poznać jako wszechstronny lekkoatleta, zwycięzca wielu międzyszkolnych zawodów kuratorium krakowskiego i warszawskiego. Szczupły, wysoki (180 cm wzrostu), posiadał świetne warunki do uprawiania lekkoatletyki. To zamiłowanie do sportu pokreśliło jego dalsze wybory życiowe. Jeszcze jako uczeń, na szkolnych obozach Przysposobienia Wojskowego pełnił obowiązki instruktora sportowego. Swoją karierę lekkoatletyczną kontynuował w warszawskim AZS. Po otrzymaniu świadectwa dojrzałości podjął dwuletnie studia w Wyższej Szkole Handlowej w Warszawie. Nawieść o otwarciu CIWF, po roku porzucił rozpoczęte studia i stał się w latach 1929-1931 słuchaczem pierwszego dwuletniego kursu wychowania fizycznego - na roczniku cywilnym męskim - w nowo otwartej uczelni na Bielanach. 1 września 1931 r. podjął pracę w CIWF początkowo jako asystent, później cywilny instruktor sportowy i wreszcie kontraktowy nauczyciel wychowania fizycznego. Pracując na Bielanach do września 1939 r., dał się poznać jako utalentowany i aktywny metodyk i popularyzator wychowania fizycznego i sportu a szczególnie narciarstwa i lekkoatletyki. Jego porady metodyczne ukazywały się na łamach pism: „Wychowanie Fizyczne”, „Sport Szkolny”, „Sport Polski”. Najważniejszą publikacją z tego okresu stał się Kurs narciarski metodą równoległych nart, który ukazał się w 1938 r. nakładem lwowskiej Książnicy Atlas. Publikacja była wynikiem jego zaangażowania w działalność szkoleniową PZN i doświadczeń z wielkiej liczby przeprowadzonych cywilnych i wojskowych kursów narciarskich. Rezultatem natomiast badań naukowych pod kierunkiem doc. dr. J. Pietera była publikacja „Czynny wypoczynek”. Przyczynek badań naukowych testami umysłowymi po wysiłku narciarskim wydana nakładem warszawskiej Naszej Księgarni w 1939 r. Narciarstwo pochłaniało go całkowicie. Stał się jednym z najwybitniejszych metodyków tego sportu w końcu lat trzydziestych. Owocem jego obecności jako obserwatora zimowych igrzysk 1936 r. jest broszura informacyjna o ich przebiegu pod tytułem Igrzyska IV Olimpiady Zimowej w Garmisch Partenkirchen w dniach 6.02. -16.02.1936, wydana w Warszawie w 1936 r. Opracował także podręcznik *Atletyka terenowa* w formie rękopisu. Działał w Związku Absolwentów CIWF, prowadził administrację organu Związku „Tętno”, a po przejęciu przez CIWF miesięcznika „Wychowanie Fizyczne” administrację tego czasopisma. Przez cały okres pracy zawodowej podnosił swoje kwalifikacje. W latach 1935-1938, będąc pracownikiem uczelni, odbył nowo wprowadzone trzyletnie studia w CIWF zakończone złożeniem egzaminu dyplomowego 15 czerwca 1938 r. Podjął również studia na Uniwersytecie Warszawskim, na Wydziale Nauk Biologicznych, kończąc je tytułem magistra. Podczas okupacji ukrywał i zabezpieczał część zbiorów biblioteki i zakładów naukowych uczelni, chroniąc je przed zniszczeniem przez niemieckiego okupanta. W trudnych warunkach materialnych, nie przerywał prac nad przygotowaniem wojennej struktury kultury fizycznej i sposobami jej upowszechniania. Po upadku Powstania Warszawskiego został wywieziony do niemieckiego obozu pracy. Po powro-

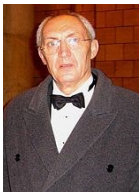
cie do Warszawy w 1945 r. początkowo podjął pracę jako organizator wczasów pracowniczych w Stołecznym Przedsiębiorstwie Odbudowy Warszawy. Wkrótce został powołany na stanowisko kierownika Wydziału Wychowania Fizycznego w nowo powołanym, dekretem KRN z dnia 16 stycznia 1946 r. Państwowym Urzędzie Wychowania Fizycznego i Przynależności Wojskowej, wzorem okresu przedwojennego, umocowanym przy Ministrze Obrony Narodowej. Kierowany przez J. Składa Wydział złożony z 15 pracowników, w większości z absolwentów CIWF-AWF, był najprężniej i w pełni kompetentnie działającą komórką w sprawach kultury fizycznej tego centralnego organu administracji państwowej. J. Skład w swojej działalności położył główny nacisk na przygotowanie kadr instruktorskich dla planowanego upowszechnienia sportu. Dzięki tej działalności już w 1946 r. został wprowadzony program trzystopniowego szkolenia w wielu dyscyplinach sportu, w wyniku którego kilka tysięcy osób zostało przygotowanych do pracy instruktorskiej i trenerskiej. Dla celów szkolenia zostało otwartych 8 ośrodków I kategorii i 4 ośrodki WFIPW II kategorii oraz 23 ośrodki sezonowe. Program przewidywał zdobywanie najwyższych kwalifikacji instruktorskich i trenerskich na kursach prowadzonych w reaktywowanej AWF. Stąd J. Skład od pierwszych dni pracy bardzo aktywnie włączył się w pomoc w odbudowaniu i uruchomieniu uczelni. Należał do zdeklarowanych przeciwników projektu przekształcenia PUWFIPW w urząd zawiadujący hufcami pracy, w którym zadania upowszechnienia wychowania fizycznego i sportu schodziły na daleki plan. Niespodziewanie w dniu 24 lipca 1947 r. zginął w wypadku samochodowym, w okolicach Lidzbarka Warmińskiego, w czasie jednej z podróży służbowych. Związek małżeński zawarł 28 kwietnia 1936 r. z Hildą Anną Malec, córką Rudolfa i Joanny z domu Dudka, cywilną instruktorką zatrudnioną w CIWF-AWF w latach 1933 - 1939 oraz 1947-1948. Z małżeństwa urodził się 24 czerwca 1947 r. syn Mateusz Piotr. J. Skład był odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi 13 września 1938 r. za Zasługi na polu rozwoju i propagandy sportu polskiego oraz w 1946 r. Złotym Krzyżem Zasługi jako wybitny znawca i działacz na polu wychowania fizycznego i sportu. Chelmecki J., Jan Skład (1908-1947), w: Hądzelek K., A. Mazur (red.), Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, tom IV, Warszawa 2005, s. 43-44; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Składanowska Mazurowska Kamilla Maria, ur. 12.01.1948 w Warszawie. Szermierka (florety), w. 162 cm, c.c. 59 kg. IO 1968 Meksyk; IO 1972 Monachium; IO 1976 Montreal, 6 m.; IO 1980 Moskwa, 4 m.; jedenastokrotna mistrzyni Polski; srebrna i brązowa medalistka w klubowym PE; Zasłużony Mistrz Sportu, odzn. Srebrnym Krzyżem Zasługi, złotą, srebrną i brązową odznaką AZS, nagroda Fair Play PKOl '85. Klub AZS Warszawa. Kariera sportowa 1962-80. Wykształcenie wyższe wf., nauczyciel akademicki AWF Warszawa. Działacz sportu, członek Prezydium Zarządu Polskiego Stowarzyszenia Sportu Kobiet i Klubu AZS-AWF Warszawa. Mężatka, dwoje dzieci, mąż jest fizykiem. Hobby: muzyka operowa, konie wyścigowe, podróże i religioznawstwo. Mieszka w Warszawie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 230; Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s. 67-68; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 404; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>; Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 143.

Skolimowski Jerzy wioślarstwo. Trzykrotny uczestnik IO. Srebrny medalista - Los Angeles (1932) - dwójka ze sternikiem, 8:31,2 min. wraz z: J. Braunem i J. Ślązakiem; brązowy medalista - czwórka ze sternikiem, 7:26,8 min. wraz z: J. Braunem, E. Kobylińskim, J. Ślązakiem i S. Urbanem. W Amsterdamie (1928) – ósemka - 4 miejsce. W Berlinie (1936) - dwójka ze sternikiem i czwórka

ze sternikiem - dalsze pozycje. Sternik. Inna pasja - narciarstwo. Wicemistrz Europy (1933). Wielokrotny mistrz Polski. Piękna karta w walce z Niemcami - udział w walkach na froncie afrykańskim oraz w obronie Norwegii. Po wojnie osiadł na stałe w Wielkiej Brytanii, zajmując się pracą architekta. Ur. w 1908 r. w Warszawie. Absolwent Politechniki Warszawskiej, architekt, projektant wnętrz. Klub AZS Warszawa. Wzrost 150 cm, waga 49 kg. Lis J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 313; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 230; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 349; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 422.

Skorek, Edward (ur. 1943 r. w Tomaszowie Mazowieckim) – polski siatkarz grający na pozycji atakującego, trener, absolwent AWF Warszawa. Mistrz olimpijski i mistrz świata w siatkówce. Trzykrotny olimpijczyk. Zawodnik AZS AWF w latach 1965-68. Dwukrotny mistrz Polski w barwach AZS (1965, 1966). Pracownik SWFiS UW oraz trener siatkarzy AZS UW oraz AZS PW. W kraju prowadził także drużyny AZS Yawal Częstochowa (w sezonie 1992/93 mistrzostwo Polski) oraz w latach 2003-2006 zespołu Pamapol AZS Częstochowa (srebrny i 2 razy brązowy medal Mistrzostw Polski PLS). 2006 r. - nominowany do Hall of Fame (Galeria Sław Światowej Siatkówki - USA). R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 187 (maszynopis). Lis J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 314. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 230.

Skorowski, Jerzy (1930-2017), Prezes AZS - kadencja 1973-1976. Absolwent AWF Warszawa, doktor nauk o wychowaniu fizycznym, nauczyciel akademicki, przewodniczący Komisji ds. Wychowania Fizycznego przy ZG ZNP, kierownik Studiów i Analiz Wyników Sportowych INKF, wicedyrektor w Ministerstwie Oświaty i Wychowania. W AZS był członkiem Rady Programowej ZG, wiceprezesem ZG AZS (1969-1972), a później sekretarzem generalnym (1981-1991). Za jego kadencji AZS połączył się ze Szkolnym Związkiem Sportowym, a AZS-SZS kierowała Główna Rada Koordynacyjna, w której J. Skorowski był wiceprzewodniczącym. Członek honorowy AZS (od 1976 r.). Był przewodniczącym Konwentu Członków Honorowych AZS. <http://absolvenci-awf-warszawa.pl/absolvenci/who-is-who/>

Skowron Adolf – członek AZS od 1953 r., zawodnik drużyny AZS-AWF w piłce siatkowej mężczyzn, która w 1961 r., zdobyła po raz dziesiąty zaszczytny tytuł Mistrza Polski. W 1961 r. odznaczony przez ZG AZS złotą odznaką AZS. [APS 10, 1961, s. 21]

Skowron, Jarosław, zawodnik klasy mistrzowskiej i trener I klasy gimnastyki sportowej w AZS-AWF Warszawa. Reprezentant Polski i wielokrotny medalista mistrzostw Polski. W 1988 r. wyróżniony medalem za pierwsze miejsce dla najlepszego dydaktyka AWF. Propagator gimnastyki dla dzieci i młodzieży. Autor kilku publikacji dot. metodyki i treningu gimnastyki. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 101.

Skrudlik Zbigniew Andrzej ps. „Koń”, nauczyciel wf, trener, czołowy florecista świata lat sześćdziesiątych, srebrny (1964) i brązowy (1968) medalista olimpijski w drużynie, wybitny trener. Urodzony 12 maja 1934 w Jaśle, woj. krakowskie, syn Eugeniusza (właściciel drukarni) i Zofii Juszczyk, absolwent miejscowego Państwowego Gimnazjum i Liceum (1951) oraz AWF w Warszawie (1958), gdzie otrzymał tytuł magistra wf. Już w szkole był czynnym sportowcem i organizatorem

życia sportowego (SKS). Po maturze wyjechał do Przemysła na kurs organizatorów wf rozpoczynając przygodę z „wielkim sportem”. Siermierz (178 cm, 74 kg) warszawskiego AZS (1953-1969), wychowanek trenera Kazimierza Laskowskiego, szpadzista, ale przede wszystkim leworęczny florecista – „drużynowiec”. Panuje opinia, że „bił się w zespole dobrze i potrafił w decydującym momencie wnieść w słabnący szereg mistrzów wiarę, opanowanie i spokój”. 2-krotny mistrz Polski we florecie (1961, 1963) i 3-krotny wicemistrz: we florecie (1958, 1968) i szpadzie (1962). Drużynowy mistrz kraju w szpadzie (1956) i 6-krotny wicemistrz Polski: we florecie (1957, 1964, 1968) i szpadzie (1963, 1965, 1967). Medalista mistrzostw świata w drużynie florecistów: srebrny - w Gdańsku (1963) i Paryżu (1965) oraz brązowy - w Turynie (1961), Buenos Aires (1962), Moskwie (1966) i Montrealu (1967). W konkurencji indywidualnej zajął 4 m. na MŚ w Gdańsku (1963). 2-krotny mistrz Uniwersiady w Porto Alegre (1963) we floretowej i szpadowej drużynie. Po zakończeniu kariery zawodniczej - trener kadry narodowej floretu mężczyzn (1968-1978), m. in. współautor największego sukcesu olimpijskiego polskich florecistów w Monachium i autor decyzji, która pozostała w annałach naszej szermierki: zastąpienie w drużynie olimpijskiej Parulskiego - Godelem, który wypadł bardzo blado. Ale zwycięzców się nie sądzi. W latach następnych - trener szermierki w Kanadzie i Japonii. Mistrz Sportu, odznaczony m. in. wielokrotnie Medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe i Krzyżem Kawalerskim OOP. <https://www.olimpijski.pl/pl/bio/2031,skrudlik-zbigniew-andrzej.html>; Głuszek, Leksykon 1999, s. 322; Pawlak, Olimpijczycy, s. 231-232; MES, t. 2, s. 423; Borzęcki, Białą bronią, s. 7, 13, 120 i dalsze; Duński, Od Paryża, s. 808-809; Łuczak, Siermierka w Polsce, s. 6, 7, 93 i alse; AAWF Warszawa, sygn. 960 / S.; A. Martynikin, Siermierz z przypadku, Absolwenci AWF. Kwartalnik Stowarzyszenia Absolwentów AWF Warszawa, 3, 19, 2016, s.14-16; Hanusz H., AZS w Polsce Ludowej, Poznań 2014, s. 145. Z. A. Judycki, Polscy sportowcy w świecie, Warszawa 2014, s. 231. Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 423. [APS 28-29 (5-6) 1964, s. 34] <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Skrzywan, Michał (1900-1937). Działacz CP AZS, oraz sekretarz Confederation Internationale des Etudiants (CIE) w 1924 r. Prezes AZS Warszawa w latach 1925/26. Członek Honorowy AZS Warszawa. Po ukończeniu Politechniki Warszawskiej w 1929 r. wyjechał na Śląsk, gdzie pracował na kierowniczym stanowisku w tamtejszych kopalniach. Zamordowany w niejasnych okolicznościach, a gazety w zbrodni tej doszukiwały się motywów nacjonalistycznych wśród mniejszości niemieckiej. R. Gawkowski, Akademijski sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 98 (maszynopis).

Skupny Janusz: AZS Poznań od 1952 r. Lekkoatleta, reprezentant Polski w skoku wzwyż. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., „Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdota”, Warszawa 1962, s. 335.

Ślawski, Jan. Zatrudniony w Zakładzie Sportów Walki i Podnoszenia Ciężarów AWF Warszawa od 1991 r., ceniony w środowisku judoków szkoleniowiec, trener sekcji judo klubu AZS-AWF Warszawa. Wychował wielu czołowych polskich zawodników odnoszących liczne sukcesy na arenach krajowych oraz międzynarodowych. Jako sędzia międzynarodowy, zapraszany na turnieje najwyższej rangi, miał bieżący kontakt i wiedzę na temat ciągle zmieniających się przepisów oraz światowych trendów w sposobach prowadzenia walki przez judoków. Była to cenna wiedza przekazywana uczestnikom specjalizacji, przyszłym trenerem judo. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 149.

Śłomiński, Paweł (ur. 8 kwietnia 1967 w Stalowej Woli) – polski trener pływaków. W 1993 ukończył studia na Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie, w 1997 został pracownikiem Zakładu Pływania i Ratownictwa Wodnego na tej uczelni. W 1995 powierzono mu funkcję trenera

sekcji pływackiej wielosekcyjnego klubu sportowego AZS-AWF Warszawa. Uchodzi za twórcę potęgi sekcji pływackiej AZS –AWF. Tworzył sukcesy polskiego pływania, był głównym trenerem kadry olimpijskiej w Atenach (2004) z sukcesami Otylii Jędrzejczak - złoty i 2 srebrne medale i w Pekinie (2008). Trener Roku w plebiscytach „Przeglądu Sportowego” i Warszawy: 2002, 2004, 2005. Wiceprezes ds. Szkoleniowych PZP, opracował programy szkolenia pływaków min. do MŚ i ME. Sukcesy O. Jędrzejczak, P. Korzeniowskiego, Ł. Drzewińskiego, S. Kuczko, P. Barzyckiej, Ł. Gąsiora, Ł. Gimińskiego, J. Mendak i innych także na MP - potwierdzone setkami zdobytych medali, pokazują wiodącą pozycję trenera P. Słomińskiego, z którym od wielu lat współpracuje trener R. Białecki. Wieloletnia współpraca P. Słomińskiego i Zespołu z prof. Reinem Haljandem z Estonii oraz z Ośrodkiem Badawczym Przygotowań Olimpijskich w Hamburgu przyczyniła się do tych osiągnięć. Aktualnie P. Słomiński pełnił funkcję głównego trenera kadry olimpijskiej do IO w Londynie (2012). Został Prezesem W-M OZP oraz prezesem klubu sportowego AZS-AWF Warszawa (2009–2013). Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 128-129; M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 233; <http://www.kronikasportu.pl/artykuly/osobowosci-polskiego-sportu/10-osobowosci-polskiego-sportu-w-2006-roku/pawel-slominski/>; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Słoniewski, Michał - absolwent Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie (1976), zawodnik Legii Warszawa i AZS-AWF Warszawa w dziesięcioboju. Dr nauk wychowania fizycznego (1983), adiunkt w Szkole Głównej Turystyki i Rekreacji w Warszawie. Badacz historii polskiego i międzynarodowego ruchu sportowego i olimpijskiego. Zajmuje się również problematyką historii Spały, Białowieży i dynastii Romanowów. Autor i współautor 8 monografii i ponad 100 artykułów naukowych i popularnonaukowych. Od 1994 roku członek Polskiej Akademii Olimpijskiej. Współzałożyciel i od 2004 roku prezes Lokalnej Organizacji Turystycznej w Spale. Za działalność naukową (doktorat i habilitacja, autor cenionej pracy *Bojkot igrzysk olimpijskich jako instrument polityki międzynarodowej w latach 1976-1988* 2016/) oraz społeczną, odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotą Odznaką Akademickiego Związku Sportowego. file:///C:/Users/ICom/Desktop/Wawrzyn_2016_WEB_rozkl.pdf

Sluczanowski Aleksander, Hokeista lod. ZIO 1928 St. Moritz. Klub AZS Warszawa. Pawlak A., *Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998*, Kraków 2000, s. 233.

Słupek, Stanisław (1938–2006). Urodził się 14 czerwca 1938 roku w Szklarach. Zmarł 7 lutego 2006 roku w Krakowie. Pochowany na Cmentarzu Salwatorskim w Krakowie. Absolwent AGH - 1962, doktor - AGH 1970, doktor habilitowany - AGH 1977, profesor (tytuł) 1987. Prof. dr hab. inż. Dyscyplina/specjalności: metalurgia, energetyka, inżynieria, ochrona środowiska, niskoemisyjne techniki spalania, spalanie odpadów, technika cieplna, utylizacja odpadów. W latach 1978-1984 Prodziekán Wydziału Metalurgicznego, wicedyrektor Instytutu Metalurgii AGH w latach 1978-1984. Od 1991 roku kierownik Zakładu Techniki Ciepłej i Ochrony Środowiska Wydziału Metalurgii i Inżynierii Materiałowej AGH. Kierownik Katedry Pieców Przemysłowych i Ochrony Środowiska Politechniki Częstochowskiej w latach 1997–2000. Od 2003 roku kierownik Międzywydziałowej Szkoły Energetyki AGH. Odbił 2 zagraniczne staże naukowe: w USA (Pennsylvania State University, Combustion Laboratory) oraz w moskiewskim Instytucie Stali i Stopów. Był wieloletnim konsultantem przemysłu hutniczego. Autor i współautor 15 skryptów uczelnianych, mono-

grafii i rozdziałów w książkach, ponad 170 prac publikowanych w czasopismach specjalistycznych i materiałach międzynarodowych konferencji naukowych z zakresu metalurgii, techniki cieplnej i ochrony środowiska. Promotor 10 prac doktorskich. Był członkiem Sekcji Spalania Komitetu Termodynamiki i Spalania PAN, Polskiego Komitetu Badań Płomienia, członkiem założycielem i członkiem Zarządu Polskiego Instytutu Spalania, członkiem Instytutu Podstaw Inżynierii Środowiska PAN. W latach 2000–2004 oraz 2004–2005 był wybieranym członkiem KBN, a od 2005 roku był członkiem Rady Nauki Ministra Nauki i Informatyzacji. Zawodnik i działacz AZS, odznaczony m.in. Złotą Odznaką AZS. https://historia.agh.edu.pl/wiki/Stanislaw_S%82upek

Slyk Antoni, ur. 10 I 1916 r. w Moskwie. Zawodowy wojskowy. Koszykarz i piłkarz ręczny AZS Warszawa. W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył w stopniu podporucznika piechoty. 8 XII 1939r. wyjechał wraz z kolegami pułkowymi do Zakopanego, aby poprzez Słowację dotrzeć na Węgry, po czym ślad po nim zaginął. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 81; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 349.

Smaczny, Paweł, ur. 09.06.1939 w Krośnie, zm. 05.01.1998 w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1960-1965, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1963, srebrne: 1964, 1965, brązowy 1960), Cambridge RUFC (Anglia, 1964), Orła Warszawa (1966-1969, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1966, 1967, 1968, 1969). Pierwszy trener Marian Bondarowicz. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 7 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 15 punktów, występował na pozycji łącznika młyna. Reprezentant Polski juniorów (1960). Instruktor klubu (19.04.1969). Trener II klasy (07.06.1971). Sędzia rugby (1964-1987). Sędzia Roku Polskiego Związku Rugby (1981). Dzieniarz „Sztandaru Młodych”, „Piłki Nożnej”, „Totosportu” i redakcji sportowej TVP. Wiceprezes PZR ds. Propagandy i Kontaktów Zagranicznych (26.01.1975-04.04.1981), członek Zarządu PZR (04.04.1971-07.04.1981). Mistrz Sportu (1970). Odznaczony Honorową Złotą Odznaką PZR, Srebrną Odznaką Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 99.

Smalcerz Zygmunt podnoszenie ciężarów: waga musza. Dwukrotny uczestnik IO. Złoty medalista - Monachium (1972), 337,5 kg. W Montrealu (1976) spalił boje i nie został sklasyfikowany. Sport zaczynał od gimnastyki, w Czechowicach. Podnoszenie ciężarów uprawiał pod opieką trenera A. Dziedzica w klubie W. Baszanowskiego - AZS Warszawa, potem przeszedł do Legii. Dwukrotny mistrz świata (Lima, 1971 – 340 kg; Moskwa, 1975 – 237,5 kg), brązowy medalista (Hawana, 1973 – 227,5 kg). Triumfował cztery razy w mistrzostwach Europy (Sofia, 1971; Konstanca, 1972; Weronia, 1974; Moskwa, 1975). Rekordy: rwanie – 105 kg, wyciskanie - 115 kg, podrzut - 135 kg. Ur. 8 VI 1941 r. w Bestwince. Absolwent Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie. Trener. Kluby: AZS Warszawa, Legia Warszawa. Wzrost 153 cm. waga 52 kg. Lis J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 320; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 428; M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 260; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/> <http://www.kronikasportu.pl/artykuly/osobowosci-polskiego-sportu/10-osobowosci-polskiego-sportu-w-2010-roku/zygmunt-smalcerz/>

Smolik, Alojzjusz (1920–1986), lekarz, ortopeda i traumatolog. Ur. 15 VI w Bielszowicach (obecnie dzielnica Rudy Śląskiej), był synem Józefa (zm. 1937), górnika, i Celestyny z domu Szołtysek. W l. 1930–6 S. był uczniem Państwowego Gimnazjum im. A. Mickiewicza w Katowicach, następnie Państwowego Liceum Humanistycznego w Tarnowskich Górach, gdzie zdał maturę w r. 1939. Jako uczeń działał w Związku Harcerstwa Polskiego. Podczas okupacji niemieckiej pracował jako robotnik dołowy w kopalni „Bielszowice”, a od r. 1940 jako ekspedient w sklepie spożywczym w Nowym Bytomiu (obecnie dzielnica Rudy Śląskiej). W r. 1941 wcielony do wojska niemieckiego, został sanitariuszem. W l. 1942–5 studiował medycynę na uniwersytecie we Wrocławiu. Po wojnie kontynuował studia na Wydz. Lekarskim Uniw. Warsz. jako stypendysta Zarządu Miejskiego w Nowym Bytomiu, a od r. 1946 Okręgowej Izby Lekarskiej w Katowicach i otrzymał dyplom lekarza 31 VII 1948. Podczas studiów w Warszawie był kierownikiem Sekcji Sportowej Akademickiego Związku Sportowego (AZS) i brał udział w zawodach sportowych. Po studiach odbył jednoroczny staż w Szpitalu Miejskim w Bytomiu. Dn. 1 IX 1948 S. został starszym asystentem w katedrze anatomii prawidłowej i topograficznej Śląskiej Akademii Medycznej (ŚAM) u Stanisława Kohmanna. Pod jego kierunkiem doktoryzował się 21 VI 1951 na podstawie rozprawy *Zawodowe zmiany kształtu kręgosłupa* („Folia Morphologica” 1952 nr 4, odb. W. 1952) i został adiunktem (1952–64). Specjalizację w zakresie ortopedii z chirurgią urazową uzyskał w r. 1954, a w r. 1970 w zakresie rehabilitacji. Równolegle był asystentem (1949–52), następnie ordynatorem (do r. 1975) oddziału w Inst. Chirurgii Urazowej im. Tadeusza Kościuszki w Piekarach Śląskich (obecnie Szpital Woj. Chirurgii Urazowej im. dra med. Janusza Daaba). Ponadto w l. 1958–63 odbył staże naukowe w Anglii, Francji, Danii i Austrii. Habilitował się 20 VI 1974 na Wydz. Lekarskim ŚAM na podstawie rozprawy *Przeszczepianie górnych nasad kości udowej u psów w eksperymencie* („Przegl. Lek.” T. 32: 1975 nr 4). W 1976 r. zorganizował w Śląskim Szpitalu Reumatologicznym w Ustroniu Śląskim Oddział Urazowo-Ortopedyczny i został jego ordynatorem. W r. 1985 oddział przekształcono w Klinikę Ortopedii ŚAM i S. kierował nią do śmierci. Od r. 1984 S. sprawował opiekę naukową nad przewodami doktorskimi z zakresu chirurgii urazowej i ortopedycznej w Studium Doktoranckim ŚAM, prowadził ćwiczenia i wykłady z ortopedii w r. akad. 1985/6 dla studentów Wydz. Lekarskiego. /.../ Ogłosił samodzielnie i we współautorstwie 54 publikacje naukowe, dotyczące m.in. anatomii, traumatologii, biomechaniki kręgosłupa, homotransplantacji doświadczalnej kości, głównie na łamach „Polskiego Przeglądu Chirurgicznego”, „Chirurgii Narządów Ruchu”, „Patologii Polskiej”, „Przeglądu Lekarskiego” i „Kultury Fizycznej”. /.../ W l. 1949–64 S. był zawodnikiem Sekcji Narciarskiej AZS przy SAM, w l. 1950–70 działał w Polskim Związku Narciarskim, jako lekarz opiekun narciarskiej kadry olimpijskiej. Był też działaczem Związku Zawodowego Pracowników Służby Zdrowia w ŚAM. Zmarł 29 IV 1986 w Katowicach, pochowany został na cmentarzu Mater Dolorosa przy ul. Piekarskiej w Bytomiu. Odznaczony był m.in. Złotym Krzyżem Zasługi oraz Medalami 40-lecia Polski Ludowej i 100-lecia Sportu Polskiego. W małżeństwie zawartym w r. 1964 z Dorotą Szmoty, lekarzem medycyny, miał S. syna Mariusza, lekarza ortopedę, traumatologa. K. Brożek, *Smolik Alojzjusz (1920–1986)*, <http://www.ipsb.nina.gov.pl/a/biografia/alozjusz-smolik>

Snopiński, Mieczysław (66 l.). Znany sędzia i działacz. Pracował w Polskim Związku Koszykówki, Polskim Związku Łyżwiarstwa Szybkiego, AZS, LZS. Zmarł w sierpniu 2003 r. <http://www.kronika.sportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Sobczak, Ryszard Tadeusz (ur. 2 XI 1967 Zgorzelec), florecista. W 1986 roku absolwent LIX Liceum Ogólnokształcącego w Warszawie, w 1999 gdańskiej Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu. Zawodnik AZS AWF Warszawa i AZS AWF Gdańsk. Brązowy medalista igrzysk olimpijskich w Barcelonie w 1992 roku, srebrny medalista igrzysk w Atlancie w 1996; uczestniczył też w igrzyskach w Sydney (2000, IV miejsce drużynowo). Drużynowo we florecie: w 1990 srebrny medal mistrzostw świata w Lyonie, brązowy medal mistrzostw świata w Essen w 1993, brązowy medal mistrzostw świata w Hadze w 1995, złoty medal mistrzostw świata w La Chaux de Fonds w 1998, srebrny medal mistrzostw Europy w Płowdiw w 1998, trzykrotny drużynowy mistrz Polski (1993–1995). W 2000 roku zakończył karierę sportową, działacz sportowy. Żonaty z Anną Katarzyną Wojtczak-Sobczak (ur. 2 XI 1967 Gdynia), zawodniczką gdańskiego AZS AWF, uczestniczką igrzysk olimpijskich w Seulu (1988) i w Barcelonie (1992). Marek Andrzejewski, https://www.gedano.com.pl/gdansk/?Title=SOBCZAK_RYSZARD_TADEUSZ; Pawlak A., *Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998*, Kraków 2000, s. 235.

Sobków, Krzysztof (1943-2018) – działacz ZSP z Politechniki Warszawskiej, który z rekomendacji Jerzego Kuberskiego trafił w 1969 r. do AZS Warszawa, niemal od razu zostając prezesem ZS AZS (1969-1972). Później jednak kontaktów ze sportem akademickim nie utrzymywał. W latach siedemdziesiątych działał w stołecznym Automobilklubie. Uczestniczył w pracach Zarządu, jak też kierował jednostkami organizacyjnymi Klubu związanymi z działalnością gospodarczą i organizacyjną. Odznaczony tytułem „Zasłużonego dla Automobilklubu Polski” oraz innymi odznaczeniami. R. Gawkowski, *Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa*, s. 178. (maszynopis).

Sobocki Kazimierz: w AZS Lublin od 1926 r. Siatkarz i koszykarz. Jeden z założycieli AZS Lublin po wojnie, członek Centrali AZS w 1947 r. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., *Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty*, Warszawa 1962, s. 349.

Sobol, Bogdan (1929–1999), historyk prawa, archiwista, informatyk. Ur. 1 XI w Warszawie, syn Edwarda, urzędnika, i Janiny Ludwiki z d. Piotrowskiej. Przed wojną mieszkał w Warszawie, nast. w Płocku, gdzie po wojnie ukończył Gimn. i Lic. im. Władysława Jagiełły. W l. 1949-53 studiował na Wydz. Prawa Uniw. Warsz. W trakcie studiów skupił się na historii państwa i prawa pol. Wybraną specjalizację zgłębiał na seminariach prof. Adama Wolffa, prof. Aleksandra Gieysztorę oraz prof. Jakuba Sawickiego. Krótko pracował w Państw. Kom. Planowania Gosp. (sierpień 1950-luty 1951), jako referent, oraz w Naczelnej Dyrekcji Przedsiębiorstwa „Artos” (marzec-maj 1952) na stanowisku starszego referenta. Od 1 X 1953 został zatrudniony w AGAD na etacie kontraktowego asystenta, nast. w październiku 1955 awansował na stanowisko archiwisty. W czasie pracy w archiwum zajmował się m.in. opracowaniem akt sądowych (ziemskich i grodzkich) z terenu Mazowsza oraz zbiorem Kapicy Milewskiego. /.../ Praca w AGAD umożliwiła mu także podjęcie studiów nad dziejami prawa dzielnicowego Mazowsza, które się kształtowało niezależnie od prawa Król. Pol. Przygotowywał także pod kierunkiem prof. Juliusza Bardacha, w Inst. Historii Państwa i Prawa Uniw. Warsz., pracę doktorską *Księstwo Siewierskie na Mazowszu w okresie przedrozbiorowym*. 30 VI 1960 zakończył pracę w AGAD, przechodząc na stanowisko starszego radcy NDAP (od 1 VII t.r.). /.../ Pomimo zakończenia pracy w AGAD, kontynuował badania z zakresu historii prawa pol. Z jego pierwszego okresu działalności naukowej pochodzą m.in. dwie rozprawy *O podstawie prawnej stosowania statutów i zwyczajów sądowych na Mazowszu w latach 1532–1540* („Czas. Praw.-Hist.”, t. 9, 1957, z. 1) i *Sprawy sankcji zbioru Prażmowskiego w nieznanym zapisie sądowej z 1542*

r. (tamże, t. 10, 1958, z. 1) Należał do ZHP (w czasach szkolnych), ZSP (1949-53) oraz AZS. Był także długoletnim czł. Tow. Miłośników Historii. Żonaty z Janiną Zofią Stafisz, lekarką (ślub 15 XI 1958). Zmarł 30 XII 1999. J. Grabowski, Sobol Bogdan (1929–1999), w: Słownik biograficzny archiwistów polskich, Tom III 1835–2015 Warszawa 2017, s. 220-221.

Socha-Szelagowski, Aleksandra, szablistka, zawodniczka AZS-AWF Warszawa, dwukrotna olimpijka (Ateny, 2004, Pekin, 2008), brązowa medalistka MŚ (2003) i medalistka ME, wielokrotna mistrzyni Polski. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Sokołowski, Józef, ur. 02.11.1935 r. w Brodach, zm. 28.11.1990 w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1961-1985, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1957, 1958, 1962, 1963, srebrne: 1959, 1961, brązowy 1960, zdobywca Pucharu Otwarcia i Pucharu Sportowca 1956, Pucharu PZR 1959 roku), Skry Warszawa (1964-1970, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, brązowy 1970). Pierwszy trener Stanisław Gierwatowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 20 oficjalnych meczów międzypaństwowych, występował na pozycji łącznika młyna. Instruktor PZR (14.11.1960). Trener II klasy (20.05.1965). Trener I klasy. Trener reprezentacji Polski juniorów. Trener młodzieżowej reprezentacji Polski (1974-1976, 1981-1982). Trener reprezentacji Polski seniorów (1964-1968, 1970, 1975), łącznie 18 meczów. Założyciel i pierwszy trener seniorów Skry Warszawa (1964-1976, 1982, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, srebrny 1976, brązowe: 1970, 1972, 1975, zdobywca Pucharu Polski 1976). Założyciel i trener sekcji AZS Politechnika Warszawa (1963-1964). Szef Referatu Propagandy Polskiego Związku Rugby (16.02.1964-23.11.1964). Kapitan Związkowy (17.11.1967-15.12.1968), Kierownik Wyszkozenia Sportowego (01.09.1969-30.04.1970), członek Referatu Wyszkozenia (1965), członek Zarządu PZR (27.11.1963-23.11.1964, 26.01.1975-04.04.1981). Odznaczony Honorową Złotą Odznaką PZR (1969), Odznaką 100-lecia Sportu Polskiego (1969), Zasłużony Mistrz Sportu (1969). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 99-100.

Sokołowski, Stanisław, urodził się 27 stycznia 1913 roku w osadzie Rejowiec, w obecnym powiecie chełmskim. Był synem ubogich rodziców. Jego ojcem był Andrzej Sokołowski, z zawodu ślusarz, pracujący na kolei jako pomocnik maszynisty. Matka, Agata z Siwaków, zajmowała się domem i wychowaniem dwojga dzieci, Stanisława i Marii (ur. w 1914 r.). Po wczesnej śmierci żony, ojciec Stanisława przeniósł się do Zamościa, gdzie pracował w parowozowni jako ślusarz. W połowie lat dwudziestych ożenił się z Władysławą Ufniarz, z którą miał troje dzieci. Warunki, w jakich żyła tak liczna rodzina, stawały się coraz cięższe, gdyż jedynym jej żywicielem był ojciec. Stanisław Sokołowski ukończył szkołę powszechną w Zamościu (w 1930 r.) i w tym samym roku rozpoczął naukę w Państwowym Gimnazjum im. Hetmana Jana Zamojskiego, które ukończył w 1935 roku. W gimnazjum, obok innych, ujawnił szczególne zainteresowania sportowe, zwłaszcza lekkoatletyczne. W mistrzostwach szkoły w 1934 roku osiągnął kilka wspaniałych wyników: pierwsze miejsce w pchnięciu kulą (6 kg) 15,05 m, pierwsze w rzucie oszczepem - 50,75 m, drugie – w trójskoku - 11,59 m, trzecie-w skoku w dal - 5,89 m. Latem 1934 roku Sokołowski stał się czołowym lekkoatletą Lubelszczyzny. W zawodach głównych o mistrzostwo Okręgu Lubelskiego klasy B w Lublinie, w dniu 1 lipca osiągnął pierwsze miejsce w pchnięciu kulą z wynikiem 11,14 m, pierwsze miejsce w biegu na 400 m w czasie 60,3 sek., drugie miejsce w trójskoku z wynikiem 11,73 m, drugie miejsce w skoku wzwyż z wynikiem 1,47 m. Równocześnie z czynnym udziałem

w sporcie zdobywał kwalifikacje instruktorskie w zakresie lekkoatletyki, gier sportowych, a także przysposobienia sportowego. Uzyskał nawet tytuł powiatowego referenta Związku Strzeleckiego. Zdobywając tego rodzaju kwalifikacje Stanisław Sokołowski podejmował odpowiednie prace; prowadził np. Zimowy Ośrodek Wychowania Fizycznego w Zamościu (I XI 1934 - V 1935). Po ukończeniu gimnazjum Sokołowski odbył czynną służbę wojskową (1935-1936) w Szkole Podchorążych Rezerwy Piechoty w Tomaszowie Lubelskim /.../ Po złożeniu egzaminów wstępnych (w 1936r.) Sokołowski. Został przyjęty na dwuletnie studia w Centralnym Instytucie Wychowania Fizycznego (CIWF) w Warszawie (przemianowanym w 1938 r. na Akademię Wychowania Fizycznego /.../ W latach 1936-1939 studiował w warszawskiej Akademii Wychowania Fizycznego. Studia te były kosztowne; obowiązkowe opłaty wynosiły miesięcznie 1 - 15 złotych. Około 70 - 80 złotych otrzymywał od ojca, zaś resztę zdobywał pracując fizycznie. W 1938 roku założył rodzinę, ożenił się z Marią Woronianką, nauczycielką poznaną w Seminarium Nauczycielskim w Zamościu, pochodzącą z Niemienic (wsi koło Krasnegostawu). W czasie studiów rozwijał swoje zainteresowania sportowe. W 1939 roku w rzucie oszczepem osiągnął wynik 60,20 m (szósty rezultat w Polsce, po Eugeniuszu Lokajskim, który zajmował wtedy pierwsze miejsce 73,27 m). Był członkiem AZS AWF, KS „Polonia” oraz lekkoatletycznej kadry narodowej, sposobiącej się do udziału w igrzyskach olimpijskich w 1940 roku. Wybuch wojny przekreślił te marzenia i zamiary. Podczas wojny został zmobilizowany jako porucznik rezerwy. Został dowódcą plutonu 9 pułku Piechoty Legionów i brał udział w walkach pod Puławami i Krasnymstawem. Po powrocie do Niemienic rozpoczął już (w 1940 r.) pracę konspiracyjną w Związku Walki Zbrojnej (ZWZ), przekształconym później w Armię Krajową (AK). W okresie okupacji niemieckiej poświęcił się całkowicie pracy konspiracyjnej. Występował pod pseudonimem „Rolnik”. Został schwytany 6 września 1942 r. i uwięziony na Majdanku. Wyznaczono go do prac budowlanych. Dawało to okazję do wychodzenia poza obręb obozu. Skorzystał z tego 14 grudnia 1942 r. i uciekł z obozu zagłady. Pod koniec 1943 r. został mianowany Komendantem Państwowego Korpusu Bezpieczeństwa (PKB) i Straży Samorządowej w Krasnymstawie, mającej przygotować Policję Państwową, która miała działać po wyzwoleniu kraju. Ta jego działalność została doceniona przez przełożonych: na stopień porucznika został mianowany 1 października 1940 r., na stopień kapitana - 1 maja 1943 r, na stopień majora - 31 maja 1944 r. Otrzymał Krzyż Walecznych (20sierpniaa 1943 r.) i Order Virtuti Militari (15października 1945 r.). Zginął zamordowany przez NKWD i UB jesienią 24 listopada 1945 roku. Roman Trześniowski, Sportowiec - żołnierz - partyzant Wspomnienie o Stanisławie Sokołowskim, absolwencie AWF w Warszawie, w: Wspomnienia absolwentów CIWF - AWF z lat 1929-1939, red. K. Zuchora, Warszawa 2000, s. 267-273; A. Mieczkowski, Stanisław Sokołowski - sportowiec i żołnierz, Krasnystaw - Lublin 2004.

Soltan, Andrzej, ur. 30 listopada 1906 r. w Kijowie. Absolwent Korpusu Kadetów nr 2 W Modlinie. Zawodowy oficer Wojska Polskiego - wioślarstwo uprawiał w AZS Warszawa. W 1927 r. został akademickim wicemistrzem świata. w ósemce i w tej samej konkurencji zdobył brązowy medal na mistrzostwach Europy. Na igrzyskach olimpijskich w Amsterdamie w 1928 r. płynął w załodze ósemki, która zajęła czwarte miejsce. Udzielał się także społecznie w ruchu sportowym działając w zarządzie stołecznego AZS. We wrześniu 1939 r. walczył w stopniu podporucznika artylerii. Zginął 4 września. 1939 r. W Nieszawie w wyniku zbombardowania transportu kolejowego, którym się przemieszczał. Ryszard Wryk, Sport i wojna. Losy polskich olimpijczyków w latach drugiej wojny światowej, Poznań 2016, s. 251. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 237.

Sosiński, Jerzy, ur. 18.06.1936 r. w Otwocku. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby Grochowa Warszawa (1956-1957), Czarnych Bytom (1958-1960, złoty medal mistrzostw Polski seniorów

1959, srebrny 1960, brązowy 1958), AZS AWF Warszawa (1961-1962, złoty medal mistrzostw Polski seniorów, 1962, srebrny 1961), Skry Warszawa (1964-1968, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1964, 1965, 1966, 1967). W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 5 oficjalnych meczów międzypaństwowych, wystąpił w II linii młyna. Pierwszy trener Marian Balcerzak. Instruktor PZR (16.10.1971). Odznaczony Honorową Złotą Odznaką Polskiego Związku Rugby (1970). Mistrz Sportu (1969). Sędzia (1968-1979). Kierownik Kolegium Sędziów (01.03.1970-1971). Przewodniczący Wydziału do Spraw Sędziowskich (1971-03.-12.1.1972). Członek Komisji Rewizyjnej (26.01.1975-04.04.1981). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 100.

Sosnowski, Bernard, ur. 05.07.1935 r. w Bydgoszczy. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby Varsovii Warszawa (1957-1958, mistrz Ligi Okręgowej 1957), AZS AWF Warszawa (1958, złoty medal mistrzostw Polski seniorów). Pierwszy trener Jerzy Rzepecki. Sędzia (1957-1977). Przewodniczący Kolegium Sędziów Polskiego Związku Rugby (26.01-09.09.1957). Członek Komisji Sędziowskiej (09.09.1957-18.07.1959). Członek Wydziału Sędziowskiego (1972). Odznaczony Honorową Złotą Odznaką PZR (1969), Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 100.

Sońnicki Stanisław (12 IX 1896 - 2 VII 1962 Warszawa), lekkoatleta, zaw. Czarnych Lwów, Korony i AZS Warszawa, olimpijczyk (1924), 13-krotny MP na 100 m, 200 m, 4 x 100 m, w skoku w dal, skoku w dal z miejsca, skoku wzwyż z miejsca i trójskoku (1920 - 23), 13-krotny RP; działacz sport.; pracownik służby dyplomatycznej, 1934 konsul w ZSRR ; uczestnik kampanii wrześniowej, jeniec oflagu w Woldenbergu; po wojnie ambasador w Turcji; wieloletni działacz PZLA. RŻ; 100 m - 11,2, 200 m - 24,0, skok w dal 6,62m, trójskok - 13,06 m. Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 434; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., „Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty”, Warszawa 1962, s. 349.

Sporny Maksymilian, ur. około 1890 r. Doktor chemii. Członek sekcji wioślarskiej AZS Kraków i AZS Warszawa. Długoletni działacz Polskiego Związku Towarzystw Wioślarskich. Sędzia wioślarski z uprawnieniami międzynarodowymi. Sędziował regaty olimpijskie w 1936 r. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Warszawie, gdzie został aresztowany i 23 II 1942 r. osadzony na Pawiaku. Zginął w obozie koncentracyjnym na Majdanku w 1942 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 81.

Spychała Walerian, ur. 17 XI 1900 r. w Poznaniu. Doktor medycyny. Starszy asystent Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Poznańskiego. Organizator i w latach 1935 - 1939 kierownik Opieki Zdrowotnej nad Młodzieżą Akademicką w Poznaniu. Członek AZS Poznań. Działacz Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”. W latach 1932 - 1934 redaktor miesięcznika „Sokół”. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Poznaniu, gdzie pracował jako lekarz Kasy Chorych na Starołęce. Aresztowany dwukrotnie za działalność konspiracyjną zginął 6. XI. 1943 r. w Forcie VII w Poznaniu. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 82.

Stachórko, Marek, ur. 18.08.1950 r. we Wrocławiu. Wykształcenie wyższe, Akademia _ Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1971-1979: złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1972, 1973, 1971, 1979, 1974, 1975, brązowe: 1976, 1978). Albi

(Francja, 1979-1983), Cognac (Francja, 1983-1987). Pierwszy trener Józef Grochowski. W reprezentacji Polski rozegrał 28 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 8 punktów, występował na pozycji filara. M. Powala-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 101.

Stadnicka Maria wioślarka (ósemki), 1976 Montreal, 7 m., sześciokrotna mistrzyni Polski, Mistrz Sportu, odzn. Za Zasługi dla Sportu i Turystyki woj. Stołecznego. Klub AZS Warszawa. Kariera sportowa od 1968-1978. Ur.5.09.1951 w Warszawie. Wzrost 176 cm, waga 66 kg. Wykształcenie wyższe wf, AWF Warszawa, nauczycielka wf, trenerka. Mieszka w Warszawie. Sędzia sportowy. Hobby: literatura, malarstwo, historia. „*Udział w Igrzyskach Olimpijskich był fantastyczną przygodą sportową, nie ma jednak wpływu na moje życie prywatne i zawodowe*”. Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s. 70; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 239; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Stadniczenko, Stanisław (1903-1997) – urodził się i wychował w Kołomyi. W 1940 r. wstąpił do Komsomolu. W 1944 r. wcielony do NKWD. W 1946 repatriowany do Polski, pracował w Przemysłu i Szczecinie jako instruktor WF. W 1949 skończył przyspieszony 6 miesięczny kurs WF na AWF, równocześnie będąc oficerem operacyjnym Urzędu Bezpieczeństwa. W II 1950 r. został formalnym funkcjonariuszem UB, skierowanym do V departamentu Ministerstwa BP. W 1952 r. w stopniu chorążego oddelegowany na Igrzyska Olimpijskie do Helsinek. W 1957 r. awansował na kapitana, lecz po tym roku współpracował z SB już tylko okazjonalnie. Członek PZPR od 1948 r. aż do rozwiązania partii. Od 1957 do 1961 pracował jako sekretarz w Zarządzie Stołecznym TKKF. Niedługo po tym (przed 1965 r.) rozpoczął pracę w ZG AZS jako kierownik działu organizacyjnego. Od 1971 r. do 1990 pracował jako sekretarz ZS AZS. Przełożeni oficerowie MBP mieli o nim dobrą opinię: „*Doniesienia opracowuje systematycznie [...] Zorganizował sobie dość liczną agencję samodzielnie i obsługuje ją systematycznie. Jest aktywistą sportowym. Na nowym odcinku pracy wykazuje wiele inicjatywy. Przeprowadził szereg werbunków.*” (charakterystyka służbowa z 12 I 1954 r.). Jest jednak i krótka notatka „*miewa nieprzemysłane wyskoki*” (1957 r.). R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 177 (maszynopis).

Staniszewski Kazimierz (1917-1994), ekonomista, członek AZS Warszawa od 1933 r. Trzykrotny mistrz Polski (1935, 1947, 1949) i czterokrotny wicemistrz Polski (1937, 1938, 1946, 1948) w piłce siatkowej. Dziesięciokrotny reprezentant Polski w tej dyscyplinie sportu. W wojnie 1939 r. brał udział jako dowódca plutonu karabinów maszynowych, następnie prowadził działalność konspiracyjną w strukturach ZWK-AK. W latach 1941-1943 uczestniczył w konspiracyjnych mistrzostwach Warszawy w piłce siatkowej. Prowadził działalność szkoleniową w AZS Warszawa (1950-1957). Od 1955 r. posiadał uprawnienia sędziego klasy międzynarodowej w piłce siatkowej. Społecznie udzielał się w pracach Polskiego Związku Piłki Siatkowej (1953-1968) oraz od 1971 r. we władzach centralnych AZS, gdzie był m.in. przewodniczącym Głównej Komisji Rewizyjnej (1981-1985). W 1985 r. otrzymał godność członka honorowego AZS. R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. Wybór i opracowanie, Poznań 2009, s. 630; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 349; R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 194 (maszynopis).

Staniszki, Olgierd Justyn (1910-2006). Członek AZS od 1930 r., doktor nauk rolniczych. Członek akademickiej korporacji Sarmatia. Prezes Bratniej Pomocy w Szkole Głównej Gospodarstwa

Wiejskiego. W czasie kampanii wrześniowej wzięty do niewoli. Jeniec oflagu w Woldenbergu. R. Gawkowski, *Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa*, s. 84 (maszynopis).

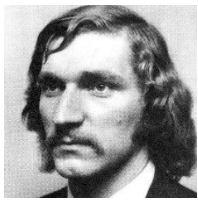
Starkowski Kazimierz, ur. w 1898 r. Adwokat. Tenisista AZS Poznań. Czołowy tenisista Wielkopolski w latach dwudziestych. Akademicki wicemistrz świata w grze podwójnej (1924 r.). Działacz AZS Poznań i Polskiego Związku Lawn--Tenisowego. Prezes AZS Poznań w latach 1920 - 1921. W Zarządzie Głównym PZLT w latach 1921 - 1922 był skarbnikiem, w latach 1923 - 1924 wiceprezesem, a w latach 1926 - 1929 członkiem. W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył w stopniu podporucznika rezerwy, następnie, wzięty do niewoli, przebywał w obozach jenieckich w Szepietówce i Kozielsko. Zginął w Katyniu w 1940 r. R. Wryk, *Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945*, Poznań 1991, s. 82.

Starzyński Tadeusz. Urodzony 23 lipca 1923 roku w Poznaniu. Trener specjalista trójskoku. Wychowawca najlepszych polskich trójskoczków: Józefa Szmidta (przez 8 lat rekordzista świata 17,03 m), Jana Jaskólskiego, który otarł się o granicę 17 metrów, Ryszarda Malcherczyka, Andrzeja Puławskiego i innych. Tadeusz Starzyński stworzył nową technikę trójskoku, nazwana „biegowa” stosowaną przez Józefa Szmidta. Szkoła Starzyńskiego znalazła naśladowców. Oparł się na niej m. in. Włoch Gentile, który na Igrzyskach Olimpijskich w Meksyku zdobył brązowy medal skokiem 17,22 m. Szkoleniem trójskoczków T. Starzyński zajmuje się od 15 lat. Przedtem był zawodnikiem. W 1946 roku zdobył mistrzostwo Armii Polskiej w skoku w dal. Później specjalizował się w trójskoku. Jego rekordy życiowe, to 6,51 m w skoku w dal i 13,57 m w trójskoku. Przez kilka lat (od 1948 do 1951) był trenerem ZS Gwardia, a następnie powołano go na trenera kadry narodowej i trenera specjalistę PKOL i PZLA. W Radzie Trenerów PZLA pełnił przez kilka lat funkcję sekretarza. Wydał kilka publikacji na temat trójskoku. Cieszył się dużym uznaniem świata lekkoatletycznego, czego wyrazem jest to, że przez wiele lat szkolił trenerów zagranicznych: Francji, Japonii, Norwegii, Szwecji, Hiszpanii, Anglii, NRD, Rumunii, Włoch i Jugosławii. Zakrzewski, S. (red.), *PZLA. Rocznik jubileuszowy 1968*, Warszawa 1969, s. 110.

Stasiolek, Stefan, ur. 15.08.1950 w Sopocie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1969-1973, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1972), Lechii Gdańsk (1973-1984, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1973, 1982, 1985, brązowe: 1974, 1977, 1981), 08 Ricklingen Hannover (Niemcy, 1985-1989). Pierwszy trener Józef Grochowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 19 oficjalnych meczów międzypaństwowych, występował na pozycji łącznika ataku i młynka. Trener II klasy (07.06.1972). Trener seniorów Lechii Gdańsk (1976-1981 1983-1985, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów, 1985, brązowe: 1977, 1981, zdobywca Pucharu Polski: 1977, 1984, 1985), 08 Ricklingen (1986-1989), żaków Ogniwa Sopot (2003). Członek Zarządu Polskiego Związku Rugby (4.04.1981-01.07.1981). Członek Zarządu Ogniwa Sopot. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbiński, *Encyklopedia polskiego rugby*, Lublin 2004, s. 101.

Stefańska - Olszewska Barbara: w AZS Warszawa od 1934 r. Podpora AZS w siatkówce, hasełnie, a następnie w szczypiorniaku aż do 1939 r. Wielokrotna reprezentantka Polski w szczypiorniaku. Po wojnie działaczka AZS oraz społeczna instruktorka junierek w grach sportowych. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., *Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty*, Warszawa 1962, s. 349.

Stefańska Danuta, ur. 20 III 1919 r. w Sobólcie (Łódzkie). Pracownik umysłowy. Siatkarka, koszykarka i piłkarka ręczna AZS Warszawa. Mistrzyni Polski w siatkówce z 1939 r., wicemistrzyni Polski w koszykówce i piłce ręcznej (1939 r.). W czasie okupacji hitlerowskiej przebywała w Warszawie, gdzie uczestniczyła w podziemnym życiu sportowym. W 1942 r. włączyła się do pracy konspiracyjnej. Brała udział w powstaniu warszawskim 1944 r. jako żołnierz AK zgrupowania „Garłuch”. Podczas przedostawania się do Puszczy Kampinoskiej została wzięta do niewoli rozstrzelana wraz z dwudziestoma dwoma żołnierzami „Garłucha” w dniu 2 VIII 1944r., w miejscowości Szczęśliwiec koło Warszawy. Pośmiertnie odznaczona Warszawskim Krzyżem Powstańcym (1982 r.). R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 82-3.

Stefański Włodzimierz piłka siatkowa. Dwukrotny uczestnik IO. Złoty medalista - Montreal (1976). W Monachium (1972) - 9 miejsce. Spokojny, opanowany, wyróżniający się w grze pod siatką. Mistrz świata (1974). Dwukrotny wicemistrz Europy (1975, 1977). Mistrz kraju. W latach 1969-1980 powoływany do reprezentacji ponad 35 razy. Ur. 20 XI 1949 r. we Wrocławiu. Absolwent Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie, mgr wf. Trener. Kluby: Gwardia Wrocław, Skra Warszawa, AZS Warszawa, Resovia Rzeszów, KIMMO Lahti (Finlandia). Wzrost 192 cm. waga 90 kg. Lis, J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 329; Lis, J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 329; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 467. Fot. <http://alejagwiazd.eu/sylwetki-alei-gwiazd/wlodzimierz-stefanski/>

Stelmachów, Jerzy (1941-2018) - jeden z pierwszych działaczy sportowych na Akademii Medycznej w Warszawie, prezes klubu. Po ukończeniu studiów prowadził badania naukowe z dziedziny położnictwa i ginekologii. Uzyskał tytuł profesorski i habilitację z nauk medycznych. Był wybitnym lekarzem, naukowcem i nauczycielem, specjalistą w dziedzinie ginekologii i położnictwa oraz ginekologii onkologicznej. W latach 1988-2011 pełnił funkcję Kierownika Katedry i Kliniki Położnictwa i Ginekologii Onkologicznej II Wydziału WUM. Był prodziekanem, dziekanem i prorektorem warszawskiej uczelni (w latach 2005-2008). W latach 1992-1996 zajmował stanowisko konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie położnictwa i ginekologii a w latach 2004-2008 konsultanta wojewódzkiego w dziedzinie ginekologii onkologicznej na Mazowszu. Od 2008 do sierpnia 2013 roku doradzał jako konsultant krajowy w dziedzinie ginekologii onkologicznej. Autor wielu publikacji i prac naukowych, odznaczony za swoją pracę naukową, dydaktyczną i organizacyjną w służbie zdrowia Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Był nauczycielem i wychowawcą kilku pokoleń ginekologów i ginekologów onkologów. R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiekowej Warszawy AZS Warszawa, s. 182 (maszynopis); <http://ptgo.pl/profesor-jerzy-stelmachow-wspomnienie/>

Stępień Marek, szermierz (szpadzista); ur. 1 czerwca 1964 w Kraśniku. Zawodnik AZS AWF Warszawa 1984-1997. Mistrz Polski 1989 i 1999. Trener: Haverstock Fencing Club w Londynie, Wielka Brytania 1998-2006; Cambridge University, Wielka Brytania 1998-2004; City London School w Londynie, Wielka Brytania 1998-2007; University of Notre Dame w South Bend, USA 2002-2011. Właściciel Klubu Szermierczego w Londynie (Brixton). Profesor Brytyjskiej Akademii Szermierczej. Miejsce zamieszkania: Wielka Brytania/ USA. Z. A. Judycki, Polscy sportowcy w świecie, Warszawa 2014, s. 243, A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 244

Stępień, Andrzej (1953-1997). Urodził się 1 stycznia 1953 r. w Stalowej Woli w rodzinie robotniczej. W 1961 r. wraz z rodzicami zamieszkał w Warszawie, gdzie uczęszczał do szkoły podstawowej, którą ukończył w 1968 r. W tym roku rozpoczął naukę w Technikum Mechaniczne - Hutniczym w Zespole Szkół Huty Warszawa. W 1965 r. w wieku 12 lat rozpoczął treningi w sekcji gimnastyki sportowej Klubu AZS-AWF w Warszawie. Gimnastyka stała się powołaniem, a studia w Uczelni - marzeniem. W r. szk. 1973/74 rozpoczął pracę zarobkową jako intendent w Studium Wychowania Przedszkolnego w Warszawie i równocześnie podjął naukę w Technikum Mechaniczno-Elektrycznym dla Pracujących w Zespole Szkół Huty Warszawa. W 1975 r. ukończył czwartą klasę technikum ze specjalnością elektryka i otrzymał świadectwo dojrzałości. Chciał studiować. Obiegał się o przyjęcie na studia stacjonarne w warszawskiej AWF - jednak bez powodzenia. Podjął pracę w wyuczonym zawodzie w Hucie Warszawa. Równoległe z nauką w szkole podstawowej i średniej oraz pracą zarobkową systematycznie trenował gimnastykę w Kłobie AZS AWF. Odnosił sukcesy. Był kilkakrotnie drużynowym mistrzem Warszawy i Polski w klasach: młodzieżowej, III, II i I oraz finalistą mistrzostw Polski w ćwiczeniach wolnych. Ćwiczył w klasie mistrzowskiej. Równocześnie już w 1969 r. uzyskał uprawnienia sędziego okręgowego, a w 1976 r. instruktora w gimnastyce sportowej. W kwietniu tego roku został powołany do zasadniczej służby wojskowej. Fakt, że był czynnym zawodnikiem a równocześnie sędzią i instruktorem gimnastyki sportowej, umożliwił mu, po odbyciu w Modlinie kilkumiesięcznego okresu rekruckiego, przeniesienie do pełnienia dalszej służby w CWKS - Legia Warszawa. Trenował tam i startował jako zawodnik i równocześnie prowadził zajęcia treningowe z zawodnikami klasy młodzieżowej oraz pomagał w prowadzeniu zajęć z zawodniczkami klasy mistrzowskiej. Po odbyciu służby wojskowej w r. 1978 został przyjęty na Studia Zaoczne AWF w Warszawie i rozpoczął również pracę instruktorską w sekcji gimnastycznej Klubu AZS-AWF. Studia ukończył w 1982 r. z tytułem magistra wychowania fizycznego i trenera II klasy w gimnastyce i został zatrudniony w Zakładzie Gimnastyki na stanowisko asystenta, w którym pracował do 1997 r. z pięcioletnią przerwą w latach 1984-1989 (w tym czasie, za zgodą kierownictwa Uczelni, został urlopowany do pracy w Grecji). Był odznaczony Brązową Odznaką Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej (1990), Srebrną Odznaką AZS (1984) oraz innymi wyróżnieniami i nagrodami uczelnianymi. W 1996 r. zawarł związek małżeński z Ewą z d. Kucharska, z którą miał córkę Marylę (1997). Bohdan Petrowicz, Stępień Andrzej (1953-1997), w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom III, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2002, <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Stocki Tomasz, ur. 7. 03. 1953 w Warszawie. Żeglarz (klasa 470), w. 180 cm, c.c. 74 kg. IO 1980 Moskwa, 5 m. Klub AZS AWF Warszawa. Wykształcenie średnie, technik konserwator. Żonaty. Mieszka w Warszawie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 244.

Stogowski Józef Bronisław, ur. 27 XI 1899 r. w Toruniu. Urzędnik. Hokeista lodowy. Zawodnik Toruńskiego Klubu Sportowego i AZS Poznań. Jeden z najwybitniejszych polskich hokeistów okresu międzywojennego. Trzykrotny olimpijczyk (1928, 1932 - IV m., 1936). Ośmiokrotny uczestnik mistrzostw Europy (1927 - IV m., 1929 - II m., 1930 - IV m., 1931 - II m., 1933 - V m., 1935, 1937, 1938). Sześciokrotny uczestnik mistrzostw świata (1930 - V m., 1931 - IV m., 1933 - VII/VIII m., 1935, 1937, 1938). Mistrz Polski z 1934 r. W reprezentacji narodowej rozegrał w latach 1927 - 1938 70 meczów. W 1932 r. na igrzyskach olimpijskich w Lake Placid był chorążym polskiej reprezentacji. Z powodzeniem uprawiał

BIOGRAMY

także lekkoatletykę i piłkę nożną. Jako piłkarz dwukrotnie wystąpił w finałach mistrzostw Polski (1925, 1926), przez trzy sezony grał w lidze (1927-1929). Był także sędzią piłkarskim kategorii międzyokręgowej. Zmarł 14. V. 1940 r. w Toruniu. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 83-4. Fot. https://internationalhockey.fandom.com/wiki/Jozef_Stogowski

Strasburger, Edward Karol (1882-1923) profesor ekonomii Uniwersytetu Warszawskiego od 1916 r. Także wykładowca ekonomii gospodarczej na Wyższej Szkole Handlowej (WSH) i WWP. Dziekan Wydziału Prawa od 1922 r. Pierwszy Prezes Honorowy AZS Warszawa. Od 1922 roku był też członkiem Rady Opiekuńczej CP AZS. Dziadek aktora Karola Strasburgera, który w filmie „Agent nr. 1” (produkcja: 1971 r.) odgrywał postać J. Iwanowa-Szajnowicza - bohatera narodowego i pływaka AZS Warszawa. Z. Pustuła, Edward Karol Starsburger ((1882-1923), <http://www.ipsb.nina.gov.pl:8080/a/biografia/edward-karol-strasburger>; R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 40 (maszynopis).

Straszak, Zdzisław (1921-1988) absolwent Polit. Warszawskiej, członek AZS Warszawa od 1945 r. Grał w hokeja na lodzie. Uprawiał piłkę ręczną, tenis, hokej na lodzie (zorganizował sekcję) i sporty motorowe. Był wiceprezesem sportowym AZS Warszawa (1946-1949) i wiceprzewodniczącym ZG AZS (1949-1951). Został pierwszym prezesem AZS reaktywowanego jako Akademicki Związek Sportowy (wpis do rejestru 24.06.1957 r.). Członek władz Rady Sportu Międzynarodowego Związku Studentów (1957-1969) i wiceprzewodniczący KW FISU (1961-1971), której AZS został członkiem w 1959 r. Członek honorowy AZS (od 1969 r.) R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, (maszynopis); <http://azs.pl/imprezy/integracyjne-mp-azs/88-o-nas/1267-prezesa-azs>; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 349.

Strelau, Andrzej. Ur. 19 lutego 1940 roku w Warszawie) – piłkarz, trener, komentator piłkarski. W młodości piłkarz ręczny i... nożny. Od czasów szkolnych związany z klubem AZS-AWF, który w pewnym okresie reprezentował w obu dyscyplinach jednocześnie, by następnie zostać trenerem III-ligowej drużyny piłki nożnej. Jako napastnik grał w kilku stołecznych zespołach: Gwardii, Hutniku i Legii. W 1968 został trenerem reprezentacji Polski juniorów, później był szkoleniowcem narodowej drużyny młodzieżowej (do 1975 roku). Następnie został drugim trenerem pierwszej reprezentacji prowadzonej przez Kazimierza Górskiego. Podczas mundialu w roku 1978 ponownie był drugim trenerem kadry, tym razem Jacka Gmocha. W latach 1989–1993 pełnił funkcję selekcjonera reprezentacji Polski. Jako trener pracował w Polsce (Legia Warszawa, Zagłębie Sosnowiec, Zagłębie Lubin) i za granicą (na Islandii, w Grecji i Chinach). Wieloletni pracownik Wydziału Szkolenia PZPN, a w latach 2005–2006, po wybuchu afery korupcyjnej, szef Polskiego Kolegium Sędziów. Obecnie jest ekspertem i komentatorem piłkarskim. https://pl.wikipedia.org/wiki/Andrzej_Strelau; <https://www.labotiga.pl/andrzej-strelau/8441-z-autografami-wysylka-od-3110-on-strelau>; <http://absolvenci-awf-warszawa.pl/absolvenci/who-is-who/>

Stronczyński Władysław, ur. 24. VI.1906 r. w Warszawie. Inżynier rolnik. W latach trzydziestych pracował w Centrali Izb Przemysłowo-Handlowych w Warszawie. Zawodnik sekcji wioślarskiej AZS Warszawa. Pilot Aeroklubu Warszawskiego. Działacz sportowy. Członek Centrali AZS w 1933 r. Po kampanii wrześniowej 1939 r.

LUDZIE AZS-u

przedostał się na Zachód, gdzie walczył jako porucznik-pilot RAF. Zginął podczas lotu treningowego 23. III. 1941 r. w pobliżu Andover na terenie Wielkiej Brytanii. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 84. Fot. <https://www.niebieskaeskadra.pl/?control=8&id=3216>

Strzelecki, Marian, jeden z czterech synów inżyniera pracującego przy i budowie kolei w Rosji urodził się 26 czerwca 1895 roku w osadzie Buturlinowka (gubernia woroneska). Nie należał wcale do najzdolniejszych z braci, z których jeden został wybitnym architektem, drugi prezesem, a trzeci profesorem. Być może liczne choroby, z którymi musiał walczyć w dzieciństwie i chęć fizycznego wzmocnienia się sprawiły, że chętniej niż jego rówieśnicy kopał piłkę w łódzkim gimnazjum handlowym. Już wtedy jednak ujawniła się i zaczęła kształtować inna pasja Mariana Strzeleckiego: społeczne, organizatorskie działanie na rzecz innych. Tworzył więc szkolne drużyny piłkarskie, które wzmocniły przyszły Łódzki Klub Sportowy, a że często po treningach mówiono tam o niepodległości państwa polskiego, miał już do czynienia w 1912 roku z carską ochraną. Świadectwo dojrzałości otrzymał jednak w roku 1914 i wyjechał na studia do Warszawy. Tam poznaliśmy go już jako organizatora AZS, lewoskrzydłowego „Polonii” i redaktora jej prasowego organu – „Echa” (1916-1917). Był także przy narodzinach „Sportu Polskiego” w 1918 roku, kiedy to ukończył Wyższą Szkołę Handlową (później jeszcze w latach 1925-1930 studiował także nauki ekonomiczne na Wolnej Wszechnicy w Warszawie). Potem była służba wojskowa (1918-1921) min. w obronie Lwowa, Powstaniu Śląskim i wreszcie w intendenturze w Sosnowcu oraz pomoc we współredagowaniu bytomskiego „Sportowca”. Po powrocie do Warszawy Strzelecki rzucił się w wir działań organizatorskich na rzecz naczelnych władz sportu polskiego. Był więc członkiem zarządu PZPN, PZLA i Polskiego Kolegium Sędziów Piłki Nożnej oraz powołany został do zarządu Związku Polskich Związków Sportowych i Polskiego Komitetu Olimpijskiego, jako sekretarz honorowy. Wziął udział w przygotowaniach polskiej ekipy do Igrzysk Olimpijskich w Paryżu (1924). Krótka kariera zawodnicza oraz działalność organizatorska w budzącym się do życia sporcie polskim - były wstępem do zasadniczej i podstawowej roli, jaką odegrał Marian Strzelecki w dziennikarstwie sportowym, a w Przeglądzie Sportowym w szczególności. Zasługi Mariana Strzeleckiego (Kawaler Krzyża Walecznych, Powstańczego Krzyża Śląskiego oraz Srebrnego i Złotego Krzyża Zasługi) dla sportu i dziennikarstwa sportowego zostały dostrzeżone przez władze w 1937 roku, w rok po ukazaniu się powieści „Wielka gra”, którą napisał Strzelecki wspólnie z Aleksandrem Rekszą. Otrzymał on państwową nagrodę publicystyczno-sportową ufundowaną przez PUWF i PW. /.../ Podczas hitlerowskiej okupacji udzielał się w Opiece Społecznej, kierując m.in. kuchnią literacką w Warszawie, ale jednocześnie patronował podziemnej działalności ukochanej „Polonii”, spotykał się często ze swoimi byłymi współpracownikami (Trojanowski, Rothert, Gryżewski), snując plany powojennego rozwoju Przeglądu Sportowego i pisał. Przygotowywał do druku 8 podręczników instruktażowych z dziedziny sportu (korzystając ze wskazówek specjalistów), licząc się z tym, że będą one bardzo potrzebne młodzieży w nowej, odrodzonej Polsce. Szczególnie cenna była opracowywana przez Strzeleckiego książka Józefa Kałuży o piłce nożnej. Niestety, cała, przygotowywana z takim trudem biblioteka sportowa spłonęła podczas Powstania Warszawskiego. Po wyzwoleniu w roku 1945 Marian Strzelecki znów ze zdwojoną energią zabrał się do pracy dziennikarskiej i organizatorskiej w polskim sporcie. Zmarł 15 kwietnia 1946 roku w Komorowie pod Warszawą. B. Tuszyński, Sportowe pióra, Warszawa 1994, s. 97, 99; M. Słoniewski, Zarys działalności polskiego ruchu olimpijskiego w latach 1919-1939, Warszawa

1989, s. 122; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 349.

Strzeszewski Jan, ur. 1 IV 1894 r. w Koziminach Starych, powiat płoński. Architekt. Działacz ruchu robotniczego związany z KPP. W młodości uprawiał boks. Działacz sportowy. Członek Zarządu Polskiego Związku Bokserskiego w latach 1923 - 1927, od 1923 r. do 1925 r. jego wiceprezes. Kierownik sekcji bokserskiej AZS Warszawa w latach 1923 - 1924. Sędzia bokserski. We wrześniu 1939 r. wstąpił do Ochotniczych Batalionów Robotniczych i brał udział w obronie stolicy. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Warszawie, gdzie uczestniczył w ruchu oporu pod pseudonimem „Wiktor”, „Mecenas”. Współorganizator Związku Walki Wyzwoleńczej i Gwardii Ludowej. Twórca i dowódca Grupy Specjalnej Sztabu Głównego GL. Organizator i dowódca wielu brawurowych akcji odwetowych. W dniu 18. III. 1943 r., w starciu zbrojnym z agentami gestapo przy ul. Mostowej w Warszawie, został ranny, a następnie schwytyany i osadzony na Pawiaku, gdzie zginął zamęczony podczas badań. Pośmiertnie odznaczony Krzyżem Grunwaldu III klasy i mianowany pułkownikiem. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 84.

Strzycki, Piotr, ur. 30 czerwca 1961 r. w Kielcach. Były siatkarz AZS Kielce. W czasie studiów na Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie grał w II-ligowym AZS AWF. Od 1997 r. należy do czołowych zawodników kraju w siatkówce plażowej. Zadebiutował w Mistrzostwach Polski, w parze z Jackiem Adamskim., także byłym zawodnikiem AZS Kielce. W tym czasie pokonali m.in. wicemistrzów kraju w siatkówce plażowej i wielokrotnych reprezentantów Polski w siatkówce halowej Mariana Kardasa i Waldemara Kasprzaka. Największy sukces w dotychczasowym dorobku kielecka para odniosła w 1998 r., zajmując 4 miejsce w finale Mistrzostw Polski, rozegranym na plaży w Sopocie. W kolejnych latach Piotr Strzycki z Andrzejem Kowalskim, a następnie z Robertem Gawłowskim występował udanie w turniejach Pucharu Polski /5 i 7 miejsca/. Od 1997 r. jest organizatorem turniejów z cyklu Grand Prix Kielce w siatkówce plażowej, w których biorą udział zawodnicy z całego województwa świętokrzyskiego. M. Michniak, A. Pawłowski, Świętokrzyski leksykon sportowy, Kielce 2002, s. 209-210.

Stusiński Tomasz, szermierz (szablista); ur. 18 września 1976 w Warszawie. Zawodnik klubów: AZS AWF Warszawa 1987-2001; Legia Warszawa 2001-2003. Mistrz Polski 1997. Od 2003 w USA; m.in. trener szermierki w Academia Championnat d'Esgrime w San Antonio i Polsko-Amerykańskiej Szkole Szermierzy w New Jersey. Miejsce zamieszkania: USA. Z. A. Judycki, Polscy sportowcy w świecie, Warszawa 2014, s. 246.

Styczyński Józef: członek AZS-AWF w latach 1949-50. Sztangista, rekordzista Polski w trójboju wagi koguciej. Trener kadry olimpijskiej w latach 1956-1959. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 349-350.

Suchorzewski, Edward, ur. 18.09.1897 w Warszawie, data śmierci nieznana. Wychowanie średnie. Centralna Wojskowa Szkoła Gimnastyki i Sportów w Poznaniu. Zawodnik rugby - Wojskowa Szkoła Sanitarna/Oficerska Szkoła Sanitarna Warszawa (1924-1926, 1928-1929, zdobywca Pucharu Agencji Wschodniej 1929), AZS Warszawa (1926-1928, 1930). Pierwszy trener Maurice Baquet. Trener i zawodnik Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego Warszawa (1929-1930).

Członek Warszawskiego Okręgowego Komitetu Rugby (1928), Komisji Organizacyjnej Polskiego Związku Rugby (1928-1930). Instruktor wychowania fizycznego Wojskowej Szkoły Sanitarnej/Oficerskiej Szkoły Sanitarnej (1924-1929), Państwowego Instytutu Wychowania Fizycznego w Warszawie (1928-1929), Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego (1929-1930), kierownik kancelarii głównej (1930-1934), dowódca kompanii oficerskiej (1934-1938), sekretarz, dowódca kompanii oficerskiej Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie (1938-1939). Kapitan WP. J. Wierzbicki, Historia polskiego rugby, Warszawa 2011, s. 124.

Sukniewicz Kleiberowa Teresa lekkoatletka (80 m pł), 1968 Meksyk, medalistka ME 71, trzykrotna medalistka HME (70-72), czterokrotna rekordzistka świata 70, pięciokrotna mistrzyni Polski ('68 '70) i trzynastokrotna rekordzistka Polski, Zasłużony Mistrz Sportu, odzn. złotym, srebrnym i brązowym Medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe, złotą odznaką AZS, Najlepszy sportowiec roku 70 („PS”), zdobywczyni „Złotych koleców” 70, klub Legia Warszawa. Kariera sportowa od 1963-1968. Ur. 11.11.1948 w Warszawie. Wzrost 170 cm, waga 58 kg. Wykształcenie wyższe humanistyczne, SGPiS Warszawa, ekonomista. Mężatka, mąż jest nauczycielem akademickim (m. in. profesorem w Berkeley w Kalifornii). Mieszka w Warszawie. Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s. 71-72.

Sulikowski Stanisław, ur. 14 IV 1914 r. w Leodium w Belgii. Student Wydziału Prawa Uniwersytetu Warszawskiego. Lekkoatleta „Legii” Warszawa i AZS Warszawa. Czołowy polski sprinter w latach 1936-1939. Mistrz Polski w biegu na 110 m przez płotki (1938 r.), 4 x 400 m (1938 r.), 4 x 100 m (1939 r.). Reprezentant Polski w meczach międzypaństwowych (1938 -1939). Zginął w powstaniu warszawskim 23 IX 1944 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 84.

Suliński, Stanisław (66 l.). Ur. w 1942 r. w Osieku k. Zawidza, trener, wychowawca wielu pokoleń piłkarzy ręcznych w Płocku. W swojej bogatej karierze był zawodnikiem Mazura Sierpc oraz AZS-AWF Warszawa. Dostał również zaszczytu reprezentowania barw narodowych w akademickiej reprezentacji. Po zakończeniu kariery zawodniczej jako trener budował podwaliny pod późniejsze sukcesy Wisły Płock. Zmarł 25 października. <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Synoradzka Krajnowówna Regina, ur. 9. 06. 1950 w Gryficach. Skoczek do wody (trampolina), w. 167 cm, c.c. 57 kg. IO 1972 Monachium, 17. 18 m.; dziesięciokrotna mistrzyni Polski 1970- 73; odzn. srebrną Odznaką AZS. Klub AZS Warszawa. Kariera sportowa 1968-75. Wykształcenie wyższe wf., AWF Warszawa, nauczycielka wf. Sędzia skoków do wody. Mężatka, ma córkę, mąż jest fotografikiem. Hobby: narty, tenis, balet. Mieszka w Warszawie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 248; Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s. 72.

Szałkowski, Janusz (ur. 1921 r.), pochodzący z Gniezna dziennikarz i działacz sportowy. Student Wydz. Prawa Uniwersytetu Poznańskiego. W 1948 przeniósł się na UW, gdzie ukończył studia rok później. Działacz Związku Młodzieży Demokratycznej i Stronnictwa Demokratycznego. Od 3 kwietnia 1949 przewodniczący centrali „nowego” AZ(rzeszenia)S. Przeprowadził czystki w strukturach nowego AZS, usuwając działaczy uznanych za tzw. „element reakcyjny”. Za jego przewodnictwa kontrolę nad organizacją przejęło Zrzeszenie Studentów Polskich. W późniejszych latach był publicystą sportowym Polskiego Radia. Był posłem na Sejm (1947-52) z ramienia Stronnictwa Demokratycznego. W 1989 r. stanął po stronie opozycji solidarnościowej. Popierał działania Kon-

gresu Liberalno-Demokratycznego. H. Wosiński, Stronnictwo Demokratyczne w Polsce Ludowej. Cz. 3: Udział Stronnictwa w pracach parlamentu PRL w latach 1944-1968, red. W. Beczek, Warszawa 1969, s. 124; R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 150 (maszynopis); Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 350.

Szczawińska-Osińska, Emilia (ur. 19 stycznia 1926 w Masłomęczu, zm. 19 września 2010 w Lublinie) – polska siatkarka, reprezentantka Polski, medalistka mistrzostw świata i Europy. W mistrzostwach Polski uczestniczyła od 1946 r. Z drużyną AZS Lublin zajęła wówczas 4 miejsce. Miejsce to powtórzyła w 1947 w barwach Lublinianki. Od 1948 r., po rozpoczęciu studiów na Akademii Medycznej w Warszawie, grała w zespole AZS Warszawa, zdobywając w tym samym roku mistrzostwo Polski. Sukces ten powtórzyła jeszcze w 1952 r. jako zawodniczka AZ AWF Warszawa. Ponadto zdobyła jeszcze brązowy medal w 1950 r. w barwach AZS Warszawa. Po ukończeniu studiów medycznych grała jeszcze w niższej klasie rozgrywkowej w Starcie Lublin do 1967 r. W reprezentacji Polski debiutowała w historycznym pierwszym meczu tej drużyny 4 lutego 1948 r. w Warszawie z Czechosłowacją. Kolejny mecz w drużynie narodowej zagrała jednak dopiero rok później (towarzysko 2 marca 1949 r. z Czechosłowacją), a podstawową zawodniczką reprezentacji stała się w 1950 r. Miała znaczący udział w zdobyciu przez Polskę wicemistrzostwa Europy w 1950 i 1951 r. oraz największym sukcesie polskiej siatkówki na arenie międzynarodowej aż do czasów Huberta Wagnera - zdobyciu wicemistrzostwa świata w 1952 r. Uczestniczyła również w akademickich mistrzostwach świata w 1951 r., a ostatnie mecze w reprezentacji rozegrała w 1953 r. na Międzynarodowych Igrzyskach Młodzieży i Studentów w Bukareszcie. Łącznie wystąpiła w 38 oficjalnych spotkaniach. Z zawodu lekarz stomatolog. https://pl.wikipedia.org/wiki/Emilia_Szczawi%C5%84ska-Osi%C5%84ska; <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 500; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 350.

Szczechowicz, Marian. Absolwent AWF Warszawa. Zatrudniony w Zakładzie Sportowych Gier Zespołowych SGZ w latach 1979-1983. Trener piłki nożnej, wiceprezes AZS AWF Warszawa. Trener PZPN reprezentacji Polski juniorów (brązowy medal ME) Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 139. Fot. <http://www.sport-olimpijski.pl/p/sklad-zespołu-metodycznego>

Szczepańska Elżbieta Anna, psycholog, działacz polityczno-społeczny, sportowiec; ur. 8 czerwca 1951 w Sosnowcu. Wicemistrzyni Śląska i Zagłębia w pchnięciu kulą i rzucie dyskiem 1969-74; akademicka mistrzyni Polski w rzucie dyskiem i pchnięciu kulą, Łódź 1972, Wrocław 1974. W 1995 jako pierwsza i jedyna Polka, została członkiem Victorian Veterans Athletic Club (lekkoatletyka dla sportowców, którzy ukończyli 35 rok życia). Osiągnięcia sportowe, m.in: brązowy medal (rzut dyskiem) na Australia Masters Games w Melbourne 1995; brązowe medale (pchnięcie kulą i pięciobój wagowy) na Australia Masters Games Canberra 1997; trzy srebrne medale i tytuł wicemistrzyni Australii na Australia Master Games w Adelaide (wrzucie dyskiem, pchnięciu kulą i rzucie młotem) 1999; pięć tytułów wicemistrzyni Wiktorii (we wszystkich rzutach) i trzy tytuły mistrzowskie (rzut dyskiem, pchnięcie kulą, rzut młotem) na Australasian Public Sector Games w Melbourne 1998. W 1999 ustanowiła w swojej kategorii wiekowej rekord świata w rzucie ciężkim młotem. Miejsce zamieszkania: Australia. Z. A. Judycki, Polscy sportowcy w świecie, Warszawa 2014, s. 251. Fot. Tamże.

Szczepański, Edmund - zawodnik klasy mistrzowskiej i trener AZS-AWF Warszawa (związany z tą uczelnią w l. 1953-1977), adiunkt, kierownik wykszolenia PZG i trener kadry narodowej kobiet przed Igrzyskami Olimpijskimi w Moskwie w 1980. Autor wielu publikacji metodycznych i podręczników z zakresu gimnastyki sportowej kobiet i mężczyzn. Przez wiele lat pełnił funkcję kierownika Studium WF SGGW. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 101.

Szczepek Wojciech, profesor Instytutu Farmaceutycznego Wydziału Chemii Uniwersytetu Warszawskiego. Jego działalność sportową w AZS UW odtwarzamy na podstawie wspomnień Pana Profesora pt. „Sport na Wydziale Chemii w latach 1962-1975. Wspomnienia nie tylko własne”. „Po przyjeździe na studia do Warszawy w 1962 roku, będąc przypadkiem na Krakowskim Przedmieściu, obejrzałem gabloty z ogłoszeniami klubu AZS UW. Szukałem sekcji kolarskiej. Ale takiej nie znalazłem. Dowiedziałem się natomiast o istnieniu innych sekcji. Ponieważ w szkole średniej grywałem w piłkę ręczną i nożną, na jesieni 1962 zapisałem się do sekcji piłki ręcznej. Od samego początku znalazłem się w pierwszej drużynie, jej trzon stanowili pochodzący z Warszawy studenci UW Wydziałów Prawa i Matematyki. Przez trzy lata trenowałem w hali AWF na Bielanach pod okiem mgr Jana Lechowskiego, a później jego syna. Rozgrywałem mecze sparingowe m.in. z drużyną AZS AWF Warszawa, mecze w lidze międzyuczelnianej warszawskich uczelni, a w roku 1963 i 1965 brałem udział w mistrzostwach Polski uniwersytetów. /.../ W 1964 roku zebrałem grupę studentów Wydziału Chemii chętnych do grania w piłkę ręczną /.../ i wystartowaliśmy w mistrzostwach Uniwersytetu rozgrywanych w parku Agrykola. W rozgrywkach tych doszliśmy aż do finału, ostatecznie zajęliśmy drugie miejsce za Wydziałem Prawa. Na jesieni 1964 roku, nie mogąc trenować i grać w piłkę ręczną po kontuzji ręki, poszedłem /.../ na zajęcia ogólnorozwojowe dla studentów UW lat wyższych (nie mieli oni już obowiązkowych zajęć z WF). Prowadził je mgr Stanisław Paszczyk w hali AWF. Ponieważ nie bardzo „mieściłem” się w hali, mgr Paszczyk, dziś znany działacz sportowy, były Przewodniczący Polskiego Komitetu Olimpijskiego, /.../ wysłał mnie do mgr. Henryka Gralewskiego, prowadzącego biegaczy średnio - i długodystansowych. Trenował on grupę zawodników z Akademii Wychowania Fizycznego. W grupie tej biegali tacy sportowcy jak Stefan Malina i Jan Radomski z AWF-u oraz Leszek Balcerowicz ze Szkoły Głównej Planowania i Statystyki (późniejszy wicepremier, znana dzisiaj postać). „Przeżyłem” pierwszy, najdłuższy niedzielny trening i tak zacząłem biegać w klubie pierwszoligowym AZS Warszawa. A tak na marginesie, w latach 1962–1964 bez treningu biegałem biegi średnie 800 m, 1500 m i 3000 m /.../ Po wyleczeniu kontuzji grałem jeszcze do czerwca 1965 w piłkę ręczną, ale więcej czasu poświęcałem lekkiej atletyce. Przez trzy sezony w latach 1965, 1966 i 1967 reprezentowałem klub AZS Warszawa w rozgrywkach pierwszoligowych biegając najpierw na dystansach 1500 i 3000 m (1965), a potem na 5000 i 10 000 m (ten ostatni dystans na finałach drużynowych mistrzostw Polski w lekkiej atletyce). W roku 1966 odbyły się one na stadionie 10-Lecia, a w 1967 na stadionie Legii. Reprezentowałem Uniwersytet Warszawski w rozgrywkach Ligi Międzyuczelnianej w biegach na 1500 m (rok 1965 i 1966) i 1000 m (rok 1967) oraz na Spartakiadzie Międzyuczelnianej w roku 1966 (800 m i 1500 m). Startowałem też w mistrzostwach Warszawy na 800 m (w roku 1965 i 1966) i na 1500 m z przeszkodami (1967). Uczestniczyłem w Akademickich mistrzostwach Polski w Poznaniu w 1966 roku w biegu na 5000 m, a także brałem udział w Międzynarodowych mistrzostwach AZS w 1967 roku w biegu na 3000 m. /.../ W międzyczasie reprezentowałem barwy AZS UW na mistrzostwach Polski uniwersytetów w Poznaniu (1965) i Toruniu (1967), zająłem tam odpowiednio szóste i trze-

cie miejsce. Wiosną 1965 roku dowiedziałem się, że będą rozgrywane przełajowe mistrzostwa Uniwersytetu. Zebrałem grupę studentek i studentów naszego Wydziału i wystartowaliśmy w tych zawodach na terenie AWF. /.../ Wydział Chemii wygrał te zawody drużynowo! /.../ Trzykrotnie, w latach 1964, 1965 i 1966 zgłaszałem drużynę Wydziału Chemii. Pod koniec studiów, będąc członkiem Rady Wydziałowej ZSP, organizowałem także turnieje brydżowe. /.../ Po powrocie na Uniwersytet Warszawski na Indywidualne Studia Doktoranckie (listopad 1968) /.../ własnym wysiłkiem uporządkowaliśmy teren położony pomiędzy skrzydłami Chemii Fizycznej i Krystalografii, a ul. Pasteura /.../ i tak powstało obok Wydziału trawiaste boisko do piłki siatkowej. /.../ Wstąpiłem zatem ponownie do ZSP i wystartowałem w wyborach do Rady Wydziałowej ZSP. Zostałem członkiem Rady Wydziałowej /.../ ponadto zorganizowałem przy Radzie Komisję ds. Sportu, byłem jej przewodniczącym. Wspólnie ze studentem Jerzym Fijałkowskim wystąpiliśmy z inicjatywą rozegrania meczu Studenci–Asystenci w piłkę nożną. Pierwszy mecz miał się odbyć wiosną 1969 roku. /.../ Rozgrywane były też turnieje szachowe z udziałem studentów, pracowników naukowych i doktorantów. /.../ miejscach w kraju bądź za granicą. Kolejne roczniki studentów i asystentów nie przejawiały już takiej aktywności jak tamte z przełomu lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych. W nas pozostała duża satysfakcja z dokonań sportowych. Wielką radość sprawia nam też możliwość powracania wspomnieniami do wydarzeń z lat młodości”. Za W. Szczepek, Sport na Wydziale Chemii w latach 1962-1975. Wspomnienia nie tylko własne, w: Jubileusz 50 lecia Wydziału Chemii Uniwersytetu Warszawskiego (1955-2005), red. Z. Waligórski, Warszawa 2005, s. 299-309. Fot. https://www.researchgate.net/profile/Wojciech_Szczepek

Szczęsny Stanisław (1933–2018). Nauczyciel akademicki warszawskiej AWF, Narodowego Instytutu WF i Sportu w Tunisie, Narodowego Instytutu Sportu i WF w Paryżu. Zmarł w Paryżu. W AWF pracował od czasu ukończenia studiów (1954 r.) do roku 1963 w Zakładzie Teorii i Metodyki Gimnastyki; a także później – z przerwami, w latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych. Trener gimnastyki (prowadził sekcję gimnastyki sportowej kobiet w AZS-AWF) i sędzia tej dyscypliny. Jako wykładowca Instytutów w Tunisie i Paryżu specjalizował się w teorii wf i sportu, zajmując się w szczególności problematyką motoryczności dzieci i młodzieży. Tłumacz polskich autorów na język francuski, opracowań z dziedziny antropologii i teorii wf. Autor kilkadziesiątu własnych prac naukowych i metodycznych. Absolwenci AWF Warszawa Nr 1 (29) 2019. Fot. Tamże.

Szcześniewska-Bryszewska Zofia piłka siatkowa. Dwukrotna uczestniczka IO. Dwukrotna medalistka - Tokio (1964) - brązowy medal; Meksyk (1968) - brązowy medal. Siatkarka wyróżniająca się nienagannym wyszkoleniem technicznym. Pełniła rolę rozgrywającej. Przez cały czas kariery, w latach 1957-75 związana z jednym klubem - warszawskim AZS. Dwukrotna srebrna medalistka mistrzostw Europy (1963, 1967). Siedmiokrotna mistrzyni Polski. W latach 1963-73 wystąpiła w blisko dwustu meczach narodowej reprezentacji. Ur. 31 VIII 1943 r. w Warszawie. Wykształcenie średnie, nauczycielka wf. Trener. Klub AZS Warszawa. Wzrost 172 cm, waga 62 kg. Lis J., Polscy medaliści olimpijcy, Białystok 1985, s. 343; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 501; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 252; APS 28-29 (5-6) 1964, s. 36-37; Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s. 73.

Szczybelski, Zdzisław, ur. 20.04.1959 w Warszawie. Wykształcenie wyższe. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1976–1984, złote medale mistrzostw 1979, 1980, 1981, 1982, 1984, srebrny 1983, srebrny medal mistrzostw Polski juniorów 1977, brązowy 1978). Pierwszy trener Jerzy Jabłoński. Reprezentant Polski juniorów (1977-1978). Instruktor rugby (11.02.1983). Trener II klasy (08.12.1990). Trener I klasy (1994). Trener Roku Polskiego Związku Rugby (1985). Trener reprezentacji Polski seniorów (01.10.1990-1991), łącznie 3 mecze. Trener reprezentacji Polski juniorów (1984-1986). Trener II drużyny AZS AWF Warszawa (1986-1988), juniorów Skry Warszawa (1988-1990), seniorów Skry Warszawa (1989-1992), seniorów AZS AWF Warszawa (1992), juniorów AZS AWF Warszawa (1993-1994), kadetów Folca Sport Warszawa (złoty medal mistrzostw Polski kadetów 1998 wspólnie z Krzysztofem Folcem), seniorów Orkana Sochaczew (1998-2000). MKS Rugby Łomianki i MKS Bielany Warszawa (2001, 2003). Odznaczony Honorową Srebrną Odznaką PZR (30.03.1985). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 103-104.

Szeja-Wysoczyńska Barbara. Ur. 12.08.1949 r., Świętochłowice. Kluby: 1964-1966 Baildon Katowice, 1967-1988 AZS AWF Warszawa. Trenerzy: Teodor Zaczyk. Florecistka. Początkowo trenowała lekkoatletykę – skok wzwyż. IO Montreal 1976. Indywidualnie msc.16-20. Drużynowo msc. 6; wyniki i partnerki: zob. Machnicka-Urbańska Krystyna. IO Moskwa 1980. Indywidualnie brązowy medal. Drużynowo msc. 4; Wyniki z: Wielką Brytanią 12:4, Węgrami 6:10, w ćwierćfinale z Kubą 9:7, w półfinale z ZSRR 3:9, o brązowy medal z Węgrami 7:9. Partnerki: Kamila Składanowska - Mazurowska, Agnieszka Dubrawska, Jolanta Królikowska, Delfina Skąpska. MŚ. Wiedeń 1971: drużynowo brązowy medal. Hamburg 1978: drużynowo srebrny medal. Oprócz tego indywidualnie zajmowała miejsca: Budapeszt 1975 - msc. 6, Melbourne 1979 - msc. 4, Clermont Ferrand 1981 - msc. 6, Barcelona 1985 - msc. 4. MP. Mistrzyni: 1977, 1979, 1980. Wicemistrzyni: 1972, 1978. Zdobyła kilka tytułów z drużyną AZS AWF Warszawa. Ukończyła AWF Warszawa. H. Marzec, Ze Śląska na olimpijskie areny. Leksykon olimpijczyków śląskich, Katowice 2011, s. 214; Lis J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 409.

Szeląg Bolesław. Piłkarz AZS Warszawa. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Warszawie, gdzie od 1940 r. uczestniczył w konspiracyjnych zawodach piłkarskich. Zginął w powstaniu warszawskim 1944 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 85.

Szelest Zygmunt. Urodzony 16 grudnia 1911 roku. Zanim został trenerem, przez kilkanaście lat był zawodnikiem. W ostatnich latach okresu międzywojennego należał do czołowych lekkoatletów okręgu białostockiego. W latach 1940-1941 był mistrzem Białorusi w rzucie oszczepem, w której to konkurencji osiągał wyniki 60-metrowe. Startował również w rzucie dyskiem, w skoku o tyczce i w biegu na 110 m płotki. W zawodach startował do 1950 roku. Był mistrzem Polski w rzucie oszczepem w 1949 roku. Po zakończeniu kariery zawodniczej poświęcił się całkowicie szkoleniu oszczepników. Wychował mistrzów tej miary, co Janusz Sidło, Jan Kopyto, Zbigniew Badziwonowicz, Urszula Figwer, Anna Wojtaszek, a w ostatnich latach Władysław Nikiciuk i Janusz Głogowski. Zygmunt Szelest stworzył „polską szkołę” w rzucie oszczepem. W latach pięćdziesiątych polscy oszczepnicy wyrosli dzięki tej szkole na czołowych miotaczy świata. Zakrzewski, S. (red.), PZLA. Rocznik jubileuszowy 1968, Warszawa 1969, s. 111; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry,

fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 350. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>; https://pl.wikipedia.org/wiki/Zygmunt_Szelest

Szereda Mieczysław, ur. 9 III 1894 r. Wykładowca w Szkole Głównej Handlowej. Współorganizator sportu akademickiego w Warszawie w okresie I wojny światowej. Członek komitetu organizacyjnego I Zjazdu Zrzeszeń Sportowych, odbytego we wrześniu 1918 r. w Warszawie. Rozstrzelany w egzekucji ulicznej w Warszawie 26 II 1944 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 85.

Szeremeta Witold (8 II 1914 Lwów – 20 XI 1982 Warszawa) dziennikarz sportowy i działacz koszykówki. 1946-48 red. „Wieczoru”, 1949-70 sekr. Redakcji w „Przeglądzie Sportowym”; 1971-73 sekr. Naczelnej Redakcji Miesięczników Sportowych. 1973-78 sekr. Redakcji tygodnika „Piłka Nożna” Działacz AZS Warszawa, PZKosz., PZPS, ZPRP; sędzia międzynarod. koszykówki; czł. Komisji koszykówki AIPS. Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 504.

Szewczuk, Robert, ur. 08.07.1977 w Bolesławcu. Wykształcenie wyższe. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1995-2000, medale mistrzostw Polski seniorów: 1995, 1996, 1997, 1998, złote medale mistrzostw Polski „7”: 1998, 1999, 2000, srebrne: 1996, 1997), Orkana Sochaczew (2000-2002). Pierwszy trener Andrzej Kopyt. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 9 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 15 punktów, występował na pozycji skrzydłowego ataku. Reprezentant Pelski „7”. M. Powąła- Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 103.

Szlagor, Tadeusz (ur. 9 września 1929 w Andrychowie, zm. 4 marca 2002 w Warszawie) – polski siatkarz, a następnie trener siatkówki. Dziesięciokrotny mistrz Polski jako zawodnik, trener reprezentacji Polski seniorów (1966-1973), w tej roli zdobywca brązowego medalu mistrzostw Europy (1967). Od 1951 był zawodnikiem AZS-AWF Warszawa, od 1952 występował w I zespole warszawskiej drużyny, z którą zdobył dziesięć tytułów mistrza Polski z rzędu (w 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961) oraz Puchar Polski w 1953, 1954, 1955. W reprezentacji Polski debiutował 9 maja 1954 w towarzyskim spotkaniu z Bułgarią, w tym samym roku wystąpił na akademickich mistrzostwach świata (5 miejsce), w 1956 zagrał na mistrzostwach świata (4 miejsce), w 1957 na akademickich mistrzostwach świata, w 1958 na mistrzostwach Europy (6 miejsce). Ostatni raz w biało-czerwonych barwach wystąpił 28 września 1958 w towarzyskim spotkaniu z Francją. Łącznie w biało-czerwonych barwach wystąpił 71 razy. W latach 1964-1965 był asystentem Zygmunta Krausa w reprezentacji Polski seniorów. W czerwcu 1965 poprowadził samodzielnie w trzech spotkaniach towarzyskich na turnieju w Lipsku. W 1966 został I trenerem reprezentacji Polski seniorów. W tym samym roku zajął z nią 6 miejsce na mistrzostwach świata. W 1967 wywalczył z drużyną brązowy medal mistrzostw Europy. Poprowadził ją także dwukrotnie na Igrzyskach Olimpijskich: w Meksyku (1968) (5 miejsce) i Monachium (1972) (9 miejsce). Ponadto na mistrzostwach świata w 1970 zajął z drużyną 5 miejscem, w Pucharze Świata w 1969 - 8 miejsce, na mistrzostwach Europy w 1971 - 6 miejsce. W 1973 jego następcą w drużynie narodowej został Hubert Wagner. https://pl.wikipedia.org/wiki/Tadeusz_Szlagor
<http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Szmatloch Eugeniusz (1931-). Lekarz, specjalista chorób wewnętrznych i kardiologii, profesor, autor pionierskich badań w zakresie kardiologii sportowej, wieloletni lekarz Polskiego Związku Kolarskiego, w okresie studiów członek pierwszoligowej drużyny siatkówki AZS Kraków. Urodził

się 2 IV 1931 r. w Rudzie Śląskiej. Dyplom lekarza uzyskał w Akademii Medycznej w Krakowie (1957). W latach 1957–1963 był asystentem w I Klinice Chorób Wewnętrznych Śląskiej Akademii Medycznej w Zabrze, od 1963 r. do emerytury w 2001 r., na kolejnych stanowiskach w Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie. Docent etatowy w Klinice Kardiologii (1978), w latach 1985–2001 kierownik Kliniki Chorób Wewnętrznych, profesor (1990), profesor zw. (2000). W latach 1995–1998 był prezesem Towarzystwa Internistów Polskich. Zasłużony działacz Akademickiego Związku Sportowego w Szczecinie. Czynnny uczestnik Zjazdów Naukowych PTMS (1974–1990). Henryk Kuński Dzieje Medycyny Sportowej w Polsce Tom II (1951–2000) Polskie Towarzystwo Medycyny Sportowej Łódź 2009 s. 192.

Szonecki, Wojciech, ur. 1958 r., postać doskonale znana w kraju i poza jego granicami, najstarszy ligowy zawodnik w Polsce. Do rugby, a konkretnie do drużyny AZS AWF Warszawa trafił w 1977 roku kiedy trenerem był Jerzy Królicki, w tym klubie do roku 2000 zdobył złote medale mistrzostw Polski seniorów w roku 1980, 1981, 1982, 1984, 1985, 1986 i 1988, srebrny w roku 1987, brązowe w roku 1994, 1995, 1996, 1997 i 1998, a także Puchar Polski w roku 1981 i 1983. Lista klubów, w których później zagrał jest imponująca i rekordowa: Folc AZS Warszawa, CSP Legionowo, Skra Warszawa, Pogoń Siedlce, WFS Siedlce Veterans, Orkan Sochaczew, RC Kosmaz Koszalin, Frogs Warszawa, Lechia Gdańsk, Legia Warszawa, Poland Veterans, Arka Gdynia a obecnie ponownie AZS AWF Warszawa. Szacuje się, że rozegrał ponad tysiąc meczów rugby. <http://pzugby.pl/news/aktualnosc/Szonekzapraszanatysiecznymecz,1940>. M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby. Suplement 2004-2006, Lublin 2007, s. 25.

Szostak, Eugeniusz. (1934 – 2000). Urodził się 9 kwietnia 1934 r. w Brześciu n/Bugiem. W wieku 4 lat w 1938 r. stracił najbliższą osobę matkę, tak więc jego dzieciństwo nie należało do najłatwiejszych. Podczas okupacji W 1942 r. został wywieziony wraz z ojcem na roboty przymusowe do Niemiec. W 1948 r. powrócił do Białej Podlaskiej i utrzymywał się z pracy ojca czapnika, któremu dorywczo pomagał. Szkołę Podstawową nr 2 ukończył w 1949 r., a następnie podjął naukę w Techniku Ekonomicznym, gdzie w 1953 r. uzyskał świadectwo dojrzałości. Jako jeden z pierwszych na terenie miasta posiadał rower „półwyścigowy” i uczestniczył w regionalnych zawodach kolarskich. Obdarzony doskonałymi warunkami fizycznymi reprezentował miasto w siatkówce. W 1953 r. wystąpił w słynnym meczu przeciwko reprezentacji Armii Radzieckiej, pokonując ją wynikiem 3:2. W latach 1954-1958 studiował w AWF W Warszawie, uzyskując tytuł magistra wychowania fizycznego. Był zawodnikiem AZS AWF Warszawa w mało popularnej w tym okresie dyscyplinie - rugby. Wraz z drużyną AZS zdobył Mistrzostwo Polski W sezonie 1952/53 brał również udział w meczach ligowych i międzypaństwowych. W 1958 r. uzyskał trenera II klasy w rugby. Pracę pedagogiczną rozpoczął 1 września 1959 r. jako nauczyciel wychowania fizycznego w Technikum Ekonomicznym w Białej Podlaskiej. Propagował higieniczny, zdrowy styl życia. Na lekcjach wychowania fizycznego wprowadził jednolite stroje sportowe obowiązujące wszystkich uczniów. Nie przestrzegał sztywno opracowanych i narzucanych programów, zwłaszcza na lekcjach gimnastyki systemem szwedzkim, którą naturalizował i dynamizował. Był wszechstronnym nauczycielem, szkolił nawet miejscowych policjantów w zakresie samoobrony i walki wręcz. Równocześnie był instruktorem siatkówki zespołów męskich w Ośrodku Wychowania Fizycznego i RKS „Podlasie”. W latach 1989-1999 był zatrudniony w charakterze nauczyciela akademickiego w WSN Filii UMCS. Przez cały okres pracy w Uczelni

prowadził zajęcia z piłki siatkowej ze studentami stacjonarnymi i zaocznymi. Po uzyskaniu w 1974 r. drugiego już tytułu trenera II klasy w tej dyscyplinie, był inicjatorem i organizatorem specjalizacji instruktorskich i trenerskich. W latach 1989-1995 pełnił funkcję kierownika Pracowni Zespołowych Gier Sportowych, a po zmianie struktury w latach 1979-1984 kierownika Zakładu Gier Sportowych. Równocześnie w latach 1977-1980 władze Uczelni powierzyły Mu obowiązki pełnomocnika Rektora ds. Szkolenia Podyplomowego Kadr. Mgr E. Szostak uczestniczył aktywnie w życiu białskich organizacji i instytucji społecznych. Był zaangażowany w działalność ZNP, Koła Białczan i TKKF. Zmarł nagle 10 października 2000 r. Został pochowany na Cmentarzu Parafialnym przy ulicy Nowej Białej Podlaskiej. 40 lat minęło...: Wydziałowi Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej: Zjazd Absolwentów z okazji 40-lecia Uczelni, 11-12 września 2010 r., red. T. Jaślikowska-Sadowska, Biała Podlaska 2010, s. 458-459; M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 104.

Szponder, Tomasz, ur. 1957 r., absolwent psychologii UAM w Poznaniu, wydawca, właściciel i prezes Zarządu Domu Wydawniczego Rebis, jednego z największych wydawnictw w Polsce. Członek AZS od 1977 r., uprawiał lekkoatletykę, członek kadry narodowej w biegach na orientację. Członek zarządu KU AZS UAM Poznań, od 1982 do 1984 r. jego prezes. Członek władz ZS AZS Poznań, od 2001 r. do dziś prezes AZS Poznań. Od 1987 r. członek władz ZG AZS, wiceprezes ds. upowszechniania kultury fizycznej w latach 1987-2001, a następnie ds. organizacyjnych, którą to funkcję pełnił do 2018 r. Hanusz H., AZS w Polsce Ludowej, Poznań 2014, s. 80.

Szulc Kazimierz, ur. 01.04.1904 r. w Warszawie, data śmierci nieznana. Wykształcenie wyższe, Uniwersytet Warszawski. Zawodnik Wojskowa Szkoła Sanitarna/Oficerska Szkoła Sanitarna (1924-1926, 1927), AZS Warszawa (1926-1930). Pierwszy trener Maurice Baquet. Trener AZS Warszawa (1926-1928), Oficerska Szkoła Sanitarna Warszawa (1927). Kierownik klubu Lechja Warszawa (1925-1926), AZS Warszawa (1926-1927), sekcji rugby AZS Warszawa (1926-1927). Kapitan WP, lekarz 2 Pułk Piechoty Legionów Sandomierz (1931-1936), Korpus Ochrony Pogranicza Rokitno (1936-1939), uczestnik wojny obronnej (1939). J. Wierzbicki, Historia polskiego rugby, Warszawa 2011, s. 147.

Szulc, Zygmunt, Zmarł 4 lipca br. w wieku 86 lat. Absolwent AWF z 1954 roku. Był wieloletnim działaczem i pracownikiem instytucji sportowych. W latach 1961-1964 członkiem Zarządu, a od 1965 do 1972 roku prezesem uczelnianego klubu AZS AWF Warszawa. W roku akademickim 1960/61 pełnił funkcję wiceprezesa ds. sportu Zarządu Głównego AZS. W późniejszym okresie pracował w Polskiej Federacji Sportu (wiceprezes) i Głównym Komitecie Kultury Fizycznej i Sportu, będąc tam m.in. dyrektorem Departamentu Zagranicznego. W latach 1976-1980 oraz 1987-88 wchodził w skład Zarządu Polskiego Komitetu Olimpijskiego, a w latach 1989-91 był jego Sekretarzem Generalnym. Pełnił funkcję Attache Olimpijskiego podczas Igrzysk w Monachium (1972) i Seulu 1988. Nauczyciel akademicki, działacz sportowy, prezes klubu AZS-AWF Warszawa, dyrektor departamentu zagranicznego w resorcie kultury fizycznej, sekretarz generalny PKOl, attache olimpijski na IO w Monachium. Absolwenci Kwartalnik Stowarzyszenia Absolwentów AWF Warszawa Nr 3 (23) 2017; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Szumowicz, Jacek, ur. 28.01.1957 w Hrubieszowie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej. Zawodnik rugby Mazovii Mińsk Mazowiecki (1974-1975, 1976-1977), AZS AWF Warszawa (1995), Budowlanych Lublin (1977-1981, 1985), Skry Warsza-

wa (1982-1984, 1986-1988), Lons-le-Saunier (Francja, 1988-1997). Pierwszy trener Zbigniew Mirosz. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 2 oficjalne mecze międzypaństwowe, występował w II linii młyna. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 104.

Szumski, Piotr, ur. 20.10.1958 r. w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Politechnika Warszawska. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1995-2000, brązowe medale mistrzostw Polski seniorów 1995, 1996, 1997, 1998), CSP Legionowo (2000-2003), Skry Warszawa (2003-2007). Pierwszy trener Andrzej Kopyt. Członek Zarządu Mazowieckiego Okręgowego Związku Rugby (1999-2004). Założyciel (razem z Jarosławem Nowickim i Markiem Boguszem) MKS Rugby Łomianki (1999). Trener młodzików, żaków imini żaków MKS Rugby Łomianki (1999-2003, złoty medal Mistrzostw Polski Dzieci i Młodzieży 2001). Sędzia w kategoriach młodzieżowych 1999-2003. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby. Suplement 2004-2006, Lublin 2007, s. 25-26.

Szuppe, Wojciech (ur. 15 maja 1931 w Warszawie) – polski siatkarz i trener siatkówki, mistrz Polski jako zawodnik i trener, reprezentant Polski, brązowy medalista Letniej Uniwersjady (1959). Od 1952 reprezentował barwy AZS-AWF Warszawa, z którym zdobył dziesięć razy z rzędu mistrzostwo Polski (1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961). W sezonie 1964/1965 został I trenerem tej drużyny i wywalczył mistrzostwo Polski w 1965, 1966 i 1968, wicemistrzostwo Polski w 1967, 1970 oraz brązowy medal mistrzostw Polski w 1969 i 1972. Warszawską drużynę prowadził w ekstraklasie do sezonu 1973/1974 zakończonym spadkiem z ligi, następnie do 1979 na szczeblu II-ligowym. Był również trenerem w Tunezji. W reprezentacji Polski debiutował 24 kwietnia 1952 w towarzyskim spotkaniu z zespołem z Halle (NRD), wystąpił na mistrzostwach Europy w 1955 (6 miejsce), mistrzostwach świata w 1956 (5 miejsce) oraz akademickich mistrzostwach świata w 1954 (5 miejsce) i 1957 (2 miejsce). Na tej ostatniej imprezie wystąpił ostatni raz w biało-czerwonych barwach - 8 września 1957 w meczu z Rumunią. Łącznie w reprezentacji wystąpił 69 razy. W 1959 wystąpił jeszcze w akademickiej reprezentacji Polski na Uniwersjadzie w Turynie, zdobywając z drużyną brązowy medal. Absolwent Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie (1953), po ukończeniu studiów pracował w katedrze zespołowych gier sportowych AWF, następnie w Zakładzie Zespołowych Gier Sportowych. Przeszedł na emeryturę w 1997. https://pl.wikipedia.org/wiki/Wojciech_Szuppe; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>; R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. Wybór i opracowanie, Poznań 2009, s. 631; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 350; Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 137.

Szuścicki, Roman, ur. 01-. 24.04.1958 w Wałbrzychu, zm. 31.10.1983 w Bukareszcie. Student Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby Skry Warszawa (1978 i 1981, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów 1978, brązowe: 1979, 1980), AZS AWF Warszawa (1981-1983, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1981, 1982). Pierwszy trener Włodzimierz Całka. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 7 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 4 punkty, występował na pozycji filara. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 104-105.

Szwajkowska Caban Eulalia lekkoatletka (200 m, 4 x 100 m), 1952 Helsinki, mistrzyni Polski, Mistrz Sportu, odzn. złotą i srebrną Odznaką AZS, Medal za Zasługi dla Polskiego Sportu Olimpij-

skiego, klub Gwardia Bydgoszcz. Kariera sportowa od 1950-1956. Ur. 12.02.1932 w Bydgoszczy. Wzrost 168 cm, waga 56 kg. Wykształcenie średnie, st. inspektor ds. sportu. Mężatka, ma dwoje dzieci - córkę psychologa, a syna lekarza, mąż jest oficerem, psychologiem klinicznym. Mieszka w Łodzi. Działaczka, sędzia sportowy. Hobby: literatura, robótki, wypoczywa na spacerze. „*Nigdy nie eksponowałam się jako olimpijka - ani w pracy, ani wobec znajomych. Gdy się jednak dowiadawali, było mi bardzo przyjemnie. (...) Stosunek otoczenia nie uległ zmianie. Jest pozytywny, życzliwy. Poza tym (mimo kontuzji) zachowałam doskonałą kondycję, sprawność, młodą sylwetkę*”. Anna Pawlak, *Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994.*, Warszawa 1995, s. 74-75.

Szwarc, Patryk, ur. 01.08.1983 w Sochaczewie. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby Orkana - Sochaczew (1999-2002, złoty medal mistrzostw Polski „7” seniorów 2001, 2002, brązowy medal mistrzostw Polski „7” juniorów 2001, brązowy medal mistrzostw Polski kadetów 2000), Folc AZS Warszawa (2004-2007, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów 2006, złote medale mistrzostw Polski „7” seniorów 2005, 2006, srebrny 2004). Pierwszy trener Maciej Misiak. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 3 oficjalne mecze międzypaństwowe, grał napozycji skrzydłowego ataku. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, *Encyklopedia polskiego rugby. Suplement 2004-2006*, Lublin 2007, s. 26.

Szwiec Waldemar Mariusz, ur. 13 VIII 1915 r. w Chicago. Student Wydziału Prawa Uniwersytetu Warszawskiego. Zawodnik sekcji pływackiej AZS Warszawa. W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył w stopniu podporucznika artylerii Grupy Operacyjnej „Wschód” Armii „Pomorze”. Następnie wzięty do niewoli, skąd, po udanej ucieczce, przedostał się do Francji i kontynuował walkę w ramach 10 Brygady Kawalerii Pancernejskiej. Po kapitulacji Francji znalazł się na terenie Anglii, gdzie przeszedł przeszkolenie w zakresie dywersji. Nocą z 1-2 X 1942 r., jako cichociemny (pseudonim „Robot” - „Jakub”), przerzucony został do kraju i przydzielony do Związku Odwetu, następnie do Kedywu Okręgu AK Kielce jako inspektor dywersji (Koneckie). Od czerwca 1943r. był dowódcą Zgrupowania nr 2 w Zgrupowaniach Partyzanckich AK „Ponury”. Poległ w walce nocą 13/14 X 1943 r. w Wielkiej Wsi. Był odznaczony Krzyżem Orderu Virtuti Militari V klasy i Krzyżem Walecznych. R. Wryk, *Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945*, Poznań 1991, s. 85-6.

Szydłowski Sławosz (1894-1952) – pionier lekkiej atletyki w Polsce, jeden z największych polskich oszczepników, olimpijczyk, członek AZS. Sławosz Szydłowski urodził się w 1894 roku w miejscowości Stanówka k/Sandomierza. Gimnazjum i studia wyższe związały go na dłuższy czas ze środowiskiem lwowskim, gdzie w tamtejszej „Pogoni” zetknął się po raz pierwszy ze sportem. Pierwsze sukcesy zdobywa już w 1913 roku osiągając 50,87 m w oszczepie (styl dowolny) i w rzucie dyskiem 34,13 m. Po raz pierwszy tytuły mistrzowskie w oszczepie i dysku uzyskuje na I Mistrzostwach Polski w 1920 r. we Lwowie. W 1924 r. przybył do Warszawy i od tego okresu broni barw Akademickiego Związku Sportowego. W swojej bogatej karierze zdobył aż 13 tytułów Mistrza Polski, a o Jego niewątpliwym talencie i wszechstronności świadczy, że zdobył Je w czterech konkurencjach rzutowych: 5 w oszczepie, 2 w oszczepie oburącz, 5 w dysku, 1 w rzucie młotem. Ma również na swoim koncie zwycięstwa w rzucie oszczepem i dyskiem na I Akademickich Mistrzostwach Świata w Warszawie w 1924 roku, oraz w tym samym roku. na II Akademickiej Olimpiadzie Bałtyckiej w Rydze. Szydłowski reprezentował również barwy naszego kraju na Igrzyskach Olimpijskich w Paryżu. Z lekkoatletyką żegna się w roku 1931 mając 31 lat. Poświęca się odtąd pracy z młodzieżą lekkoatletyczną w AZS, a czynne zainteresowanie sportem przerzuci na strzelec-

two. I ta dyscyplina również przynosi sukcesy temu wszechstronnie uzdolnionemu zawodnikowi. 8 VIII 1938 r. zdobywa medal na VIII Narodowych Zawodach w Strzelectwie. Za swą działalność w podziemnym froncie zostaje odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi z Mieczami. Był więc Szydłowski nie tylko wielkim sportowcem, był również żołnierzem walczącym o wolność kraju. Wola walki i wiara w zwycięstwo były z nim na stadionie i na barykadzie Powstania Warszawskiego. APS, czerwiec 1971, s. 58-59; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 257; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 350.

Szymański Stanisław, ur. w 1948 r., absolwent Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie. Z AZS związany od 1975 r. Trener kadry olimpijskiej szermierki od 1995 r. Wychowawca Hanny Prusakowskiej - Gajdy, Hanny Tracz-Diesmann, Cezarego Siessa, Ryszarda Sobczaka, Filipa Borkowskiego, Jarosława Rodzewicza, Wojciecha Szuchnickiego, Krzysztofa Walki, Krzysztofa Pietrasika oraz Radosława Glonka. APS 05, 336, 2016, s. 5.

Szymczak Krzysztof, ur. 16. 09. 1951 w Szczecinie. Żeglarz (klasa Latający Helen-der), w. 178 cm, c.c. 80 kg. IO 1972 Monachium, 21 m.; IO 1980 Moskwa, 25 m. Klub AZS AWF Warszawa. Wykształcenie wyższe wf., AWF Warszawa, nauczyciel wf. Mieszka w Legionowie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 258; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Szymczyk Jerzy ur. się 30 września 1942 r. w Piotrkowie Trybunalskim. Karierę sportową rozpoczął w Klubie Sportowym „Piotrcovia” jako lekkoatleta i koszykarz. W 1958 odniósł pierwszy znaczący sukces sportowy, został mistrzem Polski młodzików w trójboju lekkoatletycznym. W latach 1958-1959 grał w piłkę siatkową w klubie „Lechia” Tomaszów Mazowiecki, zdobywając z zespołem tytuły mistrza i wicemistrza Polski juniorów. Po ukończeniu liceum ogólnokształcącego rozpoczął studia na AWF Warszawa, które ukończył w 1964 roku. W okresie studiów grał w piłkę siatkową w zespole AZS AWF Warszawa, zdobywając dwukrotnie tytuł mistrza Polski i trzykrotnie wicemistrza Polski. Po ukończeniu studiów przeprowadził się do Krakowa rozpoczynając pracę nauczyciela wychowania fizycznego w szkole podstawowej 102 i jednocześnie był trenerem młodzików i juniorów Hutnika Kraków. Równocześnie grał przez kolejne 10 sezonów w zespole Hutnika Kraków zdobywając dwukrotnie tytuł mistrza Polski. Od 1959 roku był reprezentantem Polski juniorów, w pierwszej reprezentacji Polski zadebiutował w 1961 roku w meczu z Japonią. W 1961 roku grał w reprezentacji Polski na Uniwersjadzie w Sofii zdobywając 4 miejsce. W 1965 roku rozgrywany był w Polsce Puchar Świata, reprezentacja Polski, w której występował zdobyła 2 miejsce za Związkiem Radzieckim. Na mistrzostwach świata w Pradze wraz z polskimi siatkarzami uzyskał 6 miejsce. Na mistrzostwach Europy w Istambule zdobywając brązowy medal zakwalifikował się wraz z reprezentacją Polski na Igrzyska Olimpijskie w Meksyku, które odbyły się w następnym roku. Reprezentacja Polski zdobyła tam 5 miejsce. Występując na mistrzostwach świata w Sofii w 1970 roku ponownie zajęła 5 miejsce. Z powodu kontuzji kolana od 1970 roku przerywa karierę zawodniczą na kilka miesięcy. Po wznowieniu treningów wyjechał do Włoch jako zawodnik i trener. Do reprezentacji Polski niestety już nie wrócił. Rozegrał w niej 135 meczy międzypaństwowych. Po powrocie do kraju w 1981 roku podejmuje pracę w Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. Opiekował się żeńską piłką siatkową Klubu Uczelnianego AZS WSP, zdobywając z sekcją 5 krotnie tytuł akademickiego mistrza Krakowa. Jednocześnie trenował pierwszoligowy zespół Hutnika Kraków (1982-1984), WKS Wawel (1985-1994). W latach 1991-1992 był trenerem mło-

dzieżowej reprezentacji Polski. Grał z takimi tuzami polskiej siatkówki jak Tadeusz Szlagor, Zbigniew Rusek, Zdzisław Ambroziak, Edward Skorek, Stanisław Gościński czy aktualny trener reprezentacji Zbigniew Bosek. Za swoje osiągnięcia sportowe odznaczony w 1972 roku tytułem Zasłużony Mistrz Sportu. Żona Teresa jest absolwentem Instytutu Geografii WSP Kraków. http://czeslawmichalski.pl/?page_id=188

Ślowski Jan, judoka, trener. Z AZS związał się w 1953 r. podczas studiów w warszawskiej AWF. Należał do pionierów judo w Polsce. W 1957 r. na rozegranych w Łodzi pierwszych mistrzostwach Polski w judo zajął drugie miejsce w wadze piórkowej. Po studiach zajął się pracą trenerską. W 195? r. na warszawskim osiedla akademickim Jelonki założył klub AZS-Siobukaj. Wychował liczne grono czołowych polskich judoków. Trenował m.in. Antoniego Zajkowskiego, pierwszego w historii polskiego judo medalistę olimpijskiego. Inicjator rozwoju judo wśród kobiet. Był długoletnim sekretarzem generalnym Polskiego Związku Judo. Udzielał się społecznie w pracach klubu AZS-AWF Warszawa i Zarządu Głównego AZS. R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. Wybór i opracowanie, Poznań 2009, s. 631; <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Ślązak Janusz wioślarstwo. Trzykrotny uczestnik IO. Srebrny medalista - Los Angeles (1932) - dwójka ze sternikiem, 8:31,2 min., wraz z: J. Braunem i J. Skolimowskim (sternik); brązowy medalista - czwórka ze sternikiem, 7:26,8 min., wraz z: J. Braunem, E. Kobylińskim, S. Urbanem i J. Skolimowskim (sternik). W Amsterdamie (1928) - ósemka - 4 miejsce, 6:42,2 min. W Berlinie (1936) - dwójka ze sternikiem - dalsza pozycja. Akademicki wicemistrz świata w ósemce (1927). Mistrz Europy w dwójce ze sternikiem (1933). Wielokrotny mistrz Polski. Chorąży ekipy olimpijskiej w Los Angeles (1932). W okresie wojny więzień oflagów. Po wojnie działacz i trener. Ur. 20 III 1907 r. w Warszawie. Zm. 24 II 1985 r. w Warszawie. Absolwent Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, pracownik umysłowy. Kluby: Wisła, AZS i WTW (wszystkie stołeczne). Wzrost 191 cm, waga 95 kg. Lis J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 366; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 260; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 350.

Ślesiński, Jerzy /1915-1973/, działacz turystyki żeglarskiej; 1936-39 członek akademickiego Związku Morskiego, jachtowy kapitan morski; 1945-54 instruktor żeglarski; założyciel Klubu Żeglarskiego „Szkwał” oraz Ośrodka Żeglarskiego w Kobyle Gródki nad Jeziorem Rożnowskim; wykładowca i instruktor szkoleń żeglarskich; organizator pierwszego samodzielnego rejsu pełnomorskiego na MS „Orkan”; członek Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego od 1937; działacz PTTK od 1953; założyciel i przewodniczący Oddziałowej Komisji Turystyki Żeglarskiej w Krakowie, 1954-59 komandor, a 1959-65 wicekomandor Klubu Żeglarskiego PTTK, członek Zarządu Oddziału 1959-59; kierownik Biura Oddziału w Krakowie, 1957-58, a 1958-59 kierownik Biura Obsługi Ruchu Turystycznego Oddziału. Słownik biograficzny prekursorów turystyki raz działaczy PTT, PTK i PTTK, Warszawa 1988, s. 82.

Śliwowski, Stefan (1897-?) Student Wydziału Prawa od 1916 r. Sekretarz Związku Sportowego Studentów UW. Jesienią 1918 r. zaciągnął się do Wojska Polskiego i studiów nie ukończył. W 1921 r. wysłany na pół roku przez Szefa Sztabu Generalnego na placówkę do Paryża. W 1938 r. w stopniu mjr, był naczelnym wojskowego „Przeglądu Łączności”. R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 33 (maszynopis).

Śpiewakowski Tadeusz - był jednym z założycieli Akademickiego Związku Morskiego w Gdańsku. Po II wojnie światowej został wybrany członkiem Zarządu Głównego AZM. Od tego czasu był bardzo aktywnym działaczem w tej dyscyplinie sportu w AZS. Wybrany do Zarządu Głównego AZS, pracował w Komisji Finansowo-Inwestycyjnej. Posiada bardzo wielkie zasługi w rozwoju żeglarstwa morskiego. Miał stopień kapitana morskiego. W 1961 r. odznaczony przez ZG AZS złotą odznaką AZS. APS 10, 1961, s. 22.

Świat, Mirosław - ur. 29 kwietnia 1957 r. w Miechowie, woj. małopolskie. Koszykarz MKS Żak Kielce /1972 – 1973/ Tęczy Kielce /1974-1976, II liga, 1980-1984, III liga, /AZS AWF Warszawa /1976-1980, II liga/, AZS Politechnika Świętokrzyska Kielce /1986-1988 III liga/. 6 miejsce w Ogólnopolskich Igrzyskach Młodzieży Szkolnej /1972, Łódź/, 8 miejsce w III Ogólnopolskiej Spartakiadzie Młodzieży /1973, Kraków/, reprezentant Polski juniorów. Lekkoatleta Budowlanych Kielce specjalizujący się w skoku wzwyż: rekord życiowy 200 cm / 1975/, 6 miejsce w Ogólnopolskich Igrzyskach Młodzieży Szkolnej wynikiem 187 cm 1972, Łódź/. Absolwent Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie /1980/, nauczyciel wychowania fizycznego, trener koszykówki. Praca szkoleniowa: w Tęczy Kielce, /drużyny żeńskie i juniorów/, Mitexie Kielce /juniorzy/, Lafarge Nida Gips Kielce /juniorzy, od 2001 r./, M. Michniak, A. Pawłowski, Świętokrzyski leksykon sportowy, Kielce 2002, s. 215-6.

Świątek Tomasz, ur. 20.07.1964. Wioślarz, w. 192 cm, c.c. 87 kg. IO 1988 Seul, 7 m.; złoty medalista Uniwersjady 1987; dwukrotny mistrz Polski. Klub AZS AWF Warszawa. Wykształcenie wyższe wf., AWF Warszawa, trener. Żonaty. Mieszka w Warszawie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 262.

Świderek Alojzy, ur. 30. 05. 1952 w Łodzi. Siatkarz, w. 195 cm, c.c. 92 kg. IO 1972 Monachium, 9 m.; odzn. srebrną odznaką AZS. Klub AZS Warszawa. Kariera sportowa od 1966. Wykształcenie wyższe techniczne, WSI Rzeszów, inżynier. Mieszka w Rzeszowie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 262.

Świdorski Iwo: członek AZS Warszawa. Rekordzista Polski (1958), reprezentant Polski. Członek kadry narodowej i olimpijskiej w strzelectwie sportowym. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 350.

Świerz, Mieczysław, (1891 - 1929), w latach 1909-1913 studiował polonistykę na Uniwersytecie Jagiellońskim, uzyskując stopień doktora filozofii. Należał do czołowych działaczy AZS Kraków, w pierwszym okresie jego istnienia. Szczególne zasługi położył w rozwoju turystyki, narciarstwa i taternictwa. Jeden z najwybitniejszych polskich taterników i pisarzy tatrzańskich. Dokonał około 100 pierwszych wejść w Tatrach. W latach 1919-1921 instruktor i referent oświatowy w Kompanii Wysokogórskiej. Autor licznych artykułów, przewodników po Tatrach oraz czterotomowego przewodnika taternickiego Tatr Wysokie. Na jego przewodnikach wychowało się kilka pokoleń taterników i turystów tatrzańskich. Współzałożyciel i pierwszy prezes Polskiego Związku Narciarskiego. R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach Poznań 2009, s. 46.

Świerżewska-Skulska Elżbieta: w AZS Warszawa od 1919 r. Żeglarka, instruktorka, działaczka sportowa. Mistrzyni Polski w klasie „O” w 1956 r. Mistrzyni Warszawy w 1959 r. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 350.

Świetlicki, Konstanty ((1896-?) Student Politechniki Warszawskiej w latach 1915-25, był pierwszym prezesem Związku Sportowego Słuchaczy Politechniki Warszawskiej (ZSS PW). Ochotnik w WP w 1918-20. Po powrocie do cywila nie udzielał się w AZS. R. Gawkowski, Akademi sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 18. (maszynopis).

Świtkiewicz, Roman, ur. 14.06.1936 w Łańcucie. Wykształcenie wyższe, Politechnika Warszawska. Zawodnik rugby Startu Grochów Warszawa (1958- 1960), AZS AWF Warszawa (1961-1963, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1962, 1963, srebrny 1961), Skry Warszawa (1964-1965, 1968-1969, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1964, 1965, 1968, 1969), Orła Warszawa (1966-1968, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1966, 1967). Pierwszy trener Marian Balcerzak. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 3 oficjalne mecze międzypaństwowe, występował na pozycji środkowego i łącznika ataku. Członek Komisji Rewizyjnej Polskiego Związku Rugby (14.02.1963-16.02.1964). Odznaczony Honorową Złotą Odznaką PZR (1970) M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 107.

Talaga Jerzy, z jego inicjatywy (jeszcze wtedy studenta AWF) w 1951 roku powstała sekcja piłki nożnej. Talaga przed podjęciem studiów był piłkarzem „Resovii” Rzeszów. Sekcja rozwijała się żywiołowo, początkowo bez trenera; zawodnicy rozgrywali spotkania sparingowe i towarzyskie z różnymi drużynami warszawskimi. Od roku 1953 drużynę piłkarską AZS poprowadził Jerzy Talaga, już jako absolwent pierwszej specjalizacji trenerskiej w piłce nożnej w AWF asystent Zakładu Zespołowych Gier Sportowych w Uczelni. W działalności sekcji pomagał mu społecznie Mieczysław Kliniaj, również absolwent AW i asystent Zakładu. Sekcja miała duże poparcie ze strony Warszawskiego Okręgowego Związku Piłki Nożnej. W okresie długoletniej pracy w AWF i w AZS-AWF Jerzy Talaga spopularyzował piłkę nożną wśród studentów AWF, wypracował podstawy szkoleniowo-organizacyjne sekcji piłki nożnej w Klubie Uczelnianym oraz wykładał na specjalizacji trenerskiej w AWF, którą ukończyło wielu dobrych zawodników. Później zostali oni znakomitymi trenerami i selekcjonerami reprezentacji piłkarskiej Polski. Byli wśród nich: Henryk Apostel, Zbigniew Boniek, Jerzy Engel, Paweł Janas, Antoni Piechniczek, Władysław Stachurski, Andrzej Strelau, Janusz Wójcik. Jerzy Talaga był też autorem licznych artykułów, skryptów i książek zakresu metodyki, techniki, taktyki i treningu w piłce nożnej, z których korzystali szkoleniowcy całej Polsce. Cieszył się dużym autorytetem w Uczelni, w Klubie AZS-AW oraz w PZPN. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 187-188; Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010; Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 134-5; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Tarantowicz, Grzegorz (1946 – 1983). Urodził się 15 maja 1946 r. w Szczebrzeszynie. Szkołę Podstawową, jak również Państwowe Liceum Pedagogiczne ukończył w rodzinnym mieście, uzyskując w 1966 r. świadectwo dojrzałości. W latach 1966-1970 naukę kontynuował w AWF w Warszawie, gdzie uzyskał tytuł magistra wychowania fizycznego oraz uprawnienia instruktorskie w zakresie narciarstwa nizinnego i żeglarstwa. Zarówno w okresie nauki szkolnej, jak i studiów uprawiał wyczynowo narciarstwo biegowe, uzyskując znaczące sukcesy na dystansach 5000 m i 15000 m. Kolejną jego pasją była lekka atletyka, w której specjalizował się w biegach średnich na 1500 i 3000 m. W dyscyplinach tych reprezentował barwy LZS „Roztocze”, a w okresie studiów AZS AWF Warszawa. Po ukończeniu studiów na krótko zatrudnił się w III LO im. Unii Lubelskiej w Lublinie, a następnie

w FAWF w Białej Podlaskiej, na stanowisku asystenta w Katedrze Wychowania Fizycznego i Sportów Wodnych. Od 1981 r. pełnił funkcję kierownika Zakładu Sportów Zimowych. W trakcie pracy zawodowej podnosił własne kwalifikacje, zdobywając nowe uprawnienia: trenera II klasy ze specjalnością narciarstwo biegowe (1970) oraz trenera II klasy w lekkiej atletyce (1973). Prowadził zajęcia dydaktyczne ze studentami na obozach letnich i zimowych, organizował wędrowki krajoznawcze. Z jego inicjatywy w ramach AZS przy FAWF została powołana sekcja lekkiej atletyki ze specjalnością - biegi średnie. Zajmował się szkoleniem seniorów oraz pracował od podstaw z młodzieżą szkolną, budując jednocześnie zaplecze sekcji lekkoatletycznej AZS. Należał do głównych organizatorów budowy Ośrodka Sportów Wodnych w Rybitwach k/ Pisz. W latach 1979-1981 pełnił funkcję prezesa AZS FAWF. Zmarł nagle 11 września 1983 r. w Ośrodku Sportów Wodnych w Rybitwach k/ Pisz podczas wykonywania obowiązków służbowych. Został pochowany na Cmentarzu Parafialnym przy ulicy Nowej w Białej Podlaskiej. 40 lat minęło...: Wydziałowi Wychowania Fizycznego w Białej Podlaskiej: Zjazd Absolwentów z okazji 40-lecia Uczelni, 11-12 września 2010 r., red. T. Jaślikowska-Sadowska, Biała Podlaska 2010, s. 460-461.

Tempczyk, Andrzej ur. 10.10.1941 w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1960-1965, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1962, 1963, srebrne: 1964, 1965), Orła Warszawa (1966, srebrny medal mistrzostw Polski seniorów), Lechii Gdańsk (1966-1979, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1972, 1973, brązowy; 1961, 1968, 1969, 1994, 1977), IFK Vaenersborg (Szwecja 1970-1971, złoty medal mistrzostw Szwecji seniorów 1971), Ogniwa Sopot (1979-1980), Luigi Lund (Szwecja 1980-1981). Pierwszy trener Marian Bondarowicz. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 13 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 3 punkty, występował w II i III linii młyna oraz napozycji łącznika młyna. Reprezentant Polski juniorów (1961-1962). Instruktor rugby (1964). Trener II klasy (1964). Trener I klasy (1971). Trener seniorów Lechii Gdańsk (1971-1975, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1972, 1973, brązowy 1974), Ogniwa Sopot (1979, 1980). Kierownik Wyszkozenia Lechii Gdańsk (1966-1970). Odznaczony Honorową Złotą Odznaką PZR (1974), Mistrz Sportu (1974), Brązowa Odznaka Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej (1989). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 107.

Tepicyn Igor. Koszykarz i piłkarz ręczny AZS Warszawa. Wicemistrz Polski w piłce ręcznej z 1938 r. i brązowy medalista z 1939 r. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Warszawie, gdzie uczestniczył w podziemnym ruchu sportowym. Występował w zespole AZS Warszawa, który trzykrotnie zdobył konspiracyjne mistrzostwo stolicy w siatkówce (1941, 1942, 1943). Zginął podczas powstania warszawskiego 1944 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 87.

Tetianiec Leonard – członek AZS od 1952 r., zawodnik drużyny AZS-AWF w piłce siatkowej mężczyzn, która w 1961 r., zdobyła po raz dziesiąty zaszczytny tytuł Mistrza Polski. W 1961 r. odznaczony przez ZG AZS złotą odznaką AZS. [APS 10, 1961, s. 21]

Tomaszewska, Halina, po mężu Lenkiewicz (ur. 30 sierpnia 1929 w Gdyni) - polska siatkarka, wicemistrzyni świata (1952), dwukrotna brązowa medalistka mistrzostw świata (1956, 1962), wicemistrzyni Europy (1950, 1951), dwukrotna brązowa medalistka mistrzostw Europy (1949, 1958), wielokrotna mistrzyni Polski. Karierę sportową rozpoczęła w HKS Sopot w 1946, po likwidacji sekcji została zawodniczką Gromu Gdynia, zdobywając z klubem wicemistrzostwo

Polski w 1949. Od 1950 reprezentowała barwy Kolejarza (Gedanii) Gdańsk. Z gdańskim klubem zdobyła mistrzostwo Polski w 1953 i 1954 oraz wicemistrzostwo Polski w 1952. W 1957 została zawodniczką AZS-AWF Warszawa, z warszawską drużyną zdobyła mistrzostwo Polski w 1957, 1958, 1960, 1962, 1963, 1964 i 1965, wicemistrzostwo Polski w 1959 i 1961. W reprezentacji Polski debiutowała 2 marca 1949 w towarzyskim spotkaniu z Czechosłowacją. Miała udział w największych sukcesach tej drużyny w kolejnych latach, zdobywając wicemistrzostwo świata w 1952, dwa brązowe medale mistrzostw świata (1956, 1962), dwukrotnie wicemistrzostwo Europy (1950, 1951), dwa brązowe medale mistrzostw Europy (1949, 1958). Ponadto na mistrzostwach świata w 1960 zajęła z drużyną czwarte miejsce. Ostatni raz w biało-czerwonych barwach wystąpiła 25 października 1962 w meczu mistrzostw świata z NRD. Łącznie w I reprezentacji Polski zagrała w 141 spotkaniach, w tym 122 oficjalnych. W 1993 otrzymała wyróżnienie fair play Polskiego Komitetu Olimpijskiego za całokształt kariery sportowej. https://pl.wikipedia.org/wiki/Halina_Tomaszewska-Lenkiewicz; Hądzulek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 564.

Tomaszewski Bohdan – członek AZS od 1958 r., zawodnik drużyny AZS-AWF w piłce siatkowej mężczyzn, która w 1961 r., zdobyła po raz dziesiąty zaszczytny tytuł Mistrza Polski. W 1961 r. odznaczony przez ZG AZS złotą odznaką AZS. [APS 10, 1961, s. 21]; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 351.

Tomza, Andrzej – strzelec. Urodził się 6 sierpnia 1931 roku w Lublinie, zmarł 17 lipca 2006 r. w Chełmie. Absolwent Liceum Ogólnokształcącego im. S. Czarneckiego w Chełmie z roku 1950. Swoje starty zaczynał jako zawodnik szkolnej drużyny młodzieżowej organizacji „Służba Polsce” w Chełmie (1948-1950), potem trafił do AZS Warszawa (1951-1960), Wawelu Kraków (1961-1964). Barw „Lublinianki” bronił w latach 1965-1982. Uczestniczył w Igrzyskach Olimpijskich w Rzymie w 1960 roku w konkurencji strzelania z pistoletu w pozycji dowolnej na 50 m. W klasyfikacji końcowej zajął dwudzieste ósme miejsce na pięćdziesięciu czterech uczestników rywalizacji. Cztery lata później przygotowywał się do występu na igrzyskach w Tokio, ale z udziału w tej imprezie wyeliminowała go kontuzja. Tuż przed wyjazdem do Japonii miał wypadek motocyklowy, w którym złamał nogę. W okresie 1958-1963 uczestniczył w wielu edycjach mistrzostw świata i Europy (1958-1963). Jego cała kariera sportowa trwała aż trzydzieści cztery lata! (1948-1982). Pracował jako rusznikarz, zginął tragicznie 17.07.2006. Głuszek Z., Leksykon polskich olimpijczyków 1924–1998, Warszawa 1999, s. 353; Pawlak, A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 267; Matuszek, C., Motor, Motor, my czekamy..., Lublin 2017, s. 154; Lipski, J., A. Krychowski, M. Powoła-Niedźwiecki, T. Chmura (oprac.), Olimpijczycy Lubelszczyzny, Lublin 2006, s. 35; <http://www.sportowa-historia.pl/wiadomosci/notatka-z-zycia-andrzej-tomza,1132.html>; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 351.

Trawiński Jan, dziennikarz sportowy. Był redaktorem prowadzącym wydanego w 1996 r. numeru pierwszego „Zeszytów Historycznych Akademickiego Związku Sportowego”. Szereg tekstów poświęcił wybitnym postaciom sportu akademickiego. R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. Wybór i opracowanie, Poznań 2009, s. 632.

Trepka, Ładysław Nekanda -wychowanek Liceum Ogólnokształcącego nr VI im. Tadeusza Rejtana w Warszawie i 1. Warszawskiej Drużyny Harcerzy „Czarnej Jedyńki”. Ukończył wydział lekarski Akademii Medycznej w Warszawie w 1969 r., jednocześnie ukończył 8 semestrów Akademii Wychowania Fizycznego w Warsza-

wie. Zawodowo związany z warszawską służbą zdrowia i medycyną sportową. W latach 1962-1982 działacz Akademickiego Związku Sportowego (Klub Uczelniany AM, Zarząd Środowiskowy AZS Warszawa, Główna Komisja Rewizyjna). Kariera zawodowa: 1970-1978 – Szpital Praski: stażysta, asystent i starszy asystent IV oddziału chirurgicznego Szpitala Praskiego; 1979-2013 – lekarz dyżurny i chirurg SOR; 1970-1985 – Centralna Poradnia Sportowo-Lekarska w Warszawie: lekarz kadry olimpijskiej Polskiego Związku Lekkiej Atletyki; 1998-2001 – pracował w Ministerstwie Zdrowia jako doradca Podsekretarza Stanu i radca ministra w Departamencie Nauki i Kadr Medycznych, gdzie uczestniczył w reformowaniu systemu kształcenia podyplomowego lekarzy; 1990-1997 i 2005-2009 członek Komisji ds. Zwalczenia Dopingu w Sporcie przy Komitecie Kultury Fizycznej i Sportu oraz Ministerstwie Sportu. Członek Polskiego Towarzystwa Medycyny Sportowej od 1970 r., gdzie pełnił szereg funkcji; Członek Komitetu Organizacyjnego Izb Lekarskich. Od 1989 członek ORL w Warszawie i Naczelnej Rady Lekarskiej. Pochodzi z wielopokoleniowej rodziny lekarskiej, żona Anita – lekarz specjalista gastroenterologii, dwoje dzieci (córka również jest lekarzem), pięcioro wnucząt. Zainteresowania: muzyka poważna, sport (narciarstwo, turystyka górską), prawo medyczne, ustawiczne doskonalenie zawodowe. <https://izba-lekarska.pl/biogramy/ladyslaw-nekanda-trepka/>

Trojanowski Edward (1912-1984), dziennikarz sportowy. W latach 1928-1931 i 1936-1939 lekkoatleta AZS Warszawa. Specjalizował się w biegach krótkich. Był dziewięciokrotnym mistrzem Polski: w biegu na 100 m (1931, 1932, 1934), 200 m (1931), sztafecie 4 x 100 m (1929, 1930, 1939), sztafecie 4x200 m (1932) i sztafecie olimpijskiej (1932). W latach 1930-1938 szesnaście razy ustanawiał rekordy Polski w biegach na 100 i 200 m oraz sztafetach. Dwukrotnie startował w akademickich mistrzostwach świata (1930, 1932). W 1960 r. został laureatem nagrody dziennikarskiej „Złote pióro”. R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. Wybór i opracowanie, Poznań 2009, s. 632; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 576; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 351.

Trojanowski Wojciech, ur. 25. 09. 1904 w Krakowie, zm. 1988. Lekkoatleta (110 pł.), w. 186 cm, c.c. 76 kg. IO 1928 Amsterdam; sześciokrotny mistrz Polski 1928-29. Klub AZS Warszawa. Wykształcenie średnie, dziennikarz sportowy, w „Przeładzie Sportowym”, „Kurierze Czerwonym”, „Expressie Porannym” oraz w Polskim Radio. Po wojnie menedżer Domu Lotników i YMCS, dziennikarz sprawozdawca, komentator BBC, następnie Radia Wolna Europa. Uczestnik kampanii wrześniowej, jeniec w obozach w Braunschweigu i Woldenbergu. Po wojnie zamieszkał w Wielkiej Brytanii. Zm. 16.06.1988 w Londynie. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 269; Kazimierz Rudzki, Sport w niewoli, w: R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach, Poznań 2009, s. 318; B. Tomaszewski, Wojciech Trojanowski (1904-1988), w: Ludzie wychowania fizycznego i sportu, red. Tadeusz Ulatowski, Warszawa 2000, s. 133-138. Fot. <https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/216551/52c4e4e4b1502df378db224f3c8062ef/>

Trojanowski, Tadeusz Hipolit, był zapaśnikiem stylu wolnego w wadze koguciej. Urodził się 1 stycznia 1933 r. w Straszowie, w powiecie koneckim, jako syn Hipolita i Józefy Krawczyk. Był absolwentem stołecznej AWF, gdzie w 1958 r. otrzymał tytuł magistra wf. Reprezentował stołeczne kluby: AZS (1951–1954), Gwardię 1955–1966 (tu jego trenerem, a jednocześnie sparingpartnerem, był Jan Żurawski), LZS Ołtarzew i Drukarza (1968). Był siedmiokrotnym mistrzem Polski w stylu wolnym w wadze koguciej (1954, 1956) i piórkowej (1957–1958, 1961, 1965–1966). Jako pierwszy Polak zdobył medal olimpijski w zapasach – w 1960 r. w Rzymie, w stylu wolnym (waga kogucia

do 57 kg). Był świetnym trenerem, m.in. w Maroku (1979–1985) i Austrii (1994), a także szefem wyszkolenia PZZ (1977–1978), inicjatorem powstania wielu sekcji w Ludowych Zespołach Sportowych, zasłużonym działaczem kultury fizycznej, sędzią międzynarodowym. Otrzymał tytuł zasłużonego Mistrza Sportu, został odznaczony m.in. srebrnym Medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe i Złotym Krzyżem Zasługi. Zmarł w Warszawie 10 lutego 1997 r.A. Rak, *Sylwetki sportowe polskich olimpijczyków urodzonych na Kielecczyźnie*, Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Seria: Kultura Fizyczna 2011, X, s. 180; W. Duński, *Od Paryża 1924 do Sydney 2000...*, s. 960–961; Z. Głuszek, *Polscy olimpijczycy 1924–1984*, s. 417; tegoż, *Leksykon polskich olimpijczyków*, s. 354; P. Godlewski, *Olimpijskie turnieje zapasnicze: 1896–1996*, Warszawa 1996, s. 83, 134, 182; *Iskier przewodnik sportowy*, Warszawa 1976, s. 850; A. Pawlak, *Olimpijczycy: polscy sportowcy w latach 1924–1998*, s. 269; *Księga Sportu Polskiego 1944–1974*, red. J. Rajkowska, Warszawa 1975, s. 539; J. Staniszewski, *Dzieje warszawskich zapasów amatorskich*, Warszawa 1994, s. 97, 122, 148, 151, 160; B. Tuszyński, *Polscy olimpijczycy XX wieku*, t. 2, s. 310–311; B. Tuszyński, H. Kurzyński, *Od Chamonix i Paryża do Vancouver...*, s. 1049–1050; http://www.olimpijski.pl/pl/subpages/displayfid/294_1596.html; Drażdzewski, S., W. Szkiela, *Olimpijczycy XXX-lecia*, Warszawa 1975, s. 192; Lis J., *Polscy medaliści olimpijscy*, Białystok 1985, s. 380. Hądzelek, K. i in. (red.), *Mała encyklopedia sportu, L-Z*, Warszawa 1984, s. 576.

Tropisz, Radosław, ur. 02.01.1974 w Łodzi. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby Budowlanych Łódź (1984-1993, brązowy medal mistrzostw Polski seniorów 1992, zdobywca Pucharu Polski 1992, złote medale mistrzostw Polski juniorów: 1990, 1991, złoty medal mistrzostw Polski kadetów 1989), AZS AWF Warszawa (1993-2000, brązowe medale mistrzostw Polski seniorów: 1994, 1995, 1996, 1997, 1998), Folc AZS Warszawa (2001), CSP Legionowo (2001-2002), Skry Warszawa (2003). Pierwsi trenerzy Zbigniew Jurzysta, Bogdan Gur. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 2 oficjalne mecze iniedzypaństwowe, występował w II linii młyna. Uczestnik mistrzostw Świata juniorów (1992, 1993). Trener mini żaków i żaków w MKS Łomianki (2002-2004). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, *Encyklopedia polskiego rugby*, Lublin 2004, s. 108.

Tukiendorf Czesława, zawodniczka sekcji gimnastyki artystycznej AZS-AWF, w 1965 roku została mistrzynią Polski w klasie mistrzowskiej, a rok wcześniej zdobyła tytuł wicemistrzyni Polski. Po zakończeniu kariery sportowej była trenerką w Klubie (1965-1974), sędzią klasy krajowej i międzynarodowej, autorką wielu pokazów gimnastycznych, wiceprezesem Polskiego Związku Gimnastycznego. W dniach 21-25.11.1975 roku w Madrycie na I Międzykontynentalnym Kursie Sędziowskim gimnastyki artystycznej nadano Czesławie Tukiendorf tytuł sędziego międzynarodowego. Spotkał ją zaszczyt sędziowania zawodów w gimnastyce artystycznej na Igrzyskach XXV Olimpiady w Barcelonie (1992). Pełniła również funkcję przewodniczącej komisji sędziowskiej gimnastyki artystycznej w PZG. Sędziowała na zawodach „O Puchar Interwizji” na turnieju „Corbeisson” we Francji, na turniejach w Czechosłowacji i Bułgarii oraz wielu innych krajowych i międzynarodowych imprezach. Była autorką licznych opracowań w zakresie gimnastyki artystycznej, publikowanych na łamach czasopism: „Kultura Fizyczna”, „Gimnastyka”, „Zeszyty Naukowo-Metodyczne AW”. M. Rotkiewicz, *AZS-AWF Warszawa 1949-2009*, Warszawa 2014, s. 113-115; *Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa*, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 98-99.

Tupalski Aleksander, ur. 5. 10. 1900 w Gelsenkirchen, zm. 1980. Hokeista lod., w. 175 cm, c.c. 75 kg. ZIO 1928 St. Moritz; srebrny medalista ME 1928; pięciokrotny mistrz Polski 1927- 37. Klub AZS Warszawa. Wykształcenie wyższe techniczne, Politechnika Gdańska, inż. mechanik konstruktor lotniczy. Działacz sportowy w Wolnym Mieście Gdańsk, członek ZPZS-PKOI. Uczestnik kampanii wrześniowej, żołnierz PSZna Zachodzie. Żonaty. Po wojnie mieszkał we Francji, a następnie w Australii.

Zm. 9. 01. 1980 w Australii. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 270; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 580; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 351.

Turniak-Góra Grażyna. Najlepsza zawodniczka sekcji gimnastyki sportowej AZS-AWF Warszawa lat pięćdziesiątych XX w. Była pierwszą gimnastyczką AZS-AW, która została powołana do kadry narodowej Polski w gimnastyce sportowej (1952). Zajmowała czołowe lokaty w Mistrzostwach Warszawy, Akademickich Mistrzostwach Polski, Okręgowych Zawodach Gimnastycznych, Mistrzostwach Polski, zarówno w wieloboju, jak i w Ćwiczeniach naposzczególnych przyrządach. W roku 1954 uczestniczyła w spotkaniu międzypaństwowym Polska-Rumunia w Bukareszcie, w którym zajęła 15 miejsce. W tym samym roku startowała w Mistrzostwach Świata w gimnastyce w Rzymie. W zawodach wzięło udział 126 zawodniczek z 15 państw. Polska drużyna zajęła w nich 6 miejsce. W 1955 roku startowała również w zawodach gimnastycznych podczas Światowego Festiwalu Młodzieży i Studentów w Warszawie. Ponadto uczestniczyła w wielu pokazach gimnastycznych (krajowych i zagranicznych); była współautorką układów gimnastycznych dla zawodniczek w zakresie programów klasyfikacyjnych oraz układów widowiskowych, prezentowanych na arenie krajowej i międzynarodowej. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 103.

Twardo Władysław (1907-1988), absolwent Szkoły Nauk Politycznych w Warszawie. Ze stołecznym AZS związany był od 1927 r. Uprawiał hokej na lodzie, lekką atletykę, piłkę nożną, piłkę ręczną i tenis stołowy. Wielokrotny reprezentant Polski w hokeju na lodzie i piłce ręcznej. W latach trzydziestych prowadził także działalność organizacyjną, szkoleniową i sędziowską. W czasie drugiej wojny światowej czynny w konspiracji zbrojnej w strukturach ZWZ-AK, od czerwca 1940 r. członek Organizacji Niepodległościowej „Polska Niepodległa”, w której od wiosny 1944 r. był komendantem Okręgu 1 Warszawa. W powstaniu warszawskim 1944 r. dowodził plutonem i brał udział w akcjach specjalnych. Po 1945 r. czynny w AZS Warszawa jako trener koszykówki i piłki ręcznej. Posiadał uprawnienia sędziego międzynarodowego w koszykówce i piłce ręcznej. Autor licznych materiałów szkoleniowo-metodycznych z zakresu hokeja na lodzie, koszykówki i piłki ręcznej. W 1976 r. utrzymał godność członka honorowego AZS. R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. Wybór i opracowanie, Poznań 2009, s. 632-3; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 581; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 351.

Twardokens, Jerzy, szablista, florecista, olimpijczyk (1952), brązowy ind. i druż. medalista MŚ (1958), akademicki druż. Mistrz świata, akademicki ind. wicemistrz świata we florecie (1954), wielokrotny mistrz Polski, kawaler Medalu Kalos Kagathos. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Twardowski Stefan: w AZS Warszawa od 1933 r. Piłkarz, a następnie lekkoatleta. Kilkakrotny reprezentant Polski w lekkiej atletyce, sprinter i skoczek w dal Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 351.

Tymosiewicz, Zdzisław. Urodził się 25 lipca 1933 r. w Kobinie. Był zawodnikiem AZS Warszawa (1953-1954) i AZS Szczecin (1955-1968). Zdobył tytuł wicemistrza Polski w trójskoku w 1957 r. Był dwukrotnym finalistą mistrzostw Polski: w 1955 r. zajął VII m w skoku wzwyż, a w 1962 r. również VII - w trójskoku. Został brązowym medalistą halowych mistrzostw Polski w skoku

wzwyż w 1955 r. Szczyt swojej formy sportowej osiągnął w 1959 r. Fachowcy przepowiadali mu karierę równą Józefowi Szmidtowi. Niestety, kontuzja mięśnia dwugłowego uniemożliwiła mu realizację wszystkich sportowych marzeń. Równoległe z karierą zawodniczą prowadził pracę trenerską w AZS Szczecin i był nauczycielem w Technikum Wychowania Fizycznego w Szczecinie oraz Zespole Szkół Łączności w Szczecinie”. Renata Urban, Paweł Bartnik, Zenon Szostak, 70 lat Akademickiego Związku Sportowego w Szczecinie, Szczecin 2017, s. 38.

Tyszkiewicz Jerzy: w AZS Warszawa od 1923, Siermierz, strzelec sportowy i łucznik, a od 1936 r. żeglarz. Od 1925 r. przez wiele lat członek prezydium AZS Warszawa i Centrali AZS. Wieloletni prezes komisji rewizyjnej i prezes sądu koleżeńckiego AZS. Członek honorowy AZS od 1938 r. Po wojnie instruktor żeglarski, sędzia klasy państwowej i organizator, a następnie kierownik sekcji żeglarskiej warszawskiego AZS. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 351; R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 220. (maszynopis).

Uhma Łukasz, był jedynym gimnastykiem, który reprezentował Klub AZS-AWF na igrzyskach olimpijskich. Jego start miał miejsce na Igrzyskach XXI Olimpiady w Montrealu (1976), do których przygotowywał się pod kierunkiem trenera Mieczysława Nawary. W Igrzyskach drużyna polska z jego udziałem zajęła 11 miejsce w 6-boju drużynowym (544,85pkt) na 12 startujących drużyn”. Partnerami z innych klubów w drużynie byli: Andrzej Szajna, Marian Pieczka, Roman Tkaczyk, Grzegorz Ciastek, Mariusz Zasada. W 6-boju indywidualnym Łukasz Uhma zajął 65 miejsce na 90 startujących z notą 106,80 pkt; w ćwiczeniach wolnych uzyskał 81-82 miejsce (17,20 pkt), na kółkach 65-66 m (17,80 pkt), na koniu z łękami 6566 m (17,80 pkt), w skoku 4043 m (18,55 pkt), na poręczach 5082 m (18,05 pkt); na drążku 71-72 m (17,40 pkt)”. Rok wcześniej, na Mistrzostwach Europy w Bernie Łukasz Uhma zajął 29 miejsce w 8-boju. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 106; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 272. Grzegorz Bielec, Agnieszka Mirkiewicz, Przedstawiciele polskich akademickich organizacji gimnastycznych w ruchu olimpijskim (1932–2008) w: Akademicka kultura fizyczna na przełomie stuleci. Tom II – uwarunkowania historyczno-socjologiczne, red. Kazimierz Obodyński, Zbigniew Barabasz, Warszawa 2009, s. 83-4.

Ulatowski, Tadeusz, (ur. 28 marca 1923 w Łodzi, zm. 29 stycznia 2012 w Warszawie), trener i działacz sportowy, absolwent AWF Warszawa, profesor nauk o kulturze fizycznej (1980), w młodości reprezentant i mistrz Polski w koszykówce. Zawodnik AZS Warszawa, z którym zdobył pierwsze w swej karierze mistrzostwo Polski w 1947, reprezentant Polski w koszykówce w latach 1947-1949. Uczestniczył w ME w 1947 (szóste miejsce). Trener CWKS Legia i reprezentacji Polski. Pracował w AWF Warszawa w okresie 1948-2002. Od 1962 doktor nauk o kulturze fizycznej, od 1980 profesor. W latach 1971-74 i 1981-86 był rektorem AWF. Prezesował także Klubowi Sportowemu AZS-AWF Warszawa. Kierował Zakładem Teorii Sportu w INKF (1953-71). Był dyrektorem INKF w latach 1971-74. Od 1954 działacz PKOl. Przewodniczący Komisji Sportowej, później zastępca Sekretarza Generalnego, a od 1980 zastępca prezesa PKOl. Równoległe pełni funkcję wiceprezesa Polskiej Federacji Sportu. Kierował Zakładem w latach 2000-2002. Autor wielu publikacji i podręczników teoretyczno-metodycznych. Wykładowca na wielu kursach szkoleniowych. Jego opracowania przyczyniły się do znacznego podniesienia poziomu szkolenia sportowego, zwłaszcza w grach sportowych. Od 1953 do 1971 był pracownikiem naukowym Instytutu Naukowego Kultury Fizycznej w Warszawie, w latach 1962-1968 organizator i kierownik Zakładu Teorii

Sportu tamże. Po połączeniu INKF z AWF w Warszawie, pracownik naukowy tej uczelni (1971-1993), kierownik Zakładu Teorii Sportu na AWF (1971-1984). Redaktor czasopisma *Sport wyczerpany*, autor i redaktor wielu publikacji, m.in. *Gry sportowe zespołowe* (1968), *Teoria i metodyka sportu* (ed. 1971, 1979, 1980). Członek Komitetu Nauki o Kulturze Fizycznej PAN (1979-1981) oraz Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej ds. Tytułów i Stopni Naukowych (1987-1993). Doktor honoris causa AWF we Wrocławiu (1998) i w Gdańsku (2009). prof. dr od 1953 r. był działaczem PKOl, kierował Zespołem Metodyczno-Szkoleniowym; przewodniczył przez 20 lat Komisji Sportowej, w latach 1980-1988 (dwie kadencje) pełnił funkcję wiceprezesa PKOl. Był członkiem Polskiej Akademii Olimpijskiej. W latach 1973-1977 był wiceprezesem Polskiej Federacji Sportu, a w okresie 1985-1989 także prezesem Klubu AZS-AWF Warszawa. Godność prezesa PTNKF sprawował w latach 1997-2007. Równie bogata jest lista aktywności Profesora na polu organizacji nauki. Przez 15 lat kierował Centralnymi Programami Badawczymi. (1971-1975, 1981-1990). Przewodniczył Komisji Nauki i Wdrożeń Komitetu Nauki o Kulturze Fizycznej PAN (1979-1981). Był członkiem Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej ds. Tytułu i Stopni Naukowych (1987-1993). Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 90, 135; Hądzelek, K. i in. (red.), *Mała encyklopedia sportu, L-Ż*, Warszawa 1984, s. 585; <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/> <http://azs.pl/o-nas/historia-azs/prezesi-azs;> <http://azs.pl/o-nas/historia-azs/prezesi-azs;> https://pl.wikipedia.org/wiki/Tadeusz_Ulatowski

Urban, Stanisław, ur. 13 Września 1907 r. W Warszawie. Wioślarstwo uprawiał od połowy lat dwudziestych. W latach 1926-1931 reprezentował barwy AZS Warszawa, a następnie Warszawskiego Towarzystwa Wioślarskiego. Jeden z najlepszych polskich wioślarzy w latach 1928-1933. Wielokrotny medalista mistrzostw Polski. Był dwukrotnym olimpijczykiem (1928, 1932). Na igrzyskach olimpijskich w 1928 r. w Amsterdamie zajął czwarte miejsce w konkurencji ósemki. Natomiast na igrzyskach olimpijskich w 1932 r. w Los Angeles w osadzie czwórki ze sternikiem wraz z Jerzym Braunem, Edwardem Kobylińskim, Januszem Ślązakiem i Jerzym Skolimowskim zdobył brązowy medal. Obok Wioślarstwa uprawiał także rugby, będąc w latach 1928-1930 najlepszym rugbistą AZS Warszawa. Zajmował się pracą szkoleniową w wioślarstwie. We wrześniu 1939 r. walczył w stopniu podporucznika rezerwy. Wzięty do niewoli sowieckiej, został osadzony w obozie jenieckim w Kozielsku. Zamordowany w Katyniu w 1940 r. Ryszard Wryk, *Sport i wojna. Losy polskich olimpijczyków w latach drugiej wojny światowej*, Poznań 2016, s. 257; R. Wryk, *Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945*, Poznań 1991, s. 87; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., *Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty*, Warszawa 1962, s. 351; M. Powoła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, *Encyklopedia polskiego rugby. Suplement 2004-2006*, Lublin 2007, s. 26. J. Wierzbicki, *Historia polskiego rugby*, Warszawa 2011, s. 147; Lis, J., *Polscy medaliści olimpijscy*, Białystok 1985, s. 384; Hądzelek, K. i in. (red.), *Mała encyklopedia sportu, L-Ż*, Warszawa 1984, s. 587; Pawlak A., *Olimpijczy polscy w latach 1924-1998*, Kraków 2000, s. 272.

Urbański, Sławomir (64 l.). Założyciel i trener klubu judo AZS Puławy. Pracował też w Energetyku Lublin, Wiśle i Pogoni Puławy. Absolwent AWF w Warszawie (1970), trener II klasy o specjalności judo. Zmarł 21 grudnia. <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Ustupski, Jerzy, narciarz, wioślarz, brązowy medalista olimpijski w dwójce podw. (Berlin, 1936), brązowy i złoty medalista ME (1932, 1935), wielokrotni mistrz Polski w wioślarstwie, czołowy polski narciarz klasyczny. Dyrektor Uzdrowiska Karpacz, burmistrz Zakopanego, wieloletni dyrektor Centralnego Ośrodka Przygotowań Olimpijskich w Zakopanem, GOPR - owiec i taternik. W czasie

okupacji osadzony w krakowskim więzieniu Montelupich, członek AK, Honorowy Członek AZS.
<http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Verey, Roger Roland, wioślarz, brązowy medalista olimpijski w dwójce podwójnej, (Berlin, 1936), trzykrotny mistrz Europy (1933, 1935), dwukrotny srebrny (1934, 1938) i dwukrotny brązowy (1932, 1937) medalista ME w skiffie i dwójce podw. Najlepszy polski wioślarz okresu przedwojennego. Laureat Wielkiej Honorowej Nagrody Sportowej dla najlepszego sportowca Polski (1935), Honorowy Członek AZS. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Wagner Hubert (4 III 1941 Poznań), siatkarz, zaw. AZS AWF Warszawa i Skry Warszawa, olimpijczyk (1968), medalista ME., 4-krotny MP (1963-68), wielokrotny repr. Polski (1961-71); trener min. męskiej repr. Polski (1973-76), która na MS 1974 i IO 1976 zajęła 1 m., a na ME 1975: 2 m.; w 1. 1978-79 trener kobiecej repr. Polski, 1979-83 trener męskiej drużyny Legii Warszawa (MP 1983), od 1983 ponownie trener męskiej repr. Polski; Zasł. mistrz sportu. IO 1968: 5 m.; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 593. A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 275; <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Wagner, Franciszek, ur. 07.08.1880 w Jelenie Górne Vysokie Myto (Czechy), zm. 14.01.1974 w Zakopanem. Wykształcenie średnie. Przewodniczący Warszawskiego Okręgowego Komitetu Rugby (1928), Komisji Organizacyjnej Polskiego Związku Rugby (1928-1930). Członek Komisji Rewizyjnej AZS Warszawa (1927-1930). Działacz sportowy, organizator zawodów, głównie narciarskich, współzałożyciel sekcji narciarskiej Towarzystwa Sportowego Wisła w Zakopanem (1926), wiceprezes klubu (1929-1936). Pułkownik WP, 58 austriacki Pułk Piechoty (1901-1918), uczestnik I wojny światowej, 1 Pułk Strzelców Podhalańskich Nowy Sącz (1919-1922), 3 Pułk Strzelców Podhalańskich Bielsko, dowódca pułku (1923-1927), w dyspozycji dowódcy, a następnie przeniesiony w stan spoczynku (1928), Powiatowa Komenda Uzupełnień Nowy Targ (1930-1935). J. Wierzbicki, Historia polskiego rugby, Warszawa 2011, s. 147-8.

Walicki Tomasz, szermierz (florelista); ur. 31 sierpnia 1957 w Warszawie. Zawodnik AZS AWF Warszawa 1969-1977. Trener: AZS AWF Warszawa 1980-1984; Salle Paul w Londynie 1984-1989; Uniwersytet w Oxfordzie 1988-; reprezentacji Wielkiej Brytanii we florecie mężczyzn 1988-1992; Salle Boston w Londynie 1989-. Miejsce zamieszkania: Wielka Brytania. Z. A. Judycki, Polsce sportowcy w świecie, Warszawa 2014, s. 272.

Walkosz, Władysław, wspomnienie S. Dziedzica: „Jednym z następnych prezesów był kolega Władysław Walkosz - popularnie zwany „druhem”, bez reszty oddany działalności harcerskiej, co zresztą później przysporzyło mu przydomek „Harcerzyk”. Kochany i szanowany, odpowiedzialny przez całe dziesiątki lat jako wiceprezes za finanse klubu, rozliczał nas, trenerów, z akcji obozowych i zakupów sprzętowych. Zawsze sprawiedliwy i dbający o wypłacalność klubu. Często wydawało się nam, że jest zbyt oszczędny, że nawet, jak to się popularnie mówi - sknerzy, ale druha Walkosz – nasz prezes - wiedział przecież, co robi i chwala mu za to. Wdzięczni jesteśmy mu także za wspaniałą, prawdziwą harcerską atmosferę obozów sportowych i zgrupowań. To dzięki niemu do dzisiaj pamiętamy teksty harcerskich i innych polskich piosenek, które, niestety, zbyt rzadko, lecz jednak okazjnie śpiewamy.” Stefan Dziedzic, Harcerze azetesiacy, w: R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach, Poznań 2009, s. 392

Warmiński Przemysław Marian Longin, ur. 14 III 1908 r. w Bydgoszczy. Prawnik, dziennikarz, publicysta, korespondent berliński „Kuriera Warszawskiego”. Tenista i hokeista lodowy. Zawodnik AZS Poznań. Czołowy polski tenista w latach 1926-1937. Mistrz Polski w grze mieszanej (1930 r.) i grze podwójnej (1932 r.). Wicemistrz Polski w/ grze pojedynczej 1929 r.), grze podwójnej (1929, 1930) i turnieju drużynowym (1929 r.). Trzykrotnie występował w rozgrywkach o Puchar Davisa (1928, 1930, 1932). Mistrz Polski w hokeju na lodzie (1934 r.) i dwukrotny brązowy medalista w tej dyscyplinie (1931, 1933). Przez cały okres swej kariery zawodniczej prowadził wielokierunkową działalność społeczną w ruchu sportowym (AZS Poznań, okręgowe związki sportowe). W 1938 r. był kapitanem związkowym Polskiego Związku Hokeja na Lodzie. Działacz polityczny SN, OWP, ONR. W kampanii wrześniowej 1939 r. w stopniu podporucznika rezerwy dowodził plutonem piechoty na Grochowie w Warszawie. Cieszył się opinią odważnego oficera. Poległ podczas wykonywania obowiązków służbowych 26. IX. 1939 r. w Warszawie. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 87.

Wasilewska, Regina, zawodniczka i trenerka sekcji gimnastyki i akrobatyki sportowej AZS AWF. Sędzina w akrobatyce sportowej. 1960-1970 przewodnicząca komisji mieszkaniowej ZNP. Adiunkt. W 1966 przeszła do Zakładu Metodyki WF, a w 1970 do Filii AWF w Białej Podlaskiej, gdzie pełniła funkcje kierownika Zakładu Metodyki WF. Pracownica AWF Warszawa w l. 1951-1966. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 98-99.

Wasilewski, Rudolf Lech ur. 2 XII 1959 w Warszawie. 1978-1986 student Politechniki Warszawskiej, Wydz. Mechaniczny Energetyki i Lotnictwa, absolwent Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie (2002). 1969-1988 w ZHP, 1974-1978 w 122. Warszawskiej Żeglarskiej Drużynie Harcerskiej, 1981-1988 w 79. WZDH i w Kręgu Instruktorskim Kwadrat. 1978-1979 pracownik FSO w Warszawie. Od IX 1980 w NZS, członek Komitetu Założycielskiego na PW; współorganizator drukarni NZS, do 1981 szef Komisji ds. Nauki i Reformy Studiów przy Radzie Koordynacyjnej NZS PW, negocjator ws. nowego programu nauczania przedmiotów politycznych, uczestnik tzw. strajku radomskiego, początkowo skierowany do Akademii Medycznej w Warszawie w celu uruchomienia poligrafii; redaktor techniczny gazetki strajkowej AM, potem PW; współzałożyciel, redaktor, organizator druku, drukarz niezależnego pisma „Grot”. 12/13 XII 1981 zaangażowany w próbę uruchomienia łączności między warszawskimi strukturami „S” (o zerwaniu łączności poinformował Hutę Warszawa, skąd wywiózł dwóch działaczy „S”). XII 1981 – 1984 współpracownik Grup Oporu Solidarni; prowadził w swoim mieszkaniu skrzynkę do przekazywania blach i materiałów poligraficznych; XII 1981 - 1986 składacz podziemnych wydawnictw (z Krzysztofem Siemieńskim). 1983-1990 członek Akademickiego Klubu Żeglarskiego AZS, 1986-1987 wicekomandor. W 1986 pracownik Szpitala Klinicznego Wojskowej Akademii Medycznej w Warszawie, w 1988 technik laborant w Laboratorium Aerodynamiki PW. W 1989 pracownik Przedsiębiorstwa Projektowo-Wdrożeniowego Uła, 1989-1990 nauczyciel w SP nr 328 w Warszawie, w 1990 pracownik Biura Zagranicznego „S” Regionu Mazowsze, 1991-1993 księgowy w Zakładzie Elektroniki Fundacji Nissenbaumów, od 1992 współwłaściciel biura obsługi księgowej. 1991-1996 współzałożyciel i członek Regionalnego Towarzystwa Sportowo-Kulturalnego Solidarni Mazowsze, 1991-1994 założyciel i jeden z fundatorów Fundacji Młodych Zegrze. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2010). Kister A.G., http://www.encysol.pl/wiki/Rudolf_Lech_Wasilewski; http://www.grupyoporu.pl/biogramy/biogram.Php?go=wasilewski_rudolf; Fot. http://www.encysol.pl/wiki/Rudolf_Lech_Wasilewski

Wasilewski, Zygfryd, ur. 09.09.1940 r. w Łomży. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1960-1965, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1962, 1963, srebrne 1961, 1964, 1965). Pierwszy trener Marian Bondarewicz. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 2 oficjalne mecze międzypaństwowe, zdobył 3 punkty, występował na pozycji obrońcy. Reprezentant Polski juniorów (1960-1961). Prezes Wojewódzkiej Federacji Sportu w Łomży (1975-1989). Odznaczony: Srebrna Odznaka AZS (16.12.1962), Honorowa Odznaka za Zasługi w Sporcie Szkolnym (08.06.1971), Brązowa Odznaka Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej (22.05.1979), Odznaka za Zasługi dla Województwa Łomżyńskiego (27.10.1979), Złoty Krzyż Zasługi (15.09.2003). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 110-111.

Ważny, Zenon Romuald (ur. 6 grudnia 1929 w Wilnie, zm. 23 października 2017) – polski lekkoatleta, skoczek o tyczce, nauczyciel akademicki. Zawodnik klubów: Ogniwo Warszawa, AZS Warszawa, Legia Warszawa. Olimpijczyk z Helsinek (1952) i Melbourne (1956: 6. miejsce z wynikiem 4,25). Piąty zawodnik mistrzostw Europy w Sztokholmie (1958) z wynikiem 4,30. Dwukrotny brązowy medalista akademickich mistrzostw świata (1951, 1954), złoty medalista uniwersjady (1957). 4-krotny mistrz (1951, 1952, 1956, 1958) i 3-krotny rekordzista kraju w skoku o tyczce (do 4,53 w 1958). Dwukrotnie klasyfikowany w rankingu Track and Field News: na 9. miejscu w 1956 i 7. - w 1958 roku. Prof. dr hab. nauk kultury fizycznej, pracownik naukowy AWF w Warszawie i Katowicach, autor wielu prac naukowych, działacz sportowy (m. in. wiceprezes PZLA w latach 1981-1983). Mieszkał w Warszawie. Odznaczony, m.in.: Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Brązowym Medalem „Za wybitne osiągnięcia Sportowe”, Odznaką „Zasłużony Mistrz Sportu”, Medalem 100-lecia Sportu Polskiego, Złotą Odznaką Akademickiego Związku Sportowego, Złotą Honorową Odznaką Warszawskiego Związku Lekkiej Atletyki. https://pl.wikipedia.org/wiki/Zenon_Ważny <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 278; Zakrzewski, S. (red.), PZLA. Rocznik jubileuszowy 1968, Warszawa 1969, s. 111; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 352; Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 90; Hanusz H., AZS w Polsce Ludowej, Poznań 2014, s. 44; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 598; Z. Szafkowski, Polscy olimpijczycy wywodzący się z kresów wschodnich Prace Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Częstochowie. Kultura Fizyczna 2000, 3, s. 64.

Ważny, Andrzej, ur. 28.04.1938 w Wareszawie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1956-1957), Czarnych Bytom (1958-1960), Lotnika Warszawa (1961), Skry Warszawa (1965-1970, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, brązowy 1970). Pierwszy trener Stanisław Gierwatowski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 5 oficjalnych meczów międzypaństwowych, występował w II i III linii rękawa. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 111.

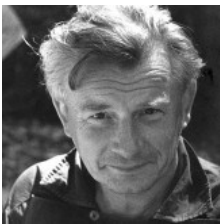
Wcześniak, Mieczysław, ur. 20. 11. 1931 r. w Pińczowie, zm. 30.07.1998 w Skarżysku Kamiennej. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1956-1959, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1957, 1958, srebrny 1959, zdobywca Pucharu Sportowca 1956). Pierwszy trener Stanisław Gierwatowski. W reprezentacji

Polski seniorów rozegrał jeden oficjalny mecz międzypaństwowy, wystąpił na pozycji obrońcy. Instruktor (1959). Trener OMR Skarżysko Kamienna (1959-1961). Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi (1979), Honorową Odznaką za Zasługi w Sporcie Szkolnym SZS (1988). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 111.

Weiss Zygmunt (1903-1977). Jedna z najbarwniejszych postaci w ponad 100-letnich dziejach polskiego dziennikarstwa sportowego. Lekkoatleta, olimpijczyk z Paryża (1924) i Amsterdamu (1928), 7-krotny mistrz Polski (w biegach na 400 m oraz w sztafetach 4 x 100 m i 4 x 400 m), 27-krotny rekordzista Polski (na 100, 200, 300 i 400 m oraz w sztafetach), wielokrotny reprezentant kraju w meczach międzypaństwowych (1922-1931), zawodnik legitymujący się rekordami życiowymi: 100 m - 11,0 (1924), 200 m - 22.7 (1924) i 400 m - 50.8 (1928), a potem dziennikarz, działacz sportowy (PZLA i PZKOI) oraz aktywista Warszawskiego Oddziału Związku Dziennikarzy Sportowych (1936-1939), a po drugiej wojnie światowej wieloletni sekretarz i skarbnik Klubu Dziennikarzy Sportowych SDP. Zygmunt Eugeniusz Weiss urodził się w rodzinie inteligentnej 4 kwietnia 1903 roku w Warszawie. Był synem Eugeniusza, księgowego w firmie papierniczej J. Sturma i Apolonii z Poznańskich. W latach 1913-1916 uczęszczał do szkoły im. E. Konopczyńskiego, a następnie do Gimnazjum im. T. Reytana, które ukończył w 1923 roku. W latach 1924-1925 odbył służbę wojskową w Szkole Podchorążych Piechoty w miejscowości Ostrów Komorowo, a następnie praktykę w 36 pułku piechoty Legii Akademickiej w Warszawie. Po odbyciu dodatkowych ćwiczeń w roku 1931 otrzymał stopień podporucznika rezerwy. W latach 1926-1932 studiował (z przerwami na sport) w Szkole Nauk Politycznych (wydział konsularno-dyplomatyczny) w Warszawie, uzyskując absolutorium. W 1929 roku zawarł związek małżeński z Józefą Kamińską, z którą rozwiódł się w roku 1950. Po raz drugi ożenił się z Sabiną Jadwigą Bąkowską w 1952 roku, a w rok później urodziła mu się jedyna córka - Małgorzata. Od najmłodszych lat interesował się sportem, a całe jego życie związane było z Warszawą. W roku 1921 wstąpił do drużyny rugbistów w klubie „Orzeł Biały”, ale rychło odkryto jego uzdolnienia do biegów, przeniósł się więc do AZS, któremu został wierny do końca swego życia w Klubie Seniora. Wraz z gronem kolegów i przyjaciół odegrał pionierską rolę w tworzeniu zrębów polskiej lekkiej atletyki po odzyskaniu niepodległości. W roku 1922 uczestniczył w pierwszych meczach międzypaństwowych, jakie Polska rozegrała z Jugosławią i Czechosłowacją w Pradze. Potem dwukrotnie reprezentował nasze barwy na Igrzyskach Olimpijskich. W 1933 roku zakończył karierę sportową./.../ W sierpniu 1939 roku Weiss, jako podporucznik rezerwy, został powołany do czynnej służby wojskowej. Podczas wojny z Niemcami walczył w III Batalionie Obrony Warszawy na Targówku (oficer gospodarczy). Po kapitulacji stolicy dostał się do niewoli, w której przebywał do 2 maja 1945 roku, kolejno w obozach jenieckich Hohnstein, Arnswalde, Gross Born, Sandbostel i Lubece. Ponad pięcioletni pobyt za drutami śmiało można zaliczyć do najchlubniejszych w społecznej i dziennikarskiej karierze Zygmunta Weissa. Należał on tam do najaktywniejszych animatorów życia sportowego i kulturalnego wśród wielotysięcznych rzesz jeńców wojennych. Zwłaszcza podczas pobytu w Arnswalde i Gross Born wniósł wielki wkład w organizację okolicznościowych igrzysk i systematycznych rozgrywek w sportach zespołowych. Podjął się też niezwykle wręcz zadania, a mianowicie redagowania ściennej gazetki sportowej, która nosiła oczywiście nazwę „Przegląd Sportowy”/.../. Po wyzwoleniu Zygmunt Weiss pracował w Referacie Wychowania Fizycznego I Dywizji Pancerniej gen. Stanisława Maczka wraz z kpt. Franciszkiem Konopackim, Aleksandrem Szenajchem i Romualdem Wirszyłło. Organizował zawody, opiekował się lekkoatletami Dywizji (w Brytyjskiej Armii Renu odbywało się wiele zawodów - przyp. B.T.)

oraz... prowadził rubrykę sportową w „Dzienniku Żołnierza I Dywizji Pancerniej”, autentycznej już gazecie drukowanej w Quakenbrueck. 27 lipca 1947 roku transportem przez Szczecin, Zygmunt Weiss powrócił do Warszawy z wojennej tułaczki. Dzień później złożył wizytę naczelnemu redaktorowi „Przeglądu Sportowego” Tadeuszowi Maliszewskiemu. 1 sierpnia 1947 roku został etatowym pracownikiem tego pisma. Wierny mu był aż do przejścia na emeryturę tj. do 30 kwietnia 1970 roku. /.../ Dopiero po przejściu na emeryturę, w latach 1971-1977, współpracował ściślej z działem sportowym „Dziennika Ludowego”, zaglądając jednak często również do swojej macierzystej redakcji, gdzie zawsze był mile widziany./.../ Zygmunt Weiss pracował społecznie nie tylko w Polskim Związku Kolarskim i Polskim Związku Lekkiej Atletyki. Największe zasługi położył na pewno w pracy najpierw dla Sekcji, a potem Klubu Dziennikarzy Sportowych SDP. Funkcję sekretarza i skarbnika piastował niemal w każdym zarządzie w ciągu 30 lat. /.../ Zmarł nagle 4 czerwca 1977 roku, jak chciał - na posterunku, podczas dziennikarskiej pracy w Bad Ischl, gdzie z ramienia „Dziennika Ludowego” obsługiwał Wyścig Kolarski Dookoła Austrii. Zygmunt Weiss odznaczony był Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1969), Złotym Krzyżem Zasługi (1959), medalami X-lecia PRL (1955) i 100-lecia sportu polskiego (1968). Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej. Posiadał złote odznaki AZS, PZLA, PZKosz, PZŁSz i LZS. B. Tuszyński, Sportowe pióra, Warszawa 1994, s. 243-254; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 279; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 352; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 599; J. Wierzbicki, Historia polskiego rugby, Warszawa 2011, s. 148-9; R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. Wybór i opracowanie, Poznań 2009, s. 635. Z. Weiss, Na szóstym torze..., w: R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach, Poznań 2009, s. 99.

Wejchert, Kazimierz, ps. „Kit”, ur. w Pogorielocie – Smoleńsk, 1912-03-14, zmarł 1993-05-03. W 1918 przyjechał z rodzicami do Polski. W młodości uprawiał z sukcesami siatkówkę, był zawodnikiem AZS Warszawa. Zdobył mistrzostwo Polski w 1930, 1934 i 1935, wicemistrzostwo w 1929, 1931 i 1932, brązowy medal w 1933 i 1938. Był uczestnikiem pierwszego nieoficjalnego meczu reprezentacji Polski w przeciwko Polonii Zagranicznej (1934). W 1935 ukończył

Politechnikę Warszawską, a w czasie okupacji od 1940 r. pracował jako asystent a potem adiunkt na tajnym Wydziale Architektury Politechniki Warszawskiej w Katedrze prof. Tadeusza Tołwińskiego. W 1944 obronił celująco ocenioną pracę doktorską na temat miasteczek polskich – „Miasteczko polskie jako zagadnienie urbanistyczne”. Walczył w oddziale: Okręg Warszawski Armii Krajowej - III Wydział (Operacyjno-Szkoleniowy) - Referat kartograficzny. Po powstaniu: Niewola niemiecka - jeniec Oflagu XI B/Z w Bergen-Belsen, Stalagu X B Sandbostel, Oflagu X C Lübeck. Po wojnie wrócił do Polski i na Politechnikę Warszawską, jednocześnie włączył się w szczególny, heroiczny okres odbudowy kraju. Z właściwą sobie pasją, siłą i potrzebą działania, skupił koło siebie oddanych sprawie współpracowników, kolegów i studentów. Jego doświadczenia teoretyczne w kształtowaniu małych miast polskich stanowiły cenne inspiracje metodyczne i praktyczne do ich odbudowy. W planie każdego miasta szukał tożsamości, którą wyznacza przeszłość kulturowa, przyrodniczy i krajobrazowy genius loci, możliwości rozwoju w charakterystycznym kontekście społecznym. Uparte wydobywanie ciągłości kultury polskiej miało - w kraju zniszczonym wojną - znaczenie szczególne, większe niż w innych krajach. W tym okresie był autorem lub współautorem, około 70 tzw. uproszczonych planów zagospodarowania przestrzennego miast ziem zachodnich i z kolei - planów ogólnych wielu miast Śląska, Mazowsza i innych obszarów. Był twórcą planów zagospodarowania Olsztyna (1947-1949) oraz Chorzowa, Katowic i Rudy Śląskiej (1949-1951).

Pracą Jego życia, prowadzoną wspólnie z Hanną Adamczewską Wejchert, są już od 1951 - plany urbanistyczne we wszystkich skalach a potem nadzory realizacyjne dotyczące całego procesu powstania nowego miasta Tychy. W 1967 r. został profesorem zwyczajnym oraz dyrektorem Instytutu Urbanistyki i Planowania Przestrzennego (1970-1979), co pozwoliło mu przekształcić Instytut w kompleksowo i wielostronnie pracującą placówkę naukową, badawczą i dydaktyczną. Podejmował tematy węzłowe, kierował wydawnictwami naukowymi Instytutu. Wychowawca wielu pracujących dziś w kraju i za granicą polskich urbanistów oraz nauczycieli akademickich. Prowadził wykłady na wielu uczelniach zagranicznych w Europie i Ameryce Północnej. W pracy urbanisty i dydaktyka Profesor Wejchert kojarzył doświadczenia twórcze, zdobywcze nauki, prognozy badań socjologicznych społeczności miejscowych. Proponował teoretyczne i praktyczne zasady kształtowania współczesnych przestrzeni polskiego miasta. Zwracał uwagę na piękno wartość przestrzeni, tłumaczył współzależności zdarzeń, sekwencji i prawideł gry przestrzennej. W koncepcji miasta przywracał zaniedbywany w ówczesnej praktyce urbanistycznej - charakter „miejskości” tak aktualnie poszukiwany. Wprowadzał zasadę hierarchii i różnorodności przestrzeni raz elementy krystalizujące miasto, stanowiące główną ośnowę organizmu przestrzennego, w którą można wpisywać elastycznie, kroczące z czasem programy miejskie. Szkoła planowania miasta prof. Wejcherta łączy spuściznę kultury europejskiej, świadomość polskiego dziedzictwa i odpowiedź na wyzwanie współczesności. Członek-korespondent Deutsche Akademie für Städtebau und Landesplanung (od 1978), Przewodniczący Komitetu Architektury i Urbanistyki PAN (1981-1990). Odznaczony: Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski (8.07.1959), Order Sztandaru pracy II klasy. Pochowany na cmentarzu parafialnym przy kościele pod wezwaniem św. Marii Magdaleny w Tychach. <https://www.1944.pl/powstancze-biogramy/kazimierz-wejchert,47897.html>; R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. Wybór i opracowanie, Poznań 2009, s. 635; R. Gawkowski, Akademicki sport XX wie -cznej Warszawy AZS Warszawa, s. 144 (maszynopis).

Werner Jan, lekkoatleta AZS-AWF Warszawa, największe sukcesy sportowe w l. 60 XX w. Był wychowankiem trenera Włodzimierza Druźbiaka. Na Mistrzostwach Europy w Budapeszcie (1966) zdobył złoty medal w sztafecie 4 x 400 m (3;04,5 min) i zajął 4 miejsce w biegu na 200 m (21,2 s). W rok później zajął 1 miejsce w Pucharze Europy w Kijowie (1967) w sztafecie 4 x 400 m (3;04,4 min) i 2 miejsce w biegu na 200 m (20,9 s). Na Igrzyskach XIX Olimpiady w Meksyku (1968) sztafeta polska 4 x 400 m w składzie Jan Werner oraz Stanisław Grędziński, Jan Balachowski i Andrzej Badeński (z innych klubów) zajęła 4 miejsce (3;00,58 min). W tym samym roku Jan Werner zdobył złoty medal w sztafecie 4 x 2 okrążenia na Europejskich Igrzyskach Halowych w Madrycie. Był rekordzista polski i Europy. Jeszcze przez długie lata Władysław Nikiciuk i Jan Werner odnosili sukcesy sportowe w swoich konkurencjach - na stadionach w kraju i za granicą, ale już w barwach innego klubu WKS „Gwardia”. Należy jednak pamiętać, że byli wychowankami AZS-AWP i absolwentami warszawskiej AWF. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 160; Lis J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 396; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 600; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 280; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Węgiel Adam, ur. 19 VII 1908 r. Architekt. Zawodnik i działacz sekcji bokserskiej AZS Warszawa. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 r. Po przedostaniu się do Anglii otrzymał, jako porucznik nawigator, przydział do 307 Nocnego Dywizjonu Myśliwskiego Lwowskiego. W dniu 19 V 1943 r. odbywał lot bojowy nad Francją. Podczas przelotu nad Zatoką Biskajską został zestrzelony

do morza. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 88.

Wężowski Jerzy, szermierz (florelista); ur. 23 kwietnia 1941 w Warszawie. Zawodnik klubów: Legia Warszawa 1957-1962; AZS-AWF Warszawa 1962-1965. Trener; m.in.: Stowarzyszenia Szermierczego w Antwerpii; Belgia 1981-1991; reprezentacji olimpijskiej Belgii i Holandii 1981-1991. Dyrektor techniczny we Flamandzkiej Szkole Szermierki 1985-1990. Założyciel i trener Akademii Szermierczej Wężowski w Antwerpii, Belgia 1989-; oraz w Rotterdamie, Holandia 1994-2005. Autor artykułów i podręczników szkoleniowych z zakresu szermierki wydanych w Polsce i w Belgii. Miejsce zamieszkania: Polska /Belgia. Z. A. Judycki, Polscy sportowcy w świecie, Warszawa 2014, s. 276; Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 143.

Widz Jerzy. Koszykarz i piłkarz ręczny AZS Warszawa. We wrześniu 1940r. aresztowany i osadzony na Pawiaku, skąd w listopadzie 1940 r. odtransportowany został do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu, gdzie zginął. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 88.

Wieczorek Zygmunt, ur. 27 XI 1907 r. w Herne na terenie Westfalii. Wioślarz AZS Poznań. Akademicki wicemistrz świata w konkurencji ósemka ze sternikiem z 1937 r. Po kampanii wrześniowej 1939 r. przedostał się na Zachód, gdzie w stopniu porucznika obserwatora RAF kontynuował walkę zbrojną. Zginął wraz z całą załogą 25 VI 1942 r. podczas lotu bojowego z zadaniem bombardowania Bremy nad miejscowością Andijk w Holandii. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 88.

Wieczorkiewicz-Wiśniewska Zofia: w AZS Warszawa od 1928 r. Lekkoatletka. Specjalistka w biegach średniodystansowych, mistrzyni i rekordzistka Polski. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 352.

Wiejcki, Andrzej, ur. 11.05.1947 w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1969-1972, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1972, brązowy 1971). Pierwszy trener Józef Grochowski. Trener II klasy (07.06.1972). Sekretarz Generalny PZR (14.10.1973 - 01.04.1974). Kierownik Wyszkozenia Sportowego (14.10.1913). Członek Wydziału Gier i Dyscypliny Polskiego Związku Rugby (01.03.1973-01.04.1974). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 112.

Wiejski, Ryszard, ur. 21.01.1942 w Ozorkowie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1961-1965, złote medale mistrzostw Polski seniorów; 1962, 1963, 1964, 1966), Orła Warszawa (1966-1967, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1966, 1967), Budowlanych Łódź (1968-1974). Pierwszy trener Marian Bondarowicz. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 24 oficjalne mecze międzypaństwowe, zdobył 4 punkty, występował na pozycji skrzydłowego młyna, wiązacza, filara. Instruktor PZR (27.1.1966). Trener II klasy (07.06.1971). Trener I klasy (1.10.1975). Trener klasy mistrzowskiej (1982). Trener reprezentacji Polski juniorów (31.01.1971-1975). Trener młodzieżowej reprezentacji Polski (1978-1979). Trener reprezentacji Polski seniorów (1976-1989) oraz wspólnie z Maciejem Powąłą-Niedźwieckim (1994-1995), łącznie 104 mecze. Trener Roku Polskiego Związku Rugby

(1981, 1988, 1998 – wspólnie z Maciejem Powalą-Niedźwieckim i Mirosławem Żórawskim). Współzałożyciel (ze Stanisławem Musiałczykiem, Zdzisławem Jegierskim i Bogdanem Pilarczykiem) i trener Budowlani Łódź (1968-1976, 2000-2002 z Mirosławem Szczepańskim, złote medale mistrzostw Polski juniorów: 1971, 1972, 1974, 1975, 1976, srebrny 1970, brązowy 1973). Członek Zarządu PZR (26.01.1984) Wiceprezes PZR (29.05.1999-2002) Członek Komisji Rewizyjnej PZR (16.02.1964 23.11.1964). Odznaczony: Honorowa Złota Odznaka PZR (1969), Mistrz Sportu (1972), Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej, Srebrny Krzyż Zasługi (1984). M. Powalą Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 112-113; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Wielński Zygmunt: długoletni działacz, instruktor i trener sekcji pływackiej AZS Warszawa. Obecnie trener pływacki PZP. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 352.

Wierniuk Elżbieta, skoczkini do wody, absolwentka AWF Warszawa. W roku 1970 przeszła z MKS „Pałac Młodzieży” do AZS-AWF. W swojej karierze sportowej była 7-krotną mistrzynią Polski w skokach z trampoliny i w skokach z wieży, 4-krotną wicemistrzynią Polski, 8-krotną halową mistrzynią Polski i 3-krotną halową wicemistrzynią Polski. Reprezentowała Polskę 41 razy w zawodach międzypaństwowych i turniejach międzynarodowych. Jej największe osiągnięcia to kilkakrotne

miejsca finałowe, uzyskane na Mistrzostwach Europy: 8 miejsce w skokach z trampoliny w Utrechcie (1966), 8 miejsce w skokach z trampoliny i 8 miejsce w skokach z wieży w Barcelonie (1970) oraz miejsca finałowe w Pucharze Europy: 4 miejsce w skokach z trampoliny i 7 miejsce w skokach z wieży w Londynie (1971), 6 miejsce w skokach z trampoliny i 7 miejsce w skokach z wieży w Leningradzie (obecnie St. Petersburg) (1973) oraz 6 miejsce w skokach z trampoliny w Bolzano (1974). Była dwukrotną olimpijką. W 1968 roku na Igrzyskach XIX Olimpiady w Meksyku, startując w barwach MKS „Pałac Młodzieży”, zajęła 11 miejsce w skokach z trampoliny i 15 miejsce w skokach z wieży. W cztery lata później - na Igrzyskach XX Olimpiady w Monachium (1.972) walczyła - już w barwach AZS-AWF finałowe, 8 miejsce w skokach z trampoliny i 11 miejsce w skokach z wieży. Wyższe lokaty zajmowała w Uniwersjadach: w Turynie (1970) zdobyła brązowy medal w skokach z trampoliny i zajęła. 5 miejsce w skokach z wieży; w Moskwie (1973) zajęła 7 miejsce w skokach z wieży i 9 miejsce w skokach z trampoliny. W wieku powyżej 50 lat brała udział w zawodach weteranów, zdobywając na Mistrzostwach Świata Masters i Mistrzostwach Europy Masters (2002, 2003) złote i srebrne medale”. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 284; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 606; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 281; Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s. 80; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Wierzyńska-Starosta Anna (1940--1995). Urodziła się w Warszawie 26 lipca 1940 r. w rodzinie inteligenckiej. Ojciec Stanisław Wierzyński - uczestnik zgrupowania „Wachlarz” wpajał dzieciom głębokie wartości patriotyczne i kult stryja Kazimierza Wierzyńskiego, poety i zdobywcy złotego medalu na Igrzyskach Olimpijskich w Amsterdamie za zbiór Wierszy „Laur Olimpijski”. Tradycje wyniesione z domu rodzinnego ukształtowały jej postawę życiową, w której kultura fizyczna zajmowała poczesne miejsce. W związku z tym po ukończeniu liceum na Żoliborzu w 1960 r. rozpoczęła stu-

dia w AWF w Warszawie. W 1965 r. uzyskała tytuł magistra wychowania fizycznego. Ukończyła ponadto specjalizację z rehabilitacji i narciarstwa z tytułem trenera. Będąc jeszcze studentką pracowała jako nauczyciel wychowania fizycznego w Państwowym Liceum Sztok Plastycznych i Technikum Architektonicznym. Po ukończeniu studiów podjęła pracę w Polskim Komitecie Olimpijskim na stanowisko starszego instruktora. Zajmowała się szkoleniem i doskonaleniem kadr trenerskich, a równocześnie prowadziła treningi w Warszawskim Klubie Narciarskim z grupą biegaczek. W 1966 r. rozpoczęła studia doktoranckie w Katedrze Antropologii. W tym czasie wyszła za mąż za Jacka Starostę, również absolwenta AWF. Mieli troje dzieci: Joannę, Andrzeja i Marię. W 1970 r. rozpoczęła pracę w Zakładzie Fizjologii Instytutu Naukowego Kultury Fizycznej i pracowała tam do 1971 r. W tym czasie zakończyła badania naukowe i przedstawiła rozprawę doktorską: *Wydalanie sterydów nadnerczowych u kajakarzy w rocznym cyklu treningowym*, którą obroniła w lipcu 1971 r. uzyskując stopień doktora nauk wychowania fizycznego. W tym roku powtórnie przeszła do pracy w Zakładzie Fizjologii AWF na stanowisko adiunkta - prowadziła zajęcia z fizjologii sportu. Od 1973 r. pracowała w Zakładzie Biologii. Zajmowała się zarówno działalnością dydaktyczną (zajęcia z biologii), pracą naukową oraz trenerską (instruktor narciarstwa), jak również działalnością społeczną. Była członkiem Rady Wydziału, Senatu, przewodniczącą Komisji Mieszkaniowej, Rzecznikiem Dyscyplinarnym ds. Studentów, opiekunem rocznika i indywidualnych toków studiów studentów-sportowców oraz od 1980 r. działaczem NSZZ „Solidarność”. Poza tym czynnie działała w Akademickim Klubie Sportowym, między innymi jako Członek Komisji Rewizyjnej, w Polskim Związku Koszykówki oraz w Polskim Towarzystwie Naukowym Kultury Fizycznej. Opublikowała w czasopismach naukowych siedem prac oryginalnych. W 1982 r. została wyróżniona odznaką Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej, a w 1989 r. Złotą Odznaką AZS. W AWF przepracowała 35 lat. Zmarła 11 lipca 1995 r., pochowana została na Cmentarzu Powązkowskim (dawny Wojskowy). Anna Czajkowska, Anna Wierzyńska-Starosta (1940--1995), w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom II, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2000, s. 69.

Więciorek, Stanisław, ur. 10.04.1965 w Lublinie. Wykształcenie wyższe, Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Rzeszowie. Zawodnik rugby Budowlanych Lublin (1981-1986, 1990-1994, 1996, 2001-2002, srebrne medale mistrzostw Polski seniorów: 1990, 1992, brązowe: 1991, 1993), AZS AWF Warszawa (1987 -1988, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1988, srebrny 1987), Vierson (Francja, 1988.1 1990), Lechii Gdańsk (1995, 1997-2001, 2003-2004, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1995, 1998, 2000, 2001, srebrny 1997, brązowy 1999, zdobywca Pucharu Polski 1997). Pierwszy trener Maciej Powąła-Niedźwiecki. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 63 oficjalne mecze międzypaństwowe, zdobył 103 punkty, występował w III linii młyna. Zawodnik Roku Polskiego Związku Rugby (1991, 1992, 1995). Reprezentant Europy „15” na tournée po Namibii (1992), „7” na turniej w Urugwaju (1993). Trener II klasy (2001). Trener żaków Budowlanych Lublin (1994), seniorów (2001-2003, zdobywca Pucharu Polski U 23, 2002). Trzeci w plebiscycie „Kurier Lubelskiego ” na najlepszego sportowca Lubelszczyzny (1992). Odznaczony: Honorowa Srebrna Odznaka PZR (21.11.1992). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 113.

Więckowska, Irena, szermierka (florelistka, szablistka), zawodniczka klubu AZS-AWF Warszawa, olimpijka (2008), złota medalistka mistrzostw Europy w szabli, druż. (2008), wielokrotna medalistka Pucharu Świata (druż.) w szabli, wielokrotna mistrzyni i reprezentantka Polski. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Wilamowski Kazimierz. Koszykarz i siatkarz YMCA Warszawa i AZS Warszawa. Czołowy polski siatkarz w latach 1937-1939. Wicemistrz Polski w siatkówce (1937 r.). Zginął w Oświęcimiu w 1941 r. Od 1941 r. konspiracyjne mistrzostwa Warszawy w siatkówce rozgrywane były o nagrodę przechodnią Jego imienia (nagrodę tę stanowił blok czerwonego marmuru z alabastrowym orłem). R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 89.

Wilde, Krzysztof (ur. 11 I 1966 r. w Gdańsku) – specjalista z zakresu mostownictwa, mechaniki budowli, diagnostyki konstrukcji inżynierskich. Prowadził badania ukierunkowane na opracowanie systemów redukcji drgań obiektów mostowych wywołanych działaniem wiatru i trzęsieniami ziemi. Prowadzi badania naukowe i prace rozwojowe związane z implementacją urządzeń i technologii diagnostyki nieniszczącej w obiektach infrastrukturalnych oraz systemów monitoringu technicznego konstrukcji. Autor i współautor ponad 200 publikacji i 4 patentów. W latach 1984-1989 odbył studia na Wydziale Budownictwa Lądowego Politechniki Gdańskiej, a w latach 1992-1995 był doktorantem na Uniwersytecie Tokijskim w Japonii. W latach 1995–1999 pracował na Uniwersytecie Tokijskim, gdzie uzyskał stanowisko profesora nadzwyczajnego. Stopień doktora habilitowanego uzyskał w roku 2003, a tytuł profesora w 2009. Obecnie pracuje jako profesor nadzwyczajny na Wydziale Inżynierii Lądowej i Środowiska Politechniki Gdańskiej i kieruje pracami Katedry Wytrzymałości Materiałów. Prof. Krzysztof Wilde pełnił funkcję dziekana Wydziału Inżynierii Lądowej i Środowiska PG, w latach 2004–2008, w 2016 roku został ponownie wybrany na kadencję 2016–2020. Jest członkiem Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej (KILiW) Polskiej Akademii Nauk oraz Komitetu Mechaniki Polskiej Akademii Nauk, pełni także funkcję przewodniczącego Sekcji Mechaniki Konstrukcji i Materiałów KILiW PAN. W kadencji 2015–2017 pełni funkcję przewodniczącego Zespołu specjalistycznego do spraw inwestycji służących potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych oraz infrastruktury informatycznej nauki w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Pełnił także funkcję przewodniczącego Zespołu Ewaluacji do spraw budownictwa i architektury SI-4, Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Jest zastępcą przewodniczącego Rady Pomorskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa oraz członkiem Zarządu Głównego AZS. <https://wilis.pg.edu.pl/biogram-dzikan-wilde>

Winkowski Henryk, ur. 24. I. 1897 r. w Grudzielcu, pow. Ostrów Wlkp. Adwokat. Piłkarz „Vene-tii” Ostrów Wlkp. Z okresu zaboru pruskiego i AZS Poznań. Prezes klubu sportowego „Ostrovia” w latach 1929 - 1939. W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył w stopniu oficera rezerwy piechoty, następnie, wzięty do niewoli radzieckiej, przebywał w obozie jenieckim w Kozielsku. Zginął w Katyniu w 1940 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 89.

Wirszyłło, Romuald, pseud. Wiktor (ur. 19 grudnia 1906 w Warszawie, zm. 13 kwietnia 1980 w Warszawie) – polski zawodnik, trener i działacz siatkarski, mistrz Polski, trener reprezentacji Polski, nazywany „ojcem” polskiej siatkówki, działacz AZS w Warszawie, Polskiego Związku Gier Sportowych, współtwórca Międzynarodowej Federacji Siatkówki; powstaniec warszawski, architekt. Jako uczeń szkoły średniej - Gimnazjum im. Lorenza grał od 1924 r. w pierwszej drużynie siatkarskiej w Warszawie w ramach AZS Warszawa. Razem z Zygmuntem Nowakiem stworzył w tym klubie w 1928 r. sekcję gier sportowych. Był wówczas najmłodszym członkiem

zarządu klubu. W okresie gry w AZS zdobył mistrzostwo Polski w 1930, 1934 i 1935 r., wicemistrzostwo Polski w 1929, 1931, 1932, 1937 i 1938 r. oraz brązowy medal w 1933. Wystąpił w pierwszym nieoficjalnym meczu reprezentacji Polski w sierpniu 1934 r. przeciwko reprezentacji Polonii Zagranicznej. W latach 1935–1936 był kierownikiem referatu prasowego Polskiego Związku Gier Sportowych, a w latach 1936–1939 kierownikiem referatu siatkówki w tym związku (przemianowanym w kwietniu 1936 r. (por. Przegląd Sportowy nr 30 z 6.04.1936) na Polski Związek Piłki Ręcznej). Równocześnie w latach 1934–1936 był sekretarzem zespołu, którego celem było utworzenie komisji technicznej piłki siatkowej przy Międzynarodowej Amatorskiej Federacji Piłki Ręcznej, a od 1936 r. sekretarzem generalnym Komisji Piłki Siatkowej i Pięścówki (Faust-ball) przy tym związku. Uczestnik wojny obronnej 1939 r. Następnie w konspiracji, był jednym z inicjatorów podziemnych rozgrywek siatkarskich w Warszawie. Razem z Igorem Tepicyńcem ufundował „nagrodę wędrowną” im. Kazimierza Wilamowskiego dla konspiracyjnego mistrza Warszawy. Walczył w powstaniu warszawskim 1944 r. jako saper. Używał pseudonimu „Wiktor”. Od września 1945 r. kierownik sekcji gier sportowych AZS Warszawa, równocześnie trener drużyn siatkarskich w tym klubie. Jako trener drużyny męskiej poprowadził ją do mistrzostwa Polski w 1947 i 1949 r. oraz brązowego medalu w 1948 r. Z drużyną kobiecą sięgnął po mistrzostwo Polski w 1947 i 1948 r. oraz brązowy medal w 1950 r. W latach 1946–1950 był kierownikiem wydziału siatkówki reaktywowanego Polskiego Związku Piłki Ręcznej (przemianowanego w 1949 na Polski Związek Koszykówki, Siatkówki i Szczypiorniaka). W latach 1948–1949 był trenerem reprezentacji Polski w siatkówce – zarówno kobiet, jak i mężczyzn. Jako trener męskiej reprezentacji prowadził ją w pierwszym oficjalnym meczu w historii – w dniu 28 lutego 1948 r. w Warszawie z Czechosłowacją. Następnie we wrześniu 1949 r. na Igrzyskach Bałkańskich odpowiadał za reprezentację wspólnie z Walentym Kłyszajką. W 1949 r. był trenerem w trzech meczach towarzyskich, natomiast na mistrzostwach świata występował już wyłącznie w roli kapitana związkowego (trenerem został Zygmunt Kraus). Kobiecą reprezentację Polski prowadził na Igrzyskach Bałkańskich w 1948 r. oraz w pięciu meczach towarzyskich w 1949 r. Jego następcą w roli trenera tej drużyny był Lotar Geyer. Jego bilans trenerski to osiem zwycięstw i dwie porażki z drużyną kobiecą oraz trzy zwycięstwa i siedem porażek z drużyną męską. Od sierpnia 1946 r. kierował komisją organizacyjną Międzynarodowej Federacji Piłki Siatkowej (FIVB), powołanej do życia na zjeździe w dniach 18–20 kwietnia 1947 r. W latach 1947–1953 przewodniczył Komisji Technicznej FIVB. Autor podręcznika „Piłka siatkowa” wydanego w 1950 oraz wielu artykułów popularyzujących siatkówkę w prasie sportowej. Absolwent wydziału architektury Politechniki Warszawskiej. Doktor nauk technicznych. Autor i redaktor wielu publikacji dotyczących architektury sportowej, m.in. „Pawilony sportowe” (1958), „Budownictwo urządzeń sportowych” (1962), „Urządzenia sportowe” (cztery wydania - 1959-1982, redaktor). Działacz Międzynarodowej Unii Architektów, twórca sekcji „Sport i wypoczynek”. https://pl.wikipedia.org/wiki/Romuald_Wirszyl%C5%82o; R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. Wybór i opracowanie, Poznań 2009, s. 635-6; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 352; Z. Wojewódzka, Romuald Wirszylło (1906 - 1980), w: Ludzie wychowania fizycznego i sportu, red. Tadeusz Ulatowski, Warszawa 2000, s. 151-152.

Wiszniewska-Bednarkowa Zdzisława: podpora AZS Warszawa od 1927 r. aż do wybuchu wojny we wszystkich grach sportowych. Reprezentantka Polski we wszystkich spotkaniach międzypaństwowych w hali i koszykówce. Najlepsza koszykarka polska w okresie międzywojennym. Woj-

ciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 352.

Wiśniewski, Jan, (1904-1940), należał do grona tych osób, które w sposób szczególny przyczyniły się do rozwoju akademickiej lekkiej atletyki. Był wieloletnim kierownikiem sekcji lekkoatletycznej AZS Warszawa. Działał także w Centrali AZS oraz Polskim Związku Lekkiej Atletyki, gdzie w 1926 r. pełnił funkcję wiceprezesa. Studiował w Wyższej Szkole Handlowej w Warszawie oraz w Harvard University w Cambridge, Massachusetts. Uzyskał stopień doktora oraz doktora habilitowanego. Od roku akademickiego 1924/25 był pracownikiem Wyższej Szkoły Handlowej w Warszawie. Publikował rozprawy naukowe w Polsce i za granicą z zakresu ekonometrii, statystyki i statystyki ekonomicznej. Uznawany jest za pierwszego statystyka sportowego w Polsce. We wrześniu 1939 r. w stopniu podporucznika rezerwy walczył w obronie polskiej granicy wschodniej w okolicach Baranowicz. W dniu 18 IX 1939 r. wzięty został do niewoli sowieckiej i osadzony w obozie jenieckim w Starobielsku. Zamordowany w gmachu NKWD w Charkowie w 1940 r. R. Wryk Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach, Poznań 2009, s. 119; R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 89; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 352

Witczak, Marek, ur. 29.05.1950 r. w Sandomierzu. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Współzałożyciel (razem z Lechem Janką i Kazimierzem Lubaką) i pierwszy trener rugby Budowlanych Olsztyn (1976-1979). Zawodnik AZS AWF Warszawa (1971-1973, złote medale mistrzostw Polski seniorów 1972, 1973, brązowy 1971), Budowlanych Olsztyn (1977-1979). Pierwszy trener Józef Grochowski. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby. Suplement 2004-2006, Lublin 2007, s. 27.

Wittig Edward, ur. 22. IX. 1879 r. w Warszawie. Światowej sławy artysta rzeźbiarz. Wykonał m i.n. pomnik lotnika polskiego w Warszawie oraz pomnik króla Władysława Warneńczyka w Warnie. Członek AZS Warszawa, a w latach 1923 - 1924 jego prezes. W latach 1931 - 1933 prezes Centrali AZS. Niemal przez cały okres międzywojenny prowadził aktywną działalność społeczną w ruchu sportowym. Był m.in. w latach 1922 - 1923 członkiem Polskiego Komitetu Igrzysk Olimpijskich, w latach 1927 - 1935 prezesem warszawskiego oddziału Polskiej YMCA, współzałożycielem i członkiem Rady Aeroklubu Rzeczypospolitej Polskiej oraz członkiem zarządu Polskiego Związku Pływackiego. W 1925 r. wykonał rzeźbę „Łucznik”, która była nagrodą przechodnią dla najlepszego polskiego klubu lekkoatletycznego. Rywalizacja w latach 1925 - 1929 o tę nagrodę w znacznej mierze przyczyniła się do spopularyzowania lekkoatletyki i podniesienia jej poziomu. Za całokształt działalności na rzecz rozwoju sportu akademickiego otrzymał godność członka honorowego AZS Warszawa. Zmarł w Warszawie 3 III 1941 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 90; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 352; R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 36 (maszynopis); <https://culture.pl/pl/two-rca/edward-wittig>

Wleciał, Tadeusz (ur. 28 lutego 1930, zm. 30 listopada 1993) - polski siatkarz, dziewięciokrotny mistrz Polski, reprezentant Polski, brązowy medalista Letniej Uniwersjady (1959). W latach 1950-1962 był zawodnikiem AZS-AWF Warszawa, z którym zdobył mistrzostwo Polski w 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960 i 1961, wicemistrzostwo Polski w 1962, a także Puchar Polski

w 1951, 1953, 1954 i 1955. W reprezentacji Polski debiutował 7 sierpnia 1951 w meczu akademickich mistrzostw świata z Czechosłowacją. Wystąpił m.in. na mistrzostwach świata w 1952 (siódme miejsce) i 1956 (czwarte miejsce) oraz mistrzostwach Europy w 1955 (szóste miejsce). Ostatni raz w I reprezentacji seniorów zagrał 5 sierpnia 1957 w meczu igrzysk młodzieży i studentów z Rumunią. W 1959 wystąpił jeszcze w akademickiej reprezentacji Polski na Uniwersjadzie w Turynie, zdobywając brązowy medal. Łącznie w I reprezentacji Polski zagrał w 101 spotkaniach. https://pl.wikipedia.org/wiki/Tadeusz_Wlecia%C5%82; R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. Wybór i opracowanie, Poznań 2009, s. 636; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 352.

Włodarczyk Anna, absolwentka AWF W-wa (1973), startowała w barwach AZS-AWF w latach 1969-1985; 3-krotnie zdobywała mistrzostwo Polski w skoku w dal (1979, 1981, 1984) i 8-krotnie wicemistrzostwo Polski w skoku w dal, w skoku wzwyż, w sztafecie 4x100 m i w pięcioboju; była 5-krotną halową mistrzynią Polski w skoku w dal (1978, 1979, 1980, 1981, 1985) i halową wicemistrzynią Polski (1982) oraz 4-krotną rekordzistką Polski w skoku w dal (od 6,68 m w 1980 roku do 6,96 m w 1984 roku); w latach 1972-1984 aż 27-krotnie uczestniczyła w meczach międzypaństwowych; startowała w Mistrzostwach Europy i Halowych Mistrzostwach Europy; w HME w 1980 zdobyła złoty medal w skoku w dal (6,74 m); 4-krotnie startowała w Uniwersjadach (1973-1979) zajmując miejsca od 5-13 w skoku w dal i w pięcioboju; jej największym osiągnięciem było 4 miejsce w skoku w dal (6,95 m) na Igrzyskach XXII Olimpiady w Moskwie (1980); w wieku 40 lat zdobyła na Mistrzostwach Świata Masters w Turku (1991) 2 złote medale w skoku w dal (5,90 m) i w trójskoku (12,24 m), ustanawiając w obydwu konkurencjach rekordy świata w tej kategorii wiekowej; była wychowanką trenera Wiesława Czwoźnoga. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 162; A. Bogusz, Łódzcy olimpijczycy, Łódź 1984, s. 213; Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s. 82; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 622; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 284. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Włodek Ignacy: zasłużony działacz AZS, skarbnik ZG AZS w latach 1957- 1959, wieloletni Prezes Zarządu Środowiskowego AZS Kraków i członek ZG AZS, Dyrektor Administracyjny Uniwersyteku Jagiellońskiego. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 352.

Wodziański Marian urodził się w 1902 roku w Winnicy na Ukrainie. Tam też uczęszczał do szkoły podstawowej i średniej. Po przyjeździe do Polski rozpoczął studia na Politechnice Warszawskiej, którą ukończył ze stopniem mgr inż. mechanika - specjalność lotnictwo. Niemal bezpośrednio po ukończeniu studiów podjął pracę zawodową w Instytucie Technicznych Badań Lotnictwa (ITBL) w Warszawie wykazując duże uzdolnienia w swoim zawodzie nie poprzestał na osiągniętych sukcesach i awansach służbowych ale z wielką pasją pracował społecznie. Szczególnie w dwóch umiłowanych przez siebie kierunkach a mianowicie lotnictwie i sporcie. W Aeroklubie Warszawskim, do którego należał jeszcze podczas odbywania studiów nawiązał przyjacielskie kontakty z ówczesnymi pionierami lotnictwa. Współpracował z Rogalskim Wigurą, Drzewieckim (twórcy słynnych polskich samolotów sportowych RWD), Praussem, Chorzowskim i Lekszyckim. Sam latał jako pilot wojskowy. Wchodził do władz Aeroklubu Warszawskiego w którym pełnił szereg odpowiedzialnych funkcji a w 1939 roku był wiceprezesem Zarządu. Jako sportowiec był zawodnikiem o nieprzeciętnych walorach, uprawiał wioślarstwo. W latach 1927 - 1931 zaliczany był do najlepszych wioślarzy

w kraju. Pływał ósemce i czwórce warszawskiego AZS-u. Był wielokrotnym reprezentantem Polski. W roku 1927 startując w Mistrzostwach Europy w Como wraz z zawodnikami AZS Warszawa, AZS Poznań i Klubu Wioślarskiego Toruń w biegu ósemek zdobył brązowy medal. W następnym roku dostąpił godności olimpijczyka. Startował w ósemce składającej się wyłącznie z zawodnikami AZS Warszawa (Otto Gordziakowski, Józef Łaszewski, Waclaw Michalski, Henryk Niezabitoński, Jerzy Skolimowski, Andrzej Sołtan, Janusz Ślajak, Stanisław Urban, Marian Wodziański). Osada ta uzyskiwała najlepszy czas wśród osad europejskich i zajęła IV miejsce. Jeszcze podczas czynnego uprawiania wioślarstwa Marian Wodziański włączył się bardzo aktywnie do działalności społecznej w warszawskim AZS-ie. W latach 1925-1926 był kierownikiem sekcji wioślarskiej. Następnie przeszedł do pracy w Zarządzie Głównym AZS Warszawa w którym był przez wiele kadencji wiceprezem sportowym oraz prezesem. Był działaczem niesłychanie sumiennym i oddanym idei sportu akademickiego. Entuzjazm Jego udzielał się pozostałym współpracownikom i członkom Zarządu. Za jego to sprawą wytwarzała się niepowtarzalna atmosfera prawdziwego sportu amatorskiego młodzieży akademickiej. Jeszcze jako kierownik sekcji wioślarskiej a później wiceprezes sportowy inspirował i ułatwiał, dzięki swym licznym i znaczącym kontaktom w ówczesnych władzach sportu polskiego, działalność prezesom AZS Warszawa a często ich także zastępując. Działał także w Centrali Polskich Akademickich Związków Sportowych. Po klęsce Polski w wojnie obronnej 1939 roku jeszcze w grudniu tegoż roku - dzięki umiejętnościom narciarskim przedostał się przez granice polsko-węgierską w Tatrach na Zachód do formułującej się tam Armii Polskiej. Dotarłszy do Anglii brał udział, jako lotnik Polskich Sił Powietrznych w ramach Royal Air Force (RAF) w walkach z niemieckim najeźdźcą. Był członkiem polskiej eskadry bojowej „306”. W wojsku awansował do stopnia podpułkownika, jednocześnie powierzono mu odpowiedzialną funkcję szefa jednostek dyspozycyjnych RAF-u. Za bohaterską postawę w latach II wojny światowej odznaczony został najwyższymi odznaczeniami i orderami polskimi oraz zagranicznymi. Po ukończeniu działań wojennych osiadł początkowo w Kanadzie a następnie przeniósł się do Stanów Zjednoczonych, gdzie w Pittsburgu pracował w umiłowanym zawodzie inżyniera mechanika-lotnika. Oprócz pracy zawodowej prowadził działalność naukowo-badawczą. Przez cały niemal czas pobytu za granicą utrzymywał łączność z Krajem. Wielokrotnie przyjeżdżał do Polski bądź w charakterze zapraszanego uczestnika kongresów naukowych bądź prywatnie. Interesował się zawsze problemami sportu akademickiego w Polsce a zwłaszcza problemami stołecznego AZS-u. Inspirował potrzebę wydania pełnej naukowej monografii Akademickiego Związku Sportowego. W spotkaniach towarzyskich z dawnymi Azetesiakami zawsze podkreślał, że obowiązkiem naszego pokolenia jest przekazanie potomności osiągnięć sportu akademickiego sportu, który w latach II Rzeczypospolitej był niemal synonimem reprezentacji Polski. Zaatakowany nieuleczalną chorobą nie utracił pogody ducha i niemal do ostatnich dni swego życia był tak jak przed laty aktywny społecznie. Zmarł 21 lutego 1983 roku w Pittsburgu. Uroczystości pogrzebowe odbyły się z udziałem licznie zgromadzonej tamtejszej Polonii. Zgodnie z życzeniem zmarłego prochy Jego sprowadzone zostaną do Ojczyzny Kraju. Zenon Różewicz, APS 09. 1983, s. 5; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 284; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., „Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty”, Warszawa 1962, s. 335.

Wohl, Andrzej (1911-1998). Początkowo działacz polityczny i dziennikarz, absolwent: filozofii na UW, następnie doktoryzował się (1960) i habilitował (1967) w zakresie nauk o wychowaniu fizycznym na AWF. Tytuł profesora nadzwyczajnego (1977) i zwyczajnego (1984) otrzymał także w zakresie tych nauk. Prof. A. Wohl kierował Zakładem Socjologii Sportu (1957-1961) oraz Kate-

drą Filozofii i Socjologii (1991 - 1921). Był też przewodniczącym Międzynarodowego Stowarzyszenia Socjologii Sportu (1999 - 1923) oraz redaktorem naczelnym „International Review of Sport Sociology” (1999 - 1988). Jest autorem 9 książek i około 199 innych prac naukowych. Prace prof. W. Wohla były tłumaczone na wiele języków. Uczestniczył też jako referent w kilkudziesięciu konferencjach naukowych i wykladał na wielu uniwersytetach na Wschodzie i Zachodzie. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 261.

Woicki Paweł Mateusz, ur. 29.06.1983, Tomaszów Maz. Siatkarz. Syn Krzysztofa i Aliny Michałowskiej. Absolwent Liceum Ogólnokształcącego w Tomaszowie Maz. i Częstochowie (2002), student Politechniki Częstochowskiej (wydz. marketingu). Zawodnik (182 cm, 75 kg, rozgrywający) UKS „Dziesiątka” Tomaszów Maz., Norwid Częstochowa (1998-02), AZS Politechniki Warszawa (2002-03), Wkrętmet Domex AZS Częstochowa (2003-08), Asseco Resovia Rzeszów (2008-09), Delecta Bydgoszcz (2009-). Karierę siatkarską rozpoczął w 2003 r., jako uczeń SP nr 10 (klasa sportowa) w Tomaszowie M. pod kierunkiem szkoleniowca, Krzysztofa Filipowicza. Trenerzy: K. Filipowicz, Lech Zagumny, Edward Skorek, Ljubomir Travica (klub), Grzegorz Ryś, Włodzimierz Madej, Raul Lozano (kadra). Medalista MP: 2004, 2005 -3 m. (Pamapol AZS Częstochowa), 2008 - 2 m. (Wkręt-met Domex AZS Częstochowa), 2009 - 2 m. (Resovia Rzeszów), PP: 2006 - 2 m., 2007 - 3 m., 2008 - 1 m. (Wkręt-Met Domex AZS Częstochowa). Uczestnik MŚJ: 2003 Teheran/Iran - 1 m. (mistrz świata), MEJ: 2003 Cetniewo - 5 m., Uniwersjady: 2005 Izmir/Turcja - 5 m. (kadra B), MES: 2005 Rzym - 5 m., 2009 Izmir Turcja - 1 m. (mistrz Europy). Kwalifikacje olimpijskie: 2008 Espinho - 1 m. Uczestnik LŚ: 2008 Rio de Janeiro - 5 m., 2009 Belgrad/Serbia - 11 m. Reprezentant juniorów (2003) i Polski (kadra Ai B). Najlepszy rozgrywający PP i Memoriału H. Wagnera (2008). Odznaczony za wybitne osiągnięcia sportowe - Krzyżem Kawalerskim OOP (2009). Olimpijczyk 2008 Pekin: zawodnik drużyny, która po zwycięstwach z Niemcami 3:0, Egipsem 3:0, Serbią 3:1, Rosją 3:2 i przegranej z Brazylią 0:3 zajęła w gr. B elim. (6 zesp.) 3 m. W ćwierćfin. przegrała z Włochami 2:3, odp. z konk. W turnieju zajęła 5 m. Woicki nie wystąpił w meczach z Egipcem i Włochami. Jerzy Szczygielski, Olimpijczycy województwa śląskiego (1924-2010), Racibórz 2010, s. 336-7.

Wojciechowski Antoni: zasłużony działacz AZS Poznań, członek Zarządu Głównego AZS od r. 1959. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 353.

Wojciechowski Bonawentura. Siatkarz AZS Warszawa. Poległ w kampanii wrześniowej 1939 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 90.

Wojciechowski Ziemowit (3 X 1948 Gdańsk), szermierz- florecista, zaw. AZS Warszawa, olimpijczyk (1976), medalista MŚ, 3-krotny MP (1974-77). IO 1976: 5 m. (druż.); MS 1974: 2 m. (druż.), 4 m. (indyw.), 1975: 5 m. (druż.), 1977: 4 m. (druż.). Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 623; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 285.

Wojewódzka (Wardyńska) Zofia (19 VI 1919 Łowicz), siatkarka, koszykarka i piłkarka ręczna, zaw. AZS, Spójni i Drukarza Warszawa, medalistka MŚ i 2-krotna medalista ME w siatkówce, 2-krotna MP w siatkówce (1938, 39), 3-krotna MP w koszykówce (1948-50), 56-krotna repr. Polski

w siatkówce (1948-54), 22-krotna repr. Polski w koszykówce (1947-52); w l. 1955- 76 trenerka siatkówki w Drukarzu, Skrze i Maratonie Warszawa; Zasł. Mistrz sportu. Siatkówka MŚ 1952: 2 m. ME 1949: 3 m., 1951: 2 m. Koszykówka ME 1951: 5 m. Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 623.

Wojtakajtis Władysław, pływak, olimpijczyk z Klubu AZS AWF Warszawa w latach siedemdziesiątych. Początkowo należał do Klubu „Neptun” Stargard Szczeciński i w barwach tego Klubu startował na Igrzyskach XIX Olimpiady w Meksyku (1968). AZS-AWF reprezentował w latach 1969-1972. Był 11-krotnym złotym medalistą Letnich Mistrzostw Polski i 9-krotnym Zimowych Mistrzostw Polski na dystansach 200, 400 i 1500 m stylem dowolnym oraz 17-krotnym rekordzistą Polski. Na VI Uniwersjadzie w Turynie (1970) zdobył brązowy medal na 1500 m (17;34;09 min). Na Igrzyskach XX Olimpiady w Monachium zajął 23 miejsce na 400 m stylem dowolnym (4;16,04 min) i 28 miejsce na 1500 m stylem dowolnym (17;23,47 min) 15. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 231; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 286.

Wojtkiewicz Leon Roman, ur. 31. XII. 1909 r. w Wilnie. Absolwent CIWF w Warszawie. Nauczyciel wychowania fizycznego w Wilnie. Lekkoatleta wileńskich klubów „Sokół”, AZS, WKS „Śmigły” oraz AZS Warszawa. Czołowy polski wieloboista i oszczepnik w latach 1929 - 1939. Mistrz Polski w rzucie oszczepem (1936 r.), wicemistrz Polski w dziesięcioboju (1933 r.), dziewięciokrotny brązowy medalista mistrzostw Polski w rzucie oszczepem (1934 r.), pięcioboju (1929 - 1931, 1933, 1934) i dziesięcioboju (1930, 1931, 1934). We wrześniu 1939 r. brał udział w obronie Wilna. W latach 1939 – 1942 mieszkał w Wilnie, gdzie pracował jako nauczyciel wychowania fizycznego i trener lekkiej atletyki. Wiosną 1942 r. został aresztowany i wywieziony na roboty przymusowe do Niemiec południowych. Tam zginął najprawdopodobniej w 1943 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 90-1..

Wojtnowicz Piotr. Piłkarz AZS Warszawa. W czasie okupacji hitlerowskiej przebywał w Warszawie, gdzie od 1940 r. uczestniczył w konspiracyjnych zawodach piłkarskich. Był więziony na Mokotowie. Zginął podczas ucieczki po buncie więźniów i zamachu na straż więzienną. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 91.

Wolańska, Teresa (1927-2000). Urodziła się 8 października 1927 r. w Rzeszowie, jako córka Józefa i Anny. Ojciec był pracownikiem fizycznym PKP w Rzeszowie. Szkołę podstawową ukończyła w Rzeszowie w 1940 r. Podczas okupacji uczęszczała do Publicznej Szkoły Handlowej, skąd została zabrana na roboty przymusowe do Niemiec. Zbiegła z transportu, w związku z czym musiała się okrywać, a rodzina była prześladowana. Od marca 1943 r. przebywała w Robczycach powiat Dębica, gdzie uczęszczała do Publicznej Szkoły Ogrodniczej z internatem. Po roku wróciła do Rzeszowa i natychmiast po jego wyzwoleniu rozpoczęła naukę w Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcącym Żeńskim w Rzeszowie, które ukończyła w trybie przyspieszonym. W czerwcu 1947 r. uzyskała świadectwo maturalne z samymi bardzo dobrymi wynikami. W tym samym roku zdała egzaminy i została przyjęta do AWF w Warszawie. Studia ukończyła w 1950 r. z tytułem magistra wychowania fizycznego. W czasie studiów i bezpośrednio po ich zakończeniu zajmowała się czynnie sportem. Była zawodniczką drużyny mistrza Polski w koszykówce kobiet - AZS Warszawa. Po ukończeniu studiów została zatrudniona w AWF w Warszawie jako asystent Katedry Teorii i Metodyki Zespołowych Gier Sportowych. Pra-

cowała następnie w katedrach: Teorii i Metodyki Wychowania Fizycznego, Psychologii i Pedagogiki (jako adiunkt). Szukała najodpowiedniejszego miejsca dla realizacji swoich zainteresowań naukowych dotyczących rekreacji. W 1966 r. uruchomiona została w AWF pierwsza w Polsce specjalizacja rekreacji ruchowej na bazie programu jej współautorstwa. W 1967 r. w ramach Katedry Teorii i Metodyki AWF podjęła pracę w nowo utworzonym Zakładzie Rekreacji Ruchowej, którego była współorganizatorem a następnie wieloletnim kierownikiem (1972-1999). W uczelni prowadziła ćwiczenia, wykłady na studiach stacjonarnych i zaocznych, zajęcia na specjalizacji, była opiekunem praktyk pedagogicznych, prowadziła seminaria magisterskie i doktorskie. Była członkiem Rady Wydziału, Senatu, szeregu komisji uczelnianych. Poza kierowaniem Zakładem Rekreacji Ruchowej pełniła w uczelni szereg odpowiedzialnych funkcji: z-cy dyrektora Instytutu WF i RR (1974-1977), prodziekana Wydziału WF (1977-1980), dziekana Wydziału WF (1984-1987) oraz kierownika Katedry Rekreacji i Turystyki na Wydziale WF (1993-1999). Opublikowała kilka prac na temat budowy ciała koszykarek, struktury społeczno-demograficznej zawodniczek, nauczania koszykówki i kryteriów stosowanych przy egzaminach wstępnych dla kandydatów na studia wychowania fizycznego. Wkrótce jednak jej zainteresowania naukowe zwróciły się w kierunku rekreacji ruchowej, w której dzięki doświadczeniom wyniesionym ze sportu wyczynowego oraz działalności na forum Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej mogła się w pełni realizować. Był to okres tworzenia się teoretycznych podstaw rekreacji, kształtowania się form organizacyjnych i programowych sportu dla wszystkich. Temu kierunkowi poświęciła całą swoją działalność naukową, zawodową oraz społeczną. W 1960 r. jako stypendystka w ramach wymiany międzynarodowej przebywała na 4 miesięcznym stypendium naukowym w New York University, USA, a w 1963 r. na 2-tygodniowym stażu w uczelniach wychowania fizycznego w Moskwie i Leningradzie. Ten okres naukowych zainteresowań i studiów zamknięty został dysertacją doktorską: *Aktualne problemy sportu rekreacyjnego dorosłych w Polsce na tle porównawczym*, którą obroniła w 1963 r. W latach 1967-83 podjęła badania nad rekreacją w rodzinie. Dostrzegała rolę tej podstawowej komórki społecznej w wychowaniu do rekreacji. Działalność naukowa T. Wolańskiej na tym polu miała nie tylko walory poznawcze, ale też aplikacje praktyczne. Włączyła się i bardzo zaangażowała w praktyce TKKF-u, który w tym okresie promował hasło „sport w rodzinie”, starała się pomóc w określeniu zadań, funkcji, potrzeb oraz programów w tym obszarze działalności rekreacyjnej. Na temat rekreacji w rodzinie opracowała szereg prac naukowych i artykułów programowych. Innym obszarem zainteresowań naukowych T. Wolańskiej, ukierunkowanym na wychowanie do rekreacji, była szkoła. W 1968 r. rozpoczęła badania, studiując programy i trendy światowych systemów wychowania fizycznego, a następnie przeprowadzała ogólnopolskie badania wśród nauczycieli wychowania fizycznego oraz wśród studentów różnych kierunków studiów wyższych. Uwieńczenie tej pracy znalazło wyraz w rozprawie habilitacyjnej; *Wychowanie do rekreacji w szkolnym systemie wychowania fizycznego*, która wytyczała dalsze drogi badań w zakresie tej problematyki. W 1976 r. T. Wolańska uzyskała stopień doktora habilitowanego. Pełniła najpierw funkcje sekretarza problemu resortowego 102. Następnie w roku 1974 na zlecenie Instytutu Organizacji i Zarządzania Ministerstwa Przemysłu Maszynowego przeprowadziła wraz z zespołem badania wdrożeniowe nad modelem wypoczynku i rekreacji kadr kierowniczych MPM, a w 1980 WSK „Mielec”. W latach 1976-80 prowadziła badania w ramach problemu resortowego 104 na temat wzorów i wzorców rekreacji ruchowej różnych środowisk i grup społecznych. Od 1981 r. kierowała problemem węzłowym 10.7.1982 Wychowanie do rekreacji w optymalizacji systemu kultury fizycznej oraz badania empiryczne nad rolą rodziny w wychowaniu do rekreacji. Z badań naukowych prowadzonych przez prof. T. Wolańską w ostatnim dziesięcioleciu można wymienić szereg tematów badań własnych np.

„Ustawiczne uczestnictwo w k.f. ludzi dorosłych - czynniki stymulujące i bariery” (1988-1991). „Ustawiczność k.f. w procesie polskich przemian społecznych” (1991), „Społeczno-kulturowe wartości zabaw i gier ruchowych jako czynnik wf, zdrowia i kultury wypoczynku” (1994-1997) oraz badań statutowych np. „Czynniki stymulujące uczestnictwo ludzi w cyklu życia w kulturze fizycznej” (1992-1996) czy „Charakterystyka wartości wybranych popularnych form rekreacji” (1997-1999). Była również kierownikiem grantów promotorskich np. „Wychowanie do rekreacji fizycznej przez sport zawodników z województw Wschodniej Ściany Polski” (1995-1997). Jednak do najbardziej znaczących należy zaliczyć *Opracowanie Koncepcji Modelu Systemu Upowszechniania SPORTU finansowane przez Komitet Badań Naukowych*. Przyszłość badań dotyczących sportu dla wszystkich widziała w działaniach integracyjnych różnych specjalistów, których potrafiła zainteresować i skupić wokół swojej problematyki. 10 lipca 1988 r. Przewodniczący Rady Państwa nadał T. Wolańskiej tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego w zakresie nauk kultury fizycznej, a 1 sierpnia 1991 r. tytuł profesora zwyczajnego. Profesor T. Wolańska wypromowała 8 doktorów (była opiekunem dalszych 8) wielu magistrów, wykonała 19 recenzji prac doktorskich i 1 habilitacyjną, brała udział w pracach Komisji do przeprowadzania przewodów habilitacyjnych i doktorskich oraz w Komisjach nadających tytuły naukowe. Jej stosunek do życia i pracy, spontaniczność i autentyczność sprawiały, że była aktywnym członkiem licznych organizacji i towarzystw: Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej (od 1957 roku do końca swojego życia), dając mocną podbudowę naukową i pełniła w nim funkcję prezesa Ogniska TKKF „Bielany” (1957-52), prezydium ZG TKKF (1957-82), wice prezesem ZG TKKF (1974-82), przewodniczącą Komisji Programowej i Metodycznej (1970-82); Komitetu Nauk o Kulturze Fizycznej PAN (od 1980 roku) pełniąc funkcję przewodniczącej komisji ds. badań; Rady Wyższej Szkolnictwa Kultury Fizycznej (od 1982 roku); Rady Naukowej Instytutu Turystyki (1978-80); Rady Wychowania Fizycznego GKKFiT (1972-78); Rady Upowszechniania Kultury Fizycznej GKKFiS (od 1978 roku); Plenom GKKFiS (1978-81); Polskiego Towarzystwa Naukowego Kultury Fizycznej (od 1975 roku); Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego (1993-1999). Aktywnie działała w wielu międzynarodowych stowarzyszeniach i organizacjach.. Obecność i wysoka pozycja na arenie międzynarodowej, aktywny Jej udział w pracach naukowo-badawczych i organizacyjnych w zakresie sportu dla wszystkich sprawiły, że stała się światowym ekspertem w tej dziedzinie nauki. Była członkiem Komitetu Wykonawczego Światowej Rady d/s Nauk Wychowania Fizycznego i Sportu przy UNESCO tj. ICSSPE/CIEPSS, gdzie pełniła (przez dwie kadencje w latach 1977-1983) funkcję przewodniczącej Komitetu „Sport i Czas Wolny”. Dożywotnio była członkiem Komitetu Wykonawczego ICSSPE i współorganizatorem wielu międzynarodowych kongresów i seminariów. W latach 1980-1970 współpracowała z IRA (International Recreation Association) jako członek międzynarodowej grupy doradczej. Była również współzałożycielem Europejskiego Stowarzyszenia Czasu Wolnego i Rekreacji - ELRA, gdzie w latach 1972-83 była członkiem Komitetu Wykonawczego, zaś od 1984 r. członkiem Grupy Doradczej nr 5 KLRA ds. Kształcenia Specjalistów Rekreacji. Opracowywała, wygłaszała i publikowała na forum międzynarodowym doniesienia z zakresu kształcenia animatorów i instruktorów rekreacji ruchowej w Polsce i na świecie. Współdziałała z TAFISA (Trim and Fitness International Sport for All Association), jako uznany i ceniony ekspert. Za działalność na rzecz Komitetu Naukowego ICSSPE oraz za zastosowania badań naukowych w kulturze fizycznej dla metodologii wychowania fizycznego i sportu została wyróżniona w 1983 r. przez Komitet Naukowy ICSSPE/UNESCO nagrodą naukową im. Filipa Noela Bakera. Fińska Federacja Sportu, w dowód uznania za działalność na polu nauki i praktyki rekreacji dotyczącej współpracy naszych krajów odznaczyła T. Wolańską Medalem SVOL. Za swoją postawę, sumienność i rzetelność w pracy nau-

LUDZIE AZS-u

kowej, dydaktycznej i społecznej była wielokrotnie odznaczana i wyróżniana. Posiadała następujące odznaczenia: Złotą Odznaką Honorową TKKF (1984), Złotą Honorową Odznakę ZNP (1971), Srebrny Krzyż Zasługi (1972), Złoty Krzyż Zasługi (1974), Medal Komisji Edukacji Narodowej (1977), Srebrną Odznakę im. Janka Krasickiego (1978), Złotą Honorową Odznakę „Za zasługi dla Warszawy” (1977), Złotą Odznakę - Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej (1982), Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1983). Otrzymywała nagrody indywidualne i zespołowe za osiągnięcia naukowe i dydaktyczno-wychowawcze i była wielokrotnie wyróżniana w uczelni, kraju i poza granicami. Pisarski dorobek naukowy profesor T. Wolańskiej jest bogaty i zróżnicowany. Dotyczy wielu płaszczyzn rekreacji ruchowej, wynosi 225 pozycji, w tym 94 oryginalnych prac badawczych, 72 rozpraw problemowych, 28 podręczników i skryptów, 17 artykułów metodycznych i 14 innych. Oprócz publikacji wygłosiła wiele referatów na konferencjach krajowych i zagranicznych. Całe swoje życie zawodowe prof. T. Wolańska związała z AWF w Warszawie. Pracowała to od 01.09.1950 do 30.09.1998 roku. Po przejściu na emeryturę od 1.09.1998 roku kontynuowała pracę na Uczelni na stanowisku profesora zwyczajnego. Optymizm i afirmacja życia we wszystkim co robiła, Jej umiejętność tworzenia atmosfery, w której bardzo poważne podejście do obowiązku (duże wymagania stawiane sobie i innym) łączyła z serdecznym, ciepłym otwarciem na drogiego człowieka, jego problemy naukowe i życiowe sprawiały, że przebywanie w Jej towarzystwie było edukacją i przyjemnością zarazem. Potrafiła słuchać i rozmawiać ze wszystkimi oraz śmiało wygłaszać swoje poglądy, które nie zawsze były popularne. Była wspaniałym człowiekiem łączącym w sobie cechy rzetelnego naukowca-badacza, wyrozumiałego nauczyciela i oddanego przyjaciela. Osobą skromną, uczciwą i mądrą, o wielkim sercu, cenioną i podziwianą przez całe swoje otoczenie. W 1953 r. zawarła związek małżeński z Napoleonem Wolańskim. Z małżeństwa tego jest dwóch synów - Przemysław (ur. w 1955 r.) i Rafał (ur. w 1984 r.). Zmarła 2 marca 2000 r. i jest pochowana na Cmentarzu Komunalnym w Łomiankach. Andrzej Dąbrowski, Ewa Kozdroń, Teresa Wolańska (1927-2000), w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom II, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2000, s. 70-73.

Wolf, Adam, żeglarz, olimpijczyk z 1928 r. Pionier żeglarstwa sportowego w Polsce. W latach 1925-1932 komandor Yacht Klubu AZS Warszawa. Współzałożyciel w 1924 r. Polskiego Związku Żeglarskiego, w którym do 1939 r. prowadził rozległą działalność organizacyjną i szkoleniową. Twórca podstaw racjonalnego rozwoju żeglarstwa regatowego w Polsce. W" latach okupacji niemieckiej prowadził działalność konspiracyjną, współpracując z kontrwywiadem Komendy Głównej Armii Krajowej. Uczestniczył w podziemnym życiu naukowym, kontynuując badania historyczne nad średniowiecznym Mazowszem. Pionier żeglarstwa polskiego, olimpijczyk z 1928 roku Adam Wolff, pracując w okresie okupacji w Archiwum Głównym Akt Dawnych, kontynuował w swoje prace badawcze nad średniowiecznym Mazowszem. Juliusz Wiktor Gomulicki, wspominając swoje naukowe kontakty z Adamem Wolfem w czasie okupacji, przytacza „konspiracyjne” spotkanie naukowe, na którym to referował tezy swojej pracy o początkach Warszawy. Ryszard Wryk, Sport i wojna. Losy polskich olimpijczyków w latach drugiej wojny światowej, Poznań 2016, s. 90; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 352; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 287.

Wolny Edward: wieloletni, zasłużony działacz AZS, odznaczony pierwszą odznaką złotą Związku. Przewodniczący Głównej Komisji Rewizyjnej od 1957 r. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 353.

Wołosiewicz Adolf, ur. 6 VI 1911 r. w Kijowie. Inżynier mechanik. Wioślarz AZS Warszawa. Akademicki wicemistrz świata w konkurencji ósemka ze sternikiem z 1937 r. We wrześniu 1939 r. brał udział w obronie Warszawy. Latem 1944 r. wraz z żoną i matką został aresztowany i wywieziony do obozu koncentracyjnego w Buchenwaldzie, gdzie zginął w styczniu 1945 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 91.

Wołoszyn Stefan. Urodził się 19 sierpnia 1911 r. we Lwowie z ojca Aleksego Wołoszyna i matki Władysławy z domu Jaracz. Lata dziecięce spędził w domu rodzicielskim. Do szkoły ludowej zaczął uczęszczać w Krakowie, do gimnazjum w Grybowie, a następnie w Brześciu nad Bugiem, uzyskując maturę w 1929 r. w Państwowym Gimnazjum im. Romualda Traugutta. Studia wyższe w zakresie nauk filozoficznych, pedagogicznych i filologii polskiej odbywał w latach 1929-1934, na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Tam też ukończył w 1933 r. Studium Pedagogiczne, a w 1934 r. uzyskał dyplom magistra filozofii. W latach 1935-1939 kontynuował studia w Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie. Dyplom doktora filozofii w zakresie nauk pedagogicznych i historii literatury polskiej uzyskał w 1949 r. na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Docentem został mianowany w 1955 r., a w 1961 r. został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Uniwersytecie Warszawskim. Tytuł profesora nadano mu w 1972 r. Pracę zawodową etatową rozpoczął w 1935 r. w Wilnie jako nauczyciel w Państwowym Liceum i Gimnazjum im. Adama Mickiewicza. Dyplom nauczyciela szkół średnich uzyskał w 1937 r. Lata II wojny światowej spędził w Wilnie, pracując kolejno: w 1939/40 roku w Komitecie Pomocy Uchodźcom Polakom jako biuralista, w r. szk. 1940/41 w V Średniej Szkole Wileńskiej jako nauczyciel, w latach 1941-1944 na kolejowym składzie opałowym w Wilnie jako robotnik, a w roku 1944/45 (do chwili repatriacji w styczniu 1945 r. do Polski) w polskim Męskim 7 Gimnazjum Wileńskim jako nauczyciel. W latach 1945-1946 pracował jako nauczyciel i dyrektor Liceum Pedagogicznego w Białymstoku oraz nauczyciel Państwowego Gimnazjum Żeńskiego. Od lipca 1946 r. pracował w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu na Wydziale Humanistycznym, kolejno na stanowisku st. asystenta i adiunkta. W latach 1950-1953 był zastępcą profesora i kierownikiem Katedry Pedagogiki w Uniwersytecie Poznańskim. Równocześnie prowadził Zakład Pedagogiki w Wyższej Szkole Wychowania Fizycznego w Poznaniu. Z dniem 1.09.1953 r. decyzją Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego został przeniesiony z Uniwersytetu Poznańskiego na stanowisko samodzielnego pracownika nauki do Katedry Pedagogiki Uniwersytetu Warszawskiego, w którym pracował kolejno na stanowisku docenta, profesora nadzwyczajnego i zwyczajnego, pełniąc funkcję kierownika Zakładu Pedagogiki Ogólnej i Ogólnej Teorii Wychowania (1955-1981) oraz dziekana (1980-1981). Będąc już na emeryturze, był konsultantem naukowym w Instytucie Kształcenia Nauczycieli w Warszawie (1981-1991). AWF w Warszawie pracował w latach 1953-1971, kierując w tym okresie katedrą Pedagogiki oraz pełniąc funkcję prorektora (1956-1960) i rektora (1960-1970). W 1992 r. nadano mu godność doktora honoris causa Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Prof. S. Wołoszyn odegrał w AWF znaczącą rolę społeczną wybitnego rektora nauczyciela i uczonego. Ze swych powinności wieloletniego rektora wywiązywał się zawsze z powagą, godnością i pełną odpowiedzialnością, mając na względzie tylko i zawsze dobro uczelni, rozwój i służbę społeczną studentom i pracownikom, rozślawiając jej imię, godnie ją reprezentując na zewnątrz i zdobywając dla niej i najwyższe prawa akademickie - doktoryzowania i habilitacji. W kierowaniu uczelnią, w okresie jej dynamicznego rozwoju, wzorowo współpracował z organami kolegialnymi, organizacjami społecznymi i samorządem studenckim. Wielką wagę

przywiązywał do współdziałania AWF z innymi uczelniami i ośrodkami naukowymi, zarówno w kraju, jak i na arenie międzynarodowej, zapewniając warszawskiej AWF na wiele lat wiodącą pozycję wśród uczelni wychowania fizycznego. Nastąpiła wtedy intensyfikacja badań naukowych, rozpoczęto w uczelni regularnie organizować konferencje i seminaria: uczelniane, ogólnokrajowe i międzynarodowe, jak np. seminarium na temat szkolnej problematyki wychowania fizycznego (1961), w sprawie filozoficznych i socjologicznych zagadnień kultury fizycznej (1963), konferencja FIEP (1964), konferencja AIESEP na temat kształcenia kadr wychowania fizycznego i sportu (1970). W 1962 r., ukazał się I tom „Roczników Naukowych” pod red. S. Wołoszyna, a od 1966 r. AWF wydawała miesięcznik „International Review of Sport Sociology”. W tym czasie powołano w uczelni komitety redakcyjne monografii, wydawnictw dydaktycznych i skryptów. W 1964 r. odbyła się pierwsza studencka sesja naukowa. Profesor S. Wołoszyn był wielkim rzecznikiem sportu akademickiego i wiele uwagi poświęcał działalności klubu AZS-AWF, który w tym czasie był jednym z najsilniejszych klubów sportowych w Polsce, a AWF czołowym ośrodkiem polskiego sportu ze swoimi swoistymi szkołami trenersko-sportowymi w wielu dyscyplinach sportu, kształcącymi trenerów i instruktorów dla całego polskiego ruchu sportowego. Jako rektor profesor S. Wołoszyn dbał o rozwój bazy dydaktyczno-naukowej uczelni. Za jego kadencji przeprowadzono modernizację i rozbudowę hali lekkoatletycznej, biblioteki, zbudowano cztery pawilony sportowe, rozpoczęto budowę hali gier sportowych, dynamicznie rozwijał się Ośrodek Przygotowań Olimpijskich i wybudowano hotel „Meksyk”. Na trwałe w środowisku ludzi związanych z kulturą fizyczną zapisał się w szczególności jako autorytet doskonałego, a niepowtarzalnego Nauczyciela, niedościgniony wzór osobowy człowieka wielkiego serca i umysłu, będącego uosobieniem kultury w kontaktach z ludźmi; pedagoga-humanisty, który nad wszystkie dobra przedkładał zawsze dobro człowieka. Był doskonałym dydaktykiem. Prowadząc z równym powodzeniem wykłady kursowe i monograficzne, seminaria magisterskie i konwersatoria doktorskie. Pod jego kierunkiem wykonano kilkaset magisterii i był promotorem w kilkudziesięciu doktoratach (w AWF 17). Pracując w AWF w Warszawie był równocześnie: w ZG ZNP – członkiem Sekcji Szkół Wyższych; członkiem Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego działając w Sekcji Wychowania Fizycznego i Komisji Podręczników Akademickich członkiem Prezydium GKKFiT (1968-1971); członkiem Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej ds. Stopni i Tytułów Naukowych; członkiem Komitetu Nauk Pedagogicznych i wielu towarzystw naukowych. W zakres działań Profesora zaliczyć należy kilkaset recenzji w przewodach doktorskich i habilitacyjnych, udział w kilkudziesięciu komisjach opiniotwórczych do tytułu naukowego profesora. Aktywnej działalności dydaktycznej i organizacyjnej towarzyszyła wielostronna twórczość naukowa. W bogatym dorobku naukowym Profesora wyróżnić można konsekwentną wierność określonym zainteresowaniom, którym daje wyraz w kilkuset pracach, w tym kilkunastu książkach własnych, nie licząc kilkudziesięciu, w których był współautorem i redaktorem. Wkład Profesora do rozwoju pedagogiki jest nie tylko znaczący, ale wręcz prekursorski. Nie tylko liczy się dorobek publikacyjny Profesora w tym zakresie zapoczątkowany w 1955 r. pracą O potrzebie badań pedagogicznych w dziedzinie wychowania fizycznego, ale to, że problematykę badań pedagogicznych włączył w całokształt działalności naukowej nauk pedagogicznych w Polsce i że stworzył szkołę naukową, z której rekrutują się wszyscy kontynuujący do dziś dzieło Profesora, kierując Zakładami i Katedrami Pedagogiki w wielu uczelniach w Polsce. Profesor S. Wołoszyn kładąc szczególny nacisk na etyczne aspekty wychowania, na sferę norm oraz ich kodyfikację, w podobny sposób postrzega obszar kultury fizycznej, wskazując na osobotwórcze funkcje wychowania fizycznego. Był obrońcą idei olimpijskiej, badaczem i rzecznikiem socjalizacyjnej i perfekcjonistycznej funkcji sportu - co potwierdza jego wkład w podniesienie rangi zawodowej i autorytetu nauczyciela

LUDZIE AZS-u

wychowania fizycznego w szkolnictwie polskim. Jest autorem ponad 300 prac naukowych, w tym wielu niezwykle cennych, które doczekały się kilku wydań, wydawcą źródeł, redaktorem prac zbiorowych, autorem podręczników a także haseł i artykułów w „Kalendarzu Nauczycielskim” oraz w leksykonach i encyklopediach pedagogicznych. Następnym pokoleniom będzie jeszcze służyło wydanie ostatnie *Dziejów oświaty i myśli pedagogicznej* wraz z 4 tomami źródeł. Wydana w 1998 r. książka pt. *Nauki o wychowaniu w Polsce w XX wieku* jest syntetyzującą oceną dorobku polskiej pedagogiki z jej wieloma subdyscyplinami, w tym Pedagogiki kultury fizycznej. Do najcenniejszych jego prac w zakresie kultury fizycznej należy zaliczyć: *O badaniach pedagogicznych nad wychowaniem fizycznym prowadzonych w Katedrze Pedagogiki AWF* (1960), *Wychowanie fizyczne i sport w szkołach wyższych* (1961), *Pedagogiczne aspekty wychowania fizycznego i sportu* (1964), *W sprawie modelu wychowania sportowego oraz potrzebie pedagogicznego kodeksu trenera sportowego* (1969), *Funkcje i zadania współczesnego wychowawcy fizycznego a problematyka jego kształcenia* (1970), *Pedagogika wychowania fizycznego i sportu* (1970), *Wychowanie fizyczne i sport jako czynnik wychowawczy* (1973), *Olimpizm a wychowanie. Czy można zaufać humanizmowi sportu?* (1985), *Sport a wychowanie* (1987), *Czy pedagogika kultury fizycznej może być wolna od ideologii?* (1993), *Dylematy pedagogiki olimpizmu* (1994), *Olimpizm - edukacją globalną* (1996). Aktywnie działając w ruchu korczakowskim, przygotował interesującą monografię o Januszu Korczaku. Wydana z okazji jubileuszu 75-lecia Profesora książka *Pedagogiczne wędrówki i przez wieki i zagadnienia*, zawiera obok tekstów Autora, interesujące dane z życiorysu i drogi zawodowej Profesora oraz promocji do tytułu Doctora Honoris, który otrzymał w Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie 10 listopada 1992 r., a także do odnowienia po 50 latach Doktoratu na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Na tę okoliczność ukazało się drugie - uzupełnione - wydanie tej książki obok faktów z życia i twórczości Profesora zawiera wybrane studia i szkice Wołoszyna w czterech grupach problemowych: *Z metodologicznych podstaw pedagogiki*, *Z dziejów myśli pedagogicznej*, *Z problematyki pedeutologicznej*, *Z pedagogiki sportu* oraz wypowiedzi 30 osób - wychowanków i kolegów, które oddają charakter kontaktów naukowych, koleżeńskich i społeczno-zawodowych Profesora z innymi osobami. Profesor Stefan Wołoszyn aktywnie działał w ruchu olimpijskim. Był członkiem Polskiej Akademii Olimpijskiej i Klubu Fair Play przy PKOl, w pracach którego uczestniczył do końca swej aktywności, otrzymując status honorowego członka i Honorową Nagrodę - Statuetkę Fair Play - za wybitne osiągnięcia na rzecz promocji wartości fair play w wychowaniu młodzieży. Zainteresowania sportem Profesora miały wpływ na całą rodzinę i sposób spędzania wspólnie wolnego czasu. Jako student uprawiał piłkę nożną i zdobył kwalifikacje sędziowskie w tej dyscyplinie. Pani Lidia - żona Profesora - wspominając czasy wileńskie opowiadała, jak nie mając pojęcia o piłce nożnej, podczas spotkania z Profesorem - ówczesnym narzeczonym - usłyszała „Idziemy na mecz”. Jak sama stwierdziła, pozostało jej jedno: „Polubić to”. I polubiła wraz z dziećmi, dla których uczestnictwo w zajęciach rekreacyjno-sportowych, w kontakcie z przyrodą stanowiło relaks, szansę na samorealizowanie się i wypoczynek - zarówno w okresie młodości, jak i dziś. Za swą aktywną pracę zawodową i społeczną Profesor otrzymał szereg odznaczeń i wyróżnień, wśród których należy wymienić odznaczenia państwowe: Złoty Krzyż Zasługi, Tytuł honorowy „Zasłużony nauczyciel PRL”, Krzyż Kawalerski, Krzyż Oficerski, Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski. Ponadto posiadał wiele odznak resortowych, jak np.: Zasłużony Działacz Kultury, Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej, Odznaka i Medal 100-lecia Sportu Polskiego, Medal „Za zasługi dla obronności kraju”, Medal KEN, Medal UW i wiele innych odznak honorowych organizacji, stowarzyszeń, uczelni (w tym zagranicznych m. in. honorowe odznaki ZNP, AZS, TWP, PTNKF. Profesor Stefan Wołoszyn miał

LUDZIE AZS-u

bardzo udane życie rodzinne. Jego Żona - Lidia profesor psychologii rozwojowej i wychowawczej - była partnerką jego życia przez ponad 65 lat. Córka Ewa Radwańska jest profesorem nauk medycznych w zakresie endokrynologii, a syn Andrzej - mgr inżynier kierownikiem Laboratorium Wydziału Budownictwa Okrętowego Politechniki Gdańskiej. Ostatnie igrzyska Olimpijskie w Atenach Profesor oglądał z dużym zainteresowaniem, siedząc w fotelu. W dwa dni później - 2 września 2004 roku – zakończył życie. Spoczął wraz ze swą Żoną Lidią na Cmentarzu Bródnowskim w jednej mogile (G-50-3-3). Żukowska, Z., Stefan Wołoszyn - (1911-2004), w: Hądzelek K., A. Mazur (red.), Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, tom IV, Warszawa 2005, s. 61-65; Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 39.

Woynarowska Helena: ur. w 1907 r. Członek AZS Warszawa od 1921 r. Wszechstronna sportsmenka. Reprezentantka Polski w koszykówce od początku powstania tej dyscypliny w Polsce (1928 r.), reprezentantka AZS w koszykówce, hazenie i następnie w szczypiorniaku, aż do 1939 r. Równocześnie mistrzyni, rekordzistka i reprezentantka Polski w lekkiej atletyce. Zginęła tragicznie w katastrofie motocyklowej w 1945 r. w Krakowie. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 353. Fot. NAC PIC_1-S-899-1

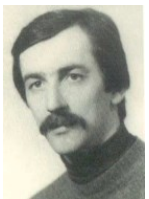
Woynowska Zofia, pływaczka AZS AWF Warszawa, która w latach 1967-1974 była 24-krotną złotą, 9-krotną srebrną i 8-krotną brązową medalistką na Letnich i Zimowych Mistrzostwach Polski oraz 33-krotną rekordzistką Polski na dystansach od 50 do 200 m stylem dowolnym, 100 m stylem motylkowym oraz w sztafecie 4x100 m stylem dowolnym. Uczestniczyła w licznych spotkaniach międzypaństwowych i mityngach międzynarodowych oraz w Pucharze Europy, w którym zdobyła 2 brązowe medale na 100 m stylem dowolnym (1969, 1971).¹² W lipcu 1978 roku na pływalni londyńskiego Crystal Palace odbyły się XX Mistrzostwa Świata w Ratownictwie Wodnym. Wielką indywidualnością zawodów była Zofia Woynowska-Krawczyk, która zdobyła 5 medali: 1 złoty w czwórboju (746,1 pkt), 1 złoty drużynowo kobiet (2078,8 pkt) oraz 2 złote medale: w wiosłowaniu na dystansie 150 m i w konkursie rzutów kołem ratunkowym oraz 1 srebrny medal w holowaniu na 50 m. Jej mąż Jacek Krawczyk zdobył 3 brązowe medale: 1 - w czwórboju (726,7 pkt), 1 drużynowe mężczyzn (2107,2 pkt) i 1 w konkurencji indywidualnej. W łącznej klasyfikacji drużyna polska zajęła 1 miejsce (4186,0 pkt) przed zespołami Francji i Wielkiej Brytanii. M Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 230.

Wódke Dariusz; szermierz (szablista); ur. 26 lutego 1952 w Warszawie. Zawodnik AZS AWF Warszawa 1969-1988. Mistrz świata 1981. Trener we włoskich klubach: Circolo della Scherma Terni 1995-2000; Circolo Scherma „Grille” Perugia 2001-2009; Circolo Scherma Anizo 2001-2006; Circolo Gymnasium Raiano-Abruzzo 2005-; Circolo Schernistico Unbro w Perugii 2009-. Miejsce zamieszkania: Włochy. Z. A. Judycki, Polscy sportowcy w świecie, Warszawa 2014, s. 288; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 627.

Wójcicki, Witold, ur. 13.06.1965 r. w Warszawie. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby Orkana Sochaczew (1981-1984, 1989), AZS AWF Warszawa (1985-1989, złote medale mistrzostw Polski seniorów, srebrny 1987). Pierwszy trener Bogdan Pietrak. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 2 oficjalne mecze międzypaństwowe, wystąpił na pozycji skrzydłowego ataku. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 117-118.

Wrocławski Roman, sekcję zapasów AZS-AWF Warszawa zasilił na początku lat osiemdziesiątych XX wieku. Jako utalentowany zawodnik przybył z „Wisłoki” Dębica. Należał już wówczas do najwybitniejszych zapaśników polskich w stylu klasycznym (w wadze 100 kg); był wielokrotnym mistrzem Polski, brązowym medalistą Mistrzostw Świata Juniorów (1975), finalistą Mistrzostw Europy - 4 miejsce (1977). W barwach AZS-AWP zdobył mistrzostwo Polski (1982) i złoty medal na Mistrzostwach Świata w Katowicach (1982); po kolejnej zmianie barw klubowych („Piotrcovia”) był jeszcze wielokrotnie medalistą i finalistą Mistrzostw Europy; zakończył swoją bogatą karierę startem na igrzyskach XXIV Olimpiady w Seulu (1988), zajmując w turnieju olimpijskim 7 miejsce w wadze superciężkiej (130 kg). M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 346; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 628.

Wróbel Leon, ur. 6. 04. 1954 w Nieporęcie. Żeglarz (klasa „470”), w. 183 cm, c.c. 88kg. IO 1980 Moskwa, 5 m.; dwukrotny mistrz świata 1968, 1971; czterokrotny medalista ME srebrny 1971, brązowy 1976, 1978, 1979; czterokrotny mistrz Polski 1975-79. Klub AZS Warszawa. Wykształcenie średnie, elektrotechnik. Żonaty. Mieszka w Białobrzegach. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 291.

Wróbel, Bogdan ur. 09.02.1976 r. w Sochaczewie. Wykształcenie średnie. Zawodnik rugby Orkana Sochaczew (1990-1999, 2000-2004, złote medale mistrzostw Polski „7”: 2001, 2002, srebrne: 1999, 2000, brązowy 1998, srebrne medale mistrzostw Polski juniorów: 1993, 1995, brązowy 1994, srebrne medale mistrzostw Polski kadetów: 1991, 1992, 1993), AZS AWF Warszawa (1999). Pierwszy trener Krzysztof Ciesielski. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 35 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 121 punktów, występował na pozycjach łącznika, obrońcy i skrzydłowego ataku. Uczestnik mistrzostw świata juniorów (1993, 1994, 1995). Zawodnik Roku Polskiego Związku Rugby (1998). Instruktor rugby (1995). Trener seniorów Orkana Sochaczew (wspólnie z Maciejem Brażukiem 2000). Odznaczony: Honorowa Srebrna Odznaka PZR (21.11.2001). M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 118.

Wróbel, Władysław (1925-1977). Urodził się 22 stycznia 1925 r. w Sorochowie pow. Jarosław na Podkarpaciu w rodzinie Seweryny z Kojkowskich i Klemensa Wróbla Ogrodnika W majątkach Czartoryskich i Sapiechów. Szkołę powszechną ukończył w Krasieczynie (pow. Przemyśl) w 1939 r. i rozpoczął pracę jako pomocnik ogrodnika. W 1939 -1945 był wraz z rodziną wielokrotnie przesiedlany przez Rosjan i Niemców. Pracował jako pomocnik ogrodnika, pracownik rolny w sowchozie w Borowyrn Kącie (1940), robotnik budowlany w firmie Wernera w Równem (1943). W czasie ewakuacji firmy do Niemiec uciekł i pracował w okolicach Jarosławia jako robotnik rolny. Po zakończeniu działań wojennych odnalazł rodzinę przesiedloną do Strzyżewa (pow. Leszno Wielkopolskie). W 1947 r. uzyskał świadectwo dojrzałości. W tym roku został też przyjęty na trzyletnie studia w warszawskiej AWF. W 1950 r. ukończył studia i jako wyróżniający się student został zatrudniony w uczelni na stanowisku asystenta w katedrze pływania. W 1952 r. uzyskał tytuł magistra wf. W katedrze pływania pracował bez przerwy 27 lat, zajmując kolejno stanowiska st. asystenta (1953), adiunkta (1956 oraz wykładowcy i st. wykładowcy (od 1964 r.). W. Wróbel wniósł znaczący wkład w organizację i programowanie procesu dydaktycznego w katedrze pływania. Był wyróżniającym się dydaktykiem. Prowadził programowe ćwiczenia z pływania ze studentami i studentkami wszystkich lat studiów stacjonarnych i zaocznych, na obozach letnich, wykłady i zajęcia praktyczne na specjalizacji instruktorskiej i trenerskiej (od 1961 r.). Był promotorem i recenzentem prac

BIOGRAMY

magisterskich, autorem programów obowiązujących w polskich uczelniach wych. fiz., współautorem szeregu publikacji z zakresu pływania, tłumaczem wielu artykułów z piśmiennictwa rosyjskiego i niemieckiego (wspólnie z D. Bogajewskim i R. Roszko), autorem skryptu Technika pływania (1964, 1971). Poza pracą dydaktyczną pełnił w uczelni szereg funkcji społecznych, członka Rady Wydziału, Senatu, członka szeregu komisji uczelnianych oraz w latach 1961-1966 przewodniczącego Zarządu uczelnianego ZNP. Równoległe z pracą dydaktyczną i społeczną w uczelni aktywnie działał w Klubie AZS-AWF oraz Polskim Związku Pływackim. W Klubie uczelnianym był trenerem w sekcji pływackiej (1951-1964), członkiem i wiceprezesem zarządu (1959-1966). Jego działalność w PZP na rzecz rozwoju pływania miała wymiar ogólnopolski. Był przewodniczącym Rady Trenerów Sekcji Sportu Pływackiego St. KKF (1952-1953) i GK KF (1953-1956) oraz członkiem Komisji Szkoleniowej PZP. Uczestniczył jako wykładowca w kursach instruktorskich i trenerskich oraz kursokonferencjach krajowych i zagranicznych. Był trenerem klasy I, sędzią związkowym w pływaniu i skokach do wody, posiadał tytuł ratownika wodnego klasy i patent sternika jachtowego. Za pełną zaangażowaną pracę zawodową i społeczną w uczelni, klubie i PZP był odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Odznaką Zasłużonego Działacza Kultury Fizycznej, Złotą Odznaką ZNP, Złotą Odznaką AZS, Honorową Srebrną Odznaką Jubileuszową 50-lecia AZS, oraz szeregiem wyróżnień i nagród. Zmarł nagle 27 sierpnia 1977 r. w Krynicy Morskiej. Pochowany został w Warszawie na Cmentarzu Wawrzyszewskim. Edmond Bartkowiak, Mieczysław Markowski, Władysław Wróbel (1925-1977) w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom II, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2000, s. 74-75; M Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 227.

Wryk Ryszard (ur. 28 VII 1951 w Brodach). Absolwent Wydziału Filozoficznego - Historycznego Uniwersytetu im. Adam Mickiewicza w Poznaniu (1971 - 1976), magister historii (1976). Od 1976 pracownik naukowo-dydaktyczny w Instytucie Historii tej uczelni, w 1988 roku uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie historii, a w 2013 uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk humanistycznych w zakresie historii. W 2016 r. mianowany został profesorem Uniwersytetu. Polski historyk, wydawca, uczeń Antoniego Czubińskiego, współpracownik Polskiego Słownika Biograficznego. Zajmuje się dziejami ruchu sportowego na ziemiach polskich w XIX i XX wieku, najnowszą historią Wielkopolski i biografistyką. W latach 1993-2012 pełnił funkcję dyrektora Wydawnictwa Poznańskiego. Od 2013 r. prezes Wydawnictwa Nauka i Innowacje w Poznaniu. Z AZS związany od początku studiów, które rozpoczął w 1971 r. Na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, członek Zarządu Klubu AZS UAM, jego prezes (1972 - 1977), członek Zarządu Środowiskowego i Zarządu Organizacji Środowiskowej AZS w Poznaniu, prezes tej jednostki w 1992 roku, przewodniczący Środowiskowej Rady Klubów Uczelnianych (1979 - 1985). Od 2009 roku wiceprezes Zarządu Organizacji Środowiskowej. Członek Zarządu Głównego (1983 - 1991), członek Prezydium Zarządu (1983 - 1987). Przewodniczący Głównego Sądu Koleżeńskiego (2007 - 2012). Członek komisji organizujących wydarzenia związane z Jubileuszami AZS - 75 lecia (1983), 90 - lecia (1998) i 100-lecia (2008) Przewodniczący Komisji Konkursowych w konkursach na wspomnienia związane z działalnością AZS. Wieloletni Przewodniczący Komisji Historycznej AZS (2012 - 2018). Członek Polskiej Akademii Olimpijskiej. Przewodniczący Kapituły Nagrody Sportowej i Stypendium Sportowego Miasta Poznania (od 2018 r.). Żonaty, żona Małgorzata pracownik dydaktyczny uczelni poznańskich, ojciec córki Marty i syna Stanisława. Autor 300 publikacji (1976 - 2018, za okres 2013-2018 patrz

LUDZIE AZS-u

<https://pbn.nauka.gov.pl/>). Najważniejsze publikacje związane z historią sportu polskiego i akademickiego to: Akademicki Związek Sportowy 1908-1983. Wspomnienia i pamiętniki. (1985), Akademicki Związek Sportowy 1908-1939 (1990), Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945 (1991), Sport olimpijski w Polsce 1919-1939. Biogramy olimpijczyków (2006), Zarys działalności Akademickiego Związku Sportowego w Poznaniu 1919-1949 (2007), 90 lat Akademickiego Związku Sportowego w Poznaniu (2009), Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. (2009), Początki ruchu olimpijskiego w Polsce (2012), Narodziny i rozwój Akademickiego Związku Sportowego do roku 1949 (2014), Olimpijczycy Drugiej Rzeczypospolitej (2015), Sport i wojna. Losy polskich olimpijczyków w latach drugiej wojny światowej (2016), Poznaniacy na Igrzyskach Olimpijskich 1924 – 2018 (2018).

Wrześniewski, Stefan. Zatrudniony w AWF od 1973 roku. Absolwent SNWF w Gdańsku-Oliwie i AWF Warszawa. Doktor nauk o kulturze fizycznej. Trener klasy mistrzowskiej i trener Master Coach EHF. Wieloletni szkoleniowiec zespołu AZS-AWF Warszawa w piłce ręcznej. Trener kadry narodowej Polski juniorów, młodzieżowej i seniorów. Pracował w czołowych klubach Tunezji. Wykładowca na kursach kadr trenerskich. Autor opracowań metodyczno-szkoleniowych dla młodzieży. Kieruje Zakładem Sportowych Gier Zespołowych AWF Warszawa od 2009 r. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 135.

Wszola Roman, trener lekkiej atletyki, ojciec i trener Jacka Wszoly – złotego i srebrnego medalisty Igrzysk Olimpijskich w Montrealu (1976) i Moskwie (1980), wieloletni trener klubu AZS-AWF Warszawa, honorowy członek AZS. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Wszola, Jacek Roman (ur. 30.12.1956 w Warszawie) lekkoatleta, skoczek wzwyż, dwukrotny uczestnik igrzysk olimpijskich (w pierwszym swoim starcie w Montrealu w 1976 r. zdobył złoty, a cztery lata później w Moskwie srebrny medal). Jego ojcem jest Roman Wszola – trenera młodzieży, członek Konwentu Członków Honorowych AZS. Jacek Wszola zaczął uprawiać sport w 1971, ale już wcześniej w tajniki lekkiej atletyki wprowadzał go ojciec. Jacek Wszola ukończył warszawski Zespół Szkół Łączności. Po maturze podjął studia prawnicze na UW i w stołecznej AWF. Został zawodnikiem akademickiego klubu. Ćwicząc pod kierunkiem Stanisława Janowskiego w warszawskim SZS-AZS już w 1974 roku pokonywał poprzeczkę na wysokości 2,20 m. W 1974 zdobył swój pierwszy złoty medal na seniorskich MP. W 1975 r. na ME juniorów w Atenach wynikiem 2,22 zdobył złoty medal i ustanowił nowy rekord tej imprezy. W wieku zaledwie 18-lat (jako junior) na mistrzostwach Europy w Rzymie zajął znakomite piąte miejsce. Szybko zdobył tytuły: mistrza ogólnopolskiej spartakiady, rekordzisty Polski, mistrza międzynarodowej gimnazjady, mistrza Europy juniorów. Największym triumfem okazało się mistrzostwo olimpijskie z Montrealu (nie skończył wtedy jeszcze 20 lat i po zdobyciu olimpijskiego złota był nazywany „cudownym dzieckiem Montrealu”). Dowodem jego dominacji w światowych skokach był pochodzący z 1980 roku rekord świata (2,35 m, bił tym samym rekordy Polski, Europy i olimpijskie). Na skoczni dał się poznać jako gracz zachowujący zimną krew. Zabrakło jej na IO w Moskwie, kiedy ówczesny rekordzista świata zdobył srebrny medal. Sam zawodnik uznał ten rezultat za swoją porażkę (najwyżej -2,36 m- skoczył wtedy zawodnik z NRD, Gerd Wessig, detronizując Wszolę jako rekordzistę). Bilans dokonań Wszoly

jest jednak imponujący. Dwanaście razy stawał na podium (w tym 11 razy na jego najwyższym stopniu) seniorskich MP. W okresie od 1974 do 1985 aż 29 razy bronił barw narodowych w meczach międzypaństwowych, odnosząc w nich 15 zwycięstw indywidualnych. W 1976 roku zajął drugie miejsce w plebiscycie PS i zdobył prestiżową nagrodę Złotych Kolców. Dalsza część sportowej kariery Wszół nie układała się tak pomyślnie jak w latach siedemdziesiątych. Nie oznaczało to jednak całkowitego braku sukcesów. W halowych mistrzostwach Europy w 1977 roku zdobył złoty medal (2,25 m), a w 1980 roku srebrny (2,29 m). Pewien wpływ na jego dalszą karierę miał zatarg z wojskowym (był wtedy stan wojenny) komisarzem Głównego Urzędu Kultury Fizycznej. Jacek Wszół wbrew umowie z Adidasem wołał skakać nie w pantoflach tej niemieckiej firmy, lecz japońskiego Tigera (nie mógł wystąpić w finale ME). W 1983 po raz ostatni w karierze brał udział w uniwersjadzie i z wynikiem 2,20 zajął 13. Miejsce. ten sam wynik zanotował w pierwszych lekkoatletycznych mistrzostwach świata w Helsinkach. Powody natury politycznej sprawiły, że ekipa Polski nie mogła startować na IO w Los Angeles w 1984, a na organizowanych przez kraje bloku wschodniego zawody Przyjaźni zajął 4. Miejsce. W 1988 roku nie udało mu się pojechać na IO do Seulu i rok potem zakończył swoją karierę sportową. Został prywatnym przedsiębiorcą, pracował też w roli trenera (Szwecja, Irlandia), w 1999 roku był jednym z założycieli sieci klubów fitness „Fitness Klub Gymnasion”. W tym okresie startował jeszcze jako weteran (w wieku 41 lat skoczył 2,01 m!). Okazjonalnie Wszół pojawia się w telewizji jako komentator wydarzeń sportowych. Został bohaterem jednego z komiksów o polskich sportowcach, które w 2008 roku przygotowała Gazeta Wyborcza. Patronuje wielu przedsięwzięciom popularyzującym lekką atletykę. Został odznaczony m.in. Krzyżem kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. M. Petruczenko, Jacek, w: R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach, Poznań 2009, s. 504-6; Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, passim; T. Olszański, *Osobista historia olimpiad*. Warszawa: wydawnictwo Studio Emka, 2004, s. 122-123; Janusz Waśko: *Polscy lekkoatleci na listach światowych 1921-2010*. Zamość: grudzień 2011, s. 26; M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 163-164; Pawlak A., *Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998*, Kraków 2000, s. 291; *Wszół Jacek*, Rozmawiał Rafał Kazimierzczak, gazeta Wyborcza 20 maja 1999 wyborcza.pl/1,75248,92381.html

Wysoczańska, Barbara, ur. w 1949 r. w Świętochłowicach. Absolwentka AWF Warszawa (1971), zawodniczka sekcji szermierczej AZS-AWF Warszawa (od 1967), florecistka (1967-1988). Dwukrotna olimpijka (1976, 1980), zdobywczyni brązowego medalu na Igrzyskach Olimpijskich w Moskwie w 1980 r. Pierwsza polska medalistka olimpijska we florecie kobiet. Medalistka w drużynie floretowej MŚ (srebrny 1978, brązowy 1971), finalistka Klubowego Pucharu Europy (1981 - 1 m, 1979, 1984 - 2 m), brązowa medalistka Letniej Uniwersjady w Moskwie (1973), wielokrotna medalistka Polski (7-krotna mistrzyni). Trener w Szkole Mistrzostwa Sportowego w Warszawie, pracownik naukowy AWF Warszawa, trener szermierki AZS-AWF Warszawa, pracownik i dyrektor Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Uniwersytetu Warszawskiego (do 2017). Członek Komisji ds. SWFiS przy Zarządzie Głównym AZS. Inicjatorka działań na rzecz upowszechniania aktywności fizycznej wśród studentów i pracowników Uniwersytetu Warszawskiego. Członek Honorowy AZS od 2018 r. APS 5, 2018 (351), s. 4-5; Anna Pawlak, *Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994.*, Warszawa 1995, s. 83-84; Pawlak A., *Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998*, Kraków 2000, s. 292; Jerzy Szczygielski, *Olimpijczycy województwa śląskiego (1924-2010)*, Racibórz 2010, s. 346; Hądzelek, K. i in. (red.), *Mała encyklopedia sportu*, L-Ż, Warszawa 1984, s. 636; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Wysoczański, Ryszard, nauczyciel akademicki, działacz sportowy, prezes klubu AZS-AWF Warszawa, v-ceprezes ZG AZS, jeden z twórców systemu antydopingowego w Polsce, przew. krajowej kom. antydopingowej, dyr. depart. W resorcie kultury fizycznej, dyr. gen. i sekretarz gen. PZLA, członek sztabów przygotowań olimpijskich, prezes Stow. Absolwentów AWF (2011 - 2015), Honorowy Członek AZS.

<http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>; Hanusz H., AZS w Polsce Ludowej, Poznań 2014, s. 80.

Wyźnikiewicz-Kopp, Zdzisława, z domu Mula. (ur. 13 II 1935 Bydgoszcz), sportsmenka, koszykarka, reprezentantka Polski, trener I klasy, profesor gdańskiej Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu. Liceum ogólnokształcące ukończyła w Bydgoszczy, łącząc edukację z pracą zawodową kontystki w tamtejszym Domu Książki. W 1952 roku grała w reprezentacyjnym zespole bydgoskich siatkarek na Spartakiadzie Młodzieży we Wrocławiu. W latach 1952–1955 studiowała w Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie. Tytuł magistra (dyplomowany nauczyciel i trener koszykówki) uzyskała w 1958 roku. W latach 1953–1955 była zawodniczką zespołu koszykarek AZS Warszawa (wielokrotnego mistrza Polski). W latach 1955–1956 pracowała jako nauczycielka wychowania fizycznego w Państwowym Liceum Technik Plastycznych w Gdyni-Orłowie. Była też zawodniczką pierwszoligowej drużyny koszykarek Sparty (Spójni) Gdańsk. W 1956 roku przeniosła się do Łodzi, gdzie, grając w zespole ŁKS, prowadziła młodzież szkolną. W 1959 trenowała drużynę AZS Łódź, którą doprowadziła do rozgrywek grupy finałowej o wejście do I ligi. W 1963 trenowała reprezentację spartakiadową MKS Łódź. Jednocześnie w latach 1958–1959 była nauczycielką wychowania fizycznego w łódzkiej szkole podstawowej, a w latach 1959–1961 w III LO w Łodzi. Decyzja Przewodniczącego Federacji Sportu o połączeniu wszystkich koszykarskich drużyn łódzkich pod egidą ŁKS zaważyła o jej odejściu od trenerstwa i poświęceniu się karierze naukowej. W 1965 roku uzyskała stopień doktora nauk wychowania fizycznego na podstawie pracy *Metoda oceny sprawności specjalnej w koszykówce żeńskiej*. Była inicjatorką i organizatorką minibasketu w Polsce (w 1968 przygotowała pierwszy turniej ogólnopolski), a także członkinią ogólnopolskiego komitetu minibasketu. W latach 1965–1969 przewodniczyła Komisji Szkoleniowej Łódzkiego Związku Koszykówki. W 1969 roku przyjęła propozycję pracy w Wyższej Szkole Wychowania Fizycznego w Gdańsku, gdzie założyła Zakład Morfofizjologii Człowieka, którym kierowała w latach 1969–1970. W okresie 1971–1975 była prodziekanem Wydziału WF, 1977–1980 zastępcą dyrektora Instytutu WF i Sportu, 1971–1974 kierownikiem Zakładu Gier Sportowych i Judo, 1974–1978 Zakładu Metodyki Wychowania Fizycznego (przemianowanego na Zakład Teoretycznych Podstaw Kultury Fizycznej i Sportu)./.../ W 1976 roku uzyskała stopień doktora habilitowanego nauk wychowania fizycznego w zakresie teorii sportu (AWF Warszawa), w latach 1977–1991 pracowała na stanowisku docenta mianowanego. Była członkinią senatu uczelni, przewodniczącą Komisji Szkoleniowej Ogólnopolskiego Komitetu Małej Koszykówki, w latach 1969–1976 wiceprezesem i przewodniczącą Komisji Szkoleniowej Gdańskiego Okręgowego Związku Koszykówki (GOZKosz), 1969–1970 członkinią zarządu GOZKosz, 1969–1970 trenerem sekcji koszykówki AZS WSWF. W 1971 roku prowadziła spartakiadową reprezentację junierek GOZKosz. /.../ W 1980 roku przeniosła się do Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Szczecinie, gdzie była prodziekanem (1980–1981) i dziekanem Wydziału Wychowania Fizycznego (1981–1985). Założyła Zakład Teoretycznych Podstaw Kultury Fizycznej, którym następnie kierowała. W latach 1991–1993 pracowała na stanowisku profesora nadzwyczajnego Uniwersytetu Szczecińskiego, w 1994 roku otrzymała tytuł profesora nauk o kulturze fizycznej. Organizując tam Instytut Kultury Fizycznej, opracowała program kształcenia studentów wychowania fizycznego. W latach 1981–1985 była

przewodniczącą Wydziału Szkoleniowego Okręgowego Związku Koszykówki w Szczecinie. Od 1989 do 1990 roku należała do Międzywojewódzkiej Komisji Kwalifikacyjnej do spraw Stopni Specjalizacji Zawodowej przy Oddziale Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie. W 1993 roku powróciła do gdańskiej AWF. W 1994 zorganizowała Zakład Kształcenia Menadżerów w Sporcie, będąc jego kierowniczką do 1996 roku. W 1996 założyła Zakład Motoryczności i Pomiarów w Sporcie, który prowadziła do 2005 roku. W 1997 roku, w ramach obchodów tysiąclecia pierwszej wzmianki o Gdańsku, zorganizowała – pierwszy na terenach Europy Wschodniej – International Congress of the International Association of Physical Education and Sport for Girls and Women (Międzynarodowe Stowarzyszenie Wychowania Fizycznego i Sportu Dziewcząt i Kobiet). W 2000 roku przygotowała międzynarodowy kongres „Kobieta na przełomie wieków”. 1 X 2006 roku przeszła na emeryturę (do 31 lipca pracowała jeszcze na pół etatu). Jednocześnie od 1 X 2004 do 31 VIII 2006 pracowała w Wyższej Szkole Wychowania Fizycznego i Turystyki w Sopocie, pełniąc funkcję kierowniczką Katedry Wychowania Fizycznego i Sportu, od 1 X 2006 w Wyższej Szkole Wychowania Fizycznego i Turystyki w Supraślu, która została przeniesiona do Białegostoku (tam prowadziła zajęcia do 2013 roku). Od 1 X 2011 do 30 IX 2013 wykładała również w Wyższej Szkole Humanistycznej w Koszalinie. /.../ Odznaczona między innymi Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1986), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1983), Złotą i Srebrną Honorową Odznaką PZKosz (1971, 1981), medalem International Order of Merit (1992), Złotą Odznaką „Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej” (2000). W 1985 roku otrzymała nagrodę Zachodniopomorskiej Federacji Sportu za działalność związaną z rozwojem sportu w województwie szczecińskim. Maciej Gdaniec, https://www.gedanopedia.pl/gdansk/?title=WY%C5%BBNIKIEWICZ-KOPP_ZDZIS%C5%81AWA; Hądzek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 642.

Zabierzowski Zygmunt. Urodzony 27 lipca 1916 roku w Lijewie. Trener specjalista biegów krótkich i sztafetowych. Jemu przede wszystkim należy zawdzięczać wysoką klasę naszych sprinterów w latach 1956-1964 (Melbourne Rzym Tokio). Pod jego opieką trenowała czołówka krótkodystansowców z Wiesławem Maniakim i Mariannem Dudziakiem na czele. Do pracy trenerskiej przystąpił w 1951 roku, najpierw w Sparcie i CRZZ, a następnie w szkoleniu centralnym. Przygotowywał również naszych sprinterów do Igrzysk Olimpijskich (w Melbourne po raz pierwszy sztafeta zakwalifikowała się do finału). Wraz z Włodzimierzem Druźbiakiem był twórcą sukcesu naszej sztafety 4 x 100 m, która wywalczyła w Tokio medal srebrny. W ostatnich latach międzywojennych Zygmunt Zabierzowski był naszym czołowym 400-metrowcem. Reprezentował barwy Polski w spotkaniu z Francją w 1938 roku, uzyskując czas 51,8 sek. W 1939 roku został mistrzem Polski w biegu na 400 m - 49,9 sek., a tuż przed wybuchem wojny, podczas Akademickich Mistrzostw Świata w Monaco, zdobył brązowy medal na tym dystansie. II wojna światowa położyła kres rozwojowi jego talentu. Zakrzewski, S. (red.), PZLA. Rocznik jubileuszowy 1968, Warszawa 1969, s. 111. Fot. <https://pl.wikipedia.org/wiki/Plik:Zmija1.jpg>

Zaborowski Jerzy, ur. 17 XI 1901 r. w miejscowości Kamienskoje na Ukrainie. Inżynier elektryk. Członek AZS Warszawa. Uprawiał wioślarstwo, żeglarstwo i turystykę górską. Uczestniczył w kampanii wrześniowej 1939r. w stopniu porucznika rezerwy, walczył w obronie Lwowa. Następnie włączył się w nurt pracy konspiracyjnej w ramach ZWZ - AK. W końcu 1941 r. przeniósł się do Warszawy, gdzie m.in. prowadził wykłady w tajnej podchorążówce. W XI 1943r. został aresztowany i osadzony na Pawiaku. Rozstrzelany w masowej publicznej egzekucji 3 XII 1943 r. w Warsza-

wie przy ul. Puławskiej. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 91.

Zachwatowicz-Wajda, Krystyna Anna (ur. 16 maja 1930 roku w Warszawie) – polska aktorka, reżyser, scenograf, teatralny i filmowy, profesor sztuk plastycznych (2005), reprezentantka AZS Warszawa i Zakopane w sportach zimowych. W czasie okupacji jako członkini Szarych Szeregów w roli sanitariuszki i łączniczka harcerskiej poczty brała udział w powstaniu warszawskim. Po wojnie ukończyła Liceum Sztuk Plastycznych w Warszawie (1949). Początkowo studiowała historię sztuki na

Uniwersytecie Warszawskim. Studia te kontynuowała w Krakowie na Uniwersytecie Jagiellońskim. Po uzyskaniu dyplomu (1952) zaczęła kolejne studia w Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie (dyplom w 1958 roku). Podjęła pracę scenografa w Teatrze im. Aleksandra Fredry w Gnieźnie. Współpracowała też z Teatrem Zagłębia w Sosnowcu (1958-1960), Teatrem Nowym w Zabrzu (1961) i Studenckim Teatrem Gliwice przy Politechnice Gliwickiej. Później Zachwatowicz pracowała w wielu polskich teatrach: Teatr Polski w Warszawie (1962-1964), Teatr Polski we Wrocławiu (1965-1969, 1972-1974), Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie (1970-1971), Teatr im. Stefana Jaracza w Łodzi (1971-1974). Przygotowywała także oprawę plastyczną do spektakli wielu innych polskich teatrów (m.in. w Nowej Hucie, Gdańsku). Współpracowała z wybitnymi reżyserami: Konradem Swinarskim, Jerzym Jarockim, Jerzy Krasowskim, Krystyną Skuszanką, Andrzejem Wajdą. Wiele scenografii przygotowała za granicą we Francji, Niemczech, Argentynie, Rosji, Szwajcarii, Stanach Zjednoczonych, Bułgarii, Izraelu i Japonii. W sumie jest autorką ponad 150 projektów scenografii i kostiumów. Jako autor scenografii i kostiumów pracowała przy niemal wszystkich teatralnych realizacjach A. Wajdy. Jeszcze w czasie studiów w Krakowie debiutowała jako aktorka w Cricot-2 w teatrze Kantora (1956). Występowała także w kabarecie, od 1958 roku do lat 70. była aktorką krakowskiej „Piwnicy pod Baranami” (wykreowała tu legendarny wizerunek „pierwszej naiwnej”). Zagrała także kilka ról w filmach Andrzeja Wajdy (m.in. w Człowieku z marmuru” (1976), Człowieku z żelaza (1981), Pannach z Wilka (1979), Kronice wypadków miłosnych (1985). Projektowała kostiumy do wielu filmów polskich i zagranicznych. Krystyna Zachwatowicz angażowała się w działalność społeczną i polityczną. Od 1980 roku do wprowadzenia stanu wojennego brała udział w pracach Zespołu do spraw Kultury w Regionie Mazowsze NSZZ „Solidarność” oraz w Sekretariacie Funduszu Społecznego „Solidarności”. W czasie stanu wojennego działała w Prymasowskim Komitecie Pomocy Więźniom. A w wolnej Polsce, razem w Andrzejem Wajdą, założyła Centrum Sztuki i Techniki Japońskiej „Manggha” w Krakowie. W oficjalnych biogramach na ogół pomija się fakt, że Krystyna Zachwatowicz-Karpień Wajda była narciarką alpejską, reprezentantką AZS Warszawa i AZS Zakopane. Wspomina o tym w jubileuszowych pracach dotyczących dziejów AZS Zakopane: „Miałam prawdziwe szczęście, że mogłam te najczarniejsze lata spędzić w górach z ludźmi, którzy do komuny mieli najlepszy stosunek: zupełnej obojętności i o ile to było możliwe - ignorowali ją (...) Lata 1948-1956 to stalinowski terror w Polsce, a równocześnie dla mnie także lata moich narciarskich fascynacji. Zimą 1947/1948 spędziłam w Zakopanem jako rekonwalescentka po przebytych w lecie zapaleniu płuc i zamiast w szkole - zawzięcie uczyłam się jeździć na nartach, żeby dorównać wspaniałe jeżdżącym warszawiakom - Jankowi Rodowiczowi i grupie jego przyjaciół z „Parasola” z AK. (...) Po maturze w 1949 roku zdałam na studia na Uniwersytecie Warszawskim. W czasie zimowych ferii w Zakopanem w styczniu 1950 roku ktoś z AZS zaproponował mi start w mistrzostwach Warszawy, slalom gigant z Gubałówki. (...) Tak połączyłam bakcylię zawodnictwa i zaczęłam jeździć na nartach w klubie AZS. (...) Studiowałam

historię sztuki - bez wielkiego przekonania (wydział filozofii, na który zdałam egzamin wstępny – został całkowicie podporządkowany marksizmowi, więc z niego zrezygnowałam) – całą jesień i zimę spędzając w Zakopanem na obozach treningowych już w klubie AZS Zakopane”. Zakopiański klub darzyła szczególnym sentymentem i z tego powodu pojawiła się osobiście na jubileuszu jego 50 - lecia: „...nie mogłam sobie odmówić spotkania z ludźmi z AZS. To najważniejsze lata mojego życia, które udało mi się spędzić tutaj, w Zakopanem, w gronie tak wspaniałych ludzi.... Obcowanie z tak fantastycznymi ludźmi w Zakopanem dało mi absolutną izolację. Co prawda mieliśmy w trakcie obozów kadrowych w schronisku na Kalatówkach szkolenia ideologiczne, ale zazwyczaj nie chodziłam na nie albo je przesyślałam. Żałuję, że nie notowałam. Wykłady o wyższości nart socjalistycznych nad kapitalistycznymi byłyby niemal gotowcem do kabaretu”. M. Mokrzycka-Pokora, Krystyna Zachwatowicz-Wajda <https://culture.pl/pl/tworca/krystyna-zachwatowicz-wajda>; K. Zachwatowicz, Wspomnienia z przed 50 lat, w: 50 lat Akademickiego Związku Sportowego w Zakopanem, red. S. Dziedzic, J. Kobylański i in., Nowy Targ 1999, s. 266-267; W. Gąsienica Roj, H. Hanusz, Akademicki Związek Sportowy w Zakopanem 1949-2009, Zakopane 2010, s. 68-69.

Zadura, Małgorzata. Lekkoatletka. Urodziła się 03.10.1982 w Lublinie. Wychowanka „AZS” Lublin (1997-2003), zawodniczka AZS AWF Warszawa (2004-2012). Uczestniczka Igrzysk Olimpijskich w 2008 (Pekin) w rzucie młotem. Czterokrotnie stawała na podium seniorskich mistrzostw Polski (w kolekcji ma jedno złoto z 2010, srebro z 2009, dwa brązowe medale 2008, 2012). Mieszka w Lublinie. *Bibliografia:* Tuszyński, B., H. Kurzyński, Leksykon olimpijczyków Polskich. Od Chamonix i Paryża do Soczi 1924-2014, Warszawa 2014, s. 553; Rotkiewicz, M., Zawodnicy AZS – AWF Warszawa w Igrzyskach Olimpijskich 1952-2008, Warszawa 2009, s. 157. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/> Fot. <https://domtel-sport.pl/statystykaLA>

Zagórski, Witold, wybitny trener koszykówki i zawodnik, wielokrotny reprezentant Polski, dwukrotny Mistrz Polski, trener kadry narodowej (wicemistrzostwo Europy, 1963) i olimpijskiej (trzykrotny udział w IO: 1964 – 6 m.; 1968 - 6 m.; 1972 - 10 m.), prowadził także (siedmiokrotnie) reprezentację Europy. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/> Fot. <https://timenote.info/en/Witold-Zagorski>

Zagumny, Lech. ur. 1947, absolwent AWF Warszawa na kierunku ogólnym ze specjalizacją siatkówki. Trzykrotny siatkarski MP z zespołem Legii. Od 1979 r. pracownik SWFiS. Od 1979 roku trener siatkarzy AZS Politechnika Warszawska. Był trenerem żeńskiej i męskiej drużyny. W 1993/94 doprowadził męski zespół do awansu do siatkarskiej serii B. W drużynie AZS występował wtedy 15 letni syn trenera Paweł Zagumny. Jego żona Hanna z domu Dybcio również była siatkarką. Reprezentowała barwy warszawskiej Legii. Siatkarze AZS PW w 1997 r. awansowali do II ligi, a w 2003 r. do Polskiej Ligi Siatkówki, w której występowali przez kolejnych kilkanaście lat. R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 197 (maszynopis). Fot. <https://www.muzeum sportu.waw.pl/images/2017/hampel/slider.jpg>

Zajac Czesław: w AZS Warszawa od 1955 r., poprzednio AZS Wrocław. Żeglarz, zdobywca licznych pierwszych miejsc na regatach krajowych, uczestnik wyprawy jachtu „Conrad” do Casablanki. Akademicki żeglarski mistrz Polski w klasie „Omega” w 1956 r. i w klasie „Finn” w 1957 r. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 353.

Zajkowski Antoni, judoka, przyjęty na studia do AWF W-wa w roku 1967, już w barwach „Jagiellonii” Białostok odnosił pierwsze sukcesy w zawodach młodzieżowych. W Warszawie A. Zajkowski kontynuował swoją karierę w barwach AZS-AWF „Siobukai” pod kierunkiem Jana Ślawnickiego. Tutaj zaczęła się rozwijać jego międzynarodowa kariera, obfitująca w krajowe i zagraniczne sukcesy. Sekcja judo AZS-AWF należała wówczas do najlepszych, i pokłosiem tego było zajęcie przez Zajkowskiego 7 miejsca na Mistrzostwach Europy Juniorów (1967), uzyskanie tytułu akademickiego mistrza Polski indywidualnie i w drużynie (1968) oraz zdobycie srebrnego medalu na Mistrzostwach Europy w Ostendzie w wadze lekkiej (1969). W roku 1969 przybył do Polski japoński trener judo Hiromi Tomita (5 dan), który rozpoczął na zgrupowaniu w AWF szkolenie polskich olimpijczyków do Igrzysk XX Olimpiady w Monachium (1972). Przygotowaniami olimpijskimi pod kierunkiem Hiromi Tomity zostali objęci dwaj judocy z AZS-AWF. Obydwaj szlifowali formę głównie poza Klubem na zgrupowaniach wyjazdowych (min. w ośrodku w Oliwie). *„Nigdy wcześniej tak ciężko nie pracowałem. Wydaje mi się, że żaden zawodnik w innym sporcie nie doświadczył tak wyczerpujących treningów, jak my. Jego metody były wtedy szokujące. Wcześniej trenowaliśmy jak amatorzy; gdy pojawił się trener z Japonii uznał, że trzeba zmienić nie tylko polski styl walki na japoński, ale i mentalność. Wychował pewną generację sportowców poprzez wyczerpującą pracę. Kuźnia charakterów przeniosła się na tatami i to był niewątpliwie wkład w rozwój tej dyscypliny sportu”* wspominał Antoni Zajkowski. Morderczy wprost trening wzbudzał jednak kontrowersje wśród niektórych zawodników, którzy nie wytrzymywali tego obciążenia i rezygnowali, jak również Polskiego Związku Judo, który odsunął japońskiego trenera od końcowego okresu przygotowań do igrzysk. Antoni Zajkowski udowodnił jednak w Monachium, że droga którą wybrał Hiromi Tomita była słuszna. Srebrny medal olimpijski, wywalczony przez niego w turnieju olimpijskim był satysfakcją i nagrodą za wieloletni ciężki trening”. Medal ten był nie tylko pierwszym w historii polskiego judo, ale również symbolicznym medalem dla wszystkich naszych judoków; zapoczątkował bowiem drogę do dalszych wielkich sukcesów Polaków w tej do niedawna tak mało znanej dyscyplinie sportu. Antoni Zajkowski zakończył karierę sportową w roku 1976. Stale odnawiająca się kontuzja kolana uniemożliwiła mu zakwalifikowanie się na Igrzyska XXI Olimpiady w Montrealu. Antoni Zajkowski uprawiał judo przez 12 lat (1964-1976). W tym czasie odniósł liczne sukcesy: należał do najlepszych judoków w Klubie AZS-AWF i w Polsce, przecierał szlaki nowoczesnego treningu metodą japońską w Polsce, był trzykrotnym mistrzem Polski w wadze lekkiej (1970, 1973, 1974), dwukrotnym srebrnym medalistą Mistrzostw Europy (1969, 1971), brązowym medalistą Mistrzostw Świata (1971), srebrnym medalistą Akademickich Mistrzostw Świata (1972) i srebrnym medalistą Igrzysk XX Olimpiady (1972). Był też wielokrotnym zwycięzcą Ogólnopolskich Turniejów Klasyfikacyjnych, Międzynarodowego Turnieju Warszawskiego, spotkań międzypaństwowych i turniejów międzynarodowych. Po zakończeniu kariery sportowej został trenerem w AZS-AWF (1972-1983 i 1987-2001) oraz nauczycielem akademickim w AWF. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 123-5; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 294-5; Drażdzewski, S., W. Szkiela, Olimpijczycy XXX-lecia, Warszawa 1975, s. 195-6; Lis J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 416; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 647. <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Zalewski Janusz, ur. 15. VIII. 1903 r. w Zawierciu. Inżynier architekt. Projektant umocnień obronnych na Westerplatte. Żeglarz AZS Warszawa, Yacht Klubu Polskiego i Polskiego Klubu Morskiego w Gdańsku. Olimpijczyk z 1936 r., XI miejsce w klasie „R 6’.

BIOGRAMY

W czasie okupacji hitlerowskiej prze żołnierz Kedywu AK, pseudonim „Supełek”. W 1943 r. zwyciężył w konspiracyjnych regatach żeglarskich rozegranych na Wiśle pod Siekierkam. W dniu wybuchu powstania warszawskiego 1944 r. wraz z oddziałem Kedywu „Kolegium A” uczestniczył w zdobywaniu magazynów zaopatrzeniowych SS przy ulicy Stawki, gdzie został ciężko ranny. Następnie przebywał w szpitalu wolskim. Tam wraz z innymi rannymi i personelem szpitala został zamordowany w sierpniu 1944 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 91-2; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 295. R. Wryk, Janusz Zalewski, Sport i wojna. Losy polskich olimpijczyków w latach drugiej wojny światowej, Poznań 2016, s. 117

Zalewski Stanisław, ur. 16.12.1907 w Kutnie. Żeglarz (klasa „R 6”), w. 174 cm, c.c. 57 kg. IO 1936 Berlin, 11 m. Klub AZS Warszawa. Wykształcenie wyższe techniczne, Politechnika Warszawska, inż. Budowy dróg i mostów. Brat olimpijczyka Janusza Zalewskiego. Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 295.

Zalewski Wiktor (zm. 1971) - działał przeszło 20 lat w Akademickim Związku Sportowym, najpierw w Kole Uczelnianym AZS Z.Ś., w ZG AZS, następnie w klubie Międzyuczelnianym AZS Warszawa, potem znowu w Zarządzie Głównym. Cały ten okres czasu wypełniony był żmudną pracą organizacyjną i sportową. Znali Go w Warszawie, Gdańsku, Krakowie, Poznaniu, znali Go w całej Polsce, w każdym mieście, gdzie był AZS. Przyjeżdżał na zawody, turnieje, mistrzostwa uczelni, reprezentował Zarząd Główny AZS. Wiele dni i wieczorów przepracował dla sportu studenckiego. Dla „Wici”, bo tak popularnie Go nazywano, nie było godzin i terminów, była jedynie praca dla AZS. Ceniliśmy Jego przyjacielski stosunek dla koleżanek i kolegów, uczynność i chęć udzielania pomocy każdemu kto jej potrzebował. Za swą wieloletnią i pełną poświęcenia działalność odznaczony był Srebrnym Krzyżem Zasługi, Złotą Odznaką AZS i Odznaką im. Janka Krasickiego. APS czerwiec 1971, s. 62; Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010. Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 139. Fot.; <https://zeglarski.info/artykuly/losy-polskich-olimpijczykow-klasy-r-6-tornado-i-europa/>

Zamilski Andrzej - ur. 9 lipca 1945 r. w Opatowie. Trener piłki nożnej. W latach 60 - tych zawodnik KSZO Ostrowiec i AZS AWF Warszawa. Absolwent Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie, trener klasy mistrzowskiej. Jako szkoleniowiec pracował w klubach stołecznych: Błonie, Polonia, Marymont , Hutnik, Polonez. Trener koordynator Warszawskiego OZPN, a następnie szkoleniowiec PZPN. Największe sukcesy: mistrzostwo Europy juniorów UF- 16 /Turcja, 1993/, 4 miejsce w Mistrzostwach Świata U-17 /Japonia, 1993/, udział w Mistrzostwach Europy U-16 /Belgia, 1995/, awans do finałów Mistrzostw Europy U-17 /Dania, 2002/. M. Michniak, A. Pawłowski, Świętokrzyski leksykon sportowy, Kielce 2002, s. 239.

Zaniewski, Kazimierz, ur. 01.03.1953 w Elblągu. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby Mazovii Mińsk Mazowiecki (1974), AZS AWF Warszawa (1975-1980, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1977, 1979, 1980, srebrny 1975, brązowe: 1976, 1978). Pierwszy trener Zbigniew Mirosz. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 19 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 12 punktów, występował na pozycji obrońcy. Instruktor rugby (1980). M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 119.

LUDZIE AZS-u

Zarzycki Eugeniusz: długoletni kierownik sekcji hokeja na lodzie w AZS Warszawa, jeden z pierwszych sędziów hokejowych. W okresie międzywojennym działacz Polskiego Związku Hokeja na Lodzie. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., „Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdota”, Warszawa 1962, s. 353.

Zarzycki Jerzy: członek AZS Warszawa. W latach międzywojennych piłkarz i hokeista na lodzie, następnie w okresie międzywojennym kierownik sekcji piłkarskiej AZS Warszawa. Długoletni działacz i członek władz hokejowych w sekcji GKKF i PZHL. Trener drużyny AZS Warszawa w latach 1952-1958 i współtwórca jej ówczesnych sukcesów. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., „Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdota”, Warszawa 1962, s. 335.

Zarzycki Zbigniew urodził się 12 marca 1948 roku w Lęborku w rodzinie robotniczej. Po ukończeniu Szkoły Podstawowej Nr 2 w Łodzi uczęszczał do XXII Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi, gdzie otrzymał świadectwo dojrzałości. Następnie studiował w Akademii Wychowania Fizycznego w Warszawie, którą ukończył ze stopniem magistra wf i uprawnieniami trenera II klasy siatkówki. Uprawianie sportu rozpoczął w 1961 roku w Międzyszkolnym Klubie Sportowym „Łodzianka”, gdzie trenował piłkę nożną pod kierunkiem Władysława Soporka. Systematyczne treningi siatkówki podjął początkowo w Szkolnym Kole Sportowym XXII LO pod kierunkiem nauczyciela wf. Ryszarda Felisiaka, następnie reprezentował barwy Spółdzielczego Klubu Sportowego „Start” Łódź. Podczas studiów był zawodnikiem Akademickiego Związku Sportowego AWF Warszawa, po studiach grał w Klubie Sportowym „Anilana” Łódź i „Płomień” Milowice. Zaliczył ponad 200 występów w reprezentacji Polski m. in. na trzech kolejnych olimpiadach: w 1968 roku na XIX Igrzyskach Olimpijskich w Meksyku grał w zespole, który zajął V miejsce w turnieju. W 1972 roku na XX Igrzyskach Olimpijskich w Monachium był zawodnikiem drużyny, która zajęła IX miejsce w turnieju. W 1976 roku na XXI Igrzyskach Olimpijskich w Montrealu był zawodnikiem zespołu, który zajął I miejsce zdobywając złoty medal olimpijski. Od 1977 roku grał we włoskich klubach: VS „Petrarca” Paoletti, w Catanii, Indomita i Salerno. A. Bogusz, Łódzcy olimpijczycy, Łódź 1984, s. 211; Lis, J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 413; Jerzy Szczygielski, Olimpijczycy województwa śląskiego (1924-2010), Racibórz 2010, s. 350-351; H. Marzec, Ze Śląska na olimpijskie areny. Leksykon olimpijczyków śląskich, Katowice 2011, s. 184; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 664; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 295; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Zawadzki, Krzysztof, ur. 05.10.1956 r. w Kraśniku. Wykształcenie wyższe, Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie. Zawodnik rugby AZS AWF Warszawa (1976-1981, złote medale mistrzostw Polski seniorów: 1972, 1978, 1979, 1980, 1981). Pierwszy trener Andrzej Kopyt. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał 10 oficjalnych meczów międzypaństwowych, zdobył 4 punkty, występował na pozycji skrzydłowego młyna. M. Powąła-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 120.

Zawadzki, Wojciech ur. 7 maja 1952 w Głuszycy, działacz AZS, organizator i dziennikarz szachowy. Ukończył matematykę na WPPT Politechniki Wrocławskiej (1977). Od 1974 propagator królewskiej gry na terenie Wrocławia. Do 1990 prezes klubu AZS Politechnika Wrocławska (najlepszy klub szachowy według oceny PZSzach za rok 1990). Ojciec trójki znanych szachistów: Jolanty (arcymistrzyni), Magdaleny (mistrzyni FIDE) i Stanisława (mistrz między-narodowy), jak również

teść arcymistrzyni Beaty Zawadzkiej. Po pierwszych sukcesach dzieci (medale MPJ Jolanty i Magdaleny - 1997 i Stanisława - 1998) zaangażował się w organizację i sponsorowanie różnych imprez szachowych we Wrocławiu. Od tego czasu działał też w Zarządzie Dolnośląskiego Związku Szachowego, a w latach 2004–2009 był jego prezesem. W 2009 namówił Tomasza Sielickiego do kandydowania na prezesa PZSzach i razem z nim został wybrany do władz szachowych, w których pełnił funkcje wiceprezesa ds. organizacyjnych. W późniejszych latach aktywny członek komisji historycznej PZSzach. Założyciel i współwłaściciel wrocławskiej firmy Probit (w 1990), która patronuje imprezom kulturalnym i sportowym (m.in. była jednym z głównych sponsorów odbywającego się w ramach Wrocławskiego Festiwalu Szachowego Międzynarodowego Memoriału Anderssena, 2004–2008). Pomysłodawca, sponsor i organizator Drużynowych Mistrzostw Polski Kobiet w szachach (2008–2012), pierwszych Mistrzostw Polski Informatyków w szachach (2010, zorganizowanych z okazji 20-lecia firmy Probit) oraz rozgrywanych we Wrocławiu Memoriałów Krystyny Hołuj-Radzikowskiej (od 2013, wspólnie z córką Jolantą). Założyciel i pierwszy wydawca Dolnośląskiego Przeglądu Szachowego oraz Mata. Laureat „Hetmana 2012” za całokształt działalności. W 2016, z okazji 90-lecia PZSzach, wydał dwa katalogi zawierające po 250 plakatów szachowych (jeden tylko plakaty i afisze z polskich imprez, a drugi – przede wszystkim z zagranicznych). <http://www.szachypolskie.pl/wojciech-zawadzki/>; APS 5, 2018 (351), s. 4-5.

Zawieja Andrzej żeglarz AZS-AWF, wystąpił w regatach olimpijskich na Igrzyskach XIX Olimpiady w Meksyku w 1968 roku. Był pierwszym żeglarzem olimpijczykiem Klubu AZS-AWF Warszawa. Na Zatoce Acapulco nad Pacyfikiem zajął dobre 12 miejsce w klasie „Finn” (na 86 startujących zawodników. Andrzej Zawieja zaczął żeglować na obozach letnich podczas studiów w AWF (1958 - 1962). Początkowo startował jako załogant w klasie „Słonka”, później pływał w klasie „Latający Holender” ze sternikiem Jerzym Maliszewskim. Wspólnie zdobyli wicemistrzostwo akademickie Polski. W 1964 roku Klub przydzielił mu jedyną posiadaną łódź klasy „Finn”, na której zaczął odnosić liczne sukcesy. Był czterokrotnym mistrzem Polski (1969, 1971, 1973, 1975), zwycięzcą regat Ski-Yachting w Cannes (1969) i zawodów „O Memoriał Bistuera”, organizowanych przez CV Bordeaux na wodach Mau-buisson we Francji (1968), mistrzem Portugalii i Pirenejów w Cascais (1970), wielokrotnym finalistą mistrzostw Europy, mistrzostw świata, regat „Kieler Woche” (w Kilonii), regat „Tydzień Bałtycki” (w Warnemünde, bądź w Tallinie) i regat „O Złoty Puchar Pinna” w Hamilton. W roku 1966 Andrzej Zawieja objął funkcję trenera w AZS-AWF. Wychował wielu znakomitych żeglarzy, jednocześnie biorąc udział w regatach jako zawodnik. Pracował w Klubie do roku 1976. Później był trenerem polskiej kadry narodowej (1976-1987), szkolił kadrę Hiszpanii (1987-1992), kadrę olimpijską USA (1992-1996) i kadrę Niemiec (1998-2003). Od roku 2005 był trenerem polskiej załogi olimpijskiej w składzie: Mateusz Kusznerowicz i Dominik Życki w klasie „Star”. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 353; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 296; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Zbyszewski, Karol (1904-1990). Historyk, publicysta piszący m. in. w „Prosto z mostu” i „Słowie”. Ukończył Wydział Humanistyczny UW w 1929 r. Już na I roku studiów historycznych związany z AZS, gdzie grał w piłkę nożną przez ok. 10 lat. Startował też w zawodach pływackich i w turniejach tenisowych. W czasie wojny żołnierz PSZ na Zachodzie. Uczestnik bitwy o Narwik. Po wojnie na emigracji, pi-

szący w „Dzienniku Polskim”. Autor wielu prac historycznych dotyczących udziału Polaków w II wojnie światowej (wydanych w Londynie). Mimo tego jest najlepiej rozpoznawalny jako, autor bulwersującej niektóre środowiska naukowe rozprawy historycznej „Niemcewicz od przodu i tyłu, Warszawa 1939. To jego niedoszła praca doktorska nieprzyjęta przez Uniwersytet Warszawski. R. Gawkowski, Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa, s. 53 (maszynopis). Fot. <http://lubimy czytac.pl/autor/31734/karol-zbyszewski>

Zdanowska Girard Dorota wioślarka (ósemki), 1976 Montreal, 7 m, klub AZS Warszawa. Ur. 4.03.1954 w Kazimierzu Dolnym. Wzrost 154 cm, waga 41 kg. Wykształcenie wyższe humanistyczne, Uniwersytet Warszawski, politolog. Mężatka, mieszka we Francji. Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s. 84; Pawlak A., Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998, Kraków 2000, s. 296.

Zelba Feliks Józef, ur. 17 II 1911 r. w Śremie. Lekarz medycyny. Członek AZS Poznań. Popularyzator sportu pływackiego w Śremie. W kampanii wrześniowej 1939 r. walczył w stopniu podporucznika rezerwy, następnie, wzięty do niewoli radzieckiej, przebywał w obozie jenieckim w Kozielsku. Zginął w Katyniu w 1940 r. R. Wryk, Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945, Poznań 1991, s. 92. Fot. <https://nekropole.info/lv/person/view?id=3066680&l=pl>

Zglinicki, Jacek (62 l.), długoletni zawodnik i trener warszawskich klubów – AZS AWF i Warszawianki, zawodnik i trener piłki ręcznej, trener reprezentacji Polski w latach 1978-1980 i 1994-1996. Zmarł 14 listopada 2004 w Warszawie. <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-odnas/>

Zieleniewski Sławomir. Urodzony 16 kwietnia 1916 roku w Mierzwicach. Trener specjalista rzutu młotem i pchnięcia kulą. W pchnięciu kulą wychował kilku doskonałych miotaczy z Władysławem Komarem na czele. Przez kilka lat był trenerem na szczeblu centralnym. W ostatnich latach międzywojennych i pierwszych latach po Wyzwoleniu Sławomir Zieleniewski był naszym czołowym miotaczem. Jego rekordy to: 14,28 m w pchnięciu kulą, 41,33 m w rzucie dyskiem, 49,12. m w rzucie młotem. W tej ostatniej konkurencji reprezentował nasze barwy 4 razy w spotkaniach międzypaństwowych w latach 1950-1952. Był również dobrym skoczkiem (1,75 m w skoku wzwyż, 6,50 m w skoku w dal). Jest jednym z założycieli Gdańskiego Okręgowego Związku Lekkiej Atletyki, długoletnim działaczem tego Związku. Jest absolwentem Akademii Wychowania Fizycznego, pracę magisterską pisał z historii polskiej lekkiej atletyki. Obronił doktorat. Współpracując przez kilka lat z Pawłem Kozubkiem, przyczynił się w dużej mierze do opracowania metodyki nauczania i treningu w rzucie młotem. Zakrzewski, S. (red.), PZLA. Rocznik jubileuszowy 1968, Warszawa 1969, s. 112; Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 668. Fot. <http://armiakrajowa.org.pl/tabliczki/132.html>

Zieliński Konrad. Czołowy zawodnik, a potem od roku 1955 trener sekcji akrobatyki byli zawodnicy AZS-AWF Warszawa (wraz Bronisławem Morzyckim). Były zawodnik KS „Kolejarz”, o dużych umiejętnościach organizacyjnych i nowatorskich, trenował i pracował w AZS-AWF do 1957 roku. W roku 1958 założył w Warszawie jednosekcyjny klub „A”, który w roku 1950 został przyłączony do Dzielnicowego Klubu Sportowego „Targówek”. W latach 1961- 2009 klub ten przodował w akrobatyce sportowej w Polsce, a wielu jego zawodników wchodziło w skład kadry

narodowej”. Był wiceprezesem PZAS (1973-1981), prezesem (1993-2000), przewodniczącym Komisji Technicznej IFSA, członkiem Komitetu Technicznego FIG oraz autorem filmów szkoleniowych i książki: „Gimnastyka sportowa, dwójki kobiet” (1993), wydanej w serii „Biblioteka Trenera”. M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 89.

Zieliński Wojciech (1944-2008), dziennikarz sportowy, komentator telewizyjny. Pomysłodawca założenia Fundacji Samopomocy Sportowej „Sportowcy - Sportowcom” („Gloria Victis”). Zabiegał o przywrócenie warszawskiej AWF imienia Józefa Piłsudskiego. Blisko współpracował z AZS. W 2008 r. przygotowywał materiał telewizyjny na 100-lecie AZS. R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. Wybór i opracowanie, Poznań 2009, s. 637.

Zielniok - Dyś Klementyna (1935), siatkarka, zaw. AZS AWF i Spójni Warszawa, medalistka MS, medalistka ME, wielokrotna repr. Polski (1952-61). MŚ 1952: 2 m; ME 1.955: 3 m. Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 669; <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>

Ziemiński Andrzej (1923-2003), socjolog, publicysta, pisarz, taternik, narciarz. Dzieciństwo i młodość spędził we Lwowie. Tam też zastał go wybuch drugiej wojny światowej. W 1943 r. znalazł się w Warszawie, gdzie podjął studia na tajnej Politechnice Warszawskiej. Uczestniczył w konspiracji zbrojnej jako żołnierz Armii Krajowej. W 1944 r. utworzył na terenie Podtatrza Oddział Dywersyjny „Ciupaga” I Pułku Strzeleckiego Podhale AK w Poroninie. W partyzantce AK na terenie Tatr był czynny do połowy 1945 r. W latach 1946-1949 zawodnik sekcji narciarskiej AZS Warszawa. W 1949 r. uczestniczył w Zimowych Akademickich Mistrzostwach Świata w Spindlerowym Młynie. Od 1952 r. trener narciarstwa, wykładowca na kursach szkoleniowych Polskiego Związku Narciarskiego. Był cenionym działaczem Międzynarodowej Federacji Nauczania Narciarstwa. Za twórczość publicystyczną na łamach prasy sportowej i czasopism społeczno-kulturalnych oraz publikacje książkowe w 1929 r. utrzymał nagrodę „Złote pióro”, a w 1985 r. srebrny „Wawrzyn PKOl”. Wryk R., Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach. Wybór i opracowanie, Poznań 2009, s. 637. Fot. J. Poplonski http://www.nyka.home.pl/glos_sen/pl_ascii/200305.htm

Zienkiewicz, Agnieszka - zawodniczka niezbyt wysoka, bardzo szybka i zwinna. Mistrzyni gry na skrzydle. Niezwykle pieczołowicie pilnowana przez przeciwniczki, ale jednocześnie niezwykle często faulowana. Niezawodny strzelec „kaśliwych” bramek-majstersztyków. Swoją zawodniczą drogę charakteryzuje następująco; „Rozpoczęłam karierę piłki ręcznej w szkolnym klubie MKS Warszawa-Praga w latach 1979-1986. W latach 1986-1988 grałam w AZS AWF Warszawa, występując w II lidze. Największe swoje osiągnięcia uzyskałam grając w AZS AWF Wrocław w latach 1988-1998. Z drużyną AZS Wrocław zdobyłam dwukrotnie mistrzostwo Polski i wicemistrzostwo Polski, uczestniczyłam w europejskich pucharach oraz akademickich mistrzostwach Polski. Występowałam w reprezentacji Polski junierek, kadrze młodzieżowej, a od 1988 r. przez okres 10 lat byłam reprezentantką Polski seniorek. Uczestniczyłam w mistrzostwach świata oraz Europy oraz licznych turniejach międzynarodowych. Mam około 200 występów w pierwszej reprezentacji Polski i przez ostatnie dwa lata sprawowałam funkcję kapitana reprezentacji. W latach 1998-1999 zmieniłam barwy klubowe, przenosząc się do klubu „Dora” Dzierżoniów (liga IB). Od jesieni 2000 r. gram w drużynie „Sokół- Żary” (liga I). Jonkisz, Julian, Zbigniew Naglak, Jubileusz Klubu Sportowego AZS AWF 1976-2001 na tle dziejów Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, Wrocław 2001, s. 54; Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie 1929-1930/2009/2010; Księga Pamiątkowa, red. K. Zuchora, K. Hądzelek, Warszawa 2010, s. 98-99; M. Rotkiewicz, AZS-AWF Warszawa 1949-2009, Warszawa 2014, s. 112.

Zienkowicz, Wojciech (1931-1998). Urodził się 17 października 1931 r. We Lwowie w rodzinie Heleny i Romana Zienkowicza leśniczego w Werbizu pow. Lwów. W okresie wojny zmieniał z rodziną kilkakrotnie miejsce pobytu, a po wojnie zamieszkał w Biskupcu Reszelskim w woj. olsztyńskim. Tam ukończył szkołę podstawową i średnią. W 1951 r. otrzymał świadectwo dojrzałości. W tym samym roku zdał egzamin na studia w warszawskiej AWF. Był wyróżniającym się studentem, specjalizującym się w zakresie lekkiej atletyki i narciarstwa. Na III r. studiów pracował jako mł. asystent w Katedrze Lekkiej Atletyki. Dyplom ukończenia studiów otrzymał w 1954 r. Od września 1954 r. był zatrudniony jako instruktor w Wydziale Wyszkożenia Sportowego AZS. Po dwuletniej pracy w AZS W 1958 r. powrócił do pracy w uczelni jako asystent w Katedrze Lekkiej Atletyki i pracował bez przerwy w AWF przechodząc kolejne szczeble kariery zawodowej od asystenta do docenta kontraktowego. Magistrem Wych. fizycz. został w 1957 r., a w 1968 r. doktorem nauk o wychowaniu fizycznym za pracę *Związek między wynikami pchnięcia kulą a wybranymi próbami sprawności fizycznej*. Był trenerem klasy I (1963) i klasy mistrzowskiej (1990) w lekkiej atletyce oraz instruktorem narciarstwa (1970). W uczelni pełnił szereg funkcji kierowniczych. Był kierownikiem Zakładu Lekkiej Atletyki (1976-1987), prodziekanem ds. dydaktycznych Wydziału Wychowania Fizycznego (1987-1990), a od 1 Września 1991 r., po przeniesieniu na Wydział Rehabilitacji Ruchowej, kierownikiem Zakładu Teorii i Metodyki Sportu Inwalidów. Funkcję tę pełnił do 31 grudnia 1997 r. W okresie od 1.03.1991 do 31.08.1993 r. był pełnomocnikiem Rektora ds. rekrutacji. W trakcie swojej wieloletniej pracy, jako nauczyciel akademicki prowadził zajęcia dydaktyczne na wszystkich kierunkach studiów stacjonarnych, zaocznych i podyplomowych, kierował specjalizacją w zakresie lekkiej atletyki, prowadził seminaria magisterskie na studiach stacjonarnych i zaocznych, Wykłady i ćwiczenia na uczelnianych kursach i obozach narciarskich, we współpracy z Zakładem Turystyki, Narciarstwa i Żeglarstwa i Zakładem Praktyk Pedagogicznych, pełnił funkcję kierownika zimowych obozów narciarskich, prowadził obozy wędrownie oraz hospitable praktyk pedagogicznych. Był przez szereg lat przewodniczącym komisji egzaminacyjnej z lekkiej atletyki podczas egzaminów wstępnych. Poza obowiązkami dydaktycznymi aktywnie uczestniczył w życiu uczelni. Był członkiem Rady Wydziału Wychowania Fizycznego oraz Rady Wydziału Rehabilitacji Ruchowej (W latach 1976-1991), członkiem Senackiej Komisji ds. Modernizacji i Rozbudowy Uczelni, zastępcą rzeczownika Komisji Dyscyplinarnej ds. nauczycieli akademickich, opiekunem grup studenckich, opiekunem studentów posiadających ITS, organizatorem corocznych zawodów międzyrocznikowych w lekkiej atletyce, organizatorem i prowadzącym ogólnopolskie zawody w „Biegach na przełaj o Puchar JM. Rektora AWF Warszawa” (1984 r. - 1985 r.). Był autorem ponad 40-stu publikacji naukowych, problemowych i metodycznych., 5-ciu podręczników i skryptów z zakresu lekkiej atletyki, szeregu programów nauczania lekkiej atletyki dla studentów Wychowania fizycznego i rehabilitacji, testu dla kandydatów na studia na Wydziale Rehabilitacji Ruchowej, promotorem i recenzentem kilkadziesiątu prac magisterskich. Był także W 1976 r. laureatem dorocznej nagrody miesięcznika „Lekkoatletyka” za najlepsze publikacje szkoleniowe. Działalność naukowa W. Zienkowicza dotyczyła głównie badań efektywności treningu i walki sportowej w wybranych konkurencjach lekkiej atletyki. Szczegółowa tematyka tych prac obejmowała: metody i środki treningowe w kształtowaniu wytrzymałości w biegach średnich i długich, przykładowe rozwiązania treningowe na poszczególnych etapach rozwoju młodszych biegaczy, odnowy biologicznej i higieny w procesie treningu. W latach 1989-1992 brał udział w badaniach naukowych; „Sport inwalidów w systemie integracji środowiskowej”. Z ważniejszych prac publikowanych to: *Związek między wynikami pchnięcia kulą a wybranymi próbami sprawności fizycznej*, „Wychowanie Fizyczne i Sport”, tom XIII, nr 4/1969;

Rekreacyjny trening biegowy, współautorstwo Wyd. MAW., Warszawa 1977; Lekkoatletyka - specyfika treningu 400 m kobiet, rozdział w podręczniku pod red. Jana Mojaka, Wyd. Sport i Turystyka, Warszawa 1982; Lekkoatletyka - technika, metodyka, Ćwiczenia specjalne. Skrypt, Współautor i redakcja. Wyd. AWF Warszawa 1993. Był trenerem lekkiej atletyki W MKS „Praga” w Warszawie (1958-1963) i w AZS Warszawa, gdzie trenował biegi średnie i długie kobiet (1968-1975). Wyróżniał się również w pracy organizacyjno-szkoleniowej i społecznej w lekkiej atletyce poza uczelnią. Prowadził m.in. ogólnopolską konferencję zakładów lekkiej atletyki z uczelni wychowania fizycznego na temat programów nauczania i współpracy z klubami AZS (1983), był wykładowcą na kursach instruktorskich i trenerskich, uczestniczył w konferencjach i kursokonferencjach PZLA. W Spale, był członkiem Komisji Sportowej Towarzystwa „Polonia” W ramach organizacji w Warszawie Igrzysk Polonijnych (1984) obserwatorem Pucharu Świata w Lekkiej Atletyce W 1977 r. jako delegat GKKFiT. W latach 1986-1986 był członkiem Centralnego Zespołu Metodyczno-Programowego Szkolenia Centralnej Rady Trenerów i Instruktorów w PZLA a w latach 1988-1990 członkiem CRT PZLA. Za swą działalność odznaczony był m.in. Złotą Odznaką AZS (1970), Złotym Krzyżem Zasługi (1975), Złotą Odznaką Działacza Kultury Fizycznej (1976), Brązowym Medalem Za Zasługi dla Obronności Kraju (1980), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1986), Srebrnym Medalem Za Zasługi dla Obronności Kraju (1988), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1989) oraz wieloma wyróżnieniami, nagrodami, dyplomami w uczelni i organizacjach i związkach poza uczelnianych. W marcu 1955 r. zawarł związek małżeński z Elżbietą Kałużą - studentką AWF w Warszawie, która w 1961 r. urodziła córkę Ewę. Zmarł 24 kwietnia 1998 r., pochowany został na Cmentarzu Komunalnym w Kielpinie. Wiesław Czwornóg, Wojciech Zienkiewicz (1931-1998). w: Słownik biograficzny pracowników CIWF i AWF, Tom II, red. Kajetan Hądzelek i Andrzej Mazur, Warszawa 2000, s. 76-77.

Ziętkiewicz, Władysław, (1892-1940), pierwszy dowódca utworzonej z inicjatywy AZS Kraków na początku 1919 r. przy 3 Pułku Strzelców Podhalańskich w Zakopanem Kompanii Wysokogórskiej. Jej celem było pełnienie służby granicznej i wywiadowczej w Tatrach. W kompanii instruktorami narciarstwa i taternictwa byli członkowie AZS. W 1920 r. kompania wzięła udział w wojnie polsko-rosyjskiej. Po zakończeniu walk powróciła do Zakopanego, gdzie odegrała ważną rolę w odbudowie i rozbudowie dróg i schronisk tatrzańskich oraz w rozwoju narciarstwa w Wojsku Polskim. R. Wryk, Sport akademicki w relacjach i wspomnieniach, Poznań 2009, s. 61. Fot. <http://www.audiovis.nac.gov.pl/obraz/77614/904ead3994b25a56f3f0498d029c2c31/>

Zimiński Józef: członek AZS Łódź, następnie AZS Warszawa. Koordynator i działacz strzelectwa sportowego AZS, członek ZG Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., „Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty”, Warszawa 1962, s. 335.

Zimny, Witold, ur. w 1953 r. w Warszawie. Absolwent Politechniki Lubelskiej. Członek AZS od studiów, pracownik Zarządu Środowiskowego AZS w Lublinie, jego sekretarz. W 1981 r. pełnił obowiązki sekretarza generalnego AZS. Członek Zarządu Głównego AZS przez kilka kadencji, wiceprezes ds. sportu w latach 1999-2009. Współtwórca projektów wspierających: szkolenie sportowe w klubach AZS, sekcje autorskie, ACSS. Wielokrotny szef misji uniwersjadowych. Twórca rozwiązań organizacyjnych dotyczących współpracy Za-

rządu Głównego AZS z jednostkami terenowymi AZS i trenerami odpowiedzialnymi za szkolenie sportowe. Członek Honorowy AZS od 2018 r. APS 5, 2018 (351), s. 4-5.

Żabiński, Jan (1897-1974). Absolwent SGGW. Polski zoolog i wybitny popularyzator tej dyscypliny, wieloletni dyrektor Ogrodu Zoologicznego w Warszawie, powstaniec warszawski. W czasach studiów uprawiał lekkoatletykę najpierw w AZS, potem w Polonii. Trenował lekkoatletykę – specjalizował się w sprincie na 100 m. (najlepszy wynik 11,1 s.). Był wieloletnim rekordzistą Warszawy w biegu na tym dystansie. Od 1919 służył w odrodzonym Wojsku Polskim, był też uczestnikiem wojny polsko-bolszewickiej, za co po raz pierwszy został odznaczony Krzyżem Walecznych (po raz drugi w 1944 r.). Mając już poważny dorobek naukowy, został organizatorem Ogrodu Zoologicznego w Warszawie, a w 1929 powołano go na pierwszego dyrektora Ogrodu. Pełnił tę funkcję do marca 1951 roku. W czasie wojny był w konspiracji porucznikiem AK. W gmachach ZOO ukrywał rodziny żydowskie, co zostało pokazane w sfabularyzowanym filmie amerykańskim pt. Azyl. Doktorat z fizjologii obronił w UW, a habilitował się w UMCS w Lublinie. Jan Żabiński wydał ponad 60 książek popularnonaukowych, a także 6 przekładów oraz 32 prace i rozprawy naukowe. R. Gawkowski, *Akademicki sport XX wiecznej Warszawy AZS Warszawa*, s. 42 (maszynopis); <https://www.1944.pl/powstancze-biogramy/jan-zabinski,52564>; html; „Powstaniec Warszawski” Biuletyn Informacyjny Związku Powstańców Warszawskich, nr 4(90) 2017, s. 38-39.

Żebrowski Saturnin. Hokeista lodowy AZS Warszawa. Dwukrotny mistrz Polski (1930, 1931). Zginął podczas walk z gestapo w Warszawie przy ul. Wareckiej w okresie okupacji Hitlerowskiej. R. Wryk, *Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945*, Poznań 1991, s. 93.

Żebrowski, Kazimierz, ur. 4 marca 1891 r. w Warszawie. Należał do pierwszych polskich sportowców uprawiających hokej na lodzie wyczynowo. Główny organizator i pierwszy kierownik sekcji sportów zimowych AZS Warszawa, w ramach której utworzył drużynę hokejową. Grał w niej do 1931 r., należąc do jej najlepszych zawodników. Wraz z zespołem AZS Warszawa czterokrotnie zdobył mistrzostwo Polski w hokeju na lodzie (1927, 1928, 1929, 1930). W reprezentacji narodowej rozegrał dziewiętnaście meczów. Dwukrotnie grał w mistrzostwach Europy (1926 - szóste miejsce, 1927 – czwarte). W 1928 r. uczestniczył w zimowych igrzyskach olimpijskich w Sankt Moritz. Będąc zawodnikiem, prowadził jednocześnie działalność szkoleniową i organizacyjną, przyczyniając się w istotny sposób do rozwoju hokeju na lodzie w Polsce. W latach 1923-1929 był członkiem zarządu AZS Warszawa oraz w latach 1928-1929 zarządu Polskiego Związku Hokeja na Lodzie. Najprawdopodobniej zginął w obozie koncentracyjnym w Sachsenhausen, gdzie trafił 2 maja 1940 r. Według innej wersji zmarł w Warszawie w okresie okupacji hitlerowskiej. Ryszard Wryk, *Sport i wojna. Losy polskich olimpijczyków w latach drugiej wojny światowej*, Poznań 2016, s. 258; Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., *Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty*, Warszawa 1962, s. 353; R. Wryk, *Straty osobowe Akademickiego Związku Sportowego w latach II wojny światowej 1939-1945*, Poznań 1991, s. 93; Pawlak A., *Olimpijczycy polscy w latach 1924-1998*, Kraków 2000, s. 302.

Żelazny Mirosław: wieloletni, zasłużony działacz AZS, członek Prezydium ZG AZS w latach 1956-1959, długoletni Prezes, a następnie Sekretarz Zarządu Środowiskowego AZS Kraków. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., *Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty*, Warszawa 1962, s. 353.

Żelichowski, Zbigniew, ur. 05.05.1931r. w Będzinie. Wykształcenie wyższe, Politechnika Warszawska. Zawodnik rugby Startu Grochów Warszawa (1956-1957), Lotnika Warszawa (1958), AZS AWF Warszawa (1958-1960, złoty medal mistrzostw Polski seniorów 1958, srebrny 1959, brązowy 1960, zdobywca Pucharu PZR 1959), Lechii Gdańsk (1961, złoty medal mistrzostw Polski seniorów). Pierwszy trener Marian Balcerzak. W reprezentacji Polski seniorów rozegrał jeden oficjalny mecz międzypaństwowy, wystąpił na pozycji łącznika młyna. M. Powała-Niedźwiecki, J. Wierzbicki, Encyklopedia polskiego rugby, Lublin 2004, s. 121-122.

Żmuda-Chmielnicka-Oblonczek Lidia, ur. 8.03.1939, Lubliniec - zm. 27.09.2002, Opole. Siatkarka. Córka Bolesława i Haliny Grzegorzycy. Absolwentka Liceum Ogólnokształcącego w Opolu (1957), AWF w Warszawie (1964). Zawodniczka (170 cm, 60 kg, przyjmująca) Budowlanych Opole (1957-58), AZS-AWF Warszawa (1959-68), Startu Łódź (1968-71), Alma-Juventus Fano Ancona, Pro Patria Ancona-Włochy (1972-78). Trenerzy: Gerard Oblonczek, Jerzy Szewczyk, Stanisław Poburka, Benedykt Krysik. 119-krotna reprezentantka Polski (1963-68). 2-krotna srebrna medalistka ME: 1963 Konstanca, 1967 Izmir. 2-krotna finalistka Uniwersjady: 1961 Sofia - 4 m., 1965 Budapeszt - 7 m. 8-krotna mistrzyni Polski: 1960, 1962-66 (z AZS-AWF W-wa) i 1971, 1972 (ze Startem Łódź), ponadto 2-krotna wicemistrzyni kraju: 1961 (AZS-AWF), 1970 (Start) i brązowa medalistka: 1969 (Start). Finalistka PE Mistrzów Krajowych - w barwach AZS-AWF (1960/61 i 1962/63 - 2 m.) oraz w Startcie (1971/72 - 4 m.). Drugim mężem Żmudy był jej pierwszy trener, lekarz - Gerard Oblonczek. Zasłużona Mistrzyni Sportu. Odznaczona srebrnym i brązowym Medalem za Wybitne Osiągnięcia Sportowe oraz Srebrnym Krzyżem Zasługi i Wielką Nagrodą za Zasługi dla Włoskiej Ancony (w ok. tego miasta w 1944 r. w składzie Drugiego Korpusu walczył jej ojciec). Olimpijka 1968 Meksyk: zawodniczka drużyny, która po wygranych z Koreą Płd. 3:2, USA3:0, Meksykiem 3:2, CSRS 3:0, Peru 3:1 oraz porażkach z ZSRR 0:3 i Japonią 0:3, w turnieju zajęła 3 m. Żmuda wystąpiła w meczach z Koreą Płd., ZSRR, Meksykiem, Japonią CSRS. Zdobywczyni z reprezentacją Polski brązowego medalu olimpijskiego. Jerzy Szczygielski, Olimpijczycy województwa śląskiego (1924-2010), Racibórz 2010, s. 357; Lis, J., Polscy medaliści olimpijscy, Białystok 1985, s. 432; Anna Pawlak, Miniatury czyli filigranowe portrety wielkich dam polskiego sportu. Polskie olimpijki z lat 1924-1994., Warszawa 1995, s. 85; <http://www.kronikasportu.pl/wydarzenia/odeszli-od-nas/>. Hądzelek, K. i in. (red.), Mała encyklopedia sportu, L-Ż, Warszawa 1984, s. 689; <http://absolwenci-awf-warszawa.pl/absolwenci/who-is-who/>

Żukowski Ryszard (1932 – 2017). Jeszcze jako student trzeciego roku – rozpoczął pracę w Zakładzie Lekkiej Atletyki, przechodząc w warszawskiej AWF wszystkie stopnie rozwoju naukowego, aż po osiągnięcie tytułu profesorskiego (1999 r.). Świą drogę zawodową znaczył szeregiem odpowiedzialnych funkcji w uczelni, m.in.: prorektora ds. dydaktyki i sportu, dyrektora Instytutu Sportu, kierownika Zakładu LA. Od początku lat 70. był członkiem Rady Wydziału WF AWF w Warszawie, od 2006 roku – członkiem Rady Wydziału WFiS w Białej Podlaskiej (pełniąc również funkcję kierownika Katedry Gier Sportowych). Przez okres prawie dwudziestu lat zasiadał w Senacie uczelni. Profesor Ryszard Żukowski był autorem wielu publikacji z zakresu treningu, kształcenia kadr, a także dotyczących problematyki edukacyjnych wartości sportu. Wypromował ponad 400 magistrów, kilku doktorów, około stu pięćdziesięciu trenerów. W latach 1996-2000 był przewodniczącym Akademickiej Komisji Akredytacyjnej AWF-ów, wchodził w skład zespołu ekspertów ds. rozwoju sportu w uczelniach wf, przewodniczył Radzie Programowej Szkoły Trenerów AWF. Wiele lat działał także na niwie sportu olimpijskiego. Był trenerem klasy mistrzowskiej kadry PZLA w grupie rzutów lekkoatletycznych.

BIOGRAMY

Wcześniej pracował w klubie AZS AWF W-wa, był także członkiem zarządu tego klubu. Zawsze znajdował czas na realizację swej pasji, przez lata prowadził szkolenie studentów na obozach narciarskich. Za swe liczne zasługi Profesor Żukowski został uhonorowany wieloma nagrodami i odznaczeniami, w tym Krzyżem Oficerskim OOP. Absolwenci AWF Warszawa Nr 4, (24), 2017, s. 27.

Żylewicz Józef. Urodzony w Wilnie. Należał do najaktywniejszych naszych trenerów. Jego praca trenerska i działalność organizacyjna nie rzucały się w oczy, ale przyczyniały się owocnie do rozwoju lekkiej atletyki. Trener Żylewicz odszukał w terenie wielu utalentowanych lekkoatletów i wyszkolił ich. Pracował też nad usystematyzowaniem treningu długodystansowca. W latach międzywojennych był dobrym średniodystansowcem, kilkakrotnym wicemistrzem Polski. Jedną z zasług Żylewicza było wciągnięcie do lekkiej atletyki Kazimierza Kucharskiego, najlepszego naszego średniodystansowca z czasów przedwojennych. Wychowankiem Józefa Żylewicza był również Kazimierz Zimny, do dziś rekordzista Polski na dystansie 5 km. Józef Żylewicz przez szereg lat walczył z nieuleczalną, chorobą (nowotwór w gardle). Zmarł w 1981 roku. Zakrzewski, S. (red.), PZLA. Rocznik jubileuszowy 1968, Warszawa 1969, s. 112. Fot. Józef Żylewicz pierwszy od lewej. <https://audiovis.nac.gov.pl/obraz/219232/>

Żyliński Aleksander. Urodzony 22 lipca 1912 roku w Wilnie. Wszechstronny trener i działacz sportowy. Wychował całą generację lekkoatletów Wybrzeża, wśród nich zawodników tej miary, co Elżbieta Duńska-Krzesińska i Janusz Sidło. „Złotą Elę” trenował w latach specjalnie trzy razy w tygodniu z Oliwy do Elbląga. Janusza Sidłę sprowadził ze Śląska do „Spójni” gdańskiej w 1951 roku i kierował jego treningiem tak długo, dopóki opieki nad nim nie przejął mgr Zygmunt Szelest. Pod okiem Żylińskiego wychowali się: Pestkówna, Kropidłowski i wielu innych. Był pionierem lekkiej atletyki na Wybrzeżu, od lat pełnił funkcje sekretarza generalnego Gdańskiego OZLA. On to w dużym stopniu rozpowszechnił wśród trenerów posługiwanie się kinogramami i filmem jako środkami pomocniczymi w wychwytywaniu błędów i analizowaniu techniki zawodników. Kiedyś był wszechstronnym lekkoatletą. W 1936 roku zdobył wicemistrzostwo Polski w biegu na 200 m. Wielką formę zaczął uzyskiwać tuż przed wybuchem wojny (400 m przebiegł w 49,0 sek.). Jego rekordy życiowe to: 10,8 sek. na 100 m, 22,5 sek. na 200 m, 3,69 m w skoku o tyczce, 38 m w rzucie dyskiem. Aleksander Żyliński jako jeden z pierwszych wprowadził do treningu lekkoatletycznego ćwiczenia siłowe. Zakrzewski, S. (red.), PZLA. Rocznik jubileuszowy 1968, Warszawa 1969, s. 112. Fot. https://audiovis.nac.gov.pl/i/PIC/PIC_1-S-908-1.jpg

Żyła Czesław, członek założyciel AZS Toruń. Długoletni ofiarny działacz na różnych stanowiskach. Od 1955 r. sekretarz AZS Toruń. W 1947 r. działacz Centrali AZS. Instruktor wioślarski. Inicjator budowy przystani wioślarsko-żeglarskiej w Toruniu. Wojciech Szkiela, Bogdan Tuszyński, Zygmunt Weiss red., Pół wieku AZS. Sukcesy, cyfry, fakty, ludzie, porażki, wspomnienia i anegdoty, Warszawa 1962, s. 353.